

پہنچہ کتری نه شکنین

دیوی نارہوی روداراکا گوردستانی عراق ۱۹۷۹-۱۹۸۳

نوشتران مستفا نه مین

www.ahlamontada.com

توتہ، برای توتہ، بالابوزہ، دوشابوزہ، نسینگوزہ، پینج برای پینج.

توتہ رتی: بامچین ہر دزی ۱

برای توتہ: لہ کون؟

بالابوزہ رتی: لہ مالی خرا

دوشابوزہ: خرا.

نسینگوزہ رتی: لہ دینی نیسدا هیچ شتی خرام نہ.

لہ نار خویان دا ہر بہ شیریان، ہزاریان ہکا گہرتن ہر راولانی پینجم

ناورنگ

۱. نبوی به کیمی ۷۹ (ل ۷ - ۳۴)

بنگهی ناورنگ. کز صله و گاری لبکری. کز صله و کاروباری ریکخراوهی.
کز نبوی کز صلهی سرگرداوهی. نیران له دوا کز ناغی نیشیلاپ دا. گرانوی حدکا.
گرانوی نیمام خرمینی. پادگانی مهپاد. نوروژی سنه. شمری نمطده. حشع: ناردی
ناو درگ. جاپرونوی بزوتنوه. سپردان و زیرنچز.

۲. به بزنی سردنی صلا مستطافوه: مهلایی و جملایی له ترازودا. (ل ۳۵ -

۱۱۶)

۳. نبوی دومی ۷۹ (ل ۱۱۷ - ۱۴۵)

خزده نیتوه. کز چهی عرمب. تفسیری نیرانی. بزودوسان. رهگای حشپشه.
سطنری مامجدهلال بز تازان. هاتی صددام. «وحدده» ی سوریا و عراق. کلکی بارکی.
شمری ۳ مانگی کوردستان. دادگاکانی خاخالی. ناوی مامجدهلال. هیمیتی نوماپندهگی
خطلکی کورد. خواسته کانی کورد. پیکهینانی حسک. گلتوگزی حسک - بهس. شطیق
و لورمهرازه. کیتلی سبجن. کزنگری نزهیمی پارتی. دهپید هیرست له ناورنگ.
کاری بهیمی.

۴. سالی ۸. (ل ۱۴۷ - ۱۸۰)

له نیرمنالی لورکوه بز چایی ستور. کزنگری چارامی حدکا. کز نبوی
سرگرداوهی به کیتی. به کیتی و حدکا. سطنری مامجدهلال بز درموه. «علاکاتی امی».
داسزاندنی رادپر. نمخوشخانه. بزودوسان. زندان. دوستگردنی خانوی تازه. گرتنی
پهگانه. گروهی حوت نطر. چنگی عراق - نیران. شمری راگماندن. هاتی لشکری
پارتی بز دولته. جوقد و جوه. جنسبل رهلمهیر و پیرانه رمش. ستاری سمعد خطلک.
بهرونوه له پلهمین لهرن دا.

۵. سالی ۸۱ (ل ۱۸۱ - ۲۳۲)

بزی چوم و توشی چی بوم. کاروباری کومطه. بهکمین کونفره نسی کومطه. حدک و پدک. لاک. گلد. لیکچونی بهکیتی و نیران. پشپوانی هلمومرجی کوردستان. بهکمین شمیری جود - بهکیتی. پاسزک و بهکیتی. حسک و بهکیتی. حشع و بهکیتی. لشکرکیشیه کدی سمد کاکه. گله کومه کنی ی چوار قزلی جود. ناگونی. هندسی وشمی جرگالی. ومرتی.

۶. سالی ۸۲ (ل ۲۳۳ - ۲۷۷)

شیرکز و چلو طرورشه کان. دهرن به ناث. سیمرو لژی. هولی ناشیرنعه. نمنور حسن و قازان. بهکیتی نوسمرانی کوردستان. هولیکی سمرنه کومو له گلد حسک. مهبانی نازاد. خزیپشانقلتی شاره کان. قاسلو و ناوی. خواسته کانی بهکیتی. شوزشی بی موسقا. ریککومونی پنک - پدک. دومین کونفره نسی کومطه. پیکه نانی بهکیتی شوزشگیران. هیزی پشتیران. پیکه نانی ملبنده کان. بهکیتی و حکومعت. سوشمال دیموکرات. تژی پهرندی بیتل. تفسیری لورنان.

۷. سالی ۸۳ (ل ۲۷۹ - ۳۳۵)

ریککومونی ۱۹ قزلی. سمد صادق و بالانقران. کسینکی کسیر. داره کدی حسک. شممال و باداوان. شمر له شارپاژیر. شمیری بهکیمی جود. تفسیری جود بز روداوه کان. نیتیهامه کانی حشع. خوزشاویتی. ساقولیه کان. حسن مارگر. رفی نالوت. نازاوهی ناو نهدیان. شیرکز پیکس. حسز له جاسوسان. هاتی مامجه لال بز خوزشاویتی. جیممال تایمر. شمیری دومی جود. هینگوانی. شمیره چنپو به هوکی تزکی. حسز له کونده کوتر. گیرانی پارزانه کان. پهری ناسزس. پهری مرگه. ملبندی پدک له ناو شمیری عیراق و نیران دا. شمر له ۳ مهبان دا. نازادکردنی بیترا. مفاوضه له گلد بهمس.

۸. بنگه (ل ۳۳۷ -)

کور تکرانہ کان

باسۆک: پارتی سوسیالیستی کورد

بدی: پارٹی دھوکرائی کردستان

توم: التجمع الوطني العراقي

جورد: الجبهة الوطنية الديمقراطية

جريدة: الجبهة الوطنية والقومية الديمقراطية

حاج: الحركة الاشتراكية العربية

حدکا: حزبی دیموکراتی کردستانی ئێران

حک: حیزی سربالیتی کوردستان، سمره تا ناوی:

جهنم سورمالیستی به کگرتوی کوردستان بو.

عشم: عہزی شہومی عراق

کازیک: کۆمەڵەی ئازادی و ژانێره و به کگری کوردستان

سازکا: سازمان انقلابی زحمتکشان کردستان ایران، به کوردی:

گزمایلی شورشگری زحمه‌نکشانان کوردستانی تهران

لم: لیادہ موفقت (سرحد میں پارتی ہم ناوہ ناسرا ہوا)

کڑوہکا، گوملای، رملہدرانی، گوردستان

لاي: لشکري نيملاهي گورد

م: ۱ علیہ

م س ا مدگنهی سیاسی

م ۱۴: مذکورہ عسکری

م ر ق ث: مجلس قضاء الشريعة

ه: ٢٢٢

پنک: بہ کئی نشستیں کوردستان

نیروی به‌کمی ۱۹۷۹

بنگهی ناوزنگ

ناوزنگ تا ثغات ناودانتر و قمرهاختر نمیر. زلی و قمره‌میری باره‌گایان تی دا داترا.

له ناوزنگ، چگه له ماسج‌لال له ثغدامانی سرگردا‌پتی؛ سالار، ملام‌بخشیار، هوسری حاجی عهدوللا، فاضیل کریم، هروها د. محسود علی عوسمان و قادر جهاری و، ژماره‌پک له گاداره‌گانی کومله و‌گو سمد کریم، تیرا‌هم جلال، ریا‌ز کز بیرونه. رسول مامندیش هات بوه زلی. پلام بهشاری کیری‌نوه‌گانی سرگردا‌پتی نه‌ه‌کرد. رستم‌ان گاره‌کان ریگ به‌خینه‌وه. من کاروباری کوملم هک‌سرواند. سالار و جمعه‌ر له گیل ماسج‌لال کاروباری مکتبی سپاسیان نه‌کرد. د. محسودیش له زلی کیری‌نوه‌گان دا بهشاری نه‌کرد. له میو بر مکتبی سیاسی نونیری بزوتنه‌وی تی دا نصاب، قادر عسزیزان دانا بو به نونیری بزوتنه‌وی لای م س. پلام گاه نه‌شناسی سرگردا‌پتی بزوتنه‌وی بو. نه‌هی سرگردا‌پتی به‌کیتی. له زلی کیری‌نوه‌گان دا بهشاری نه‌کرد، پلام له هس‌هان دا و‌گو پی یان وت بو کیشی دوست نه‌کرد و، زورجار له گیل ماسج‌لال لسمان له پک نه‌گه‌را.

کاروباری پیشمرگه به ملازم عوسمر و راگه‌باندن به فاضیل سپه‌ردا.

ناوزنگ ناودانی تی دا نمیر. هوسمان له خیسوت دا بون. خیره‌ته‌کان زلی قمرها‌لخ بون. له بر توه هم مشوری خیره‌تی زلی‌ترسان نه‌خوارد و، هم‌هی خانو دوست کردن. پیشمرگه لایه‌ه‌گان شار‌زاتر و گورجو‌گولتر بون له خانو دوست کردن دا. هر زو نموان هندی نوبان بز خ‌هان ساز کرد.

من و، ملازم عوسمر، محم‌سعید، هاری جهار.. خیره‌ته‌کی گورمان هملدا و، له ناپل‌زمان گرت. ناپل‌ته‌کی مستورمان راخست بو له سوری نه‌موسین په‌کی په‌ک به‌تانبان همر. چرای غازمان له تیرانه‌وی بز ثغات. خیره‌ته‌کسان له پال شاخه‌کدا هملدا بو، زلی پی نمیر لیره‌کمی بو به ناو‌زی، گانه‌کی تی دا تملی بو، به جز‌گا ناو‌ریه‌کسان بز دهره‌وی بز کرد.

له ناوزنگ چند جی‌گه‌ه‌کسان دباری کرد خانه‌گانیان تی دا پکری. سالار و فاضیل مان راسپاره بو خ‌مکی دوست‌کردنی خانو بن. خانه‌گان نه‌گه‌چی له هسان ناو‌چدا بون، پلام له ۳ لای جی‌با‌وزدا دوست نه‌کران. دستمه‌ه‌کیان فاضیل بز خ‌زی و ماسج‌لال و د. محسود و، دستمه‌ه‌ک سالار، بز خ‌زی و عوسمر و من و، دستمه‌ه‌ک علی نام‌خان بز پیشمرگه‌گان. هندی له فرماندهی گه‌ته‌گانی همری پاری‌گارش له نزیک نمیر باره‌گایانه‌وی خ‌میک بون. شینه‌کان به ناوی سر‌په‌رش‌په‌کره‌گانه‌وی ناو‌ ترا بون؛ سالارنا‌وا، جمعه‌رنا‌وا، هملشا‌وا... نم ناوان‌سمان بز خوشی لی نابون، پلام سالار و جمعه‌ر (فاضیل) پسیان ناخوش بو، له بر توه وازمان لی هینا. خانه‌گان، له گیل

خاوری تنگ و تاریک و دواکوتی جوتیارگان دا هیچ جیوازه کیهان نهر، به هسان کمرسته و همنده دوستکرا بون.

من تو مسوده گسام زلد بو، نویسن و سهرپرستی چاپ و بلار گسره نموی
بلار کسراوه گسان. به تایستی و مرزنامی «گزمطه». و لاسان نهری زوری تو ناسانی له
ریکخراوه نهینه گان و، له همرم و لقه گانه نه گمیشان. بیهن و گشترگز له گله تو گادر
و پیشمرگه و هاوولاییانی یز نیشکار نهان. تاپ و وژنوگمیشی حمه سمعد و
هاوری چهار نهان کرد.

به لاسره گزنگ نهر له گوی بم. گزنگ توه بو نواهدم هسی سقاری تی دا بگرم
و نیشه گانی تی دا بگرم. له هر توه نمونده گوم نموده شوی زهان و نموندهش گام
نهر خیریکی دوستگردنی خانو و. گسروگرلنی و ژوانی پیوسته گانی پاره گا و،
پیشمرگه گانی بم. راسته گنی نهرکی پاره گا لهر شاخه چوله زلد بو: داینگردنی نان و
خواره منی، سوتمنی، رایخ و پخش، بیری گردنی میران. من حزم نه کرد. یز توهی
له دهره پسر میانه دور بم. خاوری به گوسلمان هسی پیکره بیهن. به لام سهر نهر، بو
زوری براده گان. تفانت هندی له لهر سراره گاتیش. خوتنه و نویسن و چاپان به
کاری مانهو کمر دانفتنا. لاهان واپر تمیشی سرگرمیه که یز خوزلاکندن وه کمر داسه و
نیزنیل و تاولدا

که خاواره گسان: ژوریکی دیژ و دالاتیک، سیری گهرا، هیشتا تر بو چونه
ناریموه. شینه گسان تنگ و میوانان زود بو. تو زستانه بهر زور باری، من له هر
دیرگای دالاته کدا نغوستم.

ساواک له نهران دسلاتی نسا بو، خیریکی بو هلسره شا. به ناسانی به نهران دا
هاتوچ نه کرا. نیمه ندرسی هندی له دۆسته گانی ناو نهران نارد بو یز هقلاتی دهره
یز توهی به ریگای توان دا. یز بهشاری له کنه نهری گوسمندی سرگردایه تی دا،
بگرم نهره کوردستان. سالار به هسان ریگدا گهرا برهوه. زیستانی ۷۸ - ۷۹ هوسر
شبخوس، هوسر مستطفا. د. لورناد معصوم، د. کمال خوشنار، عادل موهاده گمشته
ناوزنگ، کمال و عادل هاته لای نیمه. نهرانی ترش چونه لای مامجلال.

گوسطه و کاری فیکری

تو مسوده هسی له لاندیل بوین چند و تاریکم نویسی به ناوی گوسطه و چاپ و
پلاومان کردنوه لهراته:

- دهری پیوستی بونی ریکخراوی تایستی چینی کسکار و ره لهرانی
کوردستان (۱۲ ل)

- مسطی نندامتی (۹ ل)

- ریکخستی پنگ بهیز بکنا

ریکخستی کسلک بهیز بکمن و، به گیتی بهرور، وست، ریکخستن و کردهوه له
ریزه گانی دا، به دی بهینا!

- فرماندهانی قزاقی نیستای خیماتان

نم زنجیره وتاره، که هر یه گمیان ناسیلکدهک پر، له ماوههکی کورت دا به دوی
 یدک دا پلاو گرانبوه، کاریکی باشی له کادروگان و، تیکرای ریکشتن کرد. بوزانبوههکی
 نی دا به دی هینان و، ریزه گانی یدک و یه گگرتو کسردن. بلام نعلانه بفس نهین نمیر
 پلاوگراوههکی دوری دهیمکین. بز نوعی «گزمهله» باشتر بناسری له نار خطک دا
 برارسان دا پلاوگراوههکیشسان وکرو ریکفراوههکسان ناری «گرمهله» بی و، هر ورمزه
 ژمارههکی لی دهیمکین.

«هوالنامه» که بز دنگوباس ترخان گرا پر، من وتاره گانیم ناماده ناکرد و،
 سرپهرشتی له چاپدانیم ناکرد، بز نوعی دمستم بز گزمهله بهتال بی، نیشتر دمستم لیر
 هملگرت و، خرم بز دمرگردنی گزمهله ترخان کرد.

■

ژماره یه کمسی گزمهله له ورمزی پایزی ۱۹۷۸ دا دهرچو. پاس و بابه گانی
 برتی پر له:

سروکار: به بونئی ورمزنامی گزمهله (ل ۱ - ۲) فاشیسته گان سرپاکمان بز
 کوی نمیرن: بز (جبهه ی شمالی و بانی جولان) باخود بز چپاگانی کوردستان (ل ۳ -
 ۵) خیماتی گلان: نیران: جزیری تارام یا گزمی خیرن (ل ۶ - ۱۲) بابه ی جزاوجور:
 به سر ثاری حصاصی شوه پیاویتی وها ناگری. خرمییتی دهرته کفن و پشوازی له شاپانو
 ندهکن. ورمی هیراق چند مراف دوسته. دزگاگانی توتوتزومه دوزنکه تو دسلاتانی
 دراویتی که تین. (ل ۱۶ - ۱۵) له دلمستی سروری دا: جیماله رمش. بملگی
 قارمانده (ل ۱۶ - ۲۳) پاسیکی توری: چن مارکیزم - لیننیزم لیر بین (ل ۲۶ -
 ۲۹) نازادی بز تیکوشترانی کوردستان. بزینباخی ستولیمین، بزینباخی بعضی (ل
 ۳۰).

■

بر شارما بون له ریازی گولاره که و، مهبست له دمرگردنی لیردا سروتاری
 یه کمین ژماره وکرو خوی نفوسهوه:
 به بونئی ورمزنامی گزمهله

له روزهلاتی ناوراست دا نتموبهک نمزی که نیشتمانه کی له دوی یه کم
 جنگی جبهانیمهوه به پی ی قازانجه ستراتیجی، سیاسی، تاپوری و پترولیه گانی
 نیشتمانیلزمی جبهانی و گزیمه پستی تورک، همرپ، فارس و کورد، بی گوی دانه
 نارمزی داتشتوانی ناچه که، به سر دهرته گانی تورکیا، نیران، هیراق و سوریا داپش
 کرلوه.

نهدمرچی نم نتموبه هسوی به سر یه کوره، به ژماره، له همدیک مصلحت و
 نتموی تری روزهلات زلوتره و نیشتمانه کی له کزن دا مصلحتی شارستانیتی پر و،
 خاسیکی به پیت و لیری هیمه و خنیشی له زلر کزنهوه له پناوی رزگاری دا له
 خیماتیکی بی وچاتی خویناوی داپه به جسدیکی نوتو که بهشیکی گوروی میووی
 چنگی ناچه که پیک دپت له پیکادانی نم و مصلحتانی دراوسی و لشکره گانی بهگانه و
 داکهرکیر، بی نوعی سرگورتیکی نوتوی به دس هینا بیت و گیمهستیه یه کیک له

تامالجه نتموئه پدگانى.

پدلام سمره‌ای چوساندنموى سختى نتموئه پدگانى و داهشگردن و پچره‌چر کردنى سیاسى و ناپورى و زمان و نمره‌نگ، سمره‌ای سباستى لمرأوش کردنى ناپورى و کؤمه‌لا پدگانى، سباستى راگى‌زان و جى پى گؤزین و دهره‌دور کردن و جنبه لى سندنموى، پرسى کردن و هؤزار خست و ملک و مال زبوت کردن، به نیازى له ناور بودن و نتموئه‌توانا کردن و تواندنموى... هیشقا:

- له سر زومیه‌کى پیکوره پستراودا نئوى که مطلبندى کؤنیشى و به درؤایى میؤر تیا جیگیر بوه و گمشى کرده و پى گمیشته.

- جیگه له جی‌اوازیه‌کى کسى نیران له هجده‌گانى، پنچینى زمانیکى به‌گرتورى ناخافان و له پدک گمیشتنى همه، که نتمى بیته زمانى نتموئه‌بى نوسین و ناخافان.

- میؤره‌کى شارستانى و چنگى و سیاسى نارکزی همه.

- خاوانى خورده‌وشى کؤمه‌لا پدگانى، نمرت و دایى له پدکچورى شیسوى ژبان، فؤلکلور و بهرودا... که خزی له پیکهاتنى مایکؤلوجى له پدکچودا نتموئه‌بته.

- سمره‌ای سنورى سیاسى و له پدک دایرینى ناپورى و پسترااندوى به چمند رژیى جیا جهاده پنچینى ناپوره‌کى به‌گرتورى همه که تا نتمشاش خزی له بازرگانى قاپاخى سر سئوده‌کان و هاوچیزى خیل و هزده رومنده‌کان و هاوچیزى گریمکارانى لادى دا نتموئه‌بته.

نتم مه‌للمتمى که رنگه له دنیای نمرودا، تمبیا نتموئه‌بى گموره بیت که هیشقا ندهک به مالى سمره‌بستى چاره‌ی خؤنوسین و رزگارى نتموئه‌بى نه‌گمیشته، بلمکو له نېشتخانه‌کدى خؤنیشى دا به بیگانه و ناحنز نتموئه‌سیردیت و مالى مان و خمملاندن و گمشه‌کردن نیه، مه‌للمته پش پش و دلمه‌کدى نېمه‌به که ناوى: کرده.

گملى کرده له خاگه‌کدى خؤى دا بیگانه‌به، بى بشته له همر مافیکى نتموئه‌بى و دیموکراتى، پگره له همر مافیکى سروزلى نتم سمرده‌به، ولاتیکى به پیت و جوان و دوله‌مبندى همه که شونیکى جوگرالى گرنکى همه و داهشگراوه و له چمند سمروده نتموئه‌سینه‌بته:

- چمرسینه‌رگانی هاونه‌نمیه: دهره‌گ، بورجوازی کؤسموهرلیت و کومسیرادورى کرده.

- چینه کؤنه‌پهرست و چوسینه‌نمروده‌گانى نتموئه دمه‌لا تداره‌گان، به تاییه‌تى بورجوازی بهرورکاتى.

- نچیرالیزم و کؤلؤنیه‌لیمى نوى.

له پهر نموى گمل و نېشتخانه‌گمان همرودکو له ریزى ولاته همره دواکوتوده‌گانى دنیا‌دایه، همره‌ها له ناور همر پدکپک لمر دوله‌تانه‌ی به سمرشيان دا داهش گراوه له ریزى ناوچه همره دواکوتوده‌گانى نمر ولاتمش دایه.

نېمه گهره‌گمانه و خببات ندهکین بز گؤزینى نتم دؤخه نالهاره. خببات ندهکین بز نتمیشتنى چوسانموى به همر شیوه‌کاتیموه: هى ره‌گزی، نتموئه‌پدگانى، چینه‌پدگانى، دینى، مغزی...

خببات ندهکین بز گؤزین و نتمیشتنى په‌یروندى زالماتى نیران کرده و کرده، هى

نیوان کورد و حکمرانه داگیرگره‌گانی کوردستان، هی نیوان کورد و نیمه‌پهلوانی جیهانی.

نیمه نسانوی به خزی و تیری و کور سرف، به سمنستی و نازادی دور له چوسانوه و نازار و زلزلایکان له سر خاکی پاورپارغان به ناشی بلن.

خیمانی کوزملمسان له پناوی لم ناسانیه رها و پسرزانه‌ده، که ناسانیه گله‌گمانه..

خیمانی ورمزاناسی «کوزملمه» پش که کوزملموی لروانی گادارانی کوزملمه له تشینی دومی ۱۹۷۸ دا بهاری دمرکردنی داوه. پشیکه لم خیمانه رها و پسرزادی کوزملمسان و گله‌گمان.

ورمزاناسی کوزملمه له کوزمانیکا دپته کوزی خیمانهوه که خیمانی گله‌گمان گمشتره بهزترین و بالاترین پلای، واته پلای خیمانی چه‌گدارانه، واته لایلا کردنی ناگوکی سروشت دوزمانه و سهره‌کی نیوان بهرجوانی بهروگرانی ره‌گنیزه‌رت و شوقینی عرصی عسراق و نعلوی کورد له ریگی به‌کار هیمانی زهره‌نگی شورشگیرانو چه‌گوره.

کوزملمسان، لم کوزمانه گرنگ و باهیداری میروی کوردستانی عسراق دا که روروی فرمانه میرویه‌گانی سرشانی یوه، له میخانه جیاجیگانی خیمات و تیکزسانی سیاسی، ناپه‌لوی، پشیمرگیمی، ریکه‌راوه‌یی.. دا هول نعدات بز توارکردنی لم نرکانه له ریگی دمرکردنی ورمزاناسی کوزملمهوه که نیمه نیترووی ریازی سیاسی، لیکری، پشیمرگیمی کوزملمه و هلیگری مشخلی بهرواکانی نو بیت و هول نعدات له بهر تیشکی چرای مارکسیزم لینینیزم دا ریگی سرکوتنی خیمانی گله‌گمان روشن بکاتوه و پشدار بیت له گیماتنی مرجه‌گانی سرکوتنی دا.

دمرکردنی ورمزاناسی کوزملمه سه‌هیمین تعطیلاتی کوزملمه بز دمرکردنی پلاو گراوه‌کی دوری ریکوپیک، که بیته زمانی حالی کسلک و بهروا و هلوسته‌گانی نو دمریت له روداره‌گانی کوردستان و هراق و دنیا دا.

تعطیلاتی یه‌گم - دمرکردنی تالای سور به له سالی ۱۹۷۳ دا که شهیدی نمر هاروی شهاب شیخ نوری دوری سهره‌کی گهرا و له دواپی دا به هزی هلوسترچی نو کاتوه هر ۳ ژماره لی پلاو گرایوه.

تعطیلاتی دوم - دمرکردنی تالای شورش به که له تهلوی ۱۹۷۷ دا ژماره یه‌کمی به دس پشیکری و ره‌لی شهیدی نمر هاروی شاسوار جدال (تارام) چاپ و پلاوگرایوه، پلام شهید بونی هاروی تارام په‌کی دمرچولی پلاوگراوه‌گیشی خست.

تعطیلاتی سه‌هیم - دمرکردنی ورمزاناسی کوزملمهوه که نیمه ژماره یه‌کمی و، نورمیدمان وایه به هول و خیمانی همسو لایه‌گمان بتوانین هیچ نهی هر ورمزی ژماره‌په‌کی لی دمرکین.

•

ژماره دومی کوزملمه له ورمزی زستانی ۱۹۷۹ دا دمرچو. پاس و باهته‌گانی بریتی به له:

سروتار: له پادی لارمانیکی نمره (ل ۳۱) چند رواله‌تیک نوی ی پلاته‌گانی

هغه ټول بهراندوزي شوقی کوردستاني عراق (۳۲ - ۴۰) بڼی ورمزنامه گمان
نوی تراوه (دکړسوله (ال ۴۱ - ۴۴) ره گن پرسته گاني عراق پشکوون و ناوداني
په کوردستانه (ال ۴۴) گرتي هيلي راست و دوو ستي ساسي و نايدپولو
سوکوون نهينه ده (ال ۴۵ - ۴۶) روله قارمانه گاني کوردستان به خوښي گمش
سپږي نوی ي گله گمان نهو سته (ال ۴۶) له ده قو سري سرووی دا: نهو سري گمش
نوی، لوتکي بلندي بېرهور (ال ۴۷ - ۵۳) فاشسته گاني عراق چن رطار له گله
هارپه پنه گمان نه گمان؟ (ال ۵۳) نهی کی له کی بېرته؟ (ال ۵۴ - ۵۵) کاره ده ده
فاشسته گاني عراق خورمستی په پمان و ریکو کورته جهانه پان گان ناگن (ال ۵۵) ورن به
دنگ نازاد پخو ازاني عراق و کوردستانه (ال ۵۶ - ۵۹) پانیکه و دو هوا (ال ۵۹)
خباتي گلان: نیران - چارو سري شوقی (ال ۶۰ - ۶۶)

تیکیشنی دپارکراو ده کو: «روژنامه» یز پلاو کراوی روژانه، «حسیننامه» یز پلاو کراوی حلقه‌انه. «ساتنگامه» یز پلاو کراوی ساتنگانه، «ویرزنامه» یز پلاو کراوی ۴ ماتکه و. «ساتنامه» یز پلاو کراوی ساتله له روژنامه‌وانی کړودی دا پچسپین. نهاره‌کان ویرزنامه‌کیان نار ناپین، ویرنامه.

کومطه و کاروباری ریکخراوه‌یی

دوای تعوی نارام هات یوه شاخ هسرو ریکخستیان په‌ک خست یو له ژیر ناوی «کومیتوی هملت» دا. چمتد ختی تر و کچی کیش په جیا لسان هپین. جیمال تاپیر (سرگموت) دپنمزی کومیتوی هملت یو. پاش ماوه‌په‌ک ثم کومیتویسان کرد په «کومیتوی سرگرداپیش ریکخستنی ناوخه».

چکه لم کومیتوبه دو ریکخستنی گوری ترمان هپیر په‌کپکیان «کومیتوی راپین» یو که حسین کومیتوی لپیرسراویان و، نوی ترمان ختیک یو و. خسرو خال (زرداب) لپیرسراویان یو.

کومیتوی راپین تزیپکی فراوانی ریکخستنی له چزمان، قسری، گداله، روهانفر، شملاره، هولیر.. هپو.

کومیتوبه‌کسی زرداپیش تزیپکی ریکخستنی فراوانی له تندان‌بار و پز شک و ماموستا و نطسر و مرمخزوی گوره له سلیمانی و هولیر و به‌غداد دامغزاند یو.

ریکمان داپو په هسرو گادره سیاسی و پیشمرگه‌په‌کاتی په‌کیتی هر کسه له لای خنبره، چندی له توانای دا یی، کستانی دلسوز ریک پخا و. بمری روی ناوهند یا دوزگا ریکخراوه‌په‌کاتی پکاتوره. نو ریکخسته تازانه ماوه‌په‌ک له ژیر سرپهرشتی خزمان دا نساپوه، تگور په تروای دلنیا یونابه له خاوتی ویزه‌کاتی تینجا بمری روی په‌کی له ریکخراوه‌کاتی شار ته‌کرانوه.

سالانی ۷۶ - ۷۹ هزاران تیکوشمیری تازه هاتنه ریزی ریکخراوه‌کاتی کومیلوه په ده‌بان شانه، شانسی سره‌کی و ریکخراوی تازه‌بان له سرانسمری کوردستان دا دامغزان. سرگرداپیش بزوتنوه و، لقه‌کاتی په‌کیتی پش هر په‌کمان له لای خنبره چندی تزی ریکخستیان پیکوره نا یو. په‌کیتی ریکخراویکی سیاسی یو زیاتر لوی پیشمرگمیی یی و، خپاته‌کیشی نامالهی سیاسی هپو نه‌ک عسکری. هر له سره‌تاره باورمان واپر که نمی خپاتی چه‌کدار یو پشتیوانی یی له خپاتی سیاسی، چرنکه خپاتی سیاسی نه‌گور پشتیوانیکی چه‌کداری نمی پعیس په ناسانی ورد و خاشی نه‌کات. هر له پیر توره ترسی داوودوزگا سرگوتکره‌کاتی پعیس له ریکخراوه نه‌په‌کاتی شار زورتر یو و په‌ک له ریکخراوه ناشکرکاتی پیشمرگه، پو پیری درنده‌په‌تپه‌سره سوزاخی نه‌کورد و، له هرجه‌په‌ک سوسمی پکوره‌په په گرین و تشکله‌په و کوشن هولی تدا له ره‌گوریشوره دیربان بهینی.

■

سالی ۷۶ ریکخراویک له سلیمانی گپرا ۱۲ کسبان لی تخدام کردن له‌وانه: یاسین محمد حسن، نسماعیل قاسم علی، محمد قاسم علی، خسرو عبدالللا، نصره‌پن نجم‌الدین، مستطی قادر، صفاح مجید، فیره‌پن عبدالقادر.. نسمانه

پهره‌نویسان له گه‌ل فه‌ره‌ادی مه‌لا ره‌زا کرد بو. فه‌ره‌اد زمانه‌ی لی دابه‌ن.
 سه‌ره‌تای ۷۷ عه‌بدوللا حه‌سه‌ن گه‌را و به‌ ته‌شکه‌مه‌ گه‌ژا.
 سالی ۷۷ ره‌که‌خراوه‌یک له‌ هه‌ولهر گه‌را چه‌ند که‌سه‌یکان لی ته‌مه‌ام گه‌ردن له‌وانه:
 هه‌سه‌ان گه‌چکه‌ که‌ به‌ ته‌شکه‌مه‌ گه‌ژا. په‌ره‌نویسان له‌ گه‌ل مه‌رخه‌اری به‌کی له‌ گه‌ره‌که‌گانی
 هه‌ولهر کرد بو. مه‌رخه‌ار زمانه‌ی لی دابه‌ن.
 سالی ۷۸ ره‌که‌خراوه‌ی «هه‌لزی سه‌ره» له‌ به‌مه‌لا گه‌را و چه‌ند که‌سه‌یکان لی ته‌مه‌ام
 گه‌ردن له‌وانه: جه‌واسه‌ر سه‌اسه‌ر، سه‌لان داوه، عه‌بدولسه‌لام عه‌بدولره‌زاق، سه‌لام، شه‌ره.
 په‌ره‌نویسان له‌ گه‌ل کاوه‌ فانه‌ج کرد بو. کاوه‌ زمانه‌ی لی دابه‌ن.
 سالی ۸۰ ره‌که‌خراوه‌یک له‌ هه‌ولهر گه‌را له‌وانه: که‌رم ره‌سول، طه‌عا له‌قی ره‌وسف،
 نه‌سه‌اسه‌یل حه‌سه‌ن، که‌سه‌سه‌ان به‌ ته‌شکه‌مه‌ که‌رشت و ته‌وانی ته‌ران ته‌مه‌ام کرد. نه‌سه‌انه
 په‌ره‌نویسان کرد بو به‌ جه‌لال کاگر. جه‌لال زمانه‌ی لی دابه‌ن.
 جه‌که‌ له‌ سه‌انی که‌ به‌ که‌سه‌له‌ نه‌گه‌ران، به‌ سه‌دان که‌سی تر به‌ به‌یانی هاوه‌کاری له‌
 گه‌ل ره‌که‌سه‌ن و هاوه‌کاری له‌ گه‌ل په‌شه‌مرکه‌ ته‌گه‌ران و زله‌ر جه‌ر له‌ سه‌فاوه‌ نه‌دان.

دوا‌ی له‌که‌ولنه‌وه‌ی هه‌سه‌و نه‌و ره‌داوانه‌ به‌زمان ده‌رکه‌سوت که‌ هه‌زی ته‌م ناشکه‌راوه‌نه‌ان
 چه‌ند شه‌یه‌که:

۱. په‌ره‌نوه‌ی گه‌ردن به‌ ته‌که‌وانی داوه‌مه‌زگا سه‌ره‌که‌که‌ره‌گانی به‌مه‌س.
 ۲. ته‌که‌لاوه‌که‌رنی که‌اری ره‌که‌خراوه‌یی و که‌اری په‌شه‌مرکه‌یی.
 ۳. شه‌وه‌ی هه‌ره‌مه‌یی ره‌که‌سه‌ن.
- به‌ز نه‌وه‌ی ته‌تر ره‌که‌خراوه‌گان له‌ له‌دانی ده‌وه‌من و که‌وه‌انی دانی بی هه‌وه‌ به‌اره‌زه‌ن،
 ره‌وشه‌نی نه‌سه‌ان دانا به‌ز که‌اره‌کردن.

جه‌که‌ره‌ده‌وه‌ی که‌اری په‌شه‌مرکه‌یی له‌ که‌اری ره‌که‌خراوه‌یی
 ره‌که‌خراوه‌گانی که‌سه‌له‌ به‌ که‌اری سه‌اسی ته‌رخه‌ان که‌را به‌ن. نه‌رکی سه‌ره‌که‌سه‌ان
 به‌لاوه‌که‌ره‌ده‌وه‌ی به‌ره‌وه‌وه‌ی که‌سه‌له‌ و په‌ره‌ه‌اگانه‌ به‌ به‌ز به‌که‌ته‌ی و جه‌لاوه‌که‌ و، راه‌که‌سه‌انی
 که‌سه‌انی تازه‌ به‌زه‌ی ته‌که‌زه‌سه‌ان. به‌ز نه‌وه‌ی ته‌وشی له‌دان نه‌هن. نه‌سه‌انه‌ ته‌که‌لاوه‌ نه‌ه‌که‌ران به‌
 په‌شه‌مرکه‌یی ناو شه‌ر.

ره‌که‌خراوه‌گانی ناوشه‌ر سه‌ره‌ه‌وه‌به‌کی گه‌رنگی په‌که‌ه‌انه‌نی کاوه‌ و په‌شه‌مرکه‌ به‌ن.
 هه‌روه‌ها سه‌ره‌ه‌وه‌به‌کی گه‌رنگی ناگاه‌داری جه‌زداوه‌جه‌ز و زانه‌اری به‌ نه‌رخ به‌ن له‌ سه‌ره
 هه‌لره‌مه‌جه‌ی سه‌اسی، ناوه‌وه‌ی، که‌سه‌له‌به‌ته‌ی، سه‌ایی هه‌ره‌اق.
 په‌شه‌مرکه‌یی ناوشه‌ر له‌ هه‌لره‌زه‌ی ته‌به‌ته‌ی دا ره‌که‌خرا به‌ن. راه‌سته‌وه‌ر به‌سه‌تره‌ به‌ن به‌
 له‌به‌ره‌ساره‌ی سه‌ره‌که‌دابه‌ته‌ی ناوه‌زه‌ یان به‌ ناوه‌نه‌ی که‌سه‌له‌وه‌.

گه‌وه‌نی شه‌وه‌ی هه‌ره‌مه‌ی به‌ ته‌زه‌به‌ج و هه‌شه‌و
 ره‌که‌سه‌ته‌نی که‌سه‌له‌له‌ی ده‌که‌ره‌که‌سه‌ته‌نی هه‌زه‌ی شه‌وه‌ی له‌ سه‌ره‌ به‌نه‌سه‌نی
 ده‌به‌شه‌وه‌نی ته‌ه‌اری و ره‌که‌سه‌ته‌نی هه‌ره‌مه‌ی له‌ سه‌روه‌ به‌و خواره‌وه‌ ده‌سه‌زه‌را به‌. ته‌م جه‌زه‌
 ره‌که‌سه‌ته‌نه‌ که‌ به‌ره‌ له‌دانی داوه‌مه‌زگا سه‌ره‌که‌که‌ره‌گانی به‌مه‌س ته‌که‌وه‌ته‌ن، ته‌ازه‌ری زله‌ه‌ان بی

تنگ‌بیش به تاپیتی نگور یکی له گسراوه‌گان یا زیاتر خزی له هر تشکله‌دا پی
 نه‌گسراوه و قسسی پک‌دایه. له سزنگی نهموره زور له ریک‌خراوه تازه‌گانی کومله، به
 تاپیتی له هولیر، هر لیدان کومت.

ریک‌خستی «هومی» مان گزوی به ریک‌خستی «هیشی» و «تزیچی»

له ریک‌خستی هیشی دا بز فوته؛

أ له سلیمانی داتن‌بیش چهند کسکی ریک خست بر ده‌گیان ب بر.

ب له هولیر چهند کسکی ریک‌خست بر ده‌گیان ج بر.

ج له نوردوگانی گورمان چهند شانیه‌گیان دام‌نرانده بر.

لصچنره ریک‌خسته چهند هیشی جی‌وازی لی نه‌گوتوه بی نوبی هچیان
 نموانی تر بناسی. لم ریک‌خست‌دا وه‌کو گوی نشه‌دراپه شوب و شار. گوی نشه‌دراپه کار
 و پیشه و ژن و پیاو. تیکلا و بر له پیشی جی‌واز و تسمی جی‌واز و دانیش‌توانی
 ناوچی جی‌واز.

له ریک‌خستی تزیچی دا چژن ده‌گه‌گانی تزی‌جده‌که پک به ده‌گوه بستران،
 لسیش دا شانه و گزیمته نه و، زه‌لامی تنیا له گمل و کس پیروندی هیده ده‌گیك له
 سرو خزی و ده‌کی له خراوی خزی.

هندی چار له ناو هیشره‌گانی ریک‌خست‌دا بز سه‌لامتی زیاتر پیرووی
 ریک‌خستی تزی‌بیش نه‌کرا و، هردوگیان تیکلا و نه‌گران.

هرچهنده پیروندی گسردن دژوار و زوری نه‌خاپاند به‌لام له چاو هم‌و شپوره
 ریک‌خراوه‌بیه‌گانی ترا سلامت تر بر. کسور دوژمن زلمیری پی نیرد.

■ گزین‌نوبی کومیتتی سرگرداپیتی

دوای کارسانی هه‌کاری سرگرداپیتی توشی جوری له هه‌لوشان بریو، پیوستی
 به ریک‌خست‌نوبه هه‌بر. له میژ بر کزین‌نوبی سرگرداپیتی ده‌گشتی نه‌کرا بر. داوا له
 نه‌نامه‌گانی دهمره کرا به تهران دا پگس‌نوبه بز کزین‌نوبه. تهران بی سرو پیری تی کومت
 بر به ناسانی هاتوچی پی دا نه‌کرا. دوسته‌کافان له تهران هندی نادره‌سیان بز نارد برین
 بز نه‌و جزوه هاتوچی‌بانه ده‌گاریان به‌نشین. به‌و ریک‌باده هوم‌سور مستعفا، هوم‌سور
 شیموس، کمال خورشاور، عادل مراد، فرتاد معصوم... گه‌بشته ناو‌زنگ.

بار و دژی ده‌گشتی پیاچین‌نوبه‌کی هسه لاینه و قولی گه‌روک بر، کاروباره‌گانی
 ده‌گشتی لیس‌پیری زویان لی کومت بریوه و، نه‌رکه‌گان زور و جی‌رواجیور بون، دیزگا
 سرگرداپینه‌گان پی‌سیان به پر کرده‌نوبه و به‌بیز کردن هه‌بر.

له ناو سرگرداپیتی ده‌گشتی دا دو فیملی به‌فدایی؛ هه‌بیل‌لری‌زاق سیرزا عه‌زیز،
 عادل سوزادی... تی دایو. هه‌بیل‌لری‌زاق نه‌عات بریوه، عادل‌ش لم کزین‌نوبه‌اندا زیز بر
 رو‌شقه تاران.

■ گه‌وه‌گمی ده‌کر پیرو

شا ده‌کو دوا چاره، حکومت‌ده‌کی جعفرال‌نزهاری لی خست، له ۹ ی کانونی
 دومی ۷۹ دا شاه‌پوری به‌فقهاری کرد به سروکی وزیران.

ملاهدک له مهیدانی سیاسي دا چالاک بون و، خه لک. لوان کړه پورتهوه، وه کړه شیخ عیزه دینی حوسینی له معاهد، ملا شیخ جلالی برای له پاته، محمدی موفقی زاده له سنه... کانی غنی پلویان و هندی له گهراوه سیاسیه گان، دوی پورانیان، گرانوه معاهد، ملا شیخ عیزه دین رحیمی کورنوه پشوازی کړه گانی کړه. به هلو شاندنی ساواک و روشتنی شا و، دانانی شاپوری بهختار به سرو پزیران و، گرانوه خومینی و تیکچونی وزارت ته کړی بهختار، به کړدوه له کوردستانی تیران دا دسه لاتی حکومت نغا بو. له زوی شاره گانی کوردستانی تیران دا «شوا» پان له پیاوه ناسراوه گانی شاره که پیک نغینا بو په پورته دنی کاروباری شاره گمان.

* گرانوهی حدکا

گادړه گانی حدکا دهستان کړه په گرانوه پز کوردستان. د. نورمحمدانی قاسلر، سکرتری حزب، گراپوه. زلویان له قملادزهو نغمان و، په نړیک نغندا تی نه پیرن، یی نغوی خزیان له نیمه پگمپن.

نغینا کسمان که له گرانوه دا له ناوزنگ سردانیکي کورنی کړدین «هین» بو. نغره په کسمین چار و دواچار بو من هین پینم. له گیل سامجیه لال و هاوریکانی تر پشوازیه کي گراچان کړه. هین لور سردانه کورته دا له گیل من لورنی نواند، له ناور قسه گانی دوشتی پاس کړه: په کیکیان پاسی نور و تارنی کړه که له ۱۹۷۲ دا دساروی زارواوه گانی کورنی زاتباری کور له غیمنتاوه پز حقتقمانی هاوریکام نارد بو. وای پشان دا که پز پورته گانی په دل بون. هین نور کاته له کورنی زاتباری کاري نه کړه. پیکومان نغره نغمانی زیره کي بو نور هسوساله نغمی له بهر مایر. دوه بیان وتی: «شهریکم پز شعاع و، شهریکم پز لیلای قاسم نوسوه» شهره کي بو شعایی دانا بو به پیکیان به پیکیش بو له گیل نغره به پیکي نالی که تلی: «نمستیره گانی راده کشین وک شعایی نوره نغوی پز لیلایشی دانا بو، چوارنیمه ک بو. نازاتم پز موجسامندی نیمه «تیرتجالی» دای ناهون، پان پشتر دای ناهون و له بهر هلو مریجی سیاسي عراق پلاوی نه کړه پرنوه، چرنکه له هیچ بهرهمیکي تری دا پلاوی نه کړه پرنوه.

لور و تارده که له سمر «زارواوه گانی کورنی» نوی بوم، پشینارم کړه بو بهر له داتاشینی وشمی تازه کسوه و، بهر له وهرگرتنی وشمی به گانه، وشه خرمالیه گان کزیکرینوه و ریز پکین و پراورده پکین له گیل زارواوه زانسته گانی زمانه گانی کدا. نغوی هبور له جی ی داهری و، نغوی نمیر نینجا وشمی پز داتاشیری پا پخوازی. وه کور لورنیمه ک له جهجهجی کورنی نم منتهوه پز کزکړه نغوی وشمی کورنی لبرده په پادی ساموسنا هین هندی زاواری جوتباری که نیمه خانی زانستی کشتو کالوه تومار نه کړم.

گشم له داچاندنوه تا هاپن

گشم، په ساده کي سترا تبحی داتغری پز ژبانی مروف و، هپونی له ولات دا به نغنازی کالی ژبانی دانشتوان، په کیکه له مریجه سهره کیه گانی داپن کورنی «ناسایشی خوراک» که نغیش کزله کیه کي پنه توی «ناسایشی نغتموی» و.

پیش نغوی سه کمنی جوت و دروینه ناشی ناگر دای. پهرهم هینانی گشم

کار یکی سخت بود.

زوی بز ناماده نگهرا. نعرز نگهر چمند سالی بی نگهکیرا بی پنی نعلین: «بهار»
خالصی به شیخ محمود نعلی:

بهار کینان و گای لمر، پیر و کچ خواستق، ژن و تدبیر،
سگ و جز، نمپ و نیلقان، جرج و ناو کانی

نگهر به یک سال بی نگهکیرا بی: «بهر» و، نگهر به کجار کیرا بی «شیف»
پیشنان وتویهانه: «شهر له شیف و ناشتی له خمرمان»
نگهر دو چار کیرا بی: «ومرد».

نعرز به دو گاجوت یان به دو نیستر نگهکیرا. دزگای جوت پیک هات پر له
«گاسن» که له ناسن دروست نگهرا بز کینان و، به «همرجار» نیمسترا به «مزان» و
مزانیش به «ویوانیمر» نیمسترا به «نیمیر» دور. نیمیر (نیمیل، نیله) «گلفسه» ی ملی
گاکانی به پدکوره نیمست. جوتیار به «نقبزه» گاجوتدکاتی لی نمخوری و بز هاندانان هر
هزی لی نگرودن. پیشنان وتویهانه: «هر هز حساب نیه، کز کز حساب»

داچاندنی گنم پشت به باران نیمستری. پیشنان وتویهانه: «چی پچینی، نوره
ندوریموده». دوی «وشاندنی تیز» چاوروانی بارانی پله نیمون. نیچا گنم «چدکوره»
نگهرا و سر دور نیمینی. پیش نموی گول بکا پی ی نعلین: «گورسیل». هندی چار
کسارزله و پرخسزلی بز لومر تی نگهکن. گنم «بنج» ی له خاک دایه و «سروت»
لاسه کدیتی و «گول» نگهگری. پیشنان وتویهانه: «به هزی گوله گلفیکوره چندمها گوله
مرز نار نخرانوده». سوری همور «شکیکی» «داسر» پدکی پیویه.

نگهر باران به نمنزای پیوست بهاری و خاکدکمی «وزمن» و به «پیت» بی،
نورساله «هات» نمی و گنم به «پرشت» نمی. پرشت له برهن داتاشراوه. گنم پدکوره یا
زباتری پیروه. نگهر باران له نمنزای پیوست زیاتر بهاری «ژمنگ» له پنجهکمی نندا.
نگهر له نمنزای پیوست گمتر بهاری. یا نافتی بز بی وکو سون و کبسله «شیره»
کمی نیمون نمی به «گورپرو» و یان کولله که هموری نخران، نورساله «نمعات» نمی.
نگهر زو داچنرا بی و، زو گدوره بری «هراش» و، نگهر درنگ داچنرا بی
و، درنگ گدوره بری «گورپرو» به.

بز نموی له چاورزار به دور و، له زیری ناحمز و نهمار پاریزاو بی لورنان له ناو
پلمی گلفهکندا هلمنراسرا و، بز نموی چزله که و سلمی زیانمخوری لی دور پخنوده
«داهزل» یان «دکنا». داهزل زلامیکه له پورو دروست نگهری.

که پی نگهگی دروینه نگهرا. بز دروینه خاوهنی گنم هندی کسی به گری نگهگرت
پیمان نموت: «پاله» یان «موزو» پیشنان وتویهانه: «له بی کسی دا رجبب سرپالیمه».
یان له گلف پدکجا ریک نگهکوت تا له هلمگرتنی خمرمان نیمنوره کاری تی دا بکا
پراسیمر به بشیکی پرخمسهکمی پیمان نموت: «سپان». پیشنان وتویهانه: «شا به
سپانی خزی رانگیری»، همروها: «داس له سپان نشارنموده»، همروها: «خزمی
خزوری سپانی لنگه همزی ی مالی شیمه»

گوله گنم که تازه پی نگهگات و هیشا لمریکه، هندیکی لی نمدرون و به ناگر
هلی نیموزیان، نمی به «گولنپروزه» (قهرمخرمان).

«دروینه» به گزلم «گله درو» پاڼ به تنیا نهکړا. «درو» به دس و به «داس» نهکړا. دروینهکمر یز نموی دوستی بریدار نمیی «قبحان» ی له دس نهکړد و. یز نموی خنډ کاری تی نهکا «کلاوگزی» له سر نهکړد. قبحان له تاسن و کلاوگزی له لباد دروست نهکړان. له کاتی درویندا سپان هر قو لی گنم که به داس نموی له شونی خویا له سر نمیز داغنی، پیمان نموت: «گزلم» پاڼ «سواله» دوی نموی چنند گزلیکی نموی گزی نهکړد نمو به «سطل» و چنند سطلهکی گز نهکړد نمو به «شارا». گزلم چنپکیکه به دس و سطل به باومش و شارا به گزول هغهکسری. له شاراگانوه به گزول «کنشه» نهکری پر سر «خرمان». له هغدی نارچه به خرمان تلپن: «چرخین» جیگای خرمان له سر نموزیکی رفق ناماده نهکړا و خاوبن نهکړایوه «کرشه» کان به خری هغهچنران.

«گیره» به گا پاڼ به نیسر پاڼ به چنمهر نهکړا. چنمهر به نیسر راتهکیشرا. نهکمر گیره به گا پکراهه سڼ تا چوار گا پاڼ به تمنیشتی پهکوه نیمستوه و «گیروان» به نظمیزه لی ی نمزودن. نور گایه له ناوړاستی خرمانهکدهایه به گزولهکسپهکسوه بستر او نهوه، پی ی تلپن: «گای پنه».

حاجی لادر له پاسی سولتان عبدالحمید تللی:
حاکمی ریگری محصوریه، قازی دزی رلؤ،
وزرا و وکلا گورگن رمهیت گطیه
یز رمهیت نمه، نم گیره و درهکسی داناره
زمبر و تعویطی مکه، چونگی خدای «گای پنه» په
گای پنه نهکمر راهار پی باش گیره نهکا و، نهکمر خراب پی گیره که نمشینی.
«گیره شین» لسموه داکوتوره.

شورکی لغزلی به شیخ محمود تللی:
گیرمشینی که گای کونی به پادا له کت
چاکه هر لی ی خوی، سمیری دم و کلاوگزی نهکسی!
به زلامی زلورخند و پهنیز، بلام پی پرمهم تلپن: «تللی ی گای گیرنهکده»
کنشه و گیره دو کاری سخت و نالز و ماندوکرن. یزه نهکمر کاری دژوار پی
تلپن: «گیره و کنشهی زلده»

دوی نموی خرمان کوترا و، دان و پرشهکسی له پک جیا بروه، نهکری به «تارم» نیوران به لیکنی که «پای شصال» هلی گرد «شن» نهکړا. پشینان یز پیدای هلمپرست وتیانه: «له هر لایهکوه پا پی، نور شن نهکا». شن وکمر پندیکانی دس له شولی دار پاڼ له تاسن دیوست نهکړا و، دسکیکی دریی همو. کوتراوه که ندرایه هر پا. دانهکسی قیوسه له شونی خوی دا پرنیمروه و خرمانهکه «سور» نمو و، «کا» پهکسی سورکه پا نیمره و دور نهکوتوره. پشینان وتیانه: «له سوری دلواندوه، نیموی له لاپای تی هلمپنیموه». «لایا» نمو گطیه که پا به تی کلوره پردیعی.
گنم به جیا و کا به جیا خرمان نهکړا. گطیهکه یز نموی نهکمر دزی لی پکری دپار پی تا نهکمرایوه به تمضمهکی لوسی پاڼ «سطل» نهکړا.
هر له سر خرمانهکه له پیش دا به «کمو» (کلکیر، سمرن) گیلویانه گلستک

و نه گوتراوه کسي لي چما نه گرايوه. نينجا چاريکي ترش به «بيژنگ» (فيليسر)
 نه پورايوه پز نوري «سورگوزره» کسي بگرن. پيشنان وتريانه: «سه بيگزه، سبيزه،
 نينجا سبيزه». گلگير فاشتره له بيژنگ. پيشنان وتريانه: «بوري وژ به بيژنگ
 ناگيرت»

حريق له ستايي شخي بورهان دا نلي:
 پز گفاري سوزي دوری گرلي روت شين ده کم
 خاکی گزي عيشت به بيژنگي سرم بيژايوه
 دواي پاکردي نه پورا. گشم به «ربه» و «لمار» نه پورا. پز نوري به چاوره
 نبي له کاتي پوران دا ژماره گانيان له گمل نوري پوروا ليک نندا. پز لونه له رمي
 به گشم دا نيمانوت: «پدک هر خورايه» و، له رمي چوارم دا نيمانوت: «چوار ياري
 پيشمر» نير به مجره.

گشم به «تني» و «خزي» و «جورال» نه گريزايه پز مال و، کسا به «رشفه»
 نه گريزايوه پز «گادان» و ترخان نه گرا پز ناليکي ناول و ولاخ. پيشنان وتريانه:
 «نوري له مشک بي جورال ندي» پز زلورخزي هوانتمچي نلین: «نه گرا کاکه هي
 خوت نه گادانه که هي خوله». پز گاري بي حوده نلین: «کسا له پور نه پوزي». پز
 هيلگير سيني شعر و ليسته نلین: «تاگري بن کسا» به. پز پکي شعي خلکي که به
 خزي بي شني نلین: «خلمهر له کا نندا»

گشم هندپکي هلندگيرا پز «همنقزو» ي وري داهانو و، هندپکي نه گرا به
 «ساور» و هندپکي پز خواردي خزيان نه گرايه «کندو» يا «چال» و هندپکي
 نغروشا.

پز هارين تيرا پز تاش. تاش به نار نه گرا. تاشوران له زخي هاپني دا پاري
 نه منند، بلکو «مزه» ي ورنه گرت. مزه پشپکي ديارکاري «پاراش» ده بو گلي
 نديوه. پيشنان وتريانه: «تاش له خماليک و تاشوران له خمالي»، هروها: «تاش
 نزان خرا نه گيږي»، هروها: «تاش به نوره نه گيږي».

نار به «هيلهک» نه پورايوه و «کپدک» (سوس) ي لي نه گرا.
 نالي نلي:

دورانيه، وک هيلهکي سودا، سري گيزم
 بزه به ديلي مئله هري ديم
 نار پز نان و کپدک ترخان نه گرا پز ولاخ. له ناردي «به پيز» ناني پاش و له
 ناردي «بي پيز» ناني خراپ دروست نه گرا.

گواندوي نيمام خوميني
 خوميني له پارسوه ناراني هواند بو، گرنگي دزگاي راگهيانني نزان. وکر
 هپکل نلي: نو کاتي له نزليل لا شانو بو. زوي کاتي له پور عودسي تلمظيون دا
 به سر نه بر، وژي ۴ تا پنج گشتوگزي وژاناسواني نه کرد و، لو ۳ سانگدا تا
 گرايوه ناران زانو له چوار سه گشتوگزي وژاناسواني له گمل هزکاني راگهيانند:
 راديو، تلمظيون، وژاناسه.. کرد بو. بي بي سي، پکي بو له گرنگي نو دزگاياني

رای گشتی تهرانی دژی شا و. به قازالمی شورش نمودن. نو تاکتیکهای خرمینی بز به گشتی همو خلک دژی شا و. بز بهلاهنکردنی نرتمش به کاری هینا، تا نغنازمهگی زور سرگوتو بو. دسلائی شا و داود مزگانگانی همو هلمشان نمچن. خرمینی خزی ثامده کرد بز گرانوه.

که رمختی گرانوهی هات، خرمینی له گیل چند کسی له دسوپرمندگانی لوانه: نرتمسینی بنی صدر، تیراهیم یزوی، قرطزاده.. و نریگی ۱۰۰ رونااموان به فروگهگی «نیر فراس» همو تاران به ری گوتن. کس نمفزان چیمان لی به سر دی: فروگهگیمان به نرتمسینه، پان به سلاستی له تاران نمفشیستوه؟ خرمینی له نهری سرهوی فروگهگه دوی نهری کرد، دوشهکیان بز راخت، نیر نوست و. تا گپشته ناسانی تاران هلمستا. چند ملیون کس چو بون بز پشوازی.

هندی شتی سیر لم سطره نهگرتنوه. و دگر:

- لو گاتدا که له فروگهگه دایزی و پی ی ناپوه سر نهری نیران به کی له رونااموانهگان لی ی پرس: «دوی نو همو ساله دوریه که نیستا هاتیتوه بو نیشمانهکی خرت و بهمجوره پیشوازی لی نهگن، همت چیه؟» له وهلام دا وت بوی: «هیچ»

- موحسینی رهیلدوست، که دویی بو به وزیری پاسداران، نرتمسینهکی نیمام خرمینی لی خرویه بز نهری له فروگهگانه بیا بز شتی خوی. له ریگا زهیللاچیک لولی خوی هلمگرده و. به خال و میل نمفشاندهی، دپته بهردیمان چند جاری دست نمالی به جامی پیشوهی نرتمسینهکی خرمینی دا و. به خبر هاتنوهی نیمام نکا و جنبو به دایک و ژن و گچی شا تدا. چند جاری نمده دوباره نهگاتنوه، رهیلدوست جامهکی لای خوی دانداتنوه و. بز نهری دوری بخاتنوه به تورهیموه پالی به کاپاره نئی. نیمام نئی: «بز وای لی نهگمی». رهیلدوست نئی: «بی نمدهی نکا». نیمام نئی: «لی ی گری پا کسی خوی بکا، هر کسی به زمانی خری عبادت نکا»

۱۱

له بهر گرمهانی ریگا نمباتنوانی به نرتمسینیل دوره به روشتن بدن. به هالیکزیتسر چو بز «بههشتی زهرا» و. دوی نهری بز «حوسمینیه» به کی تاران. لهره کاروباری شورشهکی بهیره نهره. به گرانوهی پیشوازی شورش حکومهتهکی بهختر هرسی هینا و. مهدی بازگان وزارتیک تازی له سر داوی نو دامزواند.

سردانی ولدی بهکیتی له خرمینی

دوی سرگوتی شورش به چند روژی، له کزانی شویاتی ۷۹ دا دستمی نرتمسینی بهکیتی که پیک هات بو له: هوسر مستفا، د. لرتاد معصوم، فاضل کریم له ناوزنگره چون بز تاران بز سردانی نیمام خرمینی، د. جعفری شطیعی بش بز ترجمه له گلپان چو.

پیشرش له پارس وطدیکی بهکیتی که پیک هات بو له: د. لرتاد معصوم، عادل مراد، محمد باغری له تشرینی دومی ۷۸ دا سردانیان کرد بو. تمجاربهان عادل نهره پوه نم وطدیه، نمده نارمحت بو.

وطدیه، له دپارهگه پشوانی بهکیتی نیشمانی له شورش تهرانی دهرنهرن،

دیده‌ارگانی پاریسی به پیر تعینتوره، داوای لی تکه‌کن که پشتپروانی بکا له خیماتی گطلی
عبراق به گشتی و خیماتی گطلی کورد به تایه‌تی و، پیوسته‌گانی جولانده‌گمی نمخنه
پیش چار.

خومینی نعلی: «من کاپرایه‌کی روحانیم پاش چند روزی‌کی تر نمچسوه بز قرم،
نو شتانی تیره داوای تکه‌کن کاری «مورله‌ته»

نوانیش تکی لی تکه‌کن دستور به دولت پدا کاره‌گانیان بر جیه‌جی بکا.
خوسمین نعلی خوسمین، نو زمانه زود نژیکی پایسری بر، نموش له
دانه‌شته‌گدا نعلی، نیمام به حسین نعلی: ناگاداری دطلمیری بازوگان بکا کاره‌گانیان
جیه‌جی بکن. لو کاتدا مومندیس مهدی بازوگان سمومیری نیران بر.

روژی دواپی ناگاداریان تکه‌کن، که دطلمیری بازوگان کاره‌گانی پرمو روی داروشی
فره‌فر کردوتوره سردانی نو بکن. فره‌فر و مزیری کار و سروگی حیزلی میللمتی نیران
بر، و مله‌که سردانی فره‌فریان کرد. پهموندی له نیران حکومیتی نیران و به‌گیتی دا
دروست بر.

لسه‌گانی خومینی وگو «فترا» حساب تکه‌کران، له پیر نعلی نمشیر لسه له
لسه‌گانی دا بکری و، مرنالفتشی لسه‌گانی بکری. بزه نموش تچر بر لای و، پیوسته‌ایه
باسیگی له باری سرلمی خیموه بز رون بکاتوره، نیمو دس پیشگیری بکراهه له لسه
کردن دا، بیروژگانی و خواسته‌گانی پاس بکراهه، دواپی نو که خومینی لسمی تکه‌کرد،
باسه‌که کوتایی پی تمعات و دائم‌فرا، زود کس نیمه‌پان نمغزانی.

■

جولانموشی کورد له عبراق دا لو کاتدا دایمیش بریو. لایه‌کی بنمالمی بازانی و،
لایه‌کی تری به‌گیتی بر. بنمالمی بازانی و، سمرانی پارتی، قاتاتار بون پموشی دوستی
شا و هاوکاری ساواک بون، له ناو نیران دا پدناو بون. ملا مستملا له نمشیرمکاره
بروسکیمه‌کی پیروزیایی و پشتپروانی بز خومینی تارد، پلام هیچ روژنامیه‌کی نیرانی
پلاری نه‌کرده‌وه، ناچار خزه‌ان به پاره وگو «نیم‌لان» له هندی روژنامی تاران دا پلایان
کرده‌وه. زوژی نمخایاند بنمالمی بازانی له گطل سمرانی شورش و، کاره‌دستانی تازه
نیران دوستاپه‌تپان تازه کرده‌وه.

تازه کارساتی هکاری قوسا بر، به‌گیتی و پارتی به خونی سری به‌گتری تچر
بون. همدولایان له لای کاره‌دستانی نیران هملیان تدا، نیران به لای خزی دا رابکشی
و لایه‌کی تر له لای نیران پدناو بکا. زوژی نمخایاند لایمی سپه‌میش، که حسک بر،
په‌پدا بر. نوانیش، به هزی صحنه‌مد رحیم (خاله حاجی) مود، گمچشته لای سمرانی
شورش و، درخیمان نه‌کرد له همدولان بز پدناو کردنی همدولای ناگزک، به دواپی نوان
دا همدی کس و تلمی ترش هاتنه کاپوره.

له ناو ریکخراوه کورد به‌گانی عبراق دا، به‌گیتی دو نورفتشی لاوازی هملو،
نیماره‌گانی به ناسانی نیماننوانی لای نیران بر دژایمی به‌گیتی به گاری بهین: به‌گیمیان،
هاوکاری پیش‌سمرگه‌گانی به‌گیتی بر له گطل حدکا و کزسطمی زحمه‌تکشان دژی
داوودزگانی نیران. لیم پارموره هر ناگادار به‌گیمان هملراپه، دواپی لی زیاد کردن و زل
کردن، نیمان گمپانده کاره‌دستانی نیرانی. دوهیمیان، به‌گیتی چمپ بر، له ناو نموش دا

ریکفرایوکی مارکسی - لنینی تی دا بو، تاوانبار گردنی په کیتی په کمونیزم، که سمراتی شورش له تهران دا په دولتی دین و تسلیمان داتفا، کاریکی ناسان بو. نه گمر ریکفراده کورده په گاتی هیراق، له لای تهرانه گان دژی په کسری قسبان نه کورده و، نه پنه گاتی په کسریان بز تهران تاشکرا نه کورده و، په دنگیکی په گگرتو داواکاتی خزان پخته پته پرده میان، بیگومان رژی کوردی عیراق زیاتر نهو، لوانهش بر زللی داواکاتیان که پشی بر له پشتیبانی سیاسی و پارلمنتیانی مادی دژی په دس، جیبی بیوايه. بلام همزد پارتی، بز نهوی باویری کارمستانی تهران په دس بهینی، بر ژانندونی ریکفراده گان و هیزه گاتی، خزی خسه خدمتی تیرانوه.

خلکی کوردستانی تهران، بو په کمین چار بو، هست په نازادی بکن، چندی نالی سیاسی له شاره گاتی کوردستان دا گوتته هولی پیکوستانی ریکشتی، کادره گاتی حدکا که تازه گترو پرتوه، خرمیکی گز کوردنوه و سازدانی خلک و پیکوه نانی ریکفرای تاشکرا بون. کادره گاتی گزملی شورشگری زمه کشانی کوردستانی تهران (سازکا) پش خرمیکی پیکوستانی «ریکفرای چتر» بون په نای جیا جیاده، چرمی فیدایی و، حزبی توده و، دهیان ریکفرای تری وه کو؛ سازمانی مرجاهیدین، پیکار، و مدتی گرونیست... خرمیکی خز ریکشتی بون. نمش رنگانوهی هلو سرجی سیاسی تاران بو.

له نار تم ریکفراندها، سازکا، له چاو توانی تردا له همسبان زیاتر کادری خوشناو و ناسرای همیر، هر له ناو تهران دا مایرتوه، ناوکیکی پچوکی ریکفراده میان همیر، زمینی گشته گردن و پرمشندی ثمنان له همسبان له پارتی بو، بلام په هزی جزوی بیرگردنوه میان و شسوی کارگردنه اتوه نمایتستانی بون په گتوره ترین همیزی کوردستانی تهران. له گاتیک دا حدکا په هری نو ناویاتگوره که له سردمی قازی محمد و جمهریانی معاهدوده په سیرات بزبان په جی مایر، له مایه کی کورت دا هزاران کسبان کو کرده و، هزاران چکاران ریکشت و، توانیان بون په حرکتانی راستلینی زور شار و ناوچه، تم زلیونه کتوره سمراتی حدکای غورا کرد بو.

* قازی و مولا

حدکا له لایمن قازی محمد و پ د ک له لایمن مولا مستطاوله دامزورنواوه. قازی محمد دوی نهادم گرانی تیر حزبه کی مایه پد کز بو، تا سرکوتنی شوری تهران خزی بز ریک نظریاوه. بلام کس له کادره گاتی حدکا هرگز بهیران لوه نه کرد پوره که په کیچ له پنهالی قازی بکن په سرژی حیزه گیان، نه گرجی زور کسی ناسرایان تی دا بو، په پیچروانی پارتی که هر له سرده توده مولا مستطاوله، دوی مردنی نیش کوره گیان کرد، په سرژی خزان، بیگومان ثمنه نشانی پیشکوتنی فیکری حدک ی تهران بو له چاو پدک ی عیراق دا.

لو زماندها پیشمارمان بز سازکا و بو حدکا کرد که:
- رژمانه کی کوردی - لاری رژانه له تاران ده بکن. بطنمان پی دان بز

کاریکی ودها نیمش هاوکاریان بکمن.

- یه کمیته پیشیمی بؤ خوندکاران، لوان، نافردهتان، صاموستاپان.. دروست بکمن.

- له ناو خزیان دا تمبا و گونهار پن و، له گیل کارمدهستانی نازی نیران همول بدن به زمانی ندرم بدون و، به گهترگز کیشه گاتیان چاروسر بکمن.
همردولایان گاتشیمان به پیشیاره گاتی نیمه نعتات. لایان واپو، چونکه نیمه له پاش چندین سال خدمات هیچ سرکورتیکمان به دمس نعتاوه، تمجرویی گوردهستانی عسیران بؤ نوه ناشی چاوی لی بگری یا سودی لی وورگیری و، ده گبیره گانیشمان به کملکی گوردهستانی نیران ناپمن.

■

سازکا به بیانی نوی گادره گانی ناشکرا نپمن، له پانی نوی ریکشتنیک سیرانسری، به ناوی خزیوه، له هسو شاره گاتی گوردهستان دا دایمیزی، له همر شاره به ناویکی جهاوازه، ریکفراویکی داموزاند له گیل ریکفراوی شاره گاتی تر پهموندی نپو.
ناوه گان دری و، له لایاتی سیاسی دا بملگی توندروی بون. وه کو:

- جمعیت دفاع از حقوق خلق کرد، له روسی.
- جمعیت دفاع از حقوق زحمتکشان و حقوق ملی خلق کرد، له سقز.
- جمعیت مبارزه برای آزادی و حقوق ملی خلق کرد، له بۆکان.
- جمعیت دفاع از آزادی و حقوق زحمتکشان، له نهمده.
- جمعیت راه رهایی زحمتکشان در گوردهستان ایران، له مهاباد.
- جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب، له سنه.
- اتحادیه دهقانان مریوان.

■

کمال فوتاد دهریاری تم هسو ناوه دری و جهاوازه قسمه کی خوشی گهراپوه:
کاهراپه کی رهبار له ریگاپه کی خوشی کاهراپه کی ستمی نمی. لی ی شمرسی: «برا ناوت چه!» نلی: «به نطقاز گیل ههجو و نطقا و گیل شهرینهوه، مخرم جمنایی باوکم نامی نیگم موللا محمد نسیمی شه کیری؟» کاهرا به توره پوره تی ی نطوبی: «نیزم نامت چس!» یه کسر نلی: «حسه»

حیکست له جهاوازی ناوه گان و، لم ناوه دریانه چی برا نه گمر بؤ نوی که خلک تم گورمیتانه به سرنمبو له سازکا و، کاری جهاوهر بۆانی، سمرانی سازکا لهردها به هله چوپن، هسو کس توو گورمیتانی به دسکردی سازکا نمنانی.

■

پادگانی مهاباد

روژی ۵۷/۱۲/۱ ی نیرانی، سرکرداپتی حدکا پلاتیکی دانا به هاوکاری چند نطسریکی کوره دوستی به سر پادگانی مهاباد گرت. ۱۸ تانک و ۳۶ توپی سنگین و هزاران پارچه چه کی تی دا بو. حدکا هیشا زور لاواز بو نهمیرانی به ریکوپیکی دست به سر کملرلی ناو پادگانه گدا بگری. خلک رۆانه ناوی لالتیان کرد و، نوی بؤ حدکا مایهه تمنا نمر شتانه بو که خلک پیمان نهمه گویزایهوه. حدکا، وه کو حیزب،

کملیکی نووژی له چدک و دسکوتو کانی ناو پادگان ورنه گرت، پلام نم کاره که تنبا ۸ روژ دوی سرکوتنی شورش روی دا، ده لاقه پدکی گورو کرده نیوان سمرانی شورش و کوردوه، په تایمته حدکا که، وده کاره دستانه نیوان تمانوت، هیچ دوی کی نمبر پر له «قیام» دا دژی شا، کمچی دوی سرکوتنی «قیام» راستوخوژ کوته دوژمنابهتی «نیتیلاب».

نوروزی سته

نمصدی موفتی زاده، که لاپنکره کانی خزی په «عطلامه» ناربان نمبر، له سته بهیژن کسایهتی گری لی گیراو پر. دژی ریکخراوه چینهکان پر په گشتی، په تایمته دژی ریکخراوه مارکسپهکان پر، له گدل حدکاش نیوانی نمبر، خزی لوان په زلتر نوزانی. تایمپرستیکی سوننی شامزا پر، کیشی نمتوایمته کوردی په لاره گرنگ نمبر. له دوی سرکوتنی شورش پر پر په ناوندیکی دصلاط له ناو شاری سته و دوی پشستی دا. ژماره پدکی زور تایمپرستی له دوی خزی په ناوی «دکشمی نوران» وه گز کرد پروه. کاره دستانه شورش نیوانش هندی ناخوندی شیعهیان په نینمراپمته خویان ناره پر بز سته، نمرانش «دعتمر» پان دانا پر دصلاطه کانیان له سرو همیر دصلاطه کوه پر، کارپه دک سرپرشتی ته گردن ناوی صلفمیری پر.

حدکا، سازکا، چریکی فیدایی، پمیکار، توده و زور ریکخراوی تریش له سته باره گایان دانا پر چالاکیان نمرانند.

له نیوان لاپنکرانی موفتی زاده و لاپنکرانی صلفمیری دا هندی کیشه روی داپر، پر پر په خزی تیکه لچرنی چه گذار. نمسه تمشتی کرد. خلک حلیان کوتاه سر داوود مزگانی حکومت. «شمه ربانی» پان چهک کرد و، چونه سر «پادگان» ی سته نموش بگرن. پادگانی سته گورو و قوربالخ پر. همزی پلاماره دوه گانش ناریکریک و تیکمل و پیکمل پر. زوری بز تالان چو پر. پادگانه که خوی نندا په دستوره پورگری کرد و، له کرماشانوه په هالیکر پتر همزی پشیرانیان بز هات و، نه گپرا. پلام شار کوت پوه دس خلک و، خروشانده که نه نیش پروه. له تارانوه دسته پدکی نینمراپمته پایمیز که پیک هات پر له: تایه توللا سمهد موصودی طالقانی، نمورمسمی پنی صدر، هاشی رطینجانی.. چرن بز سته بز لیکولینوه له خوی شوره که، و گفتوگز له گدل نینمراپی ریکخراوه سپاسهکان.

نینمراپی ریکخراوه سپاسهکان له ناو خویان دا پدگرتو نمون، پمرناسپه کی سیاسی هالیامشپان نمبر، هر پدکمان شتیکی نموت و شتیکی داوا نده کرد، هموشان دژی سرگرداپمته دپنی شورش پر. تمانوت له ستوره نیوان بگزون، سره پام پیکهانی له سر نموی که دانتشوانی سته خویان شواپدک حلیون بز پریویردنی شاره کمان و، له تارانوه کسبان په سر دا نسمپان.

لور روژاندا چندین گزبونوهی جسمادری فراوان گرا پر، نینمراپی ریکخراوه سپاسهکان لسه، پان وده خزیان تمانوت «سوخترانی» پان تی دا نده کرد، له پدکی لور گزبونواندا که دهیان هزار کسی تی دا ناماده پر، غشی پلویان قسمی کرد پر. غشی پلویان زیاتر له ۷۰ سال له زمینانی شادا پر پر، له روژانی قیام دا نازاد پر، نده گریچ

له سرگرداېمنی حدکا پر پلام په پېړیو اوږد توده یی بو. په هری سالانی دوی زبندانوه له دنیا دایرو او یی ناگا پر له گورانه گانی هلمو صرچی کوردستان. قسه گانی پېچلوانی چلوړوانیبه گانی خلک و، خواسته گانیان نهی. هزاران کس په پدک دنگ قسه گانی یی نهیږن و هوار نه کمن: «ماسه لغنی پلورن، پچوړوه بز زندان»

شعری نغمه

حدکا رستی په خپیشاندانیکې سیاسي - چه کفار باره گاکمی له نغمه پکانونه. بز نو محبسته له همرو شاره گانی کوردستانی تیرانوه چه کداره گانی خزی بانگ کرد بز گزبونوه له شاری نغمه. زلواپمنی دانشتوانی نغمه نازمین و، گورد کسایته له ناو شاره کیدا. ثم خپیشاندانیکې حدکا پر په هری ترس و وروژاندنی نازمینیه گان. چه کداره گانی توانیش دامیزان. خپیشاندانکه پر په شعری گورد و نازمی. شعر چمند رولکی خایاند و، سدان کسې تی دا کوژوا و، سدان مال و دوکانی تی دا تالان کرا. زلوی کورده گانی نغمه ناوړه یون.

ثم روداره سرلغی منی راگیشا. کولوه لیکولینوهی پهنوندی گورد و نازمی. کمرسته پکی زلوم له لا کز پوهوه. کتبی «گورد و عجم» ی لی پندا بو.

گرتنی پادگانی معاهد له ۵۷/۱۲/۱ و، گسماروډانی پادگانی سنه له ۵۷/۱۲/۲۷ و، هلمگورستانی شعری نغمه ۳۱ فروردین ۵۸ (۷۹/۴/۲۴) ثم روداوانه په دوی پدک دا که هیشا حکومتی شورش خزی نگرت بو. پېړویه پکی زلور خرابی له لای سرانی شورش و کارمدهستانی تیران دروست کړه.

پمشارانی قیام، سرمرای جهاوای پېړیو اوږد و پایی کوملایته یان، تنیا له سر پدک مسئله ریک یون، نموش: دوزنایته شا بو، نه گینا پرتامیه پکی پشه کی یا ناساده کراویان نهر بز قزناغی دوی شا. تنیا کس که پهرای ورن و تمیزانی چی نوی خومینې بو، خومینې یش له همریان په دصلاکتر بو. مملاتی له سر دصلاک له ناو پالی دینیی دا، مملاتی له نیوان پالی دینیی و پالی ندینیی، له ناو سرگرداېمنی شورش کیدا هیشا په لادا نه کورت بو. جوری رلیمی داهانوی تیران و، جوری دارشتنی پهنوندیه گانی له گل دهای دپوه، گزنگرتنی کیشه گانی ناو سرگرداېمنی بو. نومی خومینې و سرانی تری شورش که پیران لی نکرد پوهوه: مسلفی نتموایته یو. شوره گانی معاهد و سنه و نغمه، خواسته سیاسیه گانی کورد که دران په نویرانی حکومتی شورش و خومینې، کارمدهستانی تیرانی هوشیار کردهوه.

حشع: ناردی ناو درک

له ۹ ی نیسانی ۱۹۷۳ دا حکومتی پممس «پیمانی دوستایته و هاوکاری» له گل پدکتنی سزلیت نیمزا کړه. ثم هلمگور پممس په لای سرانی حشعوه نوهنده گزنگ بو، نهر همرو جزوه هاوکاری پکی بز حلال نه کړن. پممس بز پشوگردنی رزه گانی ناوخشی رستی «جبهه» پدک له گل پارلی و حشع نیمزا پکا. لم جبهه پندا: ۱. پممس له پیرادانی سیاسی ناو جبهه و دولت دا، «حسینی قاتلید» و.

حزب‌های کانی تر حزبی دوم نبود. همو رخنه‌یک له داووده‌زگانی حکومت و حزبی و مسلاکدار نمیر له ناو چارچوبی جبهه‌دا تهرینه دروه.

۲. ریکشتنی سیاسی له ناو هیزه چه‌کداره‌گان دا: جمعی، جمعی شمععی، شوره، ثمن... به تنفیا پازانی بمس نمیر. هیچ حزبی‌کی که بزی نمیر حزبه‌تبیان لی دا بکا.

۳. ریکخراوه پیشمی و دیس‌کراتیه‌کانی کس‌کاران، چوتیاران، قوتاپیان، ماموستاپان... نمیر به‌ک بخرن.

۴. حوکی عیراق له ریگای «مجلس لیاده القوه» وه به تنفیا له دس خوی دا نمیر.

له ناو سرکرده‌ای پارتی دا همو، به تاپیشی هندی لوانتی وزیر بون، به‌شدار بونی لم جبهه‌بیدا به چاک نژانی. بلام ملا مستفا بی سپردو رتی کرده. حشع بو مرحله قورسانه به تنفیا له گیل بمس چره جبهه‌وه، بلام «به‌به‌کی سیاسی ناپرامبر» بو.

سالی ۱۹۷۴ که شعری بمس و کورد دستی پی کرده، دوسال زیاتر بو حشع هاپیمانی بمس بو. چالاک قانونی دس پی کرد بو: ریکخراوه‌کانی پاره‌گای ناشکرپان له شاره‌گان دا دامزراوه بو. «طریق الشعب» و «حفت‌تامعی عمری» - کوردی والفکر الجدید - بیری نوی، ی له بمفدا دمرنه‌کرد و، له به‌ردا بیون به نندام و، به دو وزیر: عامر عبدالل و موکرم تالمانی، به‌شداری له وزارت دا و، به چمند نندامی: یوسف حنتا، شیروان علی ثمن، محمد حامید قادر، محمد دازار، تپرامهم حاجی محمود، حمه سمید حمید، قادر رشید، خیری عبدالحمید قازی، محمود فغلی خیر، سامیه شاگیر، له داووده‌زگا کارتنه‌کانی حوکی زاتی بمس دا (مجلسی تنفیزی و مجلسی تشریعی) دا، به‌شداری کرد بو.

حشع له سره‌تادا هپوای زوریان له سر هاوکاری خویان و بمس هملچی بو، «پیمانی دوستایتی و هاوکاری» له گیل به‌کشتی سزلیت و، «ریگای ناسرماهداری» بمس و دروشمه بره‌کداره‌کانی، به جزوی سیری له سیرانی حشع شهواند بو، کسبکی خاوند نغزسونی دروی وه‌کو عزیز محه‌محدی سکرتری به‌کمی کرمیشی ناوندی حیزه‌که، چاویروانی نوه بو صددام حسین بیته «کاستر» ی عیراق و، سره‌لجام حزبی شیمی و حزبی بمس تیکملاو بین و، بین به به‌ک حزب.

له مللاتی ی بمس و کوردا سالی ۱۹۷۴، حشع همو قورسای خوی خست بوه لای بمس. له سر ناستی دنیا، هویلیکی زوری دا، شوری کورد به‌دناو بکا و، له همو حیزه کرمونیشی و سوسال‌هسته‌کانی دنیای دا بیری. له سر ناستی ناوخوش، هرچه‌کی پی گرا له باری سیاسی، راگماتدن، چه‌کدار، نغانت کوگردنوعی ده‌نگیاس و هوال بز حزبی بمس و ده‌زگا ثمنیه‌کانی کردی.

حشع سالی ۱۹۳۴ دامزراوه. له ۱۹۳۴ وه تا سالی ۱۹۷۹، کانی جها‌بونوعی له بمس، تنفیا ۳ چار کزنگردی گرتوه.

کۆنگرەى سێهەمینى حزب، له ئەمەنى ٤٢ سالى حزب دا، له ژێر دروشتى: «دەس له ئار دەس بۆ پێشەوە» بەرەو دامەزراندنى سۆشالیزم له عێراق دا، له ئاوێستى ئابواری ٧٦ دا، له بارەگای حزب له گەردەمى مەسح له بەغداد بە ئاماده بونی ٣٠٠ ئەندام بەسترا. بەلگەنامەکانى کۆنگرەى بە زۆرى تەرخان کرا بۆ بۆ پیا هەڵدانى دەستکۆتەکانى حوکم و، بەرەو.

عەزیز سەحەمەد لێو تەقەبەدا کە بە ئاوى گۆمەستى ناوێندەبەرەو له بەرەمى کۆنگرەدا خوێندەبەرەو له چەند جێگاى داکى بەسجەرە پاسى جۆلانەوى گوردی کرد: - «وێقف فى مەلەمە مەنجزات الجەبەة وضع قانون الحكم الذاتى لمنطقة کردستان وەصلية التمرد اليمى الرجمى فيها»

- «وان انهمار التمرد الرجمى المسلح خلق امكانية موضوعية الفضل لتطبيق الحل السلمى - الديمقراطية للمساللة الكردية»

د. مەسکەرم تالەبانى، کە ئەوسا بەکى بو له دو وەزیرەکەى حەشە له ئار وەزیرەکەى بەمەس دا، له ستایشى ئێو عەمەدەدا کە بەمەس بۆ بەشداری جۆلانەوى گەمى دەکرد. سەر و تارەمى بە عەرمى له ژێر ناوێشانى: «اشدا - على الكفار رحما - بنهم» بۆ گۆفارى «بۆزى کوردستان - شەس کردستان» نوسی. له و تارەمى گەمدا کە بە گوردی بۆ هەمان گۆفارى نوسی بو بە بۆنەى گرتنى دو کۆنگرەى جیاوازی کۆمەڵەى خوێندکارانەرەو بە هێزى ناگۆمى بەکەستى و پارێشەر، ئەم دو لایەنەى شەهەند بو بە سەگەکانى لەبەل و تەمەل.

پەسخوشەحالى ئاشکرای حەشە بە تەشکەلانى بۆتەرەوى گورد و، پەشتەبوانى له رەبکەوتنى جەزائەر، له لایەک بۆ رازى کردنى سەرکردەبەت بەمەس، بە تاپەتەى سەددام حەسەن و، له لایەکى ترەرەو له بەر ئەرەو بو وای ئەزانى ئەو بۆشایە گەورەبەى له ئەلمەس نەشەتالى سەرکردەبەتى پارزانى دا دروست بوە. هەمان پەر تەگەرەو، ئەمە خەمالەیکى بەتال دەرجەر. بەمەس ئەبەرەت خۆى بۆشایەکە پەر پکاتەرەو. کە له مەسەلەى گورد بەک چاو بوەرەو، ئەشەر نەشەیکى بە حەشە ئەمە، کەرەتە تەنگ هەلچەتەن بە پەنگەکانى حزب و، ئازاردانى ئەندامەکانى هەلکەکانى خوارەرەو.

گۆمەستى ناوێندى له ئازارى ١٩٧٨ دا کۆمەنەوى ئەوای ئەندامەکانى کرد و، راپۆرتەیکى درێژى له سەر هەلومەرجى جەهەنە و، عەرمى و، ناوێندى پەلار کردەرەو. مەنەشەى راپۆرتەکە ئەمە بو: «صيانة التحالف الوطنى وتعميق المسيرة الشورية مهمة كل قوى شعبنا التقدمية».

سەرەقا راپۆرتەکە بەسجەرە دەس پى ئەکا:

«شهد العالم خلال السنة المنصرمة - منذ انعقاد الاجتماع الكامل الاعتهادى للجنة المركزية فى ١٨ / شباط ١٩٧٧ - استمراراً لعملية تغير ميزان القوى لصالح القوى الشورية العالمية، وفى طلبتها المنظومة الاشتراكية».

لەدە تەمەلەتەى بەلەان المنظومة الاشتراكية، ولى مەقەمەتەا الاتحاد السوڤيەتى، ئەهزاتە کەبەرە لى تەنفيذ خطط تطوير الاقتصاد الوطنى على طريق تعزيز أسس المجتمع الاشتراكى المنظور، وبناء القاعدة المادية والتكتيكية للشوعية، وأحراز منجزات ضخمة فى مهابدين العلم والتكتيك، وتعميز القدرة الدفاعية، وتوطد التلاحم والتعاون الوثيق بين الأحزاب الشوعية

فی بلدان المنظمه الاشتراکيه، وبتحيز التکامل الاقتصادي فيما بينهما.»
 له پاسی هلموسرجی ناوخزدا دواي نعویش ستایشی سیاسهتی هیراق نهکا له
 دوزمنایهتی پیلاته کاتی نسیم الیزم و سهیونیزم و کونیهوسیتی دا، پاسی خزش پونی
 گوژمرانی نذر له کمرته کاتی گدل و، بدهیمانی مافی شارستانی نافره تان، نهکا، نیجا
 نغوسی: «دواصل العراق سیاسته المعادیه للامبریاله، علی الصعيد الدولي، وساند سیاسه
 التعایش السلی والاتقراج الدولي ونزع السلاح، و عارض بحزم سباق التسلیح وانتاج القنبله
 النیوترونیه. وقدم الدعم السیاسی والمادی لحركات التحرر الوطنی فی اسیا والمرفقیا وامریکا
 اللاتینیه. وكان موقف العراق فی منظمه الامم المتحدہ ووكالاتها والمنظمات العالمیه بارزا فی
 الدفاع عن مصالح الشعوب والتصدی لسیاسه الامبریاله.

ان مسیره العراق القدمیه حله تثير حقد الفواتر الامبریاله والصهیونیه والرجعیه،
 التي راحت تخطط، ضمن الهجسه الشرسة علی حركة التحرر الوطنی العربیه للتقاصر علی
 العراق. واصبح العراق هدفا مباشرا لهذا التامر، خاصة بعد التطورات الاخیره، فی اوضاع
 المنطقة، اثر زياره السادات للقدس المحتله وتزايد المساعي لاحیاء الاحلال العسكريه الرجعیه
 - الامبریاله، وتوريد السلاح الامریکی بكمیات هائله ونوعیات متطوره الی الاطلسه الرجعیه
 فی المنطقه.

وما له دلالتة الخافه، بهذا الصدد، اتساع الحمله الفکریه والاعلامیه الامبریاله -
 الرجعیه ضد العراق، اذ داهت وسائل الاعلام، بشكل ملحوظ موزخا، فی بعض الدول الرجعیه
 فی المنطقه والقوى الرجعیه والیمینیه فی الداخل، علی السی لشق الصف الوطنی، واثاره
 الخلافات بین اطرافه، ومهاجمه الجبهه الوطنیه والقومیه التقدمیه، والتعالم بین حزب البعث
 العربی والحزب الشیوعی العراقی، وتسحیر العداء للشیوعیه والتشکیک بعلاقات الصداقه
 والتعاون مع الاتحاد السوفییتی، ومهاجمه تعزیز القدرات الدفاعیه للعراق، والتهدید باثاره
 المصاعب الداخلیه وتقديم المساعدات للعناصر المعادیه للسلطه الوطنیه.»

هوکس به چاوی پراورد و رمخمو، لم راپورته ورد بهیتهو یزیمی به جساموری
 حشع دا دیتوه، چ سرکردایته کی هیرو و، چونی سرکردایته کی کرده، دهراری حزبی
 بعض همو یزچونگان پیچوانه دهرچون:

- هیراق له چارچپو سیاسهتی نهمریکی دا پهیمانی جزایری له گدل شا مور
 کرد بر، یز نعویش کیشی کوردی له کول بهیتهو و، دستی پیتال یی یز دوزمنایهتی
 سوریا، چونکه سوریا لور کاتندا دژی ریککوتنی «فصل القوات» ی نیسرائیلی -
 عربی بر.

- هیراق خمریکی دروستکودنی چدکی کوشفتنی به کزسل بر: چدکی ناوکی،
 کیمایی، باپولوجی.

- هیراق سیاسهتی پیکوه ژان به تاشی نهگرت بر، له گدل دراوسیکانی: سوریا
 و تهران ناگرت بر، زوی نمایاند هیرشی کرده ستر تهران جنگیکی خونیاری دژی
 هیلگبرساند له هروو سیلعت سدان هزار کس کوژا و، سدان ملیار دولار زانی
 مادیان لی کون.

- ستایشی پدکشی سؤلیت و پیشکوتنی نابوری و تکنولوجی به راست دهر
 نهچر، چونکه نعویش همری هیا و، که حشع پهر لیدان کون نه سؤلیت و، نهچچ

ولایتیکی تری «منظومه» ی ولاتانی سوسیالیستی له سری همل ندهاوه. له سری نه کردهوه.

■

بمعی لور کاتوه هات پونه سر کار دستی به سر همور رژۆنامه‌گانی عیراق دا گرت بو:

- الشوری، رژۆنامهی سرگردایهتی حیزبی بمعیس بو.
- الجمهوریه، رژۆنامهی وزارهتی ئیسلام، واته رژۆنامهی حکومت بو.
- الشاخی، رژۆنامهی پارتی بو. دواي دمی پی کردنهوی شتر بمعیس خزان به ناوی حیزبه کارتنه‌بەگانی کردهوه دهیان نه کرد. دواپهر ناوه‌گمان گۆزی به العراق.
- طریق الشعب، رژۆنامهی حیزبی شیعی بو.
- حهفته‌نامه و ماتنگامی عهرمی، ئینگلیزی، کوردی، تورکمانی که له عیراق دهرنچون، همیان سولکی دولت بون، رژۆنامه و گۆزاری نازاد یا سولکی نایهتی نسا بو.

- الراصد، گۆلکه رژۆنامه‌بەگانی عهرمی بو له پاشماوی رژۆنامه‌گانی سردمی عارف، کاپرایهکی قهلمسفرۆش به ناری: مصطفی عبداللطیف الفکجکی. ناو به ناو به فرمانی بمعیس، بۆ باسی بایهتیکی نایهتی، بلاری نه کردهوه.

دواي بلاوکردنهوی راهپورته‌کمی حشع، «الراصد» همر چار لاپه‌ره‌کمی ژمارهی ٤٢٨ ی رۆژی ٢٩ ی نیسان - ١٢ ئاباری ١٩٧٨ ی بۆ به‌یهرچدانهوی تم راهپورته ترخان کرد بو. به مانشهتیکی گهوه نویی: «نهج شهر موضوعی علی حساب الحقیقه: مناقشه تقدیه للتقویر السیاسی للجنه المركزيه للحزب الشیوعي العراقی». دبار بو بمعیس نیشتر نیشی به حشع نساو. گهری پی نه کرد، حشع نهو له لیکنی خوی تی بگهشتاوه.

همو تم مدح و سناهه، حیزبی بمعیس رازی نه کرد، له مانگی مایس دا ٣١ نهمای حیزبی شیعی، به تاوانی نهوی له ناو ریزی هیزه چه‌گهاره‌گانی عیراق دا ریکه‌ستنیهان دروست کرد بو. به نهمام حوکم دا و نهمامی کردن و، کهوره گرتن و راوانانی نهمامه‌گانی. سرگردایهتی حیزب چاوهرانی به‌رشی ده‌های نه‌کرد له بهر نهو هیچ پلاتیکی نهو بۆ خپارستن. همو هه‌له‌گمان نهو بو عزیز محمد چو بۆ به‌یهری صەدەم بۆ نهوی تکیای لی پکات نه‌گهر همر نهمامیهان نه‌کات، له رۆژی دامه‌زانی حشع دا نهمامیهان نه‌کات، به‌لکه جیه‌بجی کردنه‌کمی چهند رۆژی دوا به‌خت، بۆ نهوی نهو پاده‌یان لی تیک نه‌پی و سوکایه‌تیهان به سەردا نه‌یعت. نهمامانی سرگردایهتی به دواي به‌ک دا چونه دهریوی عیراق، به ولاتانی سرشایهستی و به‌یمن و لوبان و سوریه‌دا به‌لار بونهوه. چهند کهمیهان له به‌یهاد و کوردستان مایه‌نوه. دزگا‌گانی نهمان شه‌عه‌کانیهان زه‌لیل نه‌کرد، نهمان گرتن و پا‌گانه‌یان پی نه‌کردن و، نه‌ترانه‌یان پی نه‌وسین.

لور هه‌لومهرجه سه‌ختدا که شه‌عه‌گانی تی کهورت بو، مەلا نهمادی پانه‌یلاتی: نهماسی کورمیشی ناوه‌ندی حشع، له شهبانی ١٩٧٩ دا گه‌یشته ناوه‌نگ. مامجەلانی به‌ی. مەلا نهماد نه‌یترانی حیزبه‌گمان به نه‌های چه و چی نه‌کا. لور کاتهدا ده‌سلاتی حکومتی ناوه‌ندی له کوردستانی نه‌ران دا نسا بو. حدکا خه‌ریک بو ده‌سلاتی په‌یدا

نکرد. چو بز نیران لغوی سردانی حدکای کرد. به تصای نموه بر گادر و نمندامه راو نراو و لیلوماروه گانیان له کوردهستانی نیران دا نیشتهجی بکا تا ناسوی سیاسی رون تهبتنوه و. دمرنهکوی که پهبرمندهکاتی نیران نوان و حیزبی بمص به کوی نهگا. را دپار بر حدکا به دمنگیمه نهعات بر. مالا نمصده گسرایمده ناوزنگ بارهگاسپهکی پچورکی دانا. سرکردهپتی بهکیتی همنی چدکیان به دپاری دایه و. خورجی لپانی بارهگاسپهکی وهکو همو بارهگاسپهکی تری بهکیتی داپین کرد. تاک و تورا شوهرههگان نهگهشته پنکهکمی خزیان و. بهکیتی «تعلیمات» ی داپر به همو ریکخواه گانی و پشسرگهگانی له هر کوی بهک هر شوهرههک پیوستی به یارمستی بر کزمدکی بکین. به تاپیتی بز دویاز برن له چنگ داوودهگزگاسپهکی بمص. له نمندامانی کرمیستی ناومندی حشع؛ فاتح رسول و تورا توماس و. همنی له کادره ناسراوه گانیان گهشته ناوزنگ. بمصجوره سدان شوهری دویاز گران و. زویی پی نهچر ژمارهپان گهشته چند سده کس.

ماسجلال و هاوریکاتی تر به خزشپهکی زلورمه چپایونوی بمص و حشع پان ویرگرت. بهکیم. چرنکه لپان واپر به هانتی حشع بز شاخ. پشتموانی بهکیتی سزلیت و همو حیزبه شوهرههگانی دنیا له گیل خزی تهعتی بز شاخهگانی کوردهستان. دومیان. بزچونهگانیان سهارت به حیزبی بمص و سروشتی روهکمی و. پاشمرزوی هاوپهسانیتی شوهری - بمص. به راست دهرچو بر.

*

له مانگی نیران دا بهماندهین نوری و کرم نمصده به دوی بهک دا گهشته ناوزنگ. همدوکیان له سورپوه به ریگای تاران دا هات برن. نوان هاوریکاتی خزیان و نهپهان ناگادار کرد که حشع برپاری دلوه خیمانی چدکدار بکا بز روخاندنی رومی بمص و. نهپانوی بهرپهکی سیاسی فرلوان له همو هیزه عیراقههگانی نهپاری بمص بهک بهین. بهماندهین و کرم زود نمانده گمرانده بز نیران لغویه چرنمه بز سورپا. مالا نمصدهش زویی ومخدهک له نیران بر. به زویی فاتح رسول له ناوزنگ بر.

تا نمر کاته چکه له ناوزنگ له هیچ جیگاههکی تر پنکهپان نهبر و. بهشتا مفرزوی چدکارهپان دوست نکرد بر.

سمرانی حشع به بهک چاو سمیری بهکیتی و پارتیمان نکرد. له ناکوکی نیوان بهکیتی و لم دا. نهپانیت دهری ریش سهی بهین. کمرته هورلان بز نموی له گیل لم یش دوستاپیتی داپنریخت. لم نمر کاته هیزیکی سیاسی بهدناوی داپراو بر له هیزهگانی تر. پیوستی به دوستاپیتی حشع همو. بز نموی ناویانگی خزی چاک بکا له نار کزپه پشکوتنخواهگان دا. حشع یش چرنکه له گیل بمص هارکاری کرد بر دزی شورشی کسود و پارتی. نهپست نمر راپورده ناشپسیمی خزی له گیل پارتی پاک بکاتوه. راستپهگهپشی حشع پیوستپهکی زویان به پارتی همو. چرنکه نوان له بادپان نهپانتوانی بز کاری حیزبی و هاتوچزی سورپا. ریگایان بدین یا ریگایان لی بگرن. سمرانی حشع بهراسهر بمص باورپان واپر: بمص لو رزموره خراپ بره که له مانی دلو.

له هموی سمیرر نمویو. حشع نوسا و نهشتاپش خزی به نهنیری (تهار) ی دیموکراتی دانغا. که هیزهگانی موهارضی عبرالی پزل پزل تهگران بز (تهار) ی قومی

عربی، هندی، کردی... نور خزی به نویسمی تمبیری دیسگرانی داننا. له گاتیک دا گزمنیزم، به تاپمندی لور زمانه‌دا، باومری به دهکاتویمندی پرولیتاریا همبر نهک به دیسگرانی.

من خنزم پیشتر هیچ تیکلاویمه‌کم له گیل سمرانی حشع نهبر، کسم له سرگردگانیان له نیکوه نهی بو و، نفتناسی، پلام له سردهمی «اتحاد الشعب» و «نازادی» بو تا سردهمی «طریق الشعب» و «الفکر الجدید» و «القیاده الجدیده» بهردوام رزوانه و پلاز گراوه ناشکرا و نهینه‌کاتم خریند بونهوه و، چاودیری روتی سیاسی و ناکوکیبه‌گانی ناو ریزه‌گانیاتم کرد بو. زور له هاویرکاتم گه پیشتر ناوی هندی له سرگردگانی حشعی بیست بو، که دهیان سال نضامی گزمنیمندی ناوهندی و، مه‌گشمی سیاسی بو و، له سزلیت خریند بویان و، سردهانی چندین گزنگری جیهانیان کرد بو، وایان نمرانی نضامه سیاسی زاتا و پلیست و، فیلدسوفی هیلکوتین، تین و ترموسکی سیاسی و ناپدیولوجی به جولانوه‌که نمدن. دواي ناسین و ناشنا بو و، ده‌گرو نطنین: «دمنگی دهول له دور خزشه» دمرگوت زوری نضامه گمسانی بی ناگا بو له روداره‌گانی گورده‌ستان و عیراق و ناوچه‌که و دنیا. سرچاوهی سردهکی رزشتیریان هندی له ناملکه و کتبه‌گانی «دار التقدیم» و، سرچاوهی ناگاداری و زانیاریمه‌گانیشیان بشی عمری راه‌بری موزکتر بو.

• جیاپونه‌وی بزوتنوه

نیمه له خزشی روحانی شا و سرگموتی گهلانی تهران دا بوین، هزار و دهک هوای سوز و سوزمان له سر هیلجی بو، له پر دهکشی «هلاکه‌مکی تی کوت». نوروزی ۷۹ رسول مامند پاره‌گاکشی خزی له زلی و، گریزابه‌وه بز گزده‌شیر و، د. محموره عطلی عوسساتیش له ناوژمنگوه چو بز لای. به‌مجوره بزوتنوه جیاپونه‌وی خزی له دهکشی راگمیانده و، د. محموره‌پش دورگوتنوهی خزی ناشکرا کرد و، «بزوتنوه» و «گرمیمندی تاماده گردن» پیکوه گموتله هولی دروستکردنی جیه‌پکی تازه. چند روی بو حازم له سورپاوه هات بو. حازم نور زمانه «امین سر» ی «قبادی قطری» ی جینبی به‌شمی سر به سورپا و، لیه‌سراری «مکتب شوون العراق» بو له «قبادی قوسی» له شام. هولیکی زوری له گیل داپین، جیاپونه‌گه‌بان دوا به‌خن و، نور پیکونه ناوژی بز چارسرگردنی ناکوکیبه‌گانی نیوان دهکشی و نیوان. هوله‌کشی سری نه‌گرت بو.

نم تاقده لم جیاپونه‌ویه به تمای چند شعی بو:

- لایان واپر نه‌گتر له دهکشی جیاپونه و، سریمخیری سیاسی و ریکفراوه‌یی و پیشمرگه‌بان هیمی، زورتر گشه نه‌کمن و زیاد نه‌کمن و، به‌خیز تهن.
- لایان واپر نمراتین خشی سپیم له نیوان جملالی و صلائی دا دروست پکمن و، هاوسنگی نیوان نم ده و حینه‌ه تیک به‌دن. زوری پیشمرگه‌گانی هردولا و، نضام و کادره‌کانیان که له ناگزکی نم دولا به و، شری براگوژی به‌زار بو و، له مان کز نه‌نوه.

- لایان واهو حکومتی عیراق ناماده به ریگای گشتوگزی سیاسی چارصدی
 کیشی کوره بکا، بهلام بهکیتی بز رازی گردنی سویدا و توج دروزه به شهر نهدا، نهگرت
 نهمان سرمنو بن به جیا له بهکیتی نهواتن له گیل بهمنس رنگ بکون.
 بز جیاپرونه کیشیان چند بهانی بهکیان نههناپوه:
 - مامجلاال تاگروه، گوی نادانه سرگرداپتی به کوسله، پسروراکانی خوی
 نصیبتی، توره نیی و ریزی شعری هاوریکانی ناگزی.
 - مامجلاال به لای کوسلهدا داتمشکینی، کوسله له سر حاسی بزوتنوه به هیز
 نهگا، له داهشگردنی چدک و پارده زورتر بهشی کوسله نهدا، کوسله بهشی «ماوی» و
 «مطرب» ن، دژی دین و ملان و، دژی ناها و سروک هشیره نن.
 هیچ همل و تعلیلاک بز بهشیمان کردنوه یان لم ههنگاره سری نهگرت، سور
 یان له سر هملیستی خزان، حدکایش، به قایمیتی و، قاسطو، که شو کاته پیرین به
 هیزکی گسرتگ له ناوچه کسدا، هانی داپون و بهلمنی داپونی پارمستیمان بدات و
 کارناسانیهان بز بکات.

رسول مامفند له سروهادا که چره گوروشیر و جیاپرونه ی بزوتنوهی له بهکیتی
 راگهناند، له نهنامانی سرگرداپتی، تاپیری هملی والی، حاجی حاجی نیهرامیم، سهد
 کاکه، قادر عزیز، ملا ناصیح و، د، محمودیش، قادر جهاری و عمدنان مولتی له گیل
 روشت بر، به همیمان ۱۵۰ کسبک نهین، جیاپرونه ی رسول شیکی چاوروانکراو
 بو، بهلام روشتتی د، محمود بز همومان گتور بو، چونکه هیچ گاتی پاسی شتی وای
 نهگرت بو، بهلام دواپی دهرگوت د، محمود دستیکی بالای همپور له هاندانی رسول و
 هاوریکانی دا بز تم گاره، نیمه که دانیشتین بز لیکولینوهی کیشه که و، دپارکردنی
 هملیستی بهکیتی لوان، گهیشینه شو پاورهی مادهم توان به هاوخباتی نیمه رازی نین
 خواخالیزان بی و، هورگسیکی کش تروا بز لایان ریگمی لی نهگرتن خرا حالیزی بی.
 تم گاره هیزهگانی بهکیتی و ریکفراوهگانی بزوتنوهی له سرانسری کوردستان دا
 لیت کرد و، پشیری و ناژاوهی قولی خسته ناو ریزهگانی پشمرگوه، پاش چند روژی
 هندی له فرماندهگانی پشمرگهش جیاپرونه ی خزان راگهناند، به کردوه بهشی
 هورمزوی سرکردهگانی بزوتنوه و، ریکفراوهگانی و گادرهگانی و پشمرگهکانیان لیمان
 جیا برونوه، عومر مسطفا مایروه، نهوشی کسی له بزوتنوه به دهرده نهو.
 مامجلاال حنی نهگرت شو راسته بهلمنی که: بزوتنوه له بهکیتی جیا بزوتنوه،
 پلکور نهیرت نیمه پالکی بزوتنوه به و بزوتنوهی راستهینه له گیل بهکیتی ماون، له گیل
 کاک عومر کسی کرد بز شو ی بزوتنوه دروست بکمنوه، ناسهان بز هندی له
 گادرهگانی شار نویی که له ریزی بزوتنوهدا گاریان نهگرت و، زوربان گزیه جملالی بون
 بهنه دهرده، به دواپی پک دا هانن، له راستی دا بزوتنوهکی نهمان له چار نهوی رسول
 دا لاواز و، تا رادهپک دروستکراو بو، نهپشوانی کاسور و فرماندهگانی بزوتنوه
 راپیکشینه یز لای خزی، هورگیز نهپشوانی شو بزپاشیه له ناو بهکیتی دا پر بکاتوه که
 به جیاپرونه ی رسول و هاوریکانی دروست پیو.

سپروان و زیرینچز

شوی ۲۹ - ۳۰ ی نسانی ۷۹ چاشه‌گانی زیرینچز، به سرکرده‌ای حسه خانی حاجی دارا، بزرگه‌یکی گوربمان له نزدیک ناوایی زیرینچز له دشتی شازم‌زور داننا. سپروان (فیه‌بصل ریشید تالمانی) و، تاقسی له پیشمرگه‌گانی هریسی گمرک‌ک که له سرکرده‌ای‌تیره نه‌گورانوه بز هری گورداخ گورته ناوی. پیشمرگه‌گان له ناو هریهاتمی تراکتوریک دا سوار بیون. له بزرگه‌دا * پیشمرگه: سپروان (فیه‌بصل تالمانی)، صدیق تهرامیم (حاجی چاوشین)، حسن محمد خاری بی، عطی چلبی، نهجات رحیم کریم و، دواولاتی: کوژدان و، توانی ترهان زور به زه‌صیت دهرماز بیون. حه‌مخان وه‌کو دواپی دمرکوت جاش - پیشمرگه‌ی پارتی بو، که قم لور ناوچیه‌دا چاند بی.

سپروان، هاری ی کومله و، ی‌کی بو له پیشمرگه‌گانی مفرزه‌گانی سوره‌تای دسپیکره‌نوی خجانی چه‌گدار. له پیشمرگه‌ای‌تیره دسعی بی کرد بو، بیو به لهرمانندی مفرزه و، گورت و، نه‌جا لهرمانندی هریسی گمرک‌ک. ی‌کی بو له باخترین لهرمانده‌گانی پیشمرگه. شازم‌زایه‌کی زوری له ناوچه‌که و دانیشترانی و، هیزه‌گانی دوژمن دا پیدئا کرد بو. سرکرده‌ای‌تی ده‌بان چالاک کرد بو. داوودزگا سرکوتکره‌گانی رولم به تابه‌ستی جه‌یش زور به داخ بیون لی ی. له مایی ۷۹ دا هاته ناوژشنگ. ساوه‌به‌ک مایه‌وه، چهند روزی‌کی مبرانی من بو. لور بی سر و بیه‌دا که نیرانی لی کسوت بو، زوری پادگان و پاسگاهان تالان کرا بیون، چه‌ک و تفاق جینگ له بازاری شاره‌گان دا نظروشران. هندی چکی سوک و ناوچی و نارنجوک و مین و هوکی توکی مان بز هریه‌ک‌کی گری و، گورایه‌وه بز ناوچی گورداخ.

سپروان له ناو پیشمرگه و خلک دا خزشه‌یست بو، کوژدانی زمره‌یکی گوره بو له کومله و ی‌کیتی.

نم خیزانه تیک‌زشره له شورش دا زمره‌ی زوریان لی کسوت. جگه له سپروان، براگانی تری، تموب و هریب و عرمیر، هریه‌گمان له مه‌لانیکی تیک‌زشان دا کوژدان.

*

به بزنش مردنی ملا مستطاول:

ملائی و جلالی له ترازودا

ریژنی ۱ ی ساری ۱۹۷۹ ئازانه کاتی دنگریاسی پلاوان کردوه که ملا مستطاولی بارزانی له نمفوشخانه هکی واشتتون گزچی درایی کردوه. ثم هواله چاو وواتگرو پر، چونکه له سبزو پر ملا مستطاولی توشی سرفانی سی پوو، هر پر پسانوهه له ئیرانهو چو پوه ئهصریکا و لوی صابروه. رژنامی «دهلی تله گراف» ی لفظنی له ژماره ریژنی ۳ ی مارت دا نویسی پوی که بارزانی له سرحسابی «سپا» تیسار کراوه. پلام ق م ثم هوالی به درو خستوه و، نویسی که خزان خوجی نمفوشخانه گمان داوه، دارایان له رژنامه که کرد به درو خستوه گمان پلاو پکاتوه، رژنامه که پشت گوی ی خست.

گزچی ملا مستطاولی له کوردستان و، له ناوچه که و، له ناو حیزه کوردیه کانی کوردستان دا، به جزئی جیا جیا دنگی دایوه.

ناوواتگی ملا مستطاولی و پارتی له ئیران دا باش نهو. به نزکری شا و ساواک ناسرا بون. له ناو کوردا به پهریسی خونی سلیمانی مورعینی و چنبدین کس له کورده کانی ئیران ناسرا پر. هر لهر نموش له خورشیدانی شاره کانی کوردستانی ئیران دا، پدکی لهر هورتافانی دیارایان له کوردهو:

قیادی موهلهته - گورکه له ناو میللتا.

کی پر کاک سلیمانی گورته؟ بارزانی پر بارزانی!

له گزپونوهی نوینترانی شورای شاره کانی کوردستان دا له سمعاهاد پدکی له داواکاتان له نوینترانی حکومتی ئیران دمرکردنی سهرانی قیادی موهلهته پر.

مردنی ملا مستطاولی له ناو ئیران دا به جزئی جیاواز دنگی دایوه. رژنامه کانی تاران، به تاییدی توانی لای چمپ بون، به خراپی له سهران نویسی. گسه کویکی حدکا له رژنامه کانی تاران دا دژی قسقی کرد و، گزمتلی زمهتگیشان بهمانیکی درژی له سرحمرکردن کردوه کانی ملا مستطاولی پراسهر کردوه کانی ئیران به پیر هینا پوهو. پلام هلیستی رسمی حکومتی ئیران جیاواز پر. رینگیان دا تهره کانی له ئهصریکاهو بهینتوه پر تاران و، حکومتی ئیران خزی به هالیکزیتهر گوزایانهو پر شنو و، رینگیان دا به پارتی نمه پکا به مورانهتیک پر خورشیدانی سیاسی و چنگدار.

بنصالی بارزانی و سهرانی پارتی وستیان ثم روداده پکن به بزنش گریهوی نابری خزان. سالی ۱۹۸۵ که بارزانه کان چونهته ئیران به خزی نمفوشی تهرسوه چنبد سرحمیکیان لی سرد پر، له شنو نیژا بون. تهرمی ملا مستطاولی به گورکه هینا پوه تاران و، حکومتی ئیران به هالیکزیتهر گوزایانهو شنو. پارتی هر دوشبکیان له کوردستانی ئیران دا هیر نامیان پر هسهران نویسی، هروها هسهر بارزانه کان و ئهمله کانی پارتی و چنگداره گاتان پانگ کرد له شنو گر بهینتوه. سهراسی ناشتی تهره گمان به جی هینا. چنبد کسسی بهم بزنه پوه شهیران خرندهو و مسهرودیش له

پاتی پتماله کیمیا سیاسی پشداره گانی کرد.

بیگومان مەلا مستەفا پەکی یو له گەورەترین سەرکردەکانی کورد لێم قەرزەدا. له ناو خەڵکی کوردستان دا له هەموو سەرکردەکانی که زیاتر پشتیوانی لێ گراوه. له هەمیان زۆرتر سەرگردایەتی جولانەوێکی کردووە و. له هەمیان زیاتر له سیاسەتی ناوێکی عێراق و. له سیاسەتی کوردی و دۆڵمانی ناوچەیی ئێران و تورکیا و. دۆڵمانی گەورە: پەرتانیا، پەکیی سۆلیت، ئەمەریکا دا دەری هەبوو.

بە زۆر زمانی چەواز، وێار و نامیکە و کتێب له سەر مەلا مستەفا و پاززانەکان نوسراو. زۆری ئەم کتێبانە بێلایەن نین، یا دەروێشەکانی پاززانی نوسەرێانە بۆ سەپاش و پیا هەڵدان، یا دۆڵمانەکانی نوسەرێانە بۆ شکاندن و سەراپەتی پێ گەردن. هەتا ئەستا بێوگرتنی مەلا مستەفا و لیکولینەوێکی بێلایەن، پشت ئەستور بە پەلگەکانی کورد خۆی و. بە پەلگەکانی ناو ئارشیفەکانی عێراق، ئێران، تورکیا، پەکیی سۆلیت، پەرتانیا و ئەمەریکا، له سەر خۆی و جولانەوێکی نەفسراو. بێگومان ئەمە ناوێکی گەورە به له رۆژنەری کوردی دا.

ئەوانەمی هاوچەرخ و هاوکاری مەلا مستەفا بون. کەسیان شتێکی ئەوتزان له سەر نەنوسێو. هەندەکیان سەردۆن و هەندەکیان پە رێگادۆن پەرمو سەردۆن. رۆنگە زۆر مەسەلی گەزەنگ که رۆژنەوێکی بۆ مێوێ کورد پەوست یی. بە مردنی ئەمانە بێتە ژێر گل.

بە مردنی مەلا مستەفا دەری پتمالی پاززانی له ناو جولانەوێ کورد تەواو نەبو. ناگۆکی ئێوان پەکیی و پارتی هەما. بۆ تیگەشتان له پەشتینی مێوێ ئەم ناگۆکە لێرەدا بە پەوستی ئەزانم ناگادارێکەکانی خۆم. که هەندەکی له کتێب و سەراپاوی جەزاوێز وەرگرتووە و. هەندەکی له هاوکارەکانی بێستووە و. هەندەکی خۆم تەبا ئێم، بێم بۆ ئەوێ پەگەرەووە. خۆزگەم ئەوێ ئەم پاسی مە ئەخوێشتووە، پاسەکی هەواری مەریانی یێی ئەمێ ئەوێ که کردوێتی بە پاشەکی چاپی تارانێ «شەرفنامە» بۆ ئەوێ تیگەشتنێکی پاشتری له لا دەوست یی. هەراوێم له پاشەروێدا کەسانی که لیکولینەوێ زانستی له سەر لایەنە چەوازەکانی ژانی مەلا مستەفا پەرسن.

شیخ محەممەدی پاززانی

ناری پتمالی پاززانی له مێوێ نەبە کەوتووە ناو مێوێ سیاسی کوردەوێ. رەچەلەکیان بۆ دوو ناوی. هەرچەندە هەندی نوسری تازدی کورد. رەچەلەکیان ئەمێشەو یو سەر مەرهەکانی نامیدی و. لێوانیشەو بۆ سەر خەڵپەلەکانی عەباسی، بەلام جگە له ئەیدەپەکی یی پناهی مەلا مستەفا خۆی، که له سالاتی دوا یی ئەمێ دا کردوێتی، هێچ پەلگەکی مێوێ پشتیوانی لێم چێوکه ناگا. بێگومان مەلا مستەفا ئەوێ خەڵپەلەکانی عەباسی یی یا ئەمێ هێچ له مەسەلەکه و. له هەلەنگاندنەکان ناگۆری.

ناری ئەم پتمالە، بۆ پەکیین چار له سەردەمی شیخ عەبدولسەلام (۱۹۱۶) دا کەوتووە ناو ناوان.

شیخ عەبدولسەلام برا گۆری شیخ ئەحمەد، مەلا مستەفا، شیخ محەممەد صدیق، شیخ بابز بوو و. گۆری شیخ محەممەد بوو. شیخ محەممەد پش گۆری شیخ عەبدولسەلام.

نمانه شپخی تیرشادی تعریفی نقشش برن له بارزان. لور سوره سدا سدان خانقا و ده که له گورستان دا هیره. شپخانی بارزان تعریفیان له شپخانی نهی و مرگوتو، و خانقای بارزان سر به خانقای نهی بو. دوی رودلوه گانی ۱۸۸۰ که خانقای نهی تیکچو، شیخ صمدوللای نهی و گورگانی دور خزانو بر حجاباز، خانقای بارزان نیر نازده کی زورتی هیره. پلنگه کی نوسراو له سر شپخانی بارزان و خانقاهان، که بگرمه بر سوره صی پیش شیخ صمدولسلام، ژانی کوسلا یمنی، سیاسی، فرهنگیان رون بکاتوه، له بر دس دا نه. عوسمان صبری، تدبیر و سکرتری پارتی دموکراتی گورد له سوریا، چیروکی له سر مردنی شیخ محمد نوسره، نمی له خویانی بیست بی، چونکه مایهک له ناو بارزانهکان دا ژلوه.

عوسمان صبری له ژماره ۱۷ ی دوسین سالی گزلفاری «روناهی» ریکرتی ۱ ی تابی ۱۹۴۳ که له شام له لایهن «سیر جملادیت بدرخان» وه چاپ و پلاو گراوه توه، نم چیروکی پلاو گرتوه.

شپخی بارزانیان چون هملراند؟

نمرو له ناو گورده گانی خوارودا گانی ماسی شپخی بارزان نهکن، پهاو شیخ محمدی بیر نهگوتوه که به خودانی بارزان ناسراوه. نم شپخی که هملرناوه، شیخ محمدی خودانی بارزان نه، پلگر شیخ محمدی باوکی. دهرحق خودانی بارزانش، له ژماره گانی تردا، من زانینی خوم نموسم.

نم چیروکی که تمسوی بگرمه، شپخی خهالی نه، پلگر شپخی قوماو و راسته. له پیشوه من نم چیروکم له دهی شپخی گارسی شیخ نورمحمدان بیست، پاشان دورودری پرسم و دوی که چومه پنجناوانی، گه گانی شپخی گارسی رمهمنی به توار راست دهرجو.

شیخ محمدی بارزان دهی بو له شپخه گانی تعریف، لور شپخانی که نازان شپخانی و مورهایمی چه، به تنیا له نزانمی میللت کملک و مرزگرن و، خویان له ژیر ناوی شپخانی دا به سر گوردی هزاروه نهکن به گسوره و رگای دهرایمی شاهانه بز خویان و رگای مزنایمی بز گورده گانی خوش نهکن. سهرای تمسوی شیخ محمدی سولگی بهرا دای نهر له زود شیخ چاکتر و پاشتر بو. دهک شپخه گانی ترمان ری ی بی لمرمانی خوی نهگرتوه، نهگرت گوناحیکشی ههوی، توه بو بی توهی ههزیکشی مهنوی ههوی، خوی به خاون مهنویعت پشان دایر و له قزای زیار دا زلر کسی به سوریه له دهوی خوی کو کرد بروه، هر نم گوناحش بو که بو به هزی هملرانی.

له سهرتای سدهی بهستم دا له قزای زیار شیخ محمدی بارزان له ناو عهشهره گانی مزوی، شهردان و هروژیهان دا ناریاتیکی باشی پمدا کرد بو، خلکی نوری نورندهان خوش نموست، له پهنای شیخ و داخواریه گانی دا، سرنبان به بختباریه کی گوره داغنا. سهرای دلپاکی خلکی، دلچاکی و روخوشی شیخ نم خوشبوستی رلژ به رلژ زیاد نهکرد. هسو رلژی دوی نوری نوری، شیخ ناموزگاری دهنی مورده گانی نهکرد و، دژواری رلژی قیامت و ناگری دژمینی به بیر نهمنانوه.

شیخ، رؤی له رؤژان له نار ناموزگار به کانی دا پاسی راهونی چنایی معدی نهکا، لوری دا پدکی له سوریده به سالامهروگان نار و سیفته ده کانی معدی و چونهستی و دمی راهونی له شیخ نهچرسی. شیخ پم جزره ولامی سوریده کئی نه داتوره:

- معدی، له دوی پخه همر چاکترین پباری خوا به، ناری محه معدی، ملی له می همر کس دروژره، گرنای روسنی نوری لی نباری، همره ک شمشیر نایبری تلفنگش کاری تی ناکا، کاتی علسانی زلر نزیکه، رنگه نمره هاتیهته دنباره. نور رؤی که خوا فرمائی پی نه داتوره کئی...

سوریدکی تر هلسستی و نهچرسی:

- قوریان! پر شوره می که نیمه له شپخان بیست، جمجالش ره ک معدی هلسستی و کسره کیشی زلر خیرایه، نه توانی به رؤی ریگای سالیک بیری. گنلر، چنایی معدی چنن لم زاله زگار نمی!

بهرمان نور کاتی شیخ پاسی جمجال و کسره خیراکی بژ سوریده کانی کرد بو، شپوری زگار پونی معدی به بیردا نعات بو، بلام وا پدکی له سوریده کان نهچرسی و پرسپاره کیش نمی ولامی بدوخته. نزانین له لای شپخان نه داتو کانی شیخ بینی همر گوهره کان چاروان تی بروره و چارووانی ولامیکن، شیخ بی ارمان نیلی:

- نفری، نفری گورم نفری...

له هیچ کتیبیک دا حیکایتی فرنی معدی نه. بلام بژ نور شیخ خزی به نزان پهبان نه داتو تمسی ورت سوریده کانش پاوریان پی کرد، بلام نازانم خوایش نم درو می له شیخ قورول نه کرد پا نه... نیمه له سره لیماسی شیخ دا نه بین. دوی نور شیخ ناموزگار به کانی توار نهکا له مزگوت درونه می و نه می بژ دیروخان.

نورانی که مالی شپخی پاورانیهان پهبوره نزان شونی دیروخانی شیخ چنن برزه. قاتی خوارووی مزگوت، می دوم خانقا به (تهکی) و، هنی سیمیش دیروخانه. کاتی شیخ له مزگوتو نه می بژ دیروخان، سوریده کان له ناو خزان دا له سر ناموزگار به کانی نور رؤی شیخ (سیفته ده کانی معدی) تدوین. نهانویست بزنان که نم سیفته تانه له کی دا همد. له پر نور می نور سیفته تانی شیخ پاسی کرد بون همری له خزی دا همری، هندی له سوریده کان تلپن: همی و نمی شپخی نیمه خزی معدیه. هندیکی تران تلپن: کئی شیخ راستی له نیمه شاره دتوره تا نمره لسان بشاریده، نه گمر نور معدی برابه خزی پی ی نوتین. له سر نم قسه به برای گوهره نیلی:

- نی نایهته بهرتان که شیخ ولی: «دمی راهونی زلر نزیکه، لعوانیه نمره هاتیهته دنباره و نور رؤی که خوا فرمائی پی نه داتو در نه کئی». بلی شیخ، معدی خزی، بلام به فرمائی خوا درنه کئی.

برای دوم له سر قسه کئی سوره که شیخ معدی نه. نم گشتوگز بهمان دروه نه کیشی و له هردو لا کسبان ناتوانی نور تر بهینهته سر قسه خزی. نورسا ریش سپهک له سوریده کان به هردو برا نیلی:

- که عقل همی پیوست ناکا پم شوره به گز بدکتری دا بچن. نایهته بهرتان شیخ ولی: تلفنگ کار له معدی ناکا. ورن بچین بژ دیروخان بیده نه پر تلفنگ، نه گمر معدی بی گرله نایری.

ثم ناقله باریان بیری لغوه نه کرد پروه که نه گدر شیخ معندی نمی، بعضه نمری.
نصه به بیری همدو پرایش دا نهعات. قسمی همدیان له سر تم ته گبیره نمی به پدک.
شمش پیاد تفنگه کاتیان هفتد گرن و تچنه دیوه خان. له پر همر شمشیان لولوی
تفنگه کانیان له شیخ نه کن و پلمه نهضنه سر پلمه پتکه.

له دنگی تفنگان و راجله کینی دوی نمر، شیخ ته گمشت که نصانه به بی
بختی نه گورن، پروه پد کمر هفتدستی و را نهکا. سوریدگان له پر دمرگا نه گرن.
سیر نه کن همدو گولله گان به جله کانی گوتون و به لمشی نه گوتون. دوی تم تجرویمه
نشر گومانان نامینی که شیخ معندی.

بلام همدیک له سوریدگان ديسان نایانوی باور بعضه به بیان، بزه له نیران
نسان و توانی تر (توانی باورمان به معندی شیخ هیاده) نمی به دصقانی. نوسا
نمر ناقله که ریگای تفنگ به شیخوه نانی پشانی سوریدگان دایر نه کسسته به بیان و
تلی:

- نایا تم فسانتی نیوه پیوست بم دصقالیه نهکا! نایده بیران شیخ وتی:
معندی نمرانی بیری؟ ورن با تالی بکمنوره.

تم قسمه نمی به مشکی همدیان دا و پیکره نهچنه لای شیخ و بم شیوه به
دلوکمانی پی تلی:

- لوریان زورمان باورمان وایه که شیخ معندی، بلام همدی بی نسان له ناو
نهدا هن باور بعضه ناهیان. نمانوی شیخ تم گومانان له دل دمرگا

- من چن تفراتن تم گوسمانان له دل دمرکم و کی پی ی وتون که من
معندی!

- لوریان دلی نیمه همدو تلی تر معندی. نمی شیخ نه پوره دلی چل موسلمان
له سر هر شیک بی به پدک نو شته راسته و در نه؟ هر گومانی له دلی همدی له
سوریدگان دا همی تفراتی تر بم فرینه له دلیان دمیکی.

- کوره نیوه چن نهضتن، من چن تفراتن بمر؟
نوسا ناقله کمی باریان، نمر سوریدی که پیشتر ریگای تجرویمی تفنگه کمی
پشانی هاوریگانی دایر، تلی:

- گلی سوریدان له پر نوهی دسی راپونی معندی هیشتا نهعاتره، بزه شیخ
خزی ناشکرا ناکا، بلام نیمه تفراتن تالی بکمنوره. ورن با دست و لاهی شیخ بگرن
و له سر خانقاره بیری پدمنوره خوری، نو کاته ناچار نمی بیری
هیشتا ناقله کمی باریان که کمی نوار نه کرد پر سوریدگان دست و لنگی شیخ
نه گرن و بی نوهی گوی پدنه داد و هاوری نو رهنه له سر خانقاره نه پیاویژن بز
خوری.

شیخ معندی که زولامیکی گفته پر به سلامتی ناگاته حفرشه، همدو دست و
قاپچی و ملی و پشانی له شمش جیگاره تشکی و شیخ به راستی نمی به معندی
دوی نوهی وقان پشت و ملی شیخ شکا پر، نشر پیوست ناکا بلین روژی دویی گیانی
به گیانکیش سپارد و و لمشی به گورا نو کاته تم شیخ نهضدی که به خودانی باریان
ناسراوه بعضی شمش سال پر. هوسان صبری

*
 ثم چهره که هندی لایمی باومری بارزانه گان و شهبه گانیان رون نه گاتوه.
 عوسمان صبری و دیگر پلینی دا بر له ژماره گانی ترا زانباریه گانی خزی له سر خودانی
 بارزان بنوسی، پلینه کفی به جی نهیناوه. حزکی چی بوه، دپار نه.
 ثم چهره که راست بی پان هلیستراو، نهاله کفی له نشتی عوسمان صبری دابه،
 که به دروایی ژبانی و هفا مردیش دلسوزی مالا مستفا بو.

شیخ عبدالسلام

له دوی مردنی شیخ محمد، شیخ عبدالسلامی گوری له جیگای دانیش.
 عبدالسلام برا گوری شیخ محمد، محمد صدیق، شیخ بايز، مستفا بو. بارزان
 گوندیه که گوتونه نیوان وواندز و ناگری و سووی تووکیا و له پلینی هروو رویاری زی
 ی باه پان و روکوچک دابه.

شهبه گانی نعی توانی پویان هندی له عیشپرده گانی دوری خویان لعوانه؛
 شبروانی، دولمیری، مزوی، پروزی، نزاری و، پشکی گوری و هرگی پنچی، بهینه
 سر باومری خزیان. توانی چوپونه سوری و روشتی شیخی بارزان، خویان به
 «میللت» یک داتنا که دلسوزی و گویایی یو شیخی بارزان پیکوری نهستان، لغار
 خویان دا هاوکاری پکتریان نه کرد. بهدنگ پیکوره نهچون و ژن و ژنخوازیان تنیا لغار
 خویان دا نه کرد. به شیخی «بارزان» پشیان ثبوت «خودان» که پوزین دسلانی دینی
 و دنیایی توان بو. «خودان» واقعی خاون و، جووکه له «صاحب الزمان» ی شهه.

شیخ عبدالسلام پیاوکی هلیکوتو بو. له سردمی نووا بارزان نهحسینی
 پهپاکرد، نفوزی زبانی کرد، «خودان» یو نهحسینی زولی کوسلا پلینی لغار و مبلله نه کفی
 خوی دا هندیگ رفیوسی نابوری، کوسلا پلینی کرد، مولکیهتی زمی زبانی هلو شاندموه
 کرد به خاوندی گشتی همران. ژن و ژنخوازی ناسان کرده ماره بی هلیگرت، هولی دا
 عیشپرده گانی ژر دمی خویان چه کفار گن. بارزان پوره پناگای زوولیکراوان.

شیخ عبدالسلام نهوانی له گیل مسیحیه گان خوش بو، حورمینی نه گرتن و،
 له گیل مسیحونه گانی تینگلنیش پراپان: «ویرام» دوستانه خوش بو. له کتبه گمان
 دا: «گورستان: بیشکی شارستانی» پاسی تم دوستانه نه گن.

شیخ عبدالسلام پیرمندی له گیل ریکخواه سپاسه گورده گانی نهستمول هپوه،
 که دوی تینیلانی عوسانی (۱۹۰۸) داسزادین، به تایی له گیل شیخ عبدالقادی
 شمعینی، که ناشاهه ته کفی دیرینی پشمالیپان هپوه. بلاو کراوه گانی تم ریکخواوانه
 نه گمشته خانقا گمان له بارزان.

پکی له هولو نهشتانیه گانی شیخ عبدالسلام تله گراپکه که بو کار بدستانی
 عوسانی ناردوه دنیای هندی مافی روشنبیری و پیرمندی و دینی کرد، پی
 نهچی نسی به هاندان و یز پشیرانی له شیخ عبدالقادی شمعینی بوسی، که نوسا
 پشویای یزوتیری نمونه بی گورده پوه له نهستمول.

دالدانی زوولیکراوان له بارزان و روستاری خردان له گیل مبلله ته کفی و،
 رفیورمه گانی که برون به هری پزاری سوری عیشپرت و شهبه گانی دوریشتی و،

گازاندی پوره‌وامی توانه لهرطاری خودانی بارزان له لای کارم‌دستانی تورک، هه‌روه‌ها ناردنی نم تله‌گرافه و کمپوتوبی د‌صلاتی عوسانی ن‌ا‌و‌چه‌که، کارم‌دستانی عوسانی له موسل توره نه‌کار، به‌ر‌ه‌ر تهمین ش‌ی‌خ‌ی بارزان تمی بک‌ن و نا‌و‌چه‌که به‌ش‌ی‌ن‌ه‌و، ل‌ه‌ر د‌صلاتی حکومت، ف‌ع‌ی‌ق محمد فاضیل پ‌اش‌ای داغ‌ست‌انی سر‌گر‌ده‌ای ه‌ی‌ز‌ی‌کی گ‌ه‌ره‌ی عوسانی نه‌کار به‌ر‌ش‌ی سر بارزان. ع‌ش‌ی‌ره‌ده‌گانی دراوس‌ی‌ی بارزان نه‌ک هاو‌کاری ع‌ب‌د‌ول‌س‌لام نا‌ک‌ن، ب‌ل‌ک‌و نا‌ل‌ی‌کاری عوسانی نه‌ک‌ن به‌ر دا‌گ‌ه‌ر گر‌ه‌نی نا‌و‌چه‌که. بارزان‌ه‌کان چ‌ن ر‌و‌ز‌ی‌ک به‌ر‌ش‌گ‌اری ه‌ی‌ر‌ش‌ه‌که نه‌ک‌ن، سر‌ب‌ه‌ام خ‌ی‌ان ی‌ی ر‌ان‌ا‌گ‌ه‌ی‌ی. ش‌ی‌خ ع‌ب‌د‌ول‌س‌لام خ‌و‌ی ئ‌ش‌ان‌ه‌وه‌ه پ‌ش‌ا ئ‌م‌انه به‌ر مارش‌م‌ه‌ون له ه‌د‌کاری، مارش‌م‌ه‌ون «الد‌ی ئ‌عدا، داغ‌ست‌انی بارزان دا‌گ‌ه‌ر‌ده‌کار، ه‌م‌دی له گر‌ن‌ده‌گانی تالان نه‌کار ئ‌س‌وت‌ینی و، ه‌م‌ر ک‌م‌ی پ‌ه‌ره‌س نه‌گ‌ه‌و‌ی به‌ د‌ه‌لی ئ‌م‌انه به‌ر موسل. ل‌ئ‌او د‌ه‌ل‌ه‌کان دا م‌لا مست‌فا و دا‌ه‌کی نه‌گ‌ه‌ی‌ن.

ش‌ی‌خ ع‌ب‌د‌ول‌س‌لام به‌ نه‌ش‌ی گ‌ه‌ر‌ا‌ه‌وه بارزان چه‌ک‌س‌اره‌گانی له‌ج‌ه‌ای ش‌ی‌ه‌ی‌ن کو‌کر‌ده‌وه، ک‌ه‌وت‌ه پ‌لا‌م‌اره‌دانی ه‌ی‌زه‌گانی عوسانی، نا‌چ‌اری کر‌دن له نا‌و‌چه‌که ب‌ک‌ش‌ی‌ن‌ه‌و، و‌الی نو‌ی موسل به‌ نه‌رم‌ی له‌گ‌ه‌لی ج‌ولا‌ه‌وه، ک‌ه‌وت‌ه گ‌ه‌ت‌و‌گ‌ر له‌گ‌ه‌لی، د‌ه‌ل‌ه‌گانی پ‌ه‌ره‌ان، ه‌م‌دی ز‌م‌رم‌ی به‌ر ب‌از‌دن، ئ‌هاتی ئ‌اس‌ای گ‌ه‌ر‌ا‌ه‌وه به‌ر نا‌و‌چه‌که.

له ١٩١٣ دا و‌الی موسل س‌ول‌ه‌ی‌مان نه‌ط‌یف، که ر‌وش‌ن‌ه‌ی‌کی گ‌وره‌ی «ئ‌ت‌ی‌ج‌اه» ی‌ به‌، ه‌ی‌ز‌ی‌کی گ‌ه‌ره‌ی ن‌اره‌ه سر بارزان به‌ر گ‌رت‌نی ش‌ی‌خ ع‌ب‌د‌ول‌س‌لام، سر‌خ‌ی‌له‌گانی کر‌ده، به‌ ت‌ا‌ه‌ی‌تی ف‌ارس ئ‌اه‌ای ز‌ی‌ل‌اری، هاو‌کاری ل‌ش‌ک‌ری تور‌کیان کر‌ده. ش‌ی‌خ ئ‌س‌ج‌ار‌ش خ‌و‌ی ئ‌عدا به‌ د‌ست‌ه‌وه و سر‌ل‌ش‌و‌ی خ‌و‌ی ش‌اره‌وه، به‌ نه‌ش‌ی چ‌ر به‌ر را‌ژ‌ان به‌ر ل‌ای س‌ه‌د ط‌ه‌ل‌ای ش‌م‌ز‌ینی و، س‌ره‌دانی س‌ک‌ری کر‌ده و، پ‌یک‌وه چ‌رن به‌ر ق‌ل‌ب‌ی به‌ر د‌ه‌نی ج‌ه‌ش‌ی‌نی ل‌ه‌س‌ه‌ری ر‌وس‌یا، به‌ر ت‌ه‌وه‌ی دا‌و‌ای پ‌ش‌ت‌ه‌وانی لی ب‌ک‌ن. کارم‌دستانی تور‌ک خ‌ه‌ل‌ا‌ت‌ی‌کیان دا‌نا به‌ر ب‌ز نه‌ر ک‌م‌ی ش‌ی‌خ ع‌ب‌د‌ول‌س‌لام به‌ ز‌ن‌د‌ه‌ی‌تی یا به‌ م‌ره‌وه‌ی‌تی ب‌گ‌ری. ش‌ی‌خ له گ‌ه‌ر‌انه‌وه‌دا له گر‌ن‌د‌ی‌کی نا‌و‌چه‌ی س‌ز‌ما پ‌را‌د‌وست له ل‌ای‌ن کار‌ا‌ه‌ی‌کی شو‌کا‌ه‌وه له‌گ‌ه‌ل ٣ پاس‌ه‌رانی دا به‌ ل‌ه‌ل له خ‌ه‌ره‌دا گ‌ه‌ی‌ران، و له پای‌زی ١٩١٤ دا له «س‌ه‌ره» ت‌ه‌ل‌ی‌س‌ی کارم‌دستانی عوسانی کر‌دن. له‌وه‌ه به‌ر گ‌ه‌ره‌ی پ‌را‌ته ز‌ن‌د‌انی موسل، پ‌اش مح‌اک‌م‌ه‌ی‌کی ر‌و‌ک‌ش له ١٤‌ای ک‌ان‌ونی پ‌ه‌ک‌م‌ی ١٩١٤ دا ش‌ی‌خ ع‌ب‌د‌ول‌س‌لام و هاو‌ی‌کانی له دار دران.

★ ش‌ی‌خ ئ‌م‌مه‌د

ل‌ه‌پ‌اش ع‌ط‌و‌اس‌نی ش‌ی‌خ ع‌ب‌د‌ول‌س‌لام، ش‌ی‌خ ئ‌م‌مه‌دی ب‌رای ج‌ه‌گ‌ای گر‌ت‌ه‌وه. ش‌ی‌خ ئ‌م‌مه‌د د‌و‌ه‌ی‌ن ک‌وره‌ی محمد و، به‌ر‌ا‌گ‌ه‌ره‌ی محمد ص‌دی‌ق و ش‌ی‌خ با‌ه‌ز و م‌لا مست‌فا به‌ر.

ش‌ی‌خ ئ‌م‌مه‌د س‌الی ١٨٩٦ له بارزان له دا‌ه‌ک پ‌ه‌ه، س‌الی ١٩١٤ که ع‌ب‌د‌ول‌س‌لامی ب‌رای له موسل ع‌ط‌و‌اس‌را، ش‌ی‌خ ئ‌م‌مه‌د له ج‌ی‌گ‌ه‌ی نه‌ر به‌ر «خ‌ه‌ردانی م‌ل‌ل‌لی بارزان».

ش‌ی‌خ ئ‌م‌مه‌د خ‌ه‌ی‌ن‌ده‌و‌اری نه‌ه‌، به‌لام له به‌ر‌ه‌ره‌دی کار‌و‌باری بارزان‌ه‌کان دا ش‌اره‌زا به‌ر، ج‌ی‌گ‌ه‌ی ب‌رو‌ای ع‌م‌ه‌وان به‌ر، گ‌ه‌ر‌ا‌ه‌ی‌س‌ی ی‌ چ‌ن و چ‌و‌نیان نه‌کر‌ده، ت‌م‌ائ‌ت م‌لا مست‌فا و پ‌را‌گ‌ان‌ه‌ش‌ی که ئ‌ه‌چ‌ون به‌ر ز‌ی‌اره‌تی نه‌ه‌ر له‌به‌ره‌می دا به‌ «چ‌ر‌ک» دا به‌ن، به‌لام

رؤنښپېرس گشتي نېور، شارمزي کاروباري سياسي کورډستان و هېراق و دنيا نېور، هېروها شارمزي کاروباري جمنگي نېور، پايځېشي پي نښدا، هولي تدا خري و هښتردهگي له کاروباري سياسيوه نهگلېن، په گوشهگيري دور له کارتېکردني دورو پښت بلين.

لږمردمي هوساني دا په هري هلواسيني پراگي و لشکرکشي هوسانيهکاتوه بر سر ناوچهکېان، هوليستي له حکومت سيلي پو، پروي پي نښهکردن و دواي هاتي ټينگلېزېش ۱۹۱۸ دېسان هوليستي له پرمختنني دصلاحي حکومت سيلي پو، په ناگاداري تم هندی له پارزانهگان پشداري داتاني نور پوسيه پون که له ۱۴ ي تشري دوهي ۱۹۱۹ له «پيره کپره» پو حاگي سياسي موسل کولونيل پېل و حاگي سياسي ناگري کاېان سکوت دانراو هېرووکېان کوژان، لدمس پسرارگرتي شاري ناگري پش دا پشدار پون، هېروها ترشي چمن ټېکھلچوني چهگدار پون لهگل تاسويهگان کاټېک ټينگلېز نېورپښت له ناوچهکاني نوان دا نېشتمې پان پکمن، دواي نوره نېتر له پارزان گوشهگيري هلووارد، خري له کاروباري سياسي و حکومتې هلمنتملورتاند.

شيخ محمد هولي دا نرتهکاني شېخهکاني پارزان داپان مينا پو پچمپېني، هاوکاري پهگتري، داميزوانغني پېرومدي لږمرد پنجپتي داپېرومي و وهگېهکي، گوراپېلي پي چمن و چوني ميللت پز خردان، پاريزگاري ميللتي پارزان له تېخزاني نوروزي حکومت و پېرو پاورمي دوروه، هولي تدا ميللتي پارزان وهکو کوسمليکي داخراو پېنېسېوه، نوروزي دولتي تي نېمت، لېهر نوره، دوي داميزوانغني دصلاحت و دوزگا تېدارهکاني حکومت و، دوي داميزوانغني قوتاپخانه و، دوي ټېکهلای پو لهگل کارېدستاني حکومت له شارهگان، تغانت پراگاني نمخته پو خويند پو نومي لېري خويندواري نېن، هېروها دوي چالاكي پارتاپتي پو لغاو پارزانهگان دا.

شيخ محمد نورو و حېمي له سر پارزانهگان هلمگرت، نمش له لاپېن دراوسپکانهوه په له دين دورچون دانغرا.

ناوچي لپاني پارزانهگان مېلېنديکي شاخاويه، نوزي کشتوکالي کمده، پېروومي زوي نېه، سازونچن و کزکړدنوي نوزي کنگر و، تاژلناري، په تاپېني راگرتي پزن، پهکېک پو له سرچاوهکاني ژيانان، لېهر نوره له سر مصلبي لومړگا و پاورن همېشه لهگل عېشردهکاني دراوسي پاندا، برادوست، زيار، سورچي، هرکي، ريکاني کېشېان پوه.

شورشي پارزان ۱۹۳۱ - ۱۹۳۲

له هارني ۱۹۳۱دا برادوستهگان هېرشېکېان کرده سر گوندهکاني، کرکال، کرلهک، پاپکي، له ناوچي شېرواتهگان، هندی خانويان سوتاندن، تاژل و گار گوتالپان په تالان بردن، هېزېکي پارزانهگان پسرورکاپتي مېلا مستظا چرن په دويان دا، له دشتي هېرتي پلاخاريان دان تالانهکانيان لي گېرانوه.

زېبرېهک ټېکھلچوني چهگدار له نوان برادوست و پارزاني دا روي دا مېلا مستظا که پرا پېروکي شيخ محمد و پراگاني تري پو وهکو فارماني نور شرانه ناري دورکړه، قاتېمقاسي زيار پو ناويزي کردني هېروو عېشرت سمراني هېروکېاني پانگ

کرد. شیخ محمد چونکه له کزنهوه له حکومت بدگرمان بو. هغوه‌ها گومانی نه‌کرد که قاتل‌مقام پهلای دوزمه‌گانیان دا داپشکښی. خوی نه‌چو. پلکو په‌دې له برکاتی له جیگې خبری نلر. له پمچای ۹ ی کانونی په‌کمی ۱۹۳۱ دا هیزنکی جهشی هسراقی که پاره‌گاکې له « پله » پر په سرگرداپتی علید برلی العسکری دوری گزندی بارزانی گرت و دلوی له شیخ محمد گرد خوی بدستوره پدا. شیخ محمد ناماده نمبر خوی بدستوره پدا. بارزانیگان هیلانکرتاپه سر هیزه‌گانی هیراق و شکاندیان.

جم‌رجولی سپایی په هری زستانهوه راوستا. له ۱۲ ی کانونی دومی ۱۹۳۲ دا نظم‌رمنی وزیران په پهمانی پانی پونی شیخ محمد و پلامارده‌انی نو هسیره‌تانی سریان پز دسلائی حکومت دانمواندوه و. په پهمانی ندانی پاموه... پر دامفراندنی «آداره مدنیه منظمه» که مېستی منظمی پولیس و دوزگای مدیری ناحیه پر بریاری دا جهشی پمیرته سر بارزان. جهشی گردنشی سپارده په وزارته‌گانی دپاق و کاروباری ناوخذ.

له ۱۰ ی مارتی ۱۹۳۲ دا وزارته‌ی داخلیه نینزاری شیخ محمدی کرد که له صاوی ۴ روژدا پر دویونی گویراپلی و دلسوزی پر حکومت له پهمانی قاتل‌مقامی زیماردا ناماده بی. هغوه‌ها حاکمی سیاسی ټینگل‌نیش هسان داوای‌لی کرد. پلام شیخ محمد ناماده نمبر پچی چونکه نغرسا بگرن. پلکو خوی پر پمگری ناماده‌کره. له ۱۵ ی مارتی ۱۹۳۲ هیزی زمینی هیراق په پارمندی فروکه‌گانی پرماتنیا هیلان کوتاپه سر بارزان. ناوایه‌گان زمری زوقیان لی کموت. پلام نمانتوانی شیخ محمد بگرن. وه نمانتوانی پتمواری دست پسر ناوچه‌کدا بگرن. دو فروکدی پمستانی کموتنه خواری. په‌دیکیان فروکوانه‌گانی تی دا مرد و. نوری کمان دو فروکوانی په پمروت لی دایزی و گهران. کاپن هرت پر پردانی فروکوانه‌گان چو پر دپندی شیخ محمد. لپمراپمیر تازه‌کردنی ۲۵ بارزانی گسپارودا پردران. دوی نو شیخ نوره‌دینی بریلگانی په نینزایمندی حکومتی هیراق چو پز گفترگو له گیل شیخ محمد. شیخ محمد هیچ خواستی سیاسی یا نغوه‌ی له حکومت نمبر. پلکو نمیرست: «عفو» بکری و وزیران لی بهیښ له شونی خویان پښ. حکومت دست ورنموانه کاروباری ناوچه‌کمانوه. له ناوکی توان و هشوره‌ته‌گانی لردا پهلای دوزمه‌گانی دا دانمشکښی. پلام حکومت هیچ په‌دې له خواسته‌گانی لوبول نه‌کرد و. داوای خن‌بدستودانی بی معرج و. ریگه نه‌گرتن له دامفراندنی دوزگاکانی پولیس و ننداره‌یان لی کرد.

دوای چنند پیکاداتیک جهشی له ۱۸ ی مایسی ۱۹۳۲ دا په بی شمر بارزانی گرت و پشروی کرد پز چنند شونکی تر. شیخ محمد بریاری دا خاکی هیراق پچی بهیلی و بهیته توکیا. نامیه‌کی صافواپی پز قاتل‌مقامی زیار نوسی. له‌گدل ۵۰۰ خیزان روژی ۲۲ ی حوزهرانی ۱۹۳۲ پمیرنوه گزندی گزانه لغوا توکیا که سربازگمیه‌کی توکی لی بو. لوی چده‌گانیان دانا. کاربدستانی توک شیخ محمدیان پرده نمغسره. چن صالیکیان گوزانوه نمزیدوم. پاش ماوه‌پدک صلا مستغفار بارزانیه‌گانی کمان ریگه دا بگمیرنوه ناوچی شمنیان.

لشکرکشی جهشی هیراق دژی شوشی بارزان ۳ مانگ و ۵ روژی خاپاند. ۶ لوبی پیاده و ۲ بطوری‌چی چایی و کتمپه‌پدک سواره پشدار پښ که هسوی نمیره:

۲۰۵ نفوس و ۴۴۳۷ سوازی. به همدی ۴۸ کمپان لی کوژا (الوانه ۳ نفوس) و ۷۸ کمپان برتار بر. له شورشگری پازانیش ۱۹ کس کوژاوه.

لپوردنی گشتی و دور خزانوهی شیخه‌کانیان

تورکبا و سیراق و پرتانیا گورته گشتوگو پو دپا بکردنی چاره‌نوسی پازانیه‌کان. سوره‌جام سیراق له ۱۳ ی نیسانی ۱۹۳۳ دا «لپوردنی گشتی» بز دورگردن. ملا مستفا و شیخ محمد صدیق و تولیدگ له گیل ۲۰۰ کس که له ۲۹ ی حوزه‌برانی ۱۹۳۳ دا له شیروانی مخزن خزان به دستوره دا. دوی توانیش شیخ محمد گهراپوه.

سیراق شیخ محمدی له موسل دس پسر دانا و پاش ساربه‌گ ریگهان دا بگمشته پازان. تاقسک له پازانیه‌کان پسرگردانی خلیل خورشوی به چکداری له ناوچه‌گدا مایرنوه، تسلیم نشوین، چونکه پسر لپوردن نه‌گوت بون. سیراق نفوسا سیرلونی راپه‌نیکي چکدار بقومی. شیخ محمد و براگانیان بانگ کرده موسل لوی دسپسر گل درانهوه، پر داپه‌نکردنی ژانیهان حکومت موچه‌کی کس پر برنوه. له کورتای ۱۹۳۶ دا گوزانوه پر بغداد و له یوه پراشه ناصیه. که چینگ جیهانی دوم هیلگیرا، پرتانیا شهوت کوره نارام بکاتوره و له گیل نغم بی. شیخ محمد و براگانی لیسر داوای خویان له ناصیه‌وه. که شاریکی همدی پر. گوزانوه پر سلیمانی. که شاریکی کردی پر (۱۹۳۹)، نوسا دورخواه‌کان به ژن و پیاو و، گوره و منالوه ۸۶ کس بون.

پازانیه‌کان له سلیمانی

ملا مستفا به منالی لمرآ پوه پو خوندن. هرگز خوندنی ملامتی نمخوند بر و، لای هیچ کس و له هیچ مرگوتیکیش دا «تیجازه» ی ملامتی ورته‌گرت پر. ملامتی‌کس له نازانویک زیاتر نمیر. نو ملامتی له سلیمانی پو همدی دوسی لای ملا عبداللای چروستانی و همدی دهرشی لای ملا مستفای صفرمت خوند.

ملا مستفا تاتومید پر لوی ریگای پدن بگمشته سیر جیگاورگیای خوی له پازان، خزان تمسین کرد پر به «سزلچی شاپات» و همدی له خزمه‌کانشی به «حسحسی شوه». نو موچه‌می پویان بری برنوه پشی ژانی نغمه‌گردن. بیری لوه کردوه به بی موافقتی حکومت به نهی بگمشته پازان و، زود بز حکومت بهی ریگای شیخ محمد و پازانیه‌کان پدا بگمشته ناوچه‌کانی خویان. شیخ لنبی حلیله له مددا پارمندی دا. چند کسکی بز هارونگی و شازایی له گیل نارد، لوانه محی ساله سور، مجیدی قالدی حسانچی، تا به لای پنجین دا، به نهی بیگمشته پانه له دوی نیران.

ملا مستفا رلوی ۱۲ ی تموزی ۱۹۴۳ سلیمانی بهی هشت پرمو پانه و سحاباد و به لای نهمده‌دا بز ناوچی شز و، له یوه چرمه ناوچی برادوست له دوی سیراق و رلوی ۲۸ ی تموز گمشته پازان.

ملا مستفا له ریگای گراتموی دا بز پازان، چند کسکی لمر پازانیه‌کانی له

گونده‌گانی نزیک نهمده و شتر دانیشته بون، له گدل خزی برد بومره و، له برادرستیش تاقمی بارزانی له حکومت قاپاخ بون توانیشی دوزیموره. نعمانه همو په‌کیان گرتوه. مەلا مستفا، به هزی تاسیر معفوری شپتنوه خزی هوالی بز حکومت نارد گنوا: گمشترتوره ناوچه‌که و، له پیر خرابی معلوم‌عری ژانپان و، رهتاری کارم‌دستان هملاتره، نیازی شمر و خرابی نیه و، ناساده‌به به گفتوگوز همو گپروگرفته‌گان چارسر بکا. حکومت خراسه‌گانی مەلا مستفای پشت گوی خست و، شیخ محمد و بارزانه‌گانی له سلیمانیه دور خستوه بز حبله.

به دروایی ساتگی تاپ و تملول به ناوچه‌گدا گنوا، تا نعمات هیزه‌گسی زادی نه‌کرد. مەلا مستفا که زانی حکومت گری ی نادانی کموته گوشا‌بردن. له سانگی تشرینی به‌کم دا کموته پلا‌ساردانی معفوره‌گانی ناوچه‌که. هندی له بارزانه‌گان بر بون به پزلیس، لم معفرا‌ندا پلاز بیونوره، محمدش کاره‌گسی مەلا مستفای ناسان نه‌کرد. معفوره‌گانی: شانه‌در، خیرم‌زوک، بیره‌کپره، زیت، چمی، سیلکی، میروز، نرگوس، طبل، شنگیل، گانی بژت، بیدبال، شیروان، ریزان، شینه، بیدارون، گانی رمش.. گران. بارزانه‌گان پر چهک بون و هیزه‌کیان گفوره بو. مەلام معفوره‌گانی: میرگه سور، بارزان، بله، که له وانی تر گرنگتر بون نه‌گران. عراق لپوا‌به‌ک سمرای چمی نارد بز میرگه سور. ثم لپوا‌به رزانی ۶ و ۸ و ۱۰ ی تشرینی دومی ۴۳ به پشتیوانی فرۆکه، چند هه‌رشیکی کرد. مەلام له همیان دا شکا، راستیه‌گسی چند تفسیریکی کورده‌پورور لم لپوا‌یدا بون، لعوانه: نوری مەلا مارف، نوره‌حسان قازی، نوری مەلا حکیم، نوری محمد طه‌ا.. به نهینی هاوکارپان له گدل مەلا مستفا نه‌کرد.

*

پومندی و گفتوگو له نیوان مەلا مستفا و کارم‌دستانی عراقی و پهرتانی دا دوستی پی کرد. داواکانی مەلا مستفا له سنوری گپروگرت و خراسه‌گانی عهشیره‌ته‌کی ودرنه‌نچو. دارای نه‌کرد: ریگای شیخ محمد و بارزانه‌گان پیری بگم‌نوره شونه‌گانی خویان و، لمر سوره‌مەدا که خوراک به هری جنگی جهانه‌نوره به دکارتی تمسین و داهش نه‌کرا، پشی نعماتیش نازوقمپان بز دابین بکری. لمرماتهرانی تمسین لمر کانه‌دا بارپان به لوتی هزاران نه‌کرد.

*

حزبی هوا و شورشی بارزان

حزبی هوا، گپورمین ریکه‌فرای سیاسی نوسای کورده، دوستی گهشه به جیولانه‌که بنا له بزوتمه‌یه‌کی خپله‌کی دابرا‌وره بگپوری بز بزوتمه‌یه‌کی سیاسی نه‌نوره‌یی. پهره‌ندی له گدل مەلا مستفا داس‌نزانده. بز پشتیوانی له شورش و تاوانبار گردنی حکومت له پهلداد پیمانی ودرنه‌کرد و، بیرخه‌روی به سهاره‌نی دهره‌که گپوره‌گان نه‌دا.

جیولانه‌وی کورده له و زمانه‌دا پی پشما بو. بزشایی سهرگردانی تی دا دروست بوو. شیخ محصور له کورده‌ستان دور خراب‌وره و، دوستی له کاری سیاسی هملگرت بو. ره‌طق حبلمی که بو پر به سهرۆکی حزبی هوا، له ناو حزبه‌کی دا جیمای پی لپز بوو، حزبه‌که‌پشی خه‌ریک بر همله‌م‌شا. کسبکی واهله‌که‌وت بو ثم بزشاییه پر

پکاتوره. لور گاتندا کوره پیوستی به پدکی بو. پان وهکو تور زمانه وتوانه به «زمعیم» هبهر، ریمیری پکا. چیزی هبوا و تظسیر و روشنیرهکانی کورد نم «زمامت» هپان به شپاری مالا مستفا نزمانی و. هور تور زمانه به «زمعیم مالا مستفا» ناویان نهبر.

لور گاتندا هیشا دومین چنگی جیهانی به لادا نهکوت بو. پشیری و ناتاراسی به قازاچی پیرتانبیا نهبر. پیرتانبیا داوای له مالا مستفا کرد. دس له شورش هلیگی، هورمشی لی کرد. که دیوان به شورش دژی عسراق، واته دوژمانی پیرتانبیا و دیولتانی هارپیمان و. داوای له حکومتی عیراقیش کرد کیشده که به غرضی چارمیر پکا.

نوری سمید. له ۲۵ ی کانونی پدکسی ۴۳ دا وزارتکی نوی ی پک هینا. ۳ کورد له وزارتکی دا بو. دوانیان: محمد سرخشار پاپان و هوسر نظمی، پیردنبان به جولانوی کوردوه نهبر. پلام سی پیمان، سیاسی ناسرای کورد: ماجید مستفا بو، که مارپهکی دیوژ هارکاری شیخ محمود بو له شورشکانی دا و. دایمیر پاش کوتایی شورشکانی شیخ محمود چو بو تاو دزگای پیرپیرایمتی عیراقوه، کرایه ویزی دولت. چارمیرکردنی کیشی کورد هم سپردا.

ماجید سردانی شیخ محمدی کرد له حیلله. داوای لی کرد پدکی له کورهکانی بنیری بز لای مالا مستفا یز راگرتتی شمر و دانانی رهوشنی گفتوگو. شیخ محمد، محمد خالیدی نارد و. دای موافقتی مالا مستفا، رللی ۲۹ ی کانونی پدکسی ۴۳ گراپوه. به دای تمدا ماجید مستفا رللی ۷ ی کانونی دومی ۴۴ چو یز سردانی مالا مستفا له میرگ سور. ماجید دای پدک رللی گراپوه پفناد.

ماجید مستفا له دیدنی بارزانی دا هانی دایر، که له باتی خراستی ناوچی داوای مانی نتموبی پکا و. تظسیرهکانی پیرمندی پش هسان ناموزگاری و داویان له مالا مستفا نهکرد و. پلنیهان تدایه هارکاری پکن و. له جومرجلی جهیش و حکومت ناگاداریان نهکرد.

دای نمه نهتر، ناویری شورش بارزان خمریک بر نهگورا. نهگور تا نوسا شورشیکی خیلهکی بو، دژی زولی کوسهلاپتی و، له پناوی چمپانندی دای کوسهلاپتی دا، بو به شورشیکی کوردی خاوهن داوای سیاسی.

له سر داوای ماجید وزارتکی نوی سمید له دانیشتنی رللی ۲۵ ی کانونی دومی ۴۴ دا برپاری دا چند تظسیریکی کورد، که تا نوسا له ریزی جهیش دا بو، دایلی به تظسیری پیرمندی له ناوچهکانی کوردستان دا. تمسانه زوریان تظلمی چیزی هبوا بو، گران به تظسیری پیرمندی: بهادین نوی یز سلجانی، نمین رهوانزی یز رهوانز، هیززت عزیز یز بارزان، مستفا خوشاوا یز پله، میرحاج محمد یز ناگری، معید علی یز نامیدی، سعید عزیز شمرینی یز میرگ سور، فوئاد عارف یز پشدر. حکومت دسلائی سپایی و شارستانی دایونی یز چاودیری جوری دایمیرکردنی نازوقی

تصویر و، رفعتاری کار بدستان و، تحصیل فرمانبرانی حکومت و رفعتاری خراب بکن.
ثم نفیسانه پسترا بون به وزیر دهرت، ماجهد مستطاده.

■

لژی ۱۲ ی شهبانی ۴۴ شیخ محمد و خزانه‌داری و دستور پهنده‌گانی گرانده
بز بارزان.

لژی ۲۲ ی شهبانی ۴۴ ملا مستطفا گهشته پهنفداد. لم سفطردا و صی،
نوری سمعید، سفطیری پهنفانی، وزیر پهنده‌دار، سراتی حزبی هیرا و، گلی
کسایانی کورد و عمری،.. بینی. سردانه‌داری حلقه‌داری خاچاند و گراپوه بارزان.
پهگومان نمده سرگه‌داری سیاسی گموره بو له ژبانی ملا مستطفا گزینیکی
گموره به دی هتا. له گراپه‌داری خیله‌داری ناواره و دس به سری موحتاجی سرچی
حکومت بو به پهنفاده‌داری نموده‌داری، چیکه‌داری ترمیدی کورد و، چیکه‌داری پایند پی دانی
حکومته‌داری هیراق و پهنفاتی.

■

نوری سمعید گشتیکی بز کوردستان کرد. له کمرکوک له گلی سراتی خیله‌داری
کورد کز بوره، پهنی سلطانی ماله نموده‌داری کوردی پی دان.
وزارت، سهارت به ماله‌داری کورد، له نار خوی دا ناگزیک بو. له دهری
وزاره‌داری له نار هندی له کورد نموده‌داری عمری دا نارزایی هیرا. له ۳ ی
حوزه‌داری ۴۴ دا نوری سمعید دستی له وزارت علقرت و، حتمی پایندی
وزاره‌داری نوری ی پیک هتا.

ثم وزارت‌داری دو کوردی تی دا بو، محمد موختار و تولیق و صی، بلام
ماجیدی لی دور خراپوه، کاری نفیسانی پهنده‌داری تراو بو. داوایان لی کرا پهنده
شوبه‌داری خزان له نار چیش دا.

همو لایان وایر که حکومتی تازه پهنده‌داری حکومتی پشو سهارت به
ماله‌داری کورد جیبی ناکا.

■

نفیسانه‌داری چالاک سیاسی زلیان دس پی کرد. هندیکان له بارزان مانده بز
هاوکاری ملا مستطفا و، مستطفا خزناور و مراح چون بز کوردستانی تهران و، عزت
عزیز چو بز سوپا بز پهنده‌داری له گلی حزبی خیرین، بز به دهریانی پهنده‌داری بز
جرلانده‌داری.

ملا مستطفا له نه‌داری دومی سالی ۱۹۴۴ دا، له گلی هندی له نفیسانه‌داری
هاوکاری، گشتی سیاسی دس پی کرد بز سرداری همو سراتی تیل و پاره دس
لایان‌داری زبیری، سوچی، هنری، خزناور، شعلاره، دشتی هولیر. هر لم
گشتیدا سرداری سمعید قزاز، مرنده‌داری هولیری کرد.

حکومتی هیراق له گشتیکی ملا مستطفا و، چالاک نفیسانه‌داری کورد گومان
و پزاره، هیزه‌داری چیش و شوطی ساز نندا.

■

له ۱۷ ی تشرینی یکمی ۱۹۴۴ دا ملا مستطفا پاده‌داری دس به وزیر

کاروباری ناوخذ. کوردتەگهی ئهعه به:

۱. به‌گه‌ستنی ناوچه کوردن‌نشینەکانی کەرکوک، سلیمانی، ههولێر، دهوک، خان‌مەلێن.

۲. دانیی وەزیری کورد له وەزارەت دا که به‌پهرسی کوردستان یی.

۳. له هەر وەزارەتیک دا جێگهی کورد له کورد دایهتی.

۴. کاروباری رۆشنی، ئابووری، کشتوکال، جێگه له کاروباری جەمیش و شەڕطه، له دەرستای ئهم وحده اداره یی.

بۆ به‌گه‌ستنی چار خواسته‌کانی مه‌لا مستفا له داوای تابه‌تی و خه‌له‌که‌وه گوربا به خواستی سیاسی و، له پاتی کورد نه‌دوا. کاربه‌دستانی حکومه‌ت ئهم گۆڕینه‌یان به لێشی ئه‌فسه‌ره کورده‌کان دا‌ئهن‌ا.

عیراق گه‌وته راوان و گرتن و دوورخستنه‌وهی ئه‌فسه‌ره‌کانی گورمانی لی نه‌کردن. به‌لام ئه‌وان له چالاکی نه‌گه‌وتن و، عه‌زەت هه‌یز، سستفا خۆشناو، مه‌رحاج ئه‌حمه‌د، مه‌حمه‌د مه‌حمه‌د، جەلال ئه‌مین به‌گ.. دایانه پال مه‌لا مستفا.

له ۱۵ ی کانوونی دوهمی ۴۵ دا ئه‌فسه‌ره‌کان ریکخراویکی تازه‌یان به سەرکراپه‌تی مه‌لا مستفا به ناوی «هه‌میشه‌تی ئازادی» وه دانه‌زانده. به‌نامه‌که‌یان به کوردی بریتی بو له:

۱. به‌گه‌ستنی عه‌شره‌ده‌کان.

۲. رزگار کردنی کوردستان به ریکای سیاسی.

۳. دامه‌زاندنی په‌په‌رندی له گه‌ل حیزه سیاسیەکانی کورد.

۴. دانی خواسته‌کانی کورد به نوێنه‌ری سیاسی دهرله‌تانی به‌گانه.

۵. کاری راگه‌یاندن و پلاو کرلو.

۶. خه‌بات دژی سیاسه‌تی ئه‌ستعماری عیراق.

۷. ریکخستنی هیزی چه‌نگار.

✱

ئهم هه‌میشه، وه‌کو له نامه‌کانی دا بۆ سەرکراپه‌تی حیزه‌ی هه‌را و له‌ه‌کانی دا دهرنه‌که‌وه، ئه‌و سەرکراپه‌تی شورش به‌گا. له‌و کاته‌دا حیزه‌ی هه‌را هه‌بو. ئهم ئه‌فسه‌رانه‌یش هه‌م‌هه‌یان ئه‌ندامی هه‌را بو، بۆی ریکخراویکی تازه‌یان دامه‌زاندوه. رهنه‌گه به‌کی له‌م دو هه‌زبه‌ی هه‌بو، یان له ترانا و رسته‌ی حیزه‌ی هه‌را ناوه‌به‌د بۆن سه‌هاره‌ت به به‌شداری و سەرکراپه‌تی شورش، یان ئهم هه‌میشه‌یان دامه‌زاندوه پاسکی جه‌نگی شورشه‌که و، حیزه‌ی هه‌را پاسکی سیاسی جه‌لانوه‌که یی.

■

له نامه‌یک دا که له ۳ ی کانوونی دوهمی ۴۵ به ئه‌م‌زای سەرۆکی حیزه‌ی هه‌را بۆ مه‌لا مستفا نوێراوه، ته‌لی: «هه‌موو بۆتته‌به‌که‌ی نه‌تووبی نه‌گه‌ر به ریکه‌په‌کی به یی ی به‌رنامه‌به‌کی رود ریک نه‌خه‌ری، به‌گورمان ته‌له‌پاسه‌که‌ی سەرگه‌ردانی و سه‌لوێرانی و سەرته‌گه‌وتن نه‌ی. هه‌روه‌کو ئه‌وه‌ش ئه‌زانن بۆتته‌وه‌ی نه‌تووبی ئه‌ی سەرگه‌رده‌به‌گ و دو ده‌ستی به‌هه‌زی هه‌ی: ده‌ستیکه‌ی سیاسی و ده‌ستیکه‌ی چه‌نگار.»

■

نم نالزگزوانه حیزی هیرایان شلمقاند و. توشی تنگروچلمعه کی ناوخزی قولیان کرد. نازاوی تی کومت و دهکیتی ریزه کانی تیکچو. له سر دو مستطی سره کی له ناو خنجان دا ناگزوک یون؛ دهکمهسان. پشتیوانی له شورش بارزان پکری پا دستنی لی هلیکبری. دای نوری دهرکومت ینگلیز دوژمنایتی نکات؟ دوه میان، کورد له خجانی رزگارخواری دا پشت به ینگلیز پا به دهکیتی سؤلیت بهستی.

نوسا و نیشایش. بی نوری هوج پلگه بک به دستوره بی. زلر کس ماجید مستطی تاوانبار نهکن به نوزکروایتی ینگلیز و. به پیلانگیران بز تیکانی حیزی هیرا.

تهگهچی هیمیتی نازادی له گیل حیزی هیرا پیرندی به هیزی هیر و. داوی لی کرد نامه و بهرخریوه پدا به سفارتهی دیولهته گوردگان، پلام خنیشی کونه چالاکتی؛ بهرخریوهی بز حکومتی هیراق نوسی. داوی لی کرد کزینوری هیزه کانی پلاره بی پکا و. ماله کانی کورد بهستنی. نامی بز سفارتهگان نوسی. بهانی ناراستمی گلی هیراق کرد دهرادی روابی خجانی کورد. نیشوکاری به سر شفامه کانی دا دایش کرد.

به دروایی ۳ مانگ له مارتوره تا حوزهران چننیدن بهکترین له نهوان مهلا مستطی و تفسیراتی بهرمانی و کار بهدستانی عیراقی دا و. له نهوان هندی له تفسیرهگان و. نوینرانی بهرمانی و عیراقی دا بو. لم دهخههانه داواپان له مهلا مستطی نهکرد؛ رهگه له موانیره و لشکرکشیه کانی جهیش نهگری. تفسیره کوردهگان بهریتوره سر کاره کانی خنجان له ناو جهیش دا.

نیشتمایهرواتی کورد هیرایه کی زووان له سر مهلا مستطی و جولانه کی هلیچنی بو.

وهکو له نامی رۆژی ۳ ی مارتی ۱۹۴۵ دا که به تهمزای سروکی هیمیتی نازادی بز حیزی هیرا نوساره. هیمیتی نازادی بهرنامی بز شورش ئاساده نهکرد. کورتی خاله سرهکجه کانی:

- مانگی مارت به مانگی شورش دایهین.
- حیزی هیرا دهسلاتی هیمی نامه و بهیان و پادداشت به ناوی «زمعیم» وه پلاره پکاتوره.

- بهپیرندی له گیل نوینرانی دهرلغانی بهگانه بکمن.
- دای دس پی کردنی جولانه که، به ناوی هیمیتی نازادپوره بهبانیک بز گلی هیراق دهرکمن ئاسانه کانی رۆن پکاتوره.

- ئوانی ئهتای بهشار بن له تفسیر و روشنیر بهیون بز پاان.
- له گیل دس پی کردنی شورش دا ئم کارانه پکری؛ مانگرتنی لوتاپان له شارهگان. خنیشاندان و بهیان دهرکردن له همر شاره کانی کوردستان دا. تیکانی رهگاوای و بهینی تلی تلگراف و تفعه له ناوهنده کانی حکومعت. هاوکاری نهکردن له گیل حکومعت و. له ناوهرنی ئوانی هاوکاری نهکن.

حمزی هیرا به ناوی خزی و زهمیم و به‌گیتی لاوانعه به‌پانی بز گملی هیراق و. نمسمرانی جمیش دمرگرد و. پادداشتی بز سطراره‌ت‌گانی نمسمریکا، نمسمرسا، به‌گیتی سزلیت و چین ناره.

پارزانه‌گان به چه‌کناری هاتوچی داوودزگ‌گانی حکومه‌پیان نکرده. رلژی ۸ ی ۴۵ له ناو مسخمری مهرکه سرودا له مشهوریک دا له سر نازوقی تمسین و ملی به‌گ کوژدا. و ملی به‌گ خرمی نژیکی خودان و. به‌گی له پیاره ناسراوه‌گانی پارزان بر. له ناو مسخمره‌گدا بر به شعر و چند پولسیک کوژدا و. مسخمره‌گه گهرا. پارزانه‌گان، له نزلمی خرمی و ملی به‌گ دا، له چند جیگای تر هطیان کوتابه سر مسخمره‌گانی ناوچه‌گه. نیرانی پارزانه‌گان و هیراق تیک چو.

حکومت نیرانی مه‌لا مستطایان گرد تاواتاره‌گان تسلیم بکا و. خرمی له به‌رمی کارمستانی حکومت دا ناماده بی. له همان کات دا حرکتی عورلی له ۱۹ ی تاب دا له مرسل و هویلر راگه‌نندرا و، جمیش خزی ناماده گرد بز لشکرکشی.

رلژی ۲۵ ی ۴۵ به‌گمین بگادان له قزلی روانفر روی دا.

سر له نوی شری پارزانی - عیرالی هملگه‌رسا به‌رم.

مه‌لا مستطایان همسره‌گانی و نمسمره‌گانی هارکاری له دوری پارزان کز کرد به‌رم و. جمیه‌به‌گی لی دامسزواند بر بز به‌رم‌گاری هیرشی گموری جمیش عیراق. بی نمچی نامالهی سره‌گی پاراستی ناوچی پارزان بری، ن‌گینا نمیر: هیزه‌گانی له سنگه‌ردا دانم‌سزینی بز شری جمیه‌بی له گمل جمیش عیراق، هیزه‌گانی و هارکاره‌گانی له سمران‌سری کوردستان دا پلازه بی بکا. چالاکي پیشمرگه‌بی له همسره‌گانی به‌رم.

عیراق همسره‌گانی خزی به پیشمرانی هیزی ناساتی له سر پارزان کز کرده‌وه. به‌گومان هیزی خله‌گی نازیکو‌یکی بی پیشمران و پارمینی، چند نازا و له خز بوده بی، له به‌رم جمیشکی نیرانی دا، له شریکی جمیه‌بی دا، خزی بی راناکری.

* کشانه‌وی پارزانه‌گان بز نیران

دان‌سندنی پارزانی - عیرالی تیکچو، جمیش عیرالی لشکرکشی دس به‌کرد (نایی ۱۹۴۵ - تشرینی به‌گمی ۱۹۴۵). پارزانی براری دا به‌رم له پارینی به‌رم و گهرانی ریکاگان به‌گشتموه کوردستانی نیران (تشرینی به‌گمی ۱۹۴۵) که نموسا له ژیر دس‌لانی سزلیتی دا بر. رلژی ۱۱ ی تشرینی به‌گمی ۱۹۴۵ له کیلشیم ناوا بو.

لشکرکشی‌پانی جمیش عیراق دا ۵ جمه‌فل لیرا: لیراکانی ۱ جگه له فوجیکی، لیراکانی ۳ و ۴ و ۵ و لیرای ۱۵ جگه له فوجیکی، فوجیکی لیرای ۱۴ و ۵ فوجی شروطه و. هیزی عشایری کوود، به‌شمار بو. به‌همی ۳۷۴ کوژدا و به‌ناربان هیر. له خروشگیرانی پارزان ۲۲ کسی کوژداوه.

ملا مستغلا له کوردستانی ئێران

پارزانه‌كان چونه ئێران له ناوچه‌كانی شنو، نه‌عه‌ده، تهرگومر و مهرگومر هلاز برنوه. كان ده‌ستانی سزایتی ناگادار بون له تالوگزی نامه و هالوچزی نوینهرانی بارزانی و پهرشانیان بۆ لای په‌كتری. پاوه‌یان په ملا مستغلا نه‌بر. گومانیهان لی نه‌کرد به فیتی ئه‌نگلیز چو بیه ئێران بۆ ئاژاره ناتوه. له پهر تهره داواپان لی کرد هابه‌ك خزی ون پکا و، له پهرچاروان نه‌مینی. قازی محممه‌د و سه‌راتی ده‌موگراتیش گوپیان نه‌دانی. ملا مستغلا چوه مه‌روای سه‌رده‌شت دانیه‌شت.

ملا مستغلا خه‌ریك بو ناتومید بی. دونه‌می بۆ ئه‌براهیم محممه‌د نارد په‌كه‌كیان بۆ خزی و نه‌وی تریان بۆ پابه‌عی شیخ محممه‌د. داوای لی کرد بو نامه‌کی په پابه‌عی بگه‌یه‌نی. ئه‌براهیم محممه‌د و هالوچیه‌کانی له ژ ک لقی کوردستانی عه‌راق نامه‌که‌مان کرد بوه. ملا مستغلا داوای له پابه‌عی کرد بو قسه له گه‌ل كان ده‌ستانی عه‌راق پکا لیهان خۆش بی بۆ نه‌وی په گه‌میل بگه‌یه‌نوه و ته‌سلیمی حه‌کومه‌تی عه‌راق به‌نوه. نه‌گه‌ر هه‌ر له‌سه‌رده‌شتیه‌مان بۆ ده‌رناگه‌ن و ئاساده‌ن بگه‌یه‌نوه عه‌راق و بچه زه‌ندانوه به‌ر سه‌ربه‌ی حه‌کمی نه‌هاده‌کانه‌مان بۆ به‌گه‌رن په موئمه‌د. ئه‌براهیم محممه‌د نامه‌که ناگه‌یه‌نی په پابه‌عی له بانی نه‌وه په پارمه‌تی شیخ له‌تیه‌نی شیخ محممه‌د سه‌ربه‌یه‌که نه‌نوسن په ناری کورده‌کانی عه‌راقه‌وه. په زه‌و سه‌روکی عه‌شه‌ره‌ت و په‌یری ناسراوی کوردستانی عه‌راقی نه‌سزا نه‌کهن. گه‌وا ملا مستغلا نه‌نهری کورده‌کانی عه‌راقه و به‌زگه‌رن و پارمه‌تی دانی واته به‌زگه‌رن و پارمه‌تی دانی کورده‌کانی عه‌راقه. دواي گه‌یه‌شتی ئه‌م سه‌ربه‌یه‌ نه‌نجا قازی محممه‌د لا له ملا مستغلا نه‌گاته‌وه و، بانگی نه‌کهن بۆ مه‌هاده و، پارزانه‌کانه‌مان کرد به په‌شه‌ره‌گه و پله‌ی «جه‌نمه‌ال» یشیان دا په ملا مستغلا.

چوار لک له پارزانه‌کان په‌ك هه‌را و، نه‌سه‌ره کورده‌کان بون په فه‌رمانده‌مان و، پارزگاری لای سه‌فه‌زبان بی سه‌سه‌ره‌را. ئاژاپانه‌و په ده‌لسوزی تا روخانی حه‌کومه‌تی کوردستان ناوچه‌که‌مان له هه‌رش نه‌ره‌شی ئێران پاراست.

*

دامه‌زواندنی پارتی

ئهو ماوه‌یه‌ی له مه‌هاده بون په چاولیکه‌ری جه‌زی ده‌موگراتی کوردستانی ئێران، ملا مستغلا و نه‌سه‌ره‌کانی هاوکاری له گه‌ل هه‌مه‌زه عه‌بدوللا قه‌سه‌مان کرد به په‌ك بۆ دامه‌زواندنی جه‌زیکی له‌و پاته‌که جه‌یکی هه‌سه ره‌که‌خواره کورده‌کانی عه‌راق بگه‌یه‌نوه. بۆ ئه‌م مه‌هه‌سته هه‌مه‌زه عه‌بدوللاي ناردوه بۆ کوردستانی عه‌راق. هه‌مه‌زه په‌وه‌ندی له گه‌ل سه‌ره‌ده‌یه‌تی جه‌زه‌کانی، شوه‌ش، ره‌گاری، لقی کوردستانی عه‌راقی ژ - ک. کرد بۆ په‌گه‌رن له‌م جه‌زه‌ نوێ په‌دا. له ۱۶ ی ئای ۱۹۴۶ دا له په‌شدا په‌كه‌سه‌ن کونه‌ری دامه‌زواندنی «پارتی ده‌موگراتی کورده» به‌سترا. له‌م کونه‌ره‌دا پروژهی ئهو په‌وه‌گراوه‌ی هه‌مه‌زه له ئه‌رانه‌وه هه‌نا بوی په‌شد گه‌را و، کوه‌شه‌یه‌کی ناوه‌ندی بۆ هه‌له‌یه‌را و، ملا مستغلاش په سه‌روکی جه‌زه‌ دا‌تر. ئه‌وی سه‌ره‌کرده و نه‌هاده‌کانی شوه‌ش و ره‌گاری چونه ئه‌م جه‌زه‌ تازه‌یه‌وه. ئه‌براهیم محممه‌د نه‌گه‌رنی له‌م کونه‌ره‌دا په‌شدار کرد، به‌لام له‌و کاته‌دا ئاماده نه‌بر ره‌که‌خواره‌کی خزی: ژ ک هه‌له‌یه‌شه‌یه‌وه و ته‌که‌له‌ی پارتی بی. که‌ جه‌مه‌وه‌تی مه‌هاده روخا پارزانه‌کان خوه‌مان نه‌دا په‌ده‌سته‌وه، که‌وتنه گه‌له‌ترگو

لنگه تهران، ملا مستغنی چو یز تاران، شا و سرو و زریان و، گهواره نعلبهرانی نرگش
و، سطریری نعلبهرای بینی. دارای له سطریر کرد بو که خری و همسو سطریره تکه کی به
پنایمر له نعلبهریکا ورمیگیرین. سطریر داواکی جیمیمی تکررد بو. تهران دارای له ملا
مستغنی کرد: چهک دابنیر و، له نزدیک همدان نیشتمی بکیرن. ملا مستغنی به
روالت رزماسندی خوی یز دهریری برین، بلام وت بری دوا بریار له دس شیخ محمد
دابه، نعلی نعلیش موافقت بکا، بمر بهمانیه گراپوه ناو بارزانه گان.

شیخ محمد وازی نیز یکی از همسدان، براری دایر پرواتوره یز عراق. تیران
پلوی بر تم هیزه چه کداوه، که به مقرسی نغزانی یز سر خوی، هلیویشینی، نتوانیش
تیاویش گات به سر برن تا زستان تی تمیری و ریگه بیلراوه گانی کیلهشین -
دالاسر تگرنیوه، بو تمیری به خوشی له تلمجاسی ویکوتن له گدل عراق پاخوه بشیر
بگرنیوه ناوه گانی خویان. کارمستانانی تیرانی تمیمان لی ووزنه گرن، داواپان لی
کردن: یا دسیمی چهک دابنن و بچه ناوهی همسدان خم کی کشتوگال بن، پاخوه
دسیمی بگرنیوه بر عراق.

بارزانی نه گسعموه بو کوردستانی عهراق

نورمشی شیرازی دوستی به زود چه گیسان بکا و بیاتکی می‌تسوه بو درموی
 کوردستان، چن تیکه‌لچونی چه‌کدار له نهران هیزه‌کاتی پاززانی - شیرازی دا روی دا.
 پاززانیه‌گان بهر گریه‌کی تازه‌نه‌مان کرد و. به دم شمرهه بهوو سنوری هیراق کشانهو
 (نیمانی ۱۹۴۷). وگور جملانی نسین به‌گ چند جبار تیکه‌لچراپوه: هندی له
 نهمسره‌گان زور له گدل ملا مستفا خوریک بون بو نهمی قاتیچی بکن نه بهر له خو به
 دستمردان بکاتوه و. نه بهر له پناهرن بژ به‌گیتی سزلیت، بملکو دروه به شورش پدا.
 ملا مستفا گوی ی لی نگرتن. له میووی نوی ی کوردا چونی ملا مستفا بو سزلیت
 به قارسانتیبه‌کی بی ونه دائنری، کچی هیچ کس ناپرسی: بزچی ملا مستفا
 نهمابهو و. هیزه‌کاتی به ناو کوردستان دا پلاز نه‌گروهو و. درووی به جنگی پارتیزانی
 نمدا. له کاتیک دا زیاتر له ۵۰۰ چه‌کداری گله‌بی گیساناز و گوراپلی له گدل بو و.
 همره هیزه چه‌کداره‌کاتی هیراق لمر کاتندا ننه‌گه‌شته ۱۰ هزار کس؟

عبرانی ناماده، نهیو لېږدونې گشتي «عفو عام» یان یو «دوځا، زلږی لی نه گوردن یی قلمبو شورت تسلیم یږی. عملاً مستحقاً ۵۶ چا گنډاری لی مطبوزارون و کښوټه ری پرمو ناروغی پاززان، شیخ محمد پیش له گڼل همرو پازانه کانی که دا په خاورو خیزانووه خوږیان دا په دست عبرالعهود. په پی ی «په پانی رسمی» حکومتی عبرالقی ژماره یی شو پاززان پانی له روژانی ۱۷ و ۱۸ ی نېسائی ۱۹۴۷ دا په پی قلمب و شورت په دو کاروان خوږیان په دستوره دا پرمی پو له ۱۵۵ پیاو و ۱۶۸۶ نالمرت و، ۱۳۲۹ مثال. پاززان په گان پزل پزل گران. هندیکمان له وشتی دپانا، شوپنکی دور له پاززان، نیشتمی گران، شیخ محمدو هندیکي تریان درانه دادگاو حوکسی جیاچا دران. شیخ محمد خوی حوکسی نیشتم دران.

ملا مستطفا ۳ ژنی ههبر. ههمهان گهرانهو عهراق. دوانهان له گهل كورهكانهان تا سارههك گهران و دواته دهس بهسر دانران. سه بهمهان كه كهچي مهعمود ناهاى زهارى

بر له گڼل مسعودی کوروی چوپړه مالی باورکی له موسل. له کاتی شورشی بارزان دا
محدوده ناخا جاشی پهکداری حکومتی عراق پر.

چونی بارزانی یز سؤفت

ملا مستطفا نهپترانی هیراق والی پکا «لپوردهنی گشتی» پان پر دهریکا، پاش
نوعی ناومید پر به نار ستوری تیرانی - تورکی دا کهرته ری پخرو پهکیتی سؤفت. ثم
ری پسرانه دروځ ۵۲ وللی شاپانفوه. گاسندستانی سؤفتی پهکپان لی وورگرتن و،
پغوش و پلویان کردنوه په نار کوزمارهکاتی سؤفتی دا. دهرپاری ژبانی ملا مستطفا له
سؤفت زلر گتم نغزاتی، خنچی زور گتمی پاس کرده. سمرانی پارتی وایان پلار
نه کرده که چمنراله له لشکری سوره، پلام تلپن تا مردنی ستالین لیسایی کرده،
دوای مردنی شو نهچا کوزمارانان نختی باشتر پوه و، نازادهکی گسپان دروده.

نهمادی نهمسرهکان

شیخ محمد نهمدم نکره، پلام په حورکندوای له زیندانی بهسرا گلدرابهو تا
شورشی ۱۴ دتموژی ۱۹۵۸. ۴ لو نهمسرهانی هاروشی شورشی بارزان پښ: هسرت
عمیدولمنیز، خیموللا عمیدولکرم، مستطفا خوشنار، محمد محمد محمود هملواسران. پهر له
هملواسپنپان په چند سمعانی په کومل نامپهکپان یز میللنتی کورد نویسه. نامهکپان
۴ پهنه. له پهکپکپان دا دارا له گطی کورد نکمن: «دوای جهالت نکموی». همر
تیرانی شارمزی پسرپورچی ثم ۴ شمعه پښ. تلپن: «مهمپنپان له - جهالت -
سرکردهپتی ملا مستطفا بارزانی پوه».

سروکاپهتی پارتی

پارتی دوای نوعی له کونگرهی پهکمی دا ملا مستطفا هملواره په سروکی
خوی، له دو کونگرهی تیرشی دا: کونگرهی دوم (مارتی ۱۹۵۰ له بغداد) و کونگرهی
سپهم (کانونی دومی ۱۹۵۲ له کمرکوک)، سروکاپهتیهکی نوی کردهوه. په دویایی
شو صاویدهی ملا مستطفا له پهکپیتی سؤفت پر (۱۹۶۷ - ۱۹۵۸) پی نوعی
سرکردهپتی پارتی و ملا مستطفا ناگایان له پهکتری پی. پارتی پروپاگاندهپهکی
پهپلوی یز ملا مستطفا نه کرده، وکو قارصانی نهمسپانی کوره و، گاوی سیدی
پهستم و، چمنیرالی لشکری سوری سؤفتی، له پهان و قارغانی دا په شان و شکوی
بارزانی دا هملشدا و، وندگانی پلار نه کردهوه. همزه عمیدوللا نامپهکپهکی په همرپی له
سر شورشی بارزان نوی، هر شو زمانه پارتی پلوی کردهوه و محرم محمد نهمین
کردی په کوردی، ملا مستطفا لای خلیک کرا پر به سرکردهپهکی نهمسپانی له شکان
نهایت و، پگره په «پسکی پورستراوه». پگرماس نهمه نشانن لارایی کسپهپتی
سرکردهکاتی نوسای پارتی پوه، که هچپان په خزان دا رانهمپرمون سروکاپهتی پارتی
و، سرکردهپتی جولانوعی کورد پگرته دس و، یز کسپهپهکی نهمینشورای خپلهکی
دور ولای چارنوس نغزانویان په جی هشت پر.

۱۴ تهموز و بارزانی

بز پسرزانی له شورش ۱۴ تهموزی ۱۹۵۸ مەلا مستەفا له رۆژانی یەکمدا تەلەگرافیکێ بز سەرکردایەتی شورشەکە نارد. لایەنگری و پشتیوانی خۆی دەری بو، داوای کرد بو رێگای بەدن بگەڕێتەوە بز عیسراق بز خەزەستی جەمسەریت. رۆژنامە گۆردەکانی ئەر کاتە پەرسەگەکیان پلاو گۆردە. نوێنەرەکانی پارێ: ئیبراھیم ئەحمەد و عەلی عەبدوللا له سەردانی کارمەستانی عیسراق دا داوای بەردانی بارزانیە گەراوەکان و گەرانەوی ئەوانی دەروەیان کرد بو.

شورش ۱۴ تهموز لیبوردنی گشتی بو هەموو بارزانیەکان دەرکرد، چ ئەوانی له زیندان بۆن و چ ئەوانی لەدەرە پەناەر بۆن. شیخ ئەحمەد ئازاد کرا له ناو خەڵک دا وەر گەراوەکانی نیشەبەستان سەیری ئەکرا. رۆژنامە گۆردەکان لەسەرمان ئەفەوس، و ئەمان پلاوئەگۆردە، گەنەزگەیان لەگەڵ ئەکرد. شیخ ئەحمەد هیچ ئارمۆزی سیاسی نیشان نەئەدا.

تا نیشەش را پەرە عەبدولکەیم قاسم مەلا مستەفاي هیناوەتەر و، عەبدولسەلام عارف موافیق نەبو، له سەر گەرانەوی. عەزیز عەرەبلی پش له بیرخەرمەکی دا را ئەلی. بەلام ئیبراھیم ئەحمەد، که ئەوسا سەرکەوتی پارێ و، خۆی چو بە داوای بارزانی دا بز هیناوەی روداوەکە بە جێرەکی تر ئەگەرتەر.

مەلا مستەفا دو چار بە پەرسەگە داوای له سەرکردایەتی شورش ۱۴ تهموز کرد بو: رێگای بەدن بگەڕێتەوە عیسراق، بەلام هیچ وەلامیکیان لی ئەگەرا پەرە. ئەمانش بە باوەستەلی شیخ مەحمود تەلین، که ئەوسا وزیر ئەبی له وەزارەتەکی قاسم دا، داوا له کارمەستان بکا کارناسانی گەرانەوی بکەن. ئەوی هیچ دەرەنگی نابی. مەلا مستەفا تەلەگرافیک بز ئیبراھیم ئەحمەد ئەکا، داوای لی ئەکا: ۴ پاسپۆرت، بز خۆی و میرحاج ئەحمەد و ئەحمەد خەزەوی پەیدا بکا و، موافەقی کارمەستانی عەراکەان بز وەرگەن بز گەرانەوان.

ئیبراھیم ئەحمەد بە خۆی کەیم لەرەبێتەر ئەبی بز لای تاهەر پەیدا، که ئەوسا بەرەوجەری گشتی پزلیس ئەبی، داوای لی ئەکا لەو رۆژە پارمەستی بەدن. ئەوی پەشتەیان بز ئەکا که سەردانی ئەبو ئەحمەد بکەن، ئەو ئەوانی کارەکیان بز جەبەجی بکا. مەبەستی له ئەبو ئەحمەد عەبدولسەلام عارف ئەبی، که ئەوسا جەبەجی سەرۆکی وزیران و وزیر کاروباری ناوخر بو، بە تەطەبون دەپنەکیان بز رێک ئەفا. مەسلەکە له گەل عارف پاس ئەکەن. بە روی خۆشەو گەریان لی ئەگەری و، پەلێنان ئەدانی کارەکیان بز جەبەجی بکا. بە تەطەبون له گەل دەرگای پەنۆندەدار لێ ئەکا بز راپەراندنی کارەکیان. ئاسۆگەرەشیان ئەکا که له رێگای گەرانەویدا بە قاهیرەدا پەنۆه بز ئەوی عەبدولنەسریش پەیدا، بزاتن پەردای ئەو چە له سەر کەشی گۆرد. ئیبراھیم ئەحمەد بە داوای کارەکیا ئەبی و پاسپۆرتەکانی بز ئەواد ئەکەن. رۆژی ۱۷ ئەیلول، ئیبراھیم ئەحمەد سەرکەوتی پارێ و، ئەوی ئەحمەد ئەفا بە نوێنەرەتی کۆمیتەي ناوێشی پارێ و، شیخ صادلی بارزانی، بە فەرۆکە ئەگەنە پراگ، پەتەختی چەکولەفاکا.

مەلا مستەفا له سەر داوای خۆی له روساوە بەری کرا بو بز پراگ لەوی چاوەروانی گەرانەوی ئەکرد بز عیسراق. له گۆشەکیک دا له گۆتەیکی نەزیک شاری پراگ دانرا بو. ئیبراھیم ئەحمەد و هاورەکانی له مەراختانی پارێ کۆمۆنیست داتەبەزەن. پاش چەند

عیرانی پر تا عروبہ، ثم مشعورہ پر بہ کیشعہ کی گمورہ، نفعوہ پرستہ کان و مستیان
 لہ ریگای پہلانگیرانعوہ ثم کارہ بکنن، لہ ۸ ی مارتی ۵۹ دا لہ موسل پاخیپونیک
 سپایی بہ سرکرداہتی عقیقہ شوال روی دا، پاخیپونہ کہ بہ تونڈی سرکوت کرا،
 بارزانہ کان لم سرکردہ کردندا ہمشدار ہون و، ہندی چہ کبان لہ «مقاومہ شعی»
 ودرگرت، ریکفاری «مقاومہ شعی» ہیزیکی چہ کدار پر لہ خطک دروست کرا پر ہز
 سرکردہ رونی تہارہ کانی حکومتی قاسم و، لہ ژر نفوز و دستلانی حش دا پر.

کۆنگرہی چوارہمی پارٹی

لہ چین و تلمعانہای دیموکرات لہ پال پارٹی کورسونہست دا ہندی وردہ پارٹی
 سیاسی تر ہین، وگو قوارہ پکی روگمش و دروستکراو، پر سلطانندی ہارہ پسانیتی
 پرولشاریا و بورجوازی چپوک لہ لوانگی دامیزاندنی سوشیالیزم دا، ہیرا ہونوہ، لہ
 دوا ی شورش ۱۶ ی تھوز حش بہ جزوکی چاوری ندرکرا پوری سندن و گمورہ پر،
 زلد لوانی چپ ہون لایان واپر دوری حیزہ سیاسہ کانی تر نمارہ و، نگر مایی نیی
 ہن بہ لوانہ پانہی پگمانندی دوستی شعی، وگو لہ چین و تلمعانہای دیموکراتی
 کراوہ، ہمسزہ عہدوللا، سرکتری پارٹی و ہندی لہ ہارویکائی لم ہاوردہا ہون، بہ
 ناشکرا بہ لای حش دا دایان تمکاتند.

لہ بلژی ۱ ی ئاپاری ۵۹ دا «خمیات» ی نورگانی پارٹی بہ مانشہستی گمورہ
 نوسی: «سلا لہ چینی گرکار و پیشروہ گئی»، مہمت لہ پیشروہ گئی چینی گرکار:
 حش پر، پدکپہ کانی: لوان، لوانیان، تالرفان، گرکاران، جوتیارانی کوردستان،
 ہلوشترانعوہ و چرنہ تاو ریکفراوہ عیرالہ کانونہ کہ بہ دس حش ہون.

پاسکی نفعوہی ناو سرکرداہتی پارٹی لہ گیل ثم پاسکدا لہ ہسیرہ کانی و
 ملسانی دا پر، ہلام توانای پدکلائی کردنوی نمہر، ملا مستفا (لہ ۳ ی حوزہ برانی
 ۱۹۵۹ دا) قاسی چہ کداری ناردہ سر پارہ گای حیزہ لہ شقاسی «دورنہی» لہ ہفدا،
 دستیان بہ سر پارہ گامدا گرت و، ہمسزہ و ہارویکائی: نژاد محمد، خسرو
 توفیقہان.. بہ زور دمرکرد و، تہراہم محمد و ہارویکاتہان لہ جیگا دانان، نمیش
 پدکسمین جبار پر زلد بہ کار ہسیری ہز ہلاداخستنی ناگوسپہ نایدیروچی و
 ریکفراوہ پکائی ناو حزب.

دوا ی تھوہ کونگرہی چوارم (تشرینی پدکسمی ۱۹۵۹ لہ ہمشدار)، ہمسزہ و
 ہارویکائی بہ پدکجاری لہ پارٹی دمرکرد، سرکرداہتہ پدک ہلویروہا جیگای رزماسندی
 بارزانی پر، ملا مستفا ہمیشہ باہنیکئی نایمی ندا پو کسانئی گومانی جاسوسی
 پدکی لہ دولتہ گمورہ کانی لی پکراہ، لم کۆنگرہ پدا ملا مستفا د، سواد ہنز، کہ
 کوردیکی ئیرانی پر، دانا بہ نفعاسی م س چونکہ گومانی لی ندرکرد جاسوسی سزلیت بی.

کۆنگرہی پینجھمی پارٹی

سالی ۱۹۶۰ کہ پارٹی نیجازی کاری قانونی درا کونگرہی پینجھمی لہ ۵ - ۸
 ی مایی ۶۰ دا لہ ہفدا بہ ناشکرا ہست، ملا مستفا ہز تھوی ہمشاری کونگرہ نیی

یان خزی قورس راهگری گمرا بوموه بارزان. دستمیهک له نویمرانی کونگره چرن به دوی دا بز بارزان و. به هزار تکا و پارانهوه نینجا رازیمان کرد بهشه کونگره، که هات بوش وت بوی: «حزب ناکم سه روکی قلعیه بم و سروکی تپوه تمها حلف نهکدم پیم بلین؛ حیز به و. حزب ناکم پیم بلین حیزیه به». شو روژه مهلا مستغفا نموبست گموریهی خوی و پچوکی نوان بملطی، سرانی پارتی نم سرکاپتهی پی گردن و جنهورانهان لوبول کرده و. کونگره پی پنجم به تیکرای دنگ مهلا مستغفا هملیواردوه به سروکی پارتی. بهمانهکسی لوبولگردنی نم سرکاپتهیش نموب: قاسم حیزیه شیمووی و وطنی دیموراطی لت کرده. گمراکیتی پارتی پش لت بکا، بز نمویی بهکیتی ریزهگانی حیزب بهارین و نملین پیلاتهکسی قاسم سر بگری. نهمیان کرد.

بپگوسان نمسه ناتوانی به نیشاندی هستگردنی سرگردهگانی پارتی به لپهرسراوتی حیزیه و نیشتمانی دابتری، بملکو بملگنی لاوازی گمکاپتهیان بوه. نهگمر سرگردهگانی پارتی نموسا نم سرکاپتهی لوبول نهگمراهه، خوی به پی بارزانی ملی ریگای خیماتی بگرتابه، با حیزیهکی پچوگشیش براهه لوبوی که هیمو، لوانه بر روتی روداوگانی کوردستانی عراق به پارکی گمدا پروشته. لو سردهمدا چمند حیزیه تر له عیراق دا هیمون، به لغواره و نفوز و دملات له پارتی بههیزتر بون، همسشپان گمکاپتهی شارستانی ریمیریان نهکرد نهک شپخی عیشیرت، لوانه: محمدمحمد حسین رحنی (ماموستای سمرتایی) ریمیری حیزیه شیمووی عراق و. کامل چادرچی (مهندس) ریمیری حیزیه وطنی دیموراطی و. صدیق شختسل (محاسی) ریمیری حیزیه نیشیتلال و. فوئاد ریگایی (مهندس) ریمیری حیزیه بهعس.

مهلا مستغفا لم کونگرههدا وتی: من تنها ۳ (مرشح)م هیمه بز کومبتهی ناومندی: ناهیدی شیخ سلام، هاشم عفرای، نپساعیل عارف، همریکیان هملیوردان. لشمش دیسان مهستی سرکاپتهی بر به حیزب و کومبتهی ناومندی.

■

روژنامی «الفوره» بهفادی که سر به قاسم بر وتاریکی نوی داوی تواندنموی کوردی کرد بر. روژنامی «خیمات» نم پاسی زل کرد و نارمزا بهکی زوئی له ناو کوردا خولقاند. مادی دوهی «دستوری گاتی» عیرالی به پشی له نهتموی عیروب دانغا، خیمات له وتاریکی دا لم ماددهی کولی بوموه. نوی بوی عیروبی عیراق بهشپکه له نهتموی عیروب و. کوردی عیراق بهشپکه له نهتموی کورده. له سر نمسه تپراهیم محمد که سرنوسری خیمات بر درا به دادگا.

■

تیکچونی قاسم و مهلا مستغفا

مهلا مستغفا له داوی گمراونهوه هملیکی زوری ندا قاسم له خوی رازی بکات و. کاریکی وهان نهکات دلی برهلی، له خویشاندانکی گموردها که له بهردمکی سیرای سلیمانی بز پشوازی له هاتی بارزانی کرا، له شونی وتار دانوه توره بر لو کسمی ونعی نموی بهیز کردبوموه. به توره برونوه داوی له کابراکه کرد ونهکمی دابگری و. وتی: «من سیربازی زهمیم عهملولکیمیم». وهکو بههادین نوری له یادداشتهگانی دا نهگمیشوه له بونهکی ترده به قاسمی وتوه: «من لهیمانی فوندمرهگانتیم». نیوانخویشی قاسم و مهلا

مستفا درویش کیشا تا محمد ناغای زیاری کوژا.

عبدولکیم قاسم له گاتی حمزه گاتی بارزان دا له چله گان دا سرپرشتی کیری چه کداره په کی گپراوه گاتی حمزه ته کورده گاتی سر په حکومت پوه. که ملا مستفا وهکو قارصانی نتموبی کورده گپراوه پر عسراق سردانی قاسمی کرد. قاسم له ناو ناموزگار په گاتی دا پر بارزانی داوی لی کرد پو: «عفا الله عما سلف» واز له دوژمنایه کون بهینی. په دوی تولده نه گمیری. سردانی مالی همسر شو سرورک حمزه تانه پکا که گاتی خری شریان له گدل کرده. هسریان ناشت پکاتوره و دوستایه تپیان له گدل پکا.

شیخ محمد خوهانی بارزان حمزی نه گدره ملا مستفا تیکلاری سیاست بی، بلام ملا مستفا «طسرح» ی زل و زللی هیر. ملا مستفا تهرست «طسرح» ، سابه گانی خوی (گوروی کورده بی) و «طسرح» حمزه تپیه گانی خوی (گوروی بارزان بی) پیکوه بگره تپیتی. بز رازی گردنی شیخ محمد. ملا مستفا چمند بارزانی که نارد محمد ناغای زیاری پان له جاده پکی مرسل دا په ناشکرا کوشت. نسه پچیرانی ناموزگار په گاتی قاسم پر بز ملا مستفا. نموش په کمین درویش کرده پوهندی ملا مستفا و قاسموره.

شمی تولستندنوش بارزانیه گان له گدل حمزه ته گانی درواسپان دستی بی کرد. شمر له گدل ریکانی. تهریبی، برادوست، زیاری.. هملگرسا. ریکخراوه گانی پارلی پشیرانیان له بارزانیه گان نه گدره. پروسکی پشیرانیان په خلک تیسرا نه گدره. رزنامی خبات بلاری نه گدره. شهویه گاتیش پشیرانیان له بارزانیه گان کرد و. خست بریانه چوارچیروش شمی کوزنه پرسی و دهره گپوه. هندی لم حمزه تانه په کوزمه پتایان بز تورکیا و تهران بره. تهر هلو صرحی کوردستان پورو گژی و دسپیکرندی شمر تهریشت.

■

ملا مستفا بز بهمداری له تاهنگه گانی شوشی نوکته پور له ۶ ی تشرینی دومی ۱۹۹۰ دا چو بز په کتی سزگیت تا ۱۲ ی کانونی دومی ۱۹۹۱ ماهپوه. هندی تلپن بارزانی لم سطره دا پلپنی پشیرانی له سزگیت و مرگرتوه و، هندپکیش تلپن سزگیت هچ جوره پلپنیکان بی نه دلووه. پلکو داوپان لی کرده کیشه گاتی له گدل قاسم په ناشتی چارصر پکا.

ملا مستفا که گپراوه عسراق، دوی ماهپهک په ناوی سردانی شیخ محمد دهره تهر به په کچاری پلپلادی په چی هست و گپراوه بارزان دانشت. په روالعت «گزشه گپری» هلوارد پو، بلام له راستی دا کتوت پوه پپوهندی که لراوان له گدل ناها و په گزاده گانی کوردستان. هانی نهدان خزیان چه کدار پکمن و. په چه کداری له جاده گشیه گان دا خزیان پشان بدن.

■

وهندی ناها گانی کوردستان

هراو هریای شوشی ۱۴ ی تهریز نشت پوهوه. شهویه گان دسلایان کم پپوهوه. له هندی چی کتوت پونه پور هیرشی قاسم. ناها و په گزاده گانی کوردستان خمریک پر خزیان نه گرتوره و. له ناو خزیان دا کتوت پونه هاترجز و په کتر بهین.

و طبق یکی گمراهان پیغمبر نا بز سردانی بغداد و بهنیتی مستشرقان کانی حکومت. سببستی سرورگی ثم و طده دسکاری قانونی نیسلاحی زهرامی بو. بلام نو خواستمان له ژور هندی خواستی سیاسی و کو مالی تمناوایتی دا داویشی بو.

و طده که چره بغداد. سردانی پارتی و روزنامی «خبات» ثم و طده و چالاکیه کانی پشت گوی خست. روزنامی «اتحاد الشعب» ی شح هیرشی کرده سرمان. ثمانیمان به گزینهرست و اتنا. بلام روزنامی عربی - کوردی «صوت الاكراد» - دنگی کورد «روزانه ناری نندامانی و طده که و چالاکیه کانی پلاو نکرده. روزنامی «دنگی کورد» عومر جمال حموی دمی نکرده که پارزومگی گزی بو.

و طده که شتیکی به شت نکرده و. قاسم ناماده نعو به گزمل بهانیستی و. گوی ی له خراسنه گانیسیان نکرده، چوین هات بوین بو جزره گمراهه بو کوردستان. له ناو نتواندا نغیا صدیق دهگی میران توانی به نغیا دینمی قاسم بکا.

هنگی گرسیانی شورشی نیلول

پیرندی نیران مولا مستفا و قاسم ساردی و گزوی تیکوت بو. مولا مستفا نهرست قاسم ناچار بکا پیروندی له گمل چاک بکا. سالی ۱۹۶۰ له گزینهره دهگی فراوانی گزیمستی ناویدی و نیحیاته کانی و لجنی تقش و سرالیهدها.. که مولا مستفایش بهشدار بو. لم گزینهره دهدها مولا مستفا هیرشی کرده سر قاسم و. داوای له حیزب کرد خزیان بز پیرنگاری ناماده بکین و. هندی کار بکین. و کو: برنی خدی تملغز و کاربا، تیکانی ریگا و پرد.. بز نعو قاسم ناچار بکا خراسنه گانیان جیبی بکا. هندی له نندامانی م س وت بوین کاری وها نهیته هوی هنگی گرسیانی شر بی نعو نیمه خرمان بو شورشی و پیرنگاری ناماده کرد بی.

مولا مستفا هندی له گاوانیه کانی واسپارد بوسه دهگیان بز صدیق میران دانا، له نیران کزوی - شقلاو ده کوشیان. دوی کوشتی محمد ناغای زیاری، نعه دومین سرورگی عشیرت بو. به فرمانی مولا مستفا بکوزی. صدیق دهگی میران گمروی ناهاگانی خزشار و. له سرورمی پاشایتی دا ناایب و. ماوههک بو خزی له گمل قاسم ریک خست بویه و. دینمی کرد بو. له سر کوشتی نو فرمانی گرانی سکرتری پارتی نهرامیم محمد دوجو، به سری دا روزنامی عربی «خبات» و حلقه نامی کوردی «کوردستان» داخران، چونکه سرنوسری دهکم و. خاوند نیتمیزی دوم بو.

مولا مستفا له پشی سرگردایتی پارتیه کوره هاندانی سرورگی خلهکان بز خرپشاندانی چهکدار. ثمانه خزان به هوی «قانونی نیسلاحی زهرامی» و. هلقه کاندنی رژیم دره دهگی له قاسم و شورشی ۱۴ تموز به داخ بوین. له زو جی عشائیر به چهکداری گمرونه. و کو نطین: پارزانی له «دول» یک و مدکتبی سیاسی، لو کاتدا، له «دول» یکی تر بو. توان کسورنوعی چهکداری خله کانی کسورده و. همسر جسوره پیکادانیکی چهکداریان بی کاریکی زانیسوخ بو. نهیسیان نغزانی ثم خوسازدان و خرپشاندانه مولا مستفای له پشتعهیه، توانیش و کو شورعهیهکان وایان نغزانی نعه پیلانی نیمه بالزم و نکرده کانتی. پیلانی نیرانه بز ناتوعی ناژاوه.

م س مامجملاتی نارد بز هلمسنگاندنی هلمومرجی کوردستان و. خاوردنوی
 گری. که گپشته کوردستان و گریونوی چهگداری هوزه کوردیهگانی دی و. چاری به
 نامی مالا مستحقا کومت، که بر عباسی مامند ناغای ناگوری نوسی بو، دهراری
 سازداتی خیلهگانی ناچهکه، نیش نیش پیردای خوی گوری و. پشتیوانی له داواکی
 مالا مستحقا کرد و. خانه سر پاوروی نوسی نیش کاتی دسپگردنی شوری هاتره.
 ساوهپک تی پوری مامجملال هوالی نیر. به دوی مامجملال دا، م س عومر
 مستحقای ناره، که تازه له گاتی گریزانوی دا، له گپراوی هلات بو. نیش که
 هلمومرجی شورشگریانی کوردستانی پنی مایره و. شری هملاکه کومت.
 چهگدار له هلمو شینه گرینگدگانی کوردستان گریونوی، پارتی دوسی له
 کوردنوی و هاندان و ریگستنیان دا نیر. تاریکیک و بی سمری پون. مالا
 مستحقا هانی داپین. وای نوزاتی نسه قاسم نغرسینی و. سرهلمام ناچاری نکا، بز خار
 کوردنوی هلمومرجی نالوازی کوردستان داوای پارستی لی پکا، نوسا نیش
 مورهگانی خری به سورا نسهپنی.

حکومتی قاسم له ۹ - ۱۱ تهلوی ۶۱ دا فرمانی دا به کمرتیهگانی جیش له
 جادهگانی دمندهخان و دمنندی بازمانوه پرمو سلیمانی بکشین. فروکی جنگی پش
 کومته لوبین به سر خیزیشاندانی چهگداری عمشایردا. پاش تقوتزلیکی کم هیزی
 عمشایر کومته چولکردنی سنگورهگانی و هلاتنکی تاریکیک. جیش پشروی کرد
 و. شوبهگانی گرت. کادر و نغمانهگانی پارتی پش که تمبروی شمریان نیر، به
 شوبهکی عسکری ریک تمرا پون، نوانیش هویان به هیزی عمشایر بو. که عمشایر
 شکا نوانیش شکان و پرموازه پون. نغمانانی مدگشی سیاسی و گزومشی ناوندی
 پارتی و دگو ناردی ناو درگیان لی هات بو. هر پدکهمان کومت پوه شوبهکیوه، نیراهیم
 نهمسد و نوری شابهی له پهلاد. مامجملال له چمی ریزان، عومر مستحقا له
 دهری پیراته، مالا هولا له سفلن و. محهمدی حاجی تاپر له له نیک ماوت.
 حلی علی شریف له دمنده پهلوه، علی حمیدی، علی عسکری، نهمسد عبداللا
 له بادینان پون. هندی تالقی چوکی ترش به سرانیری کوردستان دا پلاز پورنوه.
 پارتی شپرازدی له پیر پدک هلموشا. بارهگانی داخران و ژمارهپهکی زور له
 نغدام و لاپنگرهگانی گهران و. له سلیمانی بارهگای حیزهکمان کرفن به زبندانی
 نغمانهگانی.

گوری روژناموانی قاسم

له ۲۳ تهلوی ۱۹۶۱ دا قاسم لو کورنفرنسه روژناموانیهدا که به پرنی
 هلمگریسانی شوری کوردیه پستی، وتی: «... له زمانی منوه به رولهگانی گیل
 رایگهپن، ثم بزوتنوهه جهاپرنوه خوازه، ننگلیز له پشتیانویه و نسیکاش دویان
 کورتوه. پهلگی پرنومسان همه نوره رین نکاتوه کی له پشی ثم جولا تنویهپوه...
 جولانهکه له ناویرا، هندی تالم و دوسنی راگردو ساون، سورهگانی نوانیش لغار
 نهمین... ساهیت بو حکومتی پریسانی و لاپنی تر له پشی ثم جولا تنویهپوه...»

سفارتهای پارتی دایکانه و نمریکا و نمریکا ها و میستی...

قاسم له کاتدا دو کیشی گوری له گیل ولاتی ولژتاوا همو: کیشه له گیل کومپانیایان نوت و، نیشه له گیل کیت. دوی کشانوی هیزه گانی پرماتیان قاسم کیتی کردیه قیزایکی بصره و شینی کوشی په قاتیقام دانای، هیزشی تاماده کرد به بز گرتی. نیشی ناگوشی تری لفران قاسم و پرماتیان همو دولهاتی صربی و دولهاتی ناوچه که لغاته لیران و تورکیا دوست کرده بو... قاسم نهریست رای دهریا بزوتنوی گورد به هاندانی نینگلیز و نمریکا له تولی ۱۴ ده میوز دهریچ له پهمانی پمدا و ناگوشی له گیل کومپانیایان نوت و داوا کرده نوی کیت ... دا دستی پی کرده.

له سره صدا وا پاو بو، پردیک له تاسان پکوتایته خرابی، نیشی الیسی جیهانیان پی تانایان نه کرد. له پر نوره عقلی بو گومانان لی پکا. پلام نمریکا قازالهیکی له دوستایتی گوردا نهر، بگره دوستایتی گوردا دلی دو دوستی گرنگ، لیران و تورکیای، لی نهریچان، که هردو گیان نعلانی ستو و، په کیکیان به پالیکی گرنگی نانز داتنرا.

نمریکا و نینگلیز زلو زو قاسمان به درو خستوه.

هملو سستی سزلیتی له شورشی کورد

که شورشی نعلول دستی پی کرد. په کیتی سزلیتی لی پی دنگ بو، نه هملو سستی دروستانی پرامهر بزوتنوی کورد دهری، وه نه پشترانی لی کرد. لم مسئلهدا نه پشترانی له قاسم کرد و ندلی راورستا، بطور گویی خوی لی خواند، پلاماری تر نوتیژی گارهدستانی هیراق بو دامرکاتننوی شورشی کورد و، بو سرکردی چالاکیه گانی شح دستی پی کرد بو، له گیل نولش دا پسرده گانی سزلیتی له هیراق دا خرمی کاری خویان بو، پهریشتی تاسایی سولیتی - هیراقی پردوام بو، په کیتی سزلیتی به نوری پهمانی گفته گانی خویوه همو چک و نفاقی جنگی پوسستی شری نوری و تاسانی دوی کورد بو جیشی هیراقی دایان نه کرد، قاسم به چکی سزلیتی دوی به جنگی کوردستان نهدا.

شیخ محمد و شوری

گورده لیران ناوانی شیخ محمد نوه بو لی ی بگزیان پهمتوه ناو عشیره ده کی خوی و سرپرشیان پکا، نهریشتی بز لوا بو. حکومت سورجی مانگانی بو خوی و همو دست و پسرده گانی پی بوره، له بارزان خانری بو کرد بونوره، پسرده سهری نه کردن. نه گرتی ملا مستقا سهری پ د ک بو، پلام شیخ محمد نهمیشت نه پ د ک و نه هیچ پارتی کی تر له ناو «مسلطت» ی بارزان دا چالاکی سیاسی بنویان و له هیچ بارزانه کی بول نه کرد پهمتوه. لهریچای خلک نارزایی خوی له ملا مستقا نهمشارده، که نهمی سر له نوی بارزانی و کرده له پلاوه بگلیتی، شیخ محمد همیشه دلسوزی و گویایلی خوی بو گارهدستانی هیراق دهری. که شورشی نعلول دستی پی کرد (۱۹۶۱) شیخ محمد له بارزان دانهشتو،

بشداری هیچ خو ناماده گردنیکى نه کرد پر. بهلام هينى ناسانى عيراق بارزانى پوردمان کرد. له گيل نموش دا شيخ محمد پروسکيه کى پر عهدولکريم قاسم ناره، دلسوزى خوى و عيشپهرتى بارزانى پر نعو حکومتى عيراقى و. ناروزاينى توندى پراسپير مولا مستعار دمسپيگردنى شورش دپيرى. همروها په دنگى خوى له نيتنگى رادپيرى بهلمدادپره داواى له گيلى کورده کرد: «تاليز باليز» نه گمن، دواى مولا مستعفا نه گمن و بگى نغو ناو «عيل و عيالى خور» يان. هولى دا نهغلى زوراپه تى بارزانپه گان له جولانوه گدا بشدار بن و. ناروچى بارزانى له روى چالاكى و هاتوچى پيشمرگدا «اخست پر نغو کار بهدستانى عيراق رازى پکا. گاتيک عيراق گمونه دروستکردنى و وحدت غير نظاميه» له عيشپهرته کورده گان دوى شورشى نهغول، شيخ محمد پش سرافتمنى کرد بارزانپه گان «وحدته» پهک پيک بهين په سرورگاپه تى شيخ محمد خاليدى کورى. ثم «وحدته» په له هغدى شعرى گرنگ دا بهشداريون لوانه گرنتى گلى عطلى بهگ و چپاى کوردهک.

شيخ محمد جواسپيرى راسنگز و سرراست پر. دلسوزى پاوره گانى خوى پر. گورى نهغداپه مالى دنيا، تناعت پارخ کاغهنى له په گسترى چپا نهغ کردپوه، پر «ميللت» ي بارزان بى تمنازه «لسوز و. له وطعار و پماره گانى دادپروم پر. لىناو بارزانپه گان دا پايه کى پيروى همير. سروراي نغو گيلک کارستانى پسر هاتير، توشى گوران و سورانى زور پيو، بهلام پياوچى ساويلکه پر، روشپيرى گشتى نهير، دمستى ورنهغداپه کاروبارى سلسه تى گشپيره. دوا سالدگانى تعمنى خوى په گوشه گيرى له ناو بارزانپه گان دا پسر پر و. له سرده تى سالى ۱۹۶۹ دا نهغوشى تينى پر هينا. حکومت په هالىگن پتر گوياپوه پر نهغوشخانه تين سپنا له بهغداد. روى ۱۱ ي کانونى دومى ۶۹ له نهغوشخانه کوچى دواى کرد و حکومت ترمه گى په هالىگن پتر هيناپره پر بارزان و لوى ناشتيان.

پانگوازه کى شيخ محمد کارى کى گوروى له بارزانپه گان کرد. زورپان وازيان له مولا مستعفا هينا. مولا مستعفا ناروچى بارزانى په جى هشت. روى کرده چپاگانى پادپنان. لو کاتدا عطلى حسدى و محمد عهدولا و عطلى عسکرى (که هميرپگان نهغداى کوميتى ناومندى پون) له پادپنان پون. له گيل مولا مستعفا په گان گرتهوه. مولا مستعفا عطلى حسدى و عطلى عسکرى ناره پر تورکيا «مالى پناپيرى» پر وپيرگن. تورکيا ناساده نهير په پناپير وپريان پگري. عطلى حسدى نم رازى مولا مستعفاى درگاند، له پر نغو رقى لى هيلگرت، له په گمن هيل دا گوشى.

شيخ محمد قبولى نهغ کرد مولا مستعفا له ناروچى بارزان بى. مولا مستعفا له ژور گوشارى شيخ محمدى براى و جشمى عيراق دا په ناچارى روى کرده ناروچى پالده گاپه تى. دوى مخفوى راپات گيرا. پاش تابلوقدانيکى دريژ گيرا. نيمه ناروچيه کى فراوانى نازاه کرد.

*

خاموشى پالى په سر ناروچه گانى سلسانى و کورکورک و هولىردا کيشا پر. هيچ چالاگيه کى پيشمرگى. سباسى، ريکفراوى گرنگى تى دا نمىا پر. مولا مستعفا نم خاموشپه ي «مونامرويهک» دانغا که سرانى پارنى ريکبان خسته پر نغو جشمى

دستی به قاتل یې پز تیکشکاتندی نو. محمد توفیق. رهبري حبيبي دپسوکراتي کوردستان و هاوریکاني. ددني صلا مستطايان نندا دژي حيزب. گوتنه دهرکردني پلاوگراوېدک په ناري «دپسان پارزاني» تم پلاوگراوېد تررخان گرا هو پز ستايشي سرگرداېمې پارزاني و. شکاندي سرگرداېمې پارتي و. لولگرودنوي ناکوکېدگانېان. هوالې چالاکي پېشميرگه گاني بادېناني قېد نه گره و. توانج و پلاري له پارتي نه گرت. راستېدکسي هزي تم خاموشېد تېکشکاتي رېکخراوگاني پارتي پر. نډک موئامردې سرگردوگاني.

کڅونوئوي کڅمېتي ناوئندي

له مانگي گاتوني پدگسي ۱۹۶۱ دا زلواېمې نمناداني کڅمېتي ناوئندي پاش چمند سانگ له پدک دابران له گزندې سرودالان له نزيک چمسي ريزان گز بونوه. لم کڅونوئوي پدرايان دا:

- جولانوهک له باوش پگړن. رېکي پخمنوه و سرگرداېمې پکمن.
- دروشي دپسوکراسي پز هيران و توتونومي پز کوردستان پز پکمنوه.
- پاره گاي م س دابنين و. رېکوشوني دهرکردنوي خبات و پلاوگراوگاني پارتي دابنين.

لم کڅونوئوي پدرايان دا دستېدکي نوئيرايېمې په سرورگايېمې علي عبدالل بنسرن پز لاي صلا مستطاي پز نمېشتي گلپېدگاني و. پتمو گردنوي پميوندي نيوان سرورگ و سرگرداېمې.

صلا مستطاي پز پاريزگاري علي عبدالل له گرانوئوي پدرايان نالسي پارزاني له گډل نغبري. ددسو پمانېدک له ناوچې پراوست توشي چمند چاشيکي سولپېدگان نېن. نبي په تفتوتق. علي عبدالل پان لي داتمېري دواي دو رلؤ نېنجا نبي دوزنوه. صلا مستطاي له سر تم روداوه وت بوي: «تاوا داوا نډکمن حيزب قبادي شوزش پکا که توشي شر بون له پاتي نوي قبادي شورهک پکا، خزي پمس کرده»

پارتي دواي نو کڅونوئوي کڅمېتي ناوئندي کيوته خنزيکخستنوه و خن سازداني پېشميرگسي و رېکخراوېي و راگېاندن و. لق و ناوچدگاني رېک خستوه. رېکخراوي شاره گانيشي په نېنې زينلو کرده و. له هفتي شار پېشميرگي ناوشاري داميزاند.

پارتي له ناو پزلبه گاني هولير و سلېماني دا رېکخستني زوي داميزاند پر. له دوروبري نويوزي ۱۹۶۲ دا په پارمېتي توان دهان مخفيري له قزراگاني چوارتا، پېنجوين، قيرداخ نازاد کرد. سدان پارچد چدکي دس گوت و. دهان حريف و سدان پزلبس و. چمندين نطسمر هاتو ريزي جولانوه کرده. ناوچمېدکي لراوان له هېزه گاني حکومت نازاد گرا. نسه نډگريتموه پز نازاېمې و دلسنزي پزلبه گان، نډگنا کسالي شيخ حريف له پېنجوين و عبدالوهاب نډروشي له چوارتا، که دواي بون په دصلاکداري ناوچدک، ناماده نېن په خوشي مخفېره گان تسلېمي پېشميرگه پکمن، بطور له ژور گوشاري پزلبه گان دا تسلېم بون.

جولانده که تا نعات په‌یتر نهر. پارتی له سر شپوری جیش له دسته (۱۰). پشم‌رگه، پهل (۳). پشم‌رگه، لق (۱۲). پشم‌رگه، ریکی خستی و. چنډ هیزکی پیک هینا: هیزی رزگاری په سرگرداپتی مامج‌لال له چمی ریزان، هیزی کاوه په سرگرداپتی هومر مستطاً له پتراته، هیزی خفیات په سرگرداپتی علی عسکری له چوارتا، کورتی ۳ و ۴ ی لوداخ په سرگرداپتی کسمال مریخی، کورتنه کاری پشم‌رگانه.

ملا مستطاً لور کاتدها په ناوچه‌گانی پالده‌گاپتی، خوشاوه‌تی، ناگزیمتی... دا، نه‌گرا. نیش‌بشت نور جزوه ریکخته پشم‌رگه‌په پخړیه ناوچه‌گانی ژیر دسه‌لاتی نهره. خیزی په همر هیزه‌کسی نعت لشکر و. هر لشکرکی کسرده په چنډ لوب‌کوه، سرفولی یو داتا یون.

* نارن‌زایی ملا مستطاً له م س

ملا مستطاً له همر جیگاهک و له همر کوز و کزملیک دا په تاشکرا دژی مدکتی سیاسی، په تاپم‌تی دژی تپس‌راهم محمد. قس‌تی نه‌کرد. نیمی لای روژناسوران‌ه‌گانش پاس نه‌کرد. زلر پاسی لم پامته له کتیبی: «گهرانی په نار پواره نازاکان دا» ی روژنامو‌انی نهم‌رکی داتا تادم شیت و، کتیبی: «شوری گورده‌گان» ی روژنامو‌انی پرم‌تانی ده‌لید تادم‌سن دا همه. جنوبی ناشیرمی پی تندان و ترمی ناروای متخلفی په پال تندان.

له نار جولانده‌گدا په گردهوه دو سرگرداپتی و، دو شپوری جیواز له ریکختن و پرم‌یرو‌دی جولانده‌گدا همر:

په‌کیبان، سرگرداپتی ملا مستطاً یو، که شونیکي دپار‌کرای نهر، له ناوچه‌گانی پالده‌گاپتی، خوشاوه‌تی، ناگزیمتی نه‌گرا و، لویوه سرگرداپتی همر هیزه‌گانی پادپانی نه‌کرد.

نوی ترپان، مدکتی سیاسی یو، که پیک هات یو له تپس‌راهم محمد، نوی شاوره‌س، علی عهدوللا.. که پارده‌گکی له تشکوتی مالومه یو، لویوه سرگرداپتی همر ریکخته‌گانی پ د ک و پشم‌رگه‌گانی سلیمان و کمرکوک و هملیری نه‌کرد. کورت یوه دمرکردنی «خفیات» و پیمان و پلاز کراوه.

ملا مستطاً، هم گهرانه، جگه له ناوچه‌گانی پادپان، چزمان، روانز، شقلوه و تاراده‌جک قلاده و رانهی هینا یوه ژیر دسه‌لاتی خزی، له شونیک دانستم‌زرا گروک یو. له معش دو مسمتی همر: په‌کیبان، خن‌پارسان له همرش تاسمانی عیراق. دوه‌پان، نهریست په شتمی و هنگاو په هنگاو تنگ په م س هملچنی و، ناوچه‌گانی ژیر دسه‌لاتی نعتش بهینه ژیر دسه‌لاتی خزیوه.

یوچونی ملا مستطاً یو حزب، ده‌گر یوچونی یو یو عشرت. چن تندانانی عشرت نمی یی چن و چون گویراپلی لمرمان و ناموزگاری و کسه‌گانی سرزکی عشرت یی، نمی تندانانی حزب په هسان دلسری گویراپلی لمرمان و ناموزگاری و کسه‌گانی سرزکی حزب یی، لودی گویاوه‌یو یو عیراق، له چنډ کوز و کزونه‌دا نعت: «من شای پرم‌تانی نهم رهن‌کی یی دسه‌لات یی، یا سرزکی حزب ناهم یا نه‌گر

سروژی حبیب بوم نهی سروژکی راسته‌ینه بیا» له معیش مه‌ستی نوو بو هه‌رو دمه‌لانگان له دمه‌خو دا بی و. هه‌ج کاری بی ناگاداری و رزمه‌ندی نوو نه‌کری. له ولاتیکی دو‌اکوتری وه‌ گورده‌ستان دا، هه‌ج سنوویک نه‌ بۆ دمه‌لانگانی «سروژی راسته‌ینه».

م س لوو ماوه‌دا نه‌شکووی سالوسی کرد بو به‌ پاره‌گای خزی. سروگرده‌یه‌یه‌کی ناو‌ندی سیاسی، پیشه‌روکی، ره‌خواه‌یی، راگه‌باندنی دامه‌زاند بو. به‌ ده‌زگای به‌تعل له‌ گه‌ل هه‌رو هه‌زه‌گانی پیشه‌روگه‌ و له‌گه‌گانی پارتی په‌وه‌ندی رۆژانه‌ی هه‌رو. شه‌راهه‌م نه‌مه‌د، به‌ په‌چمه‌وانی مه‌لا مه‌ستفا، له‌ شوینی خزی نه‌ه‌جولا، به‌ ده‌روایی نوو ماوه‌به‌ سه‌ردانی هه‌ج ناوچه‌ و هه‌ز و له‌یکی نه‌کرد.

روژانه‌ی «الشوره» ی په‌له‌دی که‌ سه‌ر به‌ قاسم بو، ته‌مه‌یکا و ته‌ماتای رۆژناوای تارانبار کردبو په‌وه‌ی ته‌مه‌وانی مه‌ستفا شووشی کرد له‌ گوری گشتی نه‌توه‌ په‌گه‌گه‌ره‌کان دا پاس بکه‌ن. رۆژانه‌که‌ سه‌له‌ری ته‌مه‌یکی گه‌له‌ په‌له‌دا ده‌رکه‌بو، ته‌ته‌هام نه‌کرد په‌وه‌ی له‌ گونفره‌سی ده‌له‌رماته‌گانی ته‌مه‌یکا له‌ نه‌ته‌نا خه‌ریکی په‌وه‌ندی بو ته‌م مه‌ستفا. سه‌له‌ری ته‌مه‌یکی له‌ سه‌زه‌به‌رانی ۶۲ دا هه‌واله‌که‌ی به‌ توندی به‌ ده‌رو خه‌سته‌وه‌. وتی: «ولاکه‌ په‌گه‌گه‌ره‌کان به‌ه‌خ به‌ شووشه‌که‌ی مه‌لا مه‌ستفا یارزانی نادا و هه‌ج نه‌یازیکی نه‌ ته‌م مه‌ستفا به‌ه‌خته‌ په‌رده‌سی نه‌توه‌ په‌گه‌گه‌ره‌کان»

په‌وه‌ندی له‌ گه‌ل ته‌ران
صالح په‌وه‌ی له‌ په‌له‌دا له‌ گه‌ل سه‌فاره‌تی ته‌ران په‌وه‌ندی دامه‌زاند. به‌ ده‌وی نه‌مه‌دا شه‌مه‌دین موته‌ی له‌ خاته‌ینه‌وه‌ به‌ نه‌ینی چه‌ر قه‌سری شه‌رین و گه‌راپه‌وه‌ په‌له‌دا. زه‌مه‌نی دروسته‌کردنی په‌وه‌ندی له‌ گه‌ل ته‌ران ساز بو. سالی ۱۹۶۲ هه‌رو مه‌ستفا و عه‌لی هه‌سکه‌ری نامه‌ی مه‌لا مه‌ستفایان به‌ر به‌ ته‌ران. ته‌ران به‌ نه‌ینی په‌وه‌ندی له‌ گه‌ل م س دامه‌زاند و، ته‌مه‌سه‌ریکیان به‌ په‌وه‌ندی تاره‌ لایان. ته‌مه‌ش ته‌وه‌مه‌سان روته‌مان کرد به‌ په‌ره‌سی په‌وه‌ندی‌گه‌ته‌مان. په‌وه‌ندی‌گه‌ته‌مان ته‌وه‌ به‌ نه‌ینی و له‌ گه‌ل ساواک بو. ته‌ران چه‌وه‌شی لی نه‌کردن تازوه‌ و داوه‌ده‌مان و که‌ره‌ستی چاپ له‌ بازاری ته‌ران بکه‌ن و، له‌ سنوویکی ته‌سک و ته‌زازه‌وه‌ هه‌ره‌زی ده‌روه‌ بکه‌ن. به‌ر په‌که‌مه‌ین جاره‌ که‌مال فه‌واد له‌م ره‌گاه‌به‌ سه‌ردانی گورده‌ستانی کرد.
مه‌لا مه‌ستفا ته‌مه‌ی بی خۆش نه‌بو، ته‌مه‌وست په‌وه‌ندی له‌ ره‌گی خه‌پوه‌ بی.

په‌وه‌ندی به‌عه‌س و شووش
به‌وه‌ی سه‌زه‌ له‌مه‌سه‌گه‌ته‌ی هه‌روه‌ له‌ عه‌سراک دا له‌ ژیر ده‌روشی: «یا اه‌عه‌دا الشه‌وه‌یه‌ اه‌عه‌دا» ره‌ک که‌وت بو ته‌مه‌دوله‌که‌ره‌م قاسم به‌روشیان. ته‌گه‌ره‌ی به‌ تاشکه‌را له‌ به‌مان و به‌لۆگه‌ره‌گانی خوه‌مان دا هه‌ره‌شان نه‌کرده‌ سه‌ر شووشی کرد و، به‌ پاخه‌به‌وه‌نیکی گۆنه‌به‌ه‌ست و شه‌وه‌ی ده‌سته‌کردی قاسه‌مان دا ته‌ما به‌ر ده‌روسته‌وه‌ و له‌ته‌انی ته‌مه‌سه‌ نه‌توه‌ په‌ره‌سه‌گه‌ته‌ی هه‌روه‌، به‌لام له‌ هه‌مان گات دا به‌ نه‌ینی په‌وه‌ندی‌گه‌ له‌ گه‌ل دامه‌زاند

بر. تاثير پدیا به رنگی گهرم لغوی له گڼل م س پورندی کرد يو. پک هات يون له سر شوې؛ که بزوتنوي نښه پورسته گاني عروپ هر کار پکيان کرد بز روځاندي قاسم، جولانوي کور له ديان رانوستي و. ثوابش له پدگمين پمان دا دن به مافي نښه وي کوردا بنين له سر پنځيني توتونومي.

■ مانگرتني خويندگارانې زانستگاي پغداد

له دروا حلقه گاني ۱۹۶۲ دا هندی گپورگرت له پکي له قوتاپخانه گاني پغدادا روی دا يو، پمصبه گان، که لو کانه خريکي دانانې روځاندي قاسم يون، نښمان قزستوه بز ريگختني مانگرتنيکي گپوره تري خويندگارانې زانستگاي پغداد. سرگردا پتي پرتي له چارو پسيو تو پپورنډيسدا که له گڼل پيري نښه وي، به تابيتي پمصب داپان سغزانده يو. داوايان له «پدگيتي قوتاپياني کورستان» کرد: لو سانگرتندا دژي قاسم به چالاگي هاوگاري له گڼل «الاحقاد الوطنی لطيفه العراق» پکا. پيري نښه وي عروپ تم پدگيتي پمان بز کزکردنوي خويندگاره گاني خزيان له ريگخراوگي تابيتي دا، دژي «الاحقاد طيفه العراق» که له دمس شپوعيه گان دا يو، دامغزانده يو. حش دژي تم مانگرتنه ولوستا و. خويندگاره گاني لاپنځيگي، لو شوناني نښانواني، درويان به دوام نندا. نو کاته من خويندگاري پزلي پدگمي بشي زانستي سياسي يو له زانستگاي پغداد و. نښمان ريگخراوي قوتاپياني پرتي و ليوڼي پغداي پدگيتي قوتاپيان يو.

مانگرتنه که تا روځاني قاسم به نښلايې شوات دروي کيشا.

■ نښتلايې شوات

له ۸ ي شواتي ۶۲ دا قومبهدگاني عروپ به نښتلايې خزيانوي هاتنه سر کار، عبدولسلام عارف يو په سرکوزمار و محمد حسن پدکر په سرووزير. پمانې پدگمين خويندوه، پلام پلي توتونومي تي دا نښو. له گڼل نښه دا صالح يوسف لهرسراي پرتي له پغدا و. نښمان م س، به ناوي پارتيوه بروکمي پکي پشواني بز سمراني نښتلايې که لېدا سورتاکمي به: «تلاحت ضريات ثورتا پشريات ثورتکم...» دس پي کرد يو. لو کانه سمراني نښتلايې خريکي پاکتاوکردني شپوعيه گان يون و، هېشتا چارنومي نښتلايې پمان به لا دا نښوت يو.

روځاني قاسم و هاتنه سرگاري پمصب له لايمن همرو ناحزاني رومي قاسموه به خوشه کي زورو، پشوازي گرا، لوانه نښريکا. کار پدستاني پمصب له روژي پدگمي جولانوه پمانوه پانگوازي کوشاري شپوعيه گانمان دمرکرد، پپورنډي نيوان هيران و پدگيتي سزليعت به توندي گړ يو. پدگيتي سزليعت و پارته کومونسته گاني دنيا هيرشکي پرياکندي فراوانيان دژي کار پدستاني نښتلايې شوات دس پي کرد. سرگردگاني نښتلايې يو له جولانوه پمان له گڼل سرگردا پتي بزوتنوي کور رک کونډون لسر شوې له پمانه گاني پدگمين جولانوه دا مافي نښه وي گلي کور لسر پنځيني توتونومي پمصب پرامهر به پشواني جولانوي کور له کورده تاکمي توان.

شمر له نهران كوردو عيراق دا واوستا گتتوگري سياسي بو دوتنهوي چارمصري همنانه دوستي پي كرد.

نمعيكا به لاپره گزنگ پر دهسلاني بمصص پيني، چونكه سنوري دانا بو نفوزي سؤليستي له سياسي دهرهوي دا لهر نعوې بزوتنهوي گورد، په كسبك پر له هر گزنگه كاني روخاني عهدولكريم قاسم و نهگر درهه بكشي په كسبك نبي له هر گزنگه كاني روخان يا هيچ نبي لاواز كردني هر رڼسكي له عيراق دا دهسلاندار بي، لهر نعو وزيرو كاروباري دهرهوي نمعيكا دين رسك ناصيه كي تاراستي حكومهتي بمصص كرد كه عول بدن پگنه لاپهلاگردني همنانه، هروها راسپارديه كي دهيشي پر بارزاني نارد كه شمر دص پي نهكانره، عول پدا ناگره كانه خوي له گل دهسلانداراني بهندا به ريگي دانوستان بهلافا بهفات.

گتتوگزي كورد - بمصص دوستي پي كرد.

به نويخه ايتي مولا مستملا و سر كرده ايتي پارتى مامجلال چو بز بهندا. سرائي نينيلابه كي پيني و، بز به دههيناني پشتيواني عيراب چو بز قاهره بز بهيني سرور ك عهدولناصر و، بز جزاير بز بهيني سرور ك محمد بن بهللا.. مولا مستملا نم سفهوي پي خزش نهو.

روزي ٥ ي مارت وهندي حكومت كه پيك هات پر له: ظاهر بمصيا (سروركي نمرگاني جمش) و نوواد عارف (وزيري دولت) و علي حميد سلهمان (سلفيري عيراق له واشيتون) چو بز نزيك راتبه بز ديتي مولا مستملا و سرائي شورش. خواسته كانيان داني. گرانوه بهندا.

حكومت نمجباره وهندي شمعي نارد. روزاني ٧ و ٨ ي مارت وهنده شمعيه كي حكومت له چوارقونه له گل مولا مستملا و سرائي شورش چند جاري كزونهو. له سر هندي شتي سهرقايي ريك كوتن.

بمصص نعر بهليني به كورده بان دهر سهارت به مافي توتونومي به بهانوي نالباري هلمو مربي سياسي و، نارازي بوني ناصر و ناصر به كان نمجنا به دي. نمصص به كمين پهياشكشي بو. جمال الاتاسي لو پشه كهيدا كه پر كتيبه كي منلو موصلي: وهرب و اكراه و نوسويي له زماني سرائي بمصصوه، به تاييبي علي صالح سمعدهو، دان هم پهياشكشيدها نغي.

بمصصه كان، له ساره به كي كورت دا: شهوپه كانيان پاكناو كرد و، قوسه كاني هارخهاني خزيان له كار دور خستوه. نهانويست تا به نواوي جهگر نهن و هزه كاني خزيان ريك نمخنوه گيجعلي كورد بهلاين بكن، به تاييبي به هرواي نوه بون له سرياش بمصص كاروبار بگريته دص.

له ١٠ ي مارت دا «المجلس الوطني لقياده الثورة» پهيانكي دهر كرد بز لهرودي تواني .. قاموا بالحركة المسلحة الكردية في المنطقة الشمالية.. و، روزي ١١ ي مارت پهيانكي دهراري كيشي كورد بهلاو كردهو، مافي نعتوهي كوردي له سر پنجيني «لامركزي» سملاند .. يقر الحقوق القومية للشعب الكردي على اساس اللامركزية، رسول يدخل هنا المبدأ في الدستور الموقت والدائم عند تشريعها..».

چون پز سردانی مامجهدال. نعمانوست بزانبین رهونی وهدی عمری به چی گمشتوه و چارمنوسی کورد لور وهدیدوا چی نهی؟ له مامجهدالان پرس. مامجهدال وتی: «نه نیستا و نه پاشمرلوی نژیک وهدی عمری نایی» وقان: «نهگمر بر» نو به دلناییموه سور بو له سر نهوی نایی.

مامجهدال نهی له بهصیهگان وهرگرت بچی پز سردانی عهدولناصر. ریکمان دا. مامجهدال ناصری بهی و چره بهسوت گزنگرههکی رلواناسرانی گرت. خسرکی گمرانوه بو پز بهفداد. جمنرال تیسوری بهختیار. سهرکی پیشری ساواک، که تازه له شا جیسا بهیومه له بهسوت نهی. مامجهدال هوشیار نهکانهوه و، ناگاداری نهکا که نهگمشتوه، بهفداد چونکه بهص نیازی گرئی هیه. دواي شم هواله به چند رلویکی کم بهص له ناکار پلاصاری کوردستانی دا و هسو نهفادهگانی دهستی نوینراپهتی کوردی گرت..

شم کاری بهص له کاری دولت نهیو، بهلکو له کاری بانفی مالیا نهیو. شم به پارویهکی قوولی له لای سیاسهگانی کورد دوست گرد. وای کرد سمرانی کورد باور به بهینهگانی بهص و گفستی سهرگهگانی نهکن و، گومان له هسو ههنگاو و بهیار و ریکموتنیکان بکن.

ههنگیرسانهوی شهر

بهمانی ۹ ی حوزهیرانی ۱۹۹۳ به بهمانیکی دیو «المجلس الوطنی لقاده الشره» ی بهص شهری له گیل کورد راگهياتند. من لور کاتدا هیشتا له بهفداد بهم، له ترسی گرتن له گیل ههتفی له هاوریکاتم بهم پز ههولیر و، لهیوه پز بهنکی پیشسهرگه له بهلکانی دشتی ههولیر بهرو سالومه. هاوریکاتم که له بهفدا مایونه زلویان گبران، بهکبهکان: محمدعبد صدیق عهدولرحسان، که بهیکوه خویندگار و، له کاروباری ریکخواهیی پارتی و قوتاییان دا هاوکار بهن، دواي گهرانی به تشکلهه کوشتیان.

کاربهدستانی بهص له بهمانی رلوی ۹ ی حوزهیران دا له ناکار، بهرشی زمینی و ناسانی گهوههان بو سر کوردستان دهس بهکرد. لور کاتدا هیشتا نوینراپهتی کورد له بهفدا بو دانوستان مایونهوه، بهص نوینرهگانی گرت، له پاتی گهتوگو بو دوزنهوی چارمیری ههتانه لئور تشکلهه و نازاردا ناسی بهشمانی له بزوتنهوی کورده نازمایی دوی بارزانی به صالح بهسلی و عهدولرحمین بهلی نوسی و، ههتدیکانی پز سه کردن ههنا به سر تطفهیرین. له کوردستان بهیروی سیاستی نهوی سوتاری کرد، به هزاران کسی گرت و به سدانی کوشت، چند گرههکی کوردنشین له ناو شاری کورکوک تخت کرد، کسیرانه بهرووهانی سدان گوندی کرد، به کورتی شهرکی ههنگیرسانهوه، کهدزگاکانی راگهياتندی سؤفتی به شهری «جهنساید» پان دا نهنا. گچی نهسکا نهک گوشاری بو سر بهص نهیانا بو راگرتنی شهر لاهلاکردنی ناگرههگانی لهگلا بزوتنهوی کورد به ناشتی، بهلکو بهشوانی له حکومتی بهص کرد. تورکیا ریکمی دا به فروکی ههراتی بههته ناو خاکی نهوانوه بو راوانانی پیشسهرگه.

دمریت و سرلشوی خری ریک پختامه.

وزیری کاروباری دمووی سؤلیتی گرومیکو، لمر نوتندا له ۹ تهموزی ۱۹۶۳ که داپری به سملره کانی دهول تانی نیران و تورکیا و سوریا نوسپیری: «به کیتی سؤلیت ناتوانی دستموسان رابوستی پرامسیر پوروداوانی له لای خواروی سنوریموه تعقومین...»

دهزگانی راگماندن سؤلیتی و دهول تانی سوبالیت و حیزه گرومیتدکانی دنیا لمر نتم تاوازه هواله کانی چنگی کوردستانیان پلاو نه کرده، حیزه پمسیان به جینوساید دژی گلی کوره تاوانیار نه کرد، و نهانوت جینوساید و پیشلگردنی مافه کانی سروپ پرامسیر گلی کوره له هسیراق دا ناشی به مسملی ناوخر داپری، چونکه کارمستان هسیراق پمسانه جیهاتیه کانی نهفوه پدگرتوه کان و راگماندن جیهانی ی مانی مرو و... شکانده.

هاوزمان له گیل تیکجونی پمروندی هیراقی - سؤلیتی، پمروندی نیرانی دوی چنبدین سال گژی هملرونگانکی گرنکی تیکوت، خاوینوی چنگی ساردی سؤلیتی - نمریکی لمره تانی شسته کان دا به تایبیتی دوی «تنگر چلمسی ساروخ کپا» که نمریکاش ساروخه کانی خوی پمی وزامندی تورکیا له تورکیا کشاپور - پرامسیر ساروخه کانی سؤلیتی له کپا، هاوپمسانه روزه هلاکیه کانی نمریکا به سیاستی خپان دا چرنوه، شا به ناری «سیاستی مستقلی ملی» پوره هملی دا چوریک له هاروسنگی له نیوان پمرونده کانی له گیل نمریکاو له گیل به کیتی سؤلیت دروست پکا، وه کبوته هملانی دروستکردنی پمروندی نابوری، بازو کانی، تکتیکی، له گیل به کیتی سؤلیت . له ۲۷ ژوئیهی ۱۹۶۳ دا به کسمین ریکوتنی نابوری نیرانی - سولستی تیسزا کرا بر دروستکردنی پشناو، دو نیتگی کارها و، پروژه به کی تاوده یی.

■

سامجملال که چور یز دپتی ناصر، دوی سردانی لوپان و نوروپا و به کیتی سؤلیت، به ریگای نیران دا گراپوره کوردستان.

ژماره به ک سیناتور و کونگرسان له نمریکا داوایان له کامران پدرخان کرد بر که مالا مستیلا سردانکی نمریکا پکا، ته گفر نمر ناتوانی کارمدهستکی شورش که پچی، نپهراهم محمد و سمد هیززی شمسزنی به ریگای نیران دا چونه نوروپا، نپهراهم محمد به نیازی گشتیکی سیاسی بر له نوروپا و نمریکا.

نپهراهم محمد لمر گشته دا، بز به کسمین چار له گیل کارمستان نیرانی، به تایبیتی ساواک، دانجشت، سردانی مؤسکزی کرد و، نوتنکی نیرانلی پتی و، هملیکی سرنه کورتی سردانی نمریکای دا.

نپهراهم محمد و سمد هیززی شمسزنی، که نمرسا تضادی م س بر، چون بر به کیتی سؤلیت، نوتنرانی سؤلیتی داوایان لی کرد بون، له گیل شرمیه کان نمر بن و هاوکارپان پکن، پلام نپهراهم محمد به توندی رخننی گرت بر له هملستی شمع پرامسیر مسملی کورد و، له پشتیواتی شمع له قاسم، به کیتی سؤلیت پلمنی هندی پارمسیان دا به تایبیتی چوردیه کی کم پاره و، نیتگی به کی رادیر، پلام سردانه که به گشتنی سمرکوتنکی زوری پلاست نهینا، به تایبیتی چونکه زوری پی نهچو

علومدرجی ناوخی هراق سرفندی به قازلمی بهکتی سؤقت گوراموه.

■ نیشیلابی عارف

له ۱۸ ی تشرینی بهکمی ۱۹۶۳ دا بهعس روخا. موشیر عهدولسلام عارف و ناقس له جعفرالهدکانی جهیش دهستان به سر کاروباری هراق دا گرت. حکومتی نوی ی موشیر عارف همر لاوازی و گهروگرفتهکانی حکومتی پیشری بهعسی به میرات بز به جی ماهر، بگره لاوازیتر بهو. نیشیلابی بهک له دوی بهک ریزهکانی جهیشی کلژ کرد به، جهنگی کوردستان بهوه پارکی گران به سر نابوری هیراقوه. له ههمان کات دا علومدرجی کوردستانیش به هزی سیاستی نعرزی سوتینلوی بهعسوه خراپ به، نابولوقی نابوری و رشهگیر و رشهگولوی و ویرانگردنی ژمارههکی زله دهیات و سوتاندنی همر خله و خرماتی کوردستان، خطکی پهرشان کرد به.

جهیشی هراق نهگهری شعری رانهگرت به له گیل بزوتنوی کورد، بهلام به هزی نالوگزی سرکردهکانی و گهروگرفتهکانی ناوخنهوه جاری له علومدرجیک دا نهو به توندوتنژی جاران دروه به شعر بهدا. پهرندی له نیوان مسافهی سلیمانی و مهلا مستطادا بز راگرتنی شعر دهستی پی کرد. ناصر ناموزگاری موشیر عارفی کرد به کیشی کورد به ناشتی چارمدر بکا و. بهکتی سؤقت و تهمریکاش، همر بهکههان له لای خنیه، له همر دولاپان راسپارد به، کیشهکانی نیوانیان به ناشتی به لادا بهخن. لم کاتدا تهرامیم محمد و مهید هغزی شمعزی له گمشتی سیاسی بون له نعرهها. دوی تم رودلوه نوانیش گهراموه کوردستان. تمها دهولت، که ناشتی پی ناخزش به، نیران به.

■ بهیکهاتی موشیر - پاروانی

له ۱۰ ی شوباتی ۱۹۶۶ دا رادوبی بهفداد بهمانیکی موشیر عارفی خوندوه و، بهمانیکی پشتوانی مهلا مستطایش به دودا خرنایوه.

بهمانهکی مشیر عارف ۹ خال به تمه کورتبهکمی:

۱. القرار الحسوق القومیه لاخواننا الاکرام ضمن الشعب العراقي فی وحده وطنیه واحده مشاخیه وتبیت ذلک فی المستود.

۲. بهردانی گهراوهکان و دهکردنی لهرودی گشتی.

۳. گهراندوی بهیوهجهایمی بز ناوچهکانی ژود.

۴. گهراندوی لهرمانهوهکان.

۵. لاهردنی کوتیههوند له سر گهراندوی خواردهمینی.

۶. دهکردن به ناوهدانکردهنوی ناوچهی ژود.

۷. بهاردنی زومر و زیمانی نوانی زومیهکانشان بهوه به ژور ناوی دوکان و دههمندههانهوه.

۸. داتانی ریگو شوشی گهراندوی تاسایش و نارامی بز ناوچهی ژود.

۹. ومزارته بهیوهدهارهکان ناوموکی بهمانهکه جیهیمی بکن.

مهلا مستطایش له بهمانهکی دا نوی بی:

«... بز به جیهپنهانی نارغزوی سرگزمار... سهارت به پاراستنی به کیشی ریزی نهشتمانی و، ریگرتن له رزانی خوینی بی تاوان و، بز کزتابی به شعری براگوئی و، به هزی ساییت بونی پاکی نیازی دصلاتی حوکران، بریارمان دا دس پیشکمری بکمن بز راگرتنی شعر و، دارا له براکاتم بکمن بنهوه سر جیگاوریگای خزیان و بکونوه سر کاری نازاد و سرهمزانی پیشریان، به معش براری دصلاتی نهشتمانی ندری دس پیشکمری بکا بز.. گبرانهوی ژانی ناسایی و ناسایش و نارام بز ناوچهکه و، همدستی هلی داتنان به صافه نمونهیه کانی هاوولاتیپسانی کردا له نار گملی عیراق دا له به ک بهگرتنی نهشتمانی دا...»

لور کاتدها که تم بهمانانه خوندرا نهوه من له گمل نزیککی ۱۰۰ قوتایی له چوخاخ له کزنگری «به کیشی قوتاییانی کوردستان» بوم. عملی حسدی، لهرسرای نویسی للی ۶ ی سلیمانی، له کردنوهی کزنگردکه و همدی له کاره کانی دا بهشار بو. که پرسپارمان لی کرد دهماری راگرتنی شعر و گفتوگزی کرد و حکومت، بی ناگایی خزی پشان دا. صلا مستغفا بی ناگاداری و پرس م س شعری راگرت بو و، لم گفتوگزی بهش چمند مهستیکی هبو:

۱. نهیست دستی بهتل بی بز به لاداختنی ناکزکی له گلم م س و، به کلاهی کردنوهی مللاتی دصلات له ناو بزوتنوهی کردا به قازانجی خزی.

۲. کوردستان له چمند مانگی هیرشی بهمی دا کعوت به ژیر گوشاری سختی تاهلوقعی نابوروه. خواردیمنی و سوتیمنی زلر گران و به زحیمت دس نهکعتن. بهم س خمله و خمران و پوش و پاوانی کوردستانی سوتاند بو، زلر شونی ویران کرد بو. خملک به گشتی له ژانیکی سخت و دژواره بون. نهیست خملک پشیرهکی پسا بیتوه. هلمو مری ژان له بازان زلر سخت بو، لم روهه گوشاری شیخ نیمهدی له سر بو.

مهستی سوهکی صلا مستغفا له گفتوگزی به کلاهی کردنوهی مللاتی دصلات بو له گمل سکرتهر و سرگردایمی هیزب. صلا مستغفا وای له کاره دستان عیراق گمپاند بو، که نو: هیچی ناوی، نهیوی ناسایش بکمن شهوه ولات و، نهیش بکمن شهوه بهزان خیریکی شوانی بی، بهلام نهیراهیم نه محمد و نهوان به هیچ رازی نابن، نهگتر نم کزسه لاهری گهرو گرفته که چار سهر نهگری.

■

صلا مستغفا به هعو شیوههک نهیست، له مللاتی دا له گلم م س حکومت به لای خزی دا رایکشی و، باویری موشر عارف به دس بهینی. صلا مستغفا بز به جیهپنهانی مهستی کانی خزی له هیچ قسههک نهصله سیپوه و، له هیچ بهلینیک نهشپرتنگاپوه. زلر جاز تم قسه و بهلپانه لای چاودیریکی بهلاین به شتی نابجی داتفران، بهلام همیشه هاوکاره کانی بهزان به فطسفه و حکیمت و، تاکتیک زهره کانه ژماردوه. صلا مستغفا خزی تفهیریکی تری هبو بز تم مسئلهه، نهیسی: «قسه چه؟» خزی ولایمی نهاداپوه، نهیوت: «قسه پایدا نهوان له قون و نهسبان له دم دهر نهچی؟» بم تیکمشته هیچ دهی نه نه کرد له ستایش کردنی موشر عارف و رازی کردنی دا.

- عارف دژی ژبانی حبسبایستی بو. به چاو لیکنی ناصر «الاحصاء الاشتراکی العربی» دامفرزاند بر. تمشیش دژبایستی خزی بز حبسبایستی راگهاند.

- عارف نمهریست داوودزنگای بمریجرایستی و پزلیس بگمبهره ناوچه نازاد کرلو، کان، نموش لمرسانی بز لمرماندهکانی پشممرگه دمرنگرد کارناسانی گمرانوهان بکن.

- عارف نمهریست پشممرگه بلادی لی بکن و بگمبهره سر کارهکانی خزیان، تمشیش داوای عصان شتی لی نهگردن.

- نمهرهکانی حکومت چاریک پاسی نمورزیان کرد بو که بکن به جیژی رسی، ملا مستفا علی دایره که پهریست به نمورز ناگا چونکه وگر به عربی وت بری: «لنا عیدان، عید رمضان و عید قربان»

- بز بمریچاندنوی پروپاگاندی نمپارهکانی که: «پارزانی گوردی به پرتقال لمرششوره» بیانیکی به گوردی دمرگرد بو له چاپخانهی کامرانی چاپی کرد بو تپی دا نویستی:

«له گزینموی بدگسی یعنی نیمه و نمهرانی مبری دا که نمهرافغان بری برن له نمهری پارتی و عشاهر و سمرخزکان، حکومتی عسراق دانی ناره به هلی میلمتی گوردا و له بیانی سهرک کومار سبادهی مشهر الرکن عبدالسلام محمد عارف دا پلار گراوههره و بریاری تعاونی حکومتیش نموه که هلی مشروعی گلی گورد وگر شمعیک به تعاونی بدات له ناو چوارچوبی کوماری خوشمروستی عسراق دا، وه تمشیش گنتی سبادهی سهرک کومار به راست نزانین و لاسان وابه که هرگز له گنتی خزی که داویتی پشیمان ناهیموه چونکه هرگز پیاریکی پیوا و موملانیکی پاک و جی ی برابه و (المؤمن و مؤمن) وگر له حدیثی شریف دا لمرمویه.

.. تمشیش نیستا چاوهرانی تلجاسی نم دلواپی خزانین و لیسمان رونه که حکومفان نمیتی پاشه و دست دوی ناگاته سر حرقی مشروعی میلمتی گورد..

له تلجاسا به پیوستی نوزاتم که پستان بلیم.. که کاروارتان که سودی گلی گورد وا به دستیکی پاکی نمیموه هتا هتا به هلی میلمفان نمروشراره و نمشروشری وه له ری ی نمو همددا پارزانی له پیش همر کسبکوه گپانی له سر دست بوه و همیشه خزی نیذا نهکات بز گلی گوردی فارسان.»

بم لسانه نمهریست حکومت لو میلمتیهدا به لای خزی دا دایشکینی.

ملا مستفا له نمشیکوی دا سرکوتو بو؛ حکومتی به لای خزی دا داشکاند و، خزی وگر تاشتخراز و، نمهرام نمصد و هاوریکانی وگر شمرخراز نعتانه برچاو.

لهوا عشرین

له دوی دمی پیکردنی شوشوره لیوای عشرین به سرگرداهتی زعمیم صدیق مستفا هترا بوه سلجانی. نم لهوا به له درندهترین کمرتهکانی جیشی عسراق بو. زلو کسی به بی تاوان گروشت و زلو کسی بیی تاوان گرت و، چندین گوند و ناوایی ویران کرد. له هر شریک دا که تشکا نهگراوهه تزللی له دانتشرانی سلجانی نهگرویه. ناو به ناو له ناو شاردو پلار نمهرنوه و گویانه نهگروته گرتن و لیجانی خلک. که نم هیزه

هلاو نه‌پوره خلک پز نموي له گيچل و شمري پاريزواو بي دوکانيان دا نمخت و ريوار دصتي نه‌کرد به راگړد. خلک راهات پرن که نمسه نمو هرکس بپرسس‌پاه چيه؟
 نپاوت: «نمز قليب‌شاوره». نموش دصتي نه‌کرد به راگړد و خزشارده‌نمو له ناو کولانه‌کان دا.

پچاني ۹ حوزه‌پران نم لپواه «منع التجول» ي راگهياند. زړو کس نپاوتزاني بو وکو بلوازي تر چيوته بازار. پا له دپهاته‌گاني دورې سلپاسنه‌نمو هات پرن بې ناوشار، زلدي نسانه کوژدان. هلو‌مورجي نو رلوانه نمونده سمخت پر کس نپه‌تواني کوژداو و مردو بها پز گورستان به ناچاري له ناو حوشي ماله‌گاني خزان دا نپان شاره‌مو.
 له نلپامي نم منغه تمبولدا هرکسپکيان پر دس کروت گرتيان. چنډ هزار کسي گران. زياتر له سد کسيان گوشخ و هندپکيشيان زنده به چال گردن و، نواني ترشپان له ناو توبله‌گاني «تاوولي سوري» دا گرت و ۵۲ سمعات نان و تاروان نداني.
 سالي ۶۶ نم لپواه گويزاپوره پز شونځي دور له سلپاسي. زميم صديقي فرماندي لپواکه بېست پري له نزيک عريت کمپيان پز داناره. ملا مستفا شطبي محمد ناغا و چنډ پېشمورگه‌پکي له گل ناردن پز نموي به سلامتي رته‌يان پکښ.

*

نېهرام محمد و سېد عزيز گرانوه کورستان، له گل ننداماني تري م س: نوري شاوره‌س، عطلي محمدوللا، عومر مستفا، جلال تالپاني، چرنه راتپه پز دېندي ملا مستفا و گفتوگو له سر جزوي ريککوتني له گل حکومتني عراق.
 م س له ملا مستفایان پرسی که ناخو جگه لو دو پمپانه هيچ ريککوتنيکي نه‌پني دهراري سلطاندي ماني نه‌نمويي کورو له پمپان دا هپه؟ ملا مستفا پي ي دانه‌گرت که جگه لو دو پمپانه ناشکرايه، شتيکي تر له پمپان دا نپه.
 م س لای واپو که نو پمپاني عارف خواسته‌گاني کورو ناهېسته دي، حکومتني عارف له هلو‌مورجيکي تاوه‌کي و دهره‌کي لاواز داپه، کورو ته‌گمري به هزي شمري * مانگي پمپسپوره وزي خراپه، پلام هشتا هلو‌مورجي نم باشره نوتواني گوشار پز سر عراق پمپني توتوتومي پمپني. پارزاني پش سوړ پر له سر نموي که وزي خلک خراپه و ماندي، ناتوان ديوه به شر پدن، هروها نموريکا و روس نپانوي نو حکومته نموشي و له گلي ريک پکښ.

م س نمويست ملا مستفا قانع پکا: يادداشتيک دهراري ماني نه‌نمويي کورو ناساده پکښ، و وطنيکي خاوين دصهلات دروست پکري پز گفتوگو له گل حکومت. ملا مستفا نموي ژور پاري نم داواپانوه.

لو هاتوچناتدا که نپنتراني حکومت نپان کرد، ننداماني م س محافظي سلپاني عبدالرزاق محموديان پني. پلام گفتوگزه‌پان بي نلپام پر، چوتکه بيروري ملا مستفا له گل نموان به نواوي جباواز پر. ناچار خزان له ۷۰۰ ماري ۶۶ دا يادداشتيکي دپنانه دهراري خواسته‌گاني کورو دا به حکومت. ملا مستفا ناساده نموي نيمزاي پکا، به وطني حکومتشي وت که نو له سر نو يادداشته موافق نپه.

■

گفتوگوزگاني پمزياني - عارف نارېکوپک و بي سمورپر پر. هردولان

په پوښتیاڼ په کات و، په راگرتی شم و. هر لایه کیشیان مهمستی تایمستی خزی هېوړ. م س له هلمستگافتی پنکې سیاسي و پشمیرگمې و ریکخراوېمې خزی دا په هلمدا چېوړ. تا چ مند حلفتمهک لومو پیش همرو پیمان و بلاوگراوه کاتیان بم دیره کوتایم پی تمهنا: «نیر بڼ پشعوه له ژور تالای پارتی مان دا په سروزکایمې پارزانی» و. له همرو شروکاتی ۶۳ دا په شانازیوکی زوروه پاسی قارصانیمې وگاوهی سدهی پیستم» یان نوی پوړ. لایان وایو چرنکه «خزان له سر هق» ن و. ثوه نیر بمه بڼ روزگردنوهی پارزانی له دمه لاندکاتی و. سازدانی خلک له دږی.

■

بڼ چارصوگرودنی ناگوزکپیه کاتی نیوان سروزک و سگرتیر، چمند کسی له کادروکاتی پارتی کورت پونه نایوی لوانه: د. محمود علی عروسان، حبیب محمد کورم، د. فواد جلال، جمال شالی. مروجی سروزکی ملا مستفا بڼ پیکیان له گډل م س ثوه پوړ: تپراهم نحمده له سگرتیری حیزب لا پیری و. ماسجدهال له جیگای دایری. لوانه پوړ قورلوگرودنی تم داواپمې ملا مستفا، ناگوزکپیه کاتی کسی خاړ پکرده پتوه و. روه اوه کان پوړ ناقاره خویناویسه دا نرویشته په که روشتن. پلام تپراهم نحمده و. نفعامانی تری م س په لاسانیمه کی زوروه تم پیشناریان په بیانوی «شعرعیه تی حیزبی» ووه رت گرووه. له کاتیک دا زور له میز پو خزان ریکایان دا پو په ملا مستفا، کاتیک همزه و هاوریکاتی له سرگردایمې حیزب دمرکرد، تم شعرعیه ته په تلفنگ پشکینی.

گونفرنسی ماوت

م س له ۶ - ۹ ی نیسانی ۶۶ دا له ماوت گونفرنسیکې پست. نریکی ۷. کس له نوینرانی لق و ناوچه کاتی پارتی و نوینرانی ریکخراوه کاتی قونایپان و ماموستایان تاساده پوړ. فوادای ملا محمود و من په نوینرانی پیکیتی قونایپان کورده ستان پشدار پوړ.

له لمرماندکاتی پشمیرگه: ماسجدهال، عومرو مستفا، حلی علی شریف، پشدار نمپن، له ناو هیزه کاتیان دا ماپرنوه. چرنکه معرقی هلمگراوه و پاخی پونان لی نه کردن. صالح پوسنی و، حسین لعلی، که تازه له زینان دهر چو پوړ، نورانش نهات پوړ.

تپراهم نحمده، نوری شاوېس، ملا عهیدزلا نیسماعیل، له «هلو» کاتی ناو گونفرنس پوړ. نوری شاوېس له ولامی په کیک دا که نه گمر ملا مستفا هېرش بڼ هینان چی نه کمن؟ وتی: «له سر پرده کی قشان رشاشی دانیمستم شریان له گډل نه کم ده گمر په سر لاندکم دا تی پوړن.»

هغدی کسی پیشناریان کرد و دکر دوا نفعلا بڼ پلاداخستنی سیاسي ناگوزکپیه کان وطپکی گونفرنس پچی بڼ لای ملا مستفا، «هلو» کان په ناپدلی و له ژور گورشاری زورایمې نفعامانی گونفرنس دا قورلوان کرد. وطپدکه که پیک هات پوړ له: نحمده خیملائی، عهیدزلا زیاری، علی سنجاری، چو و گرایوه. هیچ نفعامیکی نپوړ. ملا مستفا له ناو لواندا تپراهم نحمده په عطفی ده گپیرکرد دانفا، نیویست له پشعوه لومو پلا و. ماسجدهال له جیگای دایری. هر بڼ ثو مهمسته نامده کی بڼ

ماسجدال نوسی، دواوی لی کرده برچی بز لای نعر، واته بز لای «حق» و له گدل «باطل» نمی و نایمیکس قورنانی یونوسی بر که نوح له کانی توغانه کدا به کوره کبی نعلی: «یا بنی ارکب معنا ولا تکن مع القوم الکافرین».

کونفرنس بریاری دا مەلا مستملا له دەسلاته کانی روت پکاتوه: دەسلاتی گشتی رگژ و ریککوتن له گدل حکومەتی عیراق، دەسلاتی لایەرنی فەرماندەگانی پیشمەرگه، دەسلاتی گرتنی کۆنگره پارتی... بلام نعرش به برۆسکهک که تپی دا نوسی بوی: «بەو سیفەتی رهشی حزب و قاتیدی عاسی پیشمەرگه و وه کبلی مبلهته» بریاری دا: «عومەر مستملا له هیزی کاره و، عملی عسکری له هیزی غیبات و، کمال صوفی له هیزی فەرەداخ و ماسجدال له هیزی رزگاری لایبات و، له جیگای نوان کالی نهموی، نوری مصروف، رشید سندی، نوری مەلا حدکیم... دایتی».

وهکر دواوی تهمان گیرایوه: توانمی له ناو پیشمەرگه دا بون، به تاپمیتی ماسجدال و چلشی و عومەر مستملا، تهمانزانی نفوزی مەلا له ناو پیشمەرگه دا به هیزه، له بهر نوه نهمان نعرست پهرمندی پارتی له گدل مەلا مستملا تپک بچی، بملکر له گدل نوه بون ههرچونی بی له گتلی بسازین.

بریاره کبی کۆنفرنس بری نه کرد و، فەرمانه کبی مەلا مستملا جیهیمی بو.

•

به دواي کۆنفرنسی ساریت دا م س له رۆژی ۱۹ ی نیسان دا، بهمانیکی دورود رۆژی دەرگه به ناوێشان: «اتفاقیه المشير - پارزانی: اصلح ام اسلام؟» لهم بهمانه دا به رۆژی ناوڕۆکی بهمانه کانی مارشال عارف و مەلا مستملا شی کرا بومه و، هندی فونهمان له برۆسکه کانی بز فەرمانده کانی پیشمەرگه هینا بومه و، هزکانی ناگزیکه کانی خزان له گدل نو به رۆژی رۆن کرد بومه و، هندی کیشان له بریاره کانی کۆنفرنس دهریاری روتکردهوی مەلا مستملا له دەسلاته کانی نوسی بومه. ههمو کاره کهمان به «خه به دستره دان» داتا بر تکه به «ریککوتن».

سهرناری پشیکی بهمانه که تهم پرسهاره بو: «لماذا لا نتراجع امام الجارزانی هذه المره؟» بهانوه کیشان بز نهکشانهوی ئهصجارهیان نوه بو: مەلا مستملا نهموی کۆتایی به شۆرش بهینی، بلام نهمان تهمانهوی دیوه به شۆرش بدن. ههمو نو جارانهی نشهر له بهردهمی مەلا مستملا ده پکشینوه کشا بونهوه، ئهصجارهیان که نهبر پکشینوه نهکشانهوه. ئهشش ههله که کوشنده بو کردیان زهریری گهروی دا له جولا نهوی کورده و له پاشهروزی خزان.

دواي تهمیش بهمانیکی تهمان دەرگه دهریاری دستوری تازهی عیراق.

■

عارف له ۴ ی نیسانی ۱۹۶۶ دا دستوری کاتیی ۲۷ ی تههمزی ۱۹۵۸ ی ههله شانهوه و دستوری کاتیی تازهی پلاو کردهوه. له سهردهی جهمهوری دا نهمه دووسهین جبار بو حکومەتی ئهقیلاب دستوری کاتیی داتنا و، بی پرس خهتک و ههلهواردنی تهمانهی گدل، پاشه رۆژی عیراق و مانی کوردهی دیاری نه کرد. دستوره کبی عارف له چاو نهوی قاسم دا، نه گهرچی دیوتر بو، بلام بز دواوه چهرنکی گهروه بو، به تاپمیتی له براری ماله نهمو به کانی کوردا.

دەیارە عەبەدەتی عێراق دەرەکی عارف لە ماددە بەکمی دا تەلی: و...
والشعب العراقي جزء من الامة العربية هدفه الوحدة العربية الشاملة وتلتزم الحكومة بالعمل
على تحقيقها في القرب وقت يمكن مبدعة بالوحدة مع الجمهورية العربية المتحدة» له کاتیک دا
ماددە دەوسی دەرەکی قاسم وت بوی: «العراق جزء من الامة العربية»

دەیارە ماله کانی گوردە ماددە نۆزە دەوسی دەرەکی عارف تەلی: «العراقيون
لدى القانون سوا، وهم متساوون في الحقوق والواجبات العامة لا فېز في ذلك بسبب الجنس
او الاصل او اللغة او الدين ويتعاون المواطنون كافة في الحفاظ على كيان هذا الوطن بما فيهم
العرب والاكراد ويقر هذا الدستور حقوقهم ضمن الوحدة العراقية» له کاتیک دا ماددە
سېهەسی دەرەکی قاسم نوسی بوی: «يقوم الكيان العراقي على اساس من التعاون بين
المواطنين كافة باحترام حقوقهم وصيانة حرياتهم ومعتبر العرب والاكراد شركاء في هذا الوطن
ويقر هذا الدستور حقوقهم التامة ضمن الوحدة العراقية»

هەندى له هەلەکانى م س

م س له مادە چەند سالی رابوردو دا هەندى عەلی ئاکتیکى کرد بو، بۆ چەندار
گردنى هیزەکانى چەکی له خەلک سەند و، هەر کەس چەکی هەبایە لى ی وەر تەگرت،
ئەشەش تەبەزەبەکی زەدی خۆلقانە بو، له هەموو دەرەکان دا زەکانى له جۆرەیان تەسەند
و، ئابو و نه و پارەمەنى له سەر دانا بون. له هەموو گۆرەکان دا داوای له خەلک کرد بو
«هەبى نۆزەدار» پەک بەهەن کە تەبەزەبەکی پەشەرگەبەنى بە دى بەهەن.

م س له گەل هیزەکانى خۆشى رەفتارى باش نەبو، بە پەشەرگەبەنى مەلا سەتەفەو
کە هەبەشە له گەران دا بو بە ناو خەلک و پەشەرگەدا، ئەوان له تەشکەبەنى مەلومە و
دەرەبەشەر له عەسەبى داوان کۆتا بو، فەرمانیان بۆ پەشەرگە دەرتەکرد، بى نەوى
تەکەلەوان بون و له گەروگرت و سکاڵا و گەلەبەکانیان تى پەگەن و هەولى چارەسەریان
بەدن. وەرە پەشەرگەبەنى زەدى فەرمانەکانیان نەگرت، بە تەبەشەنى هەندى لێو ئەفسەرانى له
ژانى پەشەرگەبەنى دا لەهەتەبەنى زۆریان نەزانە بو، له پارەتەبەنى پەشەرگەدا
کەسەکۆى زۆر هەبو، بە چەند مانگ جارىک پارەتەبەنى کەم ئەدران.

نەبارەکانى م س

مەلا سەتەفا زەرەکانە توانى نازەبەنى خەلک و پەشەرگە و هەندى له ئەندامانى
پارتى و، نازەبەنى حەش و کەزەبە و سەزەبە دەسەكرانى كوردەستان و سەزەبە
هەشەرەکان و، مانەو بونى خەلک له شەر و ئابەلەقى ئابەردى... بۆنەتەو.
سەرگەدا بەنى تەبەزەبە چەكە له مەلا سەتەفا، له ناو كوردەستانى عێراق دا،
چەند دۆشەنى تری هەبو:

- نازەبەکانى ناو پەشەرگە، بە تەبەشەنى هەندى له تەبەزەبەکان کە پەكۆرە بە
نەبەنى «تەكەل» پەكان دەرەست کرد بو.

- حەش. ناکۆكى پارتى و حەش كۆن بو. حەش پارتى بە حەزەبەكى بۆرجەوانى
نەتەبەبە داغنا، پارتى بۆ چەند جارى داوای هەلەوشانەنەوى لێ كوردەستانى حەشە
کرد بو. له دەسەكۆردنى شۆرش دا حەش هەلەبەشە سەلەبى بو. لایەنگەرەکانیان له هەندى

شونی کوردستان چەکیان یز حکومت له دژی خوێش هلگیرت. که تهنیلابی شوبات
فرمانی قەلاچ کوردی یز دەرکردن، وستان له کوردستان بنگە داہنن و هیزی چەکنار
پەکیو بنن. هلگیرتی قەلا مستعفا و مەکتبی سیاسی لەم مسئلەیدا جەوازا بو: مەلا
مستعفا والەبی دان و، کارناسانی یز کردن، بەلام ئیبراھیم ئحمەد رەگی نەدان،
بەنگەکانیان داخستن و چەکنارەکانیان چەک کردن. له هندی شوبن شعر و پەگادان روی
دار، له هەروە لا کوژدان.

- گاڙيک، لوهي دامنزا يو پارٽي به جينگي نائنهويه فريڪ مارکسي و، پارٽي پش ثواني به (گودو گودو) داتنا. لاهان واپو هيلکي له پار هاتو ته پشموه پز زال بوني هالي نمتهويه و تپکشانني هالي مارکسي له جولانوي گودا.

- حبیبي ديسوگراني كودستاني نيران. محمد توفيق و گادر و پشميرگه كانيان زلزلو په گرمي پشپورانيه پان له صلا مستحقا كړه. همدې له نامه و پماندگاني صلا مستحقا نمان تمانتوسي. له سنگسمر نمان يون په نيشكگري كپراوه سياسي كاني سر په نپراهيم محمد.

له عبرايش دا حكومت لږ ملاتړ كېدا پشخواني له پالي نړۍ ملا مستقيم كړد دې پالي تر نړۍ ټبراهيم محمد و، له ناستي عربي دا عهدوناسر و، له ناستي جهانپي دا پكښي سوليت و تمعن كاش پشخوانان له چارو نړۍ ناستي نكړد و، هنگاوه كانډي بارزانيان پي پاش پو.

هملوېستم، سولیتي له نینقیلاي عارف

دستلانی بمبص تفتيا ۹ مانگ ژبا. له ۱۸ ي تشرين دومي ۱۹۶۳ دا مارشال
عبدالسلام عارف كه سرگوماري عراق پر لاسو دومي دستلاني بمبص دا، خوي
نيټيټيلاپكې ساز كړد. حوزې بمبصې دور خستوه، رومي نوي دستي له دوژمنابتي
سزښت هلگرت، پهرېنډپكاني عراقې لهگډ محصر پاش كړدوه. هرودها پښووندي
عراقې - سړيتي پر دوه تاسټي سالنې ۱۹۵۹-۱۹۶۳.

تو گروگفتی سؤفت بو پشتروانی بزوتنوی کورد له ههراق دا دستێ پی کرد
 بو به تعاری نیشته و، تو پشتروانیه تاشکراپی له شح ی تکرد نیش سنوپیکی کرد
 داترا، سؤفت نیشته یۆسی نری پینی و چسپگر بی، بهکیک له گسرنگسین
 گپوگرفتهکانی حوکی ههراق مسهلی کورد بو. سؤفت له پازانی راسپارد کیشی
 خوی لهگه ههراق به خوشی لایلا پکات و، شح لهگه ههراق رابگری، ههروها له ریکی
 ناصرو، له موشر عارفان راسپارد که کیشی کورد به ناشی چارصر پکات و شح
 لهگه کورد رابگری. تمنانت تاسوژگاری شح پشبان کرد ریکشستهکانی خوی
 ههلویشینه، بهچه ناو «الاحقاد الاشتراکی العربی» یوه که موشر عارف له سهر
 شهوی مسهر خهیری دروستکردنی بو. کۆتوه چهکارکردنی جیشی عیرانی و،
 کۆتوه جیشی کردنی تو پروژانی تعوا نهوین، جگه له سؤفت، ئهسپکاش له
 پازانی راسپارد بو شح لهگه ههراق بوستنی و کیشی کورد به ناشی چارصر پکا.
 خروشوف پوسکیمکی کورتی بو موشر عارف لهدا سهارت به راگرتنی شح

هردو گیان دمس به سر داتران. سرگردا پتیه کی تازی یز حیندکه دانا له: حبیب گرم، د. محمود علی عوسان، صالح پورسی، تهاصل عارف، عهلولی سوزان، صدیق ثمنین، عومر شریف، شیخ محمد مدی هرسین، عزیز عطراری، هاشم عطراری، د. فواد جمال، علی سنجاری، بدوللای فیلی.

همروها بپاریان دا پچنه سر «نیمپراتی» متی ماوت، و دگو مولا مستفا پی ی

حبيب محمد كسريم، له تاسميك دا كه له ١١ / ٥ / ١٩٩٤ دا پز
شمسدين مولقي د پارهي غلومبرجي نو وژانه نوسوبتي: «لغان البارزاني ومن يتبعه
من البسطاء والمتأخرين عقليا والانتهازيين في واد والحزب والعناصر المدركة الواحية في واد
اخر، وهو يعقلته الفردية العشوائية الانطاعية متفق على مجموعة من الاجراءات المنصية مع
الحكومة، وان قوائمه تهاجم مقررات الحزب ولروعه وتعتقل الاعضاء البارزين وتجرده الكوادر من
اسلحتهم ويشكل في بعض المناطق لجانا محلية - داود صائفة - وفق خطة تهدف الى تكوين
حزب مطيع له طاعة عمياء - يكون اداة في يده يستعملها كما يشاء ويريد...»

حبيب خۇيى بىر پە سىكرىتىرى ئىم ھېزىدە!
دوۋى ئىم كۆنلەرگە دەسلەككەن پە ئىلۋى كۆتە دەس مەلا مستەفا و. دەزگا
سىر كوردە ھەكەنى پارتى. ئەگەر لىۋى پېش ۋەكەر دا دەزگا (مۇسەلت) كەمى دەسلەت و
نەرخىيان ھەببى. ئىۋا بىن پە قەۋارى پۇش و كارتىزى. مەلا مستەفا پە ئارمىزى خۇي
ئەمگىزىن و. ھەلى ئىسۋاندەن و. بۇ گىتوگىزىش ئىۋاننى نەمىردان ۋەكە نوپىرى مەلا
مستەفا ئىۋان. ئەگ ۋەكە نوپىرى ھېزى پان گىلى كورد.

ملا مستغنا به دروایی سالانی ۶۴ - ۶۶ له گهران دا بو. ناوچه‌گانی رانیه،
سلاوازه، دوکان، چوارتا، پنجسرهن گهرا. به رولل نموست و، به شمو دانمبشت بز
نهلانمادی، کاره‌کانه.

خزى وا پيشان نندا پياړكى خاوين باوږى نيسلامه. رغزى زلورى له ملا نه گرت
و. لا پنگرى نندو پر شر و كېشه و ناكوكى له سر پنچېنى «شعر» چارمسر پكړى. له
همان كات دا په دزى خلكونه «مشرقيات» پشې نغږاوده.

ناوی هیچکام له کوره گانی، جگه له داشاد، گوردی نهه. هاسره گمی نهدیس در
گوردی پیکره نسی، تیتتری مولا مستطی ناویان لی بنی. مولا مستطی داوا تیکا ناویان
ننن «ذوالکفل» و «نیرافیل». نهدیس نعرسی متاله گانی له پاشمرزدا پهن به گانچی
متالان. له تاوا پنا بز پکی له هاوکاره نریکه گانی مولا مستطی نیا که بفکر تکی لی
پکا ناویکی ترمان بز پلوزنیموه. دای رجا و تیکا ناوکانیان نه گورن.

نور کاتنه هیشقا زور کس نشارمزای مالا مستغفا بون. له کاتی گفتوگودا که بهاتریناوه، «ماموستا». مالا مستغفا تهریر جنوبی اوردی به کاپرا ندا و، تینجا تمیوت: «من ماموستا نیم، عطی سردان ماموستایه، شپراهم محمد ماموستایه!» زور کس جنوبی پسیان خواره تا شهر بون له پاتی وشعی ماموستا «شغینی» یان «نیز خولام» به کار بیان.

له دانهشته‌گانی‌دا همیشه چنگز و هسان و داری له لا یو. به دم قسه کردنوه

خمسکی تاشینی دارد که تهر. دارچگرمی لی درست نکرد و. ناو به ناو تم دارچگرمی
بز یادگار به دپاری تعدا هم و بهر.

زلد شامزرا بره لپانی لادی و. دل و دهرنی دانبشتوانی دهبات و کاروباری
هشپره دهکان دا. تمیزانی چسبان له گمل باسی تگدا و چرنبان تعدونی. خنشی زلد
سرگروشته و چپروک و لسی پیشانی نغزانی. حزی له سوار و. له راگرتی نمایی
رستن و سهرلری پر. روهی نمپ و رانسمری گهرس هبر. خنشتین راپاردنی رادی
بغراز و رادی خسه گرو پر. خسه گرو گیتلاریکی خنشوکه دهکو قیزی و یزفزه. لای همر
پارزانهکان گروشتی دهکو نرکیکی تانی وا پر.

که بیستایه ناشایهک پان پیاریکی دسرویشتری ناوچهک ناپرت بکا. هیزکی
گهرس له گمل خزی تهر و. به ناوی دزستایه تهره نیم به میرانی. چمند زفزی خزی و
هیزهکی نانی گنرپان تمخارد تا ناپرتی نکرد.

حنزی نکرد هارکارهکانی بشکینی و همریان کسروکیان هسی و. چاو بهرو
ژی تی نو بن. که شکاتیان له لای نو له یکی بگردابه له سهر دزی. له پانی نووی
بگوری. پان بانگی بکا پر لپرسینهو. تهرت: «باشه تمعیان پشی خزی دزیو. کمی
تیر پر تهر کستر دزی تگدا. تگهر یه کیکی تازه دابیم نو له سهرتاره دس پی تگدا و
زلد تر ندزی.» زلد چار توانی تاوانیار یون به دزی بانگی نکردن بز لای خزی. له پانی
نووی حسابان له گمل بکا. تهرت: «تو لسیهکی واپان به پال دای. دپاره موحتاجی»
هندی پاری به خلالت تعدابه. نووی پاری لی ورتنگرایه بهر غمزلی له پراتمه نعتاری
نکوت.

گرمانی له هر کس همرابه که جاسوسی روس. نینگلیز یا تمعیانکاه ریزی
زبادی نکرد و تزیکی تمعنهو له خزی. به تمعی نووی راپورتی پانی له سهر بنوسی.
له همر کفر و کزملیک دا به ناشکرا تهرت: «کورد پیاری تی دا تهما.» زلد
چار هیرشی نکرده سهر لازی محمده. بز نووی دسلاتی خزی بنوسی. زورچار باسی
نازایمی خزی و شارزایی و بلسمتی له داتانی پلانی جمنگی دا. به جسنوکی پر
«مبالغه» ی له باور نعتارو. تگهرایهرو. تمعیان مبعشتی لیم موبالغیه نوو پر که:
به دانبشتوانی بسلینی له روی خزی دا کس ناویری پلی وانبه. له دانبشتنکی
لهرمالخ دا تلی: «تزیکیان له حکومت گرت پر دارام له عیزت کرد محمکهکی
پی تزیپاران بکات. تزیکی تی گرت سهری کرد. تزیکی تری تی گرت کورنی کرد.
گورلی تزیپهکان کم یون. به عیزتم وت تز لای خزم تزیپهکم داسنزان و گورلمبهکم
گرت محمکهکه له ناویراستی محمکهکی دا.» نووی لمحمد طمعا له کوزده دا
نمی. ملا مستفا روی تی تگدا تلی: «نوی وانبه!» کاک نووی تلی: «پلی تمعینی
لو کاتدا که تر تزیپهکت پیرو نان تمعیان دابش نکرد همر مملکت و قاپ و قاپاخ پر
تهر نه ناسان دا.» عیزت غمزیز یکی له تمسره هملکوتروکانی جمنی عیراق پر
و. دهری له بهر تانی دی پر.

هندی چار به مستفاده هارکارهکانی خزی تمشکاند. چارکیان له دانبشتنکی
گموردا رد نگاته کوزده و تلی: «من و تم پیاره همدوکیان ناومان مستفاده و. به
همدوکیان به لمدر چوله کمهک میشکان همه!»

گرنه گنجین پیرانه لای مالا مستحقا بز هلمسنگاندنی خطک. راهی دلسوزی شو
کسه بو هرامهر به خزی. نویدی دلسوزی خوی بز هلمساندایه نیشتر گوی ی نمدهایه
رمقار و. هلمسکووتی. هرچه کی بگردایه لی ی نمهرسوه.

*

داهستانی نیمی دزیو

سالی ۱۹۶۴ له میلوی بزتنویدی سیاسی گوردستانی عسراق دا نویشی
وهرخانیکی شومه. شومواره کانی وهکو رهگی گولی له جولانوی گوردا جیگر بو.
ناکزی نیوان سوزکی حزب و سکرتری حزب شوز برهوه ناو ناخی ریکفراره سیاسی و
پیشمرگه کانی پارتی و. له تفهام دا ناو خطک و جولانوی گورده و. بو به سهره نای
شمرکی ناوخی له برانوه نمهاتر.

مالا مستحقا چهند نیمی چکی دزیو له جولانوی گوردا داهینا. وهکو: پنا برون
بز چهک بز به لاهخستی ناکزی سیاسی. پنا برون بز دوژمن بز به پلاداخستی
مللانی ی دصلاط له گمل نهواره کانی. گوشتنی نیجاری سیاسی. له پاتی گفتوگزی
سیاسی شمره جیبری ناشیرین..

۱. شمری ناوخی له برانوه نمهاتر.

مالا مستحقا هیزکی گوروی کز کردوه له بارزانی و. عیشانی ناوچه که و.
پیشمرگه کانی پارتی و. له مانگی تمیزی ۱۹۶۴ دا چوه سهر پاره گای م س له مایوت.
لوقسانی گوری سهرمرشی راستوخی لشکرکشیبه گهی نه گره. دوی تفوتزهیکی کم
هیزه گهی م س شکا. گشاپوه نهران. نهران چهکی کردن و پیشمرگه کانی برده له همدان
له نوردوگایه کی کردن و. چهند کسی له کارمستدگانش: تهرامیم نمهند. عومر
مستحقا. مجلسی علی شریف. جمال قالیانی. نوری محمد طهای برده بز تاران. نوری
شاههیس که له سهر پردی لقشان رشاشی داتیمت. لئو کانداه له سلیمانی بو. له ریکی
پهله داده بز تداری چو بز تهره پنا.

۲. پنا برون بز دوژمن بز پلاداخستی مللانی ی ناوخ.

لئو هیرشدا که سوزکی پارتی ریکی خست. هیزه کانی به نازوقی حکومت نهر
و. به تلمسینی حکومت پزشته کردو. به ناگاداری و به ناو حکومت دا گواستوه بز
سهر مایوت.

سکرتری پارتی و هاوویکانیشی که بهرگی هیرشه کمان نه گرت پناپان برده بهر
نهران.

پنا برون بز عسراق و پنا برون بز نهران. له نهران نم دو لایه دا دژی په کتری بو به
نیمی چکی حلال له لای هره وکیان.

۳. تیکچونی بهیا بهرز و پیروزه کانی گورداپنی.

چهند باتنی. به نای و لیونی پیشمرگه ناوشاره له کانی ماسی دروست کرا.
«کانی ماسی» گایزیکه گوتوه خواری سلیمانی نیک گوندی قهره توغان. ناوشاری
سلیمانی به ناو له ژیر دصلاطی حکومتی عارف دا بو. پلام کانی ماسی شونیکه نازاد
و له ژیر دصلاطی شوری دا بو.

بهرپرسه کانی نم لیونمه بریتی بون له: حصرمرشی نمعه شانه. محصوره ی شا

محمد، وصفا گورونی که با چپ... نمانش چند پانده‌گیان له سرسره هره
 پدناوه‌گانی سلیمانی دروست کرد. له‌وا: عرسه نام، ساله سیک، حمه عطی لهرج،
 حسینی فارس، نمدینی فارس، سلاخی قاته قفسور، نعه سی سیر، به‌گیری خانم،
 عومری مارف... نامزگذاری و فرمانی راست‌خویشان له پاره‌گای بارزانی، یا راست‌تر له
 ملا مستفا و مرث‌گرت، دصلاخیکی بی سوریان داپونی. شرکی سوره‌گیان پلاوکرده‌نومی
 ورس و نزقاندن و سرکوت‌کردنی تمباره ساسه‌گانی بارزانی بو.

چالاکیه‌گانی تم پانده‌هه برقی بو له:

- پلاصاردان و پشت‌کشی سدان مال، له‌وانی نمدانی پارتی بو، و گرتن و
 لراندن و راوانتی سدان نمدانی پارتی له لاپه‌نگرانی م س و، گوشتی هنده‌گیان.
 - سمرانه سفندن و راوودت و برینی شمرانی به ناشرگای مالی کسانانی بی
 دصلا.

- پلاصاره‌اتی نمدانه ناسراوه‌گانی حشع و گرتن و لراندنی هندی له کادر و
 نمدانه‌گانان و، گوشتی هنده‌گیان به‌گیری دونه‌پتیهوه له‌وا: نوره‌حصانی سالی خله
 بنجر، که به زنده‌عطی سوتاند بو.

- له ساتیش سیرتر تاشینی برزی هندی لهو گله‌بانی قوچان درو کرد بو، یا
 پاتولی جراتیان له پور کرد بو، رشک کردنی قاچ و تلافی نو کچانی کراسی کورتیان
 له پور کرد بو.

کاره‌گانی پانده‌گانی مالی له همر لایه‌ک دنگی داپوره. زو کس هاواریان بز
 ملا مستفا برد و شکاتیان له لا کرد. ملا مستفا بز پاک‌کرده‌نومی خزی لم تاوانانه
 به‌پانگی درگردد بی ناگانی خزی دهری و، به ناو چند کسبکی کس له هره
 پدناوه‌گانیان درگردد. به‌پانده‌گیان به شونه گشته‌کان دا هلواسی. به‌لام به‌پانده‌که بز
 خاوه‌کرده‌نومی تودبین و نارمزی خلک بو، ندگیا هیچ کس له‌مانه نه به راستی له
 پشم‌گایتی درگران و، نه لیک‌لینه‌ویان له گلا کرا. خزیشان به شاتازیهوه تمپانوت
 نولن جگه له سیرک بارزانی کس که ناناسن و، کاغزی کس ناخوینده.

6. داهناتی و احتیال ی سیاسی

ملا مستفا محمد ناغای زیباری و صدیق مهرانی خوشنوی به هزی ناگزکی
 عشق‌تیهوه گوشت. له سالاتی شورش دا به هزی ناگزکی سیاسیهوه تاقسکی له
 کادره‌گانی پارتی گوشت. عطی حمیدی، نمدانی کزیمشی ناوشی و لهرسرای لقی
 سلیمانی و محمودی حاجی توفیق، نمدانی لقی سلیمانی، دواپهر حوسان عوزیری و
 معجد شواتی له زنفان دا گوشت و، ساله‌گانی دواپش به فرمانی نوره محمد عه‌لوللا،
 نمدانی کزیمشی ناوشی و، محمد وشرانی نمدانی لیونی ناوچه له ناو شاری هملیر
 و، خالیدی حاجی لهرجی کزکی له ناو هملجه دا کوژان..

«نیغیال» برینگی قرلی کرده ناو کزیمشی کوردهوه. سمرای تومی دوژمنه‌تی
 له ناو حبس‌ه‌کان دا لولتر نه‌کرده، دوژمنه‌تی خوشنوی له نهران هندی عه‌شهرت و
 پتعاله دروست کرد. لیردا دو لونه‌یان پاس نه‌کم:

- ملا مستفا، حوسان عوزیری گوشت، حوسان گادری راگه‌پاندن بو. نمدانی
 پارتی بو. له راده‌یری به‌فهاد کاری کرد بو. شاهر و نوسر و روناک‌بهر بو. چو بوه ریزی

پیشمرگه‌ها به رادپوری کردستان به دلسوزی کاری نکرد. له سر نموی برای حاجی
برای چهره‌ها بر گرتیان و له زندان‌ها کوشتیان. سال و مرگرا پاسکی م س دستیان
به سر چند نارچمه‌ها دا گرت و. چند کسبکیان له گاه‌رگانی پاسکی م س مستط
گرت. لمرانه: سپاسند و ملکز که بارزانی و. هومر شریف گروکی بر. نمانه له گره
له زندان‌ها برن. خرمه‌کاتی عوسمان چونه سر زندانه‌ها و به زله دهمان هینان و له
تزلعی خرمی عوسمان دا عوسکیان کوشتن. م س مستط نم داخلی له دل گرت. دوی
۱۱ ی بازار همر خیلی چهره‌های بز میرانی پانگ کرد بز پاره‌گانی خرمی له ناپردان.
له سلیمانیه به ری کونن بچن بز لای. له رنگای خله‌گان بزسیدگی بز دانان. عوسمان
له نژومیل دایزاند و. له همان شین دا عوسمان کوشتن.

- چغازی علی کاتب له عظیمه خالیدی حاجی فریدی کوشتن. له تزلعی نمدا
کوزکیده‌گان له سلیمانی نازدی برای چغازیان کوشته.

۵. داهستانی مرهاترات له گفتوگزی سیاسی و جزییاتی دا

م س مستط پاریکی جنرلریش و دم پس بر. وشی ورنده ی له قسگانی
دا به زوری به گار نمینا. لای وا بره له ناو گسردا ترمیمی دزی و داین پس
کارگرتیه له ترمیمی سیاسی. بز شکاندن دوژمنه‌کاتی نم رنگاهی به کار نمینا.
که پاسی ناگزیده‌کاتی خرمی نکرد له گیل تیراهیم محمد و هاروکیان له ناو
خلک دا تاوانباری نکردن بهمی: «سواری ژنی خلک نمین، سواری پیشمرگه نمین و.
سواری به‌کتری نمین ...» پان «له کاتیک دا پیشمرگه و خیزانه‌کاتیان تان نه به‌خزن.
نمون دزبان له مالی مملکت و شورش کرده ...»

نم لسانه شیاری سرگردی جولامیه‌ها نمین. هندی کسی نزکی که پی ی
نملین نم لسانه نگا. م س مستط نملی: «کرد لوه تی ناگات که بلیم من ناوکی
سپاسم له گیل تیراهیم محمد هیمه. پلام لوه تی نگا که بلیم دزبان کرده و.
خلکیان گاره و گاتیان داره... من دوژمنه‌کاتی خرم بلیم رنگاه به‌کشم.»

همردولا کومنه داهستانی تاوانبار له به‌کتری. له نوسنه‌کاتیان دا به‌کتریان به
خیانت و جاشایمی تاوانبار نکرد. زارای «جلالی» و «ملاهی» و «ناقصه‌کی جله -
پله» و دواپتر «جاشه‌کاتی شستوشش» و «ملا چرمی» بون به دتی سرزار. هزار
مرکریانی، شیخ محمدی همرین، سعید ناگام له «داهیان و خوشکردنی ناگزی نم شره
چنهدا دوری سرده‌کاتیان همر. سهر نمیه نمانه همرسکیان به رچله‌کی تیرانین. له
کردستانی عراق دا جگه له خیزانه‌کاتی خزان کسورکاری تر و خزیان نمیه دلان بز
گوزداتیان بسوتی. نم نمیه ناشیرنه بر به پشی له چالاک حیزه‌گان.

همردولا که به‌کتریان به جاشایمی تاوانبار نکرد، همردوکیان دو حیزی خاوند
به‌نامه و ریزای سیاسی و ریکشتن و بنکی جماعتی بون. هر به‌کاتیان هزاران
روشنیر و جوتار و کی‌کاری لی کز پی‌پوه. همره‌کاتیان به‌نامه و بیانی خرمی همر.
شری ناوخزی نوان نم دو بالی پارتی و دو شری ناوخزی نوان دو عشره‌تی بارزانی
و زیباری، یا تضانت همر جولامیه‌ها و عشره‌ته کرده‌کاتی سر به حکومت نمیه.
نه‌گرمی بارزانی و لایشره‌کاتی همرلیکی زلدیان داره بز سوک کردنی مسئله‌ها به‌خفته
قالی ناگزکی شورش و جاشی ۶۶ هه و. جاشی ۶۶ پش و دو همر جاشه‌کاتی تری

گوردهستانی هیراق له قهطم پەن. پەلام نەمە شەهەننەنکی نامەعقوله بو. هەر له لای
لایەنگەر کەتله رەقەگانی خێران تەپخواره.

مەلا مستەفا دواي ئەوێ م س ی دەرگەرە بێ ئێران رەگای بێ تەخت بو. خەزی به
تەنیا بو به دەستەلەتاری پەگەم له بێاردانی شەر و ناشەیی دا. له داسەزاندن و بێنی
پەڕەنشی سیاسی دا. له دانان و لایەرنی کارەدەستانی شۆرش دا. هەندی داوودەزگای به
ناوی: مەجلیسی قیادەي ئێره، مەکتەبی سیاسی، مەکتەبی تەنقیزی، مەکتەبی عەسکەری،
دروست کرد. مەکتەبەکان شتی کارۆنی و رۆالەت بو. دەستەلەتەکان هەر له دەس خۆی
دا کۆتە پەڕە.

هەگەرەندی هیراق هەندی هەنگاری هاریشت: گەراوەگانی پەردا، مەرجەنەزەگانی
گەراپەرە سەر کارەکانیان، خەزەندەگەکانی گەراپەرە زانستگا، زەرەر و زانی هەندی له
زەرەر لی گەرتووەگانی دوکان و دەنەنەخانی یازد، مەسەرە مەحمەدی دانە به وەزیری
کاروباری سەر... پەلام هیچ هەنگاری له مەیدانی سەلتانەنی ماله نەتەوێهەگانی گوردا
نەنا. ئەمەش له ئار خەلک و سەرگەراپەتی تازەدا مەزەقەي دروست کرد بو. چەند نامەبەگ
له ئێران مەلا مستەفا و هەگەرەندی ماله گەزەر کرد. بێ به درێ خەستەوێهە
سیاسەتەگانی م س پەداوەشتەکی دەهاری ماله گەزەر کرد دا به هەگەرەندی هارە، هەچی
کەمتر نەبو لەو پەداوەشتەي پەشتەر م س نامەدەیان کردبو. ئەم پەداوەشتە صالح پوسنی و
شەرەکت عەقراوی و هەگەرەندی صدیق پەدیان بێ پەشدا، پەلام مەلا مستەفا به هەگەرەندی وێ
بو: «له لاره به کارەدەستانی هیراق پەي، مەلا مستەفا پەوێ به پەداوەشتە ئەه، پەلکەر له
ژێر گۆشاری دەروێشتەگەي دا تەزای کردو، بێ ئەوێ تەلین گوردي لێوێشتو.»

هەبەدولسەلام هەریهەکی سوتەنی نەتەوێهەستی پەراوەتەنگ بو. رەگ له گوردا و
شەمە بو. به تەمەي سەلتانەنی هەچ مەلەکی گوردا نەبو. پەلکەر هەروەگەرەوێهە
هەبەدولسەید، پەکی له وەزیرە نەیکەگانی له بێرووسەگانی خەزی دا نوسەوێهە: عارەف به
هەچ جۆری پەوێ به مالی گوردا نەبو.

رەیکەرەوێهە سیاسیەگانی پارتی به زووی له گەل م س بو. دواي گەشەوێهە نەوان بێ
ئێران، چەند کەسەکی کۆمەتەي ناوێهە گە له گوردهستانی هیراق ما بو. لوانە: عەلی
عەبەدوللا، نووی شاورەس، زەهەبی له پەشدا مەکتەبی سیاسەتەیان پەک هەناپەرە و،
گۆزەلەکیان به ناوی «پەشتەرەو» به گوردا و، لقی پەشداپەش به عەریبی «پەهەز» ی
دەرێ کرد. ئەمەست عەبەدوللا له پادێان و، مەحمەدی حاجی تاپەر له سەیسانی و، مەلا
عەبەدوللا ئەسەمەیل له هەلەر... دەرێهەیان به کاری رەیکەرەوێهە دا. له گوردهستانی هیراق
دا دو رەیکەرەوێهە به ناوی پارێهەوێهە گەریان نەکرد و، هەردوکیان خێران به «شەری» ئەزانی.

دواي شەکانەنی م س، مەلا مستەفا دەستی گەراپەرە بێ داسەزاندنی پەهەوێهە له
گەل دێهای دەروێهە.

له گڼل شمېرېکا

ملا مستغلا لای واپر دنيا په پهلېږي شمېرېکا و روسيا نه گڼری و، پز دابهنگردنی سرکمرتن، نېمې پشتېمرواني پدېکې لم دو زلمېزانه په دس پېښری، لوو کاتوه، که له سزلیت گڼوایرود، هېچ هېوادېکې په پشتېمرواني سزلیتې نسا بو، هغولی ندا پشتېمرواني شمېرېکې په دس پېښری، شمېسې نشتشاردود و، هر له سمره پای دس پې گڼردنی جولانود کوه، هغولی پز دایر، له سمره نادا محمد تزلیتې راسپارد نم کاره په تېلېام بگېښی، محمد تزلیت دوچار، پز نم سېسته، هغولی دا، چارېک چر پز بیروت و چارېک پز تاران، هر شمېسې پو روژنامرواني شمېرېکې دانا نادم شمېسې هان دا سمردانی کوردستان پکا و، له گڼل خزی هینای.

ملا مستغلا له گڼوگڼکاني دا له گڼل شمېس (۱۹۶۲) چند چار داوای پارمېني شمېرېکې کرد، شمېس له گڼوایرودې وا په زلمېره چند وتارېکې له روژنامې «تېرېرک تاپس» ی شمېرېکې دا پلاو کړدود، نوسی پری ملا مستغلا داوای پارمېني له شمېرېکا نه کسا، هېراق شمېسې کرد په گڼرسمې پروپاگانده دوی جولانودې کورد و، روژنامه گاني پهلېا هېرشپان کورد سمرې، مگتېسې سیاسې له «خېبات» دا تمېان په درو خستود و، گڼوگڼهکې کورتيان پلاو کړدود که گواپه باززانی لوو، زیاتر هېچې تری نوتود و، نوی تری هېلمېستراوی روژنامروانده خزیهتی، ملا مستغلا نم په درو خستودوېسې پې ناخوش بو، چرنکه خزی نم داوایې پې شمرم نېمو، حاشاپسې لی ننه کرد.

تا سالاتېکې زلو شمېرېکا هېچ باپهنگېکې په جولانودې کورد و په ملا مستغلا ننندا و، تاماده نېو هېچ جزو پېموندېدېکې له گڼل داپهزیان، پلام هر کزلی ندا و، له رېگای شای تېران، گانهدمستانې تېسرائیل و، شای نوردونود هغولی ندا دمرگای شمېرېکای لی پکړتود.

له گڼل تېران

تېران له ۱۹۶۴ په دواوه پېموندی راستنوخزان له گڼل ملا مستغلا، وده کړ دسلاکې شمېرې واقع، داسمزواند، دواي نعه پېموندېپان تا نعات په هېزتر نېو، شمېسېن سرفتی له تاران پر په نویمې ملا مستغلا، پز په گمېن چار سالی ۱۹۶۵ سمره پای نودی چند هزار دانه تلمنگې برنویان داپه، هغدی چدکې قروشپان داپه له شمره گاني دا په کاربان پېښی، نعه هېراقی ترساند و، تلمنگې پلمېمېکې دپلوماسې له نیوان هغود دولت دا دیوست کرد.

تېران همېشه پز جولانودې کورد له هېراق دا گرنگېهکې تایهتی هېود، لوو کاتدا که ملا مستغلا نېمېمرواني کملک له سمره گاني تورکيا و سوړیا وده کړی، تېران پز لوو وده کړ تمېا دمووازی دنيا بو، حېزی دېموکراتي کوردستان که له ناکوکې سروزک و سکر تېردا پشتېمرواني یې چن و چرنیان له سروزک کرد پر، کورته پېر گوشار و تنگ پې هلمچنېن، ملا مستغلا نېمېمرواني هارسنگې له تېران شا و دېموکرات دا رابگری، نېو لاپهکیان هلمچنېری، دېموکرات پز نو کملکېکیان نسا بو، شا و ساواکې هلمچنېرود.

له گڼل نيسراتيل

نيسراتيل له گڼل حكومته كاني عمرېپ له شعردا پر، كوردېش له عراق دا له گڼل حكومته كاني عمرېپي دا له شعردا پر. نيسراتيل نيمېست تنو «دوژمنې دوژمنه» پكا به دوستي خزي. په كڼم چار له گڼل نيسراهم محمد له شعردا قسېان كړد پر، پلام نعماني دصلاستي تنو له سر نيزي كوردستان، پيروندي له گڼل تنو يې سره كړد پر. سالي ۱۹۶۵ نيسراتيل چنډ نيمېستكي نارد پر كوردستان پر دېدني مېلا مستملا، نيسر پيرونديكي هميشه پيان دامزواند. مېلا مستملا لاي وايو: چوله كه نيزيكي گيرونه پان دېده له عمر دنيا، په تايېستي له نيمېستكا، په هيرا پر نيسراتيل دمرگاي دوستايستي له گڼل نيمېستكا پر پكا تنو.

هېلگيرسانوې شعر

تنو گروې م س كړد پوي له سر شعري مېلا مستملا تاقستي درېزه پي داني شورشي نمارو، له گڼل عارف رېك كعوتو پر شعري كزتابي په شويش بهيني راست درمنېو. بگره مېلا مستملا كه خزي له «وي» له دايك و، له «وي» گيرونه و، له ناو شاخ و هميشه پي گمېشت پر، هرگيز لهو ژيانه ورس نمتېر كه له گڼل سروشت و تېگېشت و نازيزي تنو تگريها. تگري هر پاسي ورس پون بگرايه «سپاسه كاني تشكوت» كه رلژانامواتي پيشتاني دپلېد نادمسن ناوي لي نا پون، كه همو شاري و خريندواري ناخزي تدېر پون، لهو ژيانه پيزار پيرون.

ورده پېكادان لم لاو تنولا دوستي پي كوردو و، شعري كورد - حكومتي عراق له ۱ ي نېماني ۱۹۶۵ دا هېلگيرساپوه.

په هېول و تنفلاي تاوخو و، ناويزي تهران، مېلا مستملا له حوزه پاني ۶۵ دا ريگي دا په لاپنگراني م س - چكه له نيسراهم محمد و سېد غمزي شمعزني - همپان پگي تنو كوردستاني عراق، پيشمرگه كانيان نارد پر مېلانه كاني شعري رواندز و، سرگرده كانيان: عومر مستملا، هېلي علفي شريف، ماسجلال، علفي همسكزي دس په سر نارد پر دوله رمله و، پاش صاوه پك نوري شاره پي، علفي عبدالولا، نوري محمد طعافيش، چونه لاپان.

مېلا مستملا تاماده نېو هېچ نومي و لېوړدنيكي راستمېنه پراسهر پاسكي م س پيوني:

- نېي نيمېشت په ناوي پارتېوه كار پگن.
- نېي نيمېشت پارتېكي تازه داپيزيان و درېزه په كاري سياسي پدن.
- له ناو حېزه كاني خزي و داوړدزگاكانيشي دا جېگي نغده كوردنوه.
نعماني له دوله رمله دس پسر يې نيشوكار دانا پر. ريگي نغدان يې نېچازه پم لاو تنولا دا پون. له پاني شعري سر له نري له داوړدزگاكاني شورشي دا كار و فرمانيان يې پسيپري هولي ندا سرگ و رسوايان پكا. شيخ محمد علفي هرسن له وتاره كاني دا په «گچمر» و «چمر» ناوي نېردن. هلفيستي مېلا مستملا لم دس پسرانه پم گتوگنېدا درنه كوي:

جملین دیته پشوره. نورمحمدان روت، که دوستی نعمان و نزکی ملا مستغلا نمې. نعمین بز لای ملا مستغلا نيجازدهان بز ورېگری، په پښتو جملونوه پچن بز بهینې ژندکاتان. نورمحمدان نچې بز لای و په ناتویمې نځگریتوه بز لایان. هر له دوروه که روته درنځکمرې، علی عبداللای نېمرې: «ها روتها شسیرت پان روی؟» روته لوت لودا په پکا و لسه ناگا. سړی نځکته سر نطین: «چی وت؟»

روت نطی: «وتی نيجازدهان نادم.»

نطین: «نموت بزچی نيجازدهان نادا؟»

روت نطی: «لسمهکې ناشینې کرد بز گېرانده ناشی؟»

زوری لی نځکمن روته ناچار نمې پزبان بکسیتوه، نطی: «وتی نيجازدهان نادم

بز نموي ژندکاتان حیز پنا؟»

علی عبداللای لود کاتدا پیاسه نکا له پر خیموه نطی: «پدکو که پیاوړکی بی

نځدها؟»

نوری شاورېس پدکسر علی داپره وت پوی: «گنوده خزی نځرویدی همېه. پانزه

سال له سزگیت پودا»

نو کاته نوری شاورېس، علی عبداللای، علی عسکری، نوری محمد طمعا

ژبان همېر، نورانی گمان هشتا ژبان نمینا بو.

بز نموي نوری شاورېس پشکېتی ناردی له ناوشاری سلیمانی تعلیمان له ناهیدی

شیخ سلام کرد. ناهیده له گڼل دزگا نتمنیهکاتی حکومت تیکلاری پیدیا کرد بو.

ناهیده بریندار بو نمرود. پلام ملا مستغلا له کوزه گشتیهکاتی خزی دا نموت: «من

ناردومه تمله له.. پکمن کچی پر قولی کتوتوه.»

■

سالی ۱۹۶۵ منیش وډکو خړندکارهکاتی تری زانکزی پمغداد گرامره پمغداد بز

نموي دوروه په خړندن پدم. همو نو خړندکارانه چی پونه ریزی شوروشوه له زانکز

دورکا پون. منیش پدکی پوم له دورکاوهگان. ملا مستغلا لیتمهکې داپو په حکومت،

ناری زیاتر له ۶۰ خړندکاری تی دا بو. هندیهکیان هیچ پهموندیهکیان په

پشمیرگا پتموه نموي، خزان له پر تمبلی یا خزی تر له خړندن په جی ماپون، کچی

ناری من و چند خړندکاریکی تری، که له شوروش دا پون پلام له گڼل ملا مستغلا

نمیرن، تی نضرأ بو. نو کاته د. عبدالعزیز دوری سرزکی زانکز بو. هریکی

زفرمان دا تا وډگرایتموه.

له ۱۶ ی تهلوی ۱۹۶۵ دا چنفرال عارف عبدالرزاق هولی نیشلیای دا پلام

سرکوتو نموي، په سواری لږوکه هلات بز مبصر. لود کاتدا من له «نمینی هام» له

پمغداد گېرا پوم. رشید موحسن، که توسا هاوکاری عارف عبدالرزاق و، دایمی بو په

پدکی له دامنزندهکاتی ترح (التجمع الوطني العرالی) پمیرجیوی گشتی «نمن» بو.

دوی نیم روداره موشر عارف، نورمحمدان پزازی راسپاره وزارت پیک بهینې. له دوی

۱۶ ی تموزوه نموه پدکمین چار پر کسبکی «مدهنی» بی په سرزکی وزیران. پزاز

ساحزستای قانون و، پاموی په رژیمي پارلمانی همېر. لای واپو کاتی نموه هاتوه

دصلاتی سپایی کوتایی پی بهینې.

«نعم» مصطفیٰ کیمی حوالی «محکمہ امن الدولہ» کرد ہو۔ لغوانہ ہو حرکیتی کرتیم به سردا بدن. هاتی بهزاد بز من خبری پیوه ہو، چونکه به پڑنی چوئی ۱۸ ی تشنهوه چنده ومجهد گبرلوی سیاسی بهردا، بهکیان من بم که به کمالمتیکی زود لودس بهیوم.

بهرنوعوی موشهر عارف

روزی ۱۲ ی نیسانی ۶۶ موشهر عارف له هالکزی بهردا سوتا. جعفراله کانی چیش کفونوه بز دانانی بهکیکی تر له جیگای نعو. نعو بهسانی برهان هطیلوره به سر کزمار و، نعو به نعو بهمان بهزادی داناهوه به سر وکی وزیران.

جولانوعوی کوره سهرمای گبروگر لقه کانی ناوخی بهوه به لاقتمیکی گرنک له بهسانی ناوهکی و دهوکی هیراق دا. پشتیوانی نیران له مولا مستطفا زهادی کرد به به شیره بهکی نعو که عیرالی نعرساند و، پروستی رسیسی دایوه. بهزاد لای واپر که گبروگر لقی کوره به شعر چارصو ناگری و، له کونفرسیکی روژنامهرانی دا وتی: ناکر چل پهلجا کوره به شاخوه پهن گبروگر لقه که هر نمیشی. چنده جبار بهسی بهکی گفتوگری کرد بز چارصو کیشی کوره. له هسان کات دا بهیوندی و ناوگری بهیورا له نیران سرکرد بهی بازانی و حکومتی بهزاد و، له نیران مدهکتیمی سیاسی و حکومتی بهزاد کرا.

له تاستی لاساری و رمی مولا مستطفا دا نعو تاقمه کبی م س نعو بهیخ و، بز نعو مولا مستطفا له خزان نعو بهیخ و، ناچاری نهکن له سر حسابی ماله کانی کوره (تازل) بز دوژمن بکا، قازانچی خزان و جولانوه که و کوره لعهدا به: چالاک سیاسی حیز بهکیان راپگرن. بهلام نعتیش ناماده نهین مهیدان بز مولا مستطفا چزل بهکن. بهکخواره کانی نعان له شارهکان و له ناو بهشمر لقهدا دویض نعهدا به کار کردن. مولا مستطفا گومانی لی نهکردن و، به مفرسی داتغان، خمی به له گیل حکومت هارکاری بهکن و دوی تم راپوستن. له ناو لقه کانی تم حیز بهدا تیشفتابهک کرا به که نعو بهو چیره بهی نازادی و بهی کار بهننوه. بان هطین بز لای حیز به کبی خزان. زود بهی دنگی دایر نهکر مفرسیان هانه سر هطین.

مولا مستطفا روژیک مفرزه بهکی بازانی نارد بهو بز دولعه لقه به دوی: ماسجلال، حبلی، عومر مستطفا، علی عسکری دا بز نعو بهیخ بهیخ بهیخ بز لای نیرسی کوری. بازانهکان له پیش دا سهرانی بهاس ناها نهکن و تاگاهاری نهکن که بز بهیستبکی ومها هاتون، بهاس ناها تی نهگا بهیانبین بز کوشن. ماسجلال و هاوریکانی له بهیستی هاتنهکیان تاگاهار نهگا. نعو بهیخ له ناو خزان دا لقه نهکن و، را ریک نهکن جاری نعو بهی مفرسیان له سهر هطین و، نعو تریش له نزدیکترین هط دا خزان دهریاز بهکن. ماسجلال، عومر، علی، حبلی به ۴ لولی له ۲۸ ی کانونی دومی ۶۶ دا هطین و، له پیشوه له ناو سلیمانی دا، له چنده جیگاههک که به خوزخشاره دانهان ناماده کرا به، خزان شارهوه. پاش مودهک حبلی بز بهفداد و علی

پشترانی له پهمانه کسې پخاز په ناوې مولا مستفاوه.

پهمانه کسې پخاز پیک هات پر له ۱۲ ساده. تگمرچې پهمانه که دان به مانی
نعمونه کېږدا نننۍ، علام هیچ چوارچېسوهېدی پز دپاری ناکردو. لم پهمانه دا پاسی
چندېن کېشې گرنګ کړا پر لوانه: گردنې زمانې کوردې په زمانې رصصې خویندن و
داتېره گان و، پشدار کوردې کورد له پاپه پخزده گانې حکومت دا. ودرگرتې قوتایې کورد
پر خویندن له دمووه. فرمانپران له ناوچه کدا کورد بن. عطیاردنې گشتې و ریگه دان
په حزب و روظنامې سیاسې. لېسوردنې گشتې. گفرانوهې گریکار و فرمانپری ودرگراو
پر سر گاره گانپان. ترخانکوردنې پاره پز ناوهدانکوردنوهې کوردستان. گفرانوهې
جوتپاره گان پز شونه گانې خزان.

پاسه گانې په شپوهېکې ومها لاستیکې دارژوا یون. هر لاپه نمپترانی پو جوړه
لیکې پداتوه که خزی نمپوست.

هغنی گسې نطن، حکومتې عسراق له نطناسې شو شکاندا نم پهمانی
خویندوه که له هغدرن توشې هات. رنګه نمعه جزی له خز هملکېشانی هغنی تاقم
یې، په تایهتې شپوهېگان، که هغدیکیان لم شمره د پشدار یون، تگپتا نه شمرې
هغدرن و نه هیچ شمېکې تر له موزې شورې تملول دا نمونده کاریگر نمپوه کار له
پریاری سیاسې حکومت پکا، په تایهتې شو له شاخیکې سخت و دور و دپراوې ودر
هغدرن که له همر شاریکې گوردې کوردستان دوره. له دواي ۱۴ ی تموزي ۱۹۵۸
موه. پخاز په گسېن سرورپراتې مدعنی یو، تا شو کاته هر له چمنراله گانې جهمش
هملشپزیردان. پخاز وروپوې ۳ ترکې قورس پوهو: دورخستوهې جهمش له ژمانې
سیاسې و، گفرانوهې ولات پز ژمانې پارلمانی و، چارسرگردنې تمگوجملعې نابوړې.
نسانتمش همر پسترا یون په چارسرگردنې کېشې کوردوه. پخاز لای واپو کېشې
کورد نمپې په گفتوگر چارسر پکړې و، تگمر چمند چدکداری په شاخوه پخت کېشه که
هر نمپنی، شکانې جهمش له هغدرن پشترانی یو له باری سرېمې شو.

پخاز له ټر گوسواری چمنراله گانې جهمش دا له تاپې ۶۶ دا وازی هېنا.
وزاره ټپکې نوی په سرورکاپدې چمنرال ناچې طالب داسخوا. حکومتې تازه خزی په
پهمانی حوزېپرانوه نمپستوه، پخازش وتې شوو پرتنامې حکومتېکې شو پوه،
حکومتې دواي شو نمپوانې جهمپې ی پکا و نمپوانې دصتی لی همل پکړې.

هسراق ریگې دا په پارې له پشدار روظنامېکې عمرې په ناوې: «الشاخ»
دپیکات. نمعه دومېن چار پر له سرورمې جهمپوې دا ریگا په پارې پدې له پشدار
روژنامه پلاو پکاتوه پز رورکوردنوهې پپوزخونه گانې خزی پز رای گشتې هسراق.
«الشاخ» له چاو همر روظنامه تاشکراگانې تردا، زفور دواي ژمانې دپسوکراتې
و، داپېن گردنې نازادی جهمپانې، روظناموانې، دمس پې گردنې ژمانې پارلمانی تگرو.
همرهها پامې په مپزو و تدب و شمرهنگې کوردې نمدا. دواي ساومېک پاشکزهکې
حفلتانتمې په کوردې پلاو کوردوه.

وزارتخانه‌گان چند جاری گزراڼ. تمعیث نشانی ناکوکی ناو جنرالده‌کاتی جه‌ش
 پر له سره باده سیاسیه‌کاتی عیراق. نوره‌حسان عارف، په پیچوانتی کاکیه‌ره کابراپه‌کی
 در و توندوتیږ نیو، زړی حیزه سیاسیه‌گان له سرده‌می نم دا پوځاپرونه و خزان ریک
 خست بوه. بز زلر کونونوی گرتگ کسانیه‌ جه‌نگیه‌کاتی نوره‌ زمانه، وه‌کو؛ تمعیث
 حسان بکر، عبدالعزیز صولمه‌لی، طاهر پم‌یا، ناجی طالیپ... ی پانگ نه‌کرد و،
 پرس ی نه‌کردن و، رمی ورنه‌گرتن. هندی له‌ مانه، په تاییه‌تی پم‌س، په تصای
 تهنه‌لاب بون، له پره نوره حیزان نه‌کرد کبشه و گپه‌رگرتنه‌کاتی جنرال عارف، له‌وانه
 کبشی کوره، نالوتیر و زلدر بی.

له ۲۹ ی حوزهرانی ۶۶ هره، مولا مستفا شری له گیل عیراق راگرت بو، بلام
 شری له گیل باسکی م س راگیانده بو. له هر جیگاه‌کی بزې پلراپه هیرشی نه‌کرده سر
 بنکه و بارگا و هیزه‌گانپان، حکومتی عیراق زلدر تصاشای نم شری نه‌کرده بی نوبی
 ریگی پی بگری. حالته «نه شعر و نه ناشتی» پالی په سر علوم‌برجی کودستان دا
 کبشا بو. مولا مستفا له روی پشورگه‌پوره خریکی خز په‌پز کردن و، له مبدانی
 په‌پوندی دهره‌کی دا خریکی دام‌وزاندنی په‌پوندی تازه بو.

دواي نوبی تیسری سردانی بغدادی کسره و، سرک‌وزار و هندی له
 کسانیه‌کاتی کوره و عربی بغدادی پنی، سرک‌وزاری عیراق، جنرال عارف له ۲۶
 ی تشرینی په‌کسی ۱۹۶۶ دا هاله کودستان و، چو بز سردانی مولا مستفا. لم
 کزبونوه‌ش دا چدک‌کردنی جاشه‌کاتی ۶۶ (۱) په‌کم داواي بو.

شعر و ناشتی و، کللی چاروسرکردنی کبشی ناوخی جولانوی کوره له‌ دس
 مولا مستفا دا بو، تمعیث په هیچ شتی رازی نشو په تسلیم بونی بی قعید و شری
 نمان نمی، نمانیش ناماده نه‌بون تسلیمی بن.

باسکی م س له ۸/۲۸ - ۶۶/۹/۲ دا کونفره‌نسبکی هست. راگروه‌گان
 بیانونه‌کاتی خزان و ناکوکیه‌گانان له گیل مولا مستفا روڼ کرده‌ره. کونفره‌ش پشپورانی
 له پهبانی ۲۹ ی حوزهران دهری و، ستایش حکومتی کسره. بلام له پانی نوبی
 هولی دوزینوی ریگی په لاداخستی هیسانن ناکوکیه‌گان بده، ناکوکیه‌کاتی قولتر
 کرد و، بیانونی سیاسی و نایدیولوجی بز ناشی و، سرکرداپتی بارزانی په خبانت و
 جاشاپتی تهران تاوانبار کرد.

له پراسپر تمسدا کونگره‌ی حوزم له ۱۵ - ۶۶/۱۱/۲۰ دا پسترا. نم
 کونگره‌پیش له پانی نوبی هولی دوزینوی ریگی په لاداخستی هیسانن
 ناکوکیه‌گان بده، ناکوکیه‌کاتی قولتر کرد و، بیانونی سیاسی و نایدیولوجی بز ناشی و،
 لاینه‌کسی تری په خبانت و جاشاپتی عیراق تاوانبار کرد. هندی له دهرکراوه‌کاتی
 کونگره‌ی ششم، له‌وانه: نوبی شاره‌س و علی عبدالل هلیق‌بردانونه په نندای
 کومبشی ناوخی و، گرانوه په نندای مه‌کشی سیاسی.

کۆنگره‌ی شمش

باسکی جلالی خزی به حیزه‌یکی تازه داتمنشتنا، پلکو خزی به خاوضی میژویی و شعری پارتی داتنا. له کۆتایی ساری ۱۹۶۷ دا کۆنگره‌ی له کملار بستی. وەکو نیشانی دێزادان به کۆنگره‌گانی پیشوی ناوی نا کۆنگره‌ی شمش. تێپه‌رامێم ئه‌مه‌که که له کۆنگره‌ی پێنجهمه‌وه سکرته‌ری حیزه‌که بو، هه‌ر به سکرته‌رش ماوه‌وه، کۆنگره‌گهی کردوه.

ئهم کۆنگره‌به بپاره‌گانی گونفره‌سی ماوت، که ئه‌و هه‌مو کیشه و گه‌روگرفتانی له ناو چه‌رلاته‌وه‌ی کوردا خولقاند بو، به پاش نر‌خاند و، پشته‌برانی له هه‌ڵه‌ستی سه‌رکه‌وه‌ی تێپه‌رامێم ئه‌مه‌که و، هه‌مو هه‌نگاوه‌گانی کرد. مه‌لا مستفای له حیزه‌که وهرکرد. بۆ خۆ جی‌یا کړه‌نوه له حیزه‌که‌ی مه‌لا مستفای په‌روگه‌رامیکی تازه‌ی دانا، دامه‌زواندنی سوشیالیزمی له عێراق دا کرد به نامانی سترا‌نجی خزی.

به گه‌وه‌، دو حیزه‌ی دووین به یه‌ک به ناوی پارتی دهموگراتی کوردستانه‌وه که ئه‌و‌گانی هه‌روه‌گه‌یان «خه‌بات» بو، له ناو کوردستانی عێراق دا کاری رێکخه‌راوه‌ی، سیاسی، پشتمه‌رگه‌ی، راگه‌یه‌ننه‌یان نه‌کرد و، هه‌ر یه‌که‌یان خزی به خاوه‌ن و مه‌یراتگری میژویی حیزه‌که داتنا.

•

کورد و جو

له رۆژانی جه‌نگی شمش رۆژی عه‌ره‌ب - ئه‌سرائیل (هه‌وه‌یه‌ی ۱۹۶۷) دا مه‌لا مستفای، به ئاشکرا، به‌انی دهموگه‌ر بۆ پشته‌راتی له عه‌ره‌ب و، ئاماده‌یی دهموگه‌ری بۆ ئاره‌ی چهند هه‌زاری پشتمه‌رگه‌ بۆ به‌شاری لهو شه‌رده‌ی دژی ئه‌سرائیل.

دوای شکانی عه‌ره‌ب به چهند رۆژی له رێگای تاران‌ه‌وه، به نه‌ینی، چو بۆ ئه‌سرائیل بۆ په‌ڕه‌نای له سه‌رکه‌وته‌گه‌یان. گه‌له‌دا ساته‌ر و موشی دا‌یان و، چهند کهمی تر له کارمه‌سته‌ گه‌وه‌گانی ئه‌سرائیل به گه‌رمی په‌شوازیان کرد. لهو سه‌رده‌یه‌دا وت بوی: «کورد و جو ئامه‌زان، هه‌روه‌گه‌یان نه‌وه‌ی هه‌زه‌تی تێپه‌رامێم، له به‌ر نه‌وه نه‌ی هه‌وکاری یه‌که‌تر یه‌کن». شوه‌ی شه‌ره‌که‌تیه‌ان له سینه‌ پشان دا و، هه‌ندی لهو چه‌که روسپه‌انه‌ی لهو شه‌رانه‌دا له چه‌شه‌گانی عه‌ره‌بان گرت بو به به‌اری پشکه‌ش کرد.

•

حاله‌تی «نه‌ ناشتی و نه‌ شه‌ر» هه‌ی به سه‌ر په‌وه‌ندی کورد - سه‌کرمه‌ت دا کیشه. به‌لام شه‌ری کورد و سه‌کرمه‌تی عێراق ته‌تر بو به شه‌ری کورد - کورد، به تاپه‌می دوا‌ی جه‌نگی شمش رۆژی عه‌ره‌ب - ئه‌سرائیل، که عێراق ۴ هه‌زار سه‌ره‌زی ئاره‌ بۆ ئه‌وه‌وه‌.

•

یه‌که‌ستی سۆقه‌ت پاهه‌نی به چه‌رلاته‌وه‌ی کورد نه‌مه‌دا له هیچ به‌شیه‌کی دا جگه‌ له عێراق، پلکو خه‌ریکی دامه‌زواندن و له‌که‌رنه‌وه‌ی په‌وه‌ندی ئه‌وه‌ی - بازگانی بو له‌گه‌ڵ ئه‌ران و تۆرکه‌یا و خه‌ریکی له‌که‌رنه‌وه‌ی په‌وه‌ندی ئه‌وه‌ی - سه‌پای بو له‌گه‌ڵ عێراق و سو‌یا.

له عێراق جگه‌ له په‌وه‌ندی ئه‌وه‌ی، بازگانی، رۆشه‌به‌ری .. نه‌یکه‌ی هه‌مو چه‌ک و ته‌فاهی جه‌نگی هه‌زه‌ چه‌که‌ره‌گانی عێراق له یه‌که‌ستی سۆقه‌ت ته‌مه‌ن نه‌کرا، که هه‌ر بو

جنگی کوردستان به‌کاری نفعنا. نوبی عراق که گرنگیه‌کی جیهانی همه، له کانونی په‌کمی ۱۹۶۷دا عراق و سولیت ریکوتنیکی سهره‌تایان نیزا کرد بو پارمه‌تیدانی «کومپانیای نوبی عراق» بو دهره‌تانی نوبی په‌تروچاری روممه‌له. جنگی شش روزهی هورب - نیسراتیل ۱۹۶۷ بو به هری برش په‌په‌وندی عیراقی - نوسریکی و عیراق ناچار بو بو خر پرچمک کردن زیاتر پشت به په‌کیتی سولیت بیستی.

له تهران، جگه له ریکوتنی ناویری ۱۹۶۳، سالی ۱۹۶۶ تهران و سولیت لیسو دروستکردنی دامغزوی توانمنه‌وی ناسنی تصلعه‌ان و، راکیشانی لرلوی گیزانوهی گازی سروشتی تهرانی بو په‌کیتی سولیت ریکوتن. پاش ۶ سال تهران گه‌وته نارونی گاز. له تورکیاش، ناگورکی پونانی - تورکی لیسو قسیرس په‌په‌وندی نوسریکی - تورکی گز کرده‌بو. تورکیا په‌رو چاکردنی په‌په‌وندی خوی له‌گه‌ل په‌کیتی سولیت نه‌چر.

*

سهردانی چهنرغال عارف له تهران

پشپه‌روانی تهران له سلا مستعلا دژی عراق گه‌بشت پوه راده‌به‌کی خه‌تورناک. کارمه‌ستانی عیراق گه‌بشت پوته نو باوهری «کوله‌کی روح» ی جولانوهی کورد له تهرانه. سهرزکی عیراقی، نه‌ورمه‌ان عارف، سهردانی ره‌سی له تهران کرد و، شای به‌نی. عارف، پیشت سهردانی بازانی کرد بو، بازانی پی رازی نه‌کرا بو، لم سهرداندا وستی تهران رازی بکا و، نو کوله‌کیمه پشگیتی که روحه‌کی تپاه. هیشتا نم سهردانه به ته‌لهم نه‌گه‌بشت بو، عارف روخا.

*

نیتقیلابی به‌میس ۶۸

چیزی به‌میس بو جاری دوم له نه‌گوزی ۱۹۶۸ دا به نیتقیلابیکی دو لورناهی دمه‌لانی گه‌توه دست. واته واتیکی زوربان به دواوه بو که به هاوکاری نوسریکی - به‌ریانی هاتون، به‌لام رژی به‌میس کملکی له نه‌په‌ریه‌کانی ۱۹۶۳ ویرگریو، له به‌مانی په‌کمی نیتقیلاب دا پهلینی به‌مه‌زکردنی په‌په‌وندی داپو له‌گه‌ل په‌کیتی سولیت. راسته‌گه‌شی دمه‌لانی به‌میس له سیاسیتی دهریوی دا هه‌ولی به‌مه‌زکردنی په‌په‌وندی ناویری، سیاسی، دیپلوماسی، جنگی له‌گه‌ل په‌کیتی سولیت و ولاتانی سوسپالیستی دا، دانی پهلانهای دیموکراتی دا ناو «سهرقای هولشتاین» ی شکاند، دانی به جمهوری سوه‌لانی فیتنام دا نا، له ناوهرش هه‌ولی سهرداکردنی دا له‌گه‌ل حش و لومبه‌کانی هورب و هه‌ولی چارمه‌کردنی گه‌روگری کوردی دا.

■

به‌میس وستی هه‌رو پاسکی جولانوهی کورد، جملانی و مه‌لای، رازی بکا و به لای خزی دا رایانیکیشی. له وزارت‌ده‌کیان دا و وزیران یز مه‌لای و، وزیرکیان یز جملانی ترخان کرد بو. وزیرده‌کی له پانی جملانی دانرا بو، طمعا صحیدین بو، راسته‌گه‌کی طمعا زیاتر لرلوی جملانی بی، دلسوز و گه‌رایلی به‌میس بو.

نم کارهی به‌میس سلا مستعلا‌ی ووزاند. سهری پی‌شه‌کی سلا مستعلا چه‌ک‌کردنی جایی ۶۶ (۱) بو. سلا مستعلا له هه‌ر ریکوتنیک دا له گه‌ل حکومت، نه‌گه‌ر کورژانمنه‌وی کساییتی و هیزه‌کانی تری کورد و، ناسینی خزی وه‌کو پشپه‌روای

تاقانه دابهن نه کرده، په نامه نه لوبولی پکا. له کاتندا بهمې نامه نهو پېسته ژر پاری شم مرجانه. په تایمې خپان لاواز پون و، له ناو خپان دا مصلاتی ی دصلاط له نېوان پاله کانی بهمې دا، هېشتا په لادا نه کسوت پر. پارزانی وزیره کانی خزی کپشاپره و، پېرندی له گدل بهمې گړی تی کسوت و، سره پهام گېشته شم.

بهمې هېشتا بهمې گورې هیزه کانی له نوردون پر. هېشتا خزی چېگېر نه کرده پر، نه مېتوانی، یا نه مېتوانی هیزه کانی خزی په شمې گوردستانه خبرک پکا، خزی تماشای نه کرده و، پارستی جلالی نندا پز شمې پارزانی. شمې گورده و گورده گېشت پره نه مېتوانی.

هیزه کانی مېلا مستحقا له زلر چېگا شکان و راوړن. پارستی نران پز پارزانی لم لزانهدا زلر زبای گره، نهانیت گېشته نهو هیزه کانی خزی په جلی پېشمېرگوره نغاره پر مېدانې شمې. له گدل نه مېتوان دا هر له کشانویدا پر، هندي له هاوکاره نزیکه کانی پارزانی پېشپان کرد پر مال و پاره گانې پگړی نهو دهی نران، مېلا مستحقا لوبولی نه کرده پر. لغیا په گ شت مېلا مستحقای لم چورته رزگار نه کرده نهو ش راگرتی شم و گتتوگ و رېکوتون پر له گدل بهمې.

باسکی م س چارخوږی خزی په بهمېست بهمېست پر، خزی په هارپېمانی ژبان و مردنی بهمې داننا. بهمې له مصلاتی شم دو هیزدا، په چدک و پاره و هیز. پارستی م س ی نندا. هندي پایې پېرېوېرېمې په تفتانده کانی تمان سپاره پر. رېگې دابهن له پمېدا رلژانمې «الند» په عمرې دهېگن. له شاره کانی گورستان دا ېنکه و پاره گاپان دامزواند پر، له هندي شون تماشای له پال دزگا کانی حکومت دا حوکمرانېان نه کرده. جزوی له ازدواجېمې سلطه دروست پر. له پواری ماله کانی گوردا هندي هنکاری نا پر، وهکو، دروستکردنی محافظې دهوک له قزاقانې دهوک، زاخو، تاسېدی، شېخان. دامزواننې زانکزی سلیمانی و کوزی زانباری گورده و، په کیتی نوسرانی گورده. گردنی نوروز په چوڼی رسمی. دمرکردنی مانگانمې پمان و، حفتانمې هارکاری.. پلام شم پېارانه، که زلور لایمې پېرېوېرېمې و روشنېرېان همو، پس نهون پز رازی گردنی گلی گورده و چارمېرکردنی کپشه گې، که پېرېستی په چارمېرې سیاسې پر. سرورای نو همو دلسونمې باسکی م س پز رلژمې تازه له خپان نیشان دابو، بهمې هېچ دسکوتېکی سیاسې وای نندانی، له پېرېمې گلی گوردا سرېمې و لسمېان سوار پر.

گورفاری رزگاری

«مجلس نهاده الثورة» موافقتی کرد له سر دمرکردنی هفتانمې «رزگاری». ناره گې ماصبدال علی پزارد پر. من خاوشی تېمېاز و شازاد صاحب سرتوسری پر. نوسا هېدوللا سلطو سامرانی وزیرې تېلام و حسن عطوی مدیر الصحافه پر. له کاتندا هېچ گولار پا رلژانمېک له عېراق دا په گورده دمرنهجو. نوسا نرانمې «رزگاری» مان دمرنه کرده و، له رزگاری کو پېرېنه، مېمېتېکی دپارگرومان همو. تمان وېست «تبار» پکی تازه له جولانمې نغومېی گوردستانی

هیراق دا دایهینن جیباواز بی له ریازی هورو بالی: جهلالی و معلای پارتی و. هورو بالی قیادهی سرکزی و لریندی سرکزی حزبی شهرمی. له کارهگمان دا سرکوتو بون: بیری دایمزوانندی «کومله» مان گلاله گرد و زمینستان بز خوش کرد.

هیچ کس له نیمه کادری پیشمی و مرچمخوری مدکتبی سیاسی نهی. مدکتبی سیاسی نه بز لانی خومان و نه بز چاپ و پلاوکردنوی رزگاری هیچ پارسیهکی ماده بیان نداین. بز لانی خومان و لانی گولاره که پشتمان به خومان هست بو.

چاپخانهی «ژین» ی یادگاری پیرمیردمان به هورو دژگا و کورسته گزیدهکانیهو کریهوه، تمانت ژمارهی تعلیمونهکی که ژماره ۱ ی سلیسانی بو. له بهشادیش دیزگایهکی نیتشریایپ مان گری. نوسا تازهین دزگای دارشتی رشتی نوسین بو. پارهی گرینی هورو ثمانه خومان پیدامان کرد. م س فلسیکی نداد، پلام چونکه له نیمه دلنیا نهمین مولکیهتی رسمی چاپخانهکیان خسته سر نای کاک هورمر مستطا.

ژمارههکی زور نوسری گلمی لی کز بیرووه، ژمارههکی له نوسره ناسراوهکان و تاران بز ثنوسی، لوانه: نیبراهیم محمد، به زلمیره «ژانی گلد» و، زلمیچی، هندی و تار لوانه: «سوسپالیزم به زمانی ساده» و، شاگیر فنتاج، به زلمیره چند پیشکی له کتبی یزیدهکان پلاو کردهوه. محمد مستطا کوردی، به زلمیره شیمیکی سالی لیک دایهوه. محمد خواجه، هندی ورده بایلی بز نوسین. محمد صالح دپلان، و تارکی له سر نیزامی گلمی و، چند شمریک و، جمال شایزری، چند شیمیکی بز ناردین. جگه لوان نیمیش خومان بنمالی گولاره که چندین و تاران بز ثنوسی.

من به نای خومانوه و، به نای خواستراوه زورم پاس و پایت ثنوسی. بکی لو و تاران: «هزاری سرگرمی شایری دهرای پارزانی» بو. که لیکولنیهوه یک بو له سر چاپی بگمی دیوانی، «بزو کوردستان» ی هزار. هزار بام و تاره زور نارمحت بو، رای زانی بو نیبراهیم محمد نوسری. له سر نوه چند شمریکی «هجو» ی بز داناوه، له سر پیشمی خزی شهردکانی هوری جنیری سوک و قسلی ناشینه.

نیمه لوانه بون له سیاستی سرگردایلی پارتی رازی نهیون، به تاییدی سر له گلد پارزانی و هاوکاران له گلد بمس، حینیه که قسادی لی کحوت بو، زوری سرکرده کالان به دل نهی. خومان له ناو خومان دا جزوی له (تکتل) مان وروست کرد بو. ثمانیست به ریگای نوسولی و یک خوراوی رهسازی حینیه که راست بگمتهوه و، سرگردایلیه کی بگزیون. لو هلیواردها که له کز نفرسه ناوچهیهکان دا کرا، بز هلیواردنی ثمانی لیونی ناوچه و، نونترانی کونگره حیزب، ژمارههکی زورمان لوانه بون، که له تکتل یا تیاره کی نیمه بون. م س گومانی لی نگرهین پلام هیچ بلیگیه کیان به دستوره نهی. ثمانی هلیواردنه کیان به دل نهی. به بیانی جزوا جزوه کونگره مان وواخت و نمان هشت بیستری تا ریکگرتنی نازاری به سرده هات.

■

سرگردایلی بمس له ناو خومان دا له مصلاتی و مصلات دا بون. له سر جزوی رفتار کردن له گلد جراتی کوره ناکوز بون. صدداد حسین، تازه خریک بو له ناو بمس دا جیگه به هاویرکانی لیز بکا و مصلات بگریته دس. تیورست کارتی

گورد بز به هیزگردنی شونی خژی بدکار بهینی.

بمبس سرتسمیری بهست. بهکی له پاسدگانی سرتسمیر گورد و. جزوی چارسرگردنی گیشهکی بو. داواپان له پاسکی م س گرد بو پرلژه بهکیان به نوسرای بز ناماده بکا له سر بزچونی خزان دهراری چارسمیری گیشی گورد.

للم پرلژه بهدا نوسی بهمان چاری بهنوعی گیشی گورد بهو، نهکی دان به مانی نهمودی گوردا بپنن له سر پنجهنی نازادی بهاردانی چارنوس. که له قزناهی نهشادا گورد به شویی ئۆزۆنۆسی بهکاری نهمینی.

بهکی له بهمصه بهکیان که پرلژه کی دی بو، وت بهی؛ وثمانه به چهک و پاره و نازولسی نیمه شمر نهگسن داوای مانی چارنوس نهگسن. نهگسر سرچاوه بهکی تری یارمتهلدان بهیرابه. شمیر داوای بهیان بهگرا به؛
للم ماوه بهدا؛

- پاسکی جلالی نهموانی به شعر گیشه که له گیل سرگردا بهنی یارزانی بهکلایی بهکاتوه. هیزه گانی یارزانی له مبدان دا مانوه و. بهرمنگاری سمختیان کرد.

- تیران به تاشکرا هاله ناو شمره گوره بز یارمعی دانی یارزانی و. سنوره گانی بز کردوه و هیزی دابه و. عیراق ترانای رومیرنوهی راستوخژی تیرانی نهمو.

- صمددام نهمیست گارتی گوردی له دس تیران دهم بهینی و. له مصلایی مصلاتی ناو پاله بهارازه گانی خزان و. تیران بمبس و نهپاره گانی دا به کاری بهینی.

سرتسمیری بمبس بهیری گفتوگزی دا له گیل سرگردا بهنی یارزانی و. دوی نوه به ماوه بهکی گورت کتوته بهومشی و تالوگزی نوینر و نیردراو.

•

بمبس بز نهمی زمینی ویککوتن له گیل مصل مستطی خوش بکات، له حیرنمین سرتسمیری قوطری دا بهیری لی دا و. له گزلفاری «الشوره المیه» ی دا وتار بهکیان نوسی بو. هیزه گورده بهکیان هملنگانه بو. پاسی جلال بهیان کرد بو که له گیل همیر حکومته بهکیان دا هاوکار بهیان کردوه. پاسی یارزان بهیان کرد بو که هیزی سره بهی له بزوتنوهی گوردا و. بهانویه بز بهیروندیه گانی له گیل تیران و تیران بهل دزی بهیوه. له رۆژنامی «الشوره» ی نوگانی بمبس دا سهرتار بهکیان به ناو نهشانی؛ «کیف السبیل الی حل المشکله الکرده» دا پلاو کردوه. ژیر به ژیرش له گیل مصل مستطی کتوته بهیروندی و هاتوچز.

■

بهکی سؤلیت نهمیست مصلایی بمبس و بزوتنوهی گورد و شح بهگه بهینته بهک، لمرسایی خوی خستیره سر یارزانی. له کوتایی ۱۹۶۹ و سهرتای ۱۹۷۰ دا دانوسخنن له بهینی سرگردا بهنی بمبس و سرگردا بهنی یارزانی دا له ناو بهردانهو دستی پی کرد و. گفتوگر برابه بهفاده. دوی همیر کیهو بهیوه بهکی گرنگ سفیری سؤلیتی نهمامانی هیردو نینترایه نی. هولی نهدا بهیرو بهیرو نهکیان له بهک نزیک بهختاوه. چاره بو ناگربه کیان بهیرو بهیوه، نمانت کانی که نینترایهنی گورد پی داگرت لمرس بهشادونی نوینری شح له گفتوگوردا وه نینترایهنی بمبس نهمی رعت کردوه به بهیانی نهمی شح بهیو بهکی گوردی نه و بهیو بهکی هیرا به، کار بهدستانی سؤلیتی

داوایان له نوښتوایمتی کورډ کرد دس لهو خراسته هملیگرن پر نورو نهمپته کوسپی پر پشموره چونی روتی دانوسغندن.

*

پارزانی پشمورستی په پشورانی پر یز نورو نهماره‌ګانی، که پرمون به همنیکی سیاسی و چه‌ګداری ګموره، پاکتو پکا، نهمجاره‌پش له ګفتوگړډا له ګدل حکومت چه‌ګ گردنی چاشه‌ګانی ۶۶ (۱) ګموت پره پیش سلطانننی مافه‌ګانی ګوردموه.

دستمی نوښتوایمتی پممس و سرکرده‌ایمتی پارزانی له پمغه‌د چننن ګډونمویه‌پان ګره، یز دپارمکړدننی مافه‌ګانی ګورډ له سر پنچیننی حرکی زانی و، که روتی دانوستان ته‌ګموری تی ګموت، صده‌ام خزی چو یز سردانی مولا مستغفا و، پموجزوری شو داوی ګره، داواکانی لوبول و، نهمزپان ګره.

پممس همسر نهمسی له پشستی پاسکی م س وه ته‌ګموره، پګره یز نهمردان و چاوپسته‌ګی نهمان، همپشه پزپان دوباره ته‌ګردنمویه که نهمان هم‌ګیز دس له درسته‌ګانیان هملناگرن و نهمانوت: «احنه ما نلرط پامسلطانتا وعلفانتا». له ګانیک دا خبریک پون ته‌ګمپشته پدک نهمعلیماتیگان نویس پر یز چه‌پش که ګفتوگړډ له ګدل پارزانی سرزنه‌ګموتوره، خزیان یز شهر ګډ پکنمویه. له هسان ګات دا له تلمغزپونی پمغه‌دپامویه ګان‌ګاتیری مولا مستغفایان په «رداء الصالحه» وه پلاو ته‌ګردمویه. له پر دوزګانکی راګمپاندنی هیراق هوالی ریککوتی پممس - پارزانیان پلاو ګردمویه و، پهمانی نازاریان خزیندمویه. مولا مستغفایان وه‌ګو پشمورای جولاوای ګورډ و، حین‌په‌ګمپان وه‌ګو هاوپهمانی خزیان ناسی و، مالی نهمووی ګورډپان له سر پنچیننی نوټونومی سلطاند. لهو ګونگره رلؤناموایتمیدا که پدکر پستی، له وه‌لامی پرسپاریک دا سیمبارت په چارنویس جهمصاعتی م س، پدکروتی: «همسر همزه غمیره نهمزامسپه‌ګان هملنومشپنمویه».

نهمه سرکوتیکی ګموره پر یز مولا مستغفا، پلام خپانه‌تیکي ناشکرا و ګموریکی ګموره پر له مامجملال و حین‌په‌ګمی. نهمه دوم چار پر له پشتموه خه‌نهمیری غمیری لی پدن جاری پدکم؛ سالی ۱۹۶۳ و جاری دوم؛ سالی ۱۹۷۰. نهمه کاریکی له مامجملال ګره تا هغه‌په پاموری په صده‌ام حسین و حین‌په پممس نهمینی و، هم‌ګیز لپان نهمین نهمی.

*

ګان‌پدستمی هیراق له پهمانی نازاری ۷ دا سالی نهمووی ګورډپان لسمر پنچیننی نوټونومی سلطاند. پ د ک له هیراق ګرنګیکی ګموروی پمیدا ګره و، په ناشکرا ګموره چالاکی، روژنامی «النور» داخوا له پانی شو «القاضی» ګموتوره دمرچن، ۵ ګورډ خزانه وزارتمویه و چمن ګورډی تر کرانه وه‌ګیلی وزارت، چنننن فرماتیری ګموره له نهمداسانی پارتی داترا لوانه ۳ محافطی سلیمانی، هملیر، ده‌ګر، همروها ۶ فوجی «حیرص حدود» له پشمورکه پدک هیرا. چننننن قوایی ګورډ له ګولپه‌ګانی همکیری و شورطه وهرګران. چنننن ګمیک په سطر داتران.

په‌ګیتی سزلیت و همسر حین‌په ګومونیمتیه‌ګانی دنیا نهم هوالپان په خوشپمویه وهرګرت و، هملدپکیان پروسکه یا ناسی پمروژپایان پر نارن. سروکی دستمی

سرکاهانی، نظم‌مندی، بعضی سؤلیت نیکولای پودگورنی و سروکی نظم‌مندی و وزیرانی
 به‌کیتی سؤلیتی، تعلیکی کوسجین له پروسکیمه‌ک دا که روزی ۱۷ ی تازاری ۱۹۷۰
 بر سرکوماری عیراق به‌کیران نارد بر نویسی به‌یان: «نحن واثقون من ان تفسد هذه
 الانقلابه الهامه سبحانه علی تعزیز الوحدة الوطنیه والصداقه بین شعبی الجمهوریه
 العربیه الشقیقین - العرب والأکراد، علی نجاح تحقیق التحولات الاقتصادیه -
 الاجتماعیه فی البلاد لصالح الشعب العراقی بأسره ورفع مستوی حیاته رفاههم»

به‌یانی تازاری ۱۹۷۰ تین و تئوژمسیکی زندی دا به بزوتنودی کسورد له
 سرانسری کوردستان دا. پاشی ئنقیلابی تورکیا (۱۹۷۱) ژماره‌یکی زور تیکرشمیری
 کوردی تورکیا پهره‌ازه بین، به‌کیتی سؤلیت دالمدی نمدان لمبر نموده له ولاتانی ئوروپای
 خورتاوا بونه پشایمر. به‌کیتی سؤلیت پیروندی له‌گه‌ل پارتی به‌میز کردیر، پهره‌وام
 نوبه‌را به‌تی پ د ک و پارزانیسان نمدی و بانگیان نه‌کردن بر کسونگری پارتیه
 کومونسته‌گان، «زمانه» یان نمدا به خوندکاره‌گانیان، سره‌دانی پاره‌گای پارزانیسان نه‌کرد،
 ده‌زگانی راگه‌باندنی سؤلیتی له سر مجری‌یی تری ی عیراق نه‌باننوسی.

پیروندی تاپوری و بازوگانی و روشنیری له نیوان عیراق و ولاتانی سوسالیستی
 دا له ژیر سایه‌ی دمسلاتی به‌عیس دا له جاران زیاتر گه‌شی کرد. ریکوتتیک بر هاوکاری
 راره سیاسی (کانونی دومی ۱۹۶۹)، ریکوتتیک بر هاوکاری تاپوری و ته‌کتیکی
 (تئوژمی ۱۹۶۹) بر یارمه‌تیدانی کوسه‌بانای نه‌شیسانی نعت بر دهره‌بانی نعت و
 گازی رومه‌له و راگه‌بانی لوله‌ه‌ک له شونی دهره‌بانه‌یهره بر سر مینای فاو، وه
 چاکردنی مینای فاو بر پیشروازی نعت‌کشی گموره، پروتوکرلیک بر هاوکاری له
 به‌کاره‌بانی نعت بر مه‌مستی ناشت‌بخش‌رازانه، ریکوتتیک بر هاوکاری له رادو و
 تئلفزیون (۱۹۶۹)، له نیسانی ۱۹۷۰ دا ریکوتتیکی عیراقی - سؤلیتی نوی نیسزا
 کرا بر بر هاوکاری تاپوری و ته‌کتیکی. ئو قمرزانی، به‌کیتی سؤلیت داپری به عیراق تا
 نیسانی ۱۹۷۱ گه‌شته ۴۲۴۳ ملیون روپل. هرومها پیروندی بازوگانی عیراق له گه‌ل
 ئلمانای دیموکراتی، پولوتیا و ولاتانی تری ئوروپای روه‌ه‌لات پهری سندن.

■

به‌یانی بازار دانی به صافی نعت‌ه‌یی کوردا نا بو، بلام چند کسموکویی بنه‌رتی
 تی دا بو:

ژلد له میژ بر پارتی ئوتونومی بز کوردستان و دیموکراسی بز عیراقی کرد بر به
 دروشی سره‌کی خزی. لم گفتوگن‌یانددا و طدی کوردی له هورو مسسلدا: ئوتونومی و
 دیموکراسی دا بازی به سر چند سره‌نایه‌کی بنه‌رتی دا داپو.

له پاسی دیموکراسی دا به‌مسه‌ه‌کان به راشکاوی و ت به‌یان: «ئیمه هینجیکی
 شورش‌گیرین به شوش هاتوینقه حرکم، باورمان به دیموکراسی رلژاواویی و دیموکراسی
 لیبرالی نه، هملیاردنی گشتی واته تسلیم کردنی حرکم به کۆنمه‌رسته‌کان» و طدی
 کوردی بز ئودی گشتوگژکیان له سر نموده نه‌چسری وازی له پاسی دیموکراسی و
 هملیاردنی گشتی و ژبانی پارلمانی هینا بو. بز پاساودانی نمیش و ت به‌یان نیمیش
 هینجیکی شورش‌گیرین باورمان به دیموکراسی لیبرالی نه.

له پاسی ئوتونومی دا به‌عیس دانی نابو به صافی کوردا له سر پنجینتی ئوتونومی

بلام مسئله گرنه گه کانی هملگهرا یون یز سالانی دواپی. لو گفتر گزیده باسی قانونی نؤتؤنؤمی و ناوچی نؤتؤنؤمی نه گرا یو. دمسلا نه کانی حکومتی نؤتؤنؤم له گوردهستان دا چه و دمسلا نه کانی حکومتی ناویشی له ناوچی نؤتؤنؤم دا گمانه؟ گوردهستانی عراق کسری به و له کسری دا توارا نئیی. دپار کردنی ناوچی نؤتؤنؤم دانرا یو بکوشته دواپی سرؤمیری گشتی تا یو پی به زلوا بیتی همر جیگایهک گورده یو بکوشته ناوی. دپاری کردنی چارمنوسی ناوچه کانی کمرکوک، خانقلین، سنجار و زلر شینی تر هملگهرا یون یز دواپی دهرگورتی نعلامی سرؤمیرهک. کیشی لعلیهکان (که بمس به نهرانی داتمان) و کیشی یزیدهکان (که بمس به عربی داتمان) به چارمه ندرلوی هیلرا یو یو.

ملا مستفا لو کاتدا تئنگار یو. پیوستی به پشردان همر. دیمو کراسی و نؤتؤنؤمی و شتی لو پایفته لو گاتدا نوبان نشهینا شهربان له سر پکات، به تاییتی چونکه ریکگوتتهکه دؤمنه کانی نئوی توارا نه کرد و، دمسکوتی زلدی یز دابین نه کرد.

■ کۆنگره‌ی هه‌شتهم

کۆنگره‌ی هه‌شتهمی پارتی له تهمووزی ۱۹۷۰ دا به‌سترا.

ئهم کۆنگره‌یه‌ش وه‌کو کۆنگره‌کاتی تر قهریالغ و، جزوی له خۆپه‌شانیانی سیاسی بر یز تازه کرد نئوی گورایلی کورانه یز سرؤک. هلمو مریجی سیاسی ئهم کۆنگره‌به له چار همر کۆنگره‌کاتی گندا چپاواز یو. سرکرده‌بیتی پارزانی و سهرانی پارتی به هری بهمانی نازار و، پشتپورانی فراوانی ناوه‌ره و دهره‌وه، هه‌ستیان به سرگوتته‌کی گه‌وره نه کرد و، له خزان بایی یه‌یو.

نۆه‌نری زلر له حه‌سبه نهیاره‌کاتی به‌مس، له‌وانه حه‌ش، پانگ کرا یون، نه‌وانه کۆنگره‌کیمان کرد به دوانگه دۆی به‌مس.

پارتی یز نئوی په‌شانی به‌مس پنا که هه‌شتا پشتپورانی نهرانی ماوه، کامهران به‌درخان که له به‌فهاد په‌شوازی رسمیی لی کرایو و، وه‌کو مه‌راتیکی به‌ریز ره‌وانی لای ملا مستفا کرا یو، یی نئوی سهری به‌فهاد په‌دانوه له ره‌گای تارانوه گه‌را یوه نئوهرپا. ئهم کۆنگره‌به یی باوه‌ری له نه‌وان به‌مس - پارزانی دا قولتر کرد.

یز کۆمیتیی ناویشی هه‌شتی نعلامی تازه داتران. کورانی ملا مستفا: ئهرس و مسهره، یون به نعلامی کۆمیتیی ناویشی و، دارا لوفیق که هه‌تا چهند زلدی په‌ش کۆنگره نعلامی پارتی نه‌یو، له سر داوای ملا مستفا نه‌وش کرا به نعلامی کۆمیتیی ناویشی، چونکه به جاسوسی سۆفیتی نعلانی، سهره‌رای چهند کسسی له ئهرمانده‌کاتی په‌شهرگه که هه‌ندیکیان نه‌خۆنلوار یون.

■

به‌مس داوایان له ملا مستفا کرد یه‌کی له گه‌وره‌کاتی به‌نیری یز به‌فهاد به‌ی به جیگری سرکۆمار. یز ئهم مه‌مه‌ته هه‌نیز شه‌ریهان ناره‌ه لای. ملا مستفا یز نئوی ره‌نی پکانه‌وه وئ به‌ی: «ئهم شه‌ر خه‌ردانی پارزان هاته خه‌وم وئ نایی هه‌چ پارزانه‌ک کاروباری حکومعت وه‌ه‌گری» پاش یی داگرتتیکیی زلدی حکومعت، په‌شپه‌اری حه‌بیب مه‌مه‌دی کرد. به‌مس ره‌نری کرد چونکه حه‌بیب به ره‌چله‌ک نهرانی یو. ملا مستفا

نعمی نژانی، به تنقصدت نموی پیشیار کرد بو، بز نموی رطزی بکن.

همس چاریکی تر فوناد عارلی نارد بز لای بز نموی پدکیکی که دابنی. فوناد عارف زلوی بز وت بو که دانانی چیکری سرکزار چند گرنکه. ملا مستطای پی ی وت بو: «کوانه خوت همکا له تر باشرمان دس ناگویی».

همر ریگکوتیکی راستطینه له گئل همر حکومتیکی عیراق پراپه، له نطهام دا نمیر ملا مستطای پیروندی له گئل دولهتانی دهمره بیری و، لشکره کوی پلاوه پی بکا با بیخانه بر لمروانی دزگا پدکی حکومتوه و، پاره له هیچ لایهک ورنه گری و، زندانی نمیی و هیچ کس نه گری و نه کوژی و، خزنی و دکر همس هارولایهک له جیگایهک دا دابنشی.. نعمانش له گئل تیگیشان و بیرگردنوه و قازالمی ملا مستطای ننه گولمان. ملا مستطای خزی به پوزتر داتنا له دولعت و داروده دزگا قانونیه گانی. له بر نموه له گئل هیچ حکومتیک، به راستیی، ریک ننه گوت و، هولی نهدا پاروولی ناتاسایی بر جزوی خزی نمیرست پیننده.

■ نیستی عاب یان تیکه لاوینوه؟

ریگکوتنی نازاری همس - پارزانی سرکوتیکی گموره بو بز بارزانی و بز کوره، پلام تیشکانیکی سیاسی کوشته بو بز جلالی. روی هیزه گانی دابنی و له بر پدک عطرشا، ریکفراوه سیاسیه گانی مایر نموش گوت بوه ژیر گوشاری مدایی و خلک.

ملا مستطای له همس تعین نمیر، همر له سهرتاره بز مهبستی تاکتیکی له گئل پیک هات بو، پدکی له مهبسته گانی له ناویرنی جلالی بو، که نترسا له همر رویرو پرونوه پدکی تازه دا له گئل همس، دیمان نعمان پنهوه لاین. فایخر میرگسوری له سلطانی پیروندی له گئل چند کسکی جلالی کرد بو، تارخوی پیشان دابو بز ناشیرونوه و پدگرتنوه. تم پیرونده گمش کرد و، گمشته نموی مام جلال خزی سردانی ملا مستطای کرد.

نعمان نیهاترست قهواره حیینه گمان بهارین، ناره کدی پگزون و له گئل پارتی دوت و هارکار بن و، سرکردا پنی حیزه گمان لای ملا جیگیر بی و، سرزگایهتی پارزانی قبول بکن. پلام پارزانی قبولی ننه کرد نعمان و دکر حیزه یکی جیباواز و سریمیز پین، چونکه گومانی نه کرد چاریکی نیش لی ی هلیگیرنوه. له بر نموه تنیا پدک ریگی بو دانان نموش تیکلاو پونوه بو به پارتی.

■

تم بیروایانه له ناو ریزه گانی جلالی دا پاس نه کرا. دو رضی همیر: پدک بکمان، لای وایر که هولی ناشیرونوه پیری له گئل پارزانی، پلام پارزگاری سریمیزی حیزه که بکری. نموی ترهان، لای وایر که هردو حیزه له روی بیروایو و پیکمانی چنایهتی و ریحازی سیاسیه له گئل پدک جیباواز نین و، مانموی حیزه که له دواروژا نه پشته به هزی شیری نورش و، پالانوه به حکومتوه، له بر نموه عطرشا ندنموی حیزه که و تیکلاو پرونوه به چاک نژانی.

نوامی رضی دوسیمان همیر، به زلوی لعوانه بون که به تمای دامتواندن کزمله

هون، چکه لومیش نتوانه لایان واپر تا تم حیزنه پوژشایه کی سیاسی به جی نهایی. بوری گتسه کردنی ریکخراوکی تازه نایی.

نو کونگره‌بی که پیش ۱۱ ی تازاری ۷۰ به سالیک نمیر بهیستری و، نهیسترا بر، نمسجاره نمیر گز بهیستره بز لیلدانی چارنوسی حیزنه‌که، چونکه نمیر گورنی سرگرداهتی و راستگردنوی ریازی سیاسی، هیچ بایه‌نیکي نمایور. کونگره بهیسترا، نمنداه‌گانی نتوانه هون که له کونفره‌سه ناوچه‌بیه‌گان دا پیش ۱۱ بازار علق‌یردرا هون. زلفه‌ان له نارازیه‌گانی ناو حیزب و، لایه‌نگرانی (تیار) ده‌کی نیمه هون. نیمه‌ش بهیستر همو قسمان کرد بو به پک، که له نرضی ناشتونه‌ودا له گیل مولا مستملا تم حیزنه علق‌یردانه‌ود و تیکملاوی حیزنه‌کی نوری پک‌یتوره. کونگره به زلفه‌ایه‌کی دبار بهاری: گورنی ناوی حیزنه‌که و، هلق‌یردانه‌ود و پدگرتنوی دا له گیل حیزنه‌کی بارزانی.

سرگرداهتی بارزانی بطینی داپر به سرگرداهتی جلالی که سیه‌کی نمندامانی لن و ناوچه‌گان له گادره‌گانی نمسان دایتری و، له علقی نزدیک دا کونگره‌ی نه‌می پارتی بهیستری و، نمندامانی سرگرداهتی کاربان پی سپهردی. به‌لام نه کونگره‌ی نه‌م بهیسترا و، نه نمندامانی کومیتوی ناو‌نوی کاربان پی سپهردا، بطورک بز پی نرخ‌کردنی نوری هینگاره گرتنه، سرگرداهتی بارزانی ناری لم تیکملاو پونه‌به نا: «تیه‌تیه‌اب». له زلفه جیگاش له لیونی ناوچه و لقه‌گان دا جیگهان نده‌رتوره.

په‌کی له موره‌گانی مولا مستملا نوره بو، که تیه‌راهیم تمحمد و هندیکی تر له سرگرداه‌گانیان لای نو جیگهر ببن. مانگی شویاتی ۱۹۷۱ تیه‌راهیم تمحمد، مام‌جملال، عومر مستملا، علی عسکری، به ری کورتن بز باره‌گای بارزانی. نمسانه چند کسبکی کمیشیان، لیوانی تاوانیار هون لای سرگرداهتی بارزانی، له گیل خزیان برد بز نوری، لیوانه حامید قادر، حمیدی لمرج، مام طمعا خزشناو، قادر کوزگی، کمال مملود... منیش که لمرانی گرتن و حوکی «محکمه‌الشرع» ی عیرالم به دولوه بو له گیل نوان رویشتم. مال و خیزانه‌کی مولا مستملا له دلمان و، شونی کارکردنی رژانی نیدرس و مسوره له قسر و ماکزسان بو. تیه‌شیان له خانویه‌ک دا له قسر و ماکزسان دانا. تا چند مانگی من له گیل تیه‌راهیم تمحمد له (روک دا بوم).

بز په‌کم چار که له گیل علی عسکری چوم بو سردانی نیدرس. کاک علی منی پی ناساند، نیدرس به پیک‌نینه‌وتی: «نای چند هولان دا تیه‌مدام بکری ی بده‌س نه‌گورنی!» و تم: «وا به پی ی خزم هاتومته بده‌مدان»

له رژانی ۱۱ ی تازاردا شوگری حمیدی موحامدعلی سلیمانی بو. شوگری به‌می بو، له سوره‌می حکومتی عارف دا گیرا بو، پدگرتی نمشکله‌می نه‌گرت بو، هاوریکانی خزی به گرت داپر، له پیر نوره له ناو به‌مسیه‌گان دا به چاری سوک سهریان نه‌کرد و خزی نوری لی بیهو به «هلقه». پدکم گرای بهمی له سلیمانی دا نو دای نا و، هندی کسی کرد به به‌می. نیمه به نوندی دلی تم هینگاوی راوستاین. من ریزم نه‌گرت و نیرالم له گیلی نوری و، تویش حمزی له چاری من نه‌کرد و، قینی له

من بو.

نو روژې پمپاتی ۱۱ ی نازار خرنهراپوه من پز نیشورکاری گزفاره کسمان له پمپاد بوم. پاش نوره په چنډ روژې گهراموره سلیمانی. لمر ماره پدا نارنجورکیک خرا بوه حورشی سانوی کچانی سلیمانپوه.

له سر نوره حکومعت کوریکې گرت پر په ناوی: جمال محمد و. فرمانی گرتنی چنډ کسپکان دمرگرد بو. په کپکان من بوم. جمال و نوانی فرمانی گرتیان پز دموچر پر حورسی پاره گای گزفاری «زگاری» بون.

روداوه که پم جزوه بوم: مالی جمال په تعیشت سانوی کچانپوه بو. جمال لمر نالوگزانې په هزی نازارپوه بوم، زلف نارمعت نمی. له گیل چنډ هاورپه کی دا پز سر گرم کردن له داخ و خطعت دا نمچن پز خوارونپوه. په سرخوشتی نروانپوه پز سالی خزیان. له ریگا توشتی فالسی پولیس نمی که له پرموسی سانوی کچان دا پز سبازی رلومنا بون. پولیسکان مغرض پکان له گیل نمی په ناوی جمال چاروشن برازی په کری حاجی فموج بو. پدکر لپسرسروی پیشمرگه کانی پارتی بو له سلیمانی. کاپرپدکی هلمپوست و خز پرمه پیشروی سر په پارتی بو. جمال چاروشن و پولیسکان، جمال محمد نمانس. پز نوبی سرگایمی پی بکن. بانگی ندمن بته پیشوه. جمال محمد نغریسی نازاری بدن و دستدری پز بکن. پز دپساع له خزی نارنجورکسپکان لی رانه کیشی. پولیسکان تی ی نوروکین و نارنجورکدکی له دس دمرنمیان. پز نوبی په خزیان دا تعقیبتپوه هلی نمدنه نو دیر دیواره که، که حورشی سانوی کچان بو. کسی ندمکشت و کسی برنادر ندمکرد بو.

■

همان تالم پولیس پیش تم پزمه چرونه سر «چاپخانهی ژن» که گزفاری زگای لی چاپ ندمکرد. هندی دزگایان شکاند بو و. هری پی ورده و پرده پکبان پرموس کتوت بو پر بریان له تاو نواندا: «کلیشه» ی نور روژنامانی له سردمی «پشکمون» موه لم چاپخانه پدا چاپ کرا بون. کلیشه کان له داری گریز هلمکرا بون و. تا نوسا وکر یادگاری چاپخانه که هلمکرا بون. هرومه چرونه پاره گای گزفاره کش کتیبخانه که و فایله کانیان فالان کرد بو. سدان کتیبی په نرخ و واری دسختی نوسرانه کانیان برد بو.

■

پولیسکان تم روداوپان په سر جمال محمددا هینا. شوکری حدیثی روداوه کدی فرستوه و زلفی کرد. بعضی نمیسیت نمه پکا په موانسمه تیک پز چارشکاننی جلالی و. پارتی نمیسیت پکا په موانسمه تیک پر توله کرونپوه. هروولایان نمانوسیت روداوه که په سر من دا بهین. شوکری حدیثی تزللی لیدانی بمسپه گانی سلیمانی و پارتی تزللی وتاره کانی زگاری له من پکنپوه.

نور زمسانه تگمبشتم نرخي کسه کردن چنډ گرانه. تم روداوه رموتی ژمانی له پرمپوه تیک دام و. بو په سره نای دریمدری هتا هتا پیم. لمر ساره تیر نمترانی له پرسای هیچ خرمیکم و له شای هیچ پدی له کسورگرم دا پشدار پم و. نمترانی له هیچ چلن و خزشه ک و. له هیچ لبقومان و ناخوشه ک دا له گلیان پم.

جمال گپرا و. فرمانی گرتن پز نمرانیش دمرچر که نور روژه له گیل جمال

خوارده پریانوه، لمرسانی گرتن بز منیش، به توهمنی دوستکردنی «شیکاتی نخریب» دهرچر. همر دراین به «محکمه الثورة» له بفقدا.

جسمال حورکمر، نهمند درا و، هتاپانوه له پهر دهرکی سرای سلیمانی له سپاردهان دا و، هاوریکاتی نور و منیشان به «غیابی» به ۱۰ سال زندانی حورکمر دا. من خرم نندا به دستوره، له بفقدا خرم شادوره.

من له ژبانی سیاسی و پشمرگمیی خرم دا سدان کار و کردهوم دژی حکومتی عراق و داوودزگا سرکوتکهرکاتی و سرگردایتی پارزانی کرده، لای هندی به کاری شورشگیرانه و، لای هندی به جاشایتی و، لای حکومت به خیانتی نیشستانی دانتری. له پهر نوه پوسستم به پاکانه نیه، پلام له دور و له نزیکوه دستنی من لم مسطهیدا نهر.

* ناکوکی ناو بنمالي پارزانی

نور ماوهی نهمه له لمری برین ناکوکیهکاتی ناو بنمالي پارزانی تمقیهوه چنند رودلوان لی قوموا:

- مالا مستفا ماوهیک بر له ناو کورهکاتی دا نیدرس و مسجودی پیش خست بر، همر دوکپانی کرد بر به نهمانی م س و کاورایاری بارهگای پارزانیسان راتپهراند. سمرای نموش مسجودی داتا بر به لهرسرایی دهرگای پاراست و نیدرس به هی مدکتیی عسکری، عوبید و لوقان که به نهمان گهوره و، له سردمی پاشایتی دا «حسب و نهمان» و له سردمی شورش نهمان دا شعر و ناخوشیسان دی بر، فراموش کرا برین. عوبید دس به سر بر له گوندی ولزی له هسان ناوچی بالهک. لمر ماوهیدا عوبید هلات و چوه ناو حکومت.

نهمش رننگاندومی ناکوکی ناو ژنگاتی بر. مالا مستفا ۳ ژنی همر. دوانیان پارزانی و یهکپکیان زیاری بر. له ژنی یهکمی، عوبید و لوقان و صابیر و، له ژنی دومی، نیدرس و، له ژنی سیهمی، که کچی محمود ناغای زیاری بر: محمود، دلشاد، نهباد، سپداد، و جهی همر. نم ژنهمان له لای مالا مستفا له همریان له پیشتر بر. ناکوکی ناو ژنگاتی کاری له پاشمرژی کورهکاتی کرد. له پهر نوهی له گیل ژنی یهکمی ناریک بر، عوبید و لوقان و صابیری پشت گوی خست و، له پهر نوهی له گیل ژنه زیاریهکمی ریک بر، مسجودی پیش خست.

- شیخ محمد خالید و شیخ عوسمان، که همر دوکیان کوی شیخ محمد برین، له ناو خزیان دا له سر نوهی کامیان جیگای «خودان» پگریه تیک چر برین. مالا مستفا پشتیروانی له محمد خالید نهکره و دژی عوسمان بر. حکومت وستی دس بخاته ناو نم ناکوکیهوه. گهوره لشکرکشی له یهکتری. سهرهجام محمد خالید زال بر به سر عوسمان دا. عوسمان لهررا پلام خزی و کورهکاتی داپانه پال حکومت.

- همر لمر ماوهیدا بارهگای پارزانی یهکی له پراکاتی فاخر میرگسوری کورشت. نوانیش یهکپکیان له سر کورشتهوه، فاخر گهرا و هندی له پراکاتی هلاتن بز ناو حکومت. دواي ماوهیک فاخر پهر درا. له گیل سامجهدال چون بز سهردانی پشپانیهکی زلوی دهری لمر ناویدی کرد بری بز ناشتکردنومی پاسکی م س و مالا

مستعفا. فاخبر ثم ناکزگی به ناکزگی بازانی و زبانی لیک تمداپوره. له قسه‌گانی دا ورتی: «من چمتد هلمه‌کم کردوه به‌کیکیان نوه بر مسعود داوای لی کردم له گنلی بچم بز پشروزی زویر تالهای خالی و جاشه زیاریه‌گان که تمپانیست بچن بر سردانی مولا مستعفا. من نهم و لژیسی مسعود بچم کرد. که نوانه دوژنی نهمین نایی بچی به پشروان پمانوه» و دگر خزی نهموت له سر نهمه مولا مستعفا هسزیمی لی گرت و ناکزگیه‌گانان لوبوه دصتی پی کرد بو.

زوری نمخایاند ناکزگی نهمان فاخبر و باره‌گای بازانی عطی داپوره. کزتابه‌گمی بهوه هات هسریان گرتن و له ناشیستال دا هسریان کوشان. فاخبر خالزای مولا مستعفا بو.

■

صمدام لو (اتازل) ه گورجی بز مولا مستعفا کرد بر به تما بو:

۱. گارتی کوردی له دص شای نهمان و دوژمنه‌گانی دهمپینی و. به قازاقی خزی له دژی نهمان و. دوژمنانی نوبوه و دهموبی به کاری بهینی. لو کاتما ناکزگی نهمان و هیران له جاران توندوتیوتر بوه.

۲. تم بزوتموه چه‌گدله‌ی نهمی ۱۰ سال بو. شاخ و لادیکانی کوردستانی کرد بر به ملبندی خزی و. بویه به گیشی سیاسی، تابوری، سپایی گوروه. چهک داپنی و. بگرمتموه سر ژانی تاسایی تاوشار.

صمدام زوری تی گمیش له همدو تماگمی دا به هله دا چوه. مولا مستعفا هیر له سهرتاره بز چیمچی کردنی هندی مهمستی تاپیدی خزی له گدل بمص پیک هات بو. نهک بز ریگکوتتی تعواو و راستیقینه. مولا مستعفا دولتمیکی له ناو دولت دا دروست کرد بو. تاماده نهم دصتی لی هلمگیری له بهر نوه:

۱. مولا مستعفا نهک هیر پهمبندی له گدل نهمان نهمی. بلمکو بهمانی نازاری و دگر دسکوتیکی گرتنگ شروشموه به نهمان. بز بهبزرکردنی پهموندیه‌گانی له گدل نهمان. نهمراپیل و نهمریکا و. هسرو دوژمنه‌گانی بمص.

۲. مولا مستعفا نهک نیازی پلاوه پی کردنی هیزه‌گانی و. گمرانوه بو ژانی تاسایی شاری نهمی. بلمکو هیزه‌گانی به ژساره زوریتر و به چهک پزشمتر کرد. «دزگای پاراسان» ی زیار بهبزر کرد.

صمدام به تاشکرا دوی به سیاسی دوستایشی بازانی دا، بلام به نهینی کسوه چنینی پهلانی له ناو بردنی. تالسی مولا که بز نابوی چو بون بر سهردانی، به‌کیکیان ریگزدیگی مطلقوم له سکی قایم کرا بو. له گاتی دانیشته‌گدا به ریضوت کزنشول نظیراپوه. چمتد کسی کوژان بلام مولا مستعفا به ریگوت پهر نه‌گوت. ملاگان، پیش نهمی لیکولینوبمان له گدل پکری، هسریان له هسان شهم دا کوژانوه.

■

دورگردنی قلمبه‌گان

بمص، پی نهمی گوی بدانه نارمزیی سرکرداپنی بازانی، ۱۸۵ هزار کوردی قلمبی دورکرد بز نهمان و. سال و داوایی زوت کردن به بهمانی نهمی نوانه نهمانین. رژیانامی «التاشی» له سیری نوسون، بلام پارتی هیچ هنگاویکی جسدی نفا بز

ریگرن لم تاوانه و. ریگرن له دوباره بونهوی.

* پرکردنوعی پزاشایی خلیج

عیراق و ئیران لیسر پرکردنوعی تو پرشایی کشانوعی هیزهگانی بیرسانی له روزهلالی سوس. به تایهتی له خلیج دا دوستی نهکرد. له میلانی دا بون. ئیسریکا ئیرانی راسپاره بو ئیرکی پاراستنی ئاسایش خلیج بگریته ئیسر. شا به پله ئیرانی پر چەگ نهکرد و. پهپوشدهگانی غیری لهگهڵ دهولهتانی عوسیی و شیخ نشینهگانی خلیج باش نهکرد. عوسیی ئهدا له ریگی زیاد کردنی لیسواری دسکوتی ئابوری و بازوگانی سزلیستیهوه له ئیران دا. پشتییرانی یا هیچ نیی بی لایهتی ئویش به دس بهیسی. عیسراییش ئهیرست دوری سهرگی هبی له خلیج دا. به تایهتی که دهولت و شیخ نشینهگانی خلیج چگه له ئیران هسویان عوسین. عیراق ترسی له خو چهگدار کردنی به پله و قهیی ئیران هیر. بو ئووی ئهرازی غیری لهگهڵ ئیرانی پشت ئیسر به ئیسریکا راست بکالدهوه. روی کرد بوه دهکیتی سزلیت.

* له ۹ ی نیسانی ۱۹۷۲ دا عیراق و دهکیتی سزلیت دهیمانی دوستایهتی و هاوکاری به یان بو ماری ۱۵ سال ئهیرا کرد. کوسگی بون ئهیرا کردنی هاته بهفدا. تا ئو کاته دهکیتی سزلیت دهیماتیکی لو بهایهتی له ناو ولاتانی عوسیی دا تمنا لهگهڵ میسر بو ماری ۱۵ سال (۱۹۷۱)، وه له دنهادا تمنا لهگهڵ هند بو ماری ۲۰ سال (۱۹۷۱) ئهیرا کرد بو.

بهکیتی سزلیت بهرومندی ئابوری. بازوگانی. ستراتیجی گرنگی له عیراق دا پهیدا کرد بو. دسستی له پهتولی عیراق گهر کرد بو. کملکی گهوری لی وهر نهگرت. ههروهها نزیککی هسرو چەگ و تلقانی چنگی عیراق لو نهکردا. ژمارههکی زوو بهروزی ئابوری له عیراق دا دس کورت بو. پاپوره چنگهگانی سزلیتی دهوگای خلیجیان بو کراپوه. ئهانتوانی سهردانی مهناي ام العصر بکهن. لهر ئوه پشوی له ناو عیراق دا به قازانجی نهیر. گزگی نیوانی کووه - بهس بهرومندیهگانی ئهوانیشی ئهسته مغتسبهوه. حشع و بهس بهرو پیکهساتن ئهچون. بهس ریگی کساری قانونی ئهدان و بهشداری نهکردن له وزارت و لو «جبهه» بهدا که خهویکی پیکهساتی بو. بهس ئهیریت پ د ک پش بهشداری جبهه بی. باری سهرلی ههردولا لیسر مالهگانی گلی کووه و جوری بهرومردنی ولات و جوری پیکهساتی جبهه جیساواز بو. لهر ئوه دور بو پ د ک بهشداری پیکهساتی جبهه بی.

* چهند جاری له ئیران روژناسی و التاشی و روژنامهگانی بهس دا: «الشوره» و «الجسوره» شتروری توندولی دوست نهیر. پارنی و بهس له دو نامی ئالوگیز کراودا هندی له گازانهگانی خهزان له دهکتری و هندی له ناگزکبهگاتیان روژ کردوتهوه. ئو دم له کتیبکی تایهتی دا بهلو کراپوه.

بهر له ئهیرا کردنی پهیمانی ۱۹۷۲ نیوانی بهس - بارزانی گز بوهر. ههردولا گومانیان له دهکتری پهیدا کردهبو. بهکیتی سزلیت بو ئووی بارزانی قانع بکا: نیوانی

خوبی له گڼل هېراق پاش بکاته وده. ناگوه بکاته یې چاروسه وگا. بمباری چې هېره خواستراو یې، له پېش نهزا کړونې پېښانې دوسته پاتې و. هاوکاری دا نه تر پراخه تېگې بمسرو کاږه چې نه چکون، لېسراروی کاږه یې وروځلاتې ناورات له وروځلاتې وروځلاتې، له گڼل هڅنې کارېدستې سفارت له پمغا ناره لای پاروانې.

نونیهایمئی سؤستی بر بارزانیان رون کرده که نونان بعمی پاشه بلام رنگی له پدی گمشتن له گمل بعمی باختره له رنگی هاوکاری لهگمل نیران. هروما پی بان راگهباندن که نونان پیموئدی به ناسایی هاآمین چرنکه سوری هاویشبان لهگمل کردوستای عراق عبه، بلام زود روشتن له پیموئدی دا پاش نیه، هروما پیموئدی لهگمل نیسرائیل و نیسیرکاش به پاش نازانن... نونیهایمئی سؤستی تمبوست وا له بارزانی بکا، گمشهکانی خوی لهگمل عراق به ناخافان چاروسر بکا و، بشاردی جبهه پی شان به شانی حشم.

نویسنده‌ای سؤا‌پرسی گ‌وشاری بر گ‌ورد نم‌هنا ل‌گ‌ل بم‌س ر‌گ ب‌گ‌وی، ب‌لام
گ‌وشاری بر بم‌س نم‌برد خ‌واس‌ه‌گ‌انی گ‌ورد ب‌س‌ل‌نی، نم‌ش نم‌وی نم‌گ‌ماند که نم‌ی
گ‌ورد به م‌رجه‌گ‌انی بم‌س رازی بی، بی نم‌وی بم‌س م‌رجه‌گ‌انی گ‌ورد ب‌جی ب‌س‌نی.
بازانی خ‌وی به پ‌ش نم‌س‌ور نم‌زانی به ب‌ل‌ن‌گ‌انی شای ن‌ران، ل‌م‌ر نم‌و گ‌وی ی نم‌د‌ه
ل‌ه‌گ‌انی نم‌گ‌ن.

له کاتی تهریزا کردنی په پسمانه کېدا له بهنهاد کار به د ستانی سفارتمی سؤقهتی که
نونه ترانی پارتیهان دی پر، هر وروها کوسجین و گیشکر که و مزیره کوړده گانیهان دی پر،
دا واپان لی کرده یږن: پارتی پش بهنهادی جبهه یی و پشتموانی خوی له په پسمانه که

دوا به دواي نهمزا گردني پهمانه کفش سر له نوي هفتي له لمرسانه براني
سفارتي سوزفتي، له گڼل عزيز شريف سرداني بارزانان کرد له پاره گاکي خوي و
دوايان لیکرد پروکتي پشتيواني پر گانه مستاني عبرالي لي بدا. پلام بارزاني نک
ناساده نهم پروزه پايان لي بکا، پلکو نارغزيابي قولي خوي دهری، چونکه لای واپر
سرمه پام نو پهمانه دوي گکلي کوړد پدگار نهفتي، له سوزفت چدکي پي ورته گري و
کوړدي پي لغاو نهات و پوشي دوباره گردنوه که پارتی له جهميدا پشمار ناي. بارزاني
پليني له شا وروگرت پر، که پشتيواني تواري پکار هولي پده مه پنهاني پشتيواني
نهمزکاش بدا، بارزانیش نهمزا گردني پهمانه ککي کرده پهمانه پر دوباره گردنوي دواي
پارمدي له نهمزکار پهمز گردني شوي خوي له لای نهران و نهمزکا.

و ده‌گرو راهپویی پاپک نم‌گسپی‌تیمه: نه‌گسون و گسنگر لئو سرداندا که له ماهی ۱۹۷۲ دا بز تارانان کرد بقله‌بان دا به شا، له‌گه‌راتوندا به نه‌جایی له مسطبی هارمستدانی بازوانی پکولنوه. له راستی پیش دا که گه‌راتنوه بو نه‌س‌ی‌کا له ناستیکی به‌وزدا به نه‌س‌ی له ۱۶ ی حوزیه‌یرانی ۷۲ به‌یری هارمستدانی بازوانان دا به تابه‌ستی ده‌وی نه‌وی حیراق له ۱ ی حوزیه‌یران دا به‌یری «تاسیم» ی نه‌وی دا بو. هارمستدک‌ش به‌ستی بو له ترخان‌کردنی ۱۶ مله‌ون دلار بو گه‌ستی چ‌ک بو بازوانی. چون کونالی پان نارد بو نه‌وی نه‌م به‌یره به شا راه‌گه‌ستی. ده‌اره شایه به بازوانی راه‌گه‌یانوه. له‌یر نه‌وه

حسن علیہ سوال له سوالکبر ناگریا»

مهرستی توه پوه حسين خټی هاتو، داوای پارمستی له تهران ټکا، تر نډې
داوای پارمستی له ټکوي، هېچې نه پتواني. مولا مستطفا وست پوی حسين پيني بز
نډوي، دلوی له، پکا لای ټمير پکا قسمي بز پکا پارمستی پدن.

به‌گیتی سؤزیت له مصلحتی ی کوردی - عیرانی دا ئیتر قورسایی خسته پال
حکومتی عیراق و، له نازاری ۱۹۷۶ دا کاتیک چینگێ کوردستان هه‌لگیره‌په‌وه،
په‌شجیهاتی سیاسی و چینگێ ناشکرای له حکومتی عیراق بگره‌ ده‌ی بزووتنوی کورد.
هه‌ولی دا ئاگورکی عیرانی - ئیرانی به‌ ناشتی چاروسه‌ بکری، به‌قایه‌تی سؤزیت له‌گه‌ڵ
هه‌روه‌ ده‌ولت په‌یوه‌ندی باشی هه‌یه‌، قه‌سی له‌ لای هه‌روه‌ لا نه‌وه‌ست، ده‌پاره‌ ریککرتنی
عیراق - ئیران له‌و کاتدا که‌ بزووتنوی کورد گه‌وه‌کی چاره‌نوسی له‌سه‌ر ئاگورکه‌ که‌پان
کرد به‌و، چینه‌وه‌یه‌کی گوشتندی له‌ نه‌دا.

لهگرمی شەڕکاتی ١٩٧٤ ی نێزان چینی عێراقی و شەڕی کورد لێ
سەرداندا کە شای نێزان لە ماتنگی تشرینی دوو دا پەڕسێکی کرد، بەکێک لە
بەهێزەکانی گفتوگۆی سۆلفیتی - نێزانی دا مەسەڵی ناگۆکی عێراقی - نێزانی بو، کە
لانی سۆلفیتی هێنایە پێشوو. پەڕگۆزی داوای لە شا کرد بە ناشتی کێشەکانی لە گەڵ
عێراق چارەسەر بکا.

له گرمی جنگی کوردستان دا، حتح که په‌یرویی یی چن و چونی له سیاستی سزولستی ناکره هم به چدک و هم به رنگی سیاسي و پروپاگنده به تونی دوی بزوتنوی کورد راوستا. په‌کشتی سزولیت پیش سرورای نويی سرچاووی چدکی دره، په‌لانی جنگی یو حکومتی عسراق داپن کړه، له دزگاکانی راگېاندنی خپوه دوی بزوتنوی کورده دا و پشتموایی له حکومتی عسراق کړه. پدوی نويش دا همسر دپولماني نويروپای رولعالات و پارتبه کومونستیکه‌کاني دنها دوی راوستان. که ریکوتی ۶ نازاری جزائریش له نهران صدام - شادا یو، نه‌گرمی تم ریکوتنه له ژور ناوی لاهلاگردنی کیشه‌کاني شورو یو، پلام له راستی دا سوادپاک یو یو لئاویردنی بزوتنوی کورده و صنعتیکه‌کی نلغوبی گوروی همروینا، له‌گډ نويش دا. په‌کشتی سزولیت به خرشموه وری گرت و، حتح په‌گرمی پیشواری لی کړو له روژنامی «وطن الشعب» دا چن واری یو لیکمانوی لاپنه پاشه‌کاني تم ریکوتنه نرغان کړه.

فصادی مالی و نیاری له ناو دوزگانانی حزب و پېشمېرگه دا پهری سندن واسطه و خزمېښتي. نهک ترانا و لېر شامېښي، گرنګرین پېوانې داسغزاندن بېن له داتېرګان دا. بازګانې قباچاخ له ګڼل نېران یو به سرچامېښي ګرنګی دولتمن بېنې کارېدسته ګانې پېشمېرگه. «لوتنرات» ګانې وزارتې کاروباری سغرو و. لوتنراته ګانې تر کارېدسته ګانې پارتې و پېشمېرگه نېمان ګرټ، پارګانېان ووتن ګرټ پېلوزګان، که بز ناوا ګرټ دتوې ګرټ دستان یو، یا هر نه ګرټ ګرټ، یا نه ګرټ بکرانابه زلر خراب و پر ګرټوګرټو بېن. زلر چار خلک نم ګلېمانېان نه ګلېمانده حلا مستغلا. نوتش نېوت:

«نوعانه مانند بین با کمی تهیافتاده بکن»

■
سانگی نازاری ۷۴ گفتوگویی تهران بهمن - بارزانی چو کولاتیکی داخل بود.
بسیار چونی هر دو لا سهارت به ناوروک و سنوری ناوچی نوزنومی جهاوژو بر. هر
لا به کسان پرلزه به کی ناماده کرد بر. هیچ لایه کسان به پرلژی لایه کی تر رازی نهی.
تهدیس و دارا تزفیسق چون بز بهفداد بز نوحی قسه له گدل سدهدام بکن و.
بلاگردنوحی پرلزه که دوا بخا. سدهدام سیر بر له سر نوحی له گانی دها بکراووا، و دیگر
له بهیانی نازاری ۱۹۷ دا نویسرا بر، پرلزه که بلاو بکرتنوه. هریشی لی کردن که
نه گبر شر بکننوه به شر دهرهفتیان نهیت له گدل شا تسانزی.

سانگی بازار دهیان هزار کس چونه ریزی شزوشه کوره. دزگای پاراستن هانی
خلفکیان نهدا شارهکان به جی بهین. بهمن ریگای لی نشه گرتن. لای وایر لیشاری خلک
نهی به پاریکی لورس به سر چرلاتنوه کوه. نوحی هندیکی دهرگرد.
شر هلیگراسنوه. لهرده به ژماره له سر داوود دزگاکانی شزوش و تواناکانی، که
له گانی خزی دا به پارمندی دهیان کس ناگادار گزگراوه نوه و، له پنجمین ژماره
گزملهدا بلاو کراوه نوه، نئوسنوه:

۱. داوود دزگاکانی شورش

- پاره گای بارزانی

پیک هات بر له ملا مستفا خزی و، تهدیس و مسعود. سرگردانی و
سرپرستی همو کارو پاره گانی شورش نه کرد؛ کاروباری پیشمرگهی، سیاسی،
راگمباندن، پارو پول، پیروندی گانی دهرمه، گزکردنوحی زاناری و دنگریاس..
- پدک

ملا مستفا سروک و حبیب محمد کرم سکرتر و، سرگردانی پارتی
پیکهات بر له ۲۱ تشدای کرمیتی ناوندی. لوانه حوتیان مدگشی سیاسی بون: د.
محمود، نوری شاورس، عطی عهدوللا، سامی سنجاری، صالح یوسفی و، تهدیس و
مسعود.

لیژنه گانی لقی ۱ ی موصل، لقی ۲ ی هویلیر، لقی ۳ ی کورکوک، لقی ۴ ی
سلیمان، لقی ۵ ی بغداد، لقی ۶ ی نوروپا، لقی ۷ ی ریخستنی ناو پیشمرگه.
هر قهزایدک ۱ لیژنی ناوچه و، هر هیزیک ۱ لیژنی ناوچه و، هر ناحیه یک
۱ ریخزروی تی دا بر.

ریخستنی لق و ناوچه و ریخزراو به پی ی دایشبونی تباری محافظه گانی
عبراق ریخزراو بر.

۷ کارگیری لیژنی لق و. ۴ کارگیری لیژنی ناوچه و، سدهان کارگیری لیژنی
ریخزراو: که به دهستر ۴۵ هزار تشدای ریخزراو و ۷ هزار پالهوراد و لاینگری
ریخزراو هبو.

- سوپای شورشگری کوردستان (س ش ک)

مدگشی همگرمی (۷ تشدای) راستوخو پسترا بر به پاره گای بارزانی نوه.

س ش ک پیک هات بر له ۱۸ هیز. لوانه: هیزه گسانی بالهک (هیندین و

زلزک)، شیخان، زاخز، ناگری، سفین، دشتی هولیر، کمرکوک، خجیات، زماناکز، کاوه، بیتواته، حصین، لعزمر، هملگوره، رزگاری.

هەر هیزیک پیک، هات بو له چهند بهتالیونیک و، هەر بهتالیونیک له ۳ - ۴ لق، هەر لقیك له ۳ - ۴ پهل و، هەر پهلێك له ۳ - ۴ دسته و، هەر دستهیهك له ۹ - ۱۲ پشمرگه.

جگه له ۴ بهتالیونیی به ناوی زلزلک که له سەر شهیری جەیشی هێرانی له سهرهز و نەفسەر پیک هێرا بو و، جگه له چهند قهرهقی که به ناوی تەلمەفەر و سنجار و کۆسرت پیکههێرا بو وه له لق زلزلر و له بهتالیون گهستهتر بو. له سهرانسهری کوردستانی هێراق دا ۶۵ بهتالیون ههبر.

سهرهزای پششمرگهیی داتیسی که وهگرو جەیشیکی نهمزای ریکهخرا بو، یز پشترانی لهم سهپا به «هیزی بهرگری مهیلی» دامهزێرا بو.

ژمارهیهکی زلزلای فرماتندی هیزهکان و بهتالیونهکان بهرزانی بو. ژمارهیهکی زلزلای فرماندانه نهوهندهوار یا عهریلی شوره و جەیش بو.

- دزگای پاراستن

پاراستن دزگایهکی جاسوسی بو. گادهرهکانی له لایهن ساواک، موساد، سیاوه مستق دا دریا بو. ئهرکهکانی نهمیش وهکو ئهرکهکانی هەر دزگایهکی موخابهرات بو. بهشی جیاجیای ههبر بو کۆکردنهری دنگهپاس و هوالی جزاویجور و، کوشتن و تیکدان. لهپهرسرای پهکمی ئهم دزگایه مهسعود بو.

پاراستن جگه له خمت و قوره نهینههگاتی، نوینهیکی ناشکرای به رسمی له بارهگای ههبر هیز، بهتالیون، لق، لیوئهی لق، لیوئهی ناوچه، ئهمانهتیک دا ههبر، که نهبر چاودهری روهارهگاتی دوربهشتی خزان و جموجولی خهلق و پشمرگه و لهپهرسراوهکان بهکمن و، راپۆرتیان له سهر بنوسن.

پاراستن دزگایهکی نهینی بو ژمارهی راستهقینهی نازانی.

- ئهمانهتەکان

بهرامهبر بهو مهجلیسه تەنظییمی بهعس دروستی کرد بو سهرکردهاتی شورش چهند ئهمانهتیکي دانا بو، وهکو: ئهمانهتی سالیه، کشتوکال، ناوخز، اشفال و اسکان، تهنروستی، ههلبه، اعلام، تریه.

هەر پهکی لهم ئهمانهتانه سهدان فرمانهیری ههبر.

۲. تواناگانی شورش

- توانای مهیلی

۶. ههزار پشمرگهیی داتیسی

۴۳ ههزار هیزی بهگری مهیلی

۴۷. تەفسیری جەیش و شوره به پهلای جیاواز

۹۸ پزیشک

۷ پزیشکی دان

۷ دهرمانگر

۲۲. مهنتس

۶. ماموستای زانکو
۲۱۲. ماموستای سمرتایی و سانوی
۷. خوندکاری زانکز و مسمهد
۴۵. قوتایی ناوطفی و دواناوطنی
- هزاران عسری و برنهیج و کارمندی حکومتی
- دارایی

سرچاوه‌گانی دارایی شورسکه بریتی بر له:

۱. پارمیتی تیرانی و نسمسکی و تسمراتیلی و همندی دهولیتی تر.
۲. تاپرنی تمندامان. تیر پارمیتی له سمرانسری کوردستان دا به نای مانگانوه
- له همر کس ورته‌گیرا.
۳. داهاتی لروشگانی شورس.

چدک و تقایی شعر و داوودمریان له دهروه نعتات و به پاره نضه‌کردا.
 بودجی شورس له ۱۹۷ - ۱۹۷۵ نزیکتی ۴۸ ملیون دیناری عسراتی بر. له
 کاتی تاشیتال دا ۲۵ ملیون دینار له خزینتی پاردهای پارزانی دا مایر.
 - راگمیاندن

دیزگایه‌کی ۸ کیلواتی رادیو له سمس خیلان بو. دو دیزگای بهمیزکردنی له
 خانمقین و سمرسنگ داترا بو. به‌نامه‌گانی به کوردی، عربی، تورکمانی، تینگیزی و
 فرمنسی و جاوربار به هندی زمانی تیش پلار نکرده.

پارده‌ای همر لق و به‌تالین و هیزه‌گانی پیشمرگه دیزگایه‌کی بیتلی همر بز
 به‌بومندی راستوخز له گلد دیزگایه‌کی سمر خزی.

دیزگای چاپی تیشتر تاپ و هایدلبرگ و. دیزگای چینی تپ و. سدان تاپ و
 رونیو. سدان نوسر و رونیو سمان له دیزگای راگمیاندن دا کاربان نکرده و. دهان رونیو
 و گراف و چاپکراو دمرته‌چر.
 - چدک

جگه لور تفتنگاتی به دس پیشمرگه و پیرگری میلیوره بو دهان هزار برنر و
 کلاشینکوف و ۱۵ ملیون لیشه‌ک و ۵ هزار گولله تیزی تاحتیات له دهو دا بو.
 به سدان هاوونی گری ۲، ۸۲، ۱۲، ۱۲۰، ۲۵ ردتل، ۱۲۲، ۱۳۲، ۱۷۵، ۱۳۲، ۱۴۵، ۱۶۵، ۱۷۵، ۱۸۵، ۲۰۰، ۲۲۰، ۲۴۰، ۲۶۰، ۲۸۰، ۳۰۰، ۳۲۰، ۳۴۰، ۳۶۰، ۳۸۰، ۴۰۰، ۴۲۰، ۴۴۰، ۴۶۰، ۴۸۰، ۵۰۰، ۵۲۰، ۵۴۰، ۵۶۰، ۵۸۰، ۶۰۰، ۶۲۰، ۶۴۰، ۶۶۰، ۶۸۰، ۷۰۰، ۷۲۰، ۷۴۰، ۷۶۰، ۷۸۰، ۸۰۰، ۸۲۰، ۸۴۰، ۸۶۰، ۸۸۰، ۹۰۰، ۹۲۰، ۹۴۰، ۹۶۰، ۹۸۰، ۱۰۰۰، ۱۰۲۰، ۱۰۴۰، ۱۰۶۰، ۱۰۸۰، ۱۱۰۰، ۱۱۲۰، ۱۱۴۰، ۱۱۶۰، ۱۱۸۰، ۱۲۰۰، ۱۲۲۰، ۱۲۴۰، ۱۲۶۰، ۱۲۸۰، ۱۳۰۰، ۱۳۲۰، ۱۳۴۰، ۱۳۶۰، ۱۳۸۰، ۱۴۰۰، ۱۴۲۰، ۱۴۴۰، ۱۴۶۰، ۱۴۸۰، ۱۵۰۰، ۱۵۲۰، ۱۵۴۰، ۱۵۶۰، ۱۵۸۰، ۱۶۰۰، ۱۶۲۰، ۱۶۴۰، ۱۶۶۰، ۱۶۸۰، ۱۷۰۰، ۱۷۲۰، ۱۷۴۰، ۱۷۶۰، ۱۷۸۰، ۱۸۰۰، ۱۸۲۰، ۱۸۴۰، ۱۸۶۰، ۱۸۸۰، ۱۹۰۰، ۱۹۲۰، ۱۹۴۰، ۱۹۶۰، ۱۹۸۰، ۲۰۰۰، ۲۰۲۰، ۲۰۴۰، ۲۰۶۰، ۲۰۸۰، ۲۱۰۰، ۲۱۲۰، ۲۱۴۰، ۲۱۶۰، ۲۱۸۰، ۲۲۰۰، ۲۲۲۰، ۲۲۴۰، ۲۲۶۰، ۲۲۸۰، ۲۳۰۰، ۲۳۲۰، ۲۳۴۰، ۲۳۶۰، ۲۳۸۰، ۲۴۰۰، ۲۴۲۰، ۲۴۴۰، ۲۴۶۰، ۲۴۸۰، ۲۵۰۰، ۲۵۲۰، ۲۵۴۰، ۲۵۶۰، ۲۵۸۰، ۲۶۰۰، ۲۶۲۰، ۲۶۴۰، ۲۶۶۰، ۲۶۸۰، ۲۷۰۰، ۲۷۲۰، ۲۷۴۰، ۲۷۶۰، ۲۷۸۰، ۲۸۰۰، ۲۸۲۰، ۲۸۴۰، ۲۸۶۰، ۲۸۸۰، ۲۹۰۰، ۲۹۲۰، ۲۹۴۰، ۲۹۶۰، ۲۹۸۰، ۳۰۰۰، ۳۰۲۰، ۳۰۴۰، ۳۰۶۰، ۳۰۸۰، ۳۱۰۰، ۳۱۲۰، ۳۱۴۰، ۳۱۶۰، ۳۱۸۰، ۳۲۰۰، ۳۲۲۰، ۳۲۴۰، ۳۲۶۰، ۳۲۸۰، ۳۳۰۰، ۳۳۲۰، ۳۳۴۰، ۳۳۶۰، ۳۳۸۰، ۳۴۰۰، ۳۴۲۰، ۳۴۴۰، ۳۴۶۰، ۳۴۸۰، ۳۵۰۰، ۳۵۲۰، ۳۵۴۰، ۳۵۶۰، ۳۵۸۰، ۳۶۰۰، ۳۶۲۰، ۳۶۴۰، ۳۶۶۰، ۳۶۸۰، ۳۷۰۰، ۳۷۲۰، ۳۷۴۰، ۳۷۶۰، ۳۷۸۰، ۳۸۰۰، ۳۸۲۰، ۳۸۴۰، ۳۸۶۰، ۳۸۸۰، ۳۹۰۰، ۳۹۲۰، ۳۹۴۰، ۳۹۶۰، ۳۹۸۰، ۴۰۰۰، ۴۰۲۰، ۴۰۴۰، ۴۰۶۰، ۴۰۸۰، ۴۱۰۰، ۴۱۲۰، ۴۱۴۰، ۴۱۶۰، ۴۱۸۰، ۴۲۰۰، ۴۲۲۰، ۴۲۴۰، ۴۲۶۰، ۴۲۸۰، ۴۳۰۰، ۴۳۲۰، ۴۳۴۰، ۴۳۶۰، ۴۳۸۰، ۴۴۰۰، ۴۴۲۰، ۴۴۴۰، ۴۴۶۰، ۴۴۸۰، ۴۵۰۰، ۴۵۲۰، ۴۵۴۰، ۴۵۶۰، ۴۵۸۰، ۴۶۰۰، ۴۶۲۰، ۴۶۴۰، ۴۶۶۰، ۴۶۸۰، ۴۷۰۰، ۴۷۲۰، ۴۷۴۰، ۴۷۶۰، ۴۷۸۰، ۴۸۰۰، ۴۸۲۰، ۴۸۴۰، ۴۸۶۰، ۴۸۸۰، ۴۹۰۰، ۴۹۲۰، ۴۹۴۰، ۴۹۶۰، ۴۹۸۰، ۵۰۰۰، ۵۰۲۰، ۵۰۴۰، ۵۰۶۰، ۵۰۸۰، ۵۱۰۰، ۵۱۲۰، ۵۱۴۰، ۵۱۶۰، ۵۱۸۰، ۵۲۰۰، ۵۲۲۰، ۵۲۴۰، ۵۲۶۰، ۵۲۸۰، ۵۳۰۰، ۵۳۲۰، ۵۳۴۰، ۵۳۶۰، ۵۳۸۰، ۵۴۰۰، ۵۴۲۰، ۵۴۴۰، ۵۴۶۰، ۵۴۸۰، ۵۵۰۰، ۵۵۲۰، ۵۵۴۰، ۵۵۶۰، ۵۵۸۰، ۵۶۰۰، ۵۶۲۰، ۵۶۴۰، ۵۶۶۰، ۵۶۸۰، ۵۷۰۰، ۵۷۲۰، ۵۷۴۰، ۵۷۶۰، ۵۷۸۰، ۵۸۰۰، ۵۸۲۰، ۵۸۴۰، ۵۸۶۰، ۵۸۸۰، ۵۹۰۰، ۵۹۲۰، ۵۹۴۰، ۵۹۶۰، ۵۹۸۰، ۶۰۰۰، ۶۰۲۰، ۶۰۴۰، ۶۰۶۰، ۶۰۸۰، ۶۱۰۰، ۶۱۲۰، ۶۱۴۰، ۶۱۶۰، ۶۱۸۰، ۶۲۰۰، ۶۲۲۰، ۶۲۴۰، ۶۲۶۰، ۶۲۸۰، ۶۳۰۰، ۶۳۲۰، ۶۳۴۰، ۶۳۶۰، ۶۳۸۰، ۶۴۰۰، ۶۴۲۰، ۶۴۴۰، ۶۴۶۰، ۶۴۸۰، ۶۵۰۰، ۶۵۲۰، ۶۵۴۰، ۶۵۶۰، ۶۵۸۰، ۶۶۰۰، ۶۶۲۰، ۶۶۴۰، ۶۶۶۰، ۶۶۸۰، ۶۷۰۰، ۶۷۲۰، ۶۷۴۰، ۶۷۶۰، ۶۷۸۰، ۶۸۰۰، ۶۸۲۰، ۶۸۴۰، ۶۸۶۰، ۶۸۸۰، ۶۹۰۰، ۶۹۲۰، ۶۹۴۰، ۶۹۶۰، ۶۹۸۰، ۷۰۰۰، ۷۰۲۰، ۷۰۴۰، ۷۰۶۰، ۷۰۸۰، ۷۱۰۰، ۷۱۲۰، ۷۱۴۰، ۷۱۶۰، ۷۱۸۰، ۷۲۰۰، ۷۲۲۰، ۷۲۴۰، ۷۲۶۰، ۷۲۸۰، ۷۳۰۰، ۷۳۲۰، ۷۳۴۰، ۷۳۶۰، ۷۳۸۰، ۷۴۰۰، ۷۴۲۰، ۷۴۴۰، ۷۴۶۰، ۷۴۸۰، ۷۵۰۰، ۷۵۲۰، ۷۵۴۰، ۷۵۶۰، ۷۵۸۰، ۷۶۰۰، ۷۶۲۰، ۷۶۴۰، ۷۶۶۰، ۷۶۸۰، ۷۷۰۰، ۷۷۲۰، ۷۷۴۰، ۷۷۶۰، ۷۷۸۰، ۷۸۰۰، ۷۸۲۰، ۷۸۴۰، ۷۸۶۰، ۷۸۸۰، ۷۹۰۰، ۷۹۲۰، ۷۹۴۰، ۷۹۶۰، ۷۹۸۰، ۸۰۰۰، ۸۰۲۰، ۸۰۴۰، ۸۰۶۰، ۸۰۸۰، ۸۱۰۰، ۸۱۲۰، ۸۱۴۰، ۸۱۶۰، ۸۱۸۰، ۸۲۰۰، ۸۲۲۰، ۸۲۴۰، ۸۲۶۰، ۸۲۸۰، ۸۳۰۰، ۸۳۲۰، ۸۳۴۰، ۸۳۶۰، ۸۳۸۰، ۸۴۰۰، ۸۴۲۰، ۸۴۴۰، ۸۴۶۰، ۸۴۸۰، ۸۵۰۰، ۸۵۲۰، ۸۵۴۰، ۸۵۶۰، ۸۵۸۰، ۸۶۰۰، ۸۶۲۰، ۸۶۴۰، ۸۶۶۰، ۸۶۸۰، ۸۷۰۰، ۸۷۲۰، ۸۷۴۰، ۸۷۶۰، ۸۷۸۰، ۸۸۰۰، ۸۸۲۰، ۸۸۴۰، ۸۸۶۰، ۸۸۸۰، ۸۹۰۰، ۸۹۲۰، ۸۹۴۰، ۸۹۶۰، ۸۹۸۰، ۹۰۰۰، ۹۰۲۰، ۹۰۴۰، ۹۰۶۰، ۹۰۸۰، ۹۱۰۰، ۹۱۲۰، ۹۱۴۰، ۹۱۶۰، ۹۱۸۰، ۹۲۰۰، ۹۲۲۰، ۹۲۴۰، ۹۲۶۰، ۹۲۸۰، ۹۳۰۰، ۹۳۲۰، ۹۳۴۰، ۹۳۶۰، ۹۳۸۰، ۹۴۰۰، ۹۴۲۰، ۹۴۴۰، ۹۴۶۰، ۹۴۸۰، ۹۵۰۰، ۹۵۲۰، ۹۵۴۰، ۹۵۶۰، ۹۵۸۰، ۹۶۰۰، ۹۶۲۰، ۹۶۴۰، ۹۶۶۰، ۹۶۸۰، ۹۷۰۰، ۹۷۲۰، ۹۷۴۰، ۹۷۶۰، ۹۷۸۰، ۹۸۰۰، ۹۸۲۰، ۹۸۴۰، ۹۸۶۰، ۹۸۸۰، ۹۹۰۰، ۹۹۲۰، ۹۹۴۰، ۹۹۶۰، ۹۹۸۰، ۱۰۰۰۰، ۱۰۰۲۰، ۱۰۰۴۰، ۱۰۰۶۰، ۱۰۰۸۰، ۱۰۱۰۰، ۱۰۱۲۰، ۱۰۱۴۰، ۱۰۱۶۰، ۱۰۱۸۰، ۱۰۲۰۰، ۱۰۲۲۰، ۱۰۲۴۰، ۱۰۲۶۰، ۱۰۲۸۰، ۱۰۳۰۰، ۱۰۳۲۰، ۱۰۳۴۰، ۱۰۳۶۰، ۱۰۳۸۰، ۱۰۴۰۰، ۱۰۴۲۰، ۱۰۴۴۰، ۱۰۴۶۰، ۱۰۴۸۰، ۱۰۵۰۰، ۱۰۵۲۰، ۱۰۵۴۰، ۱۰۵۶۰، ۱۰۵۸۰، ۱۰۶۰۰، ۱۰۶۲۰، ۱۰۶۴۰، ۱۰۶۶۰، ۱۰۶۸۰، ۱۰۷۰۰، ۱۰۷۲۰، ۱۰۷۴۰، ۱۰۷۶۰، ۱۰۷۸۰، ۱۰۸۰۰، ۱۰۸۲۰، ۱۰۸۴۰، ۱۰۸۶۰، ۱۰۸۸۰، ۱۰۹۰۰، ۱۰۹۲۰، ۱۰۹۴۰، ۱۰۹۶۰، ۱۰۹۸۰، ۱۱۰۰۰، ۱۱۰۲۰، ۱۱۰۴۰، ۱۱۰۶۰، ۱۱۰۸۰، ۱۱۱۰۰، ۱۱۱۲۰، ۱۱۱۴۰، ۱۱۱۶۰، ۱۱۱۸۰، ۱۱۲۰۰، ۱۱۲۲۰، ۱۱۲۴۰، ۱۱۲۶۰، ۱۱۲۸۰، ۱۱۳۰۰، ۱۱۳۲۰، ۱۱۳۴۰، ۱۱۳۶۰، ۱۱۳۸۰، ۱۱۴۰۰، ۱۱۴۲۰، ۱۱۴۴۰، ۱۱۴۶۰، ۱۱۴۸۰، ۱۱۵۰۰، ۱۱۵۲۰، ۱۱۵۴۰، ۱۱۵۶۰، ۱۱۵۸۰، ۱۱۶۰۰، ۱۱۶۲۰، ۱۱۶۴۰، ۱۱۶۶۰، ۱۱۶۸۰، ۱۱۷۰۰، ۱۱۷۲۰، ۱۱۷۴۰، ۱۱۷۶۰، ۱۱۷۸۰، ۱۱۸۰۰، ۱۱۸۲۰، ۱۱۸۴۰، ۱۱۸۶۰، ۱۱۸۸۰، ۱۱۹۰۰، ۱۱۹۲۰، ۱۱۹۴۰، ۱۱۹۶۰، ۱۱۹۸۰، ۱۲۰۰۰، ۱۲۰۲۰، ۱۲۰۴۰، ۱۲۰۶۰، ۱۲۰۸۰، ۱۲۱۰۰، ۱۲۱۲۰، ۱۲۱۴۰، ۱۲۱۶۰، ۱۲۱۸۰، ۱۲۲۰۰، ۱۲۲۲۰، ۱۲۲۴۰، ۱۲۲۶۰، ۱۲۲۸۰، ۱۲۳۰۰، ۱۲۳۲۰، ۱۲۳۴۰، ۱۲۳۶۰، ۱۲۳۸۰، ۱۲۴۰۰، ۱۲۴۲۰، ۱۲۴۴۰، ۱۲۴۶۰، ۱۲۴۸۰، ۱۲۵۰۰، ۱۲۵۲۰، ۱۲۵۴۰، ۱۲۵۶۰، ۱۲۵۸۰، ۱۲۶۰۰، ۱۲۶۲۰، ۱۲۶۴۰، ۱۲۶۶۰، ۱۲۶۸۰، ۱۲۷۰۰، ۱۲۷۲۰، ۱۲۷۴۰، ۱۲۷۶۰، ۱۲۷۸۰، ۱۲۸۰۰، ۱۲۸۲۰، ۱۲۸۴۰، ۱۲۸۶۰، ۱۲۸۸۰، ۱۲۹۰۰، ۱۲۹۲۰، ۱۲۹۴۰، ۱۲۹۶۰، ۱۲۹۸۰، ۱۳۰۰۰، ۱۳۰۲۰، ۱۳۰۴۰، ۱۳۰۶۰، ۱۳۰۸۰، ۱۳۱۰۰، ۱۳۱۲۰، ۱۳۱۴۰، ۱۳۱۶۰، ۱۳۱۸۰، ۱۳۲۰۰، ۱۳۲۲۰، ۱۳۲۴۰، ۱۳۲۶۰، ۱۳۲۸۰، ۱۳۳۰۰، ۱۳۳۲۰، ۱۳۳۴۰، ۱۳۳۶۰، ۱۳۳۸۰، ۱۳۴۰۰، ۱۳۴۲۰، ۱۳۴۴۰، ۱۳۴۶۰، ۱۳۴۸۰، ۱۳۵۰۰، ۱۳۵۲۰، ۱۳۵۴۰، ۱۳۵۶۰، ۱۳۵۸۰، ۱۳۶۰۰، ۱۳۶۲۰، ۱۳۶۴۰، ۱۳۶۶۰، ۱۳۶۸۰، ۱۳۷۰۰، ۱۳۷۲۰، ۱۳۷۴۰، ۱۳۷۶۰، ۱۳۷۸۰، ۱۳۸۰۰، ۱۳۸۲۰، ۱۳۸۴۰، ۱۳۸۶۰، ۱۳۸۸۰، ۱۳۹۰۰، ۱۳۹۲۰، ۱۳۹۴۰، ۱۳۹۶۰، ۱۳۹۸۰، ۱۴۰۰۰، ۱۴۰۲۰، ۱۴۰۴۰، ۱۴۰۶۰، ۱۴۰۸۰، ۱۴۱۰۰، ۱۴۱۲۰، ۱۴۱۴۰، ۱۴۱۶۰، ۱۴۱۸۰، ۱۴۲۰۰، ۱۴۲۲۰، ۱۴۲۴۰، ۱۴۲۶۰، ۱۴۲۸۰، ۱۴۳۰۰، ۱۴۳۲۰، ۱۴۳۴۰، ۱۴۳۶۰، ۱۴۳۸۰، ۱۴۴۰۰، ۱۴۴۲۰، ۱۴۴۴۰، ۱۴۴۶۰، ۱۴۴۸۰، ۱۴۵۰۰، ۱۴۵۲۰، ۱۴۵۴۰، ۱۴۵۶۰، ۱۴۵۸۰، ۱۴۶۰۰، ۱۴۶۲۰، ۱۴۶۴۰، ۱۴۶۶۰، ۱۴۶۸۰، ۱۴۷۰۰، ۱۴۷۲۰، ۱۴۷۴۰، ۱۴۷۶۰، ۱۴۷۸۰، ۱۴۸۰۰، ۱۴۸۲۰، ۱۴۸۴۰، ۱۴۸۶۰، ۱۴۸۸۰، ۱۴۹۰۰، ۱۴۹۲۰، ۱۴۹۴۰، ۱۴۹۶۰، ۱۴۹۸۰، ۱۵۰۰۰، ۱۵۰۲۰، ۱۵۰۴۰، ۱۵۰۶۰، ۱۵۰۸۰، ۱۵۱۰۰، ۱۵۱۲۰، ۱۵۱۴۰، ۱۵۱۶۰، ۱۵۱۸۰، ۱۵۲۰۰، ۱۵۲۲۰، ۱۵۲۴۰، ۱۵۲۶۰، ۱۵۲۸۰، ۱۵۳۰۰، ۱۵۳۲۰، ۱۵۳۴۰، ۱۵۳۶۰، ۱۵۳۸۰، ۱۵۴۰۰، ۱۵۴۲۰، ۱۵۴۴۰، ۱۵۴۶۰، ۱۵۴۸۰، ۱۵۵۰۰، ۱۵۵۲۰، ۱۵۵۴۰، ۱۵۵۶۰، ۱۵۵۸۰، ۱۵۶۰۰، ۱۵۶۲۰، ۱۵۶۴۰، ۱۵۶۶۰، ۱۵۶۸۰، ۱۵۷۰۰، ۱۵۷۲۰، ۱۵۷۴۰، ۱۵۷۶۰، ۱۵۷۸۰، ۱۵۸۰۰، ۱۵۸۲۰، ۱۵۸۴۰، ۱۵۸۶۰، ۱۵۸۸۰، ۱۵۹۰۰، ۱۵۹۲۰، ۱۵۹۴۰، ۱۵۹۶۰، ۱۵۹۸۰، ۱۶۰۰۰، ۱۶۰۲۰، ۱۶۰۴۰، ۱۶۰۶۰، ۱۶۰۸۰، ۱۶۱۰۰، ۱۶۱۲۰، ۱۶۱۴۰، ۱۶۱۶۰، ۱۶۱۸۰، ۱۶۲۰۰، ۱۶۲۲۰، ۱۶۲۴۰، ۱۶۲۶۰، ۱۶۲۸۰، ۱۶۳۰۰، ۱۶۳۲۰، ۱۶۳۴۰، ۱۶۳۶۰، ۱۶۳۸۰، ۱۶۴۰۰، ۱۶۴۲۰، ۱۶۴۴۰، ۱۶۴۶۰، ۱۶۴۸۰، ۱۶۵۰۰، ۱۶۵۲۰، ۱۶۵۴۰، ۱۶۵۶۰، ۱۶۵۸۰، ۱۶۶۰۰، ۱۶۶۲۰، ۱۶۶۴۰، ۱۶۶۶۰، ۱۶۶۸۰، ۱۶۷۰۰، ۱۶۷۲۰، ۱۶۷۴۰، ۱۶۷۶۰، ۱۶۷۸۰، ۱۶۸۰۰، ۱۶۸۲۰، ۱۶۸۴۰، ۱۶۸۶۰، ۱۶۸۸۰، ۱۶۹۰۰، ۱۶۹۲۰، ۱۶۹۴۰، ۱۶۹۶۰، ۱۶۹۸۰، ۱۷۰۰۰، ۱۷۰۲۰، ۱۷۰۴۰، ۱۷۰۶۰، ۱۷۰۸۰، ۱۷۱۰۰، ۱۷۱۲۰، ۱۷۱۴۰، ۱۷۱۶۰، ۱۷۱۸۰، ۱۷۲۰۰، ۱۷۲۲۰، ۱۷۲۴۰، ۱۷۲۶۰، ۱۷۲۸۰، ۱۷۳۰۰، ۱۷۳۲۰، ۱۷۳۴۰، ۱۷۳۶۰، ۱۷۳۸۰، ۱۷۴۰۰، ۱۷۴۲۰، ۱۷۴۴۰، ۱۷۴۶۰، ۱۷۴۸۰، ۱۷۵۰۰، ۱۷۵۲۰، ۱۷۵۴۰، ۱۷۵۶۰، ۱۷۵۸۰، ۱۷۶۰۰، ۱۷۶۲۰، ۱۷۶۴۰، ۱۷۶۶۰، ۱۷۶۸۰، ۱۷۷۰۰، ۱۷۷۲۰، ۱۷۷۴۰، ۱۷۷۶۰، ۱۷۷۸۰، ۱۷۸۰۰، ۱۷۸۲۰، ۱۷۸۴۰، ۱۷۸۶۰، ۱۷۸۸۰، ۱۷۹۰۰، ۱۷۹۲۰، ۱۷۹۴۰، ۱۷۹۶۰، ۱۷۹۸۰، ۱۸۰۰۰، ۱۸۰۲۰، ۱۸۰۴۰، ۱۸۰۶۰، ۱۸۰۸۰، ۱۸۱۰۰، ۱۸۱۲۰، ۱۸۱۴۰، ۱۸۱۶۰، ۱۸۱۸۰، ۱۸۲۰۰، ۱۸۲۲۰، ۱۸۲۴۰، ۱۸۲۶۰، ۱۸۲۸۰، ۱۸۳۰۰، ۱۸۳۲۰، ۱۸۳۴۰، ۱۸۳۶۰، ۱۸۳۸۰، ۱۸۴۰۰، ۱۸۴۲۰، ۱۸۴۴۰، ۱۸۴۶۰، ۱۸۴۸۰، ۱۸۵۰۰، ۱۸۵۲۰، ۱۸۵۴۰، ۱۸۵۶۰، ۱۸۵۸۰، ۱۸۶۰۰، ۱۸۶۲۰، ۱۸۶۴۰، ۱۸۶۶۰، ۱۸۶۸۰، ۱۸۷۰۰، ۱۸۷۲۰، ۱۸۷۴۰، ۱۸۷۶۰، ۱۸۷۸۰، ۱۸۸۰۰، ۱۸۸۲۰، ۱۸۸۴۰، ۱۸۸۶۰، ۱۸۸۸۰، ۱۸۹۰۰، ۱۸۹۲۰، ۱۸۹۴۰، ۱۸۹۶۰، ۱۸۹۸۰، ۱۹۰۰۰، ۱۹۰۲۰، ۱۹۰۴۰، ۱۹۰۶۰، ۱۹۰۸۰، ۱۹۱۰۰، ۱۹۱۲۰، ۱۹۱۴۰، ۱۹۱۶۰، ۱۹۱۸۰، ۱۹۲۰۰، ۱۹۲۲۰، ۱۹۲۴۰، ۱۹۲۶۰، ۱۹۲۸۰، ۱۹۳۰۰، ۱۹۳۲۰، ۱۹۳۴۰، ۱۹۳۶۰، ۱۹۳۸۰، ۱۹۴۰۰، ۱۹۴۲۰، ۱۹۴۴۰، ۱۹۴۶۰، ۱۹۴۸۰، ۱۹۵۰۰، ۱۹۵۲۰، ۱۹۵۴۰، ۱۹۵۶۰، ۱۹۵۸۰، ۱۹۶۰۰، ۱۹۶۲۰، ۱۹۶۴۰، ۱۹۶۶۰، ۱۹۶۸۰، ۱۹۷۰۰، ۱۹۷۲۰، ۱۹۷۴۰، ۱۹۷۶۰، ۱۹۷۸۰، ۱۹۸۰۰، ۱۹۸۲۰، ۱۹۸۴۰، ۱۹۸۶۰، ۱۹۸۸۰، ۱۹۹۰۰، ۱۹۹۲۰، ۱۹۹۴۰، ۱۹۹۶۰، ۱۹۹۸۰، ۲۰۰۰۰، ۲۰۰۲۰، ۲۰۰۴۰، ۲۰۰۶۰، ۲۰۰۸۰، ۲۰۱۰۰، ۲۰۱۲۰، ۲۰۱۴۰، ۲۰۱۶۰، ۲۰۱۸۰، ۲۰۲۰۰، ۲۰۲۲۰، ۲۰۲۴۰، ۲۰۲۶۰، ۲۰۲۸۰، ۲۰۳۰۰، ۲۰۳۲۰، ۲۰۳۴۰، ۲۰۳۶۰، ۲۰۳۸۰، ۲۰۴۰۰، ۲۰۴۲۰، ۲۰۴۴۰، ۲۰۴۶۰، ۲۰۴۸۰، ۲۰۵۰۰، ۲۰۵۲۰، ۲۰۵۴۰، ۲۰۵۶۰، ۲۰۵۸۰، ۲۰۶۰۰، ۲۰۶۲۰، ۲۰۶۴۰، ۲۰۶۶۰، ۲۰۶۸۰، ۲۰۷۰۰، ۲۰۷۲۰، ۲۰۷

- واز له سرگرداینتی شورش بهیښي پز په کی له کورده کانی یا پز کسبکی تر له سرگرداینتی پارتی. څړی پیچته نوروپا یا نهمریکا داینتی. جېگې داخه مولا مستطفا هیچ کام لم دو ریگاینتی نه گرت. ریگمېدکی تری هلووارد که خلک ناویان لی نا تاشه تال. ریگې په هیچ کسبکیش نددا دروزه به شورش پدا و. هرومشی لېدانی لی کردن. تاشه تال مستطفیه کی نه توهی به سر کورد هینا. سره نا نژیکي ۱۷۰ هزار کس چونه نیران. مولا مستطفا عززی نه کرد همسر کوردی هیراق له گطی پچن پز نیران. چونکه وای نژانی نیران و نهمریکا ناچار نهمن ششکی وه کور پانگلادېش له کوردستان دوباره پکشفوه. نوره جاری چوارم پو مولا مستطفا کوردستانی هیراق به چی بهیلي.

نیران پتمصلدی پارزانی و هندی له هاوکاره نژیکه گانی مولا مستطفاي له عطشېمی کورج له نژیک تاران نیشتمی کرد. نهمانی تری به ناو نیران دا پلاو کورده. هندیکشپان چونه ولاتانی نوروپي و نهمریکی پونه پناهمری سیاسی. پشکېشپان گورانوه هیراق و به ناو پچه کانی جنوب دا پلاو گرانوه.

مولا مستطفا لای نهمری طاهیری سرنوسری کمپانی تارانی و. لای محه محمد حسنمنین همیکل وتی: نیشتر دوری تو له ناو جولانوهی کوردا تیراو پره و به نهمای سرگرداینتی جولانوهی کورده نهماره. پلام تم قسیمی نهمره سر. گراهه نهمی پز تفره داتی شا پو. دواي داسمزواندنی په کیتی نیشتمانی کوردستان. نهمش کورتوه جولان. به مواله قتی ساواک نهمرس و مسعود قباده مواله تهمان پیک هینا پوه. مولا مستطفا به سرزکی مایهوه. سامی پوه نوروپا کورته گران به ولاتانی نوروپي دا پز داسمزواندنوهی ریگشراوه کانی پارتی و. نهمرس له نیران کورتوه چالاکی و ناردنی کادروگانان پز تورکیا. مولا مستطفا و مسعود پز چونه نهمریکا. مولا مستطفا نهمزشی سره دانی گرت پو له واشیتون جېگې پو.

ق م له پیش دا وایان تیدیا نه کرد که مولا مستطفا نیشتر دوری له سرزکاینتی پارتی دا نهماره. سرگرداینتی به کزصل حبزه که پهریه تها و. نهم نیشتر رمزیکی نهموهی کورده نهمی. پلام زلوی نهمایاند به ناوی سرزکی پارتیموه له نهمریکا دستي کوردهوه به چالاکی و. په توندی کورته دوژمناینتی په کیتی. به تاپسنتی سامجهدال. راپزنی پایک و نامه گانی مولا مستطفا پز سرزک کارتر و سنا توره کان. نهمی زلو گرنگیان له پهموندی ژور به نهمی کورده و نهمریکا دا ناشکرا کرد. که تا نهمسا کس نهمنژانی.

مولا مستطفا وای نژانی په کیتی جېگه پو و به پتمصله کی لیو نه کا و پز دوژمناینتی نهم داسمزراوه. له پو نهمه تا خسزی زیندو پو نهمیشت هیچ جسوزه ریگکورتیکی سیاسی یا مېدانی له گطی په کیتی سر پگری. نهم ریگکورتیه مېدانیهی له شام له نیران مامجهدال و مسعودا به شاپنتی سوریه کان تیرا کرا پو هلو شاندوه و. له رلوانی کارصاتی هه کاری دا نهمانی دا په سرانی قباده مواله تهمه. عطی عسکری و خالد سمید و شیخ حسن. به گورده ترین چهک پکوتن. چشکی له ناوردنی په کیتی به مبرات پز کورده کانی به چی هشت.

•

نیروی دوه می ۱۹۷۹

خودزمنهوه

گشتی گزیمه لایمی پهرینه گشتی ناو خزانم به دل نهی. ملسانی له گشت حسک، پاره گشتی دینی سان و تمپاره گشتی تازمان. سمرای ثعوش، ملسانی ی ناو ریزه گشتی گزیمه و، له خنایمی بونی هندی له سرکرده گشتی، تا ثعوات توندتر نهی. به تعاری ویرس بیوم. هستم نه کرد خنیکه نهیم، به تاییدی ۳ سال زیاتر به به یی وچان و پشودان به شاخه بوم و، هسرو گات و ژانم بز مسئله که ترخان کرد بو. وستم ساوه بگ له گو گشته ناسازه سیاسیه دور بکوسوه. بهرام دا سلسله کی دروی دهرهوه بکم. نیزم له ماسجلال و هارو یکانم خواست.

تاران

له گشت نازاد حهه غریب بیری کویتم بهرو تاران. ناو تیران هیشا شلوا بو، ملسانی دمسلات له تیران ناوخته گشتی هیز دا له تیران بالی مزه هبی و بالی نهدینی و، له ناو دامزادی دینی دا هیشا به لادا نه کورت بو. سدان ریکراوی سیاسی گهوه و پچورگی جوړاوجوړ دامزوا بو، به سدان روژنامه و حقیقتنامه در نهی. نو روژدی نیمه گهیشته تاران سهرتای مانگی ناها بو، تازه «موسلمه» کوژا بو. موسلمه یی پدکی له نزیکه گشتی تمام خرمه یی و، بهرکروه و نوسه یی به توانای بهی شیهه بو. تاران بزنی خوسنی لی ثعوات، سدان هزار تاینه سستی تنگتیلکه رڼا بونه سر جاده گان، هرتالپان دزی تمه یکا، تیراتیل، شوروی، کومونیزم.. نه کیشا.

هیشا پدکشی له تاران «نویتر» و «هلمهر» ی نهی. ماسجلال هندی ناسی نویی به هر لملمسته نه گان و سوریه گان. دواي سرکوتنی شورشی تیران، سفارتهی تیراتیل له تاران گرا بو به سفارتهی ریکراوی رزگاری لملمستین. هانی الحسن نویتری لملمستین بو. من سهری سفارتهی سوری و سفارتهی لملمستینم دا، هلمهرجی کوردستان و هیرالم بز پاس کردن و، هلمه یستی پدکشی م بز روژ کردنهوه له روداو گشتی تیران. ناسپاره گشتی «سازمان انقلابی» م بهی، پشپروانه کی یی نغنازه بهان له روسی تازه، به تاییدی له ربابازی خرمه یی، نه کرد. بهلام هیزه کی پچورک و نغاسراو و یی دمسلات بو.

کوچدی غریب

گورده لملمه گشتی هیراق له پنچندها له پشتکزه هاتون. خانقین و منهدلی و بهدره و جیسان کویترنقه دامینی چپا گشتی پشتکزه و، له کوژنهوه شم ناوچانه له روی جوړگرا هیای پشیری و تمپیهوه به پدکوره پستراون، بهلام ریککوتنی زهاو ناوچه کی داپش کرده و، کرده یی به سهری هوسانی و تیرانی. لهو کاتوره که بهلفاد ناوهدان گراوه توره و، بژنه پامخت، داتشترانی لورستان،

به تاییدی کرده، فمیلیه‌گان، بز زاره‌تی پروزگاکانی شیعه، بز بازرگانی و، گریکاری..
هاتوپومان کرده و، لری جیگیر یون. تعنازت جازکیان دستیان به سر بهفداد
گرتوه.

بعضی کرده فمیلیه‌گانی به «وژمن دانغا و، خست پونیه خانگی» تهدیدات الامن
الداخلی و، هه، له پتر نوهی؛

- له روی دهنوه، مغزی دصلاتی سیاسی له عیراق دا سورنه بو، نوان شیعه
بون.

- له روی سیاسیره، گوماتیان لی نه‌کردن، که دلسوزیان بز نهران به‌هیزتر بی
رهک له دلسوزیان بز عیراق، به تاییدی چونکه هندیکیان بز نوهی نهچن بز سربازی،
جنسیتی نهرانیان مایو.

- له روی تابوروه، دستیان گرت بو به سر «شورچه» دا که گرنگترین بازاری
بهفداد بو. به‌عسیدگان ثباتیست تم بازاره پر قازالمه بدمن به پناه‌گانی خزان.

بعضی به چمند وهیبه فمیلی له عیراق دیر کرد. وه‌بعضی به‌کسیان له کانونی
دومسی ۱۹۷۱ دا دوی ریگکورتی بازار درگسرا بون. تم درگسره نه دریمی هیر نا
سالاتی دوابی به تاییدی دوی هیلگیرسانی چنگی عیراق - نهران. له تاران و نیلام و
کرماشان.. نه‌شتمی بون. ژماره‌یان له ۳۰۰ هزار کس تی تمیری.

بعضی بز راستکردنوهی هاوسنگی «تعاروی مغزی شیعه - سورنه»
فمیلیه‌گانی به بیاتوی «نیرانی بون» هه درگسره، بهلام زوراییدی فمیلیه‌گان هیچ
به‌یونیه‌کیان به نیرانهوه نهر، خزان و چمند پشیمان له عیراق له دایک بون.

فمیلیه‌گان به راستی لیتومواو بون. حکومتی عیراق همو مال و دارایی و
کلمبلی زوت و، به سلتی و روتوقوتی دیری کرد بون بز سر سنوری نهران، نیرانش
وه‌کر هاوولاتی خوی تمشای نه‌کردن، ناوی نا بون «معاونین» وه‌کر عیراقی رختاری
له گیل نه‌کردن. له تاران له گه‌دیک کی‌پیرنوه ناویان نا بو: «گرچی همره».

له ناو دستمی دامزورنری به‌گیتی دا دو فمیلی تی دا بو: عهدولرفزاق میرزا،
عادل مورد. عادل نیز بو روشته تاران. شمیری سیری سالی ۷۶ توتومزلیکی «نعمن»
له پاوکی دایو کوشه بی. کسورگی له بهفداد درگرا بون، دایکی له تاران نه‌زا.

بز ناشکردنوهی له تاران چوم بز ماله‌کسیان. عادل، وه‌کر خزی نمیرت دلی له
ماسجیدال و د. لوتاد ره‌با بو، ژماتیشی له ناوژنگ پی خوش نهر. چندی له گلی
ختریک بوم سودی نهر. چه بهروت موده‌ک ترجمیمی صربی - فارسی بز رژژنامی
«الفسیر» ی بهروتی نه‌کرد. له مایی ۷۹ دا له به‌کسین گزنگری حسک دا هیلزوردا
به نمندای گوسیتی ناوژدی و، بو به نونریان له لبنان و سوریا.

تعلیمی نیرانی

نیرانیه‌گان تعلیمیکیان داهیناوه، نه‌گرمی خزان به هجری دانشین، بهلام نه له
میلادی پاو نهچی، نه له هجری پاو.

- تعلیمی مسیلادی به گوسری خولانوهی نهر به دوری خوزدا دانراوه و،
تعلیمی هجری به گوسری خولانوهی مانگ به دوری نهرزدا دانراوه.

- تقویمی میلادی له دایکبرنی صبیح و، تقویمی هجری گزچی محمدی له دهکلمه پز مدینه کرده په سهره‌تای دس پی گردنی.

تیرانپه‌کان همدوکپان تیکه‌لاو کرده. خولامویری نمریزان په دوری خیز دا کرده په پنچینی تقویمه‌کیان، پلام پز تقویمه‌کیان له پاتی سالی له دایکبرنی صبیح، سالی گزچی محمدیان کرده په سهره‌تای دس پی گردنی و، له پاتی رلوی گزچی محمد رلوی نوروزیان کرده په سهره‌تای نوی پونوی سال. ۶ مانگی په کم همدی ۳۱ روژ و، ۶ مانگی دوم همدی ۳۰ روژه، له پز ثور په تقویمه‌کی خویان نعلین: «هجری شمسی یا هجری خورشیدی» و پوی که «هجری قمری».

محمد رفا شا تقویمی میلادی و هجری طروشانونه و، تقویمیکي کدی دانا، جلوسی گزچی گوردی کرد پر په سالی دس پی گردن. له کاتی «قیام» دا دپان کردپور په «هجری خورشیدی».

ثم تقویمه جیوازانه، پز پدی که شارفا نعی، نمیده هری سر لی تیکچرن.

✱

سفارتی سوری «پاسپورت» پکی نوی پان داسی پز ثوری سطرپی پی پکم، پلام له پز ثوری نعمتوانی «دخولیه» ی تیرانی پخیمه سر نعمتوانی په کاری بهیم و سطرپی پی پکم. گراموره پز سته لوی چاوری پکم تا چاری پز کپشه‌کم نددوزموره، لوی ناصی پدی له هاوریکانی پی گمشت داوای لی کره پرم پگرموره پز کوردستان. چونکه تیرانی ماسجدال له گیل سرگرداپتی کومله تیکچرو و، پهره‌نډپه‌کان خیریکه له پدک نمرانین، بیگومان نیمه هوالیکي ناخوش پو. زلو نیمو بزوتنوه له پدکیتی جیا پرموره، نعمتی په سرا پی، پدکیتی تدهوتیه مترسپه‌کی گموره.

گراموره پز باره‌گاکانی سرگرداپتی له توژله. هاوریکانی خوم و، ماسجدال و سرانی بزوتنوه - توانی له گیل پدکیتی ما پون - پینی. کپشه‌که له سر جوړی دروستکړنوی مدکتی سیاسی پو. توانی پشینار کرا پون پز نعمتانی م س له کومله: سالار و فاضیل، له هیلې گشتی: د. فرناو معصوم و د. کمال خوشنار، له بزوتنوش: جمال ناغا و علی حمویز.. نوپنره‌کاتی کومله وت پویان: «نیمه علی حمویز ناناسپن. تازه هاتزه دموره. له پز ثور قبول ناکمین داپتی په نعمانی م س». ماسجدالیش پزی پاس کرد پون که ثور تیکزشریکي دپینه و، لپهرسرای ریکخاوه‌کاتی بزوتنوه پو له گزیه و.. هوالیکي زوری داپو پز ثوری په خوشی قانیمان پکا که علی قبول پکین. نوپنره‌کاتی کومله سور پون له سر هلوپستی خزان. کونایه‌کمی پوه هات پو کزپنره‌که تیک چو پو، ماسجدال سوبندی خوارد پو که تگتر علی تگری په نعمانی م س، ثور له ناو پدکیتی دا ناسپنی و، کوردستان په جی نعلی و، پمانیکپان له سر دونه‌کا. کزپنره‌که تیک نچی و پلاوی لی تکهان. ماسجدال په همان ناومروک و، په تورپنره، ناسپه‌کی پو سرگرداپتی کومله نوسی پو.

هوالیکي زودم دا گزپه‌که خاو پکسموره. له گیل سرگرداپتی کومله کزپنره. له سر کپشه‌که زلو دواپن. هومان دا چارپه‌کی ناوچی پلوزنپوره. ماسجدال په بیج جوړی ناماده نیمو له پاره‌کفی خوی پکشتهوه. له نطام دا کورتیه هلسنگانننی ثوری ماسجدال پز پدکیتی پیوسته و مفرجه نارواکفی له پناوی پاراستنی ریزه‌کاتی پدکیتی

دا قریول پکین، پان مرغچه‌کمی قریول نه‌کین و پهمرندی خرمانی له گیل تیک بدین؟
مامجلال گرمه‌کمی برده: مرغچه‌کمی قریول کرا.

*

برودومان

نێسه له ناوژنگه‌وه گواستهرمانه‌وه پز تمختایه‌ه‌کی روت له نزیك توژله.
چادرێكمان هه‌ل دا پر له ئیری دا دانێشت پوین و، هه‌ندی له پێشهرگه‌كان خه‌ریکی
داره‌پشان و چیه‌شت لێنان پوین، دو فرۆكه‌ی عیراقي به به‌ریزی به تاسانی ناوچه‌كه‌دا چهند
جاری هاتن. ديار پر فرۆكه‌ی تۆزین (استطلاع) پوین.

پز روژی دووم ٤ ی سه‌رده‌هه‌رانی ٧٩ نێسه به رینگاوه پوین به لای كسانی زه‌رده‌ا
نهموین پز ماله‌موس له دهمو نه‌په‌ره‌وه‌دا پزلی فرۆكه په‌یدا پوین، له به‌ریزه‌یه‌كه‌وه چاوه‌سان
لی پر چهند بزمه‌یه‌یه‌کی په‌رده‌ایه‌وه و دوگه‌ل به‌ریز پهمه‌وه.

ئێله‌یامی پزوده‌مانه‌كه چهند ماله‌یكی له گزندی گزده‌شهر ویران كرده پو. چهند
كسێكی كوشه‌ت پو. هه‌ندی داری گه‌ره‌یه‌شی له كانی زه‌ره‌ شكانده‌پر.

كانی خه‌قی هه‌ندی نوسین و گاهه‌ز و به‌لگه‌ی گرتگم داپر به شه‌هر شه‌هاب له
جه‌گه‌یه‌کی نهمین دا پۆم هه‌له‌یكی، شه‌هر شه‌هاب ئه‌وكاته له‌په‌ر سه‌راوی لای په‌كێتی پو،
پنكه‌كه‌ی له زه‌لی پو. شه‌هر شه‌هاب گاهه‌زه‌كانی له گزده‌شهر هه‌له‌گرت پو. له گیل
پزوده‌مانه‌كه‌دا شه‌هر ماله‌شی به ته‌واوی ویران پهمه‌وه. شه‌هه‌كانی منه‌ش تی دا چو. په‌كه‌كه‌كان
پاسێكی درێژ پر له سه‌ر هه‌شهره‌ته‌كانی كورده له سه‌ره‌پاره دهمه‌م كرده پر به نوسینی.
زانه‌پاری زۆری مه‌یه‌داتیم كۆ كرده پهمه‌وه له سه‌ر هه‌شهره‌ته‌ كورده‌كانی سه‌ره‌پا و، له سه‌ر
هه‌شهره‌ته‌كانی كورده‌ستانی عیراق به تابه‌تی: برادۆست، هه‌ركی، سه‌ره‌چی، گه‌ردی، پاله‌ك،
ناكۆ، مه‌نگۆر، مامه‌ش.. له زمانی په‌راوه‌كانی ته‌م هه‌شهره‌تانه‌وه.

مه‌یه‌ستی عیراق له‌م پزوده‌مانه‌ ته‌سه‌لانی ناوایه‌ه‌كانی ئه‌ران پو، كه ته‌یه‌بان په‌گه‌یه‌نی
هه‌ركه‌یه‌كه‌ دا‌له‌دی پێشه‌ره‌گه‌ی كورده‌ستانی عیراق پدا پر هه‌رش نه‌كه‌وی.

*

ریگای هه‌شیه

ئه‌و ساوه‌یه نه‌جۆ (نه‌مه‌دین په‌وك له‌یا) گه‌یه‌شته ناوژنگه. وه‌جه‌یه‌كه‌ چه‌كه‌ی به
ناو توژكه‌دا هه‌نا پر پز گزنده‌یه‌کی سه‌ر سه‌ره‌ له رومی. له‌وه‌شهره گه‌یه‌نده‌پانه كورده‌ستانی
هه‌راق.

نه‌جۆ ته‌گه‌راپه‌وه توژكه‌ا، په‌كه‌وه به‌ری كه‌وتین به‌ره‌ر رومی و له‌وه‌یه پز شاه‌پور و
چه‌ینه ناوچه‌ی شكاك. نه‌جۆ له گیل هه‌نده‌كه‌كان ناسه‌پاری په‌یدا كرده پو. سه‌ری گزنده‌كه‌ی
سه‌ناری مامه‌دی مان دا، خه‌قی له سال شه‌هر، كورده‌كه‌ی له‌وی پو. گونده‌كه‌ قه‌ره‌پا‌هه‌یه‌یه‌کی
زۆری لی پو، به رێكه‌وت توشی «په‌جه‌ان جندی» پوم. وه‌سته‌م خه‌می لی هه‌له‌ په‌كم، په‌لام
په‌جه‌ان منی ناسه‌په‌وه، په‌ گه‌رمی چاك و چۆنی مان كرده. په‌م وت: «له‌یه كه‌س من
ناناسی، ناشه‌وی كه‌س پناسی، تۆش پاسی مه‌كه‌دا». وتی: «ه‌اشه». تا ناوچه‌كه‌مان به جی
هه‌شت كه‌س نه‌یه‌زانی. له‌م په‌رسی: «چی نه‌كه‌ی له‌یه؟». وتی: «من خه‌طکی ئه‌رم، وه‌ختی
خه‌قی پز كورده‌په‌شی شه‌ین پازانی كه‌وتیم پز سۆڤه‌ت و، له گیل ته‌وه‌ش گه‌راپه‌وه پز عیراق،
ئێسته‌ ها‌نمه‌توه ناو كه‌سوكاری خه‌م».

چینه گوندیکی نزدیک سنوری تورکها، له مالی کاربادهک برین په میوان ناوی حاجی زار بر. دولسم و دسلانار بر. ر: مېدکي ملا مستطاشی عطواسی بر. ثوان نمېزان په ساسی نشناسی، په قاچاخچی چهکیان نژاتی. نمېز پیشتر چارکی ترش میوانی حاجی زار بر. حاجی کاربادهکی چاوو دل فراوان بر. پرخیکي بز سمرین. تا ریگاکیان قالی کرده ۴ رڼی پی چو. هر ۳ رڼی میوانی نور برین خرمشلی زودان کرده بن.

حاجی زار نیمه په پانديکي گزنگي قاچاخچي. تیکلاو له حیرانی و تورکی و نیرانی، نژاتی. زودمان مول دا قانعی پکین هاوکاریمان پکا بز گویزانوی چهک له دپری تورکهاوه بز گوندکي خزان. شینهکیان زود له بار بر. حاجی زار ملی نهدا، په پیچوانوره نور نیمه است نیمه قانچ پکا بازگانی حشیشی له گدل پکین. زودمان له گدل و ت و تسمای زودمان خسته بندرمی. کدلیکی نمیر. وتی: دتیره شچن له لویانوره په قاچاخ تلمنگ نمیان بز سویدا و. په قاچاخ په ناو سویدا نمیان بز ناو تورکها و. له تورکهاوه په قاچاخ بز نمیر. لیرمشوه بز حیراق. چندی لی قازانچ نکهکن؟ نور پاره په نم همو زحمت و ترسه نمین؟ ترسه ۱۰۰ تلمنگ نمین؟ نمي بز هر ۱۰ تلمنگ ولاخیک نمرخان پکین. کارواندهکتان نمي په ۱۰ ولاخ و نمي ۱۰-کمیش بهیاری. ندهگر کارکه په سلامتی پروا. له کوتابی دا له هر تلمنگي چمند سد قنای قازانچ نکهکن. ندهگر بشگیرین. تلمن چهکیان بز شورش نمیر و نیمهستان نکهکن له پاتی نمیر بز نایم له گدل من هاوکاری پکین همو چار باری بهک ولاخ دمیاز نکهکن و. همی دهکی چمند ملیونیکان پی نمیر. ندهگر بشگیرین. چمند سالیکن حرم نهدا:

نور ناوچه په کی له شا ریگاکانی تپهراندنی حشیشیه بر بز نمیر. له نغفانستان و پاکستان و نیرانوره، حشیشیمان لم ناوچه نمیر ندهگرزایوه بز تورکها و. لیرمشوه بز نمیر و سمرانمیری دنیا. لم ناوچه نمیش دا حشیشیمان نمیراند. رڼیکیان بریني بز سمیری په کی له کیلگا گورهکتانی خزان. تازه گولی کرد بر. دیمشکی په کجار جراتی همو.

گوندکیمان په رڼی به چی هشت و شاروا پشمان کتوت له سنور پمیرنوره بر ناو تورکها. چینه گوندیک نورمویلیکمان په گری گرت بز باشقلا. شو له نوتلیک دایزین. بز رڼی دایمی رویشچن بز دپارهگر و لویوه بز «سپورهک». مالی باوکی نمېز له سپورهک بر. دوستیکان له «جلاکناره» همو ناوی ریمزان گاران بر. له نیوان سویدا و تورکهاو قاچاخچي ندهگر و شاروازی ریگایان بر. چومه لای نور. په شو تپهرانی سنوری به پاره بز ندهگر کردم. پاسوانهکتانی سنور خزان منیان پیرانوده. له دپری سویدا چومه شاری سنوری کانی «واس الصن». هسان شو به ری کتوت پمیر حطب بز دیمش. نور کانه له سویدا شمال کاروباری پدیکي ندهگر.

هندی له سرکردهکتی حش له دیمش بر. چمند جاری کرم نمصدم پنی. حازم نظامی قبادی لموی حیزی بدس و سکرتری قطری حیراق بر. توح پاره کاکي صابر.

الحركة العربية الاشتراكية له سر پاره له ناو خزان دا تیک چیرین. نمیر شوی و نمیر حوصر په دو قلی، عهدولشلال نصرانیمان دمر کرده بر. هر په هاندانی نمان

سورده‌گان و ست برهان بیکرن، هلات بر بز لوبنان. عومر مستطلا فلاته‌کئی لی به کری گرت بر، سودی له کری کئی ووته‌گرت و، بوشی نه‌پاراست.

✱

سقفری مامجملال بز تاران

مامجملال به دمه‌ری تهران سقفری تاراتی کرد. سقفره‌کئی ۲۲ رۆژ، له ۷/۲۳ - ۷۹/۸/۱۶ ی خایاند. لهم سقفره‌دا نهمام خومبشی، حسینعلی مومنه‌طه‌ری و، کاره‌دستانی حکومت: مستطلا چهرمان، تهرخوسنی بنی صدر، صادقی قوطب‌زاده، داریوش فروهر، موحسینی ره‌لیق‌دوست... ی بیتی.

مامجملال له گت‌توگرگانی دا داوای تم شتاندی لی کرد بون؛ پشتیرانی له خیمانی گئی کورد و، پارمشی داتی به‌کیتی به؛ چەک و، پاره و، نازوقه، ریگه دانی بز هیمانی چەک و تفالی جنگ له سویرا و له‌پیاوه. ریگه دانی له بازاره‌گانی تهران په‌یوسته‌گانی خیزی بکری. کارناسانی بز نهمام و دۆسته‌گانی بکری له ناو تهرانه‌ه هاتوچ بکمن. بره‌نداره‌گانی له نم‌خ‌خانه‌گانی تهران دا تیار بکمن.

له تهران به‌کیتی و تهرانی ئیسلامی دا چەند جی‌اوازی بنه‌ره‌نی هه‌بر؛ تهران دوله‌تکی دینی بو، له سەر به‌چینی ئیسلامی سیاسی؛ شیمعی جهمع‌ری، دامعزرا بو. لهره‌ جی‌به‌یادی و، لهره‌ رۆژنامه‌یی و لهره‌ نه‌یوادی له ئیانی دیس‌وکرایی دا، به دۆی ئیسلام و، به ماهی لهنه و ناشوب داتنا. کورته‌کئی، ئه‌وان دینی و به‌کیتی نه‌دینی، ئه‌وان شیمه و به‌کیتی سونی، ئه‌وان جهمم و به‌کیتی کورد... کاریکی ئاسان نه‌بو له بەک بکمن. گه‌روگرانی کورده‌گانی تهرانیس بریو به سهراری.

کیشی کورد خه‌ریک بو تهر به کیشیه‌کی ئالف‌زای تهران، دنگ‌پرسی هاوکاری په‌شمه‌رگه‌گانی به‌کیتی له گه‌ل حدکا و سازکاپان پی ته‌گه‌بشته‌وه، نه‌یهرانی جی‌به‌گانی تر، بز نه‌وی دلی کاره‌دستانی تهران له به‌کیتی ره‌ش بکمن، تم هه‌والانه‌یان به قه‌به‌ کراوی پی ته‌گه‌یانن، به‌کی له یاسه‌گانی نه‌و گز به‌نه‌وانه تم گله‌یه‌انه بو.

له‌و کاته‌دا بز پشتیرانی له جولا‌نه‌وی کوردی هه‌راق، دو مسئله گزنگی ئیانه‌یان هه‌بر، نه‌یانه‌وانی کار له روداره‌گانی ناو هه‌راق بکمن؛ به‌کیشان به‌کیشینی جولا‌نه‌وی کورد، به ناشکرده‌نهمیان یان به ژال کرده‌نی لایه‌کیان دا به سەر لاگانی تره‌ا. دوهمیان تهر کرده‌نی له چەک و تفالی جنگ و په‌یوسته‌گانی تری.

سقفره‌کئی مامجملال هندی ته‌له‌پی روالعی به‌دسته‌وه دا، وه‌کو مانه‌وی نه‌یهریکی به‌کیتی بز په‌یوشی له تاران و، ریگه‌دان به هاتوچ کردن له سهریکی دپارکراو، به‌لام هه‌چ پشتیرانه‌کی کارکهمان لی نه‌کرد و، هه‌چ پارمه‌نه‌کی راسته‌یانه‌یان نه‌دا. نه‌ خۆیان چەک و تفالی جهنگیان دا‌یه و، نه‌ هه‌شتیان له سویرا و له‌پیاوه هه‌چ بگاته کورده‌ستان. به‌لکو ناراسته‌وخ‌ز هانی پارچه‌ پارچه‌ بونی بزوتنه‌وه‌کیان نه‌دا؛ جی‌گئی هه‌مو ره‌ک‌ه‌راوه کورده‌گانی هه‌رالیان وه‌کو به‌ک کرده‌وه و، کارناسانیان بز نه‌کردن و، له سهریکی دپارکراو به چەک و نازوقه پارمه‌یانه‌یان نه‌دان. خه‌شیان کموته هه‌ولی دروستکردن و داناشینی ره‌ک‌ه‌راوی تازه بز کورده‌گانی هه‌راق.

✱

هاتنی صمدام

۱۶ ی تهمری ۷۹ نهمد حسن بهکر وازی هینا، صمدام حسین له جیگی نهر بر به سرگزمار، لهرماندن گشی هیزه چهکداره گانی عیراق، سرورکی م ق ت و، تمین سوری لهادی قطری عیراق..

لهر کانداه من له شام بره. حازم هواله گمی بز پاس کردم.

۱۷ ی تهمری ۷۹ بز هکسمین چار صمدام له رادهو و تلفیونی هیرالوه به ناوی سرگزمار و تازی دا.

صمدام سهره تازی حورکی به رشتنی خونی تاقی له هاوریگانی دمس پی کرد. بولی ۲۲ ی تهمری له هولی خورل له بهمشاد له کسورنوبه کی لهروانی سرگردا بهی بهص و کاداره گانی دا صمدام بهلمبهی تاوانبار کردنی بز محی حسین مشهدی و چند کسمیکی تر له هاوریگانی دیو کرد. تاوانباری گرهه به پسلانگیران و، لهرنوبه کی لهرنوبه یان بز پیک هینان. دران به دادگاهک که له سهرانی بهص پیک هات به.

له ۷ ی تاب دا حورکی نیمدای محی مشهدی و، شاتم عهیلو جلیل، عمدان حمدانی، محمد عایش و، پزلیک کادری پیشگموتوی بهص له رادهوی بهمشاد خورنوراهوه. له سهر شهوری گزنی عهره. بز تهمی هسهران بهمشاد بن له خونی کوژواره گان دا، صمدام نهرنهرانی همره شرعه و قهرقه گانی حیزی بهص پانگ کرد و، پیکوه تهمیهان له حورکداروه گان کرد. وهلید محسود سهرت که قاتیدی قهیلقی بهک به، نهرشیان له گیل نیمدای گرا.

وهکو نهانوت نم پهلانی دژی صمدام چنرا به بهمجوره ناشکرا به؛

بهصیه گانی عیراق، هندی له بهصیه گانی ولاتی عهری ترهان له عیراق کو کرد بهوه و، کاری گرنگشیان به هندیکیان سپارد به لهرانه: عبدالکریم کرانه که خلکی نوردون و نیمدای لهادی قهرمی حیزی بهص به.

عبدالکریم کرانه، حکومتی عیراق کرد بهی به سفیری خوی له مدفره، ناگاداری هولی نم بهصیه گانی عیراق نهی بز گزینی صمدام. کابرای سفیر، نهگهرچی بهصی و سورمخوری عیراق نهی، بهلام پهرندی له گیل ملهیک حسین نهی. هواله که نهگهرچی به ملهیک. ملهیک، صمدام دهعوت نهگا بز نوردون. صمدام به فروکه نهی بز ههگان. ملهیک حسین پاسه کی بز نهگهرتوره. صمدام نهر له پاتی فروکه به نوزنوبیل نهگهرتوره بز بهمشاد. کهرنوبه ک ساز نهگار، پهلانگیره گانی بهر دهره به.

بهلام هندی سورجاولی تر نهانوت؛ هیچ پهلانیک له گزوی نهره. نم شانزگهریه صمدام خوی ریکی خست به بز تهمی هاوری نارازیه گانی پاکتار بکا، چهرکه نهوانه له لاهرچی بهکر و هاتنی صمدام وازی نهون. صمدام نهوهرت همره دنگیکی نارنزیی له ناو هیزه گمی دا بهمشاد بکا.

دوهده ی سوریا و عیراق

چند مانگی به گلفورگزه کی ژیر به ژیر له نهوان نهرنهرانی سوریا و عیراق دا، بز بهگفتنی حیزب و جعیش و دولعت، دهستی پی کرد به. نهرنهرانی هردولا چندین چار له دهشت و بهمشاد دانیشن و، بهکر و صمدام و نهمد و خندهامیش له بهشکی نم

کشورنواندا پشدار بون. و دگر سهرتا پیک هاتن له سر نوي؛ حسیزی بمس و داوودزگانی جمیش و دولت، پیک پخمن. پلام له سر هندی مسئله ریک ناکموتن، پدکپکان؛ جزوی پیکماتی دستوی سرزکاپتی دولتی پدگرتو پر. سوریهکان رشیان وابر دو کس بی. پیک بی له سرکزاری عیراق و سرکزاری سوریا. لایمی عیراقی رضی وا پر، که نمی له ۲ کس پیک بی، دواتی عیراق و پدکپکی سوری. له جمیش دپاره صیعت نوره پر؛ چکه له پدکر، صدهام حسین پشی تی دا بی. سوریهکان نمعیان قبول ناکرد، له پیر نوره عیراق تگرمه پدکی تری تی خست. سوریهکان رشیان وابر، که دمراسنی همدولا تیکلاو پکری و، پودجپدکی هارمش دایتری. لایمی عیراقی له پیرامیر قبول ناکردنی سرزکاپتی ۲ قزلی دا نمعی قبول ناکرد، داوای کرد دولتی پدگرتو پودجپدکی هارمیشی عیسی، پلام هر دولتمش پودجی جیوازی خلی عیسی، لور کاتندا موعارمشی عیراقی له سوریا و موعارمشی سوری له عیراق بون، کچی نم گفتوگیزانه له پشی سوری نوانوه ناکرد.

همرو دولت خزیان لی ی پیدتنگ بون، پلام مختلفنامی «الوطن العربی» سر به عیراق که له پارس دهرنچو، گزشمه پکی نم گفتوگیزانه ناشکرا کرد و، هندی رژا ناسی عربی باسیان کرد. نوسری نمعی پکی، به رچمله ک عیراقی، مسجد خمدوری گفتوگوران و، پیرپورنه کانی همدولای به دروی له کعبه ننگلیزیه کمی دا دهری ناکزکی تهران - عراق، نویسه.

گفتوگوران پودوام پر، تا پدکر کشاپره و صدهام چکی گرتوره، نوسا صدهام گفتوگورانی بری به پانی نوي سوریا پشدار پره لور پلانددا که پز لایرانی نم کراوه. همدولکانی وحید تیک چو، زمینی ناشتپورنوه گزرا به دوژمنایته پکی له جاران توندوتیوتر. له ولامی پرسپاریک دا که پچی نم گفتوگیزانه سوری ناکرت؛ طابق عیز پر پاسادانی وتی: «نمعی جیپورنوي نم دو حینه دروتره له نمعی پیک پورتیان»

کملکی پارکی

دوای روخانی شا و، نمعی پاسگا و پادگانه کانی تهران له ناوچی شز هندی له چدکاره کان ق م له تورکاوه گراستپورانه ناو دپهاته کانی کوردهسانی تهران، گپراوه کانی نمیش؛ نازاد هورامی، محمود عینلرحمان (شیخ علی)، علی محمد (علی شیمه)، حامدی حاجی عالی، که له رژا ناسی کارسانی همدولپره به گپراوی له لایان ماپورنوه و، تا نوسا له ناو دپهاته کانی تورکیا شاره پورانهوه، هپا پورتان پز ناوچی شز، له ژوریک دا له دپه ک حبسیان کرد بون. ژوره که دهلاکپدکی تی دا نمی دوانپانی پی دا نمی و، دوانپانی پی دا ناچی. له پیر نوي ناتوان هر چوران هلمن، وا ریک نه کون نوانمی به دهلاکهدا نمچن خریان دهرپاز پکن. نازاد و محمود پاریکر بون له حامد و علی، هلمن و، نمچن پز مالی سمع عیززی ششزی له گوندی شپخان، سمع عیز کسایته پکی دسلاندار و ناسراوی ناوچدکه و، دوستی مامجدلال پر، همدولکاتی به سلامتی ناروده پر ناوژشگ.

پانی ماوه پدک خلکی سردهشت تاقی چدکاری ق م پان گرت و، به گپراوی

تسلیمی نهمان کردن. له دزلی پش چند کسمیکان لی گیرا. ق م رازی بو به
گورنوبیان له گدل حامید و عطی و. گهراوهگان گزوردراتوره. حامید و عطی پاشی پانزه
مانگ نینجا نازاد کران.

شعری ۳ مانگه له کوردستانی تیران

له ناو کاربدهستانی قازی تیران دا زلر کسمی تی دا بو. پاورمیان به کیشمی
نعموایهتی نهو. ههسو جزوه خواستیکی نعموایهتیان به فیشی لیسپسالیزم و دوژماتی
ئیسلام داتفا. نهماته هندیکیان له روانگی دینی و هندیکیان له روانگی نعموایهتیوه
هژی خراستهگانی گماتی تیران نهمسان و. نهمانیست به لولمی تفنگ بهدنگیان بکمن.
دسهلاتی ناوهدیی دولت له زلر شریکی کوردستان تیرازا بو. سهراتی ئینسلاپ
نهمانیست تم دسهلاته به چه کفاری سپای پاسداران دایمزنشوره. چه کدارهکانیشیان له
شرینه دورهگانی تیراتوره نهمنا. کسمیان ناشانی زسانی کوردی و. خور و رهوشتی
دانیشترانی ناوچهکه نهوین. سهررای نهموش ههسویان شهمی تونفرو بوین. به ناوی
ئیسلاستهتیوه به زلر نهمانیست خملک بهینه ژور رگیشی خنایهتوره. دانیشترانی
کوردستان چه گیان کورت پوره دمی. له زلر جیگا بهرنگاریان تهر کرد و. شعر و پیکادان
له تیران رهگزاره سیاسهگانی کورد و. سپای پاسداران دا نهموسا. تا ماویهک نهموش
خزی لم روداوانه دورهپهیز گرت بو.

روداوکی لم پاهته له پاره قوسا. مستحقا چهرمان. و مزیری دیقاعی نهموسی
تیران خزی چو به پاره. لوی دوری گیرا. تونفروهگانی دوروییری ئیسام خرمهینی
نهمان به هیل زانی. به نهموش تیکلاری تم کیشمه بکمن و. ههسو دارودزگا
هینی و دولتیهگانی تیران بکمن به گز کوردا. نهمام خرمهینی تم نعموایهتی دهرکرد:

•

بسم الله الرحمن الرحيم

له اطراف ایران گروههای مختلف ارتش و پاسداران و مردان بهراند تقاضا کردهاند
که من دستور دهم پسری پاره رفته و هاتلمرا ختم کنند. من از آنان تشکر میکنم و به
دولت، ارتش و ژاندارمری اظهار میکنم اگر با توپها و قوای مجهز تا ۲۴ ساعت دیگر
حرکت پسری پاره نشود من همرا سرول میداتم. من بهنوان ریاست کل قوا به رئیس
ستاد ارتش و ژاندارمری دستور میدهم که فوراً با تجهیز کامل عازم منطقه شوند و بهنام
پادگانهای ارتش و ژاندارمری دستور میدهم که بی انتظار دستور دیگر و بدون فوت وقت
با قوا مجهزات پسری پاره حرکت کنند و به دولت دستور میدهم وسائل حرکت پاسداران را
فوراً فراهم کند تا دستور ثانوی من سرول این کشتار وحشانهرا قوای انتظامی میداتم و
در صورتی که تخط از این دستور نمایند با آنان عمل انقلابی میکنم مگر از منطقه
اطلاع میدهند که دولت و ارتش کاری انجام نداده است من اگر تا ۲۴ ساعت دیگر عمل
مثبت انجام نگیرد سران ارتش و ژاندارمری را سرول میداتم. والسلام

•

خرمهینی فرمانی دا به ههسو هیزه چه کدارهگانی تیران بهرو کوردستان بهچمین.
شهر له سهراتسیری کوردستانی تیران دا گهرم بو. ۱۸ ی نایی ۷۹ هیزهگانی تیران شاری

پاوهیان گرت. مستعفا چهرمان له نابلوقه رزگاری بو. قاسطو دارای پارمستی له همره
 حیزه‌گانی کوردستانی عیبراق کرد پارمستی حدکا بدن لو شمردها. چهند جاری له
 بنوخلف له گمل مامجهدال و نوینوانی حشع و حسک دانشت. قاسطو دارای له پارتی
 پش کرد که پارمستیان بدن و، بز ثمر مبعیسته خزی چو بز سردهانیان، لو کاتدها
 مسعود له تاران نمی، سامی سنجاری و جعفره ناسیق نمینی، به قاسطو تلین که
 ناتوان هیچ پارمستی‌گی بدن و ناتوان له هیچ کوبنوبه‌گی چهند قولی دا پشدار بن،
 بارودخی ثمران، به هزی نموی ژساره‌گی زور خیزانیان له کسوج و شاره‌گانی تری
 نهراته، زور ناسکه. له ناکوکی نیوان حکومتی تهران و کوردا ثمران بیلاین نموسن.

لم شمراندها هیزی حشع، حسک، به‌کیتی چون بز پشتوانی حدکا و، پیکره له
 ۴ ی تمبولی ۷۹ دا راگه‌باندنیکی هاونیشان دمرکره و، به تاشکرا لایه‌نگریان له حدکا
 و، دژایه‌تبیان له هیرشه‌گانی تهران کرد. هیزه‌گانی قم، وه‌کو سامی بملینی دایو، بیلاین
 رانوسستان بملکو هاونیشی هیزه‌گانی تهران بین له په‌لاماردانی شاره‌گانی کوردستان و
 هیزه‌گانی حدکا دا، به تایهتی له پاوه، مریوان، شنز.

هیزه‌گانی تهران همره شاره‌گانی کوردستانی، ثمرانیان گرتوه و، هیزه‌گانی حدکا و
 ریکخراوه‌گانی تر که تهمیری می چنگه‌سیان کم و، بی دیسپلین و نایرکوپک بون
 به‌رگس هیرشه‌گمان نه‌گرت. چونی پیشمرگه‌گانی عیبراقیش شتیکی نموتزی له روتی
 شمر نه‌گرتی. هندی لم هیزانه بز شمرخوری و حدانوه چیرین، نه‌ک بز شمر. هیزه‌گانی
 حدکا و سازگا شکان و، سرکرده‌گانیان گشانهوه به‌رو نارچه‌گانی نزیک پاره‌گانی
 سرکرده‌بندی به‌کیتی له توژله - شینی.

ملا شیخ هیزه‌مدین دفتیری له شینی و، حدکا دفتیری سیاسی له پیش دا له
 توژله و، دواتر له ناشی پشکاری له نیوان شینی و گزرمشردا دانا.

* دادگاگانی خاخالی

صادقی خاخالی به‌کی بو له تاخونده شه‌سه‌گانی نزیک تهمام خوسه‌بندی.
 سرورکابندی هندی له «دادگاگانی نه‌قیلاب» ی نه‌کرد. زوری ثمرانی نهرانه دادگاگانی نم
 حوکمی تهمام نهران و ههمان روژ یان ههمان شمر گوللمهاران نه‌کران. له کانی شیری ۳
 مانگدها بز چاوترساندن خطلک تهممان ناره کوردستان. خاخالی له چهند جیگاه‌یک
 دادگای دانا و ژساره‌یک له دانشتوانی کوردستانی تهمام کرد. وه‌کو نیان گه‌راپوه
 چارکیان له معیابه‌یکه‌کی حوکمی تهمام دایو. کابرای حوکم‌سراو و تهری: «نز منت
 به تهمام محکوم کردوه، به‌لام به راسنی سن بی تاوانم». قازی خاخالی له وه‌لام دا و ت
 بوی: «نه‌گور تاوانبار بی ثنوا سزای خزنت و مرگرتوه، خز نه‌گور بی تاوانیش بی، چ باشتر،
 نموه نه‌چته به‌مشتا»

نهر کاته گان‌عدستانی تهران نیان هیشت روژ ناموانه‌گان وندی دیمنی جیبه‌جی
 کردنی حوکمی تهمام بگرن. تهممان بز چاوترساندن خطلک بو، یان هیشتا فیری
 شاردنوبی تاوانه‌گانی پیشیل کردنی مالی سرواف نمویین، نموه پاسیکی تهر، وندی دو
 دیمنی «تهمامی به کومصل، پلاو پوهوه، له دنه‌ادا دهنگیان دایوه. به‌کیکیان تهمامی
 کومصلی گنج له سنه و، نموی ترهان هی کومصلیکی تر له پاوه. دیمنی حوکم‌سراوه‌گان به

راوستاری و چار و دس پستواری و، تنها گوللمهاران و، دوايتر به كوتوبی، له دل و
درون دا هستیكي گولی منزلوبی نهیواند.

حکومتی بعضی مهر له سهرهتاوه كوتوه «وژمنابیتی ریسی تازی نیران، نیم
ریسی به متری داتنا بز سر خزی و ناچهكه، نقرسا شهزلی تیسلاسی سیاسی
عیراق له گیل خزی راهالی و، شیمه کاروباری پهلادیش بگینه دس، کاربدهستانی
عیراق پادشيان كردهو، بز هلاکو، کانی نیران و كوتنه پارمیتی دانی دوژمنانی ریسی
نوی، له نار دوژمنه کانی ریسی نوی دا، گوردهستان پدکی هر له مطیعنده مهره گرنهگه کانی.
کاربدهستانی عیراق، لور کاتهدا دولسمین یون، «دولاری پتورله» ی شته و، چدک و
جبهه خانی زویی مهر، چگه له حدکا پارمیتی؛ پاره، چدک، کارناسانی.. پیشکش هم
تالم و کسانش کرد؛

- دفتیری ملا شیخ عیزه دین، که برهو به هیزکی سیاسی و، له چند چبگا
پاره گای مهر.

- بنمسالی شیخ عوسسانی نقشبندی، له ناچه کانی هوراسان و سروران،
«سرای رزگاری» ان پیک هینا.

- بنمسالی داود پدگی جاف، که پراپه کسان له تاران تیسدام کرا بو، نعتایش
هیزکی چدکاران له ناچه کانی جراتور و رواتسر دامیزان.

- ملا شیخ جمال، له ناوچی پانه، که دواتر «سازمانی خیات» ی پیک هینا.

- سیکو عهلیار، له ناوچی بۆکان.

- علی قازی، کوری قازی محمد، له ناوچی سردشت - مهاباد.

عیراق هزاران پاره چدکی جوراوجور و، پاری زویی پی دان، هاتوچوکردنی
ناسان کردن.

سازکا هیشا هیچ پیروندی که له گیل حکومتی عیراق دانمیزواند بو.

ناویژی مامجملال

مامجملال دلیری سعید سعید و سرشیر حمصه غیری نارو بز تاران، چند
نامیده کی نوی بو بز چند کسی له پیشرواگانی نیران، لوانه؛ نسیام خومبینی و
حسینی نوعی، ناپه تولای حسین علی سونته پیری و محمدی کوری، داروشی
لروهر، دلوی لی کرد یون که شعر له کوردهستان دا راهگیر و، به رنگای گشتوگیز
کیشه کان چارسر پکین، تامادی خزی دهری بو بز ناویژی.

مامجملال له رۆانی ۶ - ۷ ی تشرینی پدکمی ۷۹ له نیشکولان دستمهیدی
نیرانی به سرورگاپتی لروهر دی بو. پیش نوعی نسیان بهینی، د. قاسملر و هندی له
سرانی حدکا و، ملا شیخ عیزه دین و، سرانی کزملی دی بو.

لیم کزبوندهدا دو مسئله پاس کرا بو: جوری چارسری کیشی کورد له نیران
دا و، جزری پارمیتانی کوردی عیراق له خیات دا دژی ریسی بعضی.

لروهر حدکای تاوانبار کرد بو به تانوعی ناژاو و شعر له کوردهستان دا، و مرگرتنی
چدک و پاره له عیراق و، نارونی خهزانه کانیان بز عیراق. بز نوعی حکومتی نیران شعر

راهبری داوای کرده بر صلا شیخ عزیزم‌دین بهمانیک دریکا داوای راگرتی شر بکا له پشمرگه‌گانی کوردستان و به هیچ جوری هیرش بز سر نیمام خومعنی ن‌کین، وای دیرخت بر که نیران نام‌ده به کیشی کرده به گفتوگر (میزاکمات) چارمسر بکا، له سر پنچینی سلطاننی مافه‌گانیان، پلام به نایکی جیواز له نای خودم‌خواری.

دیارای به‌کیتی یش نام‌ده‌یی نیرانی دیریری بر بز یارمعی دانی.

ماجیه‌لال ده‌فاهی له حدکا کرد بو، هزی نالوزانی هلوهرچی کوردستانی دایره پال رملتاری پاسداران و، کوشتی به کوملی خلطک ده‌کو روداره‌گنی قارنه و، دادگاگانی خانگالی و، بوردسانی ده‌هات و.. بزی رۆن کرد بومره که: حدکا، هیزی سوره‌گبه و ئه‌قوانی شر راهبری، نه‌ک شیخ عزیزم‌دین و، چارمسرگردنی کیشی کرده له نیران دا نه‌بته هزی به‌حیز گردنی خهانی کوردی عراق و، خراسه‌گانی حدکا به‌هیه له:

- رینگدانی قانونی چالاکی سیاسی حزب.

- بوردانی گه‌راو و ده‌له‌گانی هردولا.

- کیشاتوبی پاسدار و، گیرانوبی هینی بز کوردستان.

دیارای یارمه‌تیلانی به‌کیتی یش، داوای لی کرد بر رینگی بدن:

- له تاران «مه‌کتوب» بکاتوبه.

- نازوقو پهرسته‌گانی له بازاره‌گانی نیران بکری.

- نه‌خوش و برینه‌اره‌گانی له نه‌خوشخانه‌گانی نیران دا تعدادی بکین.

- سفاره‌ده‌گانیان لیزای هاتوچزی نیران به نعتام و دۆسته‌گانی به‌کیتی بدن.

- رینگی به‌کیتی بدن له سوریاو لیبیاره به ناو نیران دا چه‌ک بگوزینه‌وه بز کوردستان.

- هندی لور چه‌گانه‌ی له گاتی تاشه‌تال دا له کوردی عراقیان سهندوه به‌همنه‌وه

به به‌کیتی.

له کاتی هه‌لگیرسانی شمیری ۳ مانگه‌دا من له شام خه‌ریکی گه‌رانوبه بوم بز کوردستان. که گه‌بشتمه تاران دلیری سه‌د مه‌جید، که نامه‌گانی ماجیه‌لالی هینا بو بز کارم‌دستانی نیرانی، هیشا له تاران بو. له تاران گیر نه‌بوم له گه‌ل حه‌مه سمه‌د چینه

مه‌هاباد، لوری جیه‌یکمان به کری گرت بز سهرده‌شت. نه‌مانزانی له سهرده‌شت شه‌ره. ملهان

په‌ره نا روشتین. پش توبی بگه‌بته ناو شار له پادگانه‌گه‌وه به نه‌قه دایان گرتینه‌وه.

چه‌ند گولم‌ه‌رک له جیه‌یکسانی دا. گه‌سمان به‌ر نه‌گه‌وتین. به په‌له دایه‌زین و خومان له

چالی گشار جاده‌گه‌دا قاهم کرد. هاله‌یکه‌تیش به تاسانه‌وه نه‌فری. شوه‌ره‌گه‌سان نین دا

و، خومان به لاری دا کوه‌تینه ری بز نه‌واری گه‌بشتمه گرتندی زیوه. زیوه گون‌دیک

خوش و به سه‌وه لاسوره به ناویانگ بو. لامان دایه سالیک جیه‌یکان کردینه‌وه تا به‌یانی.

به‌یانی به‌ری کوه‌تین بز ناوژینگ.

*

پۆستیری شه‌یدان.

داوای روخانی شا نه‌تر نیران بز نیمه گراهه‌وه. هیشا حکومعت ده‌سلانی به‌یادا

نه‌کهره بوموه. هندی له گاده‌وه‌گانی نیمه‌هه چونه شاره‌گانی نیران. چاپخانه‌گان هیچ

سانسز-ه‌یکان له سر نه‌بو. هه‌مو شه‌ه‌یکان چاپ نه‌کرد. حه‌مه سمه‌د چو بز نیران.

جیگاد رنگای پمیدا کرد و. پلازکراوه‌گانی به‌کیتی لغوی چاپ نه‌کرد. هادوی و کسورکاری شهیدگان به عطیان 'انی بو. هر گمه وینمه‌کی دس کعوت بو پزستمری‌گهان بز کرد بو. پزستمری سدان شهید چاپ گرا بو. زلو لم پزستمرانه نمرانوه بز دیهاته‌گانی کوردهستانی عراق هملئراسران.

من که له سلفور گراسوه سهرم کرده دهرانی ژورده‌گانی باره‌گاکسان به سدان پزستمری پیویه. زلوشیان هی نو شهیدانه بون که له گیل خزان پیشمورگه بون یا ناسار بون. دیمشکی سامانگی هیر. به پیشمورگه‌گاتم رت؛ راسته نعه بز ریز لیان له شهیدگان پیوسته، هلام هرجی بیه تم ژورده، وینق تم همر گوژراوه بیینی، به‌کسر روسی نروخی.»

■

من تازه گمشت پرموره ناوژنگ، پلمسکی نئسور باری بو. بلژی ۱۸ ی تشرینی به‌گمی ۷۹ چارگی تر دستمی نوینرایی تهران هاتنوه بز کوردهستان. نامیه‌کی پملی مامجه‌لالم پی گمشت، دلوی لی کره بوم دمیچی بچم بز بنرخلف، بز نومی له گیل دستمی نوینرایی تهران بگرموره بز تاران، بز سرپرستی گوزانومی چهک له دیمشقمه بز تاران. له ناو هاوریکانی نومی دا هاتوچ‌کردن بز من ناسانتر بو چرنکه پاسپورتم هیر و، به قانونی هات پرمه نمرانوه. مژدهی دایومی که نمران موافقمی کرده، چه‌که‌کان به فروکه بگرمینوه.

دیمیچی پرمو بنو خلف به ری کعوت. هیشا نوینرانی هردولا له گرمی گفتوگزا بون.

نوینرانی تهران: داریوش فروهر، وهزیری گار. سرتپ دانشور. فرمانندی ژاندارمری. سرتپ تازیری فروغ، فرماندهی نیروی زمینی. گوریکیش به ناوی گرمخانی سرتیری فروهر بو.

نوینرانی کورده: ملا شیخ هیزه‌دینی حوسینی. فاتمی شیخ‌رئیس‌سلامی. صلاح‌دینی موهمدی. نیراهیمی عطی زاده، نوینری سازگا و، کوریک به ناوی حممین نوینری چریک بو. له حدکا کس نه‌هات بو.

منش چومه ژوره‌که له نزیک شیخ هیزه‌دین دانستم. دمه‌قالیه‌کی زور گرم بو له نمران صلاح‌دینی موهمدی و داریوش فروهر دا، همرلا به‌گهان نومی تری تاوانبار نه‌کرد. گفتوگوه‌گهان هی شر بو نه‌ک هی ناشیونوه. ملا شیخ هیزه‌دین لی ی پرسم:

«هیج فارسی نغزانی؟»

وتم: «بلی!»

وئی: «نعه پهنوره بزاتم نغزوت چه؟»

گامخزکی دایه دستم یاده‌اشعیک بو به ناری ملا شیخ هیزه‌دینوه بز نهمام خومینی و کاربه‌دستانی نمرانی نوسرا بو. خراسته‌گانی کورده‌بان تی دا نوسی بو. دوی نومی خرنموره شیخ هیزه‌دین پرسی: «نغزوت چه؟»

وتم: «ماموستا تم یاده‌اشته هی شره، که لایمکی سرکوتو نویسیبی، نعه ری خوش ناگا بز ناشتی. زور تونده. ئز ملای و سمرانی شوشی نمران ملان، پیوسته به بمسمله دس پی بکا و، داواکان به هندی نایه‌تی لورناتی پشو بکی و، زمانی

یادداشت‌های خاور بگریتموه»

هندی کسی ترش کرد. تعویض یادداشت‌های به دل نپوش، به‌لام تا نور گانه
نمی‌بست بر قفسه بکا. بز تعویض نویسه‌گانی سازگا و چریک به «سازشکار» ی دانستین.
تبعتر تعویض کسوتی روزنگردن‌های باری سرلمی خری. کوی‌نورنگه به نطلماسیکی باش
ندگشت.

دست‌های نویسه‌ای‌تری نیران گهرانوه. فغوزی راوی و، حصه سمعید و منیش له
گلمیان روشتین. پیش نموی بگینه سردهشت له رگا تاقی پاسدار هندی تعلیمان لی
گرده‌ین. پی نمپو نوان گفتوگری ناشتینان پی باش نمی. له سردهشت چینه پادگان.
لویوه به هالیکوتی‌تر روشتینه سنه و له سنه فروگه‌یکی پچکرلمیان ناساده گرد بر بوه
چینه تاران.

مسلاتی ی دصلاط له ناو سرانی شورش و سرانی حکومت دا به لادا نکوت
بر. بالی دینی نمویست گایوبار بگریشه دست و بالی ندینی نمویست شویسه‌گانی
خوی له دس نعدان. نزیکیی له هالیکمان. باله‌کی قری نکرده به دوزمنی. سهارمت به
گفتوگر له گمل سرانی گورد و، جوری چارصدی گیشی گورد ناگورک بون. هندی له
سرانی بالی دینی نمویست گیشی گورد به سرگرتکردن چارصدی بکن و، هندیک
لوانی بالی ندینی نمویست به گفتوگر چارصدی بز بدوزنوه. به‌لام هیچ لایه‌کمان
پروژه یا بزچرنیکی دیارکرایان نموی بز رطبار له گمل مصلعی گورد.

فروهر له سلفه‌کی دا سرگوتتی به دس نمینا بر، کسوتی بر هیرشی رمندی
نهار و ناحظه‌گانی. هندی له روزنامه‌گانی نموی روزانه ناگوبه‌گانی به تاشکرا پاس نکرده.
منیش له توتیلی پارس کسوت بوم، پاره‌گای حین‌ه‌کی فروهر: «حینی مبللمنی نیران»
به تنبشت توتیل‌ه‌کوره بر. جاوربار نمچرم بز پاره‌گاکمان. چند جاری فروهرم بینی و بوم
نمستوه که من بچی هاتوم. روزیکیان وتی سرکی دانشور بده. دانشور فرمانندی
ژاندارمری بر، نموی زحانه دست‌ی زور نمویشت. چه‌ک و تازوقه و پارمی له بر دس دا
بر. پارتی له گمل نم پیرمندیان دامزواند بر، نم پارمندی نعدان.

سری سرتپ دانشورم دا. فغوزی دانشورم ناو نا بر، «الاعضب» چونکه
پدکستی هیر، هالیکی له شری عشاتیردا قرتا بر. بپرواگانی خوی بز رون نکرده‌موه.
خوی به «پان نیرانیت» و، گوردی به نیرانی رصن و خرنپاک داتنا. قینی خوی له
هیرب نمشارده‌وه. نموت: «وصیت کرده که مردم نیک و پرسک له گفتاری فورات
دا بنون چونکه فورات سوری سوشتی نیرانه»

وتم: «تیمار من له گمل نیره هاتم بز نموی کارناسانیم بز بکن نمو چه‌کانی له
سوریا هسانه له ریگای نیرانوه بپگیزموه بز کوردستان، نمو چند روزیکه من لیره
دانیشوم کسی له من ناپرسیده و، ولامیکم ناده‌موه، تکام وابه ریگایکم پیشان بده،
بگوموه بز لای خومان پان پهنمده؟ نگر پهنمده چی بکم؟»

دانشور وتی: «نپوه له ناچه‌گانی سوردان. حدکا و دوزمنه‌گانی نیسه له
سوریه چه‌کمان له هیرالموه بز دی. تا نپوه سوردان له روی دوزمنه‌گانی نیسه دانستن
نیسه پاره‌تپان ناده‌ین. نگر پلین بدن که سوردان دایخن و، وکو گروهی بازانی
نیموش شریان بکن. من لمو چه‌گانه زور زیارتان ندمی که نپوه به لسان له سوریاوه

وتم: «تیسار من به پی ی پهلنی خرفان که به ناغای تالمانستان دایر هانوم بز گویزانمودی چکه نیک بز گفتوگری سیاسی. نیران چوارسده هزار سربازی همیه سزدهکانی خیری پی لو تالمانه ناگیری، نیمه هینیکی پارتیزانیی پچورک چون تو کارهان پی تلمام ندری؟»

تینگیشتم مانوم پی کطکه، پهلنیکهان هجی لی سوز نایی، منیش گراموده، ودر مامه شیخ رزا تلی: «تاما به حاجی».

نه گریچی د. قاسلو به گویسی لاینگری گفتوگر بو. پلام له سزده تاوره حیزی نه گره، مامجلال نایونیکر پی. تو دانیشتنانی مامجلال ریکی خست بز گفتوگری نیرانی - گوردی، نه خیری بهشاری کرد و. نه نوینیکی دسفلانداری نارد، پلگر ژیر به ژیر هولی تندا توی لی دهمینی و، خیری و حیزهکی بیز به هیزی سزدهکی گوی لی گیراو. حدکا له بیروت دلاوی له پاسر عروقات کرد بو، که دلاوا له نیمام خرمینی پکا، شیری کوردستان راهگری و، کیشی گورد به ناشی چاروسر پکا. هروپا کار دسستیکی نیرانیشپان له معاهد اسراند بو، دواي ماوهیک پیران دایر به ویش دا هوالپان بز کار دسستانی نیران نارد بو که حدکا تامادهیه بز موزاکرات.

* «همینتی نوپاندهکی خلیکی کورد»

روژی ۲۹ ی تشرینی یهگمی ۷۹ رادیری تاران واگرتنی شیری کوردستانی راگهپاند. همر ریکفرلوهگان تلمپان به هل زانی کادر و پشمرگه و تنفادهکانی خویان ناردوه شارهکان. بارهگای دفتیری سیاسی حدکا تا تو کاتیش هر له ناشی پشکادی بو له نیران گوندی شینی ی حیراق و گوندی گوردشیری نیران دا.

روژی ۱ ی تشرینی دوم کویونوهیک ۳ قزلی: بهکی، شح، حدکا له زلی کرا. مامجلال و د. قاسلو لم کویونوهیدا بهشار بون. مامجلال هولیکی زوی له گیل نوینرانی حدکا دایر بز توی به دستمهکی پکگرتو و، خواستی پکگرتووه بچنه موزاکراتووه له گیل نوینرانی حکومتی نیران.

روژی ۱۷ ی تشرینی دوم، نیمام خرمینی تم بهامی بو کورد نارد.

■

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام بر خواهران و برادران کرد که با وفاداری خود به اسلام و جمهوری اسلامی از توطئه خائنین به کشور جلوگیری کردهید. گزارشات هیأت ویژه سانطیر بود که متوقع از برادران و خواهران کرد بود، که هرگز خود را از اسلام و ایران جدا می دانند و آنچه بدخواهان به آنان نسبت می دهند چیزی جز افساد و توطئهگری نیست. اکنون من باید به شما برادران و خواهران کرد و سایر برادران مطالبی را تذکر دم:

۱. در این موقع حساس که ملت ما با چپاولگران که در رأس آنها آمریکا مواجه هست و برای احقاق حق خود و به دست آوردن ذخائر هنگفتی که محمد رضا پهلوی به غارت برده و به محاکمه کشیدن این جانی قیام نموده و همه لشراي ملت با هم در این امر حیاتی متحد و مصدا شده اند و برادران و خواهران کرد ما هرجا هستند باید به طور

اولویت در این امر شرکت کنند و با سایر خواهران و برادران هماتگ شوند و لازم است از اختلافاتی که بدخواهان ایجاد می کنند به طور قاطع جلوگیری کنند.

برادران من! امروز هر اخلاقی به نفع آمریکا و دیگر آجانب است. آنان همان که از اختلافات ما بهره گیری می کنند و مارا می خواهند به اسارت بکشند. بپاخیزید و توطئه گران را نصیحت کنید و در صورت عدم قبول از خود برانید و از مناطق خرد بیرون کنید یا آنانرا گرفته تسلیم مقامات دولتی کنید.

۲. اینجانب و همه ملت از ستمشانی که به شما برادران کرده در طول حکومت استبدادی شیماست و از تبعیض هایی که بر خلاف اسلام بر شما روا داشتند، مطلع هستیم. لیکن باید بدانید که این شما برادران نبودید که سرود ستم و ظلم واقع شدید. سایر برادران ترک و لر و عرب و بلوچ و فارس و ترکمن هم با شما شریک بودند و همه محروم بودند از آنچه محروم بودند. شما اگر به زانغشیشان و گروندشیشان تهران توجه نمائید خواهید دید آنان از همه محروم ترند. اینجانب می دانم که در حکومت موقت هم آنطور که خراست شما و ملت است، رسیدگی نشده، لیکن باید بدانید باز در این امر همه برادران شما شریک می باشند و دولت موقت با کمال جدیت اشتغال به کار سامان دادن بود. لیکن آشفنگها به قدری زیاد است، که اصلاح محتاج به زمان است. -

و من امیدوارم که برای همی ملت و برای شما برادران کرده وسائل رفاه حاصل شود. شما برادران می دانید که نوبازی و عمران در محیطی که آشفته است و مردم در امان نیستند، مشکل یا غیر ممکن است. شما برادران غرب کوشش کنید و آرایش خود را حفظ کنید و بدانید که با آرایش کارها اصلاح می شود و به صلاح شما و به صلاح اسلام و مسلمین است.

۳. از هیأت ویژه می خواهم که به ملاکرات خود با کمال حسن نیت ادامه دهند. و با شخصیت های مذهبی و سیاسی و ملی و سایر لشرها تماس بگیرند، تا تاصین خواسته های آنان که خواست ما نیز هست، به طور دلخواه بشود و آرایش و امن که از بزرگترین نعمت های الهی است دو منطقه برقرار گردد. و شما برادران کرده در کنار سایر برادران به طور رفاه و آسایش زندگی نموده و طمع آجانب برای همیشه از کشورمان قطع شود.

۴. اسلام بزرگ قام تبعیض هارا محکوم نموده و برای هیچ گروهی ویژگی خاصی قرار نداده و تقوا و تعهد اسلام تنها کرامت انسانها است. و در پناه اسلام و جمهوری اسلامی حق اداری امور داخلی و محلی و رفع هرگونه تبعیض فرهنگی و اقتصادی و سیاسی متعلق به قام قشرهای ملت است متجمله برادران کرده، که دولت جمهوری اسلامی موظف و متعهد به تاصین آن در اسرع وقت می باشد و مقررات و قوانین مربوط به آن به زودی انشاء الله تعالی تدوین می شود.

۵. اخیرا باز نظر شریف علماء اعلام و مشایخ عظام و روشنفکران و سایر برادران عزیز در سراسر ایران را به وضع حساس امروز ایران و جبهه گیری های دشمنان صیبن و اسلام و در مقابل ملت عزیز و تشیقات همه جانی های آنان برای سرکوبی تعضت اسلامی و ملت معظم و برای اعاده همه جانیه بر کشور اسلامی ما جلب می کنیم. آیا در این موقع تقاضای متواضعانه ای این خدمتگزار که روزهای آخر عمرش را می گذراند، به جا

نیست!

۶. خواهران و برادران هم میهن در سراسر کشور، من دست خود را به پیش شما دراز می‌کنم، و از شما به خاطر خدا و اسلام و کشور عاجزانه می‌خواهم که تمام توان خود را برای نجات کشورتان به کار ببرد. و اسلحه‌های سرد و گرم یعنی قلم و زبان و مسلسل را از نشانه‌گیری به روی یکدیگر منحرف و به سوی دشمنهای انسانیت که در رأس آن امریکا است نشانه دهید. باری الهی من ماصوبت خود را که نصیحت به ملت است به قدر توان ضعیف خود الهام دادم. و تو ای خدای بزرگ با قدرت لایزال خود قلوب ملت ما را پیوند برادرانه عطا فرم، آنک قریب صلیب. سلام گرم من به ملت عزیز و برادران کرد و رحمت خداوند بر همه.

روح الله الموسوی الخسینی

۲۶ آبان ۵۸ - ۲۶ ذیحجه ۹۹

سده‌گانی نیم‌خام خرمیمنی ده‌گو قسسی هیچ بدگی له کاربدهستانی تهران نمیر. سده‌گانی نم به حوکمی شعری داتفرآ، کس نیمه‌قوانی به ناشکرا دژی رابوستی، نم پیامی پیشرای نینقلاب زلف گزنگ و، مصطفی زلف گزنگی تی دا بو، لوانه:

۱. سلطاننی زلف‌لکراوی و چوساوهی کورد.

۲. سلطاننی مالی کورد بز به‌یورودی خزی له ناوچه‌گانی خزی دا.

۱. راگرتنی شعری راگه‌بندن و شعری تفنگ.

۲. گلفروگزی سیاسی له گدل کسایتی دینی و نهمویی و سیاسی کورد بز چارمیرکردنی کیده‌گی.

چند روزی دای نهم، د. قاسملو له ناشی پشکاری ده چومره مسه‌هاد، له خزیشانانیکمی گموره‌دا پشتمانی له پیامه‌کمی نیم‌ام کرد و، له سده‌گانی دا وتی: «ما به پیام امام لیک می‌گزیم...» و، تیر خزان ناماده کرد بز گفتوگو.

حدکا، له گدل شیخ عبیززهدین و سازکا و چریک ریک کورتیو ده‌ستمه‌بدکی هلوبشی نوینمراستی به ناوی: «همیمنی نوینمراستی خصلتی کورد» پیک به‌سنان، له سرده‌تاره دپاری گلفروگزی کورد و تهران به نهمام ناگات. هیچ لایه‌کیان باوری بوی تر نمیر. چریک، شاخی کوردستانی دایمیزاند بر، چارمیرکردنی کیشمی کوردی به لاوه گزنگ نمیر، بلکه تهمیست کسلک له کوردستان و می‌گری ده‌گو پنگه‌ک بز چالاکیه‌گانی خزی و، کسلک له کیشمی کورد و می‌گری ده‌گو گرشاریک بز سر داوودزگای ناومندی له تاران. سازکاش، باورمان به‌نهم، به گفتوگز له گدل داوودزگای دینی تهران پگنه هیچ جوهر چارمیرکی ناشی کیشمی کورد، بلکه خویان نیم‌انوت، لم گفتوگویی‌اندا پشکاری نه‌کمن بز «نیشاگرمی»، واته بر به‌راکردنی رژیم حدکا توشی چند هیزکی توندرو به‌یور، همسر نهمیه‌کی نیم‌ان به «سازشکاری» له قلم نهاد و، نیم‌انکرد به کورستی پوفاگانه دژی.

سرده‌نهم همیمنی نوینمراستی خصلتی کورد له: ۴ نیم‌امی حدکا، ۲ نیم‌امی سازکا، ۲ نیم‌امی چریک، به سرورکایتی ملا شیخ عبیززهدین پیک هات. نیم‌امی

حدکا، قسدهکری رسمی «سنگره» بر.
نم همیشه پروژه کی ۲۶ ساددهیان تاماده کرد که بی به پنچینی گفتوگز له
گمل نویترانی دولت.

■ خواسته‌گانی کورد

خواسته‌گانی بزوتنوی نتموهی کورد له نیران دا، له پاهتی شو خواستانه بر که
چند سال بر کورد له عراق دا داوای نه‌کرد. به کورتی نمانه بر:
۱. سلفانی مالی نتموهی کورد له سر پنچینی نوترومی (خردمخاری).
۲. دپارکردنی سنوری کوردستانی نیران له سر پنچینی زوراپتی دانیشترانی
ناوچه‌که.

۳. هلیواردنی «شورا» ی نوترومی کوردستان به دنگدانی نهی و راستمخو،
نیش بر راپراندنی کاروباری بریوهرایتی، نابوری، روشنبیری، کوملایتی، ناساپی
ناوخر.. «همینتی نیرانی» داپنزی.

۴. کوردی بهته زمانی رسمی خویندن و بریوهرایتی.
نمه ناومروکی خواسته نتموهیه‌گانیان بر، چا هندی چار به پروژه ۸ ماده‌یی و
هندی چار به ۶ ماده‌یی و، هندی جاری تر به پروژه ۲۶ ماده‌یی دویان نیری.

* «همینتی حوسنی نهیت» که نویتری دولت بر یز گفتوگز له گمل سمرانی
کورد له دواخفتنی مانگی کانونی پدکمی ۱۹۷۹ دا «طرح خودگردانی» له روژنامه‌گانی
تاران دا پلاو کردوه. کورده‌گانی نیران همزو ناویان لی نا «طرح سرگردانی». نم پروژه به
خواستنه‌گانی کوردی به دی نطهینا، پلام له چاو تیگنیشتی سیاسی حرکراهنه‌گانی نیران
دا هنگاوک بر یز پشموه، نوو جاری پدکم بر «دسملاتی ناوندی» له تاران ناماده بی
هندی له دسملاته‌گانی خوی به ترستانه‌گان بهختی و، جوری، پا کم و کودنیش بی، له
«نخاوندیتی» بهملنی.

گه‌ورترین کیمسوکوری نم پروژه به لهردا بر داپنشین بریوهرایتی ناوچه
کوردنشینه‌گانی وکتر خوی هشت پوهه، هسویاتی پدک نخست بر له پدک ناوچه‌یی
بریوهرایتی دا. پلام به گویوی نم پروژه به تکرار زمانی کوردی له پال زمانی فارسی
دا بر کاروباری حکومتی پدکار بهسیری و، روژنامه و برنامی رادیو و تعلقزونی بی
ناماده پکری و، ناساپی ناوخر به دزگای ناوچه‌یی سپهردا بر.
له گمل دسپه‌کردنوی شردا له کوردستان نم پروژه بهس مره.

■ نیران ولایتکی لره نتموهیه، کار به‌دسته‌گانی له کونوره ترسکی زویان له پارچه
پارچه بونی همه و، نم ترسیان کردوه به بیانی سرکوترکردنی بزوتنوی نتموه‌گانی
نیران و، خواسته نتموهیه‌گانیان سیارت به به کارهینانی زمانی نتموهی. له نیران دا
چندین نتموه و ره‌گیزی جیساواز همه: لاس، نازیری، کسرد، پلری، تورکوسمان،
هرج.. سرمرای نمانش هندی قوم هن خیران به هیچ کام لم نتموانه نازان وکتر
لور، گیله‌کی.. له ناو نم نتمواندا نازیری به ژماره له همسویان زوترن، نه‌گرمی له

دوای دومین جنگی جهانی چه بود؟ می‌توانیم بپایان دروست کرد و، دوای سرکوتی شورش ایران، هم چیزی تیره فیرقی دیوگرانی تازم‌پاجانی دروست گردوه و، هم حدکا و نفعه‌پرسته‌گانی حسین‌یکی تاپمقیسان به تازم‌پاجان دروست کرد، بهلام بزوتنوهی نفعه‌پرسی تازمی، را به هیز و تعوژ نمبر وه‌کسر بزوتنوهی نفعه‌پرسی کرد، نفعش نه‌گفتی نفعه بز چند هریک:

۱. نه‌گفتی تهران به ناو به دولتی فارس ناسراوه، بهلام له گسونه زلمیری تازم‌په‌گان حرکی تهرانان گردوه: صطفی، تفتشار، قاجار.. که چند سده حرکراتی تهران بز همسپان تازمی بون، له ناو توانندا دوجار حرکراتی له دس زلمیری تازمی درهاتوه: جابریکیان سرده‌می زلمیری زند، که به رچطه‌ک گسرد بون، جابریکی تر سرده‌می پهلوی، که به رچطه‌ک خطکی شینالی تهران بون.

فارس زودتر له‌وی نفعه‌پرسی حرکراتی بی، زمانه‌گمی زمانی ندمب و لم‌هنگ و حرکم بوه.

۲. تازم‌په‌گان، همیشه و به دواپی زمان، له دزگای حرکراتی دا دسلا‌تدار و زال بون، ژماره‌گمی زودی وزیر، ئوستاندار، نطسراتی نفعش، ژاندارمری، ساواک تازمی بون. بخشکی گونگی بازار و بازوگانی و پیشسازی سراسری تهران به دس نفعه‌پرسی بوه. له دامعزادی شیمدا تازم‌په‌گان همیشه دسلا‌تدار و خاون نفوز بون.

نم هرپانه واپان گردوه، تازمی هست به چه‌وسانوهی نفعه‌پرسی پراسپر به دولتی تهران و، به چه‌وسانوهی مغزی پراسپر دامعزادی دینی شیخه نه‌کن.

له پراسپر نفعه‌پرسی چه‌رگه‌گانی تر: کورد، بلوچ، تورکومان، عرب.. له تهران دا، به مزب سوتنی بون و، له دلوودزگای حرکراتی دا بی بش بون و، له بازار و بازوگانی دا دس‌پکیان نمبر.

دوای سرکوتی شورش، هرده‌ک کورد دواپی مالی نفعه‌پرسی نه‌کرد، بزوتنوهی نفعه‌پرسی له بلوچستان، گومهدسمر، گومهدگاس، خوزستان تعلیموه و، هاودنگ له گلا کوره نفعش دواپی ماله‌گانی خویان نه‌کرد. بهلام چرلاتوه‌گانی توان زوتر له هی کوره دامرکترایوه، چونکه:

۱. نر پیشنه میژویه دواپی چرلاتوهی کورد همیو، نفعان نفعان بر.
۲. به ژماره له کورد کمتر بون.
۳. هیلکوتی جوگرانی شونه‌گانیان، له چار هی کوردستانی تهران دا، خراپتر

پیکه‌پانی حسک

دوای جیابرنوه‌پان: «بزوتنوه» و «کومیتی ناماده کردن» تا مانگی ناپ، به گردوه به‌کسان نه‌گرت بوه. کومیتیه‌گمی های‌پشبان دروست کرد بر سرپریشنی کارپاره‌گانی نه‌کرد. له بزانی ۳ - ۶ ی نایی ۷۹ کوبرنوه‌پکی فراوانیان به کادره‌گانی بزوتنوه و کومیتی ناماده کردن کرد و پاسوکیشیان بانگ کرد. لم کوبرنوه‌پدا ناوی ریک‌خراوه‌کشان نا: «حزبی سوسیالیستی به‌کگرتی کوردستان: حسیک» و، سرگردایمی حیزه‌کشان دپاری کرد.

نفعان له ناو خزیان دا نالها بون، گاشتی به‌کشیان نفعی‌نفعه، کسپان خزی

لعوی ترهان به گستر نغزانی، زورچار له پاشله گالتنهان به په کتري نه کړد. هر له هر
نوه که ناسپهان یز حېزېکي تر نغزوسی ۴ کس نېسزای نه کړد و. که نچون یز
کېونوه پدې هاوېش له گڼل حېزېکي گدا زوربان نچون. د. معصود و رسول مامند
هر کسپهان خبری به شایستی نوه نغزانی کسې په کسې حېزې یی. پلام حېزی
راستېنه هی رسول پر. د. معصود حېزېکي نغزوسی نغضت پوه سر هیزه کي رسول.

■

جېاپونووی چه گداره کانی یزوتنوه، لشکرېکي تری له گوردستان زیاد کړد و.
بېری په کڅسختی چه گداوی معسر حېزه کان، له «پدک لشکرې په گگرتو» دا، که له
سروتهای دامزواندنې په کڅسختو هاس ته کړا و. نغسانېست معسر لایندکان هم بېره قانع
پکېن، به په گجاری داروخا، لوره به دواړه گوردستان بهرو «لره - لشکرې» روشت.
جگه له پدک که هر له سروته لشرېکي خبری هم، حېزه کانی ترش: حسک،
پاسزک، حش و. دواي ترش هیزه کانی سر به تران و. گڼل.. هر پدکپان سېلشای
تایمېنی خبی دروست کړد. لره - لشکرې، هزی سروکي شمې ناوڅر پر. راسته
ناکړه کان همیشه له سرچاوی سیاسیه هڅنولین. پلام ته گگر تم حېزه پانه لشکرې
تایمېنی خزانېان نهوایه، نغانتقروانی پنا پرنه هر شمې چه گدار یز په لاداخستی
ناکړه کانیان، که زورچار سیاسي نچون.

■

- لشکره کي حسک، که دواي لشکره کي پدکېتی، له چار معسر لشکره کانی
ترا به ژماره زووتر پر. نغنا یز نوهی زور یی و بالادستی پمېدا پکېن. جېکېی همو
جوره کسپکپان له ریزه کانی خپان دا نه کړدوه، یی نوهی گری پدنه راپوروی و،
مېمېستی راستنېتی له هاتی یز پېشمرگاپتی.

- لشکره کي حسک یز به پناگای دالمدانی همو نغزانی له دس لېهرسینووی
حېزی، له ناو حېزه کانی تروه، راپان نه کړد.

- سرگرداپتی حېزه که توانای دارایی ژباندنی لشکره کي نهر، چارپوشی لی
نه کړدن یز داپنکړدن ژبانی خپان و پېرسنیه کانیان، به ناوی چیا جهاوه، به زور پاره
له خلک پسان و، راووروت پکېن.

- نغزسانده و پېشمرگه کانی لشکره که گویپان له نغزسان و ناصوژگاری
سروگرداپتیه کپان نغزگرت، ناوی حسکپان وکو چه لیکي سیاسي به کار نغنا یز
نوهی به نازادی و یی ترسی لېهرسینوه، چپان نوهی پکېن. سرگرداپتی حېزه که پش
دستی به سر لشکره کي دا نغزروشت و، یز نوهی له ژېر چه تره کي دا بېننوه
چارپوشی له خراپه کانیان نه کړد.

■

حسک لوو شونانې جزوی له بالادستی همو هیزه کانی پدکېتی دونه کړد. سمد
کاکه لم روده له همپان زیاتر توندولېږ پر. له چند جېگای وکو بېدلان له ناوچې
سروگرداپتی، خزانووتی، دشی هولو، پنازی کوزرت.. هیزه کانی پدکېتی دمرکړ و،
له چند جېگای پدکې نه کړدن و، لی ی نه کوشتن. هیزه راوونراوه کان، هندنپکپان به
پدک کراوی، نغانتوه یز ناوژنگ.

*
له پراوړې نو کونړتونندا که له سر دواړی حدکا نه کړلو، پنک و حش و
حسک پشدار پسان تی دا نه کړد، نو پراتی پنک: عطی حموز و فاضل کرم و،
نوموړی حسک: حاجی حاجی پرايم رڼی ۶ ی تېلوی ۷۹ له پتوخلطف کونړنوه.
همدولایان رېککوت پون له سر نومي لمسلولا زو په کتري پېښ، هول بدن
پاومر کړد په په کتري پېنا پکمنوه، هاوکاري په کتري پکمن، ناکزکيه گان په گفترگزی
پراپاته چارصر پکمن و، عطی پستان پراسمر رژيم په ک پغن، پرايان داپر همدولا
پلازگراوې ناوځو پز رېککوت و پېشمهرگه گانپان پلاز پکمنوه پز نومي پم گپانه کار
پکمن.

شعطق زاهر و سرباز محمد همدوکيان کزی و همدوکيان نغدامی پزوتنوه
پون، له سر کېشه پکې خیزانی له ناو خزان دا ناکزک پون په دواړی په کتري دا نه گران
پز کوشن، له جېاپونومي پزوتنوه دا توانېش له په کتري جېا پونړنوه، همدوکيان
فرماندهی گورت پون، پاش ماوه پک شعطق گراپوه ناو په کتري، شعطق و سرباز له
گوندی شرسکه له پتاری کزسرت توشی په ک نمې و نمې په شريان، چند کسپکيان له
په کتري گوشت و پېنار کړد، تم روداوه هیچ پېموزده پکې په کتري سیاسي په کتري و
حسکوه نمې، سهد کاکه کړد په پېانو و لشکری کز کړدوه چو پو دولی جافه تی، له
پاخسمر رڼی ۱۱ ی نای ۷۹ عطی کوتاپه سر هیزیکي په کتري پېشمهرگه پکې
گوشت و چند کسپکي توشی پېنار کړد، په کتري لمو ناوچېدا په پېمې پز په سهد
کاکه چار نه گران، له پز نوه هم زو لمو ناوچېده کشاپوه پز پری کزسرت و
خزشناوه تی.

دواړی جېاپونومي پزوتنوه، په کتري له دشتی هولېر و خزشناوه تی لاواز پوړ.
سروانی حسک نمپانیست هولېر پز خزان پاوان پکمن و، کادر و پېشمهرگه گانی په کتري
لی دس پکمن، شريان په مفرمه گانی په کتري تفریشت، چه گپان نه کړد و له ناوچېده
دس پان نه کړد، چند جاری تم روداوانه دوباره تېرنوه، پز نومي په کتري لمو ناوچېدا
هلبېستېنوه و، حسک زات نه کا پلاساړيان پدا، کادر و پېشمهرگه گانی هولېر کز
کړانوه و سهد مجید کرا په لېپرسراوېان، سلاح چاوشین و هیزیکشيان پز پشچرانی
له گپل ناردن، تم هیزه تېکه لاو و بی سروېر پز، فرمانده گانپان کسپان په کتري نومي
تیرانی نه کړد پو، هندیپکيان تازه هات پونه شاخ تېرنومي پېشمهرگه پستان نمې، په
کومصل له نازنېن پالپان لی داپر موه، سهد کاکه همسر هیزه گانی خزان له سر کز
کړد نوه و، شعری * ی تېلوی ۷۹ له ناگاو له نازنېن چه سريان، هیزه پکې په کتري
پرموازه کړد، هندیپکيان گوران و هندیپکيان دس پان پون، دو رڼی دواړی نوه مفرمه پکې
په کتري له ناوځو خزی قایم کړد پو چه سر توانېش، هندیپکي لی کوشن و هندیپکي
لی پېنار کړد، تده چمزه پکې کار پکتر پو حسک له په کتري سروانده، تېرنیت
دس په سر ناوچېده پگری.

حسبی حاجی مسعود، نوسا فرماندهی همزی ۱ ی شارنور و هوراسانی

په کښتۍ یو، هغلی دستدرې په کانی سمد کاکښ په دمرغت زانی، نوبش له ۲۳ ی
نېلول دا هغلی کورپه سر پاره گای عوسمانی قاله منوور له پله کی له ناوچې پاته.
پاره گاکښ گرت و، چه کداره گانی همو چهک کرد. تنیا عوسمان و پهک پیشمرکه دمرز
بون. حصه نم کاری له خنډه کرد یو. سرکرده پتی په کښتۍ ناگدار نېون. گواپه
نصی له تولی کاره گانی سمد کاکښ کرد یو. رنګه پیاوړه کښی راست یو، پلام
راسته کښی نوره یو: تصای کرد یو په کده گانی هیزه کښی عوسمان.

هر لمو ماوه پدا په یو د پښیان له گدل حکومت داسوژاند یز د سپېکړنی
گفتوگز. رځی ۳۰ ی نېلولی ۷۹ وطلبان په ری کومت یز پغداده.
په کرده نوره یو ریکوتنی له گدل حاجی له بنوخلف کرا یو، هیچ ترخیکی نسا.

گفتوگوي حېک - پمېس

سره نای مانگی تشرینی په کښی ۷۹ دستې نو پتر پتی حېک که پېک هات
پر له د. محمود و عدنان موغتی له قلاذوه یران یز کمرک و، له پشوره یز پغداده.
لم چرندا سملون شاکیر. وزیر کاروباری ناوره و، د. فاضل پیراک، پرمهری
گشتی ناسپش و، دواي توانیش صمدام حسینان پتی یو. چنند مانگی یو صمدام یو
په سروکی کومار.

پی ناچی هیچ لاپه کښان پروږه کی دپارکرای همی یز چارمیری کښی
کوره، چونکه هیچ لاپه کښان شتیکی نوسراوی پلاو نه کرده، تنیا لسه و پاسی گشتیان
کرد یو. صمدام داوای لی کرد یون دس هلیکپتر له خپاتی چه کدار و پگرمه نوره زیر
پالی حکومت. پلام پلینی هیچ دسکوتیکی سیاسی پی ندا یون.

په کښتۍ و شح لم کاری حېک پشزگان. په جوته پادداشتی کښان له ۱ ی
تشرینی دومی ۷۹ دا په حېک، پادداشته که توند و، په زمانیکی رفق نوسرا یو،
پشزگان و نوره پی هرودو حزب له ناوړوکی پادداشتی کښا دشوینشو، داوایان له
حېک کرد یو دس له گفتوگزی په کلا پتی هلیکپتر و، تا کورپه گانی له گدل په کښتۍ په
ریکای گفتوگو چارمیر پکا و. شان په شانی توان خپات پکا یز روخاندنی رځی
د پکتانوری عراق.

د. محمود له دواي گمرانوی ماسجلاالی له شینی دی. د. محمود و پست یو
ماسجلاالی نیناع پکا، په کښتۍ پش له گفتوگزی کښا پشدار یو. ماسجلاالی و پست یو
د. محمود نیناع پکا واز له گفتوگزی پمینی. جلالی حاجی حسین، نو پتر پاسزک،
لم دانسته پشدار یو.

د. محمود هواله گانی نم سفیری یز فغزی راوی، نو پتر پمېس سر په
سویا و، یز نو پترانی شح، په جیا گراپوړه، لای هس په کښان جزوی له پدان پی
پوړه یز گفتوگزی په تنیای خپان له گدل پمېس و، پلام ترسی خپانی له په کښتۍ کرد
یو په پیاوړی سره کی.

دواي نم سفیره، نیر د. محمود نچرود یز پغداده پلام په یو د پښیان هر نهری

بر. له پمیس ناتومید نمویون و، پرویاگاندهیان پز کملکی ریککوتون نه کړد. هندی له پشمیرګه کانیان، هم هېواپه، پشچیان لی کړد پوهه یی ترس له هیرشی پمیس نه گران. رڼی ۲۰ ی کاتونی په کمس ۷۹ چمیش له دولی ساقولی پلاماری دان. سهد سلیم، لمرماندی همرمه کده و، شینسې پوړی، په کی له لمرماندی کمرته کانیان و، چمند پشمیرګه کی که کوژوان. نپتر نمه هیچ هېواپه کی په گفتوګز نمیشن.

دواتر حسک په پمیانکی دویژ سرته گرتنی گفتوګر کپانی راګه پاند. نمر هېواپه هیان بر په چاروسری سیاسي نه هاته دی و، نمر راهیسې په کی له سره تاره هیان بر، دمریای ناساده یی پمیس پز چاروسری سیاسي هیمناندی کیشی کړد و، ناساده یی په کیسې پز په دنگوچرې، له تالیکردنموی خویان دا ناراست دهرچر. همرچمند نوان نیمانت: دلم گفتوګز په دنگر هسومان، په تایپتی حسک و په کیسې، پیکره پوینا، پمیس نه هاته پشوره. پلام نمه پمیان بر پز پاساودانی سرته گرتنی گفتوګز که.

سرنه گرتنی نمر گفتوګز په هر له سره تاره چاومروان نه کړا. لمر کاتدا عیراق په هیز و جولانموی کورد لاواز بر. ترازوی هیزی سیاسي و چه کدار ناپرامیس کی گوری تی دا بر. جولانموی کورد له ناو خوی دا ناکرک و تالیا بر. پشچیمان و پارنده مری نمر. حسک پش هیز کی سیاسي چه کداری چهوک بر، نیمه ترانی نویمراپتی هسور جولانموی کورد بکا. پمیش ناساده نمر، هیچ دسکوتی کی سیاسي راستمپنه په کورد پنا.

•

شفیق و قوبه پرازه

رڼی ۱۱ ی تابی ۱۹۷۹ هیز کی گوری حکومت هیرش کی گوری نرنی و ناساتپیان کړد پز سر تالی له پشمیرګه کانی په کیسې له گوندی قوبه پرازه له دشتی کزیه. لم شره دا ۱۴ پشمیرګه کوژوان و ۵ پان په دپل گیران. له ناو کوژاوه کان دا: شفیق زاهیر، مولود شینه، صوف، محمد قادر، نودهیر عومر، نازاد رفیق نانوا، حمیز نپراهم، نغیر نازمنی، قوبه د ففوللا، جمعفر سمید عباس، سمید تعلقی، همر رفیق و، دو پشمیرګی سلیمانی ناوان نمصد و شاکر بر.

نمه چمزیمه کی کارګر بر له په کیسې له ناوچس کزیه، په تایپتی لمر کاتدا که په هزی جاپرنموی حسکوه، همرمه کاتی پشمیرګه پشچوانی تی کپوت بر. له ناو نمر پزله تیکوشره دا تالی کادری پشمیرګی و ریکخراوه میان تی دا بر. شفیق لمرماندی پشمیرګه کانی کزیه و، نودهیر کادری ریکخراوه یی کزیمه و حمیز کادری ریکخراوه یی پزوتنوه بر.

شفیق چاروسین کسی خیزاندهیان بر لم ری پدا سر دپنی. زاهیری باوکی و، نرفیقی برای له شره دا کوژا پون و، رفیقی برای پمیس له سیداری دا بر. شره که په ریککوت رڼی پش دهرچونی «عسری عام» بر. کارمده ستانی نپتخبرارات ناګادار پون «عسری» په ریکاوچه. پز نموی دپله کان پمر عسری نه کون، له ناو سربازګه کی کزیه همر پشچیان گولله پاران کړد پون.

•

کیتلمی سیجن

صمدام به بزنه، نموره که تازه بوی به سرگززاری عیراق له نای ۱۹۷۹ دا چنډ «عطری» یهکی دموگرډ. یهکیکیان «عطری عام» پر له گېراوهکان. هاوریکانی نیمه که له زندانی نمور غریب بون له بهغداد و. هندی لور کسانه له «ردعی نیمدام» ی زندانی مرسول دا بون، به تابهستی دپلهکاتی پیشمرگه، نازاد گران. بز نیمه نیمه هوالیکی زلډ خوش بو. کوملی کادری ژور و تیگهشتی تیگزشر له زندان بهر بون. تین و تویکی تازه بان تدا به ریکخراوهکه و جولانوهکه.

رولیکیان له بن دیواری به وشکه کلهک هلیچترای پارهکاکسان دا له بهر بهروزکه خنوم همگشت بو، له پر یهکی سلامی کرد. هیچ ششکی تابهستی نمور سرلیبی من رابگیشتی. به جوړیکی ناسایی وهلام داپوه. نو چاومروانی پیشوازیهکی گهرمتر بو، وتی: «گری باش تملی ی ناماناستیموه» سرم عطری و باش لی ی ورد بوموه، سیرم کرد عومری سید عطلی بو. هستام باورشم پیا کرد و نعلار نولای بهکتریمان ماچ کرد. سید عومر سراسی کرد که هاوریکانی تریش به ریگاون و. بز نموری همسیان به سلامتی پگن هر یهکیان به ریگاپهک دا هاتره.

هاوریکانی زندان، که دوایتر پیمان نمون: «کیتلمی سیجن» یهک پهک و دو دهگهشتن. فرهدون عبدالقادر و پاکیزی هاورمی و. داروی شیخ نوری و نهرمینی هاورمی و روزنکی دزگیکانی مولا بهختیار و. ناوات عبداللطیف و پرشنگی هاورمی و. نهرسلان و پخشانی دزگیکانی، نهرانش که سفلت بون وهکو: عطلی پچکول، جبار فریمان، نهور حسن به تفتیا، گهشتن. نوانه خیزانهکاتیان، له ترسی گرتن. له گیل خیزان هینا بو. نمیش یهکهمجار بو نافرمت بهته ناوچی سرگردایمی. تا نو کاته ناوزنگ کوملیکی داخراو بو بز پیاوان، تیر نافرمتی تیگوت.

پلازگراوهکاتی کوممله تا ژماره چوارمی و. له پلازگراوهکاتی یهکستی پش و هوالنامه» تا ژماره چوارمی من سرپرستم کرد بو. تا خنوم لوی بوم نمتعشت له روی ناوړهکوه و تاری پی پسر و. له روی نوسیموه و تاری خواروخسچی تی دا پلاز پکرتیموه. هندی له هاوریکانی کوممله نهمیان زلډ پی ناخوش بو، نهمانوست کوممله و هوالنامه وهکو «نشری چدار» ی قوتابخانهکان پکمین به مهادنی خن لهرکردنی نوان.

نور هاوریکانی من سطریم کرد بز دیموه فرستیان هینا بو. به نارمزی خیزان له هردهوکیان دا نموری به بهر و به قلعسهکاتیان دا هات بو نوسی بوپان.

مولا بهختیار به نای «هاوکی ناواره» بوه، و تاریکی دوی له ژور سرنای: «چند تیشکی، به سر هندی، لایمی خعانی کوملهدا» له ژماره ششمی «کومله» دا نوسی بو، پاسی بهریموسیهکاتی خن گرا بروه سهارت به ریکخستیموه کومله و. دس پی کردنموی خعانی چهکفار. هیرشیکی ناوختی کرد بوه سسر سرگردایمی پشوری کومله، که دواتیان له سهاره درا بون و، نهرانی تریشیان تازه به تازه له زندان نازاد گرا بون.

هاوریکانی تازه - نازاد که هاتنه شاخ و، و تارهکمی مولا بهختیاران خرنموده، زلډ دلگیر بون و، به کومله و تاک هاتنه لام بز گلمی. نهرسلانیش له گیل گهشتنی دا، سالار چو پر به گوی دا. نهمانه چاومروانی پیشوازیهکی گهرمتر بون. راستبهکمی

هفتی لو برادرانه و کور حنزان له چاره پوره گان نهر، حنزشيان نه گرده له نار
گزميله و پشمه رگه ا پسانپان، لاپان واپر جيگيان پي لپژ نه گن. پز چاره گردني نمه،
لو روده گلميم له سالار کسرد و، له ژماره حسرتمي «گزميله» پش دا
رونکردنوه به گمان نوس: که نو و تاري مولا به ختيار بهر داي تايه تي خزمني و هي
سرگرداهي کوميله نيه.

له کورنوه فراوانه گاني پشودا برارمان دا پر: نو نغمانانني سرگرداهي که له
زندان دان، له هر نومي به هي خيالي سلسيموه گيراون، هر گاني نازد گران بهنوه
ناو سرگرداهي. کورنوي سرگرداهي کوميله مان گرده هصر نم برادرانسان پانگ
گره، که له کاتي خري دا نغمانني سرگرداهي کوميله پيون: لهره پون، هر مهر، علف،
ثلوات و، هر به گيان کارکي پي سپهر دا. تا نو کاته من خرم سرپرستي ريک خراوه
نه پنه گانم نه کرد، هصرم پهر و سید عومر گرده وه. سيد عومر نم گاره گرنگي
پي کارکي چچوک پر، به ناهدي گيولي گرد.

نوماني کوميله هصره گانيان پيک هتا پر، حنزان له چاره هاورياني زندان
نه گرده، دوي گيرانيشيان پلاوگراوه به گي ناوخويان له سر در گرد پون. نه ستاش که
هات پونه ناو شورشوه به لالونه به خيراتيان گرد پون.

نوماني له زندانني نازد کرا پون، حنزان له چاره نغمانانني کوميله
هصره گان نه گرده، لاپان واپر، له کاتيک دا نغمان ملان له ژر چمقزي بمص دا پوه،
نومان کاريان پز شکاندنني نغمان گرده.

به گرده نم دو قالمه پون به دو دسته:

نوماني له کوميله هصره گان پون، خنزان به «خمي شعيد تارام» داتنا و،
واپان نديما نه کرد ديوه به خمي نو نمدن.

نوماني له سرگرداهي پشوي کوميله پون، خنزان به «خمي شعيد شهاب»
داتنا و، واپان نديما نه کرد ديوه به خمي نو نمدن.

راسته گميشي نوه پر هچکاسيان ختيکي واي دا نعرش پر نغمانه شري له سر
پکن، نو دو شعيد که دو کسايه پي پريز و خزمني نواو گزميله پون، نغمان
ناوه گانيان پز ميمستي خنزان له مللاني ي ناوخزا به کار نغمانان.

من که نه له کوميله هصره گان و نه له کيتلي سچن پوم و، له ناوگيه گاني
نومان دا پشدار نهيم، هر لکي لودم دا پز نومي نم له بهک نه گميشتمان چاک پکن،
کيلکي نهر، تا نغمان ناوگيه گانيان، که زورتر شمسي پر نهک ناپه بولوي يا سياسي،
فرلتر نهر. به گرده پيون به دو دسته جياواز.

■

پز کورنوه گاني سرگرداهي گزميله هصره نوماني پانگ نه کرد که پش
گيرانيان نغمانني سرگرداهي گزميله پون. دوي ساوه بهک هصران کاروياريان پي
سپهر دا. کسپان پو گاره رازي نهر که پي ي سپهر دا پر، هندیگان به نغمان
نغمانه تي م س و، هندیگان م ج و، هندیگان به نغمان نغمانه تي سرگرداهي
به گيتي پون، پشه گي نه له سرگرداهي به گيتي دا به هصری ۷ جيگا پر، جيگا
نو هصری تي دا نغنه وه.

* کۆنگره‌ی نۆهه‌می پارتی

دوای تاشبه‌تال سامی سنجاری به موافقه‌تی مەلا مستەفا، پارتی له ژێر ناوی هه‌ڵاده موافقه‌ته‌ دا رێک خستوه. بۆ ئهو مه‌هه‌ته سه‌مەری ته‌ودیه‌ی کرد. پاشان گوزایه‌وه تۆرکیا. ته‌گه‌ڕی هه‌میان له ژێر سه‌هری مەلا مستەفا دا کۆبوونه‌وه به‌لام به‌ گۆیه‌ی زووف و زمانی ئه‌وسا پاسی رێکخستنه‌وی پارتیه‌یان ته‌گه‌ر له سه‌ر بنچه‌نی مارکسی و، سه‌ره‌تا رێکخراوه‌یه‌که‌نی: ناوهندی دیموکراتی، سه‌رگره‌په‌نی به‌ گۆمه‌ل و، ره‌خه و ره‌خه له خۆ گرتن.

تا ئهو کاته به‌ هۆی هه‌لومەرجی سه‌اسی ئه‌ران و، دوری خۆیه‌نوه له گۆمه‌ستان، بنه‌صالی بارزانی نه‌یان توانی به‌ راسته‌وخۆ سه‌ره‌شتی کاروباری حه‌زه‌که و، دانان و لاوه‌نی کاده‌که‌نی بکهن. زۆری نه‌تسه‌انی سه‌رگره‌په‌نی لایه‌نگری مه‌سه‌وه و، هه‌ندی له کاده‌ ناوه‌جه‌کان لایه‌نگری نه‌یه‌س بو. دوای روخانی شا که نه‌تر به‌ تاشکرا و به‌ گۆمه‌ل هاته‌وه ناو مه‌یدانی کاری سه‌اسه‌وه، په‌سه‌ستان به‌وه هه‌یه، هه‌ندی گۆڕین به‌ سه‌ر حه‌زه‌یه‌که‌یان دا به‌یه‌ن، له گه‌ل قوناغی تازه‌دا به‌گۆمه‌لی، سه‌ر له تری ده‌سه‌لانی بنه‌صالی بارزانی له ناو حه‌زه‌که‌دا قایم به‌کاته‌وه. بۆ نه‌هه‌ش په‌سه‌ستان به‌وه به‌ کۆنگره‌ به‌هت. له رۆژانی ۱- ۱۱- تشرینی دوهمی ۷۹ له ئوردوگای زه‌وی سه‌ر به‌ ئه‌سته‌انی تازه‌یه‌جانی هه‌یه‌ی له ئه‌ران، به‌ تاساده‌ بوئی ۳۲۵ کس، کۆنگره‌ی نۆهه‌می گرت. له دوای تازاری ۱۹۷۰ هه‌ ئه‌وه ده‌که‌مین کۆنگره‌ی به‌.

له‌م کۆنگره‌یه‌دا مه‌سه‌وه «راپۆری سه‌اسی و عه‌سکری و ته‌نزی» خه‌نده‌وه. پاسی روداوه‌که‌نی دوای تازاری کرد. به‌ تابه‌تی تاشبه‌تال، به‌لام پاوی و بنه‌سه‌که‌ی خۆیه‌نی له هه‌م ئه‌یه‌که‌ پهراندوه و، ئه‌یه‌ی تاشبه‌تال و ئه‌و کارساتی به‌ سه‌ر کۆر هات به‌، خسته‌ نه‌ستی ده‌سه‌په‌شده‌که‌نی مەلا مستەفا و، شا و ته‌سه‌یکا. له راپۆته‌که‌دا ته‌لی:

«پاش ۱۹۷۰ به‌هتی پاش رێککه‌وته‌که‌ی ۱۱ ی تازار.. هه‌مه‌مان توشی غه‌رد بوین و رۆ به‌ رۆ روحی شه‌رشه‌گه‌را به‌ته‌مان له ده‌ست دا. له جه‌باتی ئه‌وی سه‌رد له‌م سه‌رکه‌وته وه‌ه‌گه‌ین و رێکخه‌ستی پارتی به‌جه‌یه‌نین له ناو جه‌ماوه‌، ده‌رگای به‌ره‌لایی و له‌زه‌زا کراوه‌، وه شتی ته‌سه‌لی که بۆ هه‌م شه‌رشه‌گه‌ پێسته له به‌ر به‌، له سه‌ر نه‌طاتی به‌هه‌ندی ده‌وه، ده‌سه‌ن زۆر نه‌ته‌سه‌هات کرا چ له ژێر شخه‌لی رودا وه چ له نه‌زاتین، به‌ تابه‌تی له سالی ۱۹۷۳ - ۱۹۷۶..»

«پاش نه‌که‌سی ۱۹۷۵ زۆر کس رایان کرد له مه‌یدان. پاش ئه‌و کاته به‌ هه‌م شت رازی بوین، به‌شه‌دار بوین له هه‌م به‌یه‌که‌کان پاش یا خه‌راپ وه ده‌وری بالا‌یه‌ن هه‌یه.. به‌لام پاش نه‌که‌سه.. به‌ هه‌م به‌یه‌که‌ هه‌له‌یه‌ن دا مه‌سه‌ره‌یه‌ت به‌خه‌ سه‌ر شانی ئه‌و و به‌س.. ئه‌ی بۆ تارێخ به‌یه‌ن که بارزانی پاش سالی ۱۹۷۰ مه‌سه‌ره‌له‌ نه‌وه له زۆر نه‌طاتی که کراو زۆر شه‌ش ته‌سه‌مه‌نان که له ده‌وری ئه‌و به‌ین لی ی مه‌سه‌ره‌لین.. به‌له‌گه‌ هه‌م هه‌اده مه‌سه‌ره‌له به‌ و ته‌سه‌ واقیج و حه‌له‌ته..»

«ته‌سه‌ای نه‌که‌سه نه‌ ته‌سه‌یه‌ پهلانی جه‌زاتیه‌ر به‌، هه‌رچه‌ته‌ ئه‌م په‌لته هه‌یه‌کی سه‌ره‌کی به‌، به‌لام ته‌سه‌ای ناوه‌خۆ ده‌سه‌ن ده‌وه‌کی زۆری هه‌یه که پهلانی جه‌زاتیه‌ر

سرپرست. بهرگمان مهمتی نیمه‌ریالیستی تمریکا و نوکرانی له ناوچه، وه به تاییدی
رژیمی دیکتاتوری شاهي روخار و رژیمی فاشیستی بغداد تیره پر که ناری کردو به
رابه‌رایبتهی بارزانی و پارتی سر هفت‌داتیره.

«هەر پەکیک له تیره مسئوله له پاراستنی ترائی بارزانی.. نیش وەک پەکیک
له تیره مسئولين له ترائی نو، وه روشتن له سر رەگە پزێ داناون، نو رەگە پەکی
له هیچ زمانیک دا مسوومە نەکرد له سر مانی کردو...»

چەند مانگی پر واتوانی لاوردنی ساسی ههبر. بنمالي بارزانی لی ی ناقابل یون.
له کاتی ههلباردنی گۆمبەتی ناومندی دا، بنمالي بارزانی لیستە پەکیان رەگ خست پر،
به ناری توانی خزان تهتوتست. زۆری توانی قهباوه سولمەتی تی دا نهبر. ساسی
تهتوتست، پز توهی چەکی له ناو گومبەتی ناومندی دا به توار لی لێ تەبی، نو دوانزه
گەمە له سەرمە قهباوه سولمەتی له گەلی یون. له گومبەتی ناومندی تازه‌دا
ههلبوردنوه. بنمالي بارزانی ئهم مەرجەمان لی قبول نەکرد و، توبەیان کرد به بهانو
پر لادانی نو و ههسر توانی گومبەتیان له دلسوزیان نەکرد. گومبەتی ناومندی
ههلبوردنوه، چەکی رەزامەندی خزان پر. هوشیار زیاری، که خال و جیگای متمانە
مسعود پر. پەکیان پر.

لەم گۆنگەدا:

- گومبەتی ناومندی ههلبوردن دلسوزی بی چەن و چونی بنمالي بارزانی و،
گومبەتی توار لی فرمانەکانی پر.

- ههلباردنی مسعود و تهتوتس و، نو لیستە پەکیان تەمان دپاریان کرد پر پز
سرکردە پەکی حیزب و، ههلباردنی مسعود به سەرۆکی حیزب له جیگای هاوکی، نو
نومەتی به توار لی چەپاند که ئهم حیزبه هی بنمالي بارزانیه.

- سرکردە پەکی حیزب «ترائی بارزانی» کرد به چاری رەبازەکی. به پی ی نو
«ترائە» ش ههسر کاری حەلال پر پز خەڵەپز کردن و دسگرتن به سەر مەبەدانی
کردە پەکی دا. پز توش له پاتی توهی چاری سیاسی پز نو دوکەشە پلۆزەشوه که
توشی بهر: کیشی حدکا و، کیشی پەکی. له گوردستانی ئێران شەری حدکای کرد
تا پشتیبارانی ئێران به دس بهینی. له دۆژناپەتی پەکی دا پارمەتی پنا. شەری
پەکی کرد پز توهی نو ملۆزه له گوردستانی ههراق نەهلی.

پارتی به پارمەتی ئێران، سەرلەتی ههسر لق و ناوچه و رەخسار و، ههسر و
پەتالوئەکانی، له ناو شاره‌کانی ئێران و له ناوچه سنووبەکان دا دروست کردوه. پاره‌گای
مەگشەیی سیاسی و، دۆزگا سەرکردە پەکی و، نیشگای رادپرەکی، له گوندی رازان له
نێک روسی داتا. به ئاشکرا هارکاری له گەل ئێران نەکرد دزی گوردەکان.

نظامانی پیشوی قهباوه سولمەتی ههسر چون پز توهی و، ساسی پش ماوه‌پەک له
ئێران گهرا، دواي پەرونی توش چو پز پەرتانیا. خزی له ناو گۆره تایه‌تیه‌کانی دا، وای
پشان نەدا له پەرتوهی له سەپەتی بنمالي بارزانی، به تایه‌تی پەرامەر به گوردەکانی
ئێران، رازی نهبره پزیه وازی لی ههناون. راستە پەکی توه پر: تومسا بنمالي بارزانی،
چاری ساسی نهتوتست.

■

دهېقيد هيرست له ناوړه ننگ

روژنامې پراخې پرمختیا دهېقيد هيرست پېښمېرې روژنامې «گارده پان» لندن دى له روژه پلاى ناوړه راست، که له پېرود دانېشت، سروداتېکې کورده ستاى کړه و، په سر همو لاپته کورده پگان دا گرا بو. دهېقيد پېښمېرې هات بو پز کورده ستان و، زمانې عېرېمې نژاتې. چو پز روسې پز پېښې سترانې پارتې ساسې دې بو، لهو گاتندا خېرېکې کزنگرې نژېم پون. دواى نوى چو پز دوله تر پز پېښې سترانې حسک د. مصمودې دې بو.

دهېقيد هات پز ناوړه ننگ پز پېښې سترانې په گېښې. په رېکوت مامجه لال لوى نېو، چو پز پز پېښې قاسطو، له پېر نوه من پېښم. عېرودلر مزاق لمېلى پش لوى بو. سترانې باره گاي حشع پشې کړه. لهو ناوړه توشې دو پېښمېرگې په گېښې پو. هغدى پرسپارې لې کړه پون دېرېرې چالاکې پېښمېرگه له ناوړه شاره گان دا، عېرودکېان پاسې نوه پان پز کړه بو، که تازه خزان له چالاکېکې ناوشارې سلېمانې گراونېتو. راستې ثم عېوالې له د. مصمود پرسې بو، په گېښې په دولې خست پونوه. شو له لاي نېمه ماپوه. زلورې پرسپار کړه و، منېش پرسپارې زلورم لې کړه. نوى سترانې دهېقيدې راگېښا بو، نوه پز: همو ثم حېزپانه دوى په گېښې دوا پون. ساسې دوى په گېښې و حسک، د. مصمود دوى په گېښې و پارتې، منېش دوى پارتې و حسک. پرسپارې ستره گېښې دېرېرې هزکاتې ناگورکې ناو حېزه کورده پگان بو. چغدى عېولم دا پزې رون پکسموه عېلې نېمېرې.

دهېقيد زېږمېرېرېرېک وټارې له گارده پان دا له سر جولا نوى کورده و، له سر گرانه کى، پلاو کړدوه.

■

کارې پېرې

هېولى په گېښې موعارېضې عېرالى کزنه. سترانې حېفتاکان توج (التجمع الوطنى العراقى) داسېرا بو. پلام تمېش وېکو حېزېکې دېرودې ولات له سر نوز دېرېکې نېو، که په گېښې پز په نغدامې توج، توج تېن و تاوېکې تې گراپوه و، په تما پون شورده کى کورده ستان، له روى سترکرده پېښې و پېکھاتې حېز و مېدانې کاروه، پکېن په شورېکې عېرالى. رادېرکې په گېښې نوى ترا بو: «دنگې شورې عېرالق»، و، چالاکېکې پېښمېرگه گانې په گېښې وکړ چالاکې قرح پلاو تکرپوه. سترکرده پېښې توج، سترکرده پېښېکې مېدانې پز جولانوه که دانا، نه گېښې نېو شورې (جواد الدوش) و، نېو عومر (هونى قلمچې) له «الحركة العربية الاشتراکيه» و، حازم (عېدالېسېر الکېسې)، صفاء (فوزې راوې) و، نېو صلاح (مېدى عېلېرې) و، هغدىکې تر له سترانې پمى ماوېرېک له ناوړه ننگ باره گاپان دانا، پلام راسته کى نغه شې روکېش و روالعت پز، هېچ گات شورده که په کړدوه له هېچ روپه کړه نېو په شورېکې گېلى عېرالق.

دواى لېدانې حشع، زور له سترکرده کاتې رويان کړده نوزېرېرې روژه پلاى و، سورېا و لېنان. پاش نوى ناتومېد پون له پېکھاتنوه له گېل پمى و گرانوه پز

بغداد، له کورنوییه کی کورمیتھی ناوهندی دا درویشی روخاندنی رژیمیان هلگرت و. کورته دارای پیکهتانی «هری فراوانی هیزه عیرالیه کان». حشع خوی به لغنا لاواز بو. له هر شه پرواگانده کی زوری بر تم بهره نه کرد و. له همر کورنوه و دانهشتیک دا نهان وتوره. کارمیدستانی سویدا و یمن و سرائی فلهستینه گانشیان تی گمپاند بو. هندی له هیزه نه توره پرستدگانی عیراق، به تاپهتی به عصبه گانی عیرالی سر به سویدا لغوانه حازم (عبدالجبار الکبسی)، حفزان له چاره شیوعیه کان نه کرد. نهمانه له پنچیندا به بیروادی «تشتی کورمیتستی» پورمده کرا بو، هاوکاری لغوان و کارمیدستانی عیرالشی هات بوه بان.

کورمیتھی ۴ قولی

هوله گانی حشع له سویدا سوری نه گرت بو. سرائی حشع له کورستانیش پورمدهام بو، له سر هسان همول و تطفلا. له همر کورنوه دولوبه گانشیان دا له گیل پدگیتی تم باسهان دوباره نه کردوه. سروهام له ناوهراسی مانگی کانونی پدگیتی ۱۹۷۹ پدگیتین کورنوهی چولر قولی: پدگیتی، حشع، الحریه الاشتراکیه العربیه (حاج)، حزب البعث العربی الاشتراکی - لهاده قطر العراق (سر به سویدا) کرا و. راگمباندنیک هارمیشیان درکرد. براریان دا له دیمشق کورنوییه کی تر بگری. به تیهرایهتی پدگیتی من دانوام که بجم بر بهشاری له کورنوه کی شام دا.

به کومل به ری گوتین یز تاران یز نهوی لهویه بچین یز سویدا. له حشع: مولا نهمندی پانیشیلانی. له بهس: نهیر صلاخ. له حاج: نهیر شعولی و نهیر عومر. له پدگیتی: من.

له شام بیروای حازم جیا بو له گیل بیروای هارویکانی له کورستان. کورنوه که نهکرا و. کورمیتکه کو نهیوه و. کاره که سوری نهگرت. له شام چند جاری کورم نهمدم بی. هروها حازم.

سوری لیغانم دا. بیروت لغو کاتمدا به کردوه له ژیر دسهلانی فلهستینه کان دا بو. نایف حورافه، سرکردی «الجهبه الشعبیه» و. جورج حبش سرکردی «الجهبه الديمقراطية» م بی. بیروایکانی پدگیتی م یز باسکردن دهراری هلمومرجی ناو عیراق و. هلمیستی پدگیتی له روداوکانی نیران. ماسجلال نامی یز همدوکیان نوی بو، من نامه گاتم یز بره بو، کچی همدوکیان زور به ناشکرا راپان دهرخست که باورمیان به ماسجلال نه. که کوزندکم بهر کورنوه که نطی: «بیز یزدهیوار خوت به گوشت پدی، نطی: به دودی خوا مرده». پیم سیر بو ماسجلال شو همر چاکهپی له گیل کرد بو کچی لغوان هر جوره سیریان نه کرد و چاکهیان ندهایوه، جیاوازیکی نوتریان له نیران پدگیتی و پارتی دا نطدی.

هر لم سفهردها جاریکی تر سردانی نهمسام کردوه. له کوزنگره که دا بهشار بوم که خوندگاران کورده له نهمسا نهانگرت.

پهغه، له کورونو بهرکې کومیتي ناهندی دا دروښی روځاندنی رژیمیان هلگرت و. کورته دارای پیکهانی «مړی فراوانی هیزه عبرالیه‌گان». حش خری به تمنا لاواز پر، له هر ټوهر پرواگاندهکې زوری پر ټم بهر نه‌کرد و. له هصر کورنوه و دانشنیک دا ټیمان وتوه. کارمستانې سوریا و یمن و سرانی فلسطینه‌گانیشان تی گمباند پر. هندی له هیزه نه‌توهر پورسته‌گانی هیراق، په تایده‌ی په‌صیه‌گانی عبرانی سفر په سوریا لوانه حازم (عبدالجهار الکبسی)، حنزان له چاره‌ی شیرعیه‌گان نه‌کرد. نسانه له پنځپنځه په بهرپوروی «نفتی کورونستی» پورمړده کرا یون، هارگاری نوان و کارمستانې عبرالشی هات پره پان.

کورمیتي ۴ قولی

هول‌گانی حش له سوریا سړی نه‌گرت پر. سرانی حش له کورستانیش بهرمدام یون له سړ هسان هیرل و تطفلا. له هصر کورنوه درولیه‌گانیان دا له گڼل په‌گیتی ټم یاسمان دپاره نه‌کردوه. سهره‌لمام له ناوهراسی مانگی کانونی په‌کمی ۱۹۷۹ په‌کسین کورنوه‌ی چرلر قولی: په‌گیتی، حش، الحریکه الاشتراکیه العربیه (حاع)، حزب البعث العربی الاشتراکی - لیهاده قطر العراق (سړ به سوریا) کرا و، راگمباندنیکې هاورمیشان درکرده. بهرانیان دا له دیمشق کورنوه‌ی تر پکړی. په نویتراپتی په‌گیتی من دانوام که بهم پر بهشاری له کورنوه‌ی شام دا.

په کورمط په ری کورین یز تاران یز ټوهری لویوه بهین یز سوریا. له حش: مولا نحمده‌ی پانېخیلاتی. له بعض: ټوهر صلاح. له حاع: ټوهر شوقی و ټوهر عومر. له په‌گیتی: من.

له شام بهرورای حازم جیا پر له گڼل بهرورای هاورمیکانی له کورستان. کورنوه‌ی نه‌کرا و. کورمته‌که کور ټوهره و. کاره‌که سړی نه‌گرت. له شام چند جاری کورم نحمده‌ی بهی. هروها حازم.

سړی لوبانم دا. بهروت لور گاتمدا په کرده له ژیر دسلانی فلسطینه‌گان دا پر. ټاپل حواقه، سرکرده‌ی «الجهیه الشعبیه» و، جورج حبش سرکرده‌ی «الجهیه الديمقراطية» م بهی. بهروراکانی په‌گیتی م یز پاسکون دهراری هلوهرجی ناو هیراق و، هلیستی په‌گیتی له روداو‌گانی نیران. مامجملال ناصی یز هردوکیان نوی پر، من ناصه‌گام یز بره یون، کچی هردوکیان زور په تاشکرا واپان درخست که هاورمیان په مامجملال نیه. لسه کژنه‌کیم بهر کورنوه که ټلی: «یز یزه‌پیاو خوت په کرشت پدی، ټلی: په دردی خوا مرده». بهم سهر پر مامجملال نو هصر چاکمیتی له گڼل کرد یون کچی نوان یو جوړه سهریان نه‌کرد و چاکمیان نده‌پوره، جیاوازه‌ی ټوهریان له نیران په‌گیتی و پارلی دا نطدی.

هر لم سطره‌دا جاریکی تر سهرانی نحصام کرده. له کژنگره‌ی‌ک دا بهشدار یوم که خرنده‌گارانې کورده له نحصا ټیمانگرت.

سالی ۱۹۸۰

له تهرمينالي فروگموره بږ چاپري ستور
روځي ۱۳ ي شمرياتي ۸۰ له گڼل هومري حاجي عبدالللا، شازاد گميشينه
فروگمخاني سهراباد له تاران. هومر شخمس و هارسره گميشي هارزمان گميشن.
نشان گميشان نمبر تي پيرين و. نمش گميشه گاني خزمان پوان دا ناره. نيمه چرنکه
ليزاي تيرلان نمبر ريگمان نمان بولن. گلپان داپنوره خمریک يو سوري فروگميه کي
ترمان پکين و روماني سريمان پکمنوره. د. فرناد معصوم شو کانه نوبنري پدگيتي يو
لاي حکومتي تيران. پلنيان داپره ليزاگمان لاي کارمستاني فروگمخانه بږ دانين،
پلننه گمان به جي نمشا يو. گيچلي زلزيان پي گردن. بږ نوري خزمان گير پکين تا
کاره گمان بږ جيميجي نمبر ناچار پيرين سوري پليشي تازه پکين. پاش چند سمعاني
چاورواني ريگمان داپن پچنه ناو تارانوه.

له ريگاي معاهاده پرينه گوندي پيوران. شو کانه له نيران پيوران و سوري
عيران دا هيران و بردي گميش له پرمودا يو. له پيوران و ناوزنگ دو تهرمينالي گموري
ولاخي لي يو. هر پدگمان به سدان نيتري تي دا راگيرا يو.
نوري ليردا من به «تهرمينالي ولاخ» نوم بروده. له کوردي کون دا پنيان وتوه:
«چاپري ستور». نالي له شيرنامه به ناريانگه گي دا نمري:
سمريکي خزني له چيمشي ناو خانمقا پکما
تاها ريمي ناوه. يا «چاپري ستور»؟

نم دو وشبه نيتا له ناو ولاخدار و کاروانچيگان دا به کار ناهيرين. چاپري:
تويله، پماريند، که ولاخي تي دا راگيراوه. ستور: چواپي، نيتا هر له وشي
«سدگ و ستور» دا به کار نميري که بږ سوکاپتي پي گردن نموري.

ولاخي پارچه: نمپ، نيستر، گير، گا.. له کورديوري دا له زور کزنوره
گرنگيه کي زاني هيمو. بږ نيمش که همو کات له ناوچه شاخوايه سمخته گان دا
نمزيان و هاتوچزمان نه گره، يو يو به بشيکي زموري له پيسويه گاني ژماتي رلژانه و
راپراندي کساره کالمان. له هر نمو منيش له گڼل ولاخ يو پرم به ناشا و، شارمزي
هلسرکوت و، راگرن و. پيسويه گاني هوم.

«ولاخ» له «تولاخ» ي مغولي ورگيرلوه. هم بزنه پوره هندي وشي مغولي
هاتزه ناو زماني کورده پوره، لغوانه: پاسا، گزناخ، چوک و به چوک دا هاتن، تامسه،
تمغار، قن، تزگير، قنبول، توره، نيل.. نيمه هيچ عيبيکي تيا نيمه. همو زمانه
زمنوره گاني دنيا وشي پيگانتيان ورگرتوه و، له زمانه گمان دا ترانديانته پوره. ورگرتي
وشه: يان پدگي ناسراو له نوسينه گاني دا وري نگري، يان خلک له نمپامي زور به

کار هينان دا لايان نيمې په پلو. له همدو حالت دا نېټه لفرهنگي زمانه و، نيمې په مولکي نو زمانه.

نېسپ

نېسپ نير و ساين مې، هميشه نرځيکي تايېدې و ريزيکي تايېدې همېره و، همېرنې نشانې پايې کوملاېدې خاوه کي پوه. په زدي پز سوار پون په کار هينراوه. که کراوه په هي پارودن تير پېچان وتوه: «پارگير»، پان «پارگين» و، که خساندوانه پېچان وتوه: «پخته» يا «پروغه».

نېسپي رسمن، که داپک و پاوکي ناسراو يې. له نېسپي تر که داپک و پاوکي ناسراو يې پسنديده. رهگيزي همېري له همېوان پسنديده. په گړېري وښکاري به شي، گوشت، کچله، موخندهک ناو نېرين.

ساين «جوانو» ي نيمې و، که پر په دو سال پي ي نېلېن «نوما». تا ۳ سال هر په خبر نهگري، له پر نوي نېسپاتي پېري پشني پېرگي هېلگرتي قورساي ناگري، نه پاري لي نېلېن و نه سواړي نېلېن. له سالي چوارم دا نېلېن، «پشني گرتوه»، نېسپ خريکي راهيتي نېلېن پز سواړي. راهيتي زانېن و شاريزي و همېسپي دوي نوي. نېسپ «دوت» و «نېر مه غار» و «غار» و «لوزه» تهکا.

نېسپ ولاخيکي «پدک سم»، نيمې سسي «نال» پکري، تهگينا ژير سسي پرنندار نيمې.

نېسپ «زين» ي لي نهگري. زين له چيرم و تمغه و لپاد دويست نهگري. کاتي خزي به خشي زير و زير وازاندوانهتوه. پز زموت گړوني له سوار پون دا «لشار» نهگريته دمي.

نېسپ له «تويوله» دا نېسپتېتوه و، له «ناخوپ» دا «تالېک» نديري. پېچان وتوانه: «له نېسپي نهپو، ناخوپ هېلنېستې» له پېچاران دا که که کوزمک له لومرگادا پېرلا نهگري، پي ي نېلېن: «دوه» و، نوي خزمهتيان تهکا «مېنېر».

له نېسپاتي کورې دا، نېسپکي رؤيستم ناوي «رېخش» و، هي خسرې پېريز «شموديز» و، هي نېسپي عطلي «دولبول» پوه، له چاو نېسپي ناسايي دا همېرکې هېره.

پېچان وتوانه: «سواړي نېسپي خلک يې هر پېاده».

سالم له پاسي خزي و نېسپکي دا نېلې:

خانه خرم مېوان نوازده، ورنه سېري پېاده

دوشکي خرم خاک و خول و، سر راخري نېسپ سضا

شېشي سور پېچان ورنه خالېگمان داخ گين په جوت

چونکه ژالان گړد: من و نېسپ، له پر سردې هوا

نېلېن و پارگيري گوشت همدو پېرين پېشکېم په خور

من پېنم روي خوراگ و، نو پېني روي کا

کمر

نیره کمر و ساکمر. پان وه کمر پی پشی ثلین: گره یز، نمیش یز هارودن و سواری به کار هنراوه، بهلام تصب له نیستر و. نیستر له کمر به یزتر هوه. پیشیان وتوانه: «له نیستر داهزی سواری کمر هوه». عهرپ پشیان وتوه: «مرکب الصالحین» چونکه یز سوار بون و داهزین ناسانه و هیچ هنر یکی ناوی.

کمر و لاخیکی «بهک سم»، «سمی نال» نگیری. پندیکی پیشیان ثلی: «سم سمی کمره و، چنگ چنگی معناسی، یاران لم کاره سرم نئاسی»

به پمچکی کمر و نیستر ثلین: «جاشی». راسته کچی زولیکی گهره پان لی کرده، چونکه تم ناوه پان له خاتینانی جولانوی کورده ناوه. له گاتیک دا جاشی کمر و جاشی نیستر به دروایی میو خزمدتی کورده پان کرده و، کچی نموان زمره پان لی داوه. کمری لای نیمه چند رستمیکی همیره به ناویانگسینان: حمساری، پندایی، لوروسی، له گهره پی قلاقمیان دا جپاوان.

کمر به نالیکی گم داته کمری و، هرگی مانندی و برستی نگیری.

کمر «جل» و، ندهگر خزمدتی بی «کورثان» ی لی نگیری. پیشیان وتوانه: «کمره که معره بهماره، کورثات یز دی له شاره» جل له کورثه لپاد و پیره و، کورثان له پیره و پوش، دروست نگیری.

کمر له گمل مانگا و نیستر نگیریته «گهر» هوه.

له گمل نموی کمر، له لای کورده. به نموی دهنکی داتنری، کچی له پندی پیشیان دا جبهه کی تاپمندی همه. یز گوجیتی ثلین: «کمره که به چوار پی نروا» و، یز هله پرمستی و بی پاری ثلین: «کمری نار جوگا به، قهپال له هردو بهر ندها». یز پلنگی پشت گری خزان ثلین: «کس لی ی ناپرسی: کمرت به چندا؟»

پیشیان وتوانه: «کمریکم دا به کمری، سندان له پنا گوی ی دمری». هروها: «کمر له کمری کمرته و، کورنده له کمری درلوه». هروها: «کمر هارده کی تفنگ بی گورگ هر نمخوا». هروها: «کمر به کاروان قلمو نایی». هروها: «کمری به پاره ی بفر بکردری، له ناوا نمخکی». هروها: «به کمر ناویزی به کورثان شیر» هروها: «کمر نر پیری دمش تپا». هروها: «به بزنی کما بهره چو، کمره پان داخ ندهگر». هروها: «کمری خزمد و گوی ی ناله ندهکم».

نالی له پاسی کمره کچی دا ثلی:

همی کمرنکم بو، چ پمچکمر تپکمری هرواز و لیژ
سینه پان و، موچه گورت و، شانه بهرز و، گوی درو
له دوا پمشی دا ثلی:

چنده پنم خوش بو زوانی حالی دهورت «نالیا»
هردو همیرانین، نموز گوی کوروت و نمیش گوی درو

■

نیستر

نیستر، پاوه کو پی پشی ثلین: «قاتر»، نمز که زاووی ناکا. له نلجاسی «چاکر» ی ماین دا له نیره کمر، پمپا نعی، بزیه پیشیان وتوانه: «له نیستر پان

پرسی: بارگت کی په ۲ وټی، خالم نښه. «مهراسی نیم چاگردنه پرمسکی خزنه شتیکی له شایي گمته.

جاشی نیستر نیی ۳ سال له سوری پوصان دا «پشت نهگری»، نوسا له گلی خریک نیم پز نوی لیری پار هلگرتن بی. نیستر له نسپ و له کفر پهنتره و، پز نارچی شاخاری نازا و په کاره و، زیاتر پوگنی پار و هوراز و مانوسنی نهگری.

نیستر ولاخیکی «پدک سم»، «نهی سی» «نال» پکری.

هندي نیستر دوی راجناتیش له گاتی پارگردن و سوار پون دا په تاسانی مل ناه و هلفه نیلینی، «لغه» و «چوته» و «لوشکه» تعاروی. پسانه نوتی: «چموش» و، له هندي نارچه «شموس». نیستری پستند نوبه: «هین بی، گرنه لوتدگانی لش و سنگی پان و، قسادهگانی له پدک دور بی پز نوی له روشن دا له پدک ندین. نو نیستراتی قاچیان له پدک نمدن پیمان نطین: «پهنزن» و پستند نین.

پز زاتنی جوانی و پیری نیستر سیری دهورانی نکین، نگفر دانی کمو بی، پان سر «خری» گاتی لوس پوین، نیشاتنی پیر پونه، نطین: «شله» ی پی نساوه، نگفر دانهگانی تیز و زیر بی و گرلپیه گاتی سر دانی مابن، نیشانی جواتیه نطین: «شله» ی پی ماوه. هر له هر تمبیه پیشتان وتیاته: «نمسی خلای تعاشای دم و دانی ناگری».

پوگی نیستر «گورتان»، «گورتان پره پدکه له پویش نشاخری، پز سوری و پز پار لی ی نمن. گورتان په «پوړک» له پشوی له سنگ و، په «پالو» له پشوی له بن کلکی و، په «سر پالو» له خواری مورطی پشی و، په «تنگه» له بن ورگی قایم نهگری. «لپهاسه» پش گورتانهگنی پی توند نهگری. پوړک، پالو، سرپالو، تنگه و لپهاسه، له چورمی نرمنی پاتی ودر پشین پان «کژو» دروست نهگری.

پز زوتگردن و پستندوه واکیشانی «رشمه» یا «هورسار» نهکینه ملی. نهگیرنوه: پدکی له شپه گاتی پرنهجه پاندیکی جمرده هیره دپوشه گانی خوی پی روت کردونه. دپوشه گان، نمایانواده په تاشکرا په شیخ بلین، له حلقی زیکردا، هم پرنهپوه، وتیاته: «مایندگت پردم، رشمه کم پوړا دپوشی خرم روم مدگورا»

تورده پدک نکین په گورتانهگنی دا کا و جوی تی نکین، له گاتی پرسیتی دا نکینه ملی سوری تی تما و نطوری، پی ی نطین: «چورک».

پز جواتی «سرکطله» ی پز نکین که په «کژده» و «سورو» و «گولنکه» نمرانیتوه. «زنگوله» نکینه ملی. زنگوله سمرای نوی «دنگی خوش پز ولاخه که داپن نکا، له گاتی ون پونی دا له دشتوه پرمی خاونهگنی لدا پز «وزنوی».

په «سند» «پیرند» ی نکین و، په «میخ زهیر» نهپستندوه.

زورجار له نطاسی پار هلگرتنی زرد دا، پان له نطاسی گوی پی ندانی خاونهگنی دا، سر پراگنی پشی نیستر پرنهار نیی و، پرنهگنی قول نیی، نطین «ناوکسپژ» پره، رگسکی نکتور له ناولتی دا پمیا نیی نطین: «کمرسه» ی «مرکوده، ناتوانی پاش همناسه پدا، په چلفه پدکی تیز نپیرن و چاک نهپتوه.

سج، گنه، گوطه و گرنو، جروچانوی تر په پستی نیستر دا نغوسی و، تپوتنزی زوری لی نغوشی، په «ونده» که جوریکه له شاننی له ناسن دوستکراو

نمکپران و نمپورپان، چانوردگانی لی نکهنمرد.
 پیشیان وئی نه: «گمر چو بز بقدا بز به نیستر»
 شیخ رزلا له پاسی نیسترهکمی دا تلی؛
 مهر به سعد منتعت هفتادی نیستریکی روت و قوت
 دست و پا بست و سلطنت، نعلداسی همرهوک هفتکیموت
 له بهتیکلی تری دا تلی؛
 شیخ لغتای مهنترم رزویک به خرججنت لی ی نوری
 کلکی دهرهینا له بن نینجا به ناسعم گری ی بزوت

گا

گا بز نیر و مانگا، پا چیل بز می. پدکی له ولاخه به ترخهگانی لسانی مرؤف بو.
 بز جوت و گیره و باریدن، به گاریان هیناوه. که پیریش بوه گوشتره یانهتوره، گوشتهکیمیان
 خواردوه. نیر سمردهسسی چاف رومند بوه. به زدی گای له پاتی گمر و نیستر بز بار
 هملگرن به کار هیناوه.

گا رهگرم و بز «دو سم» و «کاویژ» نیکا.

گیرهکه، پا گزولک، پاشی له شیر برانوی نیرهکمی نیی به «نژون» و میبهکمی
 به «نژون» و، نین له سالی سیمم دا نیی به «پارین» و، نینجا «چواتهگا». گزولک تا
 پی ننگات چارهبری و مانتیپونیکلی زدی نیی. پیشیان وتویانه: «وا گیرهکه به گا
 نهکمی. خبرنی خوت به تار نهکمی». گا رزوانه به گزولک نیی بز لومر. پی ی نلین:
 گاکل، پا گاران. پیشیان وتویانه: «گا له گاکل به چر بهنی. شاخی خوی نمشکین». هروما:
 «گای له گاکل دا نیه و، پی ی پلیر بردهنی». هروما: «دو گا له دولیکا
 نهگمر رنگی پدک نهگرن. خوی پدکتری نهگرن». نیی چاودهیری گاران نیکا پی ی نلین:
 «گاوان».

بز بی ناگای نلین: «له گوی ی گادا نوستره» و، بز نغانی و نشارمزی نلین:
 «گا به گونا نغانی» و، بز تیکچونی کاروباری ولات به هلی خراپی گموری ولانوه
 نلین: «خفتای گای پنهیدا»

سا

حیموان له سالیگ دا صاوهپدکی دیاریکراو نارنوی «جوت گرن» ی همه، لمر
 صاوهپدا:

ساین و ساکمر به «تلیب و فال» و، سانگا به «کل» و، دپله سگ به «پا» و،
 پشله به «ورشعه» و، مهر به «پران» و، بز به «تهگ» نیی.
 بز نیر گسپانداره «ناوس» انی پدک پا در پچکیمیان نیی «زاین» و، بز نیر
 گیاندارانی له دو پچکه زیاتریان نیی «ترهکین» به کار نهنی. بز لونه:
 ساین، سانگا، سمر، بز.. نژی. پیشیان وتویانه: «سانگا به دزی کل نهگرن» و
 به ناکرا نژی.

سگ، پراز، پشله. نقرهکی.

بز مرؤف «مردن» و، بز نیر گیاندارانی گوشتهیان نهنوی «مردار» و، بز نوانی

گزشتیان ناخوری «تزیین» به کار نمی‌رفت.
 پیرا نمی‌رفت. پیشانیان و توبانه: «مردن مردنه، لنگه فرنی چیه؟»
 سانگا، مهر، بزن، سرشک... مردار نمی‌توبه. پیشانیان و توبانه: «بزن جگر می‌میری» مردار ندکاتوبه.
 کمر، سگ... تفتی. پیشانیان و توبانه: «کمری دیز تزیینی خیزی و زهری
 ساحیبی نمی...» مهرها: «له کمری تزییر ندکمری نالی بکیشیتوبه». مهرها: «سگ
 له قصابخانه تفتی. مهری به زایع نمی...»
 نمپ نمی‌لینی، کمر نمی‌بندی، تیرتر نمی‌بندی، گا نمی‌بندی.

گونگره‌ی چواره‌می حدّا

به هری هلموهری نالیماری تیرانوه حدکا له دامه‌زاندنیهوه تا سرکوتنی
 شوری تیران ۳ جار گونگره‌ی گرت بو:
 گونگره‌ی به‌کم له ۱۹۶۵ دا.

گونگره‌ی دوم له ۱۹۶۵ دا له گوندی سونی له پشدور (کوردستانی عهراق) که
 نوسا له زیر دسه‌لانی بارزانی دا بو. نم گونگره‌ی له پالی مهری ریزه‌گانی حزب به‌ک
 بها و، به‌کاته دزگاه‌یکی به‌گرتی خیبات له کوردستانی تیران دا، ناکو به‌گانی ناو
 ریزه‌گانی تفلاندنوه و، پارچه پارچه کردن.

گونگره‌ی سه‌م له ۱۹۷۴ دا له شاری به‌شاد. سهرای ناکو کی شمشی و
 سیاسی و ریکخراوه‌ی، نم گونگره‌ی ریزه‌گانی به‌سوکراتی تا راده‌به‌ک به‌کشتوبه،
 کوسه‌به‌کی ناوندی به‌گرتی هلبواره و، تووگانی ناوندی حیزی پلاو کردهوه و،
 به‌پروندی له گلت رژی به‌می دا ریکخت...

گونگره‌ی چوارم له ۱۹۷۹ شوباتی ۱۹۸۰ دا له معاهد گرا.
 هلموهری به‌ستی گونگره‌ی چوارم له گلت می مهر گونگره‌گانی تر جهاوز بو.
 - شوری نیلامی رژی شاهتی روخاند بو، پلام هیشتا به‌تواری دسه‌لانی
 خری نه‌چسپاند بو. بز به‌کمین جار تیران تازادیه‌کی بی ریتی به‌خوبه دی بو.
 - کادره‌گانی حدکا، دوی ده‌بان سال دور ولاتی و ده‌به‌ده‌ی، گسراوه‌ی
 کوردستانی تیران و، هر یون به‌هیزی دسه‌لاتاری گهری سیاسی، ریکخراوه‌ی،
 چه‌کار له کوردستان دا.

۳۱. نضام به‌شاری گونگره‌ی یون، که نو به‌نوامی ۳۰ هزار نضامی حیزی
 نه‌کرد. بهر له شوری، مهر گادر و نضامه‌گانی حزب له عهراق نه‌ه‌گشتنه ۱۰۰ کس
 و، له توروپا به‌به‌می دست توو‌سردان و، له ناو تیران دا لومش زور کستر یون.
 ژماره‌ی نضامانی حزب له نضامی روخانی رژی شا و، دروستونی بزاشی دسه‌لات له
 کوردستانی تیران دا، کتور و له چهند مانگیکی کم دا، وا زیادی کرد بو.
 حزب بز تووی له مملاتی دسه‌لات دا له گلت کوسله و ریکخراوه‌گانی تر،
 به‌سته هیزی مهر گهره و زالی کوردستان، مهر جورده کسبکی، بی گوی دانه راپردوی
 سیاسی له وه‌ری چه‌به‌ه بز توو پوری راست، له ریزه‌گانی خوی دا کز کرد به‌وه.
 گونگره‌ی به‌راپورتیکی درژی سکرتری گشتی حزب، د. نوره‌حسانی قاسملو،

دستی پس کرد. چند روزی دیوای کیشا. هلوپوچی تالوزوی کوردستان و نیران و کیشه‌گانی. له ناو بیروای دانیشتورانی کوردستان و نندامانی حدکایش دا رنگی داپرویه. ناگورکی له ریزه‌گانی دا له سفر کیشی تاییتی و، جیاوازی بیروا له شروشی نیسلاسی و، جیزی توده و، جوری پیروپورنی حیزب و، جیولایوی کورده. له ناو نندامه‌گانی دا ناشکرا بو. هیچ ریکخراویکی کوردستانی هیراق. یز نیم گونگره‌یه. پانگ نه‌گرا بو، بلیکو له راپورته‌گندها تاوانتیار گرا بون به دسورده‌انه کاروباری ناوخری کوردستانی نیران. کورمیشی ناویشی هلیق‌پردایپوه. که تیکلاو بو له کسانانی جیرواچوری خاوند بیروایویر و هلوپستی جیاواز.

■

له ریزانی شوری کورده و پاسدار دا، یه‌کی له تاقه چمه‌گان جاریکیان رستیران پرده‌کی رنگای مسه‌پاد - سوره‌فت خراب پکمن، وه‌گبر پشی له هولی دواخستی لشکرکیشی هیزه‌گانی نیران. پیشمرگه‌گانی حدکا ریکمان نندا بون و، دیران کرد بون. توانیش وت بویان: «تیره خورقان داوای دیسورگراسی ناگین، تم کاره‌ی تیره دئی دیسورگراسیه». توانیش وت بویان: «تیمه دیسورگراسی مان یز نیران داوا کرده، یز تیره خورده‌مخاری».

د. قاسلو زور چار تم نوکشمی به پیکشینه‌وه تگه‌پراپوه. تگه‌چری خوری به هلیکی بیروایوی دیسورگراسی داغنا و، زوری پاس نه‌کرد. زورچار نموت: «خراپترین دیسورگراسی له باشترین دیکتاتوری باشتره‌ا». بهلام زور له هاوره‌گانی له ناو دلمتیری سیاسی و کورمیشی ناویشی دا تاوانی ناگورمی و سپاندنی بیرواگانی خورمان به پال نندا و، نیالی هندی لیم جیاپرتوه و واژه‌یتانیمان نمخته گردنی نهر.

■

گیزپوتوی سرگرداییتی یه‌گیتی

له ریزانی ۲ - ۱۸ ی مانی. ۱۹۸۰ کورپوتوی گزیمیشی سرگرداییتی و، کاده پشکوتوه‌گانی یه‌گیتی گرا. تم کورپوتوانه چنده خمللیکی گرنگیان له یه‌گیتی دا ناشکرا کرد که لایینی ریکخراوی و سیاسی و نایدیروچیمان هیر:

- کسی یه‌گم و، جوری پیروپورنی یه‌گیتی و دیزگا سرگرده‌یه‌گانی.

- جوری راگرتی تمایی سیاسی و نایدیروچی له ناو پاله‌گانی دا.

- جوری راگرتی هاوسنگی له نیوان پاله‌گانی دا.

یه‌گیتی له سهرقای دامیزاندنی دا ده‌دستی دامیزنهر ی هیر که پیک هات بو له ۷ کس له دپوچی ولات. تم ۷ کسه نوین‌پراپیتی هیچ ریکخراویکیان نه‌نکرد، بلیکو له سر پنجه‌نی لپوشاوی خویان دس پشکیمیران کرد بو یز دامیزاندنی یه‌گیتی و، له ناویدی ولاتیش داوا له چنده کمیک گرا بو دستمی دامیزنهری یه‌گیتی پیک بهیان، توانیش تا له شار بون نیان‌توانی بو گز پنه‌وه. دستمی دامیزنهری ولات دامیزان و، رپوشونیکسی سیاسی، ریکخراوی، پیشمرگیمی یه‌گرتو یز کارکردن له چوارچوبی یه‌گیتی دا دابنن. وه‌کو دو ریکخراوی جیاواز و داپراو له یه‌گرتی کاربان کرد بو تا هات بونه شاخ. له شاخیش نیان‌توانی بو رپوشونیکسی یه‌گرتو دابنن، هر لایه‌کیان یز خزی کاری کرد بو، یز توهی ناگورکیمه‌گان دواپخن سرگردایه‌تیمه‌کی

دوانبمان بز کاروباری سیاسی و پیشمرگه‌یی دامعزوانه بو، به تعالی گرانووی مامجه‌لال و، به لاداخستی نور گپروگرفتانه.

تا گزینووی برادوست په‌گیتی و شورش‌که سرکرده‌په‌په‌گیتی په‌گرتوی نهور، له پهری ناوخیش دا پاسی جزوی دروستکردنی و دسه‌لانه‌گانی نه‌کرا بو، به جی هیلرا بر بز گمشه‌کردنی په‌گیتی و روده‌او‌گانی گوردستان، له گزینووی برادوست دا، که به ناماده‌برنی نوبه‌رانی بزوتنوه و گومله و مامجه‌لال کرا، به‌ر دره سرکرده‌په‌په‌گیتی په‌گیتی په‌گیتی و، سکرته‌ر عه‌لبه‌ل‌بردی و ده‌گیتی سیاسی له ۲ نوینری بزوتنوه و ۲ نوینری گومله، پیک به‌پیری، لم گزینووی به‌ش دا دسه‌لانه‌گانی نور ده‌زگاپانه دپاری نه‌کرا و، پهری ناوخو وه‌کو چاران بی دسکاری مایوه. به دوی نهوره زلمیره‌په‌گ روده‌او‌گمان، سرکرده‌په‌په‌گیتی له پهری نهوری همو رمنج و تعلای خزی بز عه‌لبه‌ل‌نهوری په‌گیتی و شورش‌که ترخان گورد بو، نوبه‌رانی بو لایسته (لنی) په‌گیتی جوری پهرینه‌په‌گیتی نیران پاله‌گانی په‌گیتی و، ده‌زگا سرکرده‌په‌په‌گیتی: سکرته‌ر، ده‌گیتی سیاسی، گزینووی سرکرده‌په‌په‌گیتی، لقه‌گان، به جزویکی گولپه‌او له گمل پهرینه‌په‌گیتی شورش و بزجوری سرکرده‌په‌په‌گیتی پاله‌گانی په‌گیتی ریک پخاتوه.

نم گزینووی به‌ش نور گپروگرفتانه‌نمان تعلاندوه.

گورنوه‌گان بی سر و پهر بون، روژانه دویانه پی نهورا بی نهوری نوبه‌پاسی باشی هیمی. مامجه‌لال راپورتیکی دوی نوی بو، زوی گانی گزینووی به‌ش به‌خوندنوه و لپه‌دانی نم راپورتوه گوروا. نور له نغمانانی سرکرده‌په‌په‌گیتی وهرس بون، له گزینووی به‌ش خویان نغمان.

عومره‌گان

به ریکوت چند کسی لعانی له ده‌زگا سرکرده‌په‌په‌گیتی په‌گیتی دا کاربان نه‌کرد، ناربان عومره بو: عومره مستفا و عومره عزیز له بزوتنوه، عومره عه‌لبه‌لال و عومره سهد عه‌لی له کومله و، عومره شپخوس له خفتی گشتی. بز نهوری نم ناربان له په‌گیتی جی پکرتنوه، عومره مستفا به‌ کاکي گاکان و کاک عومره و، عومره عزیز به‌ حاکم عومره و، عومره حاجی عه‌لبه‌لال به‌ ملازم عومره و، عومره سهد عه‌لی به‌ سهد عومره و، عومره شپخوس به‌ هزمه‌ر ناو نیران.

نم ناره له په‌گچوانه هندی چار و نیشکال و نوکتی دروست نه‌کرد. وه‌کو نمانگیرا به:

چاریکان، ۳ عومره پیکوه چوبون بز لیبیا، په‌گیتی له لیبیه‌گان که به ریز ناوی چند عومره به‌ دوی په‌کا دی بو، وت بوی: به ۳ عومره ۱ عه‌لبه‌ل دس نه‌کوتوه له گمل خویانی به‌پان.

چاریکی تر، ۴ عومره پیکوه سهرانی سفارته‌نی نیرانه‌پان گورد بو له شام. نور کاته نیرانی نیران و په‌گیتی ناخوش بو، نمان چو بون خوشی پکخوه. په‌گیتی له نیرانه‌په‌گان که ناره‌گانی دی بون ۳ عومره به‌ دوی په‌کا ریز بون، وت بوی: نمانه‌پان ناره‌وه بز باشکردنی پهری پان بز هیرشکردن!

نویسنده‌ای که مسئله له مدت‌های سیاسی دا، و دگر خزی، سالار و جمعیله مانده. عومر شیخوس و کدال خزشاو له پاتی خدی گشتی. جمال حکیم و علی حمیز له پاتی بزوتنهو داتران. نضامانی مدت‌های سیاسی له ناو خزیان دا دگرچاره بون. مدت‌های سیاسی زودتر شتیکی روالعت بو، همو کز پونوه‌پکی مدت‌های سیاسی همو چندمایی سرگرداپتی پشکاری تی دا نه‌کرده که لوی پویه.

نماتوانی ناگزیده‌کان چارصر بکمن. ناگزکی له گیل رسلر و بزوتنهو لولتر بو، به تاییدی دزگی کوردستانی نیرانیان بز کرا پروهو. ناگزیده‌کانی ناو کز مه‌لش تا نهمات ناخوشتتر نهو.

*

روخانی شا بز نیمه مزگینه‌کی به‌کجار خوش بو؛ لور نابلورده ده‌چی که تی ی کتوت بون و، قولایه‌کی ستراتیجی مان بز دروست بو که نمان توانی هاتوچی پی دا بکمن و، پیوسته‌کانی جولانده‌کی لی دابین بکمن.

*

به‌کشی ریکخراویکی لیدرالی بو له کاروباری سیاسی و پیشمرگه‌ی و دارایی و راگمیاندن دا به‌گرتو بو، به‌لام له کاروباری ریکخراوه‌ی دا، جیر ۳ ریکخستن سرگرداپتی و ریکخستی تاییدی و داخراوی خزی همو. هر ریکخستنه سر به‌خز بو. تا تم کز پونوه‌تانه تنها کز مسئله و بزوتنهو ریکخراویان له ناو ولات دا همو، له دهمه‌لش هر به‌کشی ریکخراوی همو. ریکخستی کز مسئله و بزوتنهو له دهمه، کم و چسوک و تازه له سهرتای داسن‌واندن دا بون. لم کز پونوه‌تانه داسن‌واله‌ل هولی دا سمرانسی دزگا و ریکخراوه‌کانی به‌کشی پکانه دزگی ۳ لیلیچانه: خدی گشتی. بزوتنهو، کز مسئله و، له همو دزگاگان دا تم ۳ سر به‌خز پتونی:

مدت‌های سیاسی پیک بی له ۶ نهماد: ۲ خدی گشتی، ۲ بزوتنهو، ۲ کز مسئله. کومیتی سرگرداپتی پیک بی له ۲۱ نهماد: ۷ خدی گشتی، ۷ بزوتنهو، ۷ کز مسئله.

لده‌کان پیک بی له ۴ نهماد: ۱ خدی گشتی، ۱ بزوتنهو، ۱ کز مسئله.

له پیکه‌نانی دزگاگان ریکخستن، پیشمرگه‌ی، ریکخستن، دارایی دا و، له پیکه‌نانی هر به‌کانی پیشمرگه‌ی دا همان شهه پیری بکری. بگرمان نواندنو ۲ ریکخراوه‌ی له مدت‌های سیاسی و کومیتی سرگرداپتی دا شتیکی پیوست بو، به‌لام له خوار نه‌پوه: دزگا، لق، هریم، نمانت ناوچه و کمره‌کان، گپروگرت و کیشی زوی دروست نه‌کرده و، له مهبانی کار پی کردن دا نهمای خرابی نهو:

۱. له پی سپاردنی کاردا سهرتای لیوشایی فراموش نه‌کراو. سهرتای دلسوزی حیزاپتی، پان راستر تاقیگری، نهو به پوهانه.
۲. له هر نهو تم ۳ ریکخراوه له همو ناوچه‌کان دا و دگر به‌ک کادریان نهو، یاری بز کسان هلمپرست هلمخست، خزی به پکی لم ریکخراواندا هلمراسی و، ریکخراوه‌کیش بز قهه‌کردنی خزی به‌گرتنه خزی و، به حق و به ناهق له سهری هلم پدانی.

۳. موانع صمیمی ناراستی له نیوان پالدهکان دا دروست نه کړه پر راکښانی نغمان و دوست و، پر زمان دان له پدکتری لای سکرتری گشتی.

۴. پدکستی وخت و کاری له دوزگانان دا نغمان و ته گرومی له خبرایی راپرانندی کارهکان نغا.

ریکڅستی جزوی پسوندی سکرتر له گڼل مدکتیی سیاسی و دوزگا سرکرده بیهکان و، هر ۳ ریکڅراوه جپاوازه گه، پدکی له کښه لوبه چارسر نه گراوهکان پر. بېگومان پدکستی پیوستی پوهه هپو، کسسی پدکمی هپو، کسسی پدکم یی هیچ موانع صمیمک ماسجدهال پر، هپو لاپندهکان هدلیان پوارد پر، رازی پر نر یی.

لېرېدا چنند مسطه پدک نغمانه پشوره لغوانه:

نه گفر ماسجدهال په تمنا خزی په خاوش ریکڅراوی ختی گشتی نغزانی، نوا نغوش وده کو سکرتره کانی بزوتنوه و کوسمده لی دی، خیز نه گفر سکرتری گشتی پدکیتیه، نایی نیش خزی په خاوشی ختی گشتی یزانی.

ماسجدهال سکرتری گشتی یی، دمسلاته کانی چپه و، چن پر پسونده کانی خزی له گڼل پالده کانی پدکستی ریک نغا؟

مروغی رزوه لاتی له دپرونی خزی دا حمزی له تاکرومی و نیستې بده، نیمه کوروی نر زمانه پش نر لغوانی شارزای پر، همریان لم پامته یون:

- نونمی کوروی: ملا مستغای بارزانی.

- نونمی حمیری: جمال عبدالناصر، عبدالکیم قاسم، حافظ نمد، نمد حسن پدکر، صمدام حسین.

- نونمی جپانی: ستالین، ماوتسزنگ، تیتو، کاسترو...

مام جدهال چاری له مان، په زوری چاری له نونه کورده بیه که نه کړه. نونمی له نار پدکستی دا کز پونوه په هپوای داسمزاندنی شپوه پدکی نوی پر له دارشتنی پسونده بیه کانی ناوخ دا، په تایستی نر جوړه پسونده یی ملا مستغای له گڼل سمرانی پارتی دایمزواند پر، په لای نغمانوه، پدکی پر له هر سره کپه کانی لاواز کردنی پارتی و دمسلاته کانی و، له نغمان دا ناشپه تالی پارتی و شورش. نم دو جزوه نیشکړنه جپاوازه زوری کانی ناو سرکرده پتی په شتی بپهروده نه کړشت. نغمان وخت شپوه پدکی گولپا و پدوینوه.

مدکتیی سیاسی و، دوزگا سرکرده بیه کانی ریکڅستن، پشفرگمی، راگماندن، دارایی، پسونده بیه کان... هپو و په نغمانی ۳ ریکڅراوه کوی کوسمه، بزوتنوه، ختی گشتی، پر گرا پونوه.

من همیشه پسونده بیه له گڼل ماسجدهال پاش پر. همیشه ریزی زوری پر و بزونه کانی منی نه گرت، په دریوایی تصنی دریی برابته سان له هیچ بزونه و کات و شونیک دا په گز من دا نغمان پر. زور چار پسر و بزونه کافان دزی پر و بزونی پدکتری پر پلام هرگپز دهکان له پدک نه گپراوه. له پدکتری عاجز نه یون، زو پیک نغمانوه.

نغمانی سرکرده پتی هر همریان له پاشطه گلمپان له ماسجدهال نه کړه و، رنخمان لی نه گرت، پلام زوری گلمپه کانیان له سر شتی چوک و تابه تی خویان پر،

وهكو: ریزی نهگرتین، له بهر چاوی خملک لېهان توره يوه و شکانډونی، حورمهتی رضی نهگرتین و چزنوره به ټوان دا.. سمرانی کزمله چند جاری له کزپونووی تاپهتی خویان دا ثم باسپهان نهگروهوه و، داواپان له من نهگردد له گسلی پاس بکم و، چارههکی بز بلوننوه، زوریان نهپاتوت: «ترگی قورسی شورشهکه له سر شانی نېسه، له همسر لاپنهگانی که زیاتر قویانی نهده، به ژساری کادر و پېشورگه له همسران زورن.. بزچی نمعه له ماسجلال قبول بکمن؟» کمچی همسر جاری که باسهکم نهگروهوه و له گسلی نمور به ناخوشیمان، خاوهنی گللی و رخنه له پاتی نموی پشترانی له من بکمن، نمون به ناویکمور له بهنی من و ماسجلال دا.

من زودم بهر لی کړه بروه، له گیل زور له هاویکانم گشتوگوم کړد پر چارههک بز ثم کپشه بلوننوه، تختانت توانی خدی گشتی پش، وهکو عومر شپشوس و د، لوتاه معصوم، هسان رمپان همور. چند جاری له گیل ماسجلال قسم کړد (که جوی سکر تار نهگکی بگزین به دهکی لم دو شپره حورکسرانچې له دنهادا هبه: شپوهی سرورکاپهتی وهکو له نمسکا هبه، پان شپوهی پارلمانی وهکو له شوروی ریژاوادا هبه.

شپوهی سرورکاپهتی، سرورک پارسهتیدرهگانی خوی بز کاروباری پېشورگه، راگهپانن، اراپی، کاروباری پوهندی دروه... هلشپویری. نمسانه کزپونووی دهورپان نه به برهاردان له سر کاروبار پلکو سرورک هلپاننپویری و سرورک ترکهگانپان دپاری نهکا و، هر له بهردمی نوش دا لېپرسراو نمون. له پاتی مهگشی سیاسی دزگاپهکی لو باپنه بز خوی هلپویری و، له هسان کات دا، له پاتی کزنگیس، کزومپاشی سرورکاپهتی نمی، تیکلاو له هر ۳ ریکخراو، که ناو پناو کزپونوه نهکا بز دانانی سیاستی گشتی و لېپرسپوهی کارهگانی سرورک.

شپوهی پارلمانی، سرورکی وزیران دوی پرس و را له گیل هاویکانی نضامانی نهلمومنی وزیران هلشپویری و، نهانخانه بهردمی پارلمان بز وورگرتنی باور. نهلمومنی وزیران کزپونووی بهردوام نهکمن، برهاردگان به زووپهتی ندری. به تاک و به کزمل له بهردمی پارلمان دا لېپرسراو. ماسجلال سروزیر و، مهگشی سیاسی نهلمومنی وزیران و، کومیتی سرورکاپهتی پارلمان، بی.

ماسجلال پشپارهگانی پی ناخوش بو، هپچپانی قبول نمور، نمورست وهکو خزی پېننوه، وهکو خزی سایره چونکه نضامانی م س و سرورکاپهتی نهاننوست توشی بهرنکاری بچن له گسلی، عهدولرناق فلهلی نموت: «پارتي حینیکی عشاپه بهلام به نوسلوی عسری نیش نهکا، پهکشی حینیکی عسری بهلام به نوسلوی عشاپری نیش نهکا».

پهکشی و حدکا

نورانی ماسجلال و قاسلو و، پهکشی و حدکا، له سورهتاوه به روالعت پاش و خزش بو، بهلام راستهکشی بی باوری و گومان لم پېرهندپیدا همور. حدکا عیراتی به پشپرانچکی گرنګ دائضا بز خزی، نهلموست له بهر خاتری پهکشی پان هپج ریکخراویکی تری عیراتی، دوستاپهتی بعس له دس پدا. هر بهم هیره، همور نور

کسریونوانی له نوروپا له سالانی راپورودا له نهران نړینوانی په کبیتی و حدکا و. ریکخراوه کورده کانی تورکبا و سوربا دا کرا بز دامزواندن «په ریه کی هارمشی کورده ستانی» سری ننگرت، زور چار نړینوی حدکا ننگر کی لم کورپونوانه ندما و، په بیانی جیواز نهمهشت بز پشوره پی.

دوای سرکوتنی شروشی نهران، حدکا په کبیتی پان تاوانبار نه کرد پوهی دستی ومرداوه ته ناو کاروباری کورده ستانی نهرانوه. له شاره گان دا ریکخستنی دوست کرده و، په هاندان و پارمشی په کبیتی پر دوستانه پتی حدکا، سازکا دامزولوه، بیگومان نهمه راست نمبر خزشبان نه پانزانی راست نهمه پلام کرد پریان په بیانو و، په پنشه خزشی زیر دانتیان، هر نهمانوت و نهمانوتوه. سازکا له لایم په کبیتوه دانمیزنرا پر، گری ی له ناموزگاری و قه کانی په کبیتی پش ننگرت، پلکو په کبیتیان په ریکخراویکی نه توهی نامارکسی و، هندی جبار به «پوپولست» دانتیا. پلام په کبیتی پمپوندی پاش و دوستانی له گمل سازکا و سرکرده کانی و، ملا شیخ عزیزدین و، عصر ریکخراو و پپاوه ناسراوه کانی کورده ستانی نهران دامزواند پر. هروها له تارانش پمپوندی پاشی له گمل هندی له سرکرده کانی شورش و پپاوه ناسراوه کانی نهران دامزواند پر.

راستیه کی په کبیتی هولی زوری دا پمپوندی پاش و دوستانه له گمل حدکا داپمیزنی، نهمش بیگومان نمبر به هزی دوراندنی دوستانه پتی حکومتی نهران و، تا راده په کیش سوربا، که پمپستیه کی ژانیی بز په کبیتی همبر. په کبیتی له نار بازنمی تابلوه په کی به هیزدا پر. سنوری تورکهای لی گپرا پر، له سنوری عیراقوه نهمه ستانی هاتوچز بکا، روخانی شا په کبیتی لم گمارلوه درمنا و، درگای جیهانی بز کرده و. دوستانه پتی له گمل حدکا نمبر به هزی داخستنه پتی نم درگاهه، پلام له روانگی قازالچی نه توه پپوه لاسان واپر، که لو سردمه دا کبیتی کورده له نهران دا، گرنگیه کی کارگیری پیدا کرده و، نهمی عصر کورد پارمیتیان پدا بز نموی تو هلمهان له دس نهمی و، مانه کانی خزیان به دس پپین.

حدکا هلویتیان پراسبر په کبیتی دوستانه نمبر، کادر و پشمیرگه کانیان راسپارد پر، کارناسانی بز په کبیتی ننگن:

- له کیز و کوزنوه کانی خویان دا و، له لای حیزب و ریکخراوه کانی که، دزی په کبیتی ندوان.

- له هر جیهان کی دستان پروسشاه تنگیان به، پشمیرگه کانی په کبیتی هلمشچی و، له هاتوچرا ریکه پان پی ننگرتن و، چند جاری بز سوکاپتی پی کردن په کبان کردن.

- له هندی جیهان نوقتی گورمگان پراسبر نوقتی گورمگه کانی په کبیتی دانا و، ناگاداری نوقته کانی په کبیتیان کرد که نایی له خاکی نهران دا پنکه داپین. لو کاتدا گورمگ تنیا سرچاودی درامت و ژانی په کبیتی پر.

- کارناسانیهان بز لم نه کرد له نوزی کورده ستانی نهران دا پنکی چکدار داپین و، چکدار کز پکنوه و، به نازادی هاتوچز پکن.

- رسول مامند و بزوتنوه و، د. محمودیان هان دا بز جاپنوه له په کبیتی و، په چک و پاره و کارناسانی پارمیتیان دان.

چند جاری مامجملال نامی بو د. قاسطو نوسی و، نوینمرانی به گیتی سردانیان کرد و، مامجملال خویشی چو بز دینمیهان، نسانه پیوندی دولولی باشت نه کرد، هتا جنگی ۳ مانگه دستنی پی کرد و، هیزه گانی تهران، هیزه گانی حدکا و ریکفراوه گانی تهران له زوری ناوچه گانی کوردستان راونا بهرو ستری عسراق، بز نریک پاره گانی به گیتی.

*

بز چاگرندی پیوندی دولولی به گیتی دستمه گیتی نوینمرانی پیک هینا له: هومر شیخ موسی، هومری حاجی عبدالللا، جمال حدکیم، شازاد صانیپ و من. له مانگی نیسانی ۱۹۸۰ دا به کورمه به ری گوتین بز سردشت. هر له سردشتیوه نیر خزمان کرد به سیرانی حدکا. دوی نموی شوپک له سردشت صانیپه بز روژی دوی پری گوتین بز معهاوه. له معهاوه کوشکیکی شاهانه له نریک پندای معهاوه هیر لوی دایان یزاندین.

گشتوگرگانان دستنی پی کرد. له لایین حدکاوه: د. قاسطو، مهلا عبداللای حهباکی، مستفا شمشای و چند کسکی که پشکاری گزینوه کان نمین. نیمه له کسه گالان دا وستان چند مسئله به کیان بز روین بکهنهوه:

«نیمه هیچ هیزه گیتی راستمینه تابهین بز شو ساردیمه له پیوندی دولولی به گیتی و حدکا دا همه و، هاتین بز نموی هیزگانی پهر بکین و، قوناشیکی تازه دوستی و هارکاری دهس پی بکین و، له لای نیمه ستریک بز شو دوستیبه نیمه به جی ی تحیلین نیمه دیاری بکین»

وقتان: «نیمه کورد له تهران دا هلیکی میژیی بز هلیکوتوه، ناووانایانگی حکومتی تهران به تابهتی دوی داگیر کردنی سفارتهی تمسیری له دنیا دا زور خراب بو. حکومتی تهران داپراوه له دنیا. زوری ناوچه گانی کوردستانی تهران و شاره گزنگه گانی نازادن و، دمهلاتی حکومتی تارانیا تی دا نماره، عسراق زور به توندی دوی رومی تازهی تهران، نه توانی کسلکی لی وه بگیری، کورد تهگر حکومتی کاتی تابهت به خوی داپزینی و، هلیژاردنیک گشتی بکا بز پیکهینانی نملمومنی کوردستان و، داوودیزگی راگهاندن (مزگای رادپر، تملفزیون، روژنامه) و جنگی (لشکری نزامی) داپزینی، نیمه نامادهین شورش له کوردستانی عسراق راهگیر و، همر توانای خزمان هی پشمرگیمی و سیاسی و ریکفراوهی و راگهاندن، نموی له شاخ و نموی له شار حصانه، تورخان بکین بز خزمتهی شو ههنگاوه، بی نموی چاوروانی هیچ پاداش و دسکورتیک بین.»

د. قاسطو زور چار باوری جیدی خزی له قالی گالته دهرنیری، به پیکهنهوه وی: «دپاره نه تانوی کیشه و گهرگرفته گانی خوتان له کوردستانی هیراقوه بهیمته ناو کوردستانی تیرانهوه»

نم پشتماریمان پسند نه کرد، گبانی «تیرانی بون» له بیری سیرانی حدکا دا بهیتر بر له گبانی «کورد بون». حدکا خویان به تاکه پشروی بزوتنموی کورد داننا له کوردستانی تهران دا، نهانیست نیمش نهمیان بز بملین.

چونه سرباسه گانی تر. هولیکی زورمان دا بهدگومانه گانیان دهماری

پارمیتدانی سازگا دژی تئوان و دمس و مردانه کاروباری کوردستانی ئیران پرهویننهو. بز
هاوکاری دوقولی چهند سهرتاپه کسان دانا که تیر سالانی دواپی له سهری رویشتهن.

■

سفری مامجملال بز دهرهوه.

مامجملال له مایسی ۱۹۸۰ دا چو بز تاران. زیاتر له مانگی مایهوه. لهر ماوه پهدا
گهوه کارمیدستانی ئیرانی پیتی. ههر له تارانوه ناگاداری کردین که هندی کاری
پسوست هاتونه پشهوه. ئهپی بهی بز شام بهلام زللی پی ناچی نهگهستهوه. لهر
ماوه پهدا کارمیدستانی سهپی پاسداران بهرورایان بهرامهر مامجملال خراپ بر. مامجملال
سپازنه مانگ له شام گهری خوارو نمیتوانی پگهستهوه.

■

ناوژی

ههری ۷ ی پالاک بهکی له ههرسه چالاکه کانی بهکیتی بر. ناوچه کهمان به
تواری راگهزرا بر. هیچ ناوه دانهکی تی دا نهبر. زلله له پشمرگه کان بر حسانهوه پا
تعداری پا کاروباری پیستی خزان ئهچون بز کوردستانی ئیران.

ئهممه سزوار. فخرماتندی گهرتی گهلای ههری ۷ چو بر بز ئیران.
چه کداره کانی پارتی که له ناوچهی خاته پاره گایان ههبو. له گهل کوره کهی دا. گرت بهیان.
ئهممه هیچ خراپه بهکی بهرامهر پارتی نه کرد بر. هیچ تاوانیکیتی نهبر. جگه لهری
پشمرگهی بهکیتی بر. له ریگی ئهسرتوهوه ههلایان داهر. بهری بهن. سودی نهبر.
پشمرگه کانی ههرمه که به موافقهتی ئهسه چونه سهر ههزیک پارتی له تریک سهرسه
له ناوچهی گهلای ۲۶ کهمان لی گرتن. ههرلهری هندی کهمان بهردا بهن و. ۱۵ کهمان
لی گل داهرهوه. به گهرای روانی لای ئهسهان کردن له ناوژنگ. پارتی پارهیان لی
ههستا و. گلهیان کهمان بهه لای شح. ههر لهر ماوه پهدا له دزلی پش له لای مهریان
شهریک له ئیران حدکا و پارتی دا بر. چهند پارتیهک گهرا بهن. ئهم دو روداو هیچ
پهروندیه کهمان له گهل بهک نهبر. له دو ناوچهی دور له بهکتری و. له گهل دو ههزی
جهاواز بر.

شح کهرته بهنهوه. لهر لاره له گهل حدکا و. لهر لاره له گهل ئهسه.

پاش گهزگه بهکی زلله له سهر نهوه ریک کهرتین. ئهسه گهراوه کانی پارتی بهر
بههین. پارتی پش گهراوه کانی بهکیتی بهر بهن. گهراوه کانی پارتی ۱۵ کس بهن.
گهراوه کانی بهکیتی ۳ کس بهن. ئهممه سزوار و کوره کهی و. عهبدولرحید باجهلان که
نهرش ههر له ناو ئیران دا گهرا بر.

روژی ۲۹ ی ههزهرانی ۸. ئهسه ههر گهراوه کافان ناره بر لای شح. تا تئوان
روانی لای سهرکرده پیتی پارتیهان پکن و. گهراوه کانی ئهشش وهرگهروه و روانی لای
ئهمی پکن.

گهراوه کانی پارتی گهشتهوه لای سهرکرده پیتی خزان. بهلام گهراوه کانی ئهسه
ههرگهز نهگهشتهوه لای بهکیتی. ئهممه و کوره کهمان پاش چهند ههفته بهنهوه بهر
داهر. بهر ههرچی ئهسلی عیراق بههتهوه. ئهوی ترهشان بهر نهدا به تهرمه بهکی درو که

گواه و مستندی سوزگی پارتی بکوژی. حشع، نم پیمان شکنی پارتی به «روحی ریاضی» و مرگرت. به سوکاپهتی دانغا بز هوله کئی و، هیچ نارواپه کئی له سر دمرنبری. نمعه قهرنپهک بر لو ناون پسانتی حشع له نیران په کبستی و پارتی دا نعلجاسی نمودا.

«علاقاتی امی»

په کئی له رهنه گانی عومعوی سهید ععلی و، هاوړیکانی تری که تازه له زندان نازاد بیون، له هغو گنهورنوپهک دا دواړه پان نه کرده ده. نوو پر گوا: نیمه علاقاتی امی مان لمراسوش کرده و، هیچ هولیکسان نمداره بز دوست گردنی په پووندی له گدل حیزبه شیوعیه گانی دنیا، به تایهتی حیزبی شیوعی سوزفتی و، چینی گریکارانی ولاتی سرماهداری و، خیماتی رزگارخوازی گلاتی و نهایی سیسم. لم بهاره پوه زلد تدواین. پاسی هوله سرنه گوتورتاتی خزمان و، گزوانی دنه پان نه کرده.

سهید عومعو نو هاوړیکانی له زندان بو، دنگوپاسی جولانوه گانی نعلجاسی به رودی چاودیری گرد بو. ناوی زلد له سر کرده و ریکخراوه گانی له پیر بو. زلدچار پخیلیم پی نهره و، هندی چار له لسه گانی من توره نهر، به تایهتی که به. گالتوره پاسی «۳ جزگاکه» م لی نهری. له سر دامغزانندی «علاقاتی امی» زلدیان پی داگرت. بز نو مهیسته خزان هندی له سرائی حشع یان پنی و، منیش بز نو مهیسته سردانم گردن و. دواتر له حیزه پیرانی A. دا نامه کئی رصمیمان بو پارتی گزومنستی سوزفتی نوسی و، به رنگی حشع دا پوزمان ناردن. پلام نه له حیزبی شیوعی سوزفتی و نه له هی هیرانی هرگیز ولانمان ورنه گرتوه.

هندی له پراده رانی دهموه جیگاپه کپان دوزی پوره «زماللی سوزفتی» یان به پاره لی نهری. سهید عومعو و هاوړیکانی هیراپه کئی نوتوتیان به «علاقاتی امی» نسا.

کتبه کئی سهید عزیز

سهید عزیززی شمعزنی نهری شیخ عومعهوللای نهری په کئی بو لواندی له په کبستی سوزفت خوند پی. نه گهرچی له (کلهی مسکری) عیراق دهرچو بو، پلام بنمعاله کپان له نیران داننیشته. له ناکزکبه کانی ۱۹۶۶ دا سهید عزیز نعلجاسی م س بو. صلا مستطاً صاوه پهک دمسسور داپنا و، دواپی نعلجاسی نیرانی گرد. نیران وازیان لی هپنا له گردنی شیخان له نزدیک شنز داننیشته. سهید عزیز دوستی صامجهلال بو. زلد چار نامی بز شنارد. په کسین چنهره نهری کارها که رادپزگمانی پی خراپه کار نم بزنی گرین و به دیاری بزنی ناره پان.

سهید عزیز له په کبستی سوزفت دکتوای نواو کرد بو، نامی دکتورا کئی له سر جولانوهی رزگارخو ازانی گلی کوره نوسی بو. کتبه کئی کرده عومعوی و پشی زلدی له سرونای شسته گان دا به زلمهره له خیمات دا پلاو کرده ده. کتبه کئی به پی ی پردگراسی مارکسی نوسرا بو. پر بو له زانباری تازه دواړی ریکخراوه کوره پپه گان و شوره گانی کوره و لیکولنوهی باش و پخرخی تی دا بو دواړی میوژی نوی ی کرده. له په کئی لو سلطرناندا که بز لهندنی کرد بو نعلی روسی کتبه که و مسوده گانی به

عمری هینا بو دایوی به شازاد له بهروت یا له همر جیگاههکی تر چاپی پکا. کتبیله که له بهروت مایوه و چاپ نه‌کرا. له دهکی لهو سطراندها که بز بهروتم کرد. کتبیله که کتبیله که له گیل خزم هیناوه کوردستان. دزگای راگه‌پاندن به عمری چاپی کرد و، فیرد نسمرد کردی به کوردی و، به کوردیش چاپ کرا.

بز شازایی میروی کورد نندامانی کزمله نمبو نم کتبیله د. عزیز شمعینی و «کورد و کوردستان» دهکی د. نورحسانی قاسملو و، هندی له کتبیله‌گانی د. کمال مهزهر به تایی «کوردستان له سالی شری به‌گم» دا پخوتتوره.

دایواندنی رادیز

دزگاههکی رادیزمان همر له برادوستهوه له گیل خزمان بز نزکان و له‌یوه بز فندیل و له فندیلهوه هینا پرماتوره ناوژنگ. باری نیشتریک بو. له گیل خزمان نمان گرا بی تیری پتوانین به گری پخمن. به کار خستی پیرستی: به جیگاههکی نسمین همر، دزگاهه و ناییل و ساتیز و ستوده‌ی تو‌مارکردنی قسمی لی دایری. همره‌ها پیرستی به تهنیکار همر بز کار پی کردنی.

طبعیت گلی، ننداز یاریکی کورکی و، نندامی دهکی له کورت کاری نه‌کرد. کاتی خزی نمر دزگای رادیزکی هملو‌ارد بو. له کورتیه به نه‌نی هاته ناوژنگ. دوی گران به ناچه‌کدا شونکی هملو‌ارد پیمان ثروت «گردی کوپان» بز دانانی داوود دزگای رادیز. دارستان گرده‌کی دایزی بو، کانه‌کشی لی بو.

شهرکز حسین کرا به فرماندهی کورتی پاراستنی رادیز و، له شونی دپارکراو خانوی دروست کرد. هین سیرای و مام مملی یارمه‌تیهان نه‌ا. یاره‌گاههکی رکیه‌پکان دامرواند. چنند رژی بز تانیکردنوه کاری پی کرا و، دمرکوت پاش کار نه‌کا.

وه‌کو نیشانی پامندان به نیشنگای رادیز به‌یوه‌مر و کادری نوسین و تهنیکی، به جیا له دزگای راگه‌پاندن، بز ترخان کرا. فیره‌دون عبدالقادر کرا به لهرسرای و، نمرسلان پایز به یارمه‌دیری. وتاری کردنوهی رادیز به عمری فیره‌دون نوی و، خزی خوندنوه. دوی نعه به چنند رژی فیره‌دون سفیری کرد بز شام. نیشنگه که درایه دمی نمرسلان سهریشتی پکا.

تاقی رادیز تا نعات فیرجالب نمبو. رژی توانی خزیان به نوسر و شاعیر و نده‌پ نژانی، که نعاته رژی پشمرگاهتی، له دزگای رادیز کز نمونوه.

لهو کاتدا فاضیل نضامی م س به‌کشی و، لهرسرای دزگای راگه‌پاندن بو. نیمی به گمکردنوهی ده‌لانی خزی داینا. به‌لام پشتر جاریک رادیز که له سهرهای نیسانی ۷۹ دا خرا بوه کار، دوی چنند هفته‌یک له پیرودنی دا سهرکوتو نمبو بو له پیر نوه دای خست بو، جگه لومش فیره‌دون و نمرسلان کسمان تاحاده نمبون له پردستی فاضیل دا کار پکن، خزیان لهو پزتر و شایستر داینا.

نمژشخانه

نمژا پزیشکی له ناو هیزه‌گمان دا بو، د. خدر معصوم بو. نیش چیر بز خزشناوه‌نی خریکی کاروباری سیاسی بو. هاری ۷۸ د. جمعه‌ری شفیعی هات بز

قنبدیل. خیره‌تپکی کرد به تیسارگا. نمخوژی تی دا تعدی. له پایزدا د. خدریش هاتمو لای نیمه و، که چینه ناوزهنگ چاوکه خانی‌ه‌کیان تهرخان کرد بۆ نمخوژخانه. بلام د. خدر زوژتر کاری ریکه‌خاوه‌یی نەکرد وەک له پزیشکی چونکه لیه‌رساوی لای هه‌کیتی بو. پەر له روخانی شا د. جهمه‌نەر بۆ کاری سیاسی گه‌راوه‌ر بۆ ئێران. هەر لێو ماوه‌به‌دا د. به‌ختیار خالید هاته‌ ریزی پشیمهرگه‌ه‌تیه‌وه. له‌ به‌ری قهرده‌اخ بو به‌ پشیمهرگه. به‌ختیار گه‌له‌بکی تازه‌ پشیمهر بو له‌ مەرسل دهرجو بو. تهن‌داسی گه‌زسته‌ ر. له‌ ده‌ست‌ه‌ی به‌ره‌مه‌ری به‌کستی خورنده‌کارانی گه‌ردستان بو. زوژتر لێو‌ی پزیشکی ه‌کا ئه‌وش خه‌ریکی پشیمهرگه‌ه‌تی بو له‌ چهره‌به‌گ دا بۆ سه‌لمانی له‌ به‌یانی ۷۹/۱/۴۱ دا که‌وته‌ به‌سه‌ره‌ گوژرا.

روخانی شا بۆ نیمه‌ بو به‌ خه‌سر. نمخوژ و به‌رناره‌گه‌هان تهن‌اره‌ بۆ ئێران. هه‌نده‌بکیان له‌ لای پزیشکه‌ گه‌رده‌گانی ئێران ته‌داوی نه‌کران و، هه‌نده‌بکیان نه‌چرته‌ «به‌یاستان» د. ه‌که‌مه‌ته‌گانی ته‌ویر و تاران.

چالاکی پشیمهرگه‌ ر. شەر له‌ گه‌ل هه‌زه‌گانی ه‌که‌مه‌ت دا زوژ به‌ره‌ر. له‌ ته‌له‌مایی ئه‌وه‌ش دا به‌رناره‌مان زوژ بو ئه‌وه‌ جه‌بگه‌ه‌کیان بۆ تهرخان به‌ری. د. شاده‌مان مه‌ستی له‌ یزگۆسه‌لایه‌ره‌ هاتمو. شاده‌مان هه‌سر گاتی خۆی بۆ نمخوژخانه تهرخان کرد. ه‌اری ۸. له‌ توژمه‌ نمخوژخانه‌یه‌کی ه‌اریه‌ی له‌ خه‌ره‌تپکی گه‌رده‌دا دامه‌زراند. هه‌ره‌ها ره‌وش‌ینی دروستکردنی نمخوژخانه‌یه‌کی گه‌وره‌مان له‌ ته‌خت‌یه‌کی قو‌لی نیوان شینی و زه‌لی له‌ سه‌ر گانه‌یه‌کی خوش و له‌ ناو ره‌ز و پاخ دا دان‌ا. شه‌نه‌که‌ ناوی «قوله‌ هه‌رمی» و نمخوژخانه‌که‌ ناو ترا «نمخوژخانه‌ی شه‌مه‌د» به‌ختیاره‌. ژو‌ی پزیشک و ژو‌ی که‌وته‌ی نمخوژ و، دهرمانگا و، ژو‌ی ته‌شه‌به‌ و ژو‌ی نه‌شترکه‌ره‌مان تی‌دا دروست کرد. شاده‌مان نمخوژخانه‌یه‌کی به‌ره‌ نه‌برد. له‌ گه‌ل هه‌لگیرسانی شه‌ره‌دا له‌ گه‌ل ئێران هه‌ندی پزیشکی که‌ هاتنه‌ دهرموه‌، هه‌نده‌بکیان ماوه‌یه‌کی که‌ورت ته‌مانه‌وه‌، ته‌روشتن بۆ ئێران و، لێو‌یه‌ نه‌چر بۆ ته‌روپا.

نمخوژخانه‌که‌ دوا‌ی ئه‌وه‌ی ره‌گی ئه‌رافان لی به‌سترا بو به‌ ناوه‌نده‌یه‌کی گه‌رنگی ته‌داوی زاماری پشیمهرگه‌ به‌رده‌وام ۱. به‌رناری تی‌دا بو.

■

ناوه‌که‌ زوژ قهره‌با‌لخ به‌ره‌ر. به‌ سه‌دان کادو و پشیمهرگه‌ و خه‌نده‌وار له‌ توژمه‌ و ناوزه‌نگ و نۆکان .. گه‌زه‌به‌نه‌وه‌. د. شاده‌مان هه‌ندی جار قه‌سمی خۆشی نه‌کرد. وتی: «هه‌سر ئه‌ر ته‌نگه‌ه‌لمه‌انی له‌ پایته‌ختی وڵاته‌ پشیمه‌زیه‌ پشکه‌وت‌ره‌کان دا هه‌به‌ لهره‌ش هه‌به‌. لێو ته‌نگه‌ه‌لمه‌ی به‌کاری هه‌به‌، لهره‌ش هه‌به‌. لێو ته‌نگه‌ه‌لمه‌ی خا‌نه‌ هه‌به‌، لهره‌ش هه‌به‌. لێو ته‌نگه‌ه‌لمه‌ی گرانی و نا‌وسانی درا‌وه‌ هه‌به‌، لهره‌ش هه‌به‌...» راستی نه‌کرد هه‌م‌و‌ی هه‌بو، بلام هی نیمه‌ له‌ جه‌ده‌یه‌کی تر بو‌ن.

■

به‌رده‌وام

په‌ش نه‌به‌ری ۹ ی ته‌به‌زی ۸. له‌ توژمه‌ له‌ ژیر سه‌به‌ری دارگه‌یه‌کی گه‌رده‌دا له‌ گه‌ل هه‌مر شه‌خ‌وس، جه‌مال نا‌ها، سالار، هه‌مه‌ر دان‌ه‌شت به‌ین کاروباری روژانه‌مان ته‌له‌ام نه‌دا له‌ پر پۆلی ئه‌وه‌که‌ی عه‌یرالی په‌له‌ا بو‌ن چهند به‌مه‌یه‌کی گه‌رده‌مان به‌رده‌اوه‌وه‌. ناوه‌که‌

پر بر له دوکملی رمش و تهرتق و بزگنی ټاروت. په دواي نورهش دا چند فروکمهک
کوتنه پلامار تعلقان له خیرت و ین هرد و نواي ین شاخهک نهکړد.

له داسی نازونگ دا بازارکی گوروی لی بر کولپلی عیراق و نیرانی لی دا
تغوشرا په زوری له گهردا یون، ناگر درا بر سوتا. په سدان مافرو و رادبر و تعلقن یون
سوتا. پای چندین ملیون دینار زمرور له دوکانهکان کوت.

دزگای راگماندنې په کیتی له داسی توژله دا بر په تروای خاپور بر، هصر
دزگاگانیان شکا و سوتا و، په کی له گادره گاتیان: بوهانی شیخ مستطای قمردهای،
گوژا و، چند کسکیان بریندار بر.

له سرچاوی توژلېش که ښکه گانی نیمی لی بر، گادریکی سکر تارمندی
مامجملال: محمد شپه یوگر، گوژا و چند کس بریندار یون، لوانه: سید مجید
شمسای م ع و، میران فرتاد مستی شمسی دزگای دارایی و، پشرو سید تهرامیم له
سکر تارمیت، حیدر سعید و هابری جیار له ښکه کی من.

پشمیرگی گانی دزگای راگماندن هواریان لی هستا بر داواي پارسه تیان نهکړد.
هر که هیرشه کس خا بوهو چوین بز باره گای راگماندن. ساهه گان چوونه شاخ و،
کوژوار و همنی له برینداره گان لوانه یون. تهرکا ۹ کس بریندار بر بز تداوی
همرمان روانی سردشت کردن.

چند مسطرزه یوگر ښکه یان له توژله بر بز پاراستی مامجملال سر به
سکر تارمیت یون، قمرمانده گاتیان: په گر پیرت، ملا وسوی خندکه، شپه کول، بر، بز
نبره ترمی هردو پشمیرگی په کیتی: بوهان و محمد دمان له سرچاوی توژله په
خاک سپارد، ملا وسوم بانگ کرد تعلقن یان دا پنا. ملا وسو وتی: «تلقین نازام»
وتم: «تو چن ملا په کی تلقین نازانی» وی: «په منالی وهابان ناو ناوم نه گنا من
ملا نهم». حشع پاره گاتیان له توژله بر، پلام په ریکوت زمرور لوان نهکوت بر.
توانش له شاردنوهان دا پشدار یون.

نور رژی شم رودلوی لی دا قمرسا رپسورتیکی تعلقن یونی فمرسی له
ناوچه که بر. بر له بوردومانه که ونی بازار و ښکه گان و ناوایه گانی زلی، شنی، سونی
و، گانی بوردومانه کیش ونی فروکه گان و، دواي بوردومانه کیش ونی بازار سوتا و
ناوای ویرانی گرت بر. پرناسمه کی ریکوچکی لی دیوت کرد بر بز تعلقن یون و، له
پارس پشانان دبر. کندال، که دواي بر په سرؤکی نشتیتونی کورد له پارس،
لوانه گاتیا په پی ی راسپاره دی د. قاسطو، نوینرایتی حدکای له فمرضا نهکړد.
ناسمه کی دوی بر تعلقن یونی فمرسی نوسی بر، راپرتی کای گابرای په دیو خست
بوهو و، نوسی بری که نور روداوه هصری له کوردستانی نیران دا بوهو و، پچانبره کی
نوان په دیو پای کوردستانی عیراق نهکا.

سیره که لودا بر: کندال خزی کوردی تودکیا بر، نوینرایتی کوردی نیرانی
نهکړد و، دوی کوردی عیراق کاری نهکړد

■

پاش چند رژی کسوکاری محمد له کزیه و، کسوکاری بوهان له
سلسانیه هان بز گوزانوی ترمه گان. شمسی شیخ شمیری قمردهای هات بر بز

بروندی پورهان. لعمی ناسپاری گهرهک و سردمی خستندم بو. نمیش وهکو من زانستی سیاسی له زاکزی پهلداد خویند بو. نندامی گزیمله و تیکزشمیکی نارشار بو. زله له میو بر نمیشی بو. دوی تم سطریمی به ماوههک بهمی گرتی و، تا نیشاش بی ستر و شینه.

زندان

سردمییک چیهگهکی نهمندان نهر گهرای تی دا گل بدهنوه. له پهر نوه توانمی نهگیران، نموی تاوانی چاسوسی له ستر ساخ پواپهتوه نهگژوا و، دهلهکان، وهکو دواپی له بلاوگراوهکان دا بو به پاره دوی نموی «ریازی شورشیان بز رون نهگراپهوه» پهر نهدران.

له گل زیاد پرنی چالاکیهکانی پیشمرگه، تا نهدات ژمارهی گهراوهکان زله نمون. نهر شوینکیان بر ترخان بگری و، تالسیکیان لی بگری به مسترله. نهمانیت زندان بکمین به دزگایهکی شارستانی و، جوری رفتاری نیمه له گل می بهمی جهاواز بی. نو ماغانمی راگهاندنی جیهانی مافی مروف و، پاسا ناودهولتیهکان بز گهراویان سلطانوه. نهمش جیهیبیان بکمین.

علی شاسار، گادری گزیمله، که له پیشمرگهکانی سطرهزگانی سهرتا بو، هلبهزهدرا به لهرسرای زندان و، کورتیکی پیشمرگهی بز ترخان کرا. علی له دامینی دولهکه! خانیکی بز پارهگای پیشمرگهکانی و، خانیکیی بز زندان دروست کرد.

گهراوهکان دو جزو بون: جزوکیان دیل وهکو، سترهز، جیشی شمعی، بهمی، جاش، نهم و نیشخیبارات.. که له شعرو یزسدا نهگیران. توانی تر له ستر تاوانی ناسپاسی وهکو کوشتن، دزی.. گهرا بون.

لبدان و سوراپهتی پی کردن به توندی قهدهغه بو، هر پیشمرگههک کاریکی لمر پاهتمی بکراپه به توندی سزا نهدرا.

خواردنهان وهکو خواردنی ههر پارهگاکانی پیشمرگه بو.

له نمفوشی و ناساخی دا، وهکو پیشمرگه، له نمفوشخانمی شورشی دا نهمار نهگران.

کسورکارهان بزبان ههر کاریکی بیانویشابه به نازادی سردانهان بکمن، خواردن و کلهپهلان بز بهین یا بز بنجن.

بزبان ههر داوا و سکالا و شکات بز دزگا سترکردهیهکانی بهکیتی پترسن.

کسانی شاروا و قانونی لیکولنهوهان له گل نهگردن و، دادگایهک که پیک هات بو له ۳ کس: دو نهمامی م س و، بهکیکی حقوی، حوکمی نهدان و، دهکتهی سیاسی له گزینوهی خزی دا دوا بریاری له ستر حورکهکه نهدا.

حکومدنی بهمی، هیچ کانی ناماده نهر، گهراو ههر پلهر پاپههکی له بهمی یا له جیش یا له دائیرهکانی دولت دا ههراپه، بگزینوه. له پهر نوه زله له گهراوهکان به تابهتی سترهز، مانوهان کلهکیکی نوتزی نهر، زو پهر نهدران. هزاران کس عهرهب، ستر به دارودزگای جیا جیا، گهراون و به بی هیچ پراهمهیک نازاد کراون.

دروستکردنی خانوی تازه

هارو پستانې زندان، که زوړيان هاورسروگانېان له گڼل خزان هينا پر، همرودها کاری سياسي، ریکخراوېي، راگمېاندنيان پې سپېردا پر، نمېر نوانېش جېگه پز خزان خوش پکېن، له شېنې، لوله همرس، زېلې، ناوژنگ، توژېله... چمندين خانوي نوي پان پز دوزگانې پېشمرگه، راگمېاندن، دارايې، ناوړندي کوزمېله، ریکخستنې پزوتنموره دروست کړه. ناوړهکه ناوړدان پوړوه، نړېکې ۱.۷۰۰ کسې لې نژاې.

ناوړدي کوزمېله رېزه خانېدکې خوشې دروست کړه. دوزگای ریکخستن و دوزگای راگمېاندنې لې دا پر، شونېک پز گشېپخانه تررخان کړا پر، هزلبکېش په ناوې دوزلې شېمېد شېعاب» دروست کړا جېگې کوزونموي ۳ کسې لې دا نمېرود.

پز هاورنهکې، شېش له سمرو هسان خانوي که زستانې راپېردو لې ی پوم، په چمندي صفرېک له پال تاشه پېردېکې گمورېدا خانېدکې ۴ توډيم دروست کړه. نډگړېي پخاېهکې خطکې داوداوامان هينا پر دېوارهگانې پز داننېان، پلام کړېکایېهکې خزان نمان کړه. خانوهکې من خوشتر پر له زوړي خانوهگان، حمام و شونې پېشت لې ناني لې دا پر. دواپېتر پېرودمهکېم نمخت کړه و، حوزېکې گمورې جوانمې لې دا دروستکړه و، چوار دموړهکېم کړه په گول و رمز و پاخ.

پمختېاري پرام و حمه جېزايېش چمندي خانوهکېان له نړېک خانوهکې من پز نمانې خزان دروست کړه.

جېگه له پارهگای داوړدوزگانې پېکېتي، شېع، پاسزک، صفرمزهپکې پمېسې سر په سورېا، هندی ریکخراوې عمرېي - هېرالې و، نېرانې لمو ناوړه خانوان کړه.

لم کاراندا نموي سرلېي راتهکېشا دوزنموي هندی کمرصنې گزن پر، که دمرېان نمخت تم ناوچېه له کوزموره ناوړدان پر له ناو دوزواوهگان دا:

- له زېنې سور له گاتې هېلکمندي پناغېي خانوهگان دا چمندي گورېکېان دوزېپموره. گنورهگان هې سورلمان نمېون، چونکه رومو قېبله نمېوزا پون و، ملوانکه و متومورود پان له گڼل خرا پره پال. نېسکهکاتيان تېکلادوې گل پېر پرا پر.

- له ناوژنگ له شونېي هزلي شېعاب، دا دو گوززې گموره و ساغ و، له توژلمېش لمو شونېي که ناوې: «گړدې کوپان» پر نېستگې رادېرې لې پر، له نېوان توژلمه و ناوژنگ دا، چمندين گوززه و، چمندي دراوېکې سردمېي نېسکمندي گموره دوزواپموره.

گوززه پز چمندي مېست په کار هاتوه: پېکېکېان وگړ تاپوت پز هېلگرنې نېسک و پړوسکې مردو. نموي ترېان پز هېلگرن و شاردنموي دانمېله و خواردمنې و، گلمېنه له چاوي دوژمن.

زېرېدشېهگان که پېکېکېان لې سردوه، نېرمهکېمان پردوته شونېکې پېرې داپان ناوه. تا قېل و دال گوزشتهکې خواروده و، نېشکې خوز نېسکهگانې خاوين گړدوتموره، نموسا نېسانهکاتيان کز گړدوتموره و خستوانمته گوززهپموره، گوززهکېمان له نېرېدا ناشتوه.

نېي کورستان چمندي لم شونېواره دېرېنه په نرخانه تې دا پېي، که راپېردوې

پدکیتی. د. کمال فرتاد چند سال له نعلانیا نعتوانی پر پیوندیپان له گڼل داپهزونی، هم هزیوه پیوندیپان له گڼل داموزاند.

۳. له هندی وخت شمېر په هزی هندی دمکورتی صاددی: نارونی درسمان، تعدای برنشار، دانی پاره..

نم کاره هندی له عقالانی نوروپای سفطت کرد پر، واپان نوزانی جیگهپان پې لپړ نهکا، له پاتی نوعی هویل بدن په چاکترین شپوه کملکی لی ویرگرن، گوشایان بز سرگرداپهتی پدکیتی نعلینا واز لم تاکتیکه بهینی، نعلانت گمیشته رادعی هومشی وازهپان له پدکیتی، بلام نم تاکتیکه پر پر په پار، هیزدگانی تریش پنهان شمېره پری لوانه: حک و پاروی. نگامو نیشم وازمان لی بهینا په نمران دروهمان پې نهدا.

هاونی. ۹۸. له پری قمردهاخ ۹ کسی سؤقتی له کاتی راوماسی دا گپران. همرسی ۵ ی قمردهاخ رستپان په پله بهاتیرنننوه پری شاریاز پر نوعی بهانگېننه پارهگانی سرگرداپهتی، جهشی عیراق پدکی له گمورهتن لشرکېشپهگانی کرد بز سمران ر، همر نمر وگپانهتی نوان گومانپان لی نهکرد په هالیکزپتر لی ی داپهزین و، گرتپان. له شونیک دا پشمیرگهگانپان دوزیموه. پر په شمیرکی. قورس. ۶ کس له پشمیرگهگان کوژوان لوانه: کوژان، که پدکی له باتشیرن قمرمانندی کورهگانی همرسی ۵ پر و، ۱۷ پشمیرگه و دوان له سؤقتیهگانیش برنشار یون.

مستفا چاوروش، قمرمانندی همرسدهکه، بز نوعی هیرشهکیان له کول بهیتوه سؤقتیهگانی پوردا پر.

پدکی له برنشاردگان شاهز (حصصی تله) پر. شاهز شاخمرانیکي گم هاتا و، ششالونیکي شازمزا پر. لم شمردا گوللفهک له سری و گوللفهک له دستنی داپر. برینهکي سری له زمان و، گوللفهک دستنی پنجهگانی له کار خست پر، تا ماوهپدکی زلف قسسی بز نشهگرا و، تا کوژواش زمانی په تعوای پر نمبو، چند پنجهپهکي دستیشی سفطت پرپر. له گمرصدی شعر و هیرشی هالیکزپتردا په برنشاری له بن دونهیک دا نهی، خوینی لشی چزراوگي پست پر. لمر کاتندا ماریک له نزیکی پهیدا نهی، دس نهکا په لستنوی خونهکي. شاهز هوشی له لای خزی نهی بلام نه زمانی نهی هوار له هاوریکانی پکا و، نه دستنی پورد نهگری له مارهکي پگری. مارهکه تا تیر پرپر چزراوگي خونهکي لست پرموه و، دوی نموه پی نموه پسوی پنا رؤشت پر، پگومان هلویتیکي دژوار پوه دپنهکي هرگز له پیر شاهز نشهچوموه.

«گروهی حموت نغفر»

چوار مانگ دوی گرتی چوارمېن کونگردي حدکا، ۷ نعلانی کرمیشی ناوودی بهپانیکي درویمان پلاوگردهوه، جیاپرنموی خویان له حیزب راگپانند، په بهانی جیپاوازی هلوپستان له حکومتی نعلانی نهران و، هاوکاری سرگرداپهتی حدکا له گڼل رؤسی بهص. ناویان له خویان نا پر: «پهروانی کونگردي چوارم».

له ناو پهروانی کونگردي چوارم دا چند کسپکیان تی داپر تازه هات پونه ریزی حدکاوه، بلام ۳ کسپان له ناوداره کونهکان یون: غنی پلویان، که زیاتر له ۲ سال له

سر حدکا له زندانی شادا پر. رهچسپ قازی. که له سردومي جمهوريېتي معهادودو، چو پر بڼه سؤښت و تا رځاني شا لودي مابودو. هېمن، که ۱۰ سال زيات پر له عبرات پر. دواي روځاني شا توش گمراېودو.

هېمن توده له نيران دا لاواز پر. له کوردستان دا سرمرای لاوازي بدناوړش پر. پلام نفوذي هېمن توده له ناو حدکا دا گڼ پر. نه گمراېودو بڼه نور جوړه پېوندېسې له پهلپاکان دا له نيران هودو هېمن دا دروست کړا پر. دواي سرگوتني شورش، نه گمراېو ريکخراي تايېتي خري داميزاند پر. پاشکوي حفيظنامي «سردوم» ي له تاران په کوردي پلاو نه کړدودو، پلام همدې له توده پهلپاکان خريان خزانده پر. ناو ريزه گاني حدکاودو. لور کاتودو. د قاسلر پر پر په سکرېري حدکا، حدکاي پرمو سرپخوي له توده هېنا پر. له پرم توده له گلي کڅک نهېن. دواي سرگوتني شورش، که حدکا نهچر، زير باري سياسي هېمن تودودو، ناگوکېه گېيان فولتر پر. په تايېتي توده پشتپوراني يي چنلوجوني رڼسي نېسلاي نه کړدو، په پساتي تودي دڼي نېسپالېزمي نېسپکاپه و. حدکا له کښه و شورا پر له گڼ نم رڼمه چونکه مافه گاني کوردي نه منصفاند.

پهرماني گونگري چواروم، پدم جياپونعويه لپان وا پر:

- زوداپتي منفادامي هېمن و دانېشتواني گوردستان، که له شعر پېزارن و، ريزي تايېتي دانېمن بڼه راپوردي سياسي نم تېکوشمرانه، له دورې نمان کڅ نهېنود و، نمان نهېن په «هېمن دپورگراي کوردستاني نيران».

- په گڼي سؤښتي و، ولاقاني توروپاي روزهلات و. هېمنه گومرېنېه گاني جېهان پشتپوراني لوان نه گڼ.

- رڼسي نيران له گڼ نمان پېک دي. نه گمرا خودموختا شيان نعداني، په ناشي کښي کورده چارصبر نه کا.

سرگرداپتي حدکا زود زو چودو په گڼ نم تاقصدا و. په جاش و خاتين ناري بردن. له پورنېکاتيان دا و. له زود - هلمنگاندني خريان دا په هله چرېن. جساموري حدکا په زودي له دورې سرگرداپتي قاسلر مانودو. ترمېدگاني هېمنيان پر په سؤښت و رڼسي نيران نمانته دي. هاوکاريان له گڼ هېمن توده و. کارېدمستاني نيران هېچ دسکوتکي سياسي يا سرپخويېکي بڼه خويان داېن نه کړدو. په لاوازي مانودو و. سره پلام پرموازه بڼه، همدېکيان له شوري حدکا دا کوڅوان (رهحساني کسريي). همدېکيان چونه توروپا (رهچسپ قازي و غني پلويان)، همدېکېشان له شاره گان دا جېگېر بون (هېمن و تواني گه).

هېمن، شاعېر و نديپ پر زيات لودي سياسي يي. خاودني سرودي نه تودوي: دگمراي توشي رهچسپي و حسرت و دردم نمان... و، خاودني: تاريخ و رڼ، توحليي سولېنرېه، نالي جوړدایي و پاشورک يو. سمنابن پر خزي له کارواريي هېمن پاتېدودو بگڼي.

جندنگي عېراق - نيران

ناکزي عراق له گڼ نيران پېشنه پکي مېژوي هده په تايېتي له سر دپاري کړدني سڅو و، پېرژگاکاني شېعه. نه گمراودو بڼه سردومي عوسماني و صفوري. نم

ناگزیده به میراث بزرگ دولتی هیراق می‌پوشید. له سردمی پاشایتی دا همدرو دولت جزوی له پیرمندی دوستانه‌یان داسروانده بو. همدروکیان تضام یون له پیمانی بهغدادا. رژیم جمهوری ناگزیده کۆنه‌گانی همدرو زندو کرده‌وه. نوروحمسان عارف همدولی دا نیرانی هیراق له گه‌ل نیران باش یکا، بهلام تیتقیلائی بهمس له ۱۹۶۸ دا، نه‌یهشت نم همدرو سهرگری.

نیران ریگکوتنی سالی ۱۹۳۷ ی دهراری شطرولمعرب به‌گلاینه همدروشانده‌وه. نه‌حسد حسمن به‌گرم بهم بۆنه‌یهوه له ساحه‌ی التحریر له به‌لندا و تارکی ناگزینی دا، وتی: «دوسوف لن آکون عربیا ولا مسلما اذا نسبت هذا الموقف التلذذ...» هیراقی به‌مسی لمر کاتیدا توانای رومروینویدی چه‌گداری نیرانی نه‌مر. نیران پارمندی شوری کورد و دوژمنه‌گانی به‌مسی تندا و، به‌مسیش باوشه‌یان بزرگوارمندی نیرانی کورد بومه‌وه تا ریگکوتنه‌گانی صمدام - شا له جغزایر. لمر کاتیدی ریگکوتنی جغزایر نه‌مزا کرا، همدان شو به‌گرمی سینه‌گانی خواره بو سهرگوماری هیراق بو.

صمدام له ریگکوتنی جغزایریدا (اتازل) یکی زلر گه‌وردی کورد بزرگوار، نهری شطرولمعرب و، چه‌مزد جیگای تری ستوری وشکایی له کوردستان دایه‌وه. به‌راسهر دمه‌لگرتنی شا له کورد. (تم (اتازل) دی صمدام بزرگوار له ناو کۆره نه‌توه‌یه‌سته‌گانی عهرم دا به خراب ده‌نگی دایه‌وه. صمدام نه‌گرمی به سهرگومرتیکی سهری گه‌وردی داتنا و، به‌بانوی بزرگوارمندی، به‌لام لی ی بیهو به گرمی به‌کی وهانی.

دوای روخانی شا و سهرگومرتی تیتقیلائی نیلامی، ترسی صمدام له نیران زلر زبادی کورد. تهرتا شه‌زلی نیلام ده‌سلاتی نه‌وش را‌هالی. وه‌گو له کۆره تاپه‌یه‌گانی خزی دا وت بوی: «پیش نه‌وی شر بکوتنه‌وه ناو مالی خۆتوه، شه‌ره‌که به‌خه‌ره ناو مالی دوژمنه‌گانه‌وه.» نه‌تر خزی بزرگوارمندی نیران ناماده کورد. به تاپه‌یتی لمر کاتیدا رژیم نیلامی به‌شتا جیگرم نه‌یهو. تهرتشی نیران به هزی پاک‌کوردنه‌وه‌ی بیه‌گانی له نه‌فسرانی سلطنت تلعاب دارزا بو. سه‌پای پاسداران هیزکی په‌چوک و، بزرگوارمندی ناوخو تهرخان کرا بو. کیشی نه‌توه‌یه‌تی له کوردستان. عهرمستان، تازم‌با‌ه‌جان، به‌لرجه‌ستان، تهرکمان سهررا تلعی بیه‌وه. باری تاهوری به هزی په‌سهری ناوخو‌یه‌وه باش نه‌بو. نیرانی تازه وه‌گو دوله‌تکی توتنه‌وه له دنها دایه‌وه.

صمدام نه‌مسی به همل زانی بزرگوارمندی توله له نیران به‌کاتوه و، رژیمه‌گانی بروخنی و ولاته‌کیان پارچه پارچه یکا.

ژوئی ۱۷ تهلوی ۸. «نه‌لهرمندی نه‌شتانی» به‌نگ کرد بزرگوارمندی به‌کی ناتاسایی. صمدام له به‌رمی تم کۆنه‌یه‌وه و تارکی دا لهرتاره‌گانی دا وتی: «لقد كانت اتفاقية آذار ۱۹۷۵ فی حينها قرارا شجاعا، وحکما، قرارا وطنيا، وقويا».

«لقد كانت اتفاقية آذار بنت هرونها، وقد فهمها شعبنا، واعتبرها فی إطار تلك الظروف انتصارا عظيما، واستقبلها بلرح عظيم».

«ولما كان حکام ایران قد أخلوا بهذه الاتفاقية منذ بداية عهدهم بتدخلهم السافر والمقصود فی شؤون العراق الداخلية، واستادهم، كما فعل الشاه من قبل، وأصداهم لرووس التمرد المدعوم من أمريكا والصهيونية، ولامتناعهم عن إعادة الأراضي العراقية التي اضطرنا

الى تحريرها بالقوة، فاننى اعلن امامكم، اننا نعتبر اتفاقية ٦ آذار لعام ١٩٧٥ ملغاة، وقد اتخذ مجلس قيادة الثورة قراره بذلك...»

صددام نه له نيمزاکړونې ريککونښي جزا تېر و پخښني شول او لمرېپ دا پرسى به گټل، عراق کړه پر، نه له خطر شاتنډه وي دا.

یادگیری ۲۲ تپه‌لور ۱۹۲ فروکنی جنگی کموتی لهرن بز بورده‌وایی تهران.

بغدی ۲۳ ی نهبلول ههزی زمهینی عیراق له ۳ لاره پهلمازی تهرازی دا:

لای سروبز راگرتنی هیزه‌کانی نیران له شونه‌کانی خزان دا.

لای ناوبراست بز گزینی هفتدی شار و شونی تهران تا نه توانن لمر لزلوه هیرش بز پدقیره - پمقداد پکن.

لای خوارو یو داگیرکړونې کاناگاکاني ننوتی تهران. نهمهان هیرشی سمره کی یو.

صدام، ثم جنگی ناو: «قاسمی صدام». له مش مجستی و اتانوی
دوستانه گزنی نهران عرب و نهران بو. له قاسمی په کم دا لشکری عرب،
لشکری نهرانی شکاند، و دولتی ساسانی روخاند، و گه لاتی نهران موسلمان بو. ثم
شهری پر شهر، نهرانی پهناند.

له سهرتادا چهشی عهراق هندی پشروی کرد و، هندی چنگای گرت. بهلام
نهنوانی ئامالیهکانی بادی بهیتی. همداد به هیوا بو ناگییکی وهکو ناگیرهکی جنگی
شمش رۆژی عرب - نهرانیلی ۱۹۶۷ دواره بهستوه. که تهلوسمنی ناساشی
ویکخزایی نهتهوه بهگرتوهکان بهاری راگرتنی شمعی دا، همداد چونکه خیزی به
سهرکتوو نزنانی پهگسر قوولی کرد. بهلام نهران بهارهکی قبول نهکرد و دیودی دا به
مینگ.

۶. بهالہ گانی صدودام عسوی بہتال درجو: رومی تہرانی نغریخا و تہران پارچہ
پارچہ نمبر. شمرگش بہ چند ہر شکی ناسانی و، بہ چند ہر شکی زمینی و، بہ
شمس روؤ گزتابی نہات.

[illegible]

دوا به دواى هملگيرسانى جنگى عراق - تهران له زلمېره په ک گڼونودا
په نامه کارى داهالومان په جړه دپارى کرد:

۱. همولتان بۇ خۇ بىرودن لە شمى لاپلا و خۇلادان لە ھەر ناکۆكەكى لاوڭى سېاسى پا چەككار، وە ھمولتان بۇ خاۋكردىنومى گرى ئالزەكەنى پارى ناۋخۇى كوردەستان لە كۆرى بە گۇچىنى بۇيۇم دا.

۲. بهزکده نوهی راهی چالاکي پیشمرگه و دس وشانینی، وه به گار هبنانی همندی شهرمی نری له شرکردن دا، به تابهستی عمرکیزکردنه سر نوقته و شینه‌کانی دوزمن له شار و نوردوگانان دا، وه ههولنان پز نازادکردنی همندی ناوچه.

۲. پره‌پدانی چالاکي سياسي بزرگان پداندني جوامع و به‌گير خستني کومده‌لاني

خلک دژی رژیم، به مانگرتن و خزیشتاندن و شهردکانی تری خیمانی جیماومی...
 همره‌دکانی پیشمرگه و ریک‌خواره‌دکانی په‌کیتی له پاریزگاکانی همولیر، کمرکوک،
 سلیمانی به پی ی ئم پلاته و په گبانی ترخان کردنی همول و تهملاپه‌ک دژی هیزه
 داگیرکردنی رژیم و نزکیره‌دکانیان کورته چالاک و جیماورل. له سهره‌تای جیماوی
 کردنی ئم پلاته‌دا یون. له پر هیزکی گهری پارتی شاخه‌دکانی پرامهریان لی گرتین.

بمانیبه‌کی ژو له خو هملیانسانم وتیان: «کاراپه‌ک هاتره نامی پلنی پیهه.
 نیمیری ولامی بده‌تیره و بگم‌تیره.» کاراپه‌ک شیخ عبدالعزیزی دارموره و نامه‌که
 می شیخ محمدی شیخ عبدالکیرم یو.

شیخ محمدی، له دواي پاوکی یوو به شیشی تهرقه‌تی قادری، له گیل
 داوود‌زنگاکانی حکومت تیکه‌لاو یو. تەگێتێبان له کرچینه یو له بیری قهرداخ و، له
 بغدادیش تەگێ ی ههیر.

شیخ محمدی له نامه‌کی دا نوسی یو یه که: «دواي تهری شر له نیوان عیراق و
 ئهران هه‌لگیرساره و، زوری ریک‌خواره ئهرانیبه‌کان، تمانت نهرانیبه که دژی رژیم ئهران
 یون، پشتیوانی له ئهران نه‌کین دژی عیراق. نهرکی نه‌شتانی ریک‌خواره هیرا‌قه‌دکانیش
 نه‌ویه له شهمدا پشتیوانی له عیراق بکین دژی ئهران.» له نامه‌کی دا پرس یو یه که
 ناخو په‌کیتی ناماده‌به له گیل حکومت گفتوگۆ بکا یز په‌لاداخستی کیشی کورد؟

مامج‌لال سفیری دهری کرد یو، شیخ محمدی‌ش ته‌یزانی، به‌لام نامه‌کی یز
 نو نوسی یو. به شیخ عزیز و: «شیخ نامه‌کی یز مامج‌لال نوسیوه. منیش نه‌نیرم
 یز نو کی ولامه‌کی نوسیوه یز تان نه‌نیرم.» شیخ عزیز وتی: «پی ی وتوم نه‌گم
 مامج‌لال له‌ی نه‌ی بیدم به تو و جواپه‌کی له تو وهرگم.»

وت: «پاشه. تا تو پشویه‌ک نه‌دی منیش ولامه‌کی نه‌توسوه.»

له نامه‌کم دا یز شیخ محمدی نوسی: «ئم دو حکومت: عیراق و ئهران،
 نه‌نده‌بان زولم له کورد کرد و، کورد خویشی نه‌توانی هقی خویان لی بستی وا خوا
 هه‌قیان لی بستی و، بهم شهم بهر غه‌زی خوا کورتون. نیمه پشتیوانی له هه‌چ‌کامه‌بان
 ناگه‌ین، به‌لکو داوا له خوا نه‌کین وه‌کو سه‌گه‌دکانی رفا به‌گه‌بان لی بی. له گیل نه‌ده‌ش دا
 نیمه هه‌رگیز دهرگی گفتوگومان دانه‌خستوه. نه‌گم عیراق به راستی به‌شه پیشوه، یز
 چارمه‌رکردنی کیشی کورد، نیمه‌ش ناماده‌ین یز گفتوگۆ.»

رفا به‌گ په‌لویکی سه‌ خه‌زی سلیمانی به، خه‌پالکی به پستی هه‌ره یز
 دوست‌کردنی هه‌کاهه‌تی خه‌پالی. وتیه‌تی: «دو سه‌گی گهرم هه‌ی رو‌یکه‌بان به به
 شهمان، شهمان خه‌پالکی له‌و گرت دست‌یک خواره، نه‌وان خه‌پالکی له‌و گرت
 دست‌یک نه‌ی خواره، وه‌ختی ناووم دا‌یه‌ه هه‌رو‌یکه‌بان په‌گه‌ریان خواره یو، نه‌یا
 کلکه‌دکانان ما‌یه‌وه نه‌جولا.»

و‌لامی نامه‌کم دا‌یه‌ه به شیخ عبدالعزیز. شیخ محمدی نامه‌کی پشانی
 کاره‌دستان دا‌یه‌. زرد زه‌ار له جاران رهبان لی هه‌لگرت. نیستا که به‌ی لی نه‌که‌وه
 نه‌ی به زمانیکی نه‌ده‌پهر نامه‌کم په‌رسایه. ناشی هه‌وجار په‌لوی رازی دلی خزی به‌ی.
 وه‌کو دوا‌یی به‌ستمانه‌وه نو‌ی حه‌دیش خاوه‌نی په‌شنامه‌که یو، به‌لام وت یو:

شاهه پس، نازاد بهرواری، عهدوللا بهرواری، حمسه صالح جومعه.. له گیل هات بو، دواتر مسعود خیشی هات و، تدریش به تمامی هاتن بو.

پهروندی حسک - دهکیتی ساردی تی گهوت بو، به پیچوانوهه پهروندی حسک - پارٹی خوش بهو، نهم هاتنهان، گه هرهمی بز سر بهکیتی دیوت نهکرد، پی خوش بو، بلکه به دهکیشی نهمان بو. دهکایش کارناسانهان گرد بو بز هینانهان و، له کاتی گیزانهوهان دا نهمان پاسوانی خزان له گیل نوتوسوله کانهان نارد بو.

نیمه گه بهسمان زانی دهگسر هیزکمان پهواندهوه بز شاخه کانی بهرامهر ناوژنگ - شینی و، داوامان له هیزمه گان کرد هیزه کانهان بنهین بز سرگرداییتی و، داوامان له حشع کرد، نهمیش هطوسی خزی لم دستنرییی پارٹی دهاری بکا.

نهگهر شره بکوتایته ناوچهگهوه، نهمان بهانی شتایه یا نهانی شتایه، نهگهر له شره گهشوره، نهگلایه، نهمو جیگهان پی لیو نهمو. له بهر نهمو کوهته خو بز ناوژی و، هاتوچو کردن له نهمان هیردولای ناگه گیه کدها.

سمرانی پارٹی نهانوت هاتون شر له گیل رومی بهمس بکمن و، هیزه کانی بهمس له پشدر ده بکمن. نهم بهانوه بز نیمه جیگهی گالته پی کردن بو، له شتو ههتا قسری شیرین، نهانوتانی له بهدگان ههتا خانمطین شر له گیل روم بکمن. هیچ جیگه بکمان نعدوزیه نهمو بیکمن به میلهانی شر، دهووشتی پاره گاکانی نیمه نهمی؟

نونهانانی حشع: ملا تمسودی پانیخیلاتی، بههادین توری، فاتح رسول.. چمند جاری هاتن بز لای نیمه و چون بز لای سمرانی پارٹی له دهروای دولغو. نیمه سود بوین له سر نهمی قلاتوکان به جی بهیلن و بکمن نهمو ناوچه کانی خزان و، نهمان سود بوین له سر تهمین به ناوچه کانی نیمه! بز پشدر.

نهمان لم هاتوچمه دا بوین، بهیانی روزی ۸/۱۹/۸۰ هیزکی هیراق پهلاماری ماسمندی دا. نهم جاشانی لم هیرشدها بهشدار بوین، لهوانه بوین سر به پارٹی بوین، بهزمه که له پیلاتیکی ریکهفراو نهمو. لم لاهه پارٹی هرهمی لی تکهردین و لمو لاهه حکومت هرشی بز نهانین.

هیزکی داتیسی ههشبه له مامنده بو بز بهر پهرواندنوهی هرشی ناگای دوژمن، له کاتی پیوست دا هیزی پشترانهان بز نهمارده. شر له مامنده گهرم بو، هیزه کانی پارٹی به چپاکانی نهموهه چاوایان له شره که بو. به بهانی پاره نهانوهه وستهان له چمی نوکان بهرنهمو بر بهری پاره گاکانی نیمه. دهکیکان به هرکی توکی قسری نهکرد، وتی: «نهمانوی بهین لمو شره» پاره متان بهمین» پیم وت: «پهستههان به پاره می نیوه نیه، بهشی هیردولان نهکمین» به هیزه کانی خزانم وت: «رگهان نهمین بهرنهمو و، هیزفرستی بکمن»

صومری حاجی عهدوللا هیزکی له گیل خوی برده. سرگهوت بز ماسمنده. سرگرداییتی شره گدی گرت نهستو. هیرشکی نازانهان کرد. هیزه کانی حکومت شکان و، گهرانهوه دواوه. بهلام ۳ پشمرگه کوژا و ۷ پیش برندهان بوین.

*

ملا تمسودی پانیخیلاتی قسه بکی به جی ی کرد. وتی: «نهم برادهوانه له نهمان دانهنن نیوه جیسیان پی نهمین نهمین ناگمنهمو کووهستان خهات بکمن. نهمو هاتون

نمائندوی بگمبوه پز کردستان، نیرو تعلیم نهمی بگمبوه شیونگانی خزان، نیما
نمائنه پرونده پز تهران یا پرونده پز کردستان؟
گسدهکی مهلا تمحهده په چی بو.

له نار خښمان دا باسي نوموان گرد که هلوښتي نښه له پارتی چي بي. له
نوموان نښه و نوموان دا راپورده کي خوتاري هيو، هيچ ناشيرونه و ريککوتنيکي به
دواوه نعات يو. بي ريککوتنيکي سياسي هيزه گاني نښه و نوموان چزن پيکوه عدل
تدکين، په تايديتي نوموان له هر چيپهک دا دسه لاکيان هيو بي. په گيتيان له ره گورښه
دريتاوه. نښاپش ناوا به «کله گايي» نښانوي سوري طمان بڼ و ناوچه که داگير
پکين. پروژه به کسان له لا گماله يو:

۱. جنگی راکتھائون واپکین.

۲. ماهی ۳ مانگ شمیران له گل را بکین.

۳. لای روژتاوای جادهی هاسپتونیان بز چول پکری، هیزدگانیان لغوی داهمزین،
لغوانیش بیری روژملائی جاده که به جی بهیلن.
۴. پارتی، قهلاتوگان چول پکا.

۵. هر کشته‌ک روی دا به نازوی حشم به خوشی چارمسر پکری.

نه گهر نماندنيان لاسپول كړه پاش ۳ مانگ سر له نوي چاو په مسئله كېدا
نمځنيښتېره پر هنگاري داهاو.

هردو گاتی پارتی به شاختوه یون، نوابه کیان نهور له باران و سورما بهانپاریزی، شمر هفتا بهمانی هفتسله زین و، خبریکی تاگر گردنوه یون، نمخشه به گسان دانا نه گمر به خورشیی له ناپه که نه گشانوه، له گمل دسی پی گردنی پارتی «پمله» دا له چند لایه کموه بهلاماریان بهمین و دره مان بهمین.

22

حشع پشنياره گاني به لاره باش يو. چنډ گورنيكي گميان دارا كره: لوانه
هسو چيندگان - چگه له پارتی - بريان هسي له قلاتوكان پاره گيان هسي، چونكه
سره ريگاي هسي يانه. هيزه گاني پارتی هتا درگله بين. يه كه مان پي باش و دوه مان
بسنډ نه كره.

حشم پېښواره گنايان پرده پز پارتی. سمرانی پارتی له سر زوی رازی بوڼ.
نېمېش جمال ناغامان نارد پر نوهی ناگاداری پېښمرغه گاني مېگېتي پکا له نارچه گاني
گر تک، روست، گدالده، هودهان.. وانا بهری روژاواوی جادهی حاجی نورمان پکښنوه پز
بهری روژهلای جاده ده.

سره‌تای مانگی تشرینی دومی ۱۹۸۰ هیزه‌گانی پارتی دستان کرد به کاشانه
به‌رو شیرینه‌گانی خربان له تیران. تم گچیللی مانگیک زبانی خایاند به بی شعر له
گولان به‌رو. پارتی هندی له هیزه‌گانی خوی یز ناوچی حاجی ئومرآن نارد، به نیازی
یژگارکردنی حاجی ئومرآن، بلام سیرکوتو نه‌بین و، لمر شعردا چهند کسکی ناسرویان
له کوژا، له‌وانه، له‌قاس ناها، سمعد ترماری..

له تاج ناها نه گرجی خوی به هلگری پیری نه توهی داتغا و، تا هلمرماندهوی
کازیک، ژیر به ژیر له گیلان بو، بهلام تا کوژدا خوی به ولسوزی پنهالمی پارزانی

داتنا. قهقار ناھا له شهروکاتی ۷۶ دا سولمشری هیزه کاتی سلیانی و گروک پر. له روژانی ناشهتال دا له چهند جیگاهاک پز لیکولنوی هلمو مری سیاسی کوردستان کنوینوه به لیسرسراوه کاتی شورش کرا. هکی لهو کنوینوهانه له پهنچین کرا هسیر فرماندهی هیز و پتالیون و، نهمه کاتی لقه کاتی پارتی.. بهشدار پین. له پیش دا یوشونی نهر داتنین چۆن دروه به شورش و بهرنگاری پدی، لهو کاتدا بروسکی پاره گای بارزانیان پز دی دوهاری ناشهتال. هکی له فرمانده کاتی پیشمرگه که بانگ کرا پر پز نهر کنوینوه به داوا له قهقار ناھا تهکا گوی نهدنه نهر بروسکیه و بهینتوه و دروه به شورش بدن و، داوا لهوش تهکا بهینتوه پز سرکرده بهتپیان. قهقار ناھا تلی: «قاجی بارزانی له گوی بی سیری من لهوی نیی.»

جوقد و جود

ههنگامی که جنگی عراق - نهران و، گرتنوی لولوی نهری عراق - سوریا و،
 یی بهش گردنی نو دیروسته گرتنگه، تو سه دهه یکی زووی دایو به نهاده گانی صعدام-
 کشتوژی خه به خو له ناو سهرانی معارضه ن عراقی و، له نهران لایه نه گانی مورعاضه
 عراقی له لایه ک و، کاره دهستانی سوریا و لیبی و فلسطینی له لایه یی ترموه، سوریه نام
 به ریکتو نیک کۆتایی هات «الجهبه الوطنیه القومیه الديمقراطية» یان له نهران نم
 لایه نه ده ییک هتا:

لا ينفذ عنده كان: حزب البعث العربي الاشتراكي - قياده قطر العراق، الحركة العربية الاشتراكية، الحزب الشيوعي العراقي، الحزب الاشتراكي العراقي، منظمة الجبهة الشعبية لتحرير العراق، هفتدي كسانتي سريغز.

لايهنه كورد په كان: په گهڼي نېشتماني كوردستان، حېزى سونباڼتى په گگړنوى كوردستان.

شهری ۱۲ ی تشرینی دوسی ۱۹۸۰ راهبوی دیمشق هیرانی دامغزاندنی جوردی
راگه‌باند و، حازم له باتی بمص و، ماسج‌لال له باتی په‌کیتی و، عهدورلوزاق صافی له
باتی حشع و‌تاریان خونندهوه، دامغزاندنی جورد له عیاق دا به چاکی دمنگی داپوره و،
ناحمانزی صعدام ترمیدیکی زفریان له سهر هاجینی بو. من خزم جهوپه‌یکی زفزم پی ی

نهم. جزوی پهکهنانی لایهنه‌ګانی و، توانای سیاسي و ریک‌خاوه‌یی و جی‌ساویریان له سر تیز و، جی‌اوازی بیرونی‌چوپیان له سر پاشمروزی عراق.. رای لی کرد بوم من هیواپه‌کی شورتوم هم بېرته نه‌ی و، لام واپو شتی له تورکی قورسی سرشانی نیمه کم تاګاتوه. د. خسرو خال، که توبسا سرپرستی ختیکی گورو ریک‌خسته‌ګانی ناوشاری نه‌کرد، له نامیه‌ګ دا په هیواپه‌کی زلموه پاسی جوړولی کرد پر، داوای کرد پر «تفصیلات» ی نم بېرته یو بنوسم. منیش له ولام دا بزم نوسی خپکهنانی په‌ګشتی و جوړید وګر شو پهندي پیشیناته: «په خوشتریان وت: موده بی کورت بوا وتی: کورم بی پا کچ کولی خرم په پستی خرموه‌په».

جوړید دست‌نویس‌په‌کی پیک هینا و، له هندی جیګا ده‌ګشتی کرده‌وه. زیاتو لودی دزګای خببات بی یز روخاندنی وټی بمص، یو په دوګانی پاره پهنیا کردن و، هندی لم لاینه‌په ناوی پهکهنانی لشکر و، ریک‌خستنی خبباتی نه‌پنښوه پاره زلمیان له لیبیا وموګرت، کورو وټنی: کی تپکا و کی نیمخو!

■

له جوړید دا پارټی نافرملز کړا پر، راسته‌ګشتی نوه یو، په‌ګشتی نه‌پرست پارټی ومنتق پخت و، له مېش دا هم بمص و هم حرکت هاوګاری پهکهنانی نه‌کرد. شخ و حک دو لاینی جوړید یون. د، محمود پهنانی جوړولی له پاتی حسیک نیزا کرد پر. بلام سرکردپه‌کی حسیک له کورده‌ستان بی تاګای خزی لو ریک‌کوته پشان ندا و، خزی پېو نه‌پنښتوه، راسته‌ګشتی نوه‌یو: رسول نه‌پرست بېسملتی که پهای دسلاتار و برار په دستی ناو حسیک خزی نه‌ګ د. محمود.

دوای راګه‌اندنی جوړید په چند روئی سرانی شخ له کورده‌ستان: ملا نعمدی پانبخیلانی، فاتح رسول، کوته هولی پهکهنانی بېرته‌په‌کی تر له ګل پارټی و حک. پرنامه و پلګه‌ګانان تاماده کرد پر. بېګومان کارکی وها گورو، که لوانه پر بی په هزی تیکچرنی پوندی شخ له ګل زوری لاینه‌ګانی جوړید، له دسلاتی دو کسی بی دسلاتی وګو ملا محمد و فاتح دا نهم، پلکو له سروترو و راپان سپارد یون. له مېش نمایانوست په تیریک دو نشان پشکیان: په‌ګمیان، په‌ګشتی، که له روی پشم‌رګمیی و ریک‌خاوه‌یی و جی‌ساویرپوه، له چاو همو هیزه‌ګانی کورده‌ستان دا بهیزتر یو، په هاوپه‌مانیته‌په‌کی ۲ قولی گماری بدن و، بالادستی پا هاوسنګیبه‌کی پشم‌رګمیی و سیاسي له ګل دوست پکن. دوسبان، حسنی له دمی حازم و هاوګانانی بدن.

له گفتوګو دوقولی نیمه و شخ دا چند جاری زلم په وودی مترسپه‌ګانی نم کارمان یز روین کرده‌وه و، تیمان ګه‌اندن که دامزاندنی بېرته دودم ترخی بېرته په‌کم ناهیلی. خز نه‌ګر هر سورن له سر رازی کردنی پارټی، له پاتی نوهی بېرته‌په‌کی تازه دوست پکن و، ناوی «بهر» سوک پکن، پهنانیکي «هاوګاری دوقولی» پان له ګل نیزا پکن و، له ګل لاینه‌ګانی جوړید خرمک بن پارټی یس په تغذام قبول پکن، ګرپان له سه‌ګانی نیمه نه‌ګرت. رلوی ۲۸ ی تشرینی دومی ۸۰ له راژان پهنانی «الجهه الوطنیه الديمقراطية» له ګل پارټی و حک نیزا کرد.

■

فرهنگی سیاسی حیزه شیوعیه‌گانی عروپ له کاروباری حیزه‌ایه‌ی دا لاس‌ای کردنموی سزلیت و ولاتی تئوری‌های رژیم‌هات بو. زور جبار زاراده‌گانی توانیشیان به کار هیناوه. پدکی لو شتانه «پهری پدگرتو» بو. که هندی له پارتیه کومونیستیه‌گان له سردمسی دومین جنگی جهانی دا «ایان هینا بو کورگودنموی حیزب و ریکخراوه‌گان دژی فاشیزم. له همر ئو پیراندا خویان به «پشرو» و. حیزه‌گانی تران به بورجوازی و روده‌بورجوازی داتنا. ناوی پوره‌گاتییشان به وشمی بریقه‌دار نعراننده. حشع لم پوراده پشینی میله‌ی همر.

- له سردمسی پاشایه‌ی دا «جبهه الاتحاد الوطنی» له گیل حیزه نهمیه‌گانی عروپ له عراق دا پیک هینا بو.

- سالی ۱۹۷۳ له گیل بمسی و هندی له حیزه کارتونییه‌گانی کورد «الجبهه الوطنیه والقویه التقدمیه» پیک هینا بو.

- نیستاش له شام له گیل هندی له حیزه عیراقی و کوردیه‌گان «جولد: الجبهه الوطنیه والقویه والدموقراطیه» و. له وازان له گیل دو حیزه کوردی تر «جود: الجبهه الوطنیه الدموقراطیه» یان ریک خستوه.

به‌گومان نهمانه زووتر قسوادری بی ناوهرک و هیچ له پارا-نهر بو. نه‌ک داووده‌زگای خهبات و روخاندنی رژی دیکتاتوری و دامسزاندنی رژی دیموکراسی. وهرک نهم: «ناوی زل و دی ی ویران» بو.

جعمیل ره‌جهر و پیرانه رمش

هندی لوانی تازه نازاد به‌یون به کاری ریکخراوه‌ی و سیاسی قایل نهمین. حیزان نه‌کرد کاری پیشمهرگی پکن. عومری سهد هلی کرا بو به پهری دزگای ریکخستنی کومله. گاره‌کی بز خزی به پچرک نهمانی و. چند جاری له کزیرنهمه‌گان دا داوای نه‌کرد کاریکی تری پی به‌یون. چه مه‌گتیمی عسکری و. ماوه‌یک کاروباری دارایی م ع ی نه‌کرد.

دوای نموی گه‌چلی پارتی مان له کۆل به‌روه. ئو هیزاتی له سهرکردایه‌ی کۆ گراپنهمه. نهر پهرستی مانهمه‌بان نهم بو. کزیرنهمان له گیل کردن بز نموی باسی گرانهمه بز ناوچه‌گانی خویان و. وشاندنی دس له هیزه‌گانی به‌عسبان له گیل پکن. سهد کورم که نهمانی م ع بو. نهمش نهم بز نریک هملیر. ژماره‌یک له پیشمهرگ و کادره‌گانی هملیر و سلیمانی له گیل چو.

رژمی ۱۸ ی تشرینی دومی ۸. له کاتیک دا نهم هیزه له گوندی جملیکوه نهم به‌روه پیرانه رمش له ناوچه‌ی پشیمه رده چند هالیگرتهریک نه‌گاته سهران. به شستهر و نارنجورک هیزه‌که داته‌گرنهم ۹ یان لی کوشن و ۱۲ یان لی به‌نشار کردن. له ناو کۆزراوه‌گان دا جعمیل ره‌جهر و. دلشاد محمد. لهرسرای ناوچه‌ی کۆه و. له ناو به‌نشاره‌گان دا عومری سهد هلی و صابیر رسولی تی دا بو.

جعمیل سالی ۱۹۶۷ له دایک به‌روه. ماموستای سهرتایی بو. حاجی صالحی بارکشی پیرایکی کوره‌به‌روه بو. له سهرتای شمشه‌گانهمه تیکلاوی کاروباری سیاسی بو. له سهرتای دامسزاندنی گزیمله‌ها هات بوه ناو گزیمله. له ۱۹۷۴ دا چو ریزی

شورشده. سالی ۷۶ چند مانگی گبرا و پیرو، بهلام سالی ۱۹۷۷ له گیرانی به کزمنلی بهشی له ریکهسته گهانی کزمنله گیرایوه و ۶ سالیان حوکم دا. له تایی ۷۹ دا پر هسیری عام کسوت و پر یو. دواي مودهک هاته ریزی پیشمرگایه تیسه. جمعیل تیکزشریکی کزمنده و. ریشهریکی تیگهشتر و. کادریکی به نرخ یو. مودهک له دزگای راگیانندن کاری کرد و تیجا دانرا به نمداسی لقی بهکیشی نیشتمانی له هولیر. له پلاماره تاسانیدا کزرا.

لور سهره مسدا له ناو ندهپ و شاعیره گانی هولیردا وا باو پر ناوی وهکو: یی خور، پریشان، زامدار، پشیر، خمبار.. بان هلمه ژارد بز خزان. له زمانی هیمنهو تهانگیرایوه جاریک یی ی وئ یون: نسه نمخوشخانه به پا لقی نوسرانه! جمعیل، وهکو نیشتمانی بیری پیشکوتوانی ناوی «رهلمسره» ی کرد پر به نازناوی ندهبسی خزی. نمداسی بهکیشی نوسرانی کورد یو. سالی ۶۹ بهکمین دهرانی شیمری له زیر ناوی: «راز و سکالا» دا پلاو کرد پیرو. دزگای راگیانندن هندی له شهیره گانهان کز کرد یوه و چاپان کرد یوه.

سید هرمیران له ناو داره مهت دا هینایوه ناوژنگ، پشی وهکو بهژنگی لی هات یو، چند پارچه پک له پیری پشی دایر. هردو لاسی له کار کسوت یو. له نمخوشخانه کمی خزمان تدلویهکی سهرتایی کرا و، دسیمی رومانای تیراقان کرد. پاشامودهک له تیرانهو چوه سید. مودهکی دزیو له نمخوشخانه دا مایوه. هرچنده قاپه گانی کورنوه کار بهلام هرگز وهکو جارانی لی نهانوه.

نور موده له چند جیگا، به تایمی له دشتی کزیه و له جباری، پیشمرگی بهکیشی توشی زهری لورسی گیانی یون. هزهکیشی بهسکی و یی پیرایی، بان وهکو یی ی نطین: له نطیاسی «به کم گرتی دوزمن» دا یو. هزه گانی جمعیل له هندی شونی کوردستان کیشرا پورنوه بز مهیدانه گانی جنگ له گیل تهران، پیشمرگه لایان وایر به هزی شری تیرانهو، هراق ناپهروته سهر توان.

ستاری سمید خلیل

ستار دواي تسلیم پورنوهی زلز یو پیشمان پیرو. هوالی بز ناردین که نپوی پهورندی له گیل بهکشی دایمزی و له ناو شار پلائی هندی کاری پیشمرگانه دایی. نسه هواله گمان زلز یی خزی یو. ستار پیویکی نازا و چاونه ترس یو، کاری گوردی له دس نهات. بهلام پهورندی له گیل زلز لوانه کرد پر که تسلیم پورنوه و، هندیکیانی ریک خست یو، لوانه: هورمی ناوه گله.. جاریکیان به گورمی داده سنه دا نامه و ژمارهکی زلز کتیب و ناسیلکی زانسته گانی جنگ، به تایمی زلوی کتیه گانی (کلیس عسکری) هوالی به داری بز نارد یون. کرم له لای نسه نهاییوه چو بز لای حک.

ستارمان ناگادار کرد که زلز دواي یی له پهورندی گانی و، له هلمه ژاردنی نهاندا که قسبان له گیل نهگا. نور پورمی زلز به خزی همر، پورمی پوانش همر که هلی ژارد یون. دواي چند دسانچهکی بیهنگی کرد پر بزسان نارد. به تمسا پر چمند

کاریکی گموره نه‌لجام پدا: لوانه کوشتی به‌روبه‌ری نعمتی سلیمانی. تنها به‌توره دهره.

له سهره‌تای تشرینی دوم دا هوالمان پی گمبشت. ستار له ناو نوتروسی‌پله‌کمی خزی دا به دمانچه‌کمی به‌دنگ کوزلوه. تم روده‌ه بز تپسه زور ناخزش بو. تازه دوستای پی له گیل تپسه تازه گرد به‌روه. چاوهرانی کاری گموره به‌ن لی ی. کورینه دوی روده‌ه‌که.

لیکولنه‌ه، دهری خست هومری ناوه‌کله له سهره‌تاوه «نمن» ی ناگادار گرد بو. «نمن» هومریان راسپارد بو له گیل ستار پروا و، به وردی چاوهری پلا‌ه‌گانی بکات. ومختی گاتی جیسیمی گردنی کاره‌که نزدیک به‌روه، «به‌روبه‌ری نمن» به ناوی میوان‌ناره‌ه نارد بری به دوی دا. به دمانچه به‌دنگه‌کمی خزی و، به هومری ناوه‌کله کوشت بو، له ناو نوتروسی‌پله‌کمی خزی دا فریمان دایه.

به‌رونه‌ه له چلمین فرین دا

روژی ۲۰ ی کانونی به‌کمی ۹۸ فروکه‌کمی نهرانی ل اوچی رانیه کورته خواروه. فروکه‌وانه‌کمی ناوی سرگورد بدولای شمعی به پهرمشوت خری هاروت بو. هندی تازاری پی گمبشت بو، به‌لام به زندوبیتی کورته دس دانیشترانی ناوچه‌که. نمانش تملیمی به‌شمرگه‌گانی هومی ۱۴ ی ناگزبان کرد.

حکومتی عراق هولیکی زوری له گیل سوار ناغا دا و، تعامیکی زوری خسته به‌ری بز نموی تملیمی نوانی بکا. ناره‌مان فروکه‌وانه‌گمان هینا بز ناو‌زنگ و رمانی نهرافان کرده‌ه. شمعی خزی تم رودا‌هی گرد به گتیمی له ژیر ناوی: «سقوط در چلمین پرواز» دا بلای کرده‌ه. هر لو ماوه‌پدا کتبه‌گمان کرد به قلمی سیمایی.

نهرانی نهران و به‌کیتی ساردی تیکوت بو. تم چاکمیش نه‌توانی گرمی بکاتوه. له فلیسه‌کدا به هیچ جزوی پاسی دهری به‌کیتی‌بان نه‌کرد بو له رودا‌ه‌کدا، بیلکو خست‌ه‌بانه قالبی تازای پی فروکه‌وانه‌که و، پیاوچاکی دانیشترانی ناوچه‌که، که له به‌ر خوش‌ه‌ستی نهرانی تملیمی تم کاره‌بان کرده‌ه.

سالی ۱۹۸۱

بژچی چوم و، توشی چی بوم

ناوچی هموراسان و شارزور له سره تاي دسپکړه نوي شورشوه، په گي پر له ناوچه گاني نفوزي کومله. په ککسين سفرمزي نوي، شيخ علي، علي محمد شبعه، حامدي حاجي غالي، حمدي حاجي محمود، دکتور رزا، حمدي حاجي ساپير.. له سره تادا هميان نندامي کومله بون، بهلام له پر هزي جوړاوچر هندپکيان له کومله ته گي بونوه.

حمدي حاجي محمود زور زو وازي له کومله هيا پر، دسپکړه گاني پر لوبول نمشکرا و، ليري نوه بيو له سوري گاره گاني خري دا په نازادي و بي لپرسپنوي کسپکي سوري خوي کار پکا. له پشميرگاپتي دا نازا و زيړوک و، تواناپه گي باشي روشتن و پرگه گرتني ناخوشي همو. په پشميرگاپتي وستی پر کرد پر، بيو په فرماندي سفرمزه، نهچا فرماندي کمرت تا گيشت يوه فرماندي همري ۱ ي شارزور و هموراسان. له زوري شوره گاني په کيستي دا دزي قم پشداري کرد پر. نم و جمسالي عملي پاپسر و ۶ کسي تر له کارمسالي هه گاري دمه زان بون. له گيل پشميرگه گاني دا نغم پر، پاري ننداني و چاوپوشي له کمو کورپه گانيان نه کرد. له پر نوه پشميرگي لي کز نهموه.

مامجلال که چو پر بژ نيشکولان بژ پيښي نو نمراني نيران بژ ناوږي له نيران نيران و کورده گان دا، مامجلال نميشي له گيل خري برد پر، لوي له گيل سالار بيو په ناخوشيان. حمه خزي له زوري مشغوله گان په چوکتر نغزاني و، په مسولي خوي دانغضان.

زوري کادر و فرمانده و پشميرگه گاني همري کي کومله و، له ناو کومله پش دا له تورنرودگان بون. ساوه پک پر گهريان تي نالاند پر نهمانيست کزي پکين و له دمسلائي پخين. چمند جاري له گيليان تپک نچو. نيمه بژ نوي په کيستي همري کي په پاريان ناشتمان نه کرد نوه. هاوښي سالي ۸. له ناو خزيان دا تپکچون، زوري کادر و فرماندي کمرته گان لي ي هيلگرا بونوه. خريک پر بي په شهيان. له پر نوه همومان داوا کرده بژ ناوژنگ.

همودوليان شکايتان له په کسري همو. حمه نمراني تاوانبار نه کرد په تورنروي و تپکياني همري کي و، نمراني حمه پان تاوانبار نه کرد په راوړووت و کورده نوي پاره و خري بي لپرسپنوه. همودوليان راستيان نه کرد. حمه پاره پکي زوري کز کرد بوه و خري کرد پر بي پري سر کرداپتي. نو پاراني سفند پر:

- له همو دانستواني ناوچه راگيزراوه گاني سوري پنجون و سوري و هموراسان، نمراني دتصويض پان و مرگرت پر، له سدا چل تا له سدا پهلای لي سفند بون.

- پاره‌ی زوری. بی هیچ پیمانیه‌ک، له چند کسمی تر سمد بو. هندیکان لای سرگردایمنی په‌کیشی شکاتان لی کرد بو. سرگردایمنی داوای له حصه کرد بو پاره‌کانیان بز بگسرتنوه، بهلام شو گری ی نه‌اپویه. لغوانه: کامیاری مسجدخان و حاجی نولوی هلمجی...

حصه ثبوت بو پاره‌یه چدک و نظمینی بز پیشمرگه‌کانی هریمه‌کمی کړوه، پاره‌تی مانگانی لی داوه، پاره‌تی ماله شهیدکانی داوه، نپاره‌کانیشی ثباتوت هندی لو شتانی کړوه، بهلام زوری پاره‌کمی بز خوی هلگرتوه، تازمیش ژنیکي لری په سر ژنه کونه‌کمی دا هینا بو، تفنگیکي کرد بوه ملی، له گدل خوی نمگیرا.

مه‌کشمی سیاسی هیندیکي، په سرگردایمنی عومر شیخوس، دوست کرد بز لیکولینوی شکاته‌کانی همدولا. ناگربه‌کانیان وا توند بپویر نپه‌انته‌توانی پیکوه کار بکمن، پان له ناوچه‌پدک دا همل بکمن. همدومان له ناویشگ گل دانوه. په تایه‌تی لو کاتدا مه‌ترسی هیرشی پارتی هپو بز سر پاره‌گاکانی سرگردایمنی.

له ناو مه‌کشمی سیاسی و سرگردایمنی دا، زوریان رشیان واپو: حصه په ناوی په‌کسرتنوه، بهرلایی و راوړونی زوری کړوه و. پاره‌یه‌کمی زوری کړ کړدوتوه، پیوسته بی سزادان وازی لی تمهین، بهلام له هر شوې له دستی دی پاخی بی و پدانه پال ناحیزه‌کانی په‌کیشی یا پیسته پال رژیم. چاکتر وایه چدکی بکمن و بهگین، نگمر دستی کړدوه بپوړین. من په توندی چوم به‌گړ شم رنهدا و، نصه‌بشت هپچی لی بکمن چونکه لام واپو بز ناویشگی په‌کیشی باش تپه بو جوروه رنهدار له گدل کارمدستیکي ناسراوی خوی بکا، نمی په نومی و ناموزگاری له گلی بهولینوه.

روداره‌کان دهریان خست من به هملدا چو بوم و، رضی هاوړیکانم راست بو. شوکی سره‌تای مانگی تملول حصه همدو دسته و داتپره‌کمی خوی کز کرد بومه لی دا بو روشت بو. گرا بومه شارنژو. نامی بز سرگردایمنی حک نوی بو، که تبشر وازی له په‌کیشی هیناوه و، تمه‌ری پیسته ناو توانوه و، داوای لی کرد بون هیزیک بنسرن بز پشتیوانی. حک، وای زانی بو هنگی له داردا دوزپوتوه، بز به پپروه چونی تم روداوه، هیزیکي په سرگردایمنی تایری عملی والی بز نارد بو. قادر جباری و شهروان شهروندی و شیخ منصوروی حلیدیشی له گدل بو.

زور له صپو بو هاوړیکانم سره‌یان کرد بوه سترم ژن بهینم. زوریان تا شو کاته سطلت بون، ثباتیت من رچه بشکینم و، نوانیش په دای من دا ژن بهینم. په تایه‌تی جولانوه‌که زوری خایاند بو، بو ننگانش هیرای سرکوتنی له ناسودا دپار نه‌بو، ناوچه‌کانی ژانی تبشش، په هزی شیری تیرانوه، وگور جاران مه‌ترسی دوزمنی له سر نسا بو. د. خسرو خال، پیررسی پدی له ریکخراوه گموره‌کانی شار بو، نغوش چند جاری له ناهه‌کانی دا داوای لی کرد بوم ژن بهینم. تا ماویه‌کمی زور دوول بوم. سره‌نجام د. خسروم کرد به وگلی خزم ناغره‌تیکم بز بدوزنوه په هلمویرجی ژانی سخت و هژارانمی من له شاخ وازی بی. ناگاهاری کردم که کچیکی باشی بز دوزپوتوه و، ناوه‌کمی و ناویشانی پنمه‌الکمیانی بز نوی بوم. تا نگمر وازی بم قسمی له گدل بکا.

وهاب که شازمزی نمو ناوچانه بو پانگم کرد و، قسم له گدل کرد، که ستمی یکی پله و نهینی ناوهام به دستمویه، دارام لی کرد؛ دوسی پیشمرگنی شازمزم بز ناماده بکا. من و کامران و شعباب به ۳ قولی له ناوژنگهوه به پی پیری کوتین.

■

نمو سردهمی که هیشا نوتزمزیل دانمعات بو پان کم بو، خلک به پی پان به سواری هاوچیزان کرده. له ریگا که به به کتری تهگیشتن به کتیریان بناسیابه یا نه مرحبیا و چاکوچونسیان له گدل به کتری نه کرد. تمسبش هندی روشینی دپارگری هبر نمو پیری بگراه.

سوار و پیاده که به بهک تهگیشتن نمیر سوار سلام له پیاده بکا. ریساریک که به لای دانیشتهویدگ دا بروشتابه نمیر گابرای رطعنی سلام له دانیشتهویدگ بکا.

ریساریک که بگیشتهابه به ریساریکی تر نمیرت: «ماندو نمی» نمیش له وهلام دا نمیرت: «خوت ماندو نمی»

ریساریک که بگیشتهابه به بهکی له سر گار پویه، نمیرت: «خرا قودت پدا» نمیش له وهلام دا نمیرت: «خرا دوامت پدا»

ریساریک که بگیشتهابه به شوان یا به گاران نمیرت: «به دولت بی» نمیش له وهلام دا نمیرت: «خرا هافوت گا» مهبستان له دولت: «تاژله» بوه.

له هندی ناوچه له پاتی وهلامه گانی: «خرا عافوت بگا» و «خرا دوامت پدا» نهانوت: «چپته بهمشتی»

ریساریک که بگیشتهابه به بهکی که خرمی درونه پویه، نمیرت: «تسفت بویا» نمیش له وهلام دا نمیرت: «دوژمن پنا»

ریساریک که بگیشتهابه به بهکی که له سر خرمان پویه، نمیرت: «خرمان بهرگت» نمیش له وهلام دا نمیرت: «خیر و بهرگت»

مهکنه نم نرمانی کویر گردوتهوه.

■

نوکاته حدکا له شورا بو له گدل حکومتی نیران، به دروایی ناوچه گانی سحر باره گای دانا بو. نیواره بهکی درنگ له گوندیکی سحر ناوی نیروان بو له ناوچی پانه لاسان دا، چینه مژگوته که. هاشمی کرسی پیری کومیدی شازستانی پانه بو، نمو و، چینه کسبکی تر له نغمانانی کومیده که و پیشمرگه گانی له هزلی مژگوته که بو. کسبان به رو نمان نغناسی، منیش خرم له لا تاشکرا نه کردن. هندی قسه و باسی گشتی گرا، من عولم دا خرمی لی لا بدم. شو لوی مایهوه پجانی زو به ری کوتین له ریگا توشی سجد رسولی باسی گهوهه بون. له گدل نمو به کتیریان نغناسی. چاکوچونسیان کرد، سهری پی هات منی بهوجوره و لوی بینی، وتم: «کاریکی پلم همه له دیری خزمان. به پله نولم و به پله تهگیمهوه. نصوی کس نغزانی. شعری رابوردو لای کاک هاشم بون. بهلام منی نغناسی و، خرم نصویت خرم تاشکرا بکم» من پیری شازمزم نچوم، به سجد رسول دا لاله سردهم بهرگوتهوه.

■

کچه که و پنهانده کیانم نغلسی. به لامعه پستد بون و داوام لی کرد قسسی له گدل پکا. قسسی له گدل کرد بو توش وازی بو.

زود مانهو بوم و. له تاو ملسلاسی ناوخز به تروای پسرار بوم. نغسست ماره پک دور پکوسوه. له چند ناسیهک دا داوام له ماسجلال کرد بو هولی گرانوه پدا. گشت بوه تپنه له دوا ناسدا بزم نوسی. نه گریسته پان نا نازونی خفته. من هم نژیکانه سطر نه گم. نغسست له نازوننگ زن پگریزهوه. نغسست له نوروپا نم گاره نطهام بدم. شو گانه سطر له عیراقوه ناسان بو. ناگاداری د. خسرهم کرد به کچه که پلی نه گم تفرانی خوی تامده پکا بز سطر. له نوروپا پک نه گریزهوه. و. هر لوی سراسسی ماره کردن و گواستنهوش جیسجی نه گم. ولاتیکی نوروپا و. ماره پکیشم دیاری کرد بو. که نه گم پستد کرد لور ماره دیارگرادا لور ولاته نوروپا به یی. منیش لوی نیم.

کچه که به گوری نه گریه کی من همر هنگاره گانی نا بو. منیش به گوری نه گریه کی خرم پنهانسی کاری داهاتی خرم یک خست بو. پلام و گریه نرانی نلی: «نه گریه» همر جاری له گدل «تغذیر» یک ناگوری

بز چاروساندنی خلطک ماره پک بو همس گایراه کی درنده به ناوی مولام مرحسین ناره بو بز سلیمانی. لمرمانده مفرزمی هاونشی دوزگا سرکوتکمره گانی همس بو. زودی نازاری خلطک تعدا و. همر شو نمچه سر مالان و. خلطکی نه گشت. چندن جار یک چو بوه سر بهختیاری پرام و نغسستی مامرمزام. جار یک نغسندی له نغسده دا بو. گری به کی کمر کرد بو. هرشمی له بهختیار کرد بو. که نه گم له سلیمانی چو تر پداری حکومت پگزوری. توش بهختیار نه گوری.

روژیک له پر بهختیاری پرام پندا بو. له سلیمانیوه رای کرد بو. حازمی هاورسری بهختیار و. دایکم و تالگنی خوشکیشم رایان کرد بو بز شازنور له مالی حسمینی لغتاج له شاتوان. خویان شارد بومه. هاتی نغساتم زود یی ناخوش بو. چونکه من خرم به نغای سطر نوروپا بوم.

له گدل بهختیار خریک بوم پگریزهوه بز سلیمانی و. دایکم و نغانش پاتوه سلیمانی. وها ترسانده پوهان. هری له گلم وت. کطلکی نه گرت. دایکیشم به پیشمرگه کی شازنوردا ناسیه کی بز ناره بوم که چاریکان لی بکم. له نازوننگ خانویه کی باشم همر. شونه کیشان نغسین بو. به سلاخی حاجی رطیق دا ناسیه کم بز دایکم ناره که بین بز نازوننگ. بهختیارش له گلی چو. پلام له ریگا بهختیار له گدل سلاح بری نه کرد بو. گورا بومه. سلاح ناسیه کمی گهاند. پلام دایکم توره بو. وت بوی: «نیمه له سر شو وامان لی هاتوه. پانزه سالشه نغسینهوه. کچی هشتا شو به من نلی وهر بز لام» دایکم مفرسبه گانی ریگایانی نغزانی.

تازه عزیز محمد گشت بوه کوردستان. چو بون بز سردانی و دمورقان کرد بز سردان و لروین. پلام من نیش بریام دا بجم سردانکی دایکم و خوشکم بکم و. دارایان لی بکم بین بز نازوننگ. وستم کم کس بزانی. هاونکاتی خرم ناگادار کرد.

لاله سرحد محمد یگی بوه له پیاوه ناسراوه‌ګانې تېرې روغزایې نیلې جاف. زله
 لسی خوش و نمتغ، و رودای سمېری لی نه‌گیرنوه. په کیکیان خوه په ناوېانگه‌کېه‌نی
 که پیرمیرد له «ګاتو ګمپ» و «ملا دین سمجادی له «رشتهی سرواری» دا ګېرواښته‌وه.
 پی نه‌چې لاله سرحد خاومې خیمالیکې به پټ بوی. لور سرحد مسدا جمره‌یی و
 روکرده‌نوهی کاروان پاو بوه و، به تازه‌پتی و «مسلا دیناری دانراوه. نریش تا گمنج بوه
 لصداد دستیکې پالای هېره. که پیر نه‌یی و له مردن نرک نه‌ګویندوه، ګوره‌ګانې ګڼ
 نه‌ګاتوه وستیان بو پکا. نعلی: «وا گمنج بوم زلدم بز گردن و زلوتان پوره مانه‌و بوم
 تا گردون به پیاو، نصوری دواي مردنشم خسرېکتان بز پدمنوه. که مردم مېګین به
 هرا به پیدنګی لېدېکم تېره بهیچن و، به شو بهین له داری محسوسې سرورواله پرکم
 دین. بهیانی که زلځ پوره پلین پاوکسمان دپار نصاره. سرار بو ناوېدا پلار پکمنوه.
 ناوچه‌که ګېر مال پکمن تا نمدوزنوه. ترمسا پلین خملکی شو ناوه پاوکسمان ګورشته و
 همسویان سال له سال تالان پکمن. تېنجا پرسیمه‌ګی ګوردم بز داینن و پلین: هنی به
 زیندوی همر خېر و به مردوی همر خېرا»

ګڼزې مسلا مستغفا له شنو بو. زوانی به دپاروه بو. شمېرک، تالمسېکې
 نمناسراو، تاوړته‌کېمان دهرېتا بو پرد بویان له شونېکې نرک ګلکوکی فریمان داپر.
 چه‌ګداره‌ګانې پارې له ګانې قیام دا تعلیمان له خویشاندنی خملکی شنو کره بو، چمند
 کسپکېان لی ګوشت بو، له هر نوه خملکی شنو دوژمنایه‌پیان نه‌کردن.
 - بنمسالمې پارزانی، تم تاوانیمان به پال حدکا و له ناو توانیش دا به پال سهد
 رسولی بابی ګوره نعدا.

- حدکاپش بنمسالمې پارزانیان تاوانیار نه‌کرد که خزان تم کاره‌پان ګرده‌یی، بز
 نوه‌ی به‌کمن به پساتو بز هاوکاری له ګڼل هېزه چه‌ګداره‌ګانې تېران بز شمېری نران.
 هرچمنده ګورمان تېره که حدکا لم تاوانه به‌یبه، پلام که‌ګانېان لور هېکاېته تېره که
 به زمانې لاله سرحدوه تېانګېراپوه.

پېګومان سرکاپته‌ی به مردو و به ګڼز تاوانیکې ګوره و ناشیونه. له ګورده‌واری
 دا نمه به ګاریکې زله نزم دانفری. هېچ لیکزلیتموه‌یکې جېددی و پېلاین له سر نم
 تاوانه نه‌کړا تا دستې تاوانیاری راستغېنه ناشکرا بی.

*
 له ګڼل سهد رسول جېا بویتوه له په‌کتری و شو تېه چونه ګوندی «چمپاراو»
 مسوانی ساله شېخېکې قسه خوش بوین. روژی دواي به سورکېردا تاوی دیوی
 ګورده‌ستانی هېراق بوین.

ګونده‌ګانې سورمېان، زی، چاله خغزته.. له سر رمان دا بو، له هېچېان لاسان
 نندا تا ګېشېشېنه لملاتی. ماوېدک لور پش هالیکویشمې عېرالی له کاروانیکې
 ګوره‌ی کاروانچه‌په‌ګانې داپر. نېسک و پروسکې ولاخه کوژدوه‌ګان به دیوای رېکاګه
 ګوړت بو، دېخنکې ناشیون و خغناکې هېو.

له لملاتی ګېر نه‌بون به ددشتی خرمان دا به ری ګوتېن بز دوستدوده. شو
 چونه مالېک لورې پېرمېردېکې نورانی ګوروالی لی بو. به تشارت قسمنان له ګڼل
 نه‌کرد. عصی حاجی ساپېر لېهرسرای ناوچه‌که بو، هوالم بز نارد بز روژی دواي له

گوندی رزله بینیم و، صمیمتی هاتنه کم بز پاس کرد. هورام بز صامه رزام نارد که نوسا له سید صادق دوکاتی هبور. وا ریک کوټین ثوران بهنه گوندی پوره مرش و منبش پچسمه نوری. نیسوری روژی داهاتو صامم په تراکتور همسپانی هینا پر، له پوره مرش په کسان گرتو، پاش پانزه سال دایکم و تافگم پینیمو، و، بز په کم جارش پراژم و مثاله کانیم پینی. نانی نیسورمان له حالی جواسپیکي پوره مرشی خوارد. مالیکی پاش و په صمیمت پین و، په ناو له دورووه منبان ثناسی. لسم له گمل دایکم کرد و، له گطیان ری گسورم همسپان پین بز ناوژنگ و، تیر له په کشری جیسا پونیمو: ثوران گورانوه بز شارنژور و من پورو ناوژنگ.

له گمل حمصی حاجی ساهیر و ۳ پینیموگره: کامران، شعاب، حمصی ناموزای حمصی حاجی ساهیر پوری کوټین پورو «حمصی گلال». حمصی گلال ناوچپه کی شاخوری سمشی پر له داروپار هو. گونده کانی: کانی سپیکه پرخ، پوره مرش، قویله، هناری، سایندول، پوری هبور، شیرجوره، قزلچی، مزگورته، دوله پورت، خوزخواجه، سلیمان، صبرسام، پرخ، بیرهک، رزله.. هندیکیان گوندی گسوره پین، بلام په خورایی ناوچه کپان ناو ناپر حمصی گلال، چونکه چمه کدی وشک و، ناوچه که بی ناو پر، په هورین چولبان نه کرد. «دانشترانه کدی تیکلاین له هژده کانی: چوپانی، بیسیری، قویله، زردویی، که پیمان تلین، «غماره». خلی زمره وی له پیمانی زهوارا ناری هاتو و، پیر نیران گسورته. «دپاره لوو سرده صمدا خلیکی گسوره پره، پاشان کم و کز پره. خانوه کانیم تنگ و تاریک و نرم و کشتوکالیان زور کم پر، ناژملاریان نه کرد. قملای سروچک و، قملای شوجا له شونه دیرینه کانی پر. نوسا هیچ جوره جاده پکی لیرتار یا خاکی په ناودا نغسورشت.

چمتا

چمتی په ناویانگی ناوچی سلیمانی: «خوله پیزه» له تیری «بیسیری» پر. له سره نای پمپاکان دا چمتی سالی ناسایش له ناوچی شانازپره تعیشت پر، په دهیان پولیس و کارمندی حکومتی کوشت، تا سره لجام مرتعصریقی نوسای سلیمانی عومر علی، له ناو خیران دا چمتی کسکی چاند، له کاتی خورتن دا کوشتیان. له سرده صی سرسمانی دا گملانی بالقان که خهاتپان کردوه بز نازادی، په پارتیزانه کانیان وتو: «چمتی» و په شری پارتیزانیان وتو: «شری چمتی گمیری». شیخ محمود پش که له سلیمانی خلکفرا و، صاده ک شری پارتیزانی نه کرد، په پارتیزانه کانیان نوت: چمتی شیخ محمود، پان چمتی کرد. وشي چمتی هم معنایه له ژماره کانی «بانگی حق» دا هاتو، که له تشکرتی جاسنه په ناوی قرارگای نوردوی کسورده ستانوره «هرچو». بلام هندی لوو چمتانه له سالاتی درایی دا نورونده پان دزی و جوره ویی و راوورد کرد، معنای تم وشمی له ناو خلک دا له پارتیزانوه گزوا بز جوره پان وه کو تلین: «خارج من القانون». نیمیش زور جار نغسراین وشي پینیموگرش وهای لی بی.

■

کمال شاکریش گپشته لامان. پر حسانه و لراوین لامان دایه گوندی سلیمان. سلیمان کسوت پره ناو گموری شاخیکي پوره لاتو. حمصه و کسمال و من پیکوره له

سالیك و، كامبران و نتوانی تریش له مالیکی تر یون. خرمکی نان و ماست خواردن
 یون، خاړن ماله که غاته ژوروه وتی: «شاخه که چه کداری پسرده دوربان گرتون» به
 پله له ماله که درچوین و، پیشمرگه گانی تریش هاتنه درمی. له پترزایی شاخه که دایان
 گرتیندوه. به راگردن له دی درچوین پرمو شاخه که پراسبرمی. تا گمبشینه نومی
 نطمان له سر یو. نیمش گمبشینه شاخه که و، تیر شرنه گمان قایم و سلامت یو.
 چوپته سر گیره کاتپه که، نایکی گمی همو، یز پشودان دانیشتن. له دسرچی
 په کم دا گولمبه که له نمونی کامبرانی دایو، به پرندهاری له سلیمان به جی ما یو،
 شهابشمان لی دایو یو. ما پرنده حمله و حمله ناموزای و کمال و من.

روژی رابردو، لمریدون حمله سالیح، لمرمانده پدگی له گرتو گانی همی
 په که، چند پیشمرگه که حسی له مزگوتو که پوره دا چه کرد یو، نارنجیه کی
 لی سفت یون. چه کداری که حسی تم پلاماربهان یز سر نسه له تزللی روداو که
 دوشی دا کرد یو. واسان به چاک زانی دسر نواره پشین یز قلیله و، لویوه من
 نامیه که یو تایری علی والی پوسم.

شو چوپته گوندي قلیله، له مالی حاجی علی، که ناسیای حمله حاجی سایی
 یو، دایزین. سوانیکی گمبشمان همو، درویشکی له خزش یو. نامیه کم یو تایر
 نوی و، له نامه که ناگادارم کرد یو که یز کارکی تاییتی خوم هاتومنه ناوچه که و،
 تاسادیی خوم درمی یو یز پینی و یز نومی هر دو گمان هولی خاوردنوهی گزی
 نهران پیشمرگه گانی هر دو پدین و، سروسورمانی خوم درمی یو لوی که پاش
 چند سال نوه په کم چاره نو پته خوری یز «جوله» و، جوله که پینی به شری پدینی
 دس یی پکا. «کمال شاکیر نامه که برد و روشت، شو تیر نعتوه یز لای نسه. به
 ناسیایکی خوی دا نارد یو یز کاک تایر له گوندي هرخواجا. تا نو کاته گمبان
 نمایشزانی که من لو ناوچه پدم، تنانت کامبرانی، که به پرندهاری گهرا یو، باسی
 هاتی منی یز نکرد یون. دوی گمبشینی نامه کم نینجا زانی پریان من هاتومنه خوری
 و له گوندي «کلیله» م.

تم نامه نویسته، یی خز تاساده کردنی پیشمرگمی پیشه کی، هلمه کی گوره و
 کوشنده پر کردم، له پاتی نوه نوه دسبچی همو هیزو گانی پدینی له ناوچه که کز
 یکسره نینجا نامیهان یز پوسم، پلام من نوزدم له خوم راندی و به خوما رانه پوسم
 که یی چه کدار و هیز چه ناویان و لسمهان له گلا پکم، به تاییتی همی چند
 حفته که لویو پیش چند نطمانی سرگردا پتی حکم پینی یو.

دسر پمانی کمال ولای نامه که یز نارد نوه که سلازم تایر نوی یو. له
 نامه که دا: پخوشحالی خوی درمی یو له پونی من له ناوچه که و، گمبه گانی خوی
 له پدینی نوی یو، تاسادیی خزی پشان دا یو یز پکتر پین.

روژی ۵ ی کانونی دومی ۸۱، تازه نانی پمانی سان خسارد یو. هر له نار
 ماله که دانشت یون، خاړن ماله که هات وتی: «نارایی پر یو له حسی» هرچنده
 حسی همویان مسئول یون، نارد پهرین مسئوله که یان کی په. قادر چاوشین هات،
 دهیک پر قادر نطمانی. قادر له پیشمرگه گونه گانی پدینی و، خوشکزی عهده لقا در
 هلمدن یو، له جیابونه که دایره پال حسی. من پله گرانوم یو. هوای سلازم

تایمر و هیزه که بماند پرسی، وتی: «له هیزه خوراجان» بیم وت: «با چسین بز لای» به کومل به ری کوتین.

له هیزه خوراجا ملایم تایمر و لیمبر سراره گانی ترمان به پیرمانهوه هاتن و ناردیان هندی سرشکیان بز نانی نسرور گری. دانشتین بز قسه گردن. پاسی تپکچونی هلو صرچی ناوچه کسمان کرد. ملایم تایمر پاسی تروی کرد که مولا پختیار هیزگی گوری گز کرده توه. چند جار ریگی پی گرتین و، بزسی بز ناونه توه. معطر مه گانی به کیتی چند جار تنگیان پوان هلیچنوه و، پیشمرگمان گرتین و چوک گردن. قسو پاسی لم باهتشان زور کرد و، پاسی نوه مان کرد که چون باری ناوچه که ناسایی بکمنوه و، گری نیران چه کداره گانی همدولا خار بکمنوه. پشزکاو بیان پسر دپار بر به بهکا نهاتن و نچرن. دای نان خواردن وستم نیرتشان لی بخوارم بروم. ملایم تایمر وتی نمخیکی تر راوسته خری چره دهرهوه. خولعی حصه تاته هاته ژوروه تفتنگه گمی من، به دپواره کدا هلیسیردرا بر، دستی دایه و پردی، نیر تپکچیشتم. ملایم تایمر پباریکی به ندمب بر، شعری تکره راست و روان پلی تز گیرای، هندی منجه منجی کرد، به گهرم هینا ناخریه گمی وتی: «برادران حمز نکمن له گلیان بپنیتوه. چونکه له خویان نمین نین و نترسن برادرانی تیره بینه سرمان»

وتی: «گلکاندوی من له لای خوتان کاریکی خراپه، رنگه توه هیزه گانی به کیتی بوروخی و بینه سورتان، ریگم بدن بروم بز تروی و کور خوتان تلین گری تپه که نعلم!»

وتی: «تو میوانی لای نیمه و زور موحرسی و... هندی راوه روی هیناوه. منیش وتی: «کاک تایمر لم سوجامله ناراستانه گری، من نه میوانم و نه موحرتم، پلکو گیرام و، بیم کاره ناویکی خراپ تروژن و سابقه یه کی خمنر له جولا تروی کوردا دانممان. نیر هیچ لایهک باور روی تر نکات»

و کور دایمی بیستموره، نو ساوهیدی من له ژوروه له گیل ملایم تایمر و قادر جهاری خنریکی گفتوگوز بوم، له دهرهوه هندی له ورده مسئوله گانیهان له ناو خویان دا مشورس، کبان بوه له سر تروی تیزم بدن بروم یان گلم پده توه. روهی خلیفه سمعیدی نامزای حمسی حاجی محمود، که تازه چر بوه ناو حبیک و بوه به دوژنی خونیخوی ی پدکیتی، گریمی داده مغنه و خولعی حصه تاته و، چند کسکی تری لم باه تاته وت بویان: «نسه فرستیکی باشه فلاکان کورتوه پردس لای خومان گلی پده توه بز تروی هیزه گانی پدکیتی نیر نیمنه سرمان و، صرجه گانی خومانیهان به سردا بسه پنین» هورشی نوه پشپان کرد بر که نه گسر تیزم بدن، نوان تعظم لی پکین پکروژن و نصلیسی حکومت بهنوه. ملایم تایمر و قادر و توانی تر له ژیر نم گوشاره دا براری گرتیان دایم.

من نیر ناتومید بوم لیبان و، زور نترسام نم گوجیشیدی نمانه کرد بویان، بی به هزی شعری خرناری سرانسری له نیران نوان و پدکیتی دا، سدان کسی تی دا پکروژی و، همدیشان چنر به گوده گمی من بدن.

له هیزه خوراجوه کورتیه گوران بز دوله چوت، زهرهوی، کولوس، قویله.. دی به دی خنیشیان له گیل خویان نسراندهوه. له قویله بون له پر وتیان با بروین بز

شاخه‌که. هندی چه‌کفاری په‌کشتیان له‌نژیک قملای سرچوک دی بو. کرده‌بان به‌هتلا وټیان: «عوسر توره -مصاحفتی تیره وازمان لی ناهیتا» یو به‌شعر. گساروی چمند پشمرگه‌کپان دا گرتیان. دمرکوت مطرزه‌پک یون له‌گمل محصوره گساروی له شارمزد یون، ناگاپان له‌بزم و رمزی گرتنی من نمبو، یز حوانوره و پشودان نهمون یز شاربازر و، به‌ریکوت به‌سر نم شوره‌ا کتوت یون.

•

ماسجدل له‌درویه یو، عوسر شیخ سوس، عوسر مستطفا، گسار خزشناو، جمال حدکیم، جعفر، ملازم عوسر، لغره‌یون.. له‌پاره‌گاکانی سرگرداینتی یون. ده‌کشمی سیاسی پهمانکی له‌سر گرتنی من دمرکرد یو به‌واده‌و خوند پویانوه، همرشعی قورسپان له‌حسک گرد یو و، له‌همان کات دا دواپان له‌حشع گرد یو، به‌تایه‌تی لو کانه‌ا هغیز محمده‌یش له‌گورده‌ستان یو، هولی پوره‌انم پدن. جمال تاپر، که‌توسا پهریسی ریکشته نه‌پنه‌گانی ناوشاره‌گان یو، نامه‌کی یز عطلی به‌گی باوکی تاپر نرسی یو، همرشعی لی گرد یون که‌نگر من ششپکم لی یی، پنسه‌اله‌کپان له‌ره‌گورده‌ا دونه‌ی. عطلی به‌گ ماوه‌پکی دروژ نفسری شوره‌ه یو. همرشه‌کمی به‌جیدی ودرگرت یو. نامه‌کی یرد یو یز کاره‌دستانی «نمن» ی سلجانی. ملا پختیار و سالاریش زوی هیزه‌گانی شاربازر، هورامان، شارمزد، گسارپان کز کرده‌پوره له‌نامو نامتوسین دا یون له‌گمل ملازم تاپر و، همرشه و گورده‌پان یز تشاردن.

■

هیزه‌کمی حسک و لهرسراوکانپان سریان لی شپوا یو نه‌مانشزانی چی پکن و، چی له‌من پکن، له‌تار هیزه‌گانی په‌کیتی پش جیبان به‌خپان نشه‌گرت. چونه‌دوله‌سور و به‌ناو نوره‌وگای شانه‌دیری دا چون یز کپری سورین. له‌شانه‌دیری لاپان دابه‌مالی جلالی حاجی کاکلی. جلال هوری ی کومله یو. زوی یی ناخوش بو منی یو حاله دی، هپچی یی نشه‌کرا. چونه‌تشکورتی دره‌گولان له‌شاخی سورین. سورین دپوکی نهران و دپوکی هرات یو. به‌پی ی پهمانی زهاری نیرانی - هرسانی نم کپره‌کرا یو به‌سنوری هردو دولت و، له‌پهمانه‌کدا ناوی قملای زلم و گردنمی چغان هاتره، وکو ناوچی سنور، هردوکیان لم سر و نوسری کپری سورین دان.

چمند سرچاوه‌پکی تاو له‌بناری سورین دابه‌لوانه: چمی چغان، که‌له په‌گگرتنی چمه‌گانی جوسوس، عوسر سوار، کولوس دروست نمی و، چمی شلم، چمی رشین، چمی شهرسور. نم چمانه‌نورینه شارمزدوه. لسمه‌کی گون همه، یز نوره‌ی مثال دسی تعلقه‌پکا پی ی دوباره‌نه‌کمنوره، تلی؛ «چومه چمی چغان، چمقل چمتوکی نه‌چغان» سرچاوه‌ی شلم ناوه‌کمی گمره وکو نه‌مانوت ماسه‌گانی کور یون. سورین چندن تشکوت و کورگی لی په، لوانه: دره‌گولان، هزار تمشون، لریچ سولسان، دره‌گوره، له‌دولی خورنوزان و وشکناویش چمند تشکوتکی تری لی په. گانی و تاو له‌هپچان نژیک نمبو. دره‌گولان پراسر سهد صادق یو. ناواپه‌گانی سورین و پاره‌کمی؛ چمران، کرلیتان، زهنگیسر، خرنوک، سیامپره، گانی سیف، ولسمت، پرتشکوتان، لوتماچ، لطمزه، تازه‌دی، پوره‌پل، جوسوس،

پرویندر، نوری، بانی پنوک، چناره، دهره گولان، مهری سور، ریشین، عاموره، بانی شار،
قایمجه.. همو راگزیرا یون. گوندی «دزلی» که له دهری تهران به سورینوه یو، پنکی
سروکی پارتی لی یو. نادر عوروسی پهرسی پنکده که یو. هندی له پیشمرگه گانی
حک هاترچیزان نه کردن.

نو ساره به منیان به محصوره ی جمع تاته سپارد یو نیشکم لی بگری. غفور
(دروسم) یاریدری محصوره یو. محصوره پراپه کی خوی له گدل یو. گالشی به حک
نه کرد. همیشه شوره ههنگیان یو. پخر سورینی گرت یو. ههوا زرد سارد یو. رایخ و
پسختلیان نهو. له یو تاشه پردپک دا له سر نوز به دهار تاگری دوکلاو یسوه
ههلتروشا یون.

زورچار غفور و کهریم نهانداپوه به چاوسا که نهوان پهرهوازی دهستی مان و،
من وام لی کردهن ناچارین تملیمی رژیم پهنوه و، دواپی پهنوه شاخ و له داخی من یون
به حک و، له ژانی سیاسی و پیشمرگایهتی دوا یکنون. ههروگیان راستیان نه کرد.
پلام من هیچ دروژمنایهتی به تاپهتیم له گدل کسبان نهو، حهزم نه کرد نهانیش پیش
یکنون و، یون به کادری خوشتاو و سرگهوتو. له پهر نهوی ناسرگاری سویدی نهو لیم
پرسی پهنوه و، پلام نهوان پهرگی لپهرینهوهان نه گرت یو

•

نو گانی له شارباژیر یوم چاریک به دو قزلی له گدل کهریم دانیشتم هندی
نامزگاری بکم. پیم وت: «تو له سایه شورشوه له کهریمی دادمنوهه یو به دکتور
چالاک، له کاتیکا نه دکتوری و نه چالاک. هیچ کلیه یا معهدیکی طبیعت نهمنه ندوه
و، همو به تاپهتیکیش به زلد له خو ههلت تمسبان. هیچ نهی شورش نو چاکه بهی به
سر تو و غفور لگا و خولای جگروهه ههه کردونی به د. چالاک و دروسم و نهو.
له پهر نهوه حورسمنی شورشکه بگرن، نهگر پاکی ناویانگی کوزمهله و پهکیتستان نه،
پاکی ناویانگی ناوه گانی خزان هه»

کهریم کوریکی دوا و لهلبهان یو. ههروگهس بز کسه دانمشما. دوا نهوه به
ماوه پک تسلیم بروه. پاش ماوه پک نامنی ستاری سمعد خهلمی بز ههناپن. لای نیمه
نمایوه چو بز لای حک. تیر تمهینهوه تا لیره پهکمان گرتوه.

■

کهریم به ناوی گمیانشی پهریدی سینهوه له سورینوه به ناو تهران دا گهراپوه بز
دروای دولشو. غفور چاروبار قسبی خوشی نه کرد. له ناو خزان دا پاسی زهلاسیکیان
نه کرد به خراپه. پهگیکیان وتی: «حیزب دهری کرده». غفور ههلی دایه، وتی: «بزیچی
نم حیزبی نهمنش خلک دهرتکات؟»

•

عینی بهکی پاوکی تاپهر هات بز دهره گولان. راسپاردهی د. فاضل پهراک ی یی
یو، که نهوسا پهریوهیری «عینی عام» یو. به پاوکی تاپهرا جواپی بز نارد یون که منیان
تسلیم یکن، یان نهگر نهوه به پاش نازاتین کاریکی وا یکن یکنوهه کمینکی نهوانوه
و، به زندویتی بگرن، پهراسبهر پوهه پهلنسان دایونی چهره بهکی پاش پاره بان پهنی.
شتی دها له ملارم تاپهر نهوشاپوه. قادر جهماری محصله گمی بز پاس کردم. کردم به

گالنه له گڼلي وتم: «دا چهند سالی تر خزمهتی په کیتی حکم بایی نو پاره به خزمهتم پي ناگری. منیان تسلیم بکمن و پاره که ومن بگرن و بکمن په دو بشووه، بشپکی بز خزان و بشپکی بز په کیتی!»

شولنداو نارېچیه کبان نا يو په مالی عطی په گڼوه له سلیماني. تاير به گلېپوه روداوهدی بز گسراسوه. نو په هاوریکانی منی نغزانی. بلام په راستی توان نېون، «تسني سلیماني» بز خوشکړونی ناگری ناگړېکه، نسمهان کرد يو.

چهند جاری محصور پسی راگردنی له گڼل کردم. نموت: «دنگر بلیشم بدی شتی کوزم له گڼل حساب له کمن و ریزم بگرن و، بکمن په فرماندهی کورت، له گڼل دیم.» لهو کاتدا کتولی من پاری زوی نه کرد باورم پي نشه کرد له گڼلي بروم، گریم نغدا په لسه کانی. خلیقی عبدالل مارل، که خزی به په کپه کتی تزاو داتنا، نیش ش چهند جاری نو باسی له گڼل کردم، هلیکی له پارسان بز هل نشه کورت. روزیکبان دایزی یون بز ناو کلاو کانی فاینجه. قادر جباری مان له گڼل يو. «نیا تسموکی چر پر چار چاری نشمینی به خلیقم رت: «تسرو فرسه به با یون» خلیقه ملی ندا وتی: «تسرم بگه به سر جاده که و تسمو برویتوه و بگرن من. خلک وا نغزانی به نغقت تسلیم کردی، هله کمان له دس چو.

چهند نیراره که بز شپو دایان پزانم بز گپله که، شپرمه یو... دوی نوه نیش برده بانه نشکوتی «هزار نستون». حش لم نشکوتدا پتکه کبان دانا يو. له گڼل توان یون به په ک مال.

■

دانبشتوانی نشکوت که تپکلاو يو له: مغرزه پکی حش، کاپراهی گپراو به تاوانی جاسوسی، مغرزه پکی حش که پاسوانیان له من و حمصی حاجی ساپو و فروح نه کرد، هروها پکسو عربی عراقی که لهو هراپدا له گڼل حش یون. پاشاودی هیزه ککی حش له ناو دوه کدا پراسر به شارزو داسفزا یون. فروح، نامی ملا پختیاری بز هینا یون، رگیمان ندا يو بکمتوه گرتیوان. پاش چهند زوی حسمان پر دا، من و فروح ما یون.

●

کادی شیخ لعیل و ناصر حفسید «ناله» هان بز نشکوت که. له گڼل پراسه کانی حش کسمان کرد يو، کسه کانیان چېکی نه گرت يو، نیزیان لی ودرگرت یون یون له لای من بهتوه تا چارنوسی من به لایه که دا نه کوی. گاهه پیاوکی لسه خزش و نوکتهاز يو. زوی حش له راگرتی کمو و راو نه کرد و، نیشانچیه ککی دسرات يو. بلام نغزش يو، به شینقه خوی لی نه کوت، زور کم نغوت و، زور کم خواردنی نغسوارد. هلمو مرچی ژان له نشکوت که دا ناخوش يو. زوی له گڼل خسریک بوم بگم شوه، به لسی نه کردم و بز پارزگاری من مایوه. مفرسی هپو په کی له پشمرکه کانی حش، بز پاره، تفنگیکم پوه یی و بروا تسلیم بهتوه.

چهند جاری هلم بز هلمکوت هلم له پر نو دوام خست پیم جران نغو توشی گپچلی حکم. له گڼل خوی پام کرد پیکوه یون نه پوت له گلطان ددرناچم، راستشی نه کرد نه متوانی به پي یو پاره و لاخ هانچوی نه کرد.

شحیح. به تابه‌تی عزیز محمد، له سر داوای سرگرداهتی په‌کیتی، هورلی زوریان له گټل سرگرداهتی حسیک داپو پز پوردم. سرگرداهتی حسیک له سوره‌ناده هندی پرویتویان هینا پوره و، هندی صرچی سیاسیان دانا پر. سوره‌لجام له روژی ۸۱/۱/۲۳ دا پرایان دا پر من پز بدن. په نامه ناگاداری حسیان کرد پر، نامپشیان پز هاوریکانی خریان نوسی پر داراپان لی کرد پوز: «په بی قعید و شعوت» پرم بدن و، تسلسی نوختری حشم پکمن. مدکتشی سیاسی په‌کیتی جمال حدکیم و، شحیح قادر رشید و علی کلاشینکوف پان له ناورنگوره نارد پر پز نم میدهته.

روژیکان له تشکوره‌که داپانیزاندین پز دشتاپه‌کمی پوردمی. جمال حدکیم، که نوسا نفاشی م س - په‌کیتی و، دارای شیخ جلالی حطید، که لورماندی هورم پر، له گټل نالی پشمرکه لوانه: شیخ هومری حاجی شیخ کریم، هات پوز. نامی سرگرداهتی حسیان پز تاپر و هاوریکانی هینا پر من تسلسی توان پکمن.

لپسرسراوه‌کانی حسیک ناساده نمون پرایه‌کمی مدکتشی سیاسی حبزه‌کشیان حبسه‌چی پکمن. داراپان له جمال ناغا کرد پر: پز نوری من پز بدن ۱۰۰ تفنکیان بدانی. چندی له گلیان نظین، گټلی نایی. جمال ناغا په ناچاری داراکمی قبول کرد پوز، وت پوز: «نپسه تفنکی گټله‌که کراومان نپه له عمار دا، نمپ پچین له ناور هیزگان دا کزی پکمنه»

نم داراپی حسیک پی سوگاپه‌تیه‌کی زور گره پر، خرم له پر چاو کموت پر، چونکه په‌کی پر له تزمتین شپوه‌کانی «نپتیزاز». نم داراپی توان زاتر لوری له هی حیزی سیاسی چی، له هی پندی ماتیا تچر.

نومویدیکان ملازم تاپر هاته لام. چند سعانی مایه قسه و پاسی گشتی مان نه‌کرد. پش نوری هستی پروا، وتی: «نور برادرانمی نیوه نوسده هاتوچی نم ناوانه‌پان کرده همرشتیکسان تزاتن، هیزکی گهره‌پان له چمی گټل کز کردووه، رنگه پلامارسان بدن له پر نوره پرامان داوه پگورینه‌وه پز جیگاه‌کی تر، سیمینی دین په دواتا». له نار هیزه‌کمی حسیک دا چند کسک همون پردوام هورال و دنگوپاسیان پز نمپنام. په‌کشیان شمیری پز هینا پرم که له‌گټل ناله همداسی ریک کموتون له نزدیک پانی شار پشکه‌کی هاوریتی پارتی و حسیک داپنن و، منیش پیم پز نوری پز نوری، هیزه‌کانی همدو حزب پکمو تشکم لی پگرن. کاوش نم هوالی بیست پر. که تاپر روشت په کاوم وت: «گیت له قسه‌کانی کاک تاپر پرا»

وتی: «پلی»

وتی: «تلی ی چی»

وتی: «تو خوت چی به چاک نراتی بیکه»

وتی: «نه‌گور پیم پز لای پارتی، نپتر هیچ هیواپکم ناسینی، له پر نوره پیم پاشه نمشور لرسعت پیمین پرون»

وتی: «تو پرا، هورچی چدکیکشت نوری بیبه! پلام من بر ناگم و ناصوری دوات

پخم»

وتم: «تفرس توشی کیشه بی له گمل حسک»
وتی: «گوی معدوم، لام وایه توشی کیشه نایم، تگمر توشیش بوم، تز لو لای
مشورم بفزا»

نیر دنیا بوم شیخ کاوه لیم زیر نایم نترانم به نازادی بچولیم.
پیشتر له پردمی تشکوتگمدا زور چار راوستا بوم، سرخسی سمرودی و
ریگاکانی نعللا و نعلایم دایر. زور چار بوم لی کرد بومره تگمر بوم له کسیره بوم.
برام دا به ریگا ناسایهکان دا نمرم. شعری به تاریکی به لای تشکوتگمدا راسته و
راست به شاخهگمدا هلیگم و به بناری سورین دا بومو شاندمری بوم.

لهرم ناگادار کرد خوی ناماده بکا. گاره وتی: «توگم توشی تعلقه بن چدی
پیشترگدگانی من بین» من نتمووست گاره نیراج بکم چدم لی ورنهگرتن، بلام
هندی نارلمرکم لی ورنهگرتن. کاوه به زور دسانچهکی خوی دامی. له گمل فروح وا ریک
کوتم که من دیرم توش به دوی من دا بیت بز شویی چاوروانی. دورمیری سمعات
۱. ی شو له کاتی گزینی تشکوتگمدا به ناوی میزگردنوه له درگای تشکوتگمدا
دیرم. دنیا زور تاریک بو. چار چاری نتمینی. پرد قوتگانی پردمی تشکوتگمدا
له زلام نچین. پاسوانکه له پر درگای تشکوتگمدا راوستا بو. چومه پنا پردیک و
به بی راوستان روم کرده لای سرری تشکوتگمدا. چاوروانی فروح بوم دوی ناوی
توش هات و، دو چهکاری شیخ کاوش بز پارزگاری به دوامان دا هاتن زور به خیرایی
به شاخهگمدا هلیگراین، له ساوهکی کسوت دا ساوهکی باش دور کسوتینوه.
چهکارگانی شیخ کارمان نین دا. ده دهلیقهکی بی چو کارای پاسوان که زانی نیمه
دبار نساوین و، گومانی کرد بو رمان کردی. ریزیک تعلقی کرد بز هوشیار کردنوی
هاروکانی. گوی مان له تعلقهکان بو بلام نیمه نمرنده دور کسوتینوه مفرسی نوانان
له سر نما بو.

به بناری سورین دا روشتین به سرری نوردوگای شاندمری دا له جادهمان دا و
پرینوه بری چمی گلال. تاریکایی شو و ساندویتی سرری لی تیکنا بین شور
بوینوه بز لای کانی سپیکی پرخ، تاریک و رونی پمانی ناکاری راستمان دوزیموه به
شاخهگمدا هلیگراینوه به لای مایندول دا بز چمی گلال.

روژ بومره، بلام نیمه نمرنده خومان رهتاند بو هردوگسان پرزمان لی برا بو،
منش نمرنده همل تشکوت بوم و شعلم له پرد همل دا بو. نیرکهکانی هردو کلموسنی
پیم شکا بون، نهمشانتسور! بز پشودان لا بدمین. به نریک هوزخواجادا درزیمان به
روشتن دا. ساوهکی پاشان له دوله که بری بو. فروح چو بز دی پکی نو نریکانه ولاخ
پینا بکا. منش پالم دایر به پردیکوره دانشت بوم، له دورمزه زلامیکم بدی کرد جلی
پیشترگمدا له پردا بو. چومه ندیر چاوریری بکم، روانیم نهرد کملاری بو. هسنام و
بانگم کرد. بز نهرد ششکی چاوریری نکرار بو من لور بن پرددا بپینی. له خوشی دا
بی ی نیری نشهگرت. دوی ساچوسوچ به راگردن بومو پرخ به ری کسوت سوده پنا به
پیشترگهکان. پیشترگهکان به بستنی هواله که گردپان به تعلق خزشی و زویان بومو
بوم هاتن. هندی له دانشتوانی ناوایی نمانزانی بو بزچی کسوت کردویانه به تعلق.
ژنیک له زنی دواسکمانی پرسى بو: «توانه بزچی تعلق نهکن؟» له وهلام دا وت بوی:

«پهښ منځنۍ زليان پهلمه پوه»
دواى ۳۲ روځ دې گڼشميره ناو هاوړيکاتم.

حسنى حاجى ساپر ماله گڼې له پرخ پر، چرمه مالي توان. جمال ناخا خښي
کڅگره نوي چهک پر پز حسيک، نم ترکه زمينه نوي له گول پوه. پاش دانېشان و
گفتوگړ، نږدې هيزه کسان ريگه دا پکښه نږه شونه گاني خويان و، نامېه گڼم پز کاک
تاير و هاوړيکاني ناره، دلنېام گردن لويې په گڼي نيازي شري نږه و، توان په نازادي
و دلنېايي نموتوان له هر جبهه گي خويان نېانوي جبرله پکښ. پلام نو کارې نمان
گرد پويان نږنده دڼو پر، تا چندين سال زاتيان نمه گرد بڼه ناوچه گاني ژير دسلائي
په گڼتپوه.

نڅگر تم روداره نږاپه لوانه پر رويي ژباني من په جوييکي تر بروښتپه،
چونکه دواى نمه نښتر له سلطري نږوپا و له ژنېشان پشيمان پوسوه. نمه جاري
دوهم پر په هوي گڼشي سياسيپوه هلي ژنېشانم له گڼي چر. جاري په گڼسيان پر له
پهاني نازاري ۷۰ له گڼل کچيک، که په نازروزي دلي خوم هليوارد پر، رېک کڼوت پوم
پسخسوازم، په هزي روداره گاني دواى نازاروه وازم لي هينا. نمجساره پش په هزي نم
روداوموه.

پاش چنډ روځي مانوه له شارباڅير گرامره ناوړمنگ.

کاروباري کومله

روښتي هاوړي ي کومله

له خپاني ژير زميني سياسي - چهکاردا هندي جار کساني وا پش نه کڼون
که له ژباني گڼتي دا خاوضي پاڼي پخزي کوملپتي و دسلائي حرکراتي و سامان و
دارايي نښون، پلام په هزي خپاتپوه دسلائي و چهکار و پاره پان نه کڼوتپه پر دست.
پيگرماني نميش «نفسه پست» نه گڼوي و، نه گڼر پيگماندنې راست و پرموده گردني
دروست و، ناسوگاري و چاوده پري پرمهوامي له گڼل نښي کارا پرمو کڼنده لاتي «نفساد»
نخپلپکڼي. ريکخواوه تېکڅشوره که نښي په جزي له پاندي صالحا و، کارايي تېکڅشور
په سروگي پانډ پان په «ميري شوش»
له شوش کوردا نموني نمانه زوره.

کومله ريکخواويکي «عقائدي» پر. پريوارور نمانه گاني په په کڼره پست پون.
من و نږدي که له هاوړيکاتم لاسان واپر که تېکڅشوري کومله ناتواني له هسان کات دا
دو ژباني هڅي: ژبانيکي تاپستي و ژبانيکي سياسي. لاسان واپر هر دوکي په جزيک
تېکه لاون که له پهک جيا ناکي نږه.

پهکي له ژباني تاپستي دا دز پي ناتواني له ژباني گڼتي دا پاک پي و، له
ژباني تاپستي دا دوڼن پلام له ژباني گڼتي دا راستگړ پي... پز پيگماندنې
نمانه گاني کومله:

۱. چاودیری و تاسیوزگساری پەردەوام ھەبو. ھەر بەگ سەکیان ھەلبەتکە پان مەرخا ھەلبەتکە پەردا بە پانگ تەگرا پز لەپەرستەو، و سزادان.
۲. پەردەوام بەلاکراوەی ناوخر پز رەزەکانی رەگەشتن دەرئەچەر.
۳. دەورە پەکیانەندی گادەر تەگرا پەرو.

بەگە لەو بەلاکراواتە ئەر بە رەدی پەرو پەرا بە ئەر بە:

رهوشتی هادی ی کۆمەڵه

هائیری ی تپکۆشرا

هاوړی ی کومله به چې له خپلکې جېانځکې تېره؟ به چې دا نئاسر تېره؟ نېی
جېاوازی چې به له گل پدېکې تر ټاخو رنگ و روی جېاوازه؟ چلو مرگېکې تر له
پېر تڼکا؟ شاخ و بالې همېه؟ بالاې پېرزه؟ یا...؟

هاری ی کؤمه موزلیکی ناتاسی نه. هاری ی کؤمه نادمیرادیکی ناسابه
ده گورمور خولگی تر، بلام تپی به کردار و رفشار و تاری له خولگی که جری
یگر توره.

هادی ی کزمله پیوسته له کاری سیاسی و ریگزارایی و پیشمرگیی دا
 لونی نجلتیزام و گورایلی بی هراسمه به لپه سرازو پا فرمانده کمی و. له جبهه
 کردنی بی قهد و شرتی فرمان و بهار و ناسوزگاری دوزگا دسلانداره کانی سروری خری

هاری ی کومله نهی له ژانې روژانې دا لومنی مړلیکی لومنی یی. له قسه و گفترگونی دا، له هلسرگوت و گردوه کانی دا، په گوهری هلموهری نو کات و شینه نونهرویی پریادوری پری کومله و رپاز و سیاسته کوی یی.

هاروی ی کومپله نیمی له شعرا لهنی نازیهتی و له خۆ بوودن و له خۆ بران یی،
 له حسانهوه و پشودان دا هارویگانی له بهر یی و، به پشیمان بخوا، له ناخوشی دا به
 تمنگیانوه یی و مشهوران بخوا، له راپهرانی تیشوکاردا روح سوک و لاش سوک یی،
 له گفتوگوزدا هیمن و له سهر خۆ و به تهلوه یی.

هاری ی کومله له گالی دهزگیر یون دا نهی لومنی خوراکی و نهی ی و، له
 لهر پاری نهشکلمه و نازاره لومنی دان په خورا گرتن ی و، زیان په هاریکانی
 نه گینن.

هاوړی ی کوسله نیی لمری ژانی په کوسله و گولیان یی. نیی بزانی چن له
گډ خلکی ترا نژی. له مسفرزمیک پا له کمریک دا. له مالیک دا پان له پاره گاپک
دا له گډ پشمیرکه و خلکی ترا نیش نکا و حمل نکا و نه گولیی و بناغی دوستا بهی
و هاوځپانی و هاوځنگر پان له گډ داتمنزی.

هاوړی یی گزومله شپي له شگان و ټيکونون و تشگانده اوږه پهر نمدات، له مانډويون و برستي و ټيوني و پي دبرامني و پي پاروي دا خزرگ پي، له پي هيزي و پي دسه لاي دا به زات پي، له سرگړون و د پايي نهيټ و له کاتي دسه لنداري دا له خزي نه گويټ و له زال پي دا زولم نه کات.

ہاوری کی کڑمسلہ لہ ہر ناوجہ کا پر نہیں حورستی عسول و عبادتی

دانشترانی ناوچه‌که، حورمه‌تی خو و روشت و نریتی دیرنهمان بگری، حورمه‌تی ریش سچی و پیاوفاقرلاتی ناوچه‌که بگری، حورمه‌تی دین و کسانتی دیندار بگری، حورمه‌تی مزگوت و گذرستان و شریعت پیروزه‌کانیان بگری.

هاوری ی کزمله نمیی له گیل خملکا رطتاری باش بی، به چاری سوک تصاشاهان نه‌کات، گری له رمخته‌کانیان بگری چمنده بی گیلک و سادش بن، گری شل پکا پر دارا و پیشنباره‌کانیان، به سنگیکی فراوانموره نامزگارسیان لی قیرول پکات، به دضگ دارا و گبرورفته‌کاتیانموره بچی، پهمیری ژیری و هیستی و پشورن‌موره هعولی چارسرگردن‌بان بپا.

هاوری ی کزمله نمیی له پیرامیر دوژمسانی گطه‌کسان دا نازا و نترس بی، دل رفق و بی بهزی بی، چارویشسیان لی نه‌کات، کزمله‌تی خخلگی خوش بویت و له گیل مینمندی و نیش و نازاره‌کانیان دا بزی.

هاوری ی کزمله نمیی دم‌س پاک بی، هیچ به زلر له کس نسیستی، چاو نه‌بسته مالی خخلک، مالی گیل و شورش به فیرو نه‌دات.

هاوری ی کزمله نمیی داوین پاک بی، چاو نه‌بسته ناسوسی کس و شرعی خخلک به هی خزی بزان، و‌گو شرعی خزی به‌باریزی.

هاوری ی کزمله نمیی دم‌س پاک بی، جنیر به کس نه‌دا، برختان و قسمی ناراست نه‌داته پال کس، له پاش مله به خردایی زمی کس نه‌کات.

هاوری ی کزمله نمیی فیرق و جهاوژی له بهیتی هاوری‌کانیا به هزی خزمه‌تی و ناسبای و برادرایتموره نه‌کات. مه‌گهر سیمارت به نازایتمی زیاتر و گبرایه‌لی و دل‌سوزی و له خیرانی زیاتموره.

هاوری ی کزمله نمیی راستگز و سر راست بی، هیمن و ژیر بی، روشت به‌رز و به وفا بی، ساده و روح سوک بی، نمیی دژی خن‌هرستی و خن‌ه‌لک‌بشان بی، دژی خن‌پادان و کمش و فش و خو به زل زاتین بی، دژی له خن‌هایی بون و لوت به‌ریزی و به خن‌وه نازین بی، دژی درو و فشه و فیشال بی، دژی له خن‌وازی بون و کس به هیچ نزانین بی.

هاوری ی کزمله نمیی همیشه توعی له بهر بی که خه‌پاتی کزمله له ناو‌م‌وک دا خه‌پاتیکی سیاسی چپناپتی و نیشتمانی، نمیی بی و‌هرس بون و مانور بون کاری سیاسی له هیچ برار و کاتیک دا پشت گوی نه‌ضات، به کردار و رطتار و وقاری چاک نه‌ک به زلر و به ترساندن چی ی خزی له ناو دورو‌پشته‌کی دا پکاتموره و حورمه‌تی خزیان به سرا به‌په‌پینی و هعولی دوزن‌توعی ناسبای و دوست و هاوری ی نری پلات.

هاوری ی کزمله نمیی تمخالگی به‌ج‌سزه بی، پهمیری نم‌سره‌نایانه پکات، بم گپانه خزی و هاوری‌کاتی پهمورده پکات، بم شه‌به‌بزی و کار پکات، نعوامی وه‌ا نین هاوری ی راستمقینمی کزمله نین.

■

نم نامزگارسیانه بز نمیی له گبرفان دا جبگی به‌پستموره له قواری پاکه‌تی جگرمدا چاپ کرا پر. همر هاوری‌ه‌کی کزمله دانم‌ه‌کی ندرابه و، نمیر جبجی ی پکا. نه‌گهر جبجی ی نه‌کردابه یا لی ی دهر‌چابه به گبریی سر‌به‌ج‌سبه‌کی سزا ندرابه.

سزادان: چەك كردن، لايردن له سەر كار، گرتن و دس پەسر دانان و. له هندی حالت دا ئه‌خدا.

ئوتوانی موخاڵەفیان ئەكرد هتا پەلمیان بەرزتر براه سزاكەیان قورستر نەبو. ئەر كاته وشە «ئۆ» پلاز بۆوه. ئهم وشەمان له شەهركە «مەحە» وەرگرت بۆ كه تەلی: دنیا تیا تۆیه مەوسه تیا بۆ!

گێ مەوه هتا سەر نەویی تیا تۆ!

ئوتوانەکی ئه‌خدا، ئه‌خدا رێبار چاوشین بۆ.

رێبار، ئه‌مرساندی مەرمەز بۆ له تەپی لهره‌خ. هاتوچۆ مالی گابراهکی کرد بۆ. ئەر سەردە پەشەرگه گەروک بۆن. بۆ خواردن و ئوتن له سالان دائەسزۆن. ئهم گابراه ماله‌کە کرد بۆ به پەشەرگه. به دلسۆزی و دلهایی خۆمەستی ئەکەرن. رێبار ژەنەکی ئی هەلگیرا بۆوه و هەلی گرت بۆ بێسا بۆ ئێران. ژەنە ۳ مەالی به جی هەشت بۆ. ئهم رۆژه لهو کاتەدا ژۆر به خراپی دهنگی دایوه. دواي گەرانیکی ژۆر ژەنەگه و پەشەرگه‌کە له دهنەکی دۆلی جافەستی دۆزۆنوه. بۆ ئه‌وهی پەنگومانی له ئێران پەشەرگه و مالی جوتیاران دا دروست نەبی و. بۆ ئه‌وهی چارەکی که هیچ پەشەرگه‌کە زات نەکا بەدروستی وەها دواوه پکاتوه. م س بریاری ئه‌خدا گەروەکی دا و. ئه‌خدا کرا.

پەکه‌مین کۆنفرەنس

ئەر مەوه‌بی من گه‌را بۆم. کاده‌گانی کۆمەله له پاره‌گانی سەرکردایەتی زنجیره‌کە سەناری لیکری و سەپیان گرت بۆ. ئاگۆیه‌گانی ناو ریزه‌کانان قوتلر و ئاشکرا تر بۆ. تەمەش ژۆدی کاده‌گانی تۆره کرد بۆ. بیری گرتی کۆنفرەنسبان له لا گەلاله بۆ. که گه‌شتموه ئاوه‌نگ چەند کۆنفره‌یه‌کمان کرد و بریارمان دا کۆنفرەنس بۆستن. کۆتیه‌ خۆ ئاماده کردن. له مانگی مایس دا ئه‌نەرەکان تاقم تاقم گه‌شتن.

سرودی ئه‌تەرناسیونال

له ئاو ئه‌خدا ئازاد هه‌راسی دهمتی مۆسیقای هه‌یر. هندی ئاله‌تی مۆسیقای ئه‌زانی و، سەری له دانانی ئاواز دهرتەر. له هه‌مان کات دا له‌وانه بۆ باوەریکی قوڵی به مارکسیزم هه‌یر، رواله‌ت ئاشکراکانی له باه‌تی «چەگوش و داس» و «ئەستیره» و «سرودی ئه‌تەرناسیونال» ی.. به لاره ژۆر گرتگ بۆ. ئه‌م‌بەست کۆنفره‌سه‌کە پەم سروه دس پی پکا و. ئی برا بۆ ئاقسێک لهر پکا بێلین. ئاقس له پەشەرگه گەرنەگانی هه‌لپۆارد بۆ. هه‌ندیکیان سەریان ئی ی دهرتەر. له پەر خاتری ئازادیش دلهان نه‌هات بۆ داواکی رەت پکەنوه.

ئازاه سروه‌کە بۆ چاپ کرد بۆن و. پەکی دانەبەکی داهۆنی بۆ ئه‌وهی له پەری پکەن. خۆشی رۆژانه له گه‌لمیان دائەنشت و له گه‌لی ئوتن. ئاخ‌ر رۆژ که رۆستم نەبی ئی ی ئه‌پرسی: «سروه‌کەت له پەر کردوه!» تەلی: «په‌لی!» تەلی: «ئاه‌دی بۆم په‌لی!» رۆستم دس نه‌نشته پنا گوی ی له سەر ئاوازی پەکی له گۆزانە‌گانی سەه‌د مەه‌مەدی صفایی تەلی: ئه‌ری ئه‌تەرناسیونال.. وه‌ی وه‌ی ئه‌تەرناسیونال..

ئازاد ژۆدی پی ئاخۆش نەبی و ژۆر تۆره نەبی.

به‌کمیمن کۆنفره‌نسی کۆمسه

له ژیر درووشی: له پێناوی پشکوهرنی ریزه‌گانی کۆمسه و راپهراندنی جیماویری گه‌له‌که‌مان دا، له مانگی ئاپاری ساڵی ۱۹۸۱ دا له هه‌ڵه‌سه‌وس به‌کمیمن کۆنفره‌نس به‌ ئاماده‌بوونی ۱۸۵ ته‌ندام، به‌سترا. ته‌ندامانی کۆنفره‌نس نووسه‌راپه‌تی نزیکه‌ی ۸ هه‌زار ته‌ندام و لایه‌نگری ریکه‌زراپان نه‌کرد، له ئار پشمرگه و له ئار شاره‌کان و له دهریوی ولات. ته‌ندامانی کۆنفره‌نس خه‌ڵکی به‌شی هه‌ره‌زۆی شار و شاروچه و ئورده‌گا و ئارچه ده‌پاته‌گانی گه‌ره‌ستانان تی دا بو.

له روی ته‌مه‌نپانه‌وه: ۴۹ ته‌ندامی له به‌ینی ۲ - ۲۴ و، ۷۴ ته‌ندامی له به‌ینی ۲۵ - ۳۰، ۱۱ ته‌ندامی له به‌ینی ۳۱ - ۳۵، ۴۱ ته‌ندامی له به‌ینی ۳۶ - ۴۰، ۱ ته‌ندامیشی هه‌ره‌زۆی ۴۰ سال بو.

له روی کار و پشموه: ۴۴ ته‌ندامی کهریکار و، ۱۷ ته‌ندامی پشموه‌گهر و، ۶۵ ته‌ندامی هه‌ره‌زه‌ری چه‌رک و هه‌ره‌ناپه‌ر و، ۹ ته‌ندامی پشموه‌گهری گه‌ره‌ و، ۵ ته‌ندامی خۆنه‌گاری زانگه‌ز و پشمرگه‌ بو. له‌وانه ۵ پان ئاخرت بو.

له سه‌ره‌ناه‌ه‌ن واپه‌زه‌تیکی دهره‌م خه‌ره‌نه‌وه‌ پاسی داسه‌زه‌رائی گه‌زه‌سه‌ و، ئه‌نه‌ه‌گانی گه‌زه‌ن و گه‌شه‌گه‌نه‌م کرد له سه‌ره‌ناه‌ه‌ن تا ئه‌و گاته. کۆمسه‌تی سه‌رکه‌راپه‌تی ریکه‌سته‌نی ناوخه‌ و، کۆمسه‌تی راپه‌رین و، ریکه‌زراپی شه‌عید جه‌راسه‌ر (هه‌له‌دا) و، ریکه‌زراپی شه‌عید له‌یلا (ئاله‌ره‌دان) و، ریکه‌زراپی باپه‌تان، راپه‌زه‌تی دهره‌یان ئاماده‌ کرد بو. خۆنه‌راپه‌وه و گه‌زه‌زه‌ریان له سه‌ر گرا.

به‌شیکانی گاتی کۆنفره‌نس به‌ پیاچه‌ره‌وی راپه‌ره‌وی کۆمسه و، به‌شیکانی به‌ دانانی ره‌ه‌ره‌نی کاری قوتابی داها‌تو ته‌رخان گرا بو. به‌کی له گاره‌ گه‌نگه‌گانی ته‌م کۆنفره‌سه‌ دانانی هه‌ره‌ری ناوخه‌ بو. گه‌زه‌گه‌ز و پاسه‌گان ته‌که‌را ۸۰ سه‌مه‌تیه‌ن خاها‌ند و، به‌ هه‌له‌زه‌ره‌نی سه‌رکه‌راپه‌تی تازه‌ی کۆمسه‌ کۆتایی هات.

■

ته‌وانی ناوهر گرا بو به‌ سه‌رکه‌راپه‌تی کۆمسه له ۲۰ کسه‌ زیاته‌ر بو. به‌ ئه‌وی ته‌ندامانی کۆنفره‌نس، به‌ش ده‌نگه‌ن، به‌ چه‌کی به‌ئانه‌سی: دو کسه‌ ره‌خته‌یه‌ن لی نه‌گه‌رت و، به‌ک کسه‌ په‌سه‌نی نه‌دا. به‌ ئه‌وی به‌ن به‌ ته‌ندامی سه‌رکه‌راپه‌تی به‌را درایه‌ی له ئه‌وی ده‌نگه‌گانی ته‌ندامانی کۆنفره‌نس زیاته‌ر به‌یه‌ن. به‌ ئه‌وی کاروباری کۆنفره‌نس به‌ ریکه‌به‌کی به‌را، به‌ن خۆم ده‌نگه‌ نه‌دا، سه‌له‌شی کسه‌ نه‌کرد و ره‌خته‌شه‌م له هه‌چ کسه‌ نه‌گه‌رت، هه‌چ له‌سته‌به‌گه‌شه‌ ئاماده‌ نه‌کرد بو.

ته‌ندامانی کۆمسه، له هه‌ندی له‌و هه‌ره‌یه‌نه‌ به‌ داخ بو، چه‌رکه‌:

۱. له‌سه‌له‌یه‌کی ئاله‌یه‌ریان ده‌س پی کرد به‌ له سه‌ر په‌له و پاچه‌ به‌ تابه‌تی له گه‌ل ته‌وانی له زه‌نه‌ن به‌ره‌ بو، ئاژه‌به‌کی نه‌د و پشموه‌یه‌کی سه‌له‌یه‌ن خه‌ست به‌و ئار ریزه‌گانی ریکه‌سته‌نه‌وه، ده‌سه‌گه‌یه‌ن تی دا دروست نه‌کرد.

۲. له به‌ره‌واوه‌را تۆنه‌ره‌ بو و، ته‌پانه‌یه‌ست کۆمسه به‌ لای ته‌نه‌ره‌تی دا به‌ن.

۳. ره‌ه‌ه‌ریان له گه‌ل پشمرگه و گاده‌گه‌ن باش نه‌بو، هه‌له‌یه‌کی به‌ لوتبه‌ری و هه‌راپه‌وه له گه‌له‌ن ته‌جه‌راته‌وه.

له ته‌له‌یه‌ی ده‌نگه‌ن دا سالار و جه‌مه‌ره‌ ده‌ره‌نه‌چو، هه‌مه‌ره و مه‌لا به‌خته‌یه‌ر به‌

دنگیکی کم در چون. دای پلا کردنوعی نعلیانی هلیواردن به ریز، سالار، مەلا پختیار، جمعفر، ملازم هومر. آسمان کرد و. هیرشپان کرده سر نعلانی گزنفرنده. لی گمراهن قسمی خزیان بکن. چند کسی لیان راپهرین وستیان به توندی ولامهان پدمنوه. پلام بز نوعی وزعهکه نعلیزی، من ریگم نعلان.

*

دای گزنفرنس تم هاورمانه توره بون و. هومشپان کرد که شورش و گزمله به جی نعلیل و. نچن بز دهروره. من چند جاری سردانم گردن و. زلدم له گیل وین بز نوعی دلیان بهینسوره چبگی خزی و. پینتوره کار بکن. پلینم به سالار و جمعفر دا که هر له م س پدگیتی دا پسانهیلنوه. کسه گانم سودی نهر. سور بون له سر هلیستی خزیان. مەلا پختیار له هسویان زیاتر خزی به دلشکاو نعلانی و. نارزایی دهرنهری. گیشته تسم به مەلا پختیارم وت: «کاتی خزی که من بوم به گزمله و، دواپتر به پدگیتی و، دسمان کرده به شورش، نصیبت پر کارایدک همه تازی مەلا پختیار، نیستایش نگر نصیبتوره زلدم باشه، نهری خواجهتزی بی. به بی تزیش کومله و پدگیتی و شورش پردوام نعلی»

به گزمله چون بز تاران. لور رزاندا مامجلال گراپوره تاران. قسمی له گیل کرد بون پگرنسوره کوردستان و قاتعی کرد بون. پلام نعلان له هولی ژیر به ژیری خزیان نعلوتن و، نهر داخهپان له دل دهرنهر. جمعفر نامیلکمهکی چاپ کرد بو به ناوی «مانگ گبران» موه. دهرنچونی خزی و هاوریکانی به گیرانی مانگ شهبانده بو.

■

حدک و پدک

نهرانی شورای شارهگان له معاهد گزبنوه به کپان کرد بز گفترگو له گیل کار بهدستانی رژی نهری. داواکاتپان له A مادهدا کو کرد پوره. له مادهدی پدکسپن دا داوای سلانندی مانی تازادی پهراردانی چارنوسی کوردپان کرد بو، له مادهدی هشتسپن دا داوای دهرکردنی سمرانی قباده موقتمهپان کرد بو له نهران. لم کوپونواندا نهرانی زور له ریکفراوه سیاسپهکاتی کوردستانی نهران پشدار بون. هسویان، چکه له نهرانی دهرکرات، سور بون له سر نوعی حکومتی نهران قم دهریکا له نهران.

لور نامیلکمهدا که سهارت به قبادی صوفته دهرپان کرد هلیستی خویان بوم جوره نهرنوه:

«پاش زیاتر له پدک سال راپهرین و لهریانی دانی گهلانی نهران له ۲۶ ی ربهاندانی ۱۳۵۷ دا شورش خعلکی نهران پدکم قوناخی سرکوتنی پری و پدکیک له کونهرستپن و دونهترین ریوکهکاتی سر به تسمیرالیزی له روهلانی نهرهراست دا تیکوره پچا. نو سرکوتنه نهر بز خعلکی نهران مابهی جمن و شادمانی بو، بز پهریهرانی دزگای پدکیکهراوی پنهالی بازانی زمینهکی گورچر بر و دل نعلین بو. چونکه نهرانه هیچ پهرندهکی دوستانهپان له گیل گهلانی نهران دا نهر و، جاری نعلپان ترانی بو له گیل کار بهدستانی تازه به سرهراکوتنی حکومتی خومهپنی ریک کون. شهزلی کپن و تورهی و نارزایی پهراسپر به قبادی صوفت سهرتاپای نهرانی داگرت

بو، زوردهی حزب و ریگخراوه‌گانی کوردستان و سرتاسری تهران دلاواپان ده‌کرد تهرادی
تفرادی قیادهی مروتیت له تهران دهرکین. سهرمند و بی پندنی همرو پاس و خواستی
سیاسی ده‌هاته سهر قیاده و نو تاقسمیان له زوردهی جیناپته‌گانی کسزن و تازه
کارمستانی تهران دهره‌هق به کورملائی خلطک دا به پشدار دزانی.

تدگریی حزبی دیسروکراتی کوردستان زیار له تهرادی ریگخراوه تهرانه‌گان
شارمزی تاگار و گردوهی دژی گملی سهرکاپه‌تی نو تاقسه بر، ههرچند حزبی نیمه پتر
له همریان کوته‌گی خوروشی و به‌کریگریی توانندی وی کومت بو، پلام له پتر هستی
مستولیت پرامهر به چاره‌نوسی گملی کورد و هزاران مالی لیقوماوی کوردی عهرافی
که له تهران دا ناواره و سرگردان بون هیچ کاتیک لیگری توله نمستاندنوی نیمرو همرو
کاتیک لو پاوردها بر که پاداشی جیناپت و خمیانمی نو تاقسه دهی به رفشاری باش
له گمل کورده عهرافیه دهرمیره‌گان پداتموه. هر پومش له همرو جیگاپه‌ک دژی نو
دلاویه راوستا که کورده پشاپهره عهرافیه‌گان له تهران دهرکین.

به دوی سهرکومتی شسور دا کاتیک نوینرانی دولتی کاتیی سهرمندس
بازرگان هاتنه معهاد تاقه نوینری حزبی نیمه لو کورنوه‌دا زور دژی پندنی هشتی
داخرازه‌گان بر که داوی ده‌کرد تفرادی قیادهی مروتیت له تهران دهرکین، دلاپش که
نو پنده به زوردهی دنگ پمند کرا حزبی نیمه چمندین جار به رمسی نو داخرازه به
شتیگی غمیره توسولی دانا و رتی کورده‌وه. کورملائی خلطکی کوردستانی تهران
شاهیدکی زیندن که حزبی نیمه له سر نو سیاسه‌ته پندنی له بی گوترا و چزن له
لاپن زوردهی ریگخراوه سیاسه‌گانی تهرانه پلاماری توندی تمهلیاتی کرا به سر.

پلام حزبی نیمه دهسان له سر نو سیاسه‌ته مستولانهمی خوی روشت و
نومندی له تواناشی دا همرو خلطکی کوردستانی بز کزمه‌گ به پشاپهرانی کوردی عهراف
هان دا. هزاران مالی عهرافی که له ناوچه‌گانی دوردستی تهران سرگردان بون به
موانعتی حزبی نیمه گرانوه کوردستان و به تمشوقی نیمه له کوردستان دا جیگا و
ریگاپان بز داپن کرا و حاونره.

له کونفرانسی گلان له تارانیش که نوینری زور له حزب و ریگخراوه سیاسه
ناوچی و سرتاسریه‌گانی تهرانی تی دا بو، تضیا ریگخراویک که دژی ههرش کردن بز
سر قیادهی مروتیت راوستا حزبی دیسروکراتی کوردستانی تهران بو، له به‌پارناصی
کونفرانس دا به زوردهی دنگ به‌پاریک له دژی قیادهی مروتیت پمند کرا، پلام هر
لوی دا به سراجت گوتراوه که حزبی دیسروکراتی کوردستانی تهران سوخالپ بو.

به کودتی له گمل ثوبی زوردهی هیزه سیاسه‌گانی تهران و به تاییدی کوردستان
به توندی له دژی قیادهی مروتیت گاریان ده‌کرد، حزبی نیمه هیچ روخت هملوستی
دوژنانی پرامهریان نه‌گرت و هر لو پاوردها بر که تهرانه وه‌ک سهرانیک دهی چاریان
لی بکری و به پی ی توانا پارمینی خزانه لیقوماوه‌گانان پدی. »

سهرکده‌ایتی حدکا لم راپورتدا دوی خریان پاس نکا له چند مسئلی گزنگ
دا پرامهر قم:

- رازی نه‌بون به ناوانار کردنی سیاسی قم.
- رازی نه‌بون به دهرکردنی سهرکده‌گانان.

- هیتاموسی هزاران خیزانی نغنامه‌کانی قم بۆ گوردستان، که دواپستر بون به چه‌کهلگری لشکری با‌زانی بۆ شهری حدکا و. پدکیتی.

بپگرممان تم عطی‌ستمنی حدکا سهارمت به هست گردن نمور به مسئولیت. وه‌کو لم راهوردن بۆ پاساودانی تم عطی‌ستمان ترسیرانه، بطگر بۆ هیتاموسی قم بو وه‌کو ملوزمی گهانی پدکیتی. حدکا نه‌تست پدکیتی له پخژاردی قم ناسوده بی. بلام قم بون به هیزی پارسه‌تهدیری نیران بۆ تیکشکاندن حدکا و دهرگردنی له زوری ناچه‌کانی گوردستانی نیران.

قم له حدکا بون به ساره‌کمی شیخ هزمر!

■

له فزولکلوری کوردی دا نه‌گسرنهوه: شیخ هزمر به لای شمه‌خلیکی چر و پردا راته‌موری. شمه‌خله‌که ناگری گرت بو دوکلی لی به‌رز نه‌موره. شیخ هزمر ته‌روانی ناگر زلری بۆ ماریک هیناره که له ناو تورک‌یک دا گیری خواردوه، خه‌ریکه له گهل پووش و پاوانی شمه‌خله‌کدا پسووی. مار له تاو گر و دوکلی تملیشکینی و. عطش‌ه‌ه‌ن‌تهدوه. بلام هیچ ریگاپه‌کی نای دهرپا بی. شیخ هزمر به‌زی به ساره‌کدا دیته‌وه. گالزکیکی دره‌زی بی نیی به سر ناگره‌کدا بۆ راهل نه‌کا. ساره‌که خزی له گالوکوه نه‌پچی و له ناگره‌که تی نه‌پری. بلام هه‌ریکه نه‌گانه شیخ هزمر خزی له ملی نه‌تالینی و نه‌پری پاداشتی چاکمی شیخ هزمر به گه‌ستی پادته‌وه.

لای

له سه‌ره‌تای شویانی ۱۹۸۱ دا له تاران ریکخراویکی تازه به ناوی: «لشکری نه‌لامی کورد» که بۆ گالته بی کردن ناویان لی نا بو: «لاک» دامه‌زرا.

تم ریکخراوه تازه‌به هیچ به‌رنامه‌ه‌کی سیاسی نه‌پ. دامه‌زیننه‌کانی: مه‌لا حسین ماریوسی. شیخ قادری سۆتکه. عه‌باس شاهین. که له تاران داته‌نشتن له ناو خه‌زان دا کۆک نه‌پن.

مه‌لا حسینی ماریوسی و شیخ قادری سۆتکه له دواي ناشه‌تاله‌وه له نیران دانیه‌شت بون. مه‌لا حسین. خه‌لکی ناوچه‌ی تله‌مفر. گه‌راپه‌کی گۆنه‌په‌ست و دواکورتی له کوردستان داپراو و. شیخ قادریش. خه‌لکی گوندی سۆتکی ناوچه‌ی قه‌لاسه‌وکه، قوله دهره‌ه‌گیکی زالم و نه‌خ‌تهدوار بو. بلام عه‌باس شاهین. گه‌راپه‌کی زیه‌رک و لیزان بو. سه‌رده‌ه‌یک له گهل وهرکه اخوان المسلمین» له سوپل کاری کرد بو. له ۷۴ دا به‌و به پشمرگه و. له سه‌ره‌تای دامه‌زاندنی پدکیتی دا هاته قامه‌شلی له گهل پدکیتی کاری نه‌کرد. خزی وا دهرتخت ریکخراویکی له ناو نه‌فسه‌رانی جه‌ش دا هه‌به. به‌م نه‌په‌مانه ساره‌ه‌ک ده‌ستی مامجلائی به‌ی هندی پاروی لی کیشاپه‌وه و. سه‌ره‌تای سه‌ره‌ه‌ی کرد و. دواپستر که وازی له پدکیتی هینا هاوکاری له گهل ده‌زگای سوخا‌ه‌راتی سوری و لیبی نه‌کرد و. خزی گه‌مانده کاره‌ده‌ستانی نیرانی.. نه‌مانه هه‌ر پدکه‌مان بۆ سه‌به‌ستی. بلام هه‌مه‌یان له ژیر چهری نیران دا و. به نامۆگاری نه‌وان پدک کورت بون.

■

لشکره‌که‌مان لهنوی لشکری به‌که‌یگه‌راو بو. نیران چه‌ک و پاره و په‌ناگای. وه‌ک

پهشک له سپای پاسداران، یز دا بین کرد بون. هرکس نمبر په چه که ملگری نمان:

۱. پاروی مانگانیمان په ریکو پیکي نمانه.

۲. چه کی جوان و ناز بهان نمانه.

۳. نمبروانی مال و خیزانده کی بیات یز نیران و، خوشی په نازادی په سرانسمری
نیران دا بگری و بسورنسمره.

۴. شمری رژیم نمانه.

■

نم «نیشاز» انه لور گاندها که په هزاران کس له جمعی عیراق هملات بون، له
دیهاندهگان دا بی درامست و تیشوکار دانیش بون، هر ودها یز همدی له دانیشخواری
دیهات که نمبروانی له گونده کی خزی دا پینسمره و، همر نمبر دسکورتانیشی همی و،
په ناو خزمستی دین و نیشتمان نمانه، وای کرده له ماوه پیکي کورت دا پمره پسین و،
هیزیکي زلدر پیکمره بنین. هیچ بیرو و اوسیکي دینیا یا نمانیشی نمبر که نمانه پیکمره
کوز پکانونه، نمبر کی خزی کرده پونموره دسکورتی مادی و، ممبستی تاییدی یو. له ناو
هیزه که بیان دا کسانیا جزو اجور کوز پو پووه. پاروی پش دستی تی خست بون و، همدی
کسی خزی ناره پره ناو امانموره. په کیستی پش همدی له کادره گانی خزی ناره ناو امانموره.

گوندانیشی کی سوری همر ناوی محمد محمد شیخز یو. له گیل تاشینمال دا نمبرش چو
پو یز نیران. لم پرمندا نمبرش چو پره ناو لاکموره. مالا حسین دوی گورانی و موزسقا
پو. نمبرش په چاولیکمری نسمام خرمینیا لای و اهر حرامه. نای کس گورانی ملی یا
گوری ی لی بگری. رژیم کبان له پاره گای لاک له تاران له سر نمبر کشته په مالا حسین و
محمد محمد شیخز نمبر په مشهور بیان. محمد علی: «کوز قورانی خزت بخونه، نمبرش
تنبوری خرم لی ندم، پزانه خلک له کامان کوز نمبرش» مالا حسین علی: «نعلی
نم زمانه نایمی فسق و فجور، دیاره له تو کوز نمبره»

■

سمره تا که ویشتهان دس پکمن په کار کردن خیزان چمند کسب کبان نارد یز
ناوزنگ یز گفتوگوز له گیل مکتمی سیاسی و، له سر چمند مسئله په ک پیک هات بون.
هر ودها نیرانیش داوی له په کیستی کرده پو کارناسانیهان یز پکا، پرا صبر پو یی نیران
کارناسانی یز په کیستی پکا.

که نیرانی نیران و په کیستی تیک چو، نمبره کاری له نیرانی لاک و په کیستی پش
کرد. لاک پلنیهان داو:

۱. دس نمبره ناو کاروباری خلک موره.

۲. دوزمانی په کیستی و کسانیا گومانلیکراو له ریزه گانی خیزان دا ورنه گرن.

۳. پارمینی په کیستی بدن یز گورنموره چه ک.

■

گیل

هر لور ماوه پدا سامی سنجاری پش حینیکي نازدی داصفرانده په ناوی: «حزب
الشعب الديمقراطي الكردستاني».

زلدری نم حینیهانه هیچ زمینیه کی فیکری یا کز مهلا پمتیهان نمبر. له سامی

جنگی عراق - ایران و. ناگزینی پدیده - پارتی دا دوست نکران.

سامی له بندهالیهکی دسروشتری سنجاره. په رچملهک پزیدی پون و موسلمان پون. له سردومی پاشایهتی دا په «پهشته» نیره‌واره پز پمستانیا و. لموی هندمسمی خپننوه. هر لموی تیکه‌لای حشع پر. دواي ۱۶ ته‌میزی ۵۸ پدکی له توندروه‌گانی حشع پر. تاوانبار کړا پر په هارمشی له روداره‌گانی ۱۹۵۹ ی موسل دا. که تنقیلاي ۸ ی شپانی ۶۳ پر. وازی له حشع هینا و. هلات پز سالومه که تفرسا پاره‌گای مدگشی سیاسی پارتی لی پر. له تیکه‌گامی شورش دا له گرده‌رش کوهه کار.

له ناگزینی نه‌وان پارزانی و مدگشی سیاسی دا. په لای لای سرکوتووا دای شکاند و. له هاری ۶۶ دا پر په تمداسی مدگشی تمفیزی و. له کزنگری حوتوم دا هلیک‌بردا په تمداسی کزیمشی ناومندی و مدگشی سیاسی. دواي خړیندومی پمیان نازاری ۷۰ پر په وزیری تیماری شپال.

سامی شو کانهی وزیر پر هولی داپر دستمیک روشنیر و خړیندوار په تاپه‌تی نوانمی خزان په چپ داننا و. نوانمی له ناو حیزی شپوه‌سیره هات پون. له خزی کز پکاتوه. دواي هلیک‌برساتومی شمی کوردستانیش له گمل نوانه پوهندی پاش و نزیکی راگرت پر.

دواي ناشه‌تال سامی چو پز ایران و. مانگی کانونی پدگمی ۱۹۷۵ په ناگاداری و پارمینی ساواک ق م ی پیک هینا و. خزی پر په سکرتری و. پز شو مه‌سته سفری نوروپای کرد.

✱

سامی له سالای ۱۹۷۵ - ۱۹۷۹ دا سکرتری قیاده موروقه‌تمی پارتی پر. له کزنگری نزمی پارتی دا خزی هلیک‌واره‌وه. ماوه‌پک خزی وا پشان دا که دستی له کاری سیاسی هلیک‌گرتوه. دواي ماوه‌پک ایران گرتی. قسی جهاواز له سر گرتنه‌کی هپو. هندپک تمپانوت: پن‌مالی پارزانی په گرتی داوه و. هندپکی تر تمپانوت: په ترمسی جاسوسی گپراوه. دواي چند مانگی پمرو رو‌شته لندن. لموی کپوتوه جموجول. پمروندی له گمل هندی له هاوکاره‌گانی سردومی قیاده موروقه‌ته. په تاپه‌تی نوانمی له نوروپا پون. تازه کردوه و. سردانی سورپای کرد.

له ته‌میزی ۸۱ دا سامی هاری و هاوکاره‌گانی خزی کز کردوه پز کزنگری دام‌فراندنی حسین‌پکی تازه په ناوی: «پارتی دپس‌گراتی گملی کوردستان». سامی حیزه‌کی په ژماره کم پر. پنکی جصاصوری و هیزی پشم‌رگی نپو. تاقی روشنیری لی کز پوپوه. له گمل تاقی سربازی هلاتو. لو زه‌ساندا که ژماره‌پکی زړو گمبی کرد له سربازی هلات پون. همو لایک تمپانوی هندپکبان پز لای خزی راپکشی. به‌لام له کاری خزی دا پامخی په دو شت نندا: راگپانند و. پمروندی دپوه.

له شام جسریده‌پکی کوردی - عربی له ژور ناوی: «گمل - الشعب» دا دیونه‌کرد. له چار جسریدی زړو له حسین‌گانی کدا په روالتم جراتنر و په ناوم‌رک دیول‌عنتر پر. چند نامیلک‌پدکشی پلاو کردوه.

سامی دوست‌په‌تی له گمل سورپا. لپسا. ایران دام‌فراندا. حسین‌پکی وکر دوکانپکی سیاسی لی کرد پر پز دواي پارمینی له دیوله‌تان. تمانت له حسین‌په

کوردیه‌گان. تنخیا یه‌ک جار سامی یه‌ک ملیون دۆلاری له لیبیا بۆ پارمندی هیزه‌کمی و فرگرت. وه‌کو نهمانوت له ناو خنپان دا له سمر نم پاره‌یه تیجکچون و. هه‌ندیه‌کیان ١٠ یه‌کجاری لی ی دور گه‌وتنه‌وه.

■

تیجکچونی یه‌کیتی و ئه‌ران

مملاتی ی دسه‌لات له ئه‌ران دا له ئه‌ران هالی دینی میژمه‌سهر و هالی دینی پانتول له پی گه‌شت بوه پزیه. سامجیلال له حه‌زه‌ه‌رانی ٨١ دا گه‌شته‌وه ئاران. هنی صدر، سه‌روک گۆماری ئه‌ران، مسته‌فا جه‌مران، وه‌زیری ده‌فاع، فلاحی سه‌روکی ستادی نه‌رتشی هینی.

وه‌جیه‌یه‌کی گه‌وه‌ی چه‌کی قورس، ناوه‌یی و. سه‌روک به‌ سه‌روکه و به‌ پاپور گه‌شت بوه ئه‌ران بۆ یه‌کیتی. ئه‌ران هه‌لنی پشه‌کی به‌ سه‌روا و لیبیا داوهر نم چه‌کانه تسلیم به‌ یه‌کیتی بکا. ده‌ستی به‌ سه‌روا گرت و. تنخیا پارچه‌یه‌کیتی نه‌دا به‌ یه‌کیتی.

هنی صدر، هه‌لنی به‌ سامجیلال داوهر، که‌ په‌وه‌ندی ئه‌ران له‌ گه‌ل یه‌کیتی چاک بکا و. چه‌که‌ گه‌راوه‌کان ده‌انه‌وه و. هه‌ولی چاره‌سه‌رکردنی ناشته‌یه‌انی گه‌شی کوره‌ه‌کانی ئه‌ران به‌دا. فلاحی پش هه‌مان هه‌لنی دا بو. ٣٠٠ کلاشینکوفه‌یان داوهر به‌ له‌ گه‌ل خنزی به‌هینه‌نه‌وه. گه‌شتنه‌وه‌ی سامجیلال و نه‌و هه‌لنه‌ خه‌شانه‌ی پنه‌ان داوهر. هه‌ممه‌مانی ده‌خه‌ش کرد. لاسان داوهر «ده‌وه‌ری وه‌حه‌سه‌ت» مه‌ان لی ته‌که‌سه‌نه‌وه. به‌لام داوهر ماوه‌یه‌کی که‌م ناگه‌یه‌کیان ته‌قه‌نه‌وه. هنی صدر به‌ سه‌روای سه‌روکه هه‌لات بۆ په‌ارس و. فلاحی له‌ هاله‌که‌یه‌مه‌را ته‌قه‌نه‌راوه‌وه و. نه‌و هه‌لنی ده‌ستی به‌ سه‌ر کاروباره‌دا گرت به‌ ناخه‌را که‌مه‌ته‌وه دۆمه‌انه‌ی یه‌کیتی.

■

هالی دینی که‌ په‌رو زال بون ته‌مه‌ر، هه‌له‌ه‌ستی په‌رامه‌هر یه‌کیتی دۆمه‌انه‌ بو. ده‌سته‌یان به‌ سه‌ر چه‌که‌کان دا گرت. چینه‌د جاری نم پاره‌یه‌وه که‌مه‌یان له‌ گه‌ل کرا پی سه‌ود بو. که‌په‌رایه‌کی سه‌ره‌نگ کرا بو به‌ فه‌رمانه‌ی هیزه‌کانی «شه‌مال هه‌ره‌ب» ناوی سه‌هادی شه‌رازی بو. داوای وه‌له‌یه‌کی «نه‌زانی» و، له‌په‌رسه‌روای ناوه‌ی پهنه‌وه‌ی یه‌کیتی کرد. نه‌ه‌ش، مه‌لازم هه‌مه‌ر، نا‌زاده‌ هه‌روامی، په‌که‌ری حاجی سه‌فه‌ره‌مان ناره‌د.

داوای نه‌وه‌ی که‌سه و گه‌شتوگه‌یان کرد بو، سه‌هادی شه‌رازی به‌ راشکاوی پی ی وت بون: «نا‌زاده‌ کردنی عه‌راق، له‌ پاک‌کردنه‌وه‌ی نه‌روه‌ ده‌س پی نه‌کات - که‌په‌نه‌وه‌که‌ له‌ وه‌سی بو، سه‌ه‌ستی پاک‌کردنه‌وه‌ی ناوه‌ی وه‌سی بو - نه‌ی نه‌ه‌ش هیزه‌گانه‌شان وه‌کو نه‌ه‌راوی بارزانی به‌مه‌ن بۆ نه‌ره، په‌که‌مه‌ تا سه‌ر سه‌روای عه‌راق له‌ هیزه‌گانی سه‌ندی نه‌ه‌یلاب - سه‌ه‌ستی هیزه‌گانی ده‌کا و سازگا بو - پاک‌که‌نه‌وه‌، که‌ گه‌شتنه‌ سه‌ر سه‌روای عه‌راق، له‌و چه‌که‌نه‌ی هه‌ناوتانه‌ زۆر زه‌نه‌ره‌ان نه‌ه‌می! تا نه‌وه‌ نه‌که‌ن جاره‌یه‌کی که‌ پاسی چه‌ک ده‌کهن»

هه‌ر به‌م ته‌گه‌ه‌شته‌یه‌کی له‌ دروشه‌ه‌کانی ئه‌ران له‌و زمه‌نه‌دا: «راه‌ قدس از که‌یلا سه‌یگه‌ره» بو. گوا‌یه‌ ته‌گه‌ره‌یه‌ی عه‌راق بوخه‌یان و که‌به‌لا به‌گرن ره‌گیی ره‌گه‌ره‌کردنی

گودس له نیراتیل نه‌کریتموه.

وله‌ده‌کمی پمیزوه په هالیکو‌تیر روانه‌کرد پر یز مه‌هاد. په نانومندی گمرانموه
لامان. داواکاتی سره‌هنگ صهادی شیرازی روڼ و ناشکرا یو. په‌لام په تېسه جېبمې
نغه‌گرا.

سوریا وله‌ده‌کمی گمروې په سروکاپتی عه‌لو‌عظیم خددام نارد پر گنغو‌گز له
گمل کار‌ده‌ستانی نیران. په‌کمی لو پاسانې تم وله‌ده له گمل نیرانی کرد یز، چاک‌کردنی
پېروندی په‌کیتی - نیران و. رېگدان په ناردنی چه‌ک یو. حازم (عبدالجبار الکبیسې)
پش له گمل تم وله‌ده هات یو. نیران‌په‌گان وټ یوان: «تېره چزن چه‌ک نمدن په مانه
نسانه هم گوردن و هم سوتنن یز هردولامان خه‌نن:» نه‌پانزانی یو خددام سوتنه‌په.
وله‌ده‌کمی نیرانی له گمل حازم هاتن یز ناو‌زنگ یز هل‌سنگان‌دنی هلم‌سرجی
ناو‌چه‌ک و. پېروندی په‌کیتی و حدکا. نسانه له سره‌دشتموه په پی هاتن یز ناو‌زنگ،
زفولان جلی پاسداران له پور کرد یو، چه‌کیان پی یو. په دین‌ای رېگا له چنده جېگا په
بهانوی نوی‌کردن و پشودانوه یز چاو هلم‌سنان خزان دوا خست یو. یز تودی کبش‌په‌ک
له گمل حدکا دوست بکمن. دواي گمرانموي وله‌ده‌که نیران بریاری دا پېروندی له گمل
په‌کیتی پېری.

راگرتی هاوسنگی له دوستاپتی دا له گمل حدکا و یزوتنموي کورد له لاپه‌ک و،
دوستاپتی له گمل حکومتی نیران له لاپه‌کی تر کاریکی له کردن نه‌هاتیو. ماسج‌لال
نهم‌ست تم هاوسنگ‌په راپگری. په‌لام زوری نتم‌خا‌پاند ناشکرا تمور. هردولا نیران و
حدکا نه‌کرتنه تنگ هلم‌چنن په په‌کیتی. راسته‌کمی زور چار پېشم‌رگی کوردستانی
هیراق له شمرگان دا پشدار نمون پی تودی پسیان وټرا پی. خویان له پور سخی
هلم‌سرجی کوردستانی هیراق یز پشودان و گمران و سوران تم‌چرنه دیوی نیران و،
تېک‌لوی نو شمرانه نمون. له لاپه‌کوره سر‌کرده‌اپتی حدکا و رېک‌سراوه‌کسانی تر
صمتون‌پان نمون، له لاپه‌کی تروه گېرو‌گرفتې سیاسی گموره‌پان یز په‌کیتی له لای
حکومتی نیران دوست نه‌کرد.

دواي هملاتی پتی صدر، نیران له پر په‌لاماری هم‌و توانمی دا که په نندام و
پېشم‌رگی په‌کیتی ناسرا یون و گرتنی. مو‌حسین علی نه‌کېتر، عه‌لو‌درواق مه‌رزا،
علی حویز، لاوکز و تاقی پېشم‌رگی بر‌نار که له نم‌رخانه‌گان دا یون و، هندی
پېشم‌رگه که یو کونی کطوبل له بازاری شاره‌کاتی نیران یون. نسانه گېرا یون
هم‌پان نه‌چازدی رسمی دول‌تپان پی یو. مو‌حسین نوی‌تری په‌کیتی یو لای نیران و،
عه‌لو‌درواق له سفارته سوری گاری نه‌کړه. تم کاره له کاری حکومت نشم‌چو. په‌لام
توان سفارته نم‌ریک‌پان داگېر و، هم‌و دیپلمات و فمران‌پره‌کاتپان گرت یو. شتی
وا چاومردان نه‌کراو تمور. چنده سانگی له زندان دا مانه‌وه، حکومتی سوری له سوری
هملانی، نه‌چا پور دران. په‌لام پېروندی نیران په‌کیتی و نیران پچرا.

پیشینواتی هملومرچی کوردستان

هارینی سالی ۱۹۸۱ هملومرچی کوردستان تالوزا بو. چیشی هسراق زدری خمریکی شیری نهران بو. دسلائی به سر زوری دهاته‌گانی کوردستان دا نسا بو. لاوانی کورد به کومل له دس سربازی هملومرچان و، رومان نه‌کرده لادیکان. دهان هزار سربازی هملاتی له دهاته‌گان دا کو بوپنوه و، هر حیزه هملی نه‌دا زدرتین ژماره‌بان به لای خوری دا رابکشی و، بیتنه‌سته ریزی پیشمرگه‌گانه‌وه. هر حیزه پیشی خزی گه‌لی رابکشی بو، هیزی ده‌گداری لی دروست کرد بون. چود و جوقلد، هچکاسیان کیشی به‌گشتی سلبشیای حیزه‌گانیان چاروسر نه‌کرده بو، هر حیزه هملی نه‌دا خوری زدرتین ژماره‌ی ده‌گداری هبی و، لو ریگانه‌شوه دس بگری به سر سهندانی کار و چالاکي دا.

هارینی سالی ۱۹۸۱ پنج هیزی ده‌گدار که سر به پنج حیزی جهاواز بون، به ناری پیشمرگه‌وه له دهاته‌گانی کوردستان دا، به تاییتی له ناوچه‌گانی سلبانی، هملیر، گرمسیان.. دا تراتینیان نه‌کرد. نه‌گرمچی چوار لم حیزانه: پدک، حسک، حشع، پاسزک، له چارچسوی سیاسی «چود» ا کوپنوه، پلام هیزه‌گانیان سربخنز و له به‌گتری جهاواز بون. هملیرگه‌گانیان سرکره‌ایتی و، سمرمانده‌یتی تاییتی خویان هملر، کسان گری ی له لفرمان و تازوگاری نوری ترهان نه‌گرت.

ده‌گداری حیزه‌گان، به تازوی خویان و بی هچ لهرسینه‌وه‌پدک، خملکیان نه‌گرت و نه‌گرت و هر نه‌دا، پارمیان نسمند و، پارمسیان کز نه‌کردوه، سمرانه‌بان وهرنه‌گرت. بیکاریان به داتیشستوانی دهاته‌گان نه‌کرده و، زور جبار لنبان ندان و سربانه‌نبان بی نه‌کردن. داتیشترانی دهاته‌ خمریک بو پیشمرگه‌گان له هر چار نه‌گوت و، له شورش نه‌بیزدان. سرکره‌ایتی هچ لادیکشیان مشوری چاکردنی تم بمرطلایی و بی سمرمسیانی نه‌شفرارد و، چارپوشی له خراپه‌گانی ده‌گداره‌گانی نه‌کرده.

نیمه له سرکره‌ایتی ده‌گیتی دا زور چار پاسی تم هملومرچه نالبارمان نه‌کرده. پدکی له ژماره‌گانی «لانی ریگه‌راوه‌یی» کوملسمان بز جوری رطشار له گمل خملک ترخان کرد و، هملان نه‌دا گادو و پیشمرگه‌گانیان به جوری پرموده بکین. که رطشاران جهاواز بی له هی حیزه‌گانی تر، به تاییتی چونکه تا نوسایش ده‌گیتی هیزی همره گموره و دسلاکدار بو. بریارمان دا له ناوایه‌گانی ناوچه‌گانی ژیر دسلائی شوری دا خملک هان پدمن به هملزاردنی تازلد چند کس له خویان بز «نهمرمسی ناوایی» هملبیزن. نهمرمسی ناوایی، تا بری بکری خزی کیشه‌گانی ناو ناوایی چاروسر بکا، توان پیشوازی له پیشمرگه بکین و، بو همرانه‌وه و خواردن له ماله‌گان دا دایانسمزین و، نه‌گرم کارکیان هملر به خملکی ناوایی له ریگای نه‌واتوه جیبه‌چی ی بکین. لاسان وابر نستر گاتی نه‌وه هاتو، خملک کس خملک له کز بونی دسلائی پدس وهرگری بز حوکمرانی خوری و، لاپلا کردنی کیش ناوایه‌گانیان و، ریمین له پیشمرگه که دس وهرمده کاروباری ناوخر و لانی تاییتیه‌توه.

له چند جیگا دسمان کرد به جیبه‌چی کردنی تم نه‌جرویه و، نهمیانی باش و سمرکوتی هملر، خملک به گرمی پیشوازیان کرد و، به چاکی جیبه‌جیان کرد. لاپنه‌گانی چود، هملیرگه‌گان، به جوری هملیستی لم تمجرویه گرت:

- حکم که له ناو لایمده کانی جوردا له ههمیان زیاتر له سر نعرزی کوردستان چه کداری هبیر، هر له سره تاره کعوته دوژمنایه تی تلپهرمینی تاوایی. توان ندهک هر ریزی نغدامانی تلپهرمینه کجیان نه گرت، بملکو تلپهرمینه کانیان هملومشانده نو، له نغدامه کانیان نهدان و، له چند جیگا بز توهی سرکیان بکمن له حوزی مزگوتیه کانیان همل نه کیشان و، چه کبان نه گردن و، چه زاپان لی نغمتن.

حکم بز توهی بز خلکی دهرضا که په کیتی تنیا هیزی دمه لادار و دسریشتری کوردستان نه، له هر جیبه کی بوی بکراهه براره کانی په کیتی هملومشانده نو، بز غوته؛ که په کیتی راوی کور و کپری قدهغه کرد، نو راوی نازاد کرد و هانی خلکی نهدا گوی له قسی گاداره کانی په کیتی نه گرن و، راو بکمن. که په کیتی دارمین و خلطز گردنی قدهغه کرد، نو هانی خلکی نهدا گوی له قسی گاداره کانی په کیتی نه گرن، دار بون و خلطز بکمن.

- حشع که هیزی چه کداری له حکم کستر و، له ناو دبهاته کان دا کعتر گوبان لی نه گبیرا، لو کوبنوه دولوپهانی له نیوان سرگردایه تی په کیتی و توان دا نه گرا، واپان دمرئخت که نهران وکسو سره تا دژی تم تجرویه نه، بلام په کیتی بز بهمیز کردنی خوی به تنیا گردیده تی بی توهی حساب بز لایمده کانی تر بکا. واپان پشپنار نه کرد له همر تاوایه ک دا تلپهرمین پیک بی له نیوانی حیزه کان؛ په کیتی و، لایمده کانی جود. چندی بز زمان روژ نه گردنوه که «تلپهرمینی تاوایی» شتیکی جیاوازه له «حکومتی نیشیلاکی» و «هروی بگرتی حیزه کان» و، نعه بز کعتر دتوهی دستبروردانی چه کدار و گادری حیزه گانه، لغوته هی په کیتی، له کاروباری ناوخزی دبهاته کان، نهاننویست بهملین. سو بون له سر هملوستی خویان، نهانویست لو ریگاهوه جیگا پیکه له ناو دانیشتوانی دبهاته کان دا بز خویان بکشنوه، له کاتیک دا له زورایه تی دبهاتی کوردستان دا نغدام یا دوستی حشی تی دا نهو. نهمیان کرد بر به بیانو نرانیش دانیان به تلپهرمینه کان دا نغدا و، ریزیان نه گرتن.

- پارتی لو کاتدا هیزان له ناو کوردستانی عسراق دا نهو، په تاییده تی لو ناوچاندا که په کیتی لی بو، هندی صفرمه یان جاروبار نه گمشته شارمژور، هورامان، روستی.. پاش ماوهیک نه گرانوه بز تهران.

- پاسوک، هیزیکی چه کدار یا سیاسی نعرتی نهو، بخرانی کار له روهی روداوکان بکا، بلام نغیش وکسو حشک هملوستی دوژمنانه بر له تلپهرمینی تاوایی.

په کیمین شیری جود - په کیتی

هاورمان له گیل گزونی پهریونی تهران - په کیتی دا، تا نعات گزوی و ناووزان له پهریونی نیوان چه کداره کانی جود - په کیتی دا له سرانصری کوردستان دا زیادی نه کرد، چوار براکمی جود له ناو خویان دا تاکوک بون، بگرو له سر هیچ شتی ریک نهون پیک مسئله نهی، نغوش: برونکاری صترسی په کیتی، بر.

لو صاومه دا زیاتر له ۱۰ جار پیکادانی خویناوی چهوک و گهوه له نیوان لایمده کانی جود و، هیزه کانی په کیتی دا روی دابو، زووشی له سر چهک لرانیدن له ناو په کیتیهوه بز لای نهران و به پچهوانوه، پاره وهرگرتن، وطشار له گیل تلپهرمینی

ناوایی، خصلت گزین، به واتمه‌یکی تر حوگسمرانی ناوچه‌کان، له ناو نم رودلواندا هندیکیان معترسی دار بون.

پاسزگ و یه‌کیتی

پاش نیرمزه‌یک، همرا خوزی و، کزصلطیکی تیکلاو له گوردی هم چوار پارچه‌که: محممدی مره‌مدی له نهران، یوسف زلوانی له سوریا، خمیز و چند کسبکی تری گوردستانی تورکیا، له سمرانی یه‌کی له خاتره‌گانی ناوژنگ له پهر هتاو دانیشته بون دمه‌مندی مان نه‌کرد. نازاد مستعلا پهدا بو، لای دایه لای نیمه. به خبره‌اتمان کرد و، له گهل دانیش‌ه‌وکان به یه‌کترم ناستندن. به گالته‌وپیمان وت: «هیر تیره گوردستانی نین، نیمه‌ی گوردی چوار پارچه گزی‌بنه‌موره»^۹

دانیش‌ه‌وکان ششکی نوتزبان له سر پاسزگ نمتزانی. گموتته پرسپاری جزراوچیز له نازاد. یه‌کی لور پرسپارانی محممدی مره‌مدی گوردی تهر بو: «له ناو ریکخه‌لوه‌گانی گوردستانی عسراق دا خزان له کام ریکخه‌لور له هسویان به نزیکتر نمتزان؟» نازاد یه‌کسر وی: «کزمه‌له»

*

زلانی ۲۲ ی حوزبه‌رانی ۸۱ چند پیشمرگه‌یکی همری ۳ ی شاره‌لور له گزندی مامنه‌لان له گهل چند پیشمرگه‌یکی پاسزگ دمیان له یه‌ک نه‌گسری و به تلمنگ له یه‌کتری راسا بون. له پاسزگ دو کس: فارس و بیستون و، له یه‌کیتی همری حاجی عبداللای گتکی، که لمراتندی مفرزه بو له کتری ۱ ی همری ۳ نه‌کوژین.

بز زلانی دوا‌ی تاقی پیشمرگانی تیکلاری یه‌کیتی، که هندیکیان تازه له ناو شاری سلیمانی گهرا بونوه و، هندیکیان چو بون بز همری گزنده‌ی کس‌کاربان بز سلیمانی، به سواری تورم‌سیلیک له سیته‌کوره نچن بز گمده‌ی، بی نه‌ی ناگاپان له روداره‌کی زلانی رابوردو بون. تورمز همر چه‌کداره‌گانی پاسزگ له گوردی گزبونه‌موره. پیشمرگه‌گانی یه‌کیتی نچنه ناو پیشمرگه‌گانی پاسزگه‌وه. توانی پاسزگ نمایانی چه‌کیان بکین و، نیتانده‌ی پهر دسره‌ی. هندیکیان نه‌کوژین و، هندیکیان بریندار نین. نچنه سر برینداره‌کان نواتش تهر و نه‌کین.

لور روداره‌ا شش کس کوژان لوانه: جمعال عزیز لمراتندی کتری ۵ ی همری ۳ ی شاره‌لور. وصتا فایقی پزگرو. وصتا ره‌بسی پنا. همریکیان نمناسی کزمله و جمال و فایقی نمناسی یه‌کم کونفرنس بون. جمعال مامزستا و پاوکی چند مناسی بو، له کارسانی هکاری دا له سر داوای ریکخستان هات بوه دمووه، به‌شداری دموه‌ی کادان بو له قنصل. تا نر گاته پاسزگ هشتا شش کس له هیزه‌گانی عسراق نه‌کوت بو، به همر ریکخه‌لوه‌کشیان له شری هیزه‌گانی عسراق دا هشتا یه‌ک کوژدای تهر.

بز نیمه نم روداره‌ی جیگای سورسورمان بو. چونکه هیچ کاریکی دوژمانان براصر نه‌کرد بون، بگره به ریزکی تایه‌موره وطارمان له گهل کرد بون.

10

له سهره دادا پاسوک له شاخ مفرزه په ک و، جلالی حاجی حسین مسئولان بو. نېرانی له گڼل په کښتی خوش بو. پروگرام و پسروری ناوختی حېزه په کښان و همسر پلورکړاوه کښان نېسه یز مان چاپ کړه یون و. یز ژبانی خزان و پشمیرگه کښان و چه ک و تفاق شمر وروکړ پشمیرگه کښانی په کښتی وختارسان له گڼل نه کړد. له کانی روداوه کانی ههکاری دا جلال له گڼل نېسه له لهندېل بو، دواپی کړا په فرماتندی پشمیرگه کښانی پېنځین. نهگړی نېسه نارمزی له نار زوی پشمیرگه کښانی ناوچه کده اړوست کړه، په تاپېنتی لای حېصصیق خانی مېشواو که تازه هات پوه شاخ و، له سر نېسه وازی له په کښتی هینا. له گڼل نموش دا یز نموی جلال وروکړ تمجرو په کښانی تازه دانانی فرماتندی پشمیرگه له حېزیکې تر جېگر یی، کوی ندرابه گله په کښانی حېصه صیق خان. له جېان نموی رسول مامند و د. محمودا جلال ماوه په ک له گلپان رولشت، پلام له گڼل نموان تېکلاو نمیر، زلر زو خزی لی جېا کړنموره.

دواي مېلوه کښی ۱۹۷۸ نازاد مستحقا له زندان دهرچر نموش هاته شاخ. نمیر کاته له شېنی باره گاهه کی پچوکیان همیر. دواي نموش په ماوه په ک، په تاپېنتی له گڼل دس یی گردنی شری هېراق - نېران دا، چمند نفسمیکې گنج هاته دهری. پاسوک له ناوختیان دا کښتیا همیر. حېزه په کښان هیشا کښی په کښی نمیر جېوېان کوی ی لی بگرن. هویلکی زلویان له گڼل د. جمال نمیز دا،و، بېسته سکر تیران قوولی نه کړد بو. هېروه ا هویلکی زلویان له گڼل فتاح ناها دا،و، نموش په دنگیانوره نعتات بو. جلال له گڼل نازاد و هندیکې کښان ناگړک بو. هملوستیکې په گړتویان نمیر له ناگړکی په کښتی و پارتی. ناوچې چالاکی و جېوولیان له ژر دمه لاتی په کښتی دا بو، پلام هندیکېان په دل له گڼل بنمالی پارزانی یون. نېسه هم کښان و پېنځمان نغزانی. تا جاریک جلال هات یز خرافا هیزی لیسان. له پاسوک تزو بو. نمیر کاته خزان یز پاس نه کړدین. هېر نموندی درکاند وتی: «من له گڼل نمیر برادرانه نېتر ناتوانم کار پکېم نمرم یز دهروره داننېشم» چو یز شام و لمړی دانېشت وازی له پاسوک هینا.

■

چمند جاریک و له چمند دانېشتنیک دا نېسه پښتیارسان یز کړد که هندی له نفسمیر کښان له پاتی نموی کانی خزان په مفرزه په کښی چمند کښمېره په فېرو په سر بېن، بېن یون په فرماتندی هېزه کښانی په کښتی، له سر بېرواوه یی پاسوک پېنځموره و له نار هېزه کښ دا چمند پشمیرگه کښی تیران یی رانه کښی بیکم. لمیر کاته ا کوزمطه، بزوتنوره، خدتی گشتی له نار پشمیرگه کښانی په کښتی دا په تېکه لاری کاریان نه کړد، نمېان توانی نموانش یون په لاینی چوارم. نموانتست له دو لاره گلپان لی ودر بگړن: په کښکښان، وروکړ تمجرو په پکښه کار کړدنی بېرواوه یی سیاسی جېا جېا له نار په ک هیزی چه کښی په گړتو دا. دوهمیان، یز گڼه یی دانی هېزه کښانی پشمیرگه. نمسانه گڼلې کړده پسرور و، دهرچر کوللیدی عسکری یون و، له شره کښی ۷۶ دا پشدار یون. یو په پښه شارمزی کاروباری عسکری و پشمیرگه پښتی یون. نمیران گالتمیان هم لسانه نعتات.

■

دواي روداوه کښی گمړدنی هېزه کښی پاسوک کښاپهرو ناوچه په کښی دوری سنوری

نهران. له كوردستانى عسراق داپران. نازاد كورته نوسېنى پهمان و وتار. له بوارى موهاتراتى ساسى دا. ډېرى همو نواندى پېش خوى دا، هوزارى مورگپاني به تڅى پى پا ننگه گېشت.

حسك و پدگېتى

مهلا پدختيار چر پر بڼ نارچه گاني دولى جافعتى بڼ گوران و به سر كړدنوى پېشميرگه. جمال لغماندى همپى ۴ ي پدگېتى و، شېركى شيخ علفش فرماندى پېشميرگه گاني حسك پر له همان همپ. شېرك له شېخه گاني سرگلپر پر.

هوانان بڼ هات كه روځى ۲۴ ي نايى ۸۱ له پدگېتى حسك له كانبه رشتى نږك كړندى سېكانېان له دولى جافعتى شېركى قورس روى داره. له حسك ۶ كس كوږاوه لوانه: شېركز و بېستونى براى و ۵ پش برنډار و، له پدگېتى ۷ كوږاوه لوانه: جمالى على پاپېر و ساهل كوردېدى و ۷ پش برنډار پر.

جمال وريز شكار پر. له راكردنى ۱۰۰ مېترى دا پدگېتى سلېمانى پر له سره ناي شورى نېلرول دا چره رېزى پېشميرگه پېشه. ماوچه كى درېځ له گڼل عرفى مجيد شوان پېشميرگه پر. پاشان چر پر همدان و له گڼل نوان گمرايوه. سالى ۶۹ له دوره پدگېتى نايستى دا پر په (سفوضى شرطه) و، پر په پدگېتى له پانېكړه گاني تېپى پرلېس. له ۷۴ دا چروم رېزى پېشميرگه پېتى و كرايه سراق. جمال هاورى ي كومطه پر. له دسپېكردنوى شورى حوزه بران دا چره ناوچدى جافعتى و. پدگېتى له سفيرزه سرتاپه گاني پېشميرگى پېك هېنا. دواى كرايه لغماندى كمرت و ټينجا فرماندى همپ. هتا پلى ي له روښان دا گوردوگول و په توانا پر. له شعردا نازا و ويا پر، پدگېتى پر لواندى له هكاري گمرايوه.

هم پونمپوه حسك پهمانېكى دمرگرد هېرشېكى توندى كړد پر سر پدگېتى و، تارانى هلكېرسانى شمرى براكوڅى و، غدر و خپاندى داپره پالى. پدگېتى پش پهمانېكى دمرگرد هېرشېكى توندى كړد پر سر حسك.

شېركز و بېستونى براى په دستى پدگېتى كوږان، ناراسى براپش، كه پېشميرگى پدگېتى پر، له كارساتى هكاري دا په دستى پارتى كوږا پر، جمالېش په دستى شېركزادى براى شېركز كوږا. نمسه قولاى پر له ناسزوى شمرى ناوخوى درنځست.

روداوه گېهان په دو جوړى جېاواز نه گمرايوه:

- نواندى حسك نېهانرت: جمال په فېتى مهلا پدختيار په نارى مېوانپېره چره بڼ سردانى شېركز بڼ نوى له پښاي دوستاپېتى دا په نېلر بېكوڅى.

- مهلا پدختيار نمى ټينگار نكرد، نېپوت: جمال چره بڼ سردانى شېركز بڼ نوى هغدى كېشى نېوان حسك و پدگېتى په لاډا پځن و، لوى پر په شېريان و نمر كارساته قومواوه.

جمال پېشميرگه پدگېتى ويا پر، نه گم پر كوشتنى شېركز برايه پېستى په نېل و مېواندارى نېر، نېپوتانى په جوړېكى ويا شېركز بېكوڅى كه خوى تى دا نه كوڅوى. نېتېها پدگېتى حسك و ټينگارېدى مهلا پدختيار هم كامېكېان راست يى، نم روداوه

نالمباره پر به هزی شمریکی خرنایو نیقلیگیر له نیوان حسک - په کیتی دا و. دواپتر له نیوان همرو لاپنډگان، جود - په کیتی دا.

پشمسرگه کانی همسه که دواي نم روده که فرماتند کهمان و. هندی له کادو کانی همسه کهمانی تی دا کوژا پر. وه شمریکی خرنایو پمان له گیل حسیک دا بز په جی مایر، خنسیار و سیر لی شپروا پون. سدا بهضعیارپش به جی ی هشت پون. گرواپرومه پاره گای سرگرداپتی.

شع و په کیتی

تامیر مطر مزبه کی جاش په ناوی عبدالللا مایلی، هات پوه ریزی حشع. حشع ویری گرت و له نار هیزه کانی خوی دا له ناوچی دمرگله کاری پی سپاره. تم کاره پر به هری توره پونی پشمسرگه کانی پاله که پتی و. هر شه لی گردنی، گله پی گه پشتموه سرگرداپتی که حشع عولا مایلی و مرگرتوه. عولا مایلی، پشتر پشمسرگه پیو، له کاتیک دا له گیل تالسی پشمسرگه پی په کیتی پیکوه نمن بز خنپاراستن و حروانه. پشمسرگه کانی په کیتی له کاتی نوسن دا گرت پر. دواي چه ککرون و پلیمس تنسلی صبرالی کره پون. پاش نازار و تشکله پیه کی زور حرکتی تهمدام دران و له موسل هلیاتواسین. نم پشمسرگه گپروانه له «دهمهی تهمدام» ی زندانی موسلوه. پیش نومی له سپاره پدین، نامیدکیان بز ماسجلال و سرگرداپتی نوسی پر. نامه کهمان به لیدوانیکی ماسجلالکوه له ژمارهی چاروسی ماری ۱۹۷۹ ی «هوالنامه» دا بهمجزوه پلاو کره پوهو:

سې تمشتری تری تاسانی خپالان راده کشین

وا له خرابوه نامه کی هلالاتی فارسان: وستا رسولی خیمات و کاک حه پنی شپولهوکی و کاک رقیبی روستایی، کورتوت وک خزی پلاو ده که پتوه که نمونه کی گیانی فیداکاری و خنپخت گردن له پناوی کوړد و کوړدستان و ی ن ک دا خزی تیدا دمنو نیت. منیش پلین تدم که له ژمارهی داهاتودا ناوانه کهمان بهینه دی و وتاریکی شایستمان له سر پنوسم. هروک په ناوی ی ن ک و هزی پشمسرگی کوړدستانوه پلین بز نور ۳ قاره مانده و سدان فارسانی شهیدی نوی نه که پتوه که تا سرکوتن پا مردن بز تولسمندپان، بز هینامهی تانانج و داخواری په کانی کزملاتی خطکه کهمان که گیانی پاکیان له پناودا پخت کوړدوه، دیوه به خجانی پرسوز بدین و تالا شه کاره کی شورش و ی ن ک هر له سر سر راگیرن. جلال تالچانی

په ناوی خوی گوره و مهربان

په کیتی نیشتمانی کوړدستان

بز هلالاتی سرگرداپتی

سلوکی شورشگیراندی گورم

لو کانی که له ژیر پتی سپاره راوستون چاوروانی مردن نه که پنی له پناوی سالی گیلی کوړدستان، نور گله کی کاروانی خجانی سووه به خونی هزاران شهیدی فارسان وه نیمش شانازی نه که پنی پر ریگه پی که له پناوی شهید پون، بهلام نیمه داوا

له نېره و همو پ م نه کمین کوا هر کاتیک گلی کورد گېشته تاوای خزی له بیرمان نه کمین وه مثال و دایک و پاوکی هیچ شمعیدېک له بیر نه کمین وه خوینی نیمه نه کمین وه سرشانی نیوه پز توله سفندن لور دوزمانی وهک سسکزی حاجی خورشید، محمدهد نمنین رمشاشچی، عمو لالا مایلی، نمنور شیخ، مستغفا روستایی، پسرسته نیوه تولمان پسخن، تکیا ه دستي پارصتی پز کسورکارمان درې کمن. تکا نه کمین مام جهلال معقالیپدگان دمباره پتوسی پز نغوی کسورکارمان زیاتر شانازی به خزانوه پکمن.

نېتر پز پشوره له ژیر تالای په کیتی نېشتمانی کوردهستان.
سرکوتن پز کورد و کوردهستان. مردن و سرشوری پز دوزمانی گطه کمان شمعیدان:

رسول عومر خبات حسین عومر شیرلوکی رهقیب عوسان روستایی
دلی ۱۹۷۹/۲/۲

نو کاتنی نم نامېمان پلاو کورده، عمو لا مایلی هیشتا نامېر و صفرده خاصه ی جاش پو. عمو لا مایلی دوی نغوی پوو به جاش چند پیشمرگي ترشی راو کړد پو. وهکو تمهاتوت: همدی پیشمرگي گپراوی له هالیکو پتمرو، لری دایره خواری.

هاتنی عمو لا پز لای حش و، سورانوهی به پوچاوی پیشمرگه کانی باله کاهتی و. هاور و ناسپاره کانی وشتا رسول و حسین و رهقیب، توره پونکی زوری له ناودا دروست کړد پو. نم گلپیه گېشته سرکرده پتی و، هرشمان کړد پو که نه گمر لور ناوچه په دوری نمخنوه پز ناوچه پکی تر. له تولی خونی هاوریکانان دا، نه کوژن.
پز نغوی نم گزپیه پرموتوه، مامجهلال داوای له حش کړد پو لور ناوچه په دوری پخنوه و پیکوژنوه پز شوپنکی تر. حش پانگیان کړد پز لای خویان پز ناوژمنگ، پلام دوی چند روژی ریگایان دا پو پروانوه پز پاره گاکمی خویان له ورتی. دلی ۴ ی نه لورل پیشمرگه کانی په کیتی له دمرگله توشی نمن. کورت پوته دوی، خوی له مالیک دا قایم کړد پو، دموری ماله کمان دایو. دارایان لی کړد پو پسته دمروه. ترسا پو پیکوژن خوی له ماله کدا هاسی کړد پو. پوو به نقه، نم پزمه مایه پکی خایاند پو سره پجام کوشت پویان.

لپسرسراوه کانی حش له ناوچه کدا لمسه زور توره نمن. په کیتی کی په و نغان کین، تا پتران دستپوړیکان پکته سر و. هاور ی حزب پکوژن، نوانش بیرمان له توله کړد پوو، پلام نهک لوانمی که نور کاره پان تلجام دایو، پلکو وهکو خپله دواکوژتوه کانی کړد، له هر په کیتپه کی که پو دستپان پکوی.

روژیک دوی نم روده، فرمانندی په تالپونیکان په ناری علی حصه عزیز، که په علی گلشنکور ناسرا پو، له گوندی فطینان نغی، چند پیشمرگه پکی په کیتی پش که خلیکی ناوچه که پو له هسان گوند نمن. پز گفتوگز نغیری به دویان. نوانش: وسمان په کی گپروانی، فرمانندی کورت، له گیل کادریک په ناری حصه لاو و چوار پیشمرگي که، پی سل کورده نمن پز مزگوتوه که که علی لی نغی. علی له ناو مزگوتوه کدا دسبجی هر شعی کوشت پو.

و مسان بهگ، جوتیانکی هزاری خعلکی گمروان و، پیاویکی بهتری ناوچهگه
 بو. له شورشى تهلول دا پشمرگه بو. لم شورشيش دا هر له سره تاوه، دستى داپوره
 چدک و بهر به پشمرگه. که بهکم تاقسى حش گه پشته ناوژنگ، نوساکه نم
 باره گاهه کی پجورکی له کجورگیک دا به وشکه کسلهک له ناوژنگ دروست کسرد بو.
 سرگرداپه تی بهکستی تشکوره که پان پی چزل کسرد بز نموی فاتیح رسلول و سلا
 نمصدی پانیخیلانی و شوعیه تازه راگرده گان وهکو نوابه کی زستانه چینه ناوی.
 لوو گاتدا که و مسان بهگ گورزا به تیسجازه بز سسرده تی مثال گانی چوپوره
 ناوچهگه.

نم دستنویسه نارواپه پشمرگه گانی بهکستی له پاله گاهه تی ورژاند. نوانش
 کزبونوره، چونه سر باره گای پتالیونده کی حش له ورتی. شوعیه گان داپانه چپای کاروخ
 و، دامیزان. له شاخه که گسارویان دان. حش ناگاداری مامجه لالیان کرد. نموی فرمانی
 دا که دسبهی دوری شوعیه گان بهر بدن و، هر کسه به پشمره جیگای پیشوی خری.
 شوره که گوراپه، پلام گزنی نموی بوره.

وهکو نمان به پشمره له ناو حش دا له سره تاوه و و بیروای جپاواز بهر بهر امهر
 ناکوکی پارتی - بهکستی، داپیشش لوو پلنگاندا که دس بهکستی کومتن، هندی له
 محضره گانی گورنورده گانیان نم هوالمیان سلاندا:

۱. هندی که پان لایان واپر که پارتی خمتیر نه بز سر حش، چونکه حزبیک
 خیله کی ناسراوه به گزونه پستی و تزه کراهی تیران و نیمه پالیزم، پلام بهکستی خمتیره
 چونکه به ناوی مارکسیزم و پیشکوتن خزان بهوه لاوانی کورد فریو ندا و، له جمعاوری
 حش نمفرا. له بهر نموه لوو ناکوکی بهکدا چاکتر واپه لایه تی پارتی بگرن.

۲. هندیکی تیران لایان واپر ناکوکی بهکده گانی نیران لایه گانی جود - بهکستی
 ناکوکی نیران پاله گانی بزونه نموی نمعه یی بهرجوازی کورده، چندی به بهکده خمریک
 بن زودتر بهکتری لاواز نهکدن و، هملوستی حش پی بههیز نیی، له بهر نموه چاکتر
 واپه که حش خزی لوو ناکوکی بهانوه نه گلینی و لی بگری بهکتری بخزن.

سره پام بیروای نموانی بهکم سیری گرت که به لای پارتی دا داپشکین. وهکو
 نهانوت: له سره تاوه سلا نمصدی پانیخیلانی لم باوردها بو، دواتیش کمریم نمصد
 چوه سر باورده کی نوو.

که پشمرگه گانی حش باره گای پتالیونده که پان چزل کرد بو، پشمرگه گانی
 بهکستی هندی گاهمز و دهقیران له ناو باره گاهه دهره ناو داپیش بز منبان هیا.
 بهکپان دهقیریک به به عریی ناوی پشمرگه گانی پتالیونده و، سال و شینی له
 داپکون و پلدی پشمرگه پتیبان و هندی زانباری لوو باه تانی تی دا نوسرا بو. نموی
 سرلیی راکشام نموه بو: له فنیشت ناوی زورانهوه له خانه بهک دا نوسرا بو «متعهد».
 من و امانی محمستان له «متعهد» فونشترالچی و «مافول» ه. سرم سورما بهر لهوی نمو
 هسر فونشترالچی به حش گز به پشمره. له چند کسبکم پرسی. بهکی له هاوریکانم
 شامزا بو وتی: «محمستان له - متعهد» نموده که پاکانی بز بهس نوسره و پلینی

بی دادن ریزی حش به جی بهیلی»

لشکرکشی سید کاکه

سید کاکه زور چار لای سرگردانی حیزه‌گنی خزی هملکشا بر که نه‌گمر توان
لی ی به‌گمرین به‌گیتی له گوردستان دا نتواو ته‌گا. نوانیش باورمان پی کرد بر. که
رواده‌گنی شیرکز بر، فرمانیان دا به سید کاکه، به‌جسته سر هیزه‌گانی به‌گیتی. سید
کاکه، که خزی همیش به دوا یساندا نه‌گمر بز پلاماردا نی به‌گیتی. هلی بز
هملکوت. لهو کاتدا له دوری و بری و سله‌کسان بر. گسوته گسوردنوهی
پیشمرگه‌گانی حک. له قه‌گانی دا که بز داتیشوانی ده‌پاته‌گانی کرد بر. وت بوی:
«نسه چوار حیزین و توان تنبا پک حیزین. بیرسان داوه جاشه‌گانی شمشروش
بکمنوه به توله‌گانی به‌گرمزه»

سید کاکه ولزی ۲۳ ی تایی ۸۱ له خورشناوه‌تیره گسوته گسرمال به دوا ی
پیشمرگه و گاداره‌گانی به‌گیتی دا. هر پیشمرگه‌گنی هر دس گوت چدکی کرد و.
هر تاقیکی بینی چوه سرمان. له چوه و دلی نازنین و دلی ساقولی زائر له ۵۰
گادر و پیشمرگه‌ی به تاک و به کزمله چدک کرد و هندیکی گوشت و هندیکی زامار
کرد.

بژلی و کزمله

ولزی ۲ ی تاملول سید کاکه دوری مسفرزه‌گنی به‌گیتی گرت له گوندی
سیوژی بناری گوسرت. پیشمرگه‌گنی گوشت و دوانی بریندار کرد. به‌گیکیان فعلی
بازی لهرسرای مسفرزه‌گنه بو. توانی تریشی گرت. به‌کی له گیاره‌گان نغور بژلی بو.
سید کاکه لی ی پرس بر سر به چ ریکشتنیکه وت بوی: «کزمله». سید کاکه به
گوزجان تی ی بر بو. هتا توانی بوی لی ی دابر. زلفشی جنبو پی دا بو. وت بوی:
«تیره همو شوانن. بژلی و کزمله گرجا سرهما» بژلی تیره‌گنی پچوک بون له
به‌تین نژیان. خزان به بشی له تاکز داتنا. تاژملار و تیره رهوند بون. گانی خزی له
نیوان لندیل و دشتی کزهدا گورمان و گریستانان کرده.

هرگس تم قسه‌ی به‌گرمزه، نشهر سید کاکه قسه‌ی وها بکا، چونکه نغوش
به هیزه‌کاری شوان بو و، پلی خوینده‌واری خزی و رادی تیگمشتنی له هی نغور
بریزتر نهو. له کاتیک دا تم خزی به سرگردی حیزیکی سوسالیستی نغانی، نغور
نغداسکی سادی کزمله بو. بز به‌دخشی گسرد، به خزی هلمو سرچی ناتاسایی
جولانوهی گوردوه زور چار له ناو همو حیزه‌گان دا کسان له باه‌نی سید کاکه
نه‌گمشته ناوندی بیردانی سیاسی.

لشکره‌دین

له مزگمته‌گنی گوندی ناومالی دشتی کزیه دوری چند پیشمرگه‌گنی به‌گیتی
گرت. پیشمرگه‌گان دستیان کرده. به‌گیکیان کوزا ناوی لشکره‌دین و، دوری کلیه
علوم زانکزی موصل بو. گادی ریکراوه‌ی کزمله بو.

* حاجی قادری مالومه

سمید کاکه له دولی جافعتی چو یوه سرگړلو، هملدن، پاخسمیر، چزخاخ مالومه.. له چنده شونې تنق و تزیی له گڼل پشمیرگه گانی په کبیتی دامغزاند پر. نازاری دوسه گانی په کبیتی دایو. هیزه گانی په کبیتی له وی که تازه فرماینده کمان و، چنده فرماینده کمریکیان کوژا پر، خصیار و سرگردان یون، که بیست بریان هیزه گانی حاکم هالوته سربان، پاش تقوتوبیکی کم کشا پونوه دولی سفره و زمونږ.

حاجی قادری مالومه که په ناری: «دېگله» تیره یان نه کړد، په کی پر له پیاوړه ناسراوه گانی ناوچه که. پیاوړی کوره پور و پریز و، تعضی سړو ۶۰ سال و، له شورشې نېلول دا ماوه پکې درې پشمیرگه پکې کړد پر. مامه عزوی برایشی سهرتای دس پکړه نوبی شورشې نوبی پشمیرگې په کبیتی پر، له هیرشی جمیش دا کوژا پر. حاجی قادر په خوی دا راتپور پر له روی همو کسبک دا قسه پکا. هندی مشورې له گڼل سمید کاکه کړد پر. سمید کاکه پر شکاندنی حاجی قادر له پر چاوی خلک، له حموزی مزگوته کبې مالومې هملکشا پر.

■ دلشاد تزییق

له گوندی شارسعنی دولی جافعتی، که دوا قربانگی لشکرکېشه کبې پر دلشاد تزییق کوژا. دلشاد نوبی شاعیری کوره پور: حاجی پالی پنگنه و، خوندکاری زانکز پر دستی له خوندن هملگر پر. ماوه پک له قندیل و ماوه پک له نازونگ له گڼل من پشمیرگه پر. گلمېکی ژور و بهدنگ و نازا پر. قادری ریکخواوېی کزمله پر.

■ د. معجید

هر له دریوې نم لشکرکېشه دا رلوی ۶ ی نېلول تاقمیکې تری هیزه کبې سمید کاکه جابیکی تر چونه سر هیزکی په کبیتی له چپوې سړو پشمیرگه پکې کمان کوشت په ناری هاشم و دواتشیان پندار کړد په کبکیان د. معجید عهدوللا پر. د. معجید تازه خوندنی پزیشکی توار کړد پر. هاروی ی کزمله و، گلمېکی روح سړک و رلشنېر و روغوش پر. بز خزمته پشمیرگه و خلک له گڼل پشمیرگه گانی دشتی هملیر ماپوره. گوللمېک له کملگی سړی دایو توشی بهنوشی و شملگی کړد. هاوریکانی به پرننداری د پزایان کړد پر. ماوه پک له چپا و ماوه پک له گوندی وری شارد پزایانوه. پاشان بز تعدادی نیردرا بز سید. بهلام هرگیز پاک نمپوره و تیر نیتوانی پزیشکی پکا.

■ هیزه کبې سمید کاکه زووتر نېر له هیزه گانی په کبیتی، بهلام هیزه گانی په کبیتی و د کس جاران به یی ترسی دسندوې حاکم په تاقسی پچرک و له پک دایو پر به ناوچه گانی چالاکی خزان دا نسرانوه. سرگردا پکې په کبیتی هیچ جوړه پزایکی نېر بز شعری حاکم، حش و پاسوک. هر له پر نوه ناگاداری پشمیرگه کانبش نه کرا پر

دربای خویان بکن و. کز پشوره یز بهر پرچدانوی هر شه کانی سمد کاکه. سمد کاکه
نموتوانی لافطگیران بکا و. دستی کتوبران لی پویشنی و. به جیان بهیلی.

نم هوالاته که گمشتهوه نیسه زور ناراحتی کردین. نم لشکرکشیبه له ستوری
تزله دمرچو پر، پور به شعری دهراندین. سمد کاکه له نامه پیکش دا که پر مدگشی
سای خویانی نارد پر، داوای لی کرد بون هیزیک پیرنه سر مامفند یز ثودی نیسش
له شینی، زلی، ناوژنگ، توژله.. دس بکن. وقان: «نه گمر وا پروا نیی کوردستانی یز
به جی بهیلین.» یز علسنگانفنی بار و دوحه که گویونه بیهک گرا نضدسانی م س و
زوری سرگرداپتی بهشار بون.

له پشوره رختی زورمان له ملا بهشتیار گرت له سر گاره کانی شو دواپمی و،
له سر به جی هیشتی پشسرگه کان و ناوچه که. داوامان لی کرد سر لغزی بهشتیوه یز
سرپرشتی و ریکشتنوهی هیزه کانی هریس چوار. هریس له گلی مان وت، کملکی
نهر، ناماده نهر بهشتیوه پر ناوچه که. بهارمان دا:

۱. مستملا چاورش بچی یز کوگردنوه و ریکشتنوهی هیزه کانی هریس کانی ۳
و ۴. تین پر سمد کاکه و هیزه کانی حک بهینی پری سرگه و دولی جافتی به جی
بهیلن پرمو کورسرت و. لعیش گوشاریان پر بهیان تا نمانکننوه به خوشنوهی دا.

۲. من، هیزیک له گدل خوم بهیم به ناوچهی منگرواپتی دا پرمو دولی خانملا
و. دس بگرین به سر ناوچه کانی ومرتی، دولی منله کان و، دولی بالسان دا. لغوی له
گدل هیزه کانی مستملا بهک بگریننوه، هیزه کانی حک بهینه «ناو که ماشه» وه.

۳. ملازم عرموسش، نه گمر پیوستی کرد. به دوی من دا هیزیک بهینی له
له لاتوکان دابغزی یز پاراستی ریگاکانی پشتمومان له کورستان - دولی خانملا.

لهو کانتدا پشیک هیزه کانی هریس ۷ ی بالهک و هریس ۱۴ ی ناگز له
سرگرداپتی بون. همویانم ناگادار کره خویان یز جولان کو بکننوه. سمد کرم له
باتی م ح هات. چند مفرزه بهکی گرمیان لغوی بون نواته شمان ناگادار کرد خویان
ناماده بکن.

مستملا له سردشت پر ناگادارمان کرد به ری بکوی یز جیبهی کردنی
نمرکه کانی.

روداده کانی لمطیان و کاروخ، له نیران شح و به کیتی دا تازه لغوما پر. هیردولا
بهاریان دابر که پهرننده کانیان له ناوچه کدا ناسای بکننوه. به کیتی نم کاره ی به من
و، شح به ملا نمصدی پانخیلانی سپارد پر.

بهانی روزی ۸ ی نهمولی ۸۱ هیزه کمان کموته ری، ملا نمصدش له گدل
نیسه هات، بهلام له ریگا سلی لی نکرده ی. له لملاترکان لامان دا. له کانی نان خوارون
دا عطی حمی شاسوار، که لغوما گلمیکی تازه پیگمشتر پر، نغمنگه کی له سر پی
نهی، گوللمیکی له دس دمرچو رانی پشسرگه کی مفرزه کی خویانی پیکا. ناوی
به دایعت و خلکی ناوایی پندکی گرمیان پر. د. شالوا له گدل هیزه که پر. گهشته
سری. دهماره گموره کی رانی توشی نغزله بویو. چندی خسریک پر نغزله کی

بومستینی و، چمند گمسیکیش خونیان دابه، گملکی نمبو، همسان روژ سرد و، لوی ناشعسان، نمسه روداوکی ناخوشیو، هیشتا هچسان نکرده بر پدکیکمان به خوزایی کوژدا.

گورستانیکی زور گموره له قملاتوگان بر، گمورهیی گورستانهکه له گمل کسیمی ژمارهی دانشعمرانی قملاتوگان و تاواپهکاتی دمووروی دا نمدهگولها، هندی له گرهکان هلمسترا برن، نیگاری گول و خلمبر و مملیکی له پاهتی گلمشیر له سر گیلهکاتی هلمگنرا بر، نویستان له سر نمبو، پان من نصیبتی، نمرانی هی چی سردمبهک.

روژی دواپی گموتنه ری گمیشینه دولی خانقا، پیشمرگهکاتی دشتی هملبر و خنژشاونتی که له ناوچهکدا مابورمه تا نو گاته خویان حشار دابو، به هزکی تزکی دوزانومه و خنجان دمرخت، د، مسجیدش، که چمند روژ بر به برینداری حشاریان دابو، له دارمستیک دا گمیشته دولی خانقا، سمرای سختی برتهگمی و پمیشانی حالی، وروی زلله بهزیو، له گمل سلا نمسه چمند جاری دانشمین و، نویترانی همدولاسان دانا و، نو چهکانهی له پدکشیان گرت بر ورمانگرتومو دامانومه به پدکشی، نمبو نیوانی هیزهکاتی همدولا له ناوچهکدا پگمیتومه دوخی جارانی.

هلام وگرو دواپی بزمان دمرگموت نمسه بز خاواکردنموی نیمسه بو، چونکه سرگرداهتی جود برهاری دابو: پدکیتی تمی پکا.

*

هیزهکمان به ری گموت همره مملهکان، بهمانی زو بر گمیشتن، پیادهکاتیان که به هانتی نیمیان زانی بو همسان له ترسان خنجان له چیا شارد هومره، نو روژه همنی بو، له بهر نموی پیادهکاتیان تاواپهکمان به جی هیشت بو، نویی همنی تی دا نکرا، هیزهکمان زور بو هموی له مملهکان جینیان نمبهرمه، له بهر نموه داهشمان کردن به دریایی دولهکه له گوندهکاتی: گندول، پلمی سمر، پلمی خوارو، نالانه، دابهزین.

کادرهکاتی پدکیتی، هوالی ناراستیان له سر ژماره و شونی هیزهکاتی حشک همر، پنبان وت بوین که دولهکه چوله و، هیزی حشکی تی دا نمساوه، هلام که هیزهکاتی نیمه چون بز پلمی، له چپاکاتی پشتومه: سمری جوانهگا، داره هیشک، گملی بهبجان، که بهشکی زلمبهری چپای کوردهکه، بوین دامسزدا بوین، داپانته بهر دمسروزی گورله، پدکیکمان لی گروشتن و چمند گمسیکیشمان بریندار بوین.

هیزهکمان ناره سمریان، شونیکاتیان زور قایم بو، خلمکی ناوچهگمش به نهینی هاوکاریان نهکردن، بهرنگاریهکی سختیمان کرد، سمرهجم هلمگننران و پلاوهپان لی کرد و خویان شاردومه، بز نموی نفتوانن پینومه ناو گوندهکان به دریایی دولهکه له ناو همو گوندهکان دا پنکمان دانا و، لوی شونانمش که تمیاننونی هاتوچوی لبره پکن بوسه و رهیمیان دانا.

زلمبهرهپک چپای زور سخت گموتنه نیوان دولی شاور و دولی مملهکان و دولی پالمسانومه، چمند کویره ریگایهکی همه بز هاتوچو پاریک و بهزی و رک و رژدن، خویان پنبان نطین: دهمره، وهکو: دهره همرتل، دهره زوه که ریگایه بو دولی شاور و، دهره شهر که ریگایه بو سمرچاوهی مملهکان و، ریگای سمریاری خفتی، همو نم شوناننمان به پیشمرگه تمی، چونکه چاومروانی گمرانموی سهد کاکمان نکرده که له دولی جافهپمویه

ولو نرا بر پرمو کوسرت و. نمبر په پدې لم رښکایانه دا یی پهری بز نوحی پگمرنومو.
پاره‌گای سرکرده‌ایته‌پیان له دواړی دوله تو.

روژانه‌ش معفرزه‌گافان نمچون بز گمرانی گونده‌گانی دولی پالسان.
همان روژی گه‌پشتنه مصله‌گان. دواي نوحی تیگه‌پشتن نیازی هیچ دستدری و
کارکی خراپمان نه بز تیراره‌گهی. همو توانی هملات یون هاتنومه نار مال‌گانی خراپ.
دوا په دواي پد هندی له پیشمرگه و معفرزه‌گانی حبسک. که خلگی ناوچه‌که یون
نشانیش له مکزگانیان تعاتنه دمی و. تعاتنه نار په‌کیتیموه. هندی لوانه پیشمرگهی
باش و رښکپکیان لی دمرچو. تا سر له گمل په‌کیتی مانومو.

■

دیموگرات

پدې له پیشمرگه‌گانی دسته‌گهی خرم ناوی جمل پر. هاور ی گومله پر.
پهریسی کارپاری لوچسجکی معفرزه‌گمان پر. سرپهرشی خواردن و داپشکرده‌نی
نه‌کره. کارپه‌پدې مصله‌گی دایکی هموی و دو بن دار گووی بز خوارده‌نی خزمان پرمو
رو کره پرموه. چارپار گوپز و هم‌نشان لی نه‌کرده و تپان‌خوارده. جمل سرپهرشی
چنین و رنېن و داپشکرده‌نی نه‌کره. له پاتی نوحی پلې: وه‌کو پد په سمرتان دا داپش
نه‌کم. نومونه وت پوی: په دیموگراتی داپشی نه‌کمن. ناویان تا: «جمل دیموگرات»
دواي توره تیر تم ناوی په سرده دایرا و. هتا تپناش همواي پی ملین.

■

قل

لو سردمددا دزگای بیتل مان نمبر. تنیا هری پهرندی مان چند دانه‌پک
هرکی توکی پر. بز نوحی له گمل پدک پهرندی پکمن نمبو پچس‌نایانه لوتکی
په‌زایه‌گان. نو معفرزه‌گانی له بوسی سر رښکاکان دا دامن‌پن هم‌پان هرکی توکیان
پی پر. بز نوحی تگمر شتی هاته پیشمه په تاپیتی شونه‌گانیان نمبروانی په سر دولی
پالسان دا ناگادارم پکمن.

شاخوان فرماندهی توانه پر که له سر پاری ختی و. فاروقی عطی معلودش
هی توانی له سر دمه شپر یون. بز نوحی په ناسانی له پهمونده‌پیه‌گافان تی نه‌کمن.
هندي له ناره‌گافان گوری پر. لوانه: وشي «قل» مان بز حبک دانا پر.

له پر شاخوان په هرکی توکی هاور ی کرد: «نوی وطلا نوره قسطه‌کانن! نوه
قله‌گان له نوتوس‌پیل دایمین. نوه قله‌گان خبرکین په سر پاری ختی دا هملنه‌گمین.
نوه قله‌گان پرمو لای نیمه دین...» پمچوره. به پی پسانومو. دویژي نعا په قسه‌گانی
نموت سونهد پدویه و له سر روده‌گانی توپ‌سپین نودی. فاروقی عطی معلودش
همان قسې شاخوانی په هرکی توکی‌په‌گانی تر نه‌گمیانده. چندی هولم دا شاخوان
په‌دنگی چاره‌پری قله‌گان پکا. تا نه‌گنه ژیر ناگری توان. خلگی نمبو.

تومز قله‌گان سهد کاکه و هیزده‌گی یون و. تپان‌وست له رښکای سرپاری ختی
په‌نه دولی مصله‌گان و پگمرنومه پرمو سرکرده‌ایتی. لم هات و هاور ی شاخوان هوشیار
پرموه. نشانیش په هرکی توکی قسه‌گانیان گوی لی پرمو. زانی پویان پوسه‌پان بز دانراوه.
په همان نوزمن‌پلی پی ی هات یون. سوار یون و گرانومه بز دواوه پرمو چپای هموی.

وانه پیرامبر یو چاپی هیزه‌گانی تیهه پری دامنروا یون.

تیرت نیمه له کولی نهوینووه. هیزه کالان نیشته سریان. له لای چپو، و له لای
سرزدلووه به هوری دا پویان سرکوتن. سهد کاکه به هورکی ترکی قسبی له گنل عمولا
سور کرد بو دارای لی کرد بو دویازی پکا. شونکی یز دپاری کرد بو پچیته نوری تا به
تراکتور دپکیزیتشه. سهد کاکه هندی لوانوی له گنلی پون خورکی کردن به شیری
هیزه گانی په گپیتشهوه. خورشی به دن پسهوه سیمانی به جی هیشت بو پغرو نوو شونکی
عمولا سور یزی دپاری کرد بو.

هرچ کسی له فرماتنه کانی پشمرگه به نندازی سمد کاکه له خر دمه‌ز گردن
دا زیرک نهم، شه‌وه‌کی داتسوزاند، گرمی نکره، تاقی له پشمرگه‌کانی تپوه
نه‌گلاند، خوشی به بدمنگی نه‌کشاپوه یز شونځی سلامت، له چندین شه‌وا نم
تاکیککی به کار هینا یو. له (شعری دمشهور) بش دا وها دمه‌ز یووړ.

شهر و روستا

ثم شعره زیاتر لغوی شعره تلفنگ بی، شعره لسه بو،
که هاسی تازه پته گانی خری نه کرد، سهد کاکه قولی عهشعالی و، گپزانده گانی
تیکه لار نه کرد به هازو هوز و لهشال و خر ههکیشان، به لام لسه و فشه و هورشه گانی
خرش بو، زور چار له ناخوشی دا یباری تعینابه بیکنین.

سید کاکه هسور فرمانده ناسراو کانی په گیتی تفساسی و. له گڼل هندیکیان دوست و ناسراو پر. لم شمردها په هوکی توکی لسمی له گڼل هندیکیان نه کړد. له سهره تادا که هیشتا مغتری له سر نمر جنوی پی ندان و گنپی لی نه کړدن. لغتاسه پیک پی یو. هر شوی لی نه کړدن په لغتاسه کوی، میشتکیان تهر پی نسا سید کرم و قادر خیات و عزیز داود پیاوی زور تازا پون هر شه کانی سید کاکه پمان په لسه ورنه گرت و گالته پمان پی نه کړد. خبریک پون نه گڼشته سوری.

له چمند لاره به هوکی توکی بانگیان نه کړد: «سپید ووی له کوی ی؟»

سپید کاکه نمیزانی نثر خرمکه مفرسی لی نریک تمبتهوه وتی: «شیر که پهر
بو نمبته مسخری سگان» پدیکي که پی ی وت: «سپید رویی تز قعت شهر نهوی،
همر رویی بویت و، همسر چار خطلکی له شعروه ننگلنی و خوشت هملی ی» قادر
خنبات گوراندکی خوشی به ناری: «هو روی - روی...» بز یکشت بو، به ناوانکی
خوشی له هرکه ترکیه کدا پیی نعت.

ماوهېک سهد کاکه دهنګي نسا. زړه يان گالته په خوي و به لغتاسه کې نه گرد.
لښارنست شوننه کې پدوژنوه پلام نو دهنګي له خوي بری پر. تومسز خسري کې
خودمياز گردن پر. سهد گرم چند جاري بانګي کرد: «سهد روی لغتاسه گت دهنګي
نسا چر، رات!»

سید کا کہ گشت نیر، رتی: دجو به داپکاء

سهره کوچه له ناو گیانداران دا، جگه له شهر و پلنگ، نوانی کفی به لاره سوه. سهره کاکه به ناوی روی زله توره نهر. نهمزانی رولسل سرکردهی هیزه کانی نلمسانبا له سروی نغریقا، که هیزه کانی پورتانباي به سرکرده پتر، منترگو مری به گهر هینا

بو. له پر زهره کی له پرموهر دنی شعره کدا ناویان نا بو: روی بهایان.
 ټیتر په پدکجاری نا دنگی لغتاسه کدی و نه دنگی خری له خوکی ترکی دا نسا.
 بز روژی دوايی بهستان که عمو لا سور له ریگای سرکه پکانره تی ی پراتند بو.

له هغوی پدکي له هیزه کدی سید کاکه کوژوا، ناوی حصین ورونی بو، نمره کدی
 په جی ماوړ. پیشمرگه پدکیشیان په پرننداری گهرا نازادمان کرد. بهلام سید کاکه خوی
 دهرپاز بو و، ثنوتی ترشیان په تاقسی چپرک پلاوه بان لی کرد.
 جموجرلی ناشکرای چه کداره گانی حسک نسا و. ناوچه که کعوه ژیر دمسلائی
 هیزه گانی پدکیشپهوه.

بز روژی دوايی، بز هلمستنگان دنی هلموسرجی ناوچه که و، دانانی پرنامهی کاری
 داهاتو، له پیزارا گنویښتوه. پیوستی نوره نساوړ هیزه گان همسویان لو ناوچاندا په
 کورکراوایی پښتوه. هیزه گان ریگا دران هیزه گمان پښتوه ناوچس چالاکی خری. لویو،
 ناسمه کم په ریگای ناوشار نارد بز فرماندهی پیشمرگه گانی ټنگی لملاتوگان. ناگادارم
 کرد که سید کاکه لو ریگا پوره نکه پرتوه برسپه کی پاشی بو پښتوه... محمد محمدی حاجی
 صمدوللا فرماندهی پیشمرگه گان بو. په چاکی بزبان داسه زوا یون. بهلام که سید کاکه
 گه پښت پوه نرېکی، په هغدی قسمی لوس فریوی دایو، ریگای پی دایون په سلاستی
 تی پیرن.

کوسرعت پوښایی تی دا دروست بو. ناوچه پدکي گرنګش بو بز پیکره پستنی
 ناوچه گانی هردو پهری زنی. شمال که نور کاته فرماندهی پیشمرگه گانی دمسکه کی خوم
 بو. حمزی کرد پچی بز کوسرعت. تاقمیک له پیشمرگه گانی خوم بز جیا کردوه و، له
 گل هغدی پیشمرگی تر په ری مان کرد و، فرماندهی هیزه کدی نوری مان پی سپارد.

گل ه کزومه کی ی چوار قزلی جود

په پوهندی پدکستی و لایته گانی جود چو پوه لمرناغسکی ترسناکوه. له نیوان
 پدکستی و پارتی دا له سهره تاوه حالتهی شعر پرهوام بو. دوايی نور روداوانش شعر له
 نیوان پدکستی و حسک دا هلمگیرسا بو. په هزی روداوه گانی دمرگله و فطسپیان و
 کاروخوه پپوهندی پدکستی له گل شح پش گرژ بو بو، له گل پاسزکیش له روداوه کدی
 صامضلان و گهردی ټپکچو بو. په واتپه کی تر هر چوار پراکدی جود له سینگرودا یون
 له پدکستی. سرکرده ایمنی نم حسین یانه په نهیسی له ناو خریان دا ریک کسوت یون
 گل ه کزومه کدی پیشمرگه کی پکن، پدکستی له معبدان دهرپیرن، پا هیچ نهی تمی
 ی پکن.

ټپه هپستا پمعمان نوزانی بو. من پهر دوا گراموه بز صله گان و، دوايی چمند
 روژی پومه دولی خانقا په نیازی نوری په پدکجاری پکسپوه بز ناوزنگ له پهر نوره
 هیزه کم کم کرد پوه. هر ۶ کسپکم له گل بو. چمند روژی له گونده گانی دوله کدا
 مانپوه. روژانه شهوپیه گان تاقمیک و دوان و سپان په ناوی کرینی نازوقه و کطوپل و
 پیوستی نوره په لای تیمدا نهان، ودر پدکجاری گان چاودهرپیان کرد یون. لم سر

به کسی نمرودشان، بلام لمر سر به زوری تعالتنوه. گوسانپان واپو هیزکی بهگانه،
روده ورده و به شینه، نهگوزنوه بو شونهگانی پستی نیمه.

چاوش

سهکیمی سیاسی چند جاری به رادبو پنیامی منجلودان بز نماردم، گوا هولا
سور ریگای گرمشانی بستوه، هرکس لمره نمرود، ریگای پی نهگری و لیکولیننوهپان
له گیل نهگا، چند پیشمرگهپهگیشی چهک گرد بو، داوایان لی نهگروم هیزیک بنیرمه
سری له ریگاکه دوری بخشوه.

چارکیان تاقی هرنرمندی هولیری لمره تی پوری بو، سهد گاکش لمری
نمی، دهکی له هرنرمندکان گسان، یا نالهتیک موسیقی تری، پی نمی، سهد گاکه
لی ی نهرسی: «بز گری نهچی؟» نلی: «نیم بز نازنگ» سهد گاکه نلی: «مامچلال
کسی به دستوه نساوه خوریکه چاوشی گز پکاتنوه»

سوار ناغا، هولا سوری پانگ کرد بو له سر دهرهز کردنی سهد کاسه
سرنزشتی کرد بو. بزی پاس گرد بو که بهگیتی و حک له شردان، پارمهتیلانی نمران
وانه دوژمنایهتی بهگیتی. چند جاری کسی له گیل گرد بو که پان بهگیتنوه ناو بهگیتی
پان نارهکه به جی بهیلی و بهی بز سرکردهپنی حک. چند رژی تم مشنومرهپان
بمرودوام نمی، مولا هوسانی پلنگان، عزیز صدیق، رفوف سلیمان و مامندی حاجی
صدیق له هندی لم وانهشتاندا بهشدار نیم. زور له فرماندهی گمرتهگانی هریمهکشی
که خلکی نارهکه و هندیکان خزی خزی بو هر له گلی خوریک نیم. تم هولانه
نهک هر هیچی سوری نای، پلکو بهپوری پی پاکی و پی منتنوه سور نمی له سر
هملرستی خزی و، پنیان نلی: «چیشان پی نهگری بهکنا؟» ترمز ناگدار بو که
هیزکی گوری چو به ریگارهیه.

کولانی فاته

«خانقا» گوندیکی پچوک بو، دلهکیش به ناوی تم گوندوه ناو نرا بو دلی
خانقا، جادهپهکی قیری به ناوآ تی نهری سنگسری نهست به جادهی هامیلننوه.
لیمسر و لمری جادهکه گوندهگانی، هرگردکه، سرنوس، بن نوس، گزجار،
رژیکیران، چرم ریخن، هور، ریگاپهک لم جادهپوه نمرود نهچر بز قسری، دهکی له
پچهگانی ناوی، «کولانی فاته» بو.

له گیل پیشمرگهگانی بالهکاپشی نمران زور خوش بو هندی چار گالتوگیم له
گیل نهگردن، هنیزی داو پیاویکی لزشه و سه خوش بو، له لاسایی گردنوهدا زور
رویا بو. نهگر له ولایتیکی که برابه نچوانی پی به تاکتیریکی گوره، رژیکیان وتم:
«هنه گیان تم فاتهپه چته؟» وتی: «فاته خلکی سلیمانی بو، نو زماننی پارهگای
بارزانی لیر به هاتره لو شوندا کمتیکی کردوه، لوساوه تم ناویدان لم شونه ناوه»

نومرمان چهای مامه روت و پشمان چهای دپه پی بو. گانی خوی وشیخ نمی
ماریلپان، لم خانقاپدا نرشادی کردوه و، گوردهکشی هر لم نرنگانه زهارنگای نعلی

مرزا هو. شيخ نبي زندي زن هتاوه. حاجي قادري کوي هيرشي زندي کردونه سمي و. له چندين شمري دا ناوي هتاوه و همچوي کرده.

شهره‌کي نیمه له پورگړدکه له مالي شیخ نورو محمدان پوین. خیزانکی هژار پلام تهیصمت دولسمن پوین. گورد پورور و تگگشتو پوین. ژودکی خوشبان له نهمی دومی خانوده‌کیان دا پو میران ترخان گرد بو نیمه لعی دا پوین. پیش نهمی دنیا تاریک بی. هرچی ریمار و کاروانچه‌گ تگگشت. ثبوت هیزکی ژودی پارتی له سر جاده‌گه گورنعمور. تا نموسا نیمه نشانزانی بو هیزی پارتی دابزی بی. کموتنه پدیه‌جوری راستی هوالده‌گه. دهرگوت هوالده‌گه راست بو.

شود که بی هو و بهوش می رود بهیچز. و مشاهدگی او هلی کرد ساله کی نموند. و پارانگی به خیردم دایگرد و هوا سادی کرد بو. همومان چاوری بین ها نیستا ها تاریکی تر خیران بکن به ناو گرندا و بی به شیری تمبیدن. چونکه باورمان نشد کرد لور چژندا پترگی تو و بهوش می بگن. بهلام دپاره سروش هندی جار له دارودین قاپتره.

پژ روژئی دوايي هندی له هیزدگانی همدی ۷ ی پالگم کؤ کردیوه و. له گوندی «کلیت» وه به پنازی کاروخ دا پژ سدرگلی و تنها پژ زارگلی کیوسالکی وردمان کرد. نه له دور و نه له نیک هیچ نیشانهکی همدی هیزی پارتی مان هست پی نه کرد. هیزدگانیاں شوی پشور پاشه کشیمان کرد بو پژ دیوهری پشت ناشان. له چند سرجاوی چسپاوازه هوالم پژ هات بو. نستر گورمان نمابر لودی پور نیکانه هیزدگانی جود پلامارمان تمدن. له پور توه نستر ماتوم له دولی خانقا به چاک نمازی. پیشم باش نمور یگم سوره پژ ناوژنگ. به ناو ورتی دا له زتی تستیروگانوه چوم پژ دولی شاور. له ورتی به دم رنگاره له ناگاو پژ چاکوونی چوم پژ سردانی بهارگای هیزی شوی. زود گیر نمور روشتین. پشمرگه گانی له گلم بون چاویان همکست بو. وتیان له ژورده گانی کدا خلکی تری لی بو که نماتنویست نیمه بهانینین. دوايي دمرکوت هندی له هیزدگانی پارتی بون به دیموه هینا بویان پشمان لی بگرن. پلام هیشا ژماره پان پایي توه نمور پلامارمان بدن.

شعر گنجینه پلنگان. چینه عالی صلا عروسان. صلا عروسان پیایکی
گورده پور بر له گورنوه پشداري جولا تروی کورد و، دوستی په گیتی بر. هشتا
نحسار پورنوه، عوالیان پز هینام که تورو عبدالللا سور سوری سوارانها و هندی له
غیرمانندی گورته گانی عرسه گوی دایر، پی ی و ت پز که: «هیزیکی گوری جود لور
رواندا دپته خوری پز دموکردنی په گیتی له ناوچه که، تم چونکه خوی به غز میان نژانی
له پیشوه هاتره پیمان پلی: ننگور نمان هاوگان بیان بکن نوا باشه، ننگینا نمانش
درونگنا، ترسی نوم هپو پیش وخت و، پیش کسورنومی هیزه گانی په گیتی،
دسکشیشی هیزه گانی جود پکا پز ناوچه که، لور کانداه هیزیکی نوتوم له پور دس دا
نهر پوری هیرش جودی پی بگرم. هیزه گانم نارده چوار دوری.

پهانی روزی ۲۸ ی تشرینی یکه‌می ۸۱ هورام بر نارد که: «یان به‌شوه ریزی یکه‌می، یان به‌لایم له مالی خزی دایه‌شی یو سرچی هارکاری جود نکا نیمش دشتی لی نه‌دین، یان ده‌سجی ناوچه‌که چول پکا» به‌لام نعویش هر که به هاتنی نیمه زانی بر هر شعری چو بوه شاخی بیرمه که پشتی دوله رقه، هیزه‌گانی خوی به چمند ریزی دام‌خزاند بر.

لادر خبات دشتی هولا سور بر پهانی زو چو قسه له گیل پکا. قسه‌گانی منی پی پلی. تمه‌پان لی کرد گوللمه‌ک له وانی دا و، له شینگی گراودا به برینداری تا به لاداشتنی شه‌که گوت بر خونی له پیر نعل‌شت نه‌پته‌توانی سر ده‌سجی. دوله خزه‌گانی هبلولا سور، که فرماندهی گوت بون له هیزه‌کی: حاجی ناغا حاسید و خالصی حطی ناغا، هاتنه ناو یکه‌شوه. هسان په‌ماسه‌کی په‌مانیم به ساتیش دا بز نارد. به‌لام پیم وین تم په‌ماسه تا شو گاته بر نکا که لیسان نه‌گوزاوه، نه‌گفر لیسان بکوزی نه‌تر له گولی ناپته‌وه.

خرم له گیل سوار ناغا چومه به‌زایه‌ک به‌رامهر بیرمه هسو شایه‌کسان نه‌پنی. شوانیک هاته لای سوار ناغا راسپاردی هولا سوری بز هتا بر. به شوانیم وت: «تم‌توانی نامه یا راسپاردی منی پی بکه‌می ۱» وتی: «پلی» وتم: «نامه‌کی بز نفوسم بزی به‌ا» نامه‌کی کردیم بز نوسی هواله‌کی په‌مانیم تی دا دواره کرده و بز نوسی: «تا شر و پیکادان نموره له پک گپشتن تاسانه، نه‌گفر بر به شر و لیسان گوزا نوسا وازی لی ناهینیم.» سوار ناغاش نامه‌کی بز نوسی. شوانه‌که نامه‌گانی برد و روشت. نازانم پی ی گپاند یا نه. زوری نه‌خایاند له پردمی دوله رقه دا بر به تمه.

محمدی برای هولا سور پیشمرگه نمور. تا تو کاتمش تیکلاری شر نمور. که تمه گرم بر گوزلو و بریندار گوتن. یکی له هزکی توکیسه‌کان ناگاداری کردم: «محمد تفنگی پی به و، خیره‌که به بیرمه‌دا هملته‌گیری تمه‌لی لی بکه‌می ۱» وتم: «تمه‌لی لی مه‌کنا» لام واپو براگی له تنگانه‌ده نه‌چی بز یارمه‌تیدانی. نمرکی براهی به جی نه‌پنی. به‌لام محمد ترسار داخی هولا سور یو برین، دایه شاخ خزی دهره‌از پکا نه‌ک یارمستی براگی پنا. محمد به‌شداری شر نمور. دوی نموره چو لای حاک له جیگی براگی بر به فرماندهی هدم و. ماوه‌یکش لای هباسی باز بر به جاش.

کارپه‌کی سردار له دوله رقه بر ناوی حاجی پلنگ بر. نموره یکه‌م چار بر ناوی وها به‌پستم. ناژله‌کی گل دایه‌وره نی برد بر بز شاخ. له گرمی شه‌که دا نمورت به‌رملایان پکا بز نوسی له گیل پردانی توان دا بز ناو خواردنموره، گمسارو دراوه‌کان خزان دهره‌از بکن، نمه تاکتیککی زهره‌کانه بر.

دو کس له پیشمرگه‌گانی ناوچه‌که گوزا بون: یکه‌کیان، نفی مستطای حاجی

خبری دوله رها. پرازای عومری حاجی برام بو. کادریکی جوتباری هملکوتوری کومله و، نغدامی کونفره نسی په کم بو، له ناوچه کدا زور خوشه ویت بو، خوری و ماسی و کسره گره گانیشی له شعره کدا بون. نوری تریان نوری پاپیر بو پرازای کویخا مینوی نوره بو. چکه لم دوانه پشمیرگه کی گومبانش کوزا بو. له پیر خوشه وستی هر به ناصوا پانگیان نه کرد.

۳ پشمیرگه کوزا بون و قادر خباتیش برنار بو. ناگاداری نور هیزم کرد که له دهوری نوان دام نا بو، پلاماری سرچاوهی نور تطفانه بدن. هملکتیکی کتیر پیران بز بردن، زوری نغماند کپیان کرد. هندپکیان کوزان، په کپکیان مستطی کلمتیی بو. نوانی تریان گیران. سامان که په پیرمکه هملکرا، په هرکی توکی ویناگانان بز دباری نه کرد، نوبش پاشماوی هیزه کی دوزیره، عولا سوریشان له گل بو. نوانیش گیران. که چومه شینی شعره که، خزمه کانی لعلی مستطی به ژن و پهاو و متالعه وروژا بون، چه کناره گانین نم هر و نوبوری تنگه کپیان له پشمیرگه کانی په کیتی گرت بو. ژن و مثالیش له گسراوه کان و حوسه گانین وروکا بون په پیر و تیل تپیان پیر بون. نمانوت همو گسراوه کان پکوزن. چندی خریک پوم خاویان پکسوه، کملکی نپور، کومته جنبودان و میل راگیشان له منیش، خریک بو پپی په شیری خوشه. لم هیرا پدا عولا سور کوزا و ناوړه که کوزا پوه. دیمپنکی راستمپنن شیری پشت شکینی پراکوزی. زوری پشمیرگه کانی هر دولا ناکز و، خلکی هسان دول و هندپکیان خزمی په کتری بون.

✱

عولا سور، رنگی سور نپور، پلگو کاپرا پکی رشتالی ره پله بو، و دکو نمانوت: شاخواتنکی زور ویا و، تفتنگچه کی دمرات و، پشمیرگه کی نازا بو. له ناخی دلوه پیم ناخوش بو پکوزی. پلام چون بز روزگار کورنی ژانی سرولی له مردن جاری را همه دکتور خوشه و ستترین نغدامی لمی نمزشه که نپوری، نمزشه که پشی خوی به ناچاری رازی نپیی، پان بز کوزا نغده پوز ناوړی خوناوی نیوان دو پنصاله په کی نه کوی به قویانی، کوشتنی نوبش ناچار پیه کی لور پاپته بو. پگومان عولا سور و دکو همو شمه ده کانی کی شیری ناوخو قویانیه کی بی گوناو بو.

✱ ناکوزیتی

ناکوزیتی پور ناوچه پلین که عشمیره تی ناکوزی تی دا نغزی. ناکز له لای روزه لاتیوه له گل منگور و، له لای روزا ناوړه له گل خزشاو و، له لای سور پوه له گل پالک و، له لای خوار پوه له گل سن، و صدک و پیران (۳ تیرین له پلباس)، هاونوره، له روی نپار پوه پستراوه په قزاکانی رانیه و پشمیره و. له قزای رانیه پشمکه له ناحیه سرکف و، له قزای پشمیش پشمکه له ناحیه ناو دشت که سرکفزه کی سنگسره.

له روی خپله کپوه له چند پش پیک هاتون:

باشانغایی، پنصالی فرمانروای عشمیره ته کمن، له گوندی سرکه پکانی رانیه

دانیشن.

ناوه‌دشتی، به این‌که له ناوچه‌ی ناوه‌دشتی پشدر دا دانیشن‌ست و، له چهند تیره‌ی پک هاتین: شاری، که له داوینی قه‌دیل دا له ۸ گرتا ئه‌مان. رهن‌کمری، ئه‌وانیش ئه‌ین به ۴ هه‌زیره: پارهی، خه‌یله، مه‌ندمه‌ره، مه‌ندمه‌ره، له چهند گرتا پک دا: گرتک، دوگومان، جطک، مصلک، په‌رانه‌ ره‌شه، ماخه‌زان.. ئه‌مان له نیوان چه‌ی زه‌نه‌گه‌و و ناوی کاره‌ین دا. به‌م ناوچه‌یه‌ ئه‌لین پشدره‌ ره‌قه و، به‌ ناگزی ئه‌م ناوچه‌یه‌شمان ئه‌وت؛ ناگزی ره‌شه. ئاواپه‌گانه‌مان گه‌م ئاو و گه‌م ده‌راسته و ناخه‌شه. به‌ ئاوه‌لداری ئه‌مان و به‌ هاوێنان ئه‌چوین بێ گه‌سه‌نه‌گانه‌ی قه‌دیل. هه‌ماسی به‌یازی به‌لر سه‌رگه‌یه‌تی نه‌کردن. له سه‌ره‌تای ده‌س یی کردنه‌وه‌ی شه‌ره‌وه‌ هه‌ماس به‌و به‌ جاشه‌یکی ده‌ له ناوچه‌گه‌دا.

ناگزی به‌دەر، ئه‌وانه‌ن که له ده‌لهره‌قه، ده‌لی پلنگان، ده‌لی شاره‌دا ئه‌مان. بۆلی، له ده‌شتی به‌شین و، به‌بۆلی، له به‌ناری گۆسه‌رت ئه‌مان و، بێ هاوین ئه‌چوین بێ حاجی هه‌مه‌ران

هه‌مه‌ره‌تی ناگزی له سه‌رده‌می شه‌ره‌گانه‌ی شه‌خ مه‌مه‌ودا ده‌یش بو: به‌شه‌یکان لایه‌نی شه‌خ مه‌مه‌ودیان گه‌رت و، به‌شه‌یکان لایه‌نی ئه‌نگه‌لیه‌مان گه‌رت و له ده‌ی شه‌خ مه‌مه‌ود و ته‌رک بو.

هه‌ماسی مامه‌ند ناغا، که له به‌ر خه‌شه‌یه‌ستی په‌یمان وته‌ گاهه‌ماس، په‌ساری که‌رده‌ به‌وه‌، له سه‌رده‌می پاشایه‌تی دا هاوکاری له گه‌ل سه‌رانی پارتی و شه‌خ که‌رده. ده‌ی گه‌رانووه‌ی مه‌لا مسته‌فا بێ عه‌راق به‌کی له لایه‌نگه‌ره‌ نه‌یکه‌گانه‌ی بو، له گۆکه‌ده‌وه‌ی خه‌یله‌گانه‌ی ناوچه‌گه‌ و، هه‌لگه‌سه‌رانه‌تی شه‌ره‌ی ئه‌مه‌لدا دا ده‌وه‌یکی گه‌سه‌ره‌ی هه‌بو. جهمعه‌تی مه‌کته‌بی سه‌اسی ده‌ی گه‌رانووه‌یان له ئه‌ران له لای ئه‌م ده‌س به‌ سه‌ر دا‌تر بو و، به‌ ئاگاهداری ئه‌م ده‌لان. له سه‌له‌گانه‌ی ده‌ی دا نه‌وانی له گه‌ل مه‌لا مسته‌فا خه‌ش نه‌بو. توشی نه‌خه‌شه‌یه‌کی سه‌خت بو، ده‌تالی ی په‌س نه‌کرد، مه‌لا مسته‌فا به‌کی نه‌دا به‌ی بێ ته‌داری، که گه‌یه‌نده‌یه‌ نه‌خه‌شه‌خانه له به‌غداد مه‌رد (۱۹۶۶). له پاش خزی چهند که‌وه‌یکی به‌ جی هه‌شت بو: به‌ی، سه‌اره، مامه‌ند، هه‌مه‌زه، که‌رده و ناگزی.. ئه‌م به‌رانه‌ دا به‌یکان و، هه‌مه‌ره‌ته‌گانه‌ی دا به‌یکان چه‌اواز بو، له به‌ر ته‌وه‌ له ناو خه‌زان دا کۆک نه‌بو.

مه‌لا مسته‌فا به‌ی مه‌له‌گانه‌ی هه‌ماس ناغای نه‌ه‌گرت و، ئه‌وانیش ده‌وه‌ باوکه‌یان یی نه‌ه‌گه‌را. له ناگزی مه‌لای و جهمالای دا به‌ لای جهمالای دا داشکان و، به‌ هه‌ی ته‌وه‌ توشی تالانه‌ران و ده‌مه‌ده‌ی بو. له سه‌ره‌تای ده‌س یی که‌رده‌وه‌ی شه‌ره‌ی حه‌زه‌به‌ران دا به‌ی ناغای به‌ په‌شه‌مه‌رگه‌ و، له گه‌ل ته‌وه‌ سه‌ره‌یه‌کی زووی خه‌لکی ناوچه‌گه‌ بو به‌ په‌شه‌مه‌رگه‌. له هه‌ره‌گانه‌ی سه‌ره‌تای ۷۸ دا که ناوچه‌گه‌مان داگه‌ر گه‌را و، زووی خه‌زانه‌گانه‌مان گه‌ران، زوویان ته‌سليم به‌وه‌. به‌ی ناغای شه‌ره‌وه‌. پاش چهند روژی له رووه‌وه‌یکی ته‌وه‌یه‌ل دا مه‌رد.

ناوچه‌گه‌، به‌که‌که‌ له ناوچه‌ شاخاوه‌ هه‌ره‌ عاسه‌به‌گانه‌ی که‌رده‌ستانی عه‌راق. شاخه‌گانه‌ی زه‌نه‌ که‌وه‌، مامه‌روت، ده‌یی، کاروخ، که‌رده‌ک، هه‌نه‌ین، که‌به‌ره‌ش، ماکوک،

بهرمه و، لایه‌کی گونده‌کانی دولی خانقا بر که سر به قزای چومان و، لایه‌کی گونده‌کانی دول ناگز و دولی مصله‌کان بر که سر به قزای رواتنز و، لایه‌کی گونده‌کانی دولی شاور و دوله رطه بر که سر به قزای راتنه بون.

دوای ناشیه‌تال هندی جادهی قبر و هندی‌کی خاکی تی دا گراوده‌توره، پلام هر نیتوانیره شینه‌کانی به تواروی به پدکوره بهستی. له لشکرکشیبه‌کانی ۷۷ دا جمیش دستی به سر شینه گرنه‌کان دا گرت بر، «دویه» ی تی دا دانا بر. دوای هملگیرسانی جنگی عیراق - نیوان زلفی چزل کرد بر. دانیشتروانی ناوچه‌که به گشتی کوره‌پروم و دؤستی شورش بون و، پدکیتی نفوزی باش و بهیژی همر له نایوان دا. گلی پشمیرکه و نمرماندی له ناو خلکی ناوچه‌کدا همر، دؤست و لاینگریشی زلف بر.

ناوچه‌که ره‌کر مصله‌ل کورتته نیوان چند چاه‌کی بهز و به پدکوره بهستراوده: کیمیرهش، بهرمه، گاروخ، ساگزک و، ناو مصله‌کیش چند دولیکی تی دایه: دوله رطه، دولی پلنگان، دولی شاور و، له ناو نم دولاتیش دا چند گونده‌کی تی دا بر: مسیدبره، گس‌چکه‌لان، شه‌کطه، ناوین‌تان، گولان، کمره‌ک، بهردی، بهردانگه، نوره، دیره...

ناوچه‌که شاخوی و، زویوزاری کشتروکالیان کم بر، هندی باخی همنار و میوه، هندی دانمویه و سموزه و، بهرمی سره‌کیان نازم‌لداری و توتن بر. توتنی نم ناوچه‌ه پی ی نطن: «توتنی شاور»، ره‌کر توتنی شینه‌کانی تر ناگری به چهره‌دا، هملکو له شیشی داری نمون و، بز وشک بونه‌ه له سر نمز دایشین. جزوی توتنه‌کیان باش و بزنده. به زوی له بازاری قاچاخ دا نفوزشی و، تمسلی داتهری حکومتی ناکن.

من له گولان دامزوام. گولان: ناوه بر چند گوند، بز چند شاخ و، بز پدکی له سانگه‌کانی سالی کوردی و، بز نو شورسه «دومی» پی پارتی دوای ناشیه‌تال همل گیرساندوتوره.

هواله‌کانی بزم نهات واپان ته‌گماند لشکرکشی جود نریک بونه‌ه. ناصم بز م س نوی، روداوه‌کم بز گیرانوه و، هندی پانگوازم نوی بر که به صجفوری له رادیو بهیونیونه داوام له هیزه‌کانی ناوچه‌که کرد بر کز بونه‌ه. داوام له سلازم عومر کرد هیزیک بهیخته لملتوکان و، ناصیه‌کیشم بز سمید کرم نوی، که به پی دواگوتن خوی و هیزه‌کی له گلی بر بگونیونه دولی شاور.

نسه لم کمین و بهینه‌دا بون بهیانی روژی ۲۵ ی تشرینی دومی ۸۱ هیزی هاونیشی جود پلاماری دولی خانقا و ومرتی بان دا. ناوچه‌کیان گرت. هیزه‌کانیان گه‌بشته زنی مستمروکان و، له لای روژه‌لانی سوری نمصوده و، له لای روژناوای سوری هلموتیان گرت و، ومیهان تی دا دامزواند.

نزیکی ۵۰ پشمیرگی پدکشیان به تاک و به کورسل چک کرد بر، لهوانه: حاجی نمصودی بزلی، که پیاریکی به سالاچر و، براگموی بولبه‌کان بر. چند سالی لومومر کورکی پشمیرگی کوژا بر، نمجارش خوی و کورده‌کی و چند خزمیکی

هر چه که کردن کسوت برون. زلفی نم پیشمهرگانه به ژساری کم له پاره‌گا چچوک و پلاوه‌گانی ناو ومرتی دا: برون. پاره‌گای حشع پش له ناو ومرتی دا بو. پیشمهرگه‌گانی حشع چاوسالهی هیزه‌گانی جوریدان کرده بو بز سر پاره‌گایانی به‌گیتی و. نئوان داواپان لی کرده بون له سر شمرطی حیزی شوی چه که داپنین و تسلیم بن. سسٹما ناوپره‌انی خزی و کمرته‌کی که له ماسعوت گیریدان خوارد بو. له نیمه داپرا بون. ناوسید بون به کوزمد تسلیمی بعضی بونوه.

بز شوی هیزه‌گانی جور نه‌توانن پیشمروی زیتر بکن. به هاوکاری کمرته‌گانی همری ۷ ی پالک و ۱۴ ی ناگز هندی سرشاخ و جیگای گرنگان فایم کرده. به هیوای گمبشتی هیزه‌گانی به‌گیتی. «گولان» م کرد به بنکی فرماندهی.

هندی وشی جوگرافی

زین: تو رابووی که به به بهزایی دا به نیران دو ریزه شاخی بهزدا تی نپیری. وکر: زنی ماخیزنان، زنی نسیروکان، زنی رات، زنی سران. له هندی شونی تر بژته زنی، زنی، وکر: زنیو شیخ، زنیو خیلان. زین، له زنی ولاخ ورمگیراوه که له چرم دروست نه‌گری و. نه‌خیزه سر پشتی ولاخ، له گانی سواری دا له سری دانیشتن (له پهلوی و له فارسی دا: زین).

چمقل: بهزاییه‌کی قوئی بهزده‌لان، وکر: چمقلی ریگران، چمقلی گزراتان. سیر نه‌به له ناوپه‌دا «گوزان» به واتای ریگر به کار نعیخن.

نستیزک: چچوکرگرووی: نستیز، نستیل، واته حوزی ناو که بز کوزکردنوهی ناوی گانه‌کی چچوک دروست نه‌گری.

گملی، پان گملی: تو شینه تسک و تنگمیری کسوته نیران دو چپای گمروه، وکر: سرگملی، زارگملی، گملی به‌دان، گملی به‌جان، گملی عملی به‌گ. له هندی شین بژته گملو، وکر: سرگملو، به‌رگملو. له هندی شینی تر به گمرو ماوه‌نوه، وکر: گمروی مایهل، گمروی عومرناغا، گمروی بهشه، گمروان (گمروان).

گملی، گملو، گمرو: همرسپک له به‌گ ریشمن، له کوردی دا: گمرو، فوروگ، نوروگ (له پهلوی دا: گمروک، له فارسی دا: گلر).

ناوی هندی له شاخه‌گانی

کاروخ: زه‌نفلن له «ناتاپاس» دا که پاسی گرانوهی ده‌هزار سربازی یزانی نه‌گا به ناو کوردستان دا ناوی دانیشترانی نوسای کوردستان به کارده‌خ نهما. پلی ی له نیران نم دو ناوه‌دا هیچ پوهندیه‌ک نیی.

هلمسوت: شونی سخت و هاسی. به‌کیکه له لرتکه‌گانی کاروخ. تو شینه عاسیبهی حسن صباح گرد بوی به مایه‌ندی خزی ناوی «تلمسوت» و که همان معنای هلمسوتی هیه و، عرمپ به حله کرده‌یانه به «تلمسوت».

گزده‌ک: کچهل، سیری بی مو.

بژت (بژتی، گزده بژت، گانی بژت): به‌چکه، هروه‌ها به‌ده، تو گبته‌بی زیر و زبوی تی دا توپراوه‌نوه.

■

راده‌بی پارتی نم پیشمروی به‌ی وکر مزده‌ی سرکوتنیکي گمروه پلاو کرده‌وه.

رادیوی به کیتی پش کوته پلاگردنوهی بانگخواز و ناگاداری پز هیزه‌گانی خزی. هیزه‌گانی دهمشی هولیر، خیزشاورتی، کزسرت که له گیل سمد کمریم چو پون پز «جوله» گه‌بشتنوه لای من له گزلان. له گیل خیران دو کارکمری نعلانیشان هینا بو که تازه گهرا پون.

لغو سابه‌ده! چهند جاری کارکمری نعلانی که له هیراق کاریان نه‌کرد، گهرا پون. حکوممتی نعلانی کمال فرتادیهان هه‌لپنجا بو. نعلش سرکردیه‌تی به‌کیتی تمناوار کرد بو. ماسجیدل له گیلان ریک کومت بو که تیر نعلانی نه‌گیرین. نعلانی‌گان زور ماندو پون، هندی قسم له گیل کردن و، وتم پیشسرگه‌گان تیره‌بان به هه‌له هانیره له زمانی به‌کتری تی نه‌گه‌بشتون، پز هه‌رجیه‌ک نعلانیوی پرون نازادن. ناردمن پز سرکه‌پکان دوی پشودان نارد پوانتوه رانه.

کوته‌نه کزگردنوهی دنگ‌یاسی هیزه‌گانی جود و، نۆدنی شینه‌گانیان. هیزکی بی سهر پهر و به‌ک نه‌گرتو بو. ده‌کو «مالی فره ژن و، ناشی فره وستا و، گوندی فره کورخا» نوانیش «هیزکی فره سرکرده» پون: محهمدی مه‌لا قادر فرماندهی هیزی پارتی و، سمد کاکه فرماندهی هیزی حسک و، نهر عاتید فرماندهی هیزی حشع و، کمریم س‌لام فرماندهی مغرزه‌کمی پاسوک. کسبان کاهغزی نعلی تیرانی نهمش‌بندوه. شونه لاوازه‌کافان دوزینوه. محهمدی مه‌لا قادر، که لهرسرای هیزه‌کمی پارتی و، ده‌کو سرگردوی همو هیزه‌گانی جود بو، کاپرایه‌کی کورموشی چار کتوکور بو. نهر رۆ و نه‌بشمو به‌باشی پهری ی خزی نهمینی. له دوی تاشه‌ستالوه نوه به‌کسم جبار بو بگه‌بندوه کوردستان. له خزی واتشدهی پشروی زیاتر بکا پز ناو قولای کوردستان. نهرسا ریگای گراتوهی تیرانی لی به‌متری. هه‌ریان له ورتی دایان کوتا.

نهمشی دهرکردنی جودمان دانا. هه‌وا ساردی کرد بو. هیزه‌گانی جود به‌شو هندی جیگای گرنگیان چرل نه‌کرد و، به‌هانیان زو نهمانگرتوه، لغو شونه گرنگانه: هلمسرت له چپای کاروخ و سهری نهمسده له چپای به‌سرمکه لیم پهر و نهری زنی نهمه‌روگان.

هیزیک له گیل حسن کورستانی و رحمان سهد له سا و سهره‌کوه به کاروخ دا هه‌لپه‌گین و شور به‌نوه پو ناو ورتی و کطیت.

هیزیک له گیل شمال و محمد مولود هلمسوت بگرن و دایه‌زن پز هه‌کی.

هیزیک له گیل سمد کمریم و علی نهمی په‌لاکاری زنی نهمه‌روگان بدین.

هیزکی ههری ۱۴ ی ناگز سهری نهمسده بگرن.

ملازم عوموش که له قلاتوگان بو شهر به هیزه‌گانی پشودیهان پهرشی.

سهرتای مانگی کانونی به‌کسم دهمان کرد به جیه‌یی کردنی.

حسن و هیزه‌کمی له کاروخ دایه‌زن پهر ورتی. حاجی برای حسن کورستانی له پشی ورتی کوژدا.

حاجی به‌کی بو له پیشسرگه‌کزنه‌گانی به‌کشی له ناوچی گه‌لاه. گه‌لپکی تازه په‌گه‌بشوی زهره‌ک و دویا بو. له پیشسرگه‌کزنه‌په‌تیره په‌گه‌بشت بو تا به‌بو به فرماندهی

کمری گداله له همدی ۷ ی بالهک.

لو سزلهوه تمنگیان به هیزه‌گانی جود هملچنی یو. سمد کاکمی فرمانندی نو
فرله، که زانی یی تپیان بز هاتوه و، سترسپان گوتوه سر، به پیشمرگه‌گانی وت
یو: «پکشیتموه» په‌کیکیان وت یی: «ته‌گر تیره چول پکین ناوچه‌کسان لی نه‌گرن.»
وت یی: «چا با پکین تیره چی لی به؟ نه بیره نعلتی لی به و، نه ماره‌ی دایمک له
سر داناهه، لم شاخه نا له شاخیکی ترا» لسه‌کیشی راست یو، نیمه په‌کی یو له سرتا
بشردیبه‌گانی چنگی پارتیزانی که به سلیقه لیری یوو.

علی نمی گه‌شته زنی تستیروگان. تمنا ریگا له رانیره به دولی پلنگان دا
به زنی تستیروگان دا تچر یز سرگملی. په‌کی لو فرماندانی گه‌شت یو سر زنی
تستیروگان وگو موده‌ی گه‌شتیان به هوکی توکی به منی وت: «دیه‌که گه‌شته سر
زنی تستیروگان» راده‌ی پارتی به دیو نمونده‌ی پاسی هارکاری په‌کیتی و همس کرد
یو، شپړه‌کان به هوکی توکی که گویان له وه یوو، «دیه‌که گه‌شته زنی تستیروگان،
پاوه‌یان کرد یو، نمونده‌ی تر وره‌یان پوردا یو. په‌کیکیان هاروی لی همستا به هوکی
توکی وتی: «شعر ناگن دیه‌پتان هیناوه» براده‌کمی نیمه له «دیه‌که» مېستی علی
نمی یو، که پیاوکی کتلی چوارشانه، پلام له سرکوتنی شاخ دا زور گورج و گول و،
له هملت دا نازا و چاونه‌رس یو. دوی شمیکی کم جود شکان. هیزه‌گانی جود کشانوه
ناو ومرتی. دوی ومرتی مان دا.

نواره‌ی ۲ ی کاتونی په‌کمی ۸۱ یو، تصانوست یز پسروردنی شو به‌چینه
ومرتی. به هوکی توکی ویستان لسه له گدل لپسراوکی حش پکین. شمال چمند
جاری بانگی کردن، په‌کیکیان وه‌لامی دایوه. پسان وت: «ریگای سزلفمان به چولی یز
به جی هشتن، همروتان تفران لویوه برن و ومرتی به جی بهیلن.» له پیش دا راپان
تزانلی لپهان لی نه‌کین، دوی که زانپان به راستمانه همو هیزه‌گانی جود له ریگای
سزلفموه کشانوه دولی خانمقا و، پرمو پشاشان به ری کورتن. نیمسش دایزین
هندیکمان یز ناو ومرتی و هندیکمان یز دولی خانمقا.

توتلی سیاحی

شپړه‌کان به دزگای پستل مه‌کتی تپلپسپان له ناوژنگ ناگادار کرد یو، که
وزعبان خراپه و، داواپان لی کرد یو: هولی راگرنی شر بدن له گدل په‌کیتی. مه‌لا
نعمده‌ی پانخیلای و مامجده‌لا، پکیره پانگوازیکی هارپشپان دمرکرد و، داواپان له
هیزه‌گانی هردولا کرد یو دسپجی شر راپگرن و، هر لایه له شونی خوی دا
هملریستی دپسای وریگری. هسان تپساره چند جاری له راده‌ی په‌کیتی دا
خویندراپوه، له کانی پستی تم پانگوازه‌دا، شر به قازاچی نیمه به لادا کورت یو،
پلام من هشتا له گوستانی مه‌کی یوم له پشی ومرتی. دنیا پفر و هوا زور سارد یو.
حمه سمد که گوی ی له پانگوازه‌که یو، وتی: «تم کارپه - مېستی مامجده‌لا یو
- زور سهره را تزانلی له توتلی سیاحی دانپشتون هر کس له ژوره‌کمی خوی نه‌پته
دبروه‌دا نیمه خریکه رفق تپهنوه»

مه‌کی: کوسستانکی تخت و برین و پیر کراویه کورتزه پناری کاروخ و
روبروی قندله. دیان کانی سارد و سازگاری لی هملنولوی و، سدان دارگویی گوروی

لی بر. شونتکی خوش و دلرینه. بز گوندی تورستی له باره.

نعمجارمش سمد گاکه له پیش نعرانی گدا هلات بر. به ریگاهو بربر بربرو
پشتاشان، هندی کاروانچی پی گمشت بر. کاروانچیهکان سمد گاکمان به شهرهیی
دی بر لیان پرس بر: «خاله سمد چی قوماوه؟» وت بری: «چوزانم مامجهلال وا نعرانی
حوکمی زانی له گیرفانی من دابه، هرچی منال و نالی سلیمانی عهه ناردویمته سمرام»

دووهرشتی خوزمان پاهم کره. هیزیکمان نارد بر زارگلی و هیزیک بز دولی
خانقا و. هیزیک بز سوران. «لوهی مرگه» مان نارد بچی بز سوران که گمشت بونه
نوی بهست بریان هیزیکی جود گمشتزته گبروان. هیزهکمی پدکیتی زبروی عهدوللا
بروی و. هیزهکمی جود عسریف عملی فرساندهان بر. عسریف عملی که بهست بری
هیزیکی پدکیتی گمشتزته سوران دسیمی کشا برهوه وای زانی بر نچی بز سر نمر.
زبروش که زانی بری هیزیکی جود گمشتزته گبروان دسیمی کشا برهوه وای زانی بر
نچی بز سر نمر. هردهکیمان ودر تفلین: «دزادز کعوت بونه» له ترسی هریشی پدکیتی
کشا برهونه بز دواوه.

ماوهپدک له وهرتی مانهوه. راگرتنی شهر هیچ جوده ریککورتیکی سیاسی به
دردا نهعات. بار و دوخی ژباتی هیزهکانی جود له پشتاشان و دووهری زود ناخوش بر.
پشتاشان هیچ ناوهدانهیکی تی دا نهبر تیا بعمونهوه. هیزهکانی پارتی نهماننعرانی له
لندنلهوه بکمرنوه بز تهران. شهوعیهکان، نهمانوست هیزهکانی پارتی له کول خربان
بکمنوه. بز نهری خربان نازادی گرانوهپان هیمی بز ناوچهکانی ژیر دسملاتی پدکیتی.
بفر ریگاهانی قندیلی بهست بر. داواپان لی کردین ریگا له کشانوبان نهگرن. ریگامان
دان. هیزهکانی پارتی له کلهکی بالهپانهوه بربرو روزتاوای ریگای هاسپلتون و. لهووه
چرنوه بز تهران. به روشتنی نعران گرنهکی کیشهکه کراپوه. هیزهکانی شح، حک،
پاسرک نهماننعرانی به نازادی به ناوچهکانی ژیر دسملاتی پدکیتی دا هاتوچز بکن.
شهری نیللمسگسری نعمجارمی جود - پدکیتی پراپوه. بهلام هیزهکانی
هیلگبرسانوهی هر ما بون.

له گیل هیزهکمی قلاتوکان پدکیمان گرتنوه. ملازم هرمر و هاوویکانی هاتن بز
لامان له وهرتی.

نهر عاتیدی لهرسرای شح داوای کره بر بز ریکختنی هندی کاروبار پدکیتی
بهینن. له سر جادهی خانقا له گیل نهر عاتید پدکیمان بهنی. هندی قه و پاسان
کره دهریاری شهرکان. وتی: «وهرتی، روطه براه پدکی له کارهکانی نوه بر نهپوست
هندی له هیزهکانیان به ناو هیزهکانی پدکیتی دا به سهلامنی پیری بر روستی.
هیزهکیمان به ری کره و، نهمنش چی پوپوست بر له ناه و راسپاره بزمان ناهاده کردن.
وهرتی»

گودهرن گوندی ناوچهکه وهرتی بر. به هوی تنگیی دولهکه و. قولی روهارهگوه
گوندیکی درز بر، چند گرهک: سزلفه، پهلز، سول و. پنج برهباب و. پنج مزگوتی

نی دا بو.

پاره‌ګانې ومرتې غونډې کورډې رسنې وړن. همدې په پرمختیا هملکېشا بو، خدمت‌پېکان په قدمه و، دلمنګېکان په شانره بو، تفانت که نمون بو مژګونېش پر جوړه نمون. پدې له پېشمرګه‌ګان نمون؛ «نمونه له کورډې دلمنې نمون» مېستې له نیګارې نور کورډه پر که له سر پشې دلمنې هراق کړا بو.

پدېکې له ناو ومرتېه‌ګان دا پتکېه‌ګې جېساومې سرانوسې هېر له چار حېزه‌ګانې کېدا. زيار له سد کسېان پېشمرګه وړن. نظام و پېشمرګې حېزه‌ګانې ترېشې تی دا بو. غږې شم داپېشونه سیاسې لم شونه شاخوږېه داپراودا دپرواومې سیاسې نمون، پتکېر ټاکوږکې شمېسې و ملاتړې ی نیوان پتماله‌ګانې بو. لودا رنگې داپروا.

تدګېره‌ګې سام مژونک

سام مژونک له لای ومرتېه‌ګان کسېه‌تېه‌ګې زېره ک و زانا و، زود همېز بو. په تدګېسر و رای ژوانه ناوې دمرګدوه. زود نوکېه و قسه و تدګېسر له زمانې نمونه تدګېسره. شانازی تدګمن که پېاوېکې وایان تی دا هملکېتوره. پدې لمو لسانې نمېګرته شم تدګېره بو؛

مېری سوزان چمتد کسې ته‌ګاته سر دانېشخوانې ومرتې یز مرده‌وانه و باجې ترې لو باېته. پاره‌ګې داوای تدګمن زود نمې. خرمېک نمې مان بګرن له دانې. پرس به سام مژونک تدګمن که چی بګمن. سام مژونک تلې: «تدګر مان بګرن نېره‌واوه‌ګانې مېر به شکاتوره نمونه. مېر هېزېکې ګموره نمونه سرتان باجده‌ګتان له سر زېاد ته‌ګا و به زورېش لېتان تمېسې و نازارېشان تېدا. چاک وایه باجده‌ګه کو پکتموه و پېاندنې و مېراندلېه‌ګې شاهانېشېان یز بګمن. بلام له روشن دا چمتد کسې نمونه سرتان روپان، روتېان پکتموه و باجده‌ګتان لی پستېنوه و همېران پکوژن پدېکېان نمې. نمون به سر و دسې شکاومو تېزن پدن پروات هواله‌که پېاتوه یز مېر، بلې: ومرتېه‌ګان زورېان یز لی ګرتېن، مېرانداری چاکېان کړېن، باجده‌ګشېان کز کړدوه و داپانېنې. بلام له رېګای ګمرانوده جېرده هاله سمران روتېان کړېنوه و نوانېان کوشت و منېشان ناوا لی کړدا»

■

لم شمراندا (هاوین و پایزی (۸) ومرتې و، دانېشخوانې نازاری زورېان دی بو. چمتد کسې له ګلمېه نازاګانېان کړوړا بو. چمتد کسېکېان لی ګېرا بو. نرکېکې زورېشان به سمرانوه بو. وستم دلیان پدېمونه. پر له ګمرانوم نېمروېه‌ګ همېر پېاو ماقوله‌ګانېانم بانګېشت یز تانخواردن، یز نمونې همدې قسه‌مان یز بګمن، تېنجا خوا حافېزېان لی بګمن.

له هرې مژګوت کز پوښتوره. همدې لسمو گشتم یز کړدن. له ناو بانګراوه‌ګان دا تېبان دا پر سر به لایفه‌ګانې لږ وړن. نمونېست هستې کسېان پرتدار بګمن. به داخوه پاسې شمېرې ناوېزوم کړه و سیاسې همېراتم کړه که پېسانتوه مانده وړن. تېتر کړوتنه لږ و پاسې ناسې. ګلفوګز له ګلف خلکې ومرتې زود خوش بو. پدېکېان لی ی پرسېم: «چمتد نکالت همه؟»

زود جار نم پرسپاره‌یان لی کردېرم. له ناو نو کوملانددا په گلمې ژبېان نه‌ینا و. نه‌گمر پدېکی له تعصبي من دا پړاوه و هېشتا سلطت پړاوه پېښان سمر پر. نمبر ناتواوپدېکی همپراوه، نه‌گیتا چوڼ نمې ژن و مندالی نمې؟

وتم: «هېچ!»

په سر سردمانیکوره وتی: «پوچې هېچ منالت نه»

وتم: «چونکه ژنم نه‌یناوه»

وتی: «پوچې ژنت نه‌یناوه؟»

وتم: «کسم پې رازی نمبره»

وتی: «چوڼ کست پې رازی نمبره؟»

وتم: «نوعې من پې ی رازی نمبره په من رازی نایې و، شوپېش کسه په من

رازی نمې، من پې رازی ناپم.»

گاېرا هو له سړې روشت. نمېست موجهاسطې من پکا و منېش نمېستم نم

پاسه کرتایې پې بهېنم وتم: «مام کړېخا کچت هدېه؟»

وتی: «پلې.»

وتم: «پاشه، کچه‌گې خوتم پدېری!»

وتی: «نور سده‌گه په کلمکې تو ناپمت، پرت ندم په خوین»

وتم: «پوچې پرم ندمې په خوین، من په خړی رازیم»

وتی: «کچه‌گې من مانگادوشېن نغزانی، تو پیاوېکی خوندواری نمې ژنېکی

خوندوار بهېنې!»

وتم: «نمونه‌تا توش پېم رازی نایې!»

زود جار نم پرسپاره‌یان لی نه‌کردم، نمستغزانی چوڼیان ولام پدمموره. پز نوعې لم

«محاکمه» په نجاتم پې، له بهاری «اهاثودا ژنم هېنا.

■

له گڼل سلازم عوسمر و عېدولرحېم و سامان .. پېری کسرتېن پېرمو لرونانې

«اهاثومان له قلاتوکان. شومان په لسه و پاس له گڼل کړېخاکانې منگور په سر پر.

پېپانې پېری کسرتېن، نېواره‌پدېکی درونگ گه‌پشتېنوده ناو زه‌نگ. برادران په پوڼې سړې

سالوده له «هزلی شعېد شعاب» ناهنکېکیان رېک خست پر.

■

سالی ۱۹۸۲

شیرکز و چلورفرزدهکان

بنکه گسنان تاقسکی تیکلی سیری شاری و لادی. گنج و کاملی خوندنوار و نمخوندنوار بر. جگه لوانی که به دایس لوی بون، زورجار پیشسرگه کی خلکی سلیمانی نمغان، چند مانگ یان چند حلقه نمغانوه. تا چار یان تکرابوه، نینجا نچون بز یکی له تپهکان.

دو له پیشسرگهکان: سامه قاله و سام شیرکز. هردوکیان له تهرکی رزوانی باره گاکه. وه کو چپشت لینان، قاپ شخ، نان هینان، بازار کردن، تیشگرتنی شوانه.. بمشرا بون. سامه قاله و سام شیرکز غرنی دو کساینتی جهاواز و خزش بون.

شیرکز، ناری سام قادر و خلکی گزندی بهمش و مالی له ژاراده بر. ژن و منالی نهر. له شورشی تمبول دا له لای سامفرزایهکان پیشسرگه بر. دوی ۱۱ ی بازار برور به «حمرس حوره». له تاشهتال دا گمراپوه کوردستان و، له گیل عیسی عسکری هات بره دهرمه و، هتر له گیل تو بر. کاک عیسی که به ری کورت بهرو برادوست ۴ کسی له پیشسرگهکانی: سام قادری بهمش، سام سالی مالومیی، سام محمدی سیکانانی، خاله حممه.. له بهر پیری لای نیمه به جی هیش. هتر چار یان «حمقه» و «سامه رزایی» بون، زور به دلسوزی دوی کاک عیسی کورت بون. به درزایی ماوی لعدیل له گیل نیمه ساپونوه و، هتر چار یان پیکوه بون. پیشسرگهکانی تر بز خوشی ناویان لی نابون: «العصایه الاربعه». دوی فونانی کاک عیسی نهر شتیک نما بر پیکوهیان کز بکاتوه. خاله حممه و سام محمد تسلیم بونوه. سام صالح چوه لای مامجلال و سام قادر هاته لای من. پیشسرگهکانی لای من همر شاری و گنج بون، نمیش به هاندانی پیشسرگهکان ناری خزی گوری به شیرکز و بز نازدارش جاروبار پیمان ثوت: «شهره».

شیرکو هتا پلی ی پاک و خاوین و، رشی تاشراو و سلیلی قنچی همر. سر و سلیلی بزیه نهگرووه بهلام نمیشهیشت کس پی ی بزانی، دمیسی تاقسی لی دا بر، بهلام کس نی دی بر. که خورسا و رنجان دروست نهکرد، شیرکز نمیشخوارد نمهرت: «دائم دیشنی» همیشه خزی بهست بر و تفنگهکی به شانوه بر. عیسی له میوانداری و هاتوچی مالهکانی شنی نهکرد. له گیل سامه قاله ناکزک و، زور جار شایهکان توره یان نهکرد. که سبخورمی توره بزوانیه یا کتوبر تعلیمان له شتی هلسانایه، رانهچلهکی و بهکسر جنیویکی نهاد. زوری حلقهکان وا بون.

که توره یان نهکرد، زور جار لسمهکی به من ثوت و، نمهرت: «به تمسایه به چلورفرزدهکانی سلیمانی کوردستانم بز زرگار بکاء» لای رابو گهجهکی سلیمانی همر چلور فرلش بون و، چلور فرلشنش کاریکی ناشیرنه.

سامه قالهیش، خلکی سنگسمر بر. له دایرین و دار شکانن دا زور شارمزا و بهکار بر، داری همر زستانهکی باره گاکمی نیمه نم بهیری و نمیشکاند. همرچی نازل و

ولاخیکیشان همواره نم خمی جیگا و لومری نمخوردن. هاونایش بهستانی نمعاته و سوزی بز نکردهن. بشیکی گرنکی پیوسته‌گانی بنکه‌گمان نم دابنی نکرده. شیرکو خوی لم کارانه نم‌گه‌باند، له بهر نموه مامه قاله زرد جار تانمی لی نمدا و نمچه به گزی دا.

مسئولی تومر

بهانیبه‌گهان سازاد له بهزمیکی سمیر خمیری پی‌یووه. نمژدر، له سلیمانی زمونگر پیور، مابه‌ک به له پاره‌گه‌کی نیمه میوان به. نمژدر، بی پرسی مامه قاله، ناشیانه دسکاری تومریکی کرد به، دمه‌گمی گول کرد به. نمیش به توندی پیا هملشاخا به. نمژدریش پی ی وت به: «بز توره نمبی خنز تز مسشول نیت؟» مامه قاله زیاتر هملچر به، تیرور جنیری به نمژدر دایر وت بهی: «چون مسشول نیم من مسشولی تومر؟»

سازاد نمیرت دپاره وشمی مسشول نمونده خزشه نممانت نکرده می تومیش بی هر خزشه و گرنکه.

دومر به ناش

هنمی لمو پیشمرگانهی بز نشوکار نمعاتن بز سرگردابهی زرد جار میوانی من نمیرن. جار‌گهان سفیور دوشیشی و نمبی چالاک میوانم یون. هر دو گهان نمناشی کزمله و، فرمادندی کورت یون. نمیان خلکی همرومان و نمیان خلکی پاله‌گابهی به. هر لمو کزودا: خمبی، ریمیری «تالای زگاری» و، یا حلیم، ژنکی پاله‌گابهی، میوانم یون.

سفیور شارمزی بنشت کردن به، همو سالی خزی و پیشمرگه‌گانی کمرته‌کی له لهرواره‌گانی همرومان بنشتجهان نکرده. زرد جار خرمی چند مانگیکی خزیان و خیززانه‌گانیان دمرنمنا. هنمی پرسپارم لی کرد له سر جزوی بنشت کردن و، کمرته‌گانی و، بهر همی نموسالیمان.

ننجا له نمبی م پرسی: «نمسال له هیچ لایه‌ک چون بز کوشان؟» سفیور پیانویکی قسمنخوش و زیره‌ک، بهلام له روش و خوی کزمله‌لایمی دا «مخافظ» به. پرسی: «کوشان چه؟» نمبی وتی: «له بهاران دا که گول نکه‌شسته و، کوارگ و ریواس و گنر و... پیدا نمبی، گله‌کان: کور و کچی گوند یا چند گرنی، بهانیان کز نمونه، نمیکن به شابی و رشبله‌ک، دوی نموه، به کرمسل و به جوت، بز کز کرده‌نوبی گز و گپا، به دشت و چپادا پلاو نمونه، عسر به چارو‌کی پر له گپا و کوارگ و گولی بزخوش و جروانه له چپا دانه‌ن، دپان کز نمونه شابه‌کی رشبله‌ک نکه‌ن و، پلاوی لی نکه‌ن هر کس بز مالی خزی.»

نم سمیرانه بهاربه نومیکی یار و دیمنی ناوچی پاله‌گابه‌یه. گزانه‌کی به ناویانگی حسمن زیره‌ک له سر «کوشان» د که نملی:

کپزان دهچنه میرگولان،

به عام دهچن هلالان

عارق له هنیمی دتکی، تر ده‌کا روده خالان

کيوان دچنه ميرگران.

به عام دچن، دغو شان

عارملی سنگ و مسکي. تر دکا پاژندی گروشان

نمی زلډ به گروسی و خوشبوره باسی ته کړه. غمخور توده بو. وتی: «چیز ریگ
نمدن خوشک و دایکشان شتی و دها بکن...» نمی چرمه به گوی دا. وتی: «خوشک و
دایکي تزیش لموی پرتابه تچرنا» خریک یو دهمان له پدک بگری. مشهوره دهمان
چیرزکی «دومن به ناشی» ی بهر هیناموه.

ته گیسرنهوه: «و ربهوار له ریگا به پدک نه گمن. پدکسپان له ناشی نمانهوه و
دوهمان تچر یز ناشی. هره دوکپان باراشیان پی بو. دوم له پدکم نه پرسی: «ناشه که
چول بو یا قلمبالخ بو؟»

پدکم تلی: «زلډ لمره باغنه، نمی سمره بگری. ورنګه به ۳ رڼوی تر سمره
نه گاتی.»

دوم تلی: «دما من لموی بوسا به سمره ننه گرت و، له پیش همسوتانهوه
باراشه کم تپاری.»

پدکم تلی: «نمتته توانی.»

دوم تلی: «نمتتوانی.»

وا ریگ نه گسوت، دوهنیک که له سر ریگاکپان دا نمی بکن به ناش و. بزان
کاسپان نمتتوانی نذر بهی بکا و باراشه کسي له پیش لموی کدا لی بکا. له تلمبای نمی
مشهوره: باراشه گاتپان تر یز به سر دونه کدا و پدکتیش تدهنه بهر خنجر.

همس ناوچی پاله کاپه تی راگزیرا بو. چمیش لوتکي شاخه کانی به «وبیه» نمی
بو. کی نمتتوانی پی پی یز «گروشان»؟ کمپی نمان خریک یو لم ژورده دمان بهزی
«دومن به ناشی» دوباره پکتنوه. به ناچاری هره دوکپانم پیدنگ کړد و. پاسیکی تره له
گل دامنزانن.

غمخور له سر «ووی صرغ» کسه پکی نمتتلی هیر: «نه پوت ته گمر کپوی
شروی بروخی به زلام ته گمر تنهوه. پلام ته گمر زلام بروخی به هیچ شتی ناگیر تنهوه.»

میشرو لوجی

شجني پیدکان لایان واپر: هر هاوینی زهره زهره زلډ پی. نوساله زستانه کمی
سمت نمی. سالی ۱۹۸۱ هاویندکي زهره زهره زلډ و. زستانه کمی سمت بو. پلریکی
زلډ باری. سیر نومو له گل کړیوی پفرده هوره تر شقه و هوره گرمی زلډی له گل
بو. ثم دپاره سروشتیم هر لموی دی بو. نو زستانه کپوله کز کړه نوره هندی لمو
وشانمی پهرندپیان به دخی تاسمان و گزوانی کش و هواره هیر. وشه کان همسپان
ناشنا و ناسراون. پلام کز کړه نوره و له پدک دانپان و کور ریزه زاروکی میشرولوجی
رنګه پی کملک نمی. به تاپه تی کورده هشتا هیچ دزگاپه کی تاپه تی یز لیکولینهوی
لم باهقی نه.

هوا که سارده نکا، تا نغنازی لیر سفر، نعرز و ناو نمپهستی (رچبان.

جسمه‌دین). تریزی سمروی ناوی گزوم و زلیکاو نمی به سمعزل (پستله‌ک، شمشه،
جسمه‌د، بوز) و، ناوی سر نمرز نمی به زوقم (خوسار، سیخوار) و، چنواکه نمی به
چلوه.

هوا که گرم نمی، هلم له ناو، هالو (هزق) له ناو کشتورکال و، گره و سهرن
له دشت هلمه‌کا.

تنگر هور ناسانی گرت، هوره‌که گمزال گمزال (پله پله) نعرستی، با هموری
داته‌گری، هور تیره و تارک، چلکن، سپی نمی.

تنگر هور له ناسان رمویه (هملی پرونگاند)، به رلژ شنایی ناسان و، به
شور نستره‌گانی درگموتن، به رلژ سامال یا هساو و، به شور ساهله نمی، شعری
سایله له زستان دا ساره نمی تعوز و تار نمیستی.

تنگر هور له ناسان دا بستی له شیری باران، پفر، تعزدها تباری.
باران نم نم، یا به ناو، یا به خور، یا به خورم تباری، بارانی به خور، ره‌پله،
لننگیزه تکا، زورجار پروسکه (هوره تیشقه، چمخاسه) و، هوره گرمی له
گدل نمی.

که باران بهاری و، له هسان کات دا هتاو بی، گورگزی به و، که ساهه‌ک به
خور بهاری و خزش پکاتوه تاوه، که سرانسمری ولات بگریتهو تیقله‌گیره، که له گدل
پفر بهاری شلوه‌به.

له سرمناو پایزه پله تدا، پله بارانیکی نمره چند شو و رو له سر به‌ک
خزش ناگاتوه تا تعوز تیرتاو نمی، ناوی له سر رانعرستی.

دوای بارانی پله چن رلژی هاوته پیچکوله، هوا خزش و دنیا گرم نمی.
پفر (پفر، پفر) تنگر زور بهاری کپوه و، تنگر کم بهاری پروهه تکا،
بستیک، قولالجهیک، نوتزیه‌ک یا گنزیک و زهتری تی تکا، له شونیکی بهزوه که با
پفر تنها بز شونیکی قولتر و پری تکهاتوه بازوه، له لیوایی چبا بهزوه‌کانوه همرس
(زنو) دی، له کوتایی بهار دا پفر نه‌پستهو، کویستان خال خال نمی.

پفره‌لرکه، پفریکی خاوه کلوه‌گانی به تواری نه‌پستهو زو نه‌توتوه.
پفرخزیه‌که، پفریکی نمر و وده له کوتایی بهاردا به سر پفری زستان دا
نباری و، نه‌پستهو.

تعزده (ا) تعزده، گلپره، تگسره‌گ، تعزگ) به دهنکی رمی گسره یا پچورک
نباری، گلا و گول نه‌کوتی.

تعزله‌لرکه، نوه‌گو تعزده رقه و نوه‌گو پفر نمره زو نه‌توتوه.
بارانی زور نه‌ترانی لا‌لاو (سینلا، لپشت، لشار، لمی) لی هلمستی.
له کوتایی زستان دا تعز نیز نه‌پستهو، که باران نباری نایی به لهر و لپته.
له کوتایی بهار و له هارین دا شو دلزی ناو له سر گزوه‌گیا و گلا شعونم
(ناونگ، خوناو) دروست تکا.

له ناومرستی تعزدها تاویک باران نباری یزنیکی خزش له تعز هلمستی.
به دویایی سال و، له هسو ویز و له هسو روژیک دا با نه‌ترانی بوزی (همل
بکا)، پای وشت بارانی به دوا‌دا نباری، پای دارناوس له کوتایی زستان دا هلمه‌کا و دار

و درخت گنجه و چرم نهگا. های خزان کز تابی پایز هدلشهگا گهلای زمردی درخت هفتصوبنی.

های شصال له لای سمروره نموزی و. فینک و نرسمه. بارش با رمشبا له لای خواروره هدلشکات تونده. له هارین دا گهرمه دوی نیمویان نمبی به گره و شرا و. له زستان دا سارده نمبی به کزه. که له گدل بطر و باران بی. پا له گدل بهکیگان به بی ی توندی و نرسمی نمبی به زیان. زهلان. وهشومه. قهرتمه. پاسریشک. توفان. همدی رژی زستان همدی داتمنزی. سر نموزی نمبی به تم (نمومو. تمتمان). همدی رژی هارین همدی تمپرتزی بهان نمینی. نمبته خزل بارین. تیکچونی دخی هوا. ناوچی گوشاری بهز و نرم دروست نهگا. گیولوکه له تاسمانوه بهرمو زمسین و گسرهول له زمسینوه بهرمو تاسمان (اگرهپیچ. باهوز. باطلیک) ی لی پمیا نمبی.

گرد ناری مانگهکانی سالی به گیرمی کشی نو مانگه ناو ناوه: خاکه لیه. پانه سر. جززردان. پورشهر. گهلایو. خرماتان. رزمهر. خزلطور. سمراموز. بطراتار. ریمندان. رشمه.

له همدی شوبنی که به مانگی مارت تلپن: همرمی پشکوان و. به نیسان: شسته و. به ماس: بختیاران و. به حزهیران: بارانیران و. به تشری بهکم: گلاریزان و. به تشری دوم: سرپله.

همو ناوچمهک گزملی لم زاروانهپان همه. همدیکیان له گدل نمساندا سوراڤن. بلام همدیکیان ناری دپاردهکی سروشته لعوانمه له ناوچهکانی ترا نمبی. نرسینوه و بهگارینانی تم وشانه زمان دولمعن نهکن.

پشینان وتیهانه: نهگرم پا بی و نهگرم باران. له همرمی زستان کم نمبتهوه. همرهها: له زستان شموی. له پیران تروی. همرهها: له همو همری باران ناہاری. همرهها: باران بهاری تاشی نهگرمی. باران بهاری جونی نهگرمی. همرهها: بهخیری بهاری. تا پزیمی داری. ناگاته نیساری. بز بهکی که تمنی خسارده نمویی له تمجریهکانی رابورو تلپن: نه پای دیوه و. نه باران. بز مشور خوارونی بی سودی دوی لیقومان. تلپن: له پاش باران کهپنک.

همولی ناشتپونموه

دوی نو شرانه همومان همتمان بهوه نهکرده. که لم شراندا هیزو توانای گلهکسان داتنچوری. له زلف لاه به همان ممنا نامسان بز نعات به تایهتی له ندیب و نورسر و پهاوه ناسراوهکانی شاروه. له ناو خزان دا به دوقولی و سی فزلی و. له چندین گزینموی مکنمی سیاسی و گزیمتی سرگرداپشی دا پاسی چارمیری تم بهلا کوشندههمان نهکرده و. نهگرمین چارههکی بز بلدنموه. بهپارمان دا هولیکی زلف بهین

بزرگوار و کوتاهی می بینیم. به کمینان له ریگای دوزگای راکماندنوه: وتاره گانی رادیو و پلاو گراوه گان، زمینهای بزرگ خوش بکمن. دومینان بکمنه په پوهندی راستوخز له گدل همو لایمده گانی په پوهندیدار.

■

من و شری ناوخزا

نوسایش و، هتا نیستایش هندی له سمرانی پارتی و حش و لایمده گانی تر له ناو هاوریکام دا من به پدکی له توندروه گان دانمین. بشکی شری پروپاگانده پان له دژی من پوه. راسته گه پشی چند جاری من سرگردا پتی لشکر گیشیه گانی په گیشیم کرده. لبردا چند و تری ده لودق دپاره نغرسوه که له گانی خزی دا دسپاری شری ناوخز، دوی گرانده نوم له شروه گان، ده کو سرو تری گزیده له ژماره گانی گانونی دوم و شریاتی ۱۹۸۲ دا به تری ناوخده نوسیموسه. رنکه خسیندوار تا نغندازه پدک له پوهنچونه گانم بگا.

■

وتاری پدکم:

گله گزیده کی ی چه کدار - سیاسی له خزمهتی کی داپه؟

هاین و پایزی سالی پار، هندی شری پاریزگایان هملیر و سلیمانی بون به مهادتی زلوانه یه کی چه کدار - سیاسی توندوتیوی خونیوی له پیتی پشمیرگه گانی ی ن ک و چه کداره گانی هندی حیزی تردا.

زلوانه یی چند مانگی واپورده. دپوه کیشانی روداوه په پچه پچه گانی چند مانگ و بگره سالی پشوترو پوه، بلام نهمجاره پان چندینکی پهرنتر، غراوانتر، توندوتیوتر و نمخه کیشاری به خنیه گرت پوه، که خزی تواند له گله گزیده کی ی چه کدار - سیاسی قزلی چند حیزب و ریک خراوی جزوا جزوی جباواز له روی رسازی ناپه بولوی و سیاسیه. وه پشتمش به ژاوه ژاویکی پروپاگانده یی خست و فراوانی ناراست، له پاری «ریک کوننی نه پیتی» ی ن ک له گدل ریخی صدهام پوه لیدانی «هیزه نیشتمانیه گان» و ریکرن له «چالاک شورشگیرانمان دژی رژیم» زمینهای بزرگ خوش کرا پوه.

روداوه گانی نم دواپه پش، ده کو هی جاره گانی تر، سایه ی پخواره و جیگی پر ساری گزیده لاتی خلک بون، چونکه روتی پوهو پشوه چونی شوشی کورده ستان و ناکاری خهاتی سیاسی و پشمیرگه یی له شاری ی ناسایی خزی لا نهدا و، له شری کورده دوه دژی حیزی حکومته داگیر کرده گانی کورده ستان، نیکویری به شری هیزه گانی کورده له گدل پدکتری رو به «کوردهانی شروه که» به تاپیتی له گاتیک دا که له نهمای گومبونی نهمرده گانی جنگی عراق - تهران دا له پارتین هلی میو یی، له دو دوی نیشتمانده کی دا، بزرگوتیوی یزگاری نیشتمانی گلی کورده ستان - له سر ناستی نیشتمانی بزرگوتیوی سیاسی، وه بزرگوتیوی گارگیر و کوشندی هیزه شورشگیران له دژمانی داگیرگر - له سر ناستی تاکتیک، هلیکوت پوه.

■

له گدل گزیده لاتی خلک کورده ستان دا، نیش له پخواره پون، چونکه هفته نهم به ناروا چمن هاورلایه کی کورده ستان له شری ناوخزا، لوانه چمن پندین هوری ی

هملکوتو و هملالی دلاری نیمه، نه کوژین..

له گیل کزملانی خفگی کوردستان دا، نیمش نمانهرسی: بز؟ نیم شعره له پای چی؟ بز سودی کی؟ قسربانه گانی نیم شعره کسین؟ بزچی و له بهر چی... هرچیز هلموهرچی دسپهره کی کارکی جیدی یا کاتی وشاندنی گورنکی گوشنه له دوزمن نه گات؟ تملاندنهری ناگزکی لاوه کی و هملگیرساندن شمری ناوخو و کورداندنی شعر و خهریک کردنی هیزی پیشمهرگی ی ن ک که به دوزایی شمش سالی رابوردو هر نیم هیزی سهره کی و کسارگی به گزا چونهری رژیم عسراق و دهزگا داسرکهنهری، جهمهنشمه گانی بهر له کوردستان دا، له دوا شیکردنهره دا به قازانچی کی په؟

گواپه دنهای کورد نهمه به خهرایی له گوران دابه، که ترازوی هیزه گانی ناوی و سرورشی سیاسی و چپانه تپهان و، بهر واور و بزچون و ریمار و، نوسلوی کار.. بان وها زو بگورنی؟

- نوانمی که ناشیعتالیان رملز کرد و به چدکی شر و ترانه دکی کسموه ریمو چپاگانی کوردستانان گرت و له ناخوشترین هلموهرچی ناهرامهری ترازوی هیزه گانی رژیم و هیزه گانی سرجم تیزیزیمونی عهراق دا، به توانابه کی کسموه، دژی دوزمنیکر بهیز و در، خهانی چدکارانمان دس پی کرده..

- نوانمی تالای چسپاندنی گهانی پیکوونانی دیموکرانی بهر واور و حزب ا ریک خورای چسپاچپان هملکرد، به جزیک که بز گالعه پی کردن، به پاره گاکان سرگردایه تپهان نه گوتن: دلی نهمزاب!

- نوانمی که تالای روخاندنی رژیم سهدام و داسرزانندن رژیمیکر دیموکرانتهپان له عهراق دا هملکرد و، نهک جاری هملکو سدان جار، بانگی همر هیز، حیزه گانی عهراقان نه کرد، که هیز و توانای خزان له بهر به کی به گرتودا دلی رژیم سهدام بهک بهغن و خهانی چدکار له روی سرگردایه تی کردن و پیکهاتی هیزه گانو و میلمانی چالاکیوه پکنه شورشی همر عهراق..

بهلی نوانمی که به رنج و ساتدوونی چند سال و به خوینی سدان شمعبا راستمی نیم دروشمانمان سلطاند و پناعه کهمان دارشت، له کاتیک دا که زور کس و زل لای تر نهممان به خهبال و سهرویی و پسلانگیران و نوزکرایه تی نیم و نو له قعله تدا..

تو بهلی ی دنهای کورد نهمه زو بگورنی؟ نهمانه همر بهینه نزمیری همان رژیم که له ماوه شش سالی خهانی پر کوررووی و مهنمت و تالی دا، زهاتر له هزار هملای و هاوری ی به نارو! له شعری ناهرامهر و، له ژیر بازار و نهمکهمه و، له پای قنارهد کوشتون و، دهیان هزار کس له خروشک و برا و دابهک و پاوک و خزم و خیزانی نههاد کردن و بازار داوین و له زنتان و گرتوخانه و سهرازگه گان دا توند کردن و، زهاتر له هزار گوند و دهیان گاول و له گیل خاک دا به کسان کردن؟

کورد گوتنی، سهره له گوتنه

تو بهلی ی نوانمی له سهره می نو تراچیده سامناکه ناخوشدها خزان له جهمنگم تراچیده کدا زان و بهرگمان گرت و هیچ نهی نوساکه له کوردستان دا همر نمان بهر، که هیزی سهره کی سیاسی و چدکاری به گزا چونی رژیم بهن، نهستا بهینه نزمیری رژیم

پایزمری صمد دام و هیزه داگیر کوه کانی، وه نوانفش که نوسا تماشاچی و رمخنه گر و سیرکمر و ترهست به پالمر و گهر مشین و ریز تیکمر .. یون، یونه پایزمری شوش و قازالجه کانی جمعاوری کوردهستان و ریازی شو، شکرانه!

له گڼل کړمدا لاسي خلكي كوردستان دا، نيمش نيمسین پزا؟

ناخود شو گنده کومه کی بهی لیسان کردین و نوو شمیری پیمان فروشتین له سره
نوهو بو گوا تیره له بهیرواوری خزمان جنگگرواوتنهووه و له دروشه گانی خزمان پشیمان
بهیشتوه و دئستاموی چارنوسی خزمان بهیشتوهو به چارنوسی وشي روزه خوشه
ریزه گئی صدهدام» و. ئهسانش گهه کیان بو به رنگی گنده کومه کی ی چه گذار -
سیاسی، له میدان درمان بکمن و هانگنهووه به ناو روم ده. یان به زلف هانیهینهووه سر
رنگای راستی شورش و قازالهی چساورا

همسر زدن از نایب‌رئیس سیاسی بیگومان زمین‌بندی مادی همه به له راستی‌ها
نواندن و مصلحتی ی چنانچه می‌بینی چین و تو به کوشش‌ها به تبه جیسا از گاتی ناو
کوشش‌ها که هر به گمان به بهی دمسکوت و لزانگی چنانچه خزی له روانگی
تا بهتی خزه به سهری روداه‌گان نه‌گا، هزگاتی دس نشان نه‌گا، رنگی چارصر کردن
و نوسلی کار به کردن دپاری نه‌گات.

له دڅخېکې ده‌گو نېستای رږه‌هلانې ناوړاست دا، که په‌کېکه له ناوچه هره گرنه‌گانی دنبا، وه په‌کېکه له ناوچه هره نالوزه‌گانی دنبا و. شونې پښت خوار‌ندوبی چمن‌دن کښه و گېروگرت و ناگوزکې قوړل و گرنه‌گ و کاره‌گوره - له ناو هره دوله‌نیکیان دا، له بهینې دوله‌تانی ناوچه‌گدا، له بهینې گهلانې ناوچه‌که و هېز و دوله‌ته گه‌وره‌گانی دنبداد.. په‌مخزړه روداوه‌گانی هېچ قوړنیکې نم ناوچه نالوازه گرنه‌گ، چمن پېچوک و چه‌په‌ک و پښت گوی خراوېش بی، ناټوانی، پوتی ناسای خزی پگړی په دابراوی و دور له دستیو‌مردان و گوشاری نم و نعر، ناگوزکبه‌گانی ناوی له نعلهای کامل پوتی هلو‌موجی میوړی خزی دا، له لایمن خړدی خاوین مسئله‌گوره، لاپه‌لا پگړی.

جا مستطی نفعوی کوردیش، وهکو په کیک له کسروگرشته هیره نالافز و گرنګ و
بهر پردروکانی نارچهکه، دسپکه سرلېس باپنځی هیزه گزته پهرست و دولته داگیر کړه کانی
کوردستان و دولت و هیزه زله کانی دنباي واگیشاره و هر په کمان له لای خزیوه، په
چزویک، چاوی تی بروه و هروی دوه چی پی ی خزی پکاتوه و پامی کوملا پمی له
ناو چین و تیره کانی کوملی کورد و نویره سیاسه کانی دا بدلتیره و نورسای خزی
بخاته سوری. له ناو پرتو نفعوی کوردیش دا له سیوه دو جزوه بزچون همه بز لیکدانویری
وهکی کسروگرشته کانی گنلی کورد و دلز نویری چاروسر کردنی، که له دو سرچاوهی
باید پورچی جهاوز، بلکو له دو جهانینی جهاوزمه دره دین:

به‌گه‌گیان - لای وابه که بزوتنوی رزگاری نیشتمانی گملی گوردستان نیی پشت به هیزی له بن نه‌تووی گزوملای خملک بیستی، و گزوملای خملک خزیان خاودنی مسئله‌کی خزیان بن و چارونوسی خزیان بریار بدن به بی دست‌برودانی بیگانه، بناغمی سترانجی گشتی جومات‌و‌کی له سر پنجینی دابن گردنی پیوسته‌کانی گوزان و گشه گردنی گزوملایتی، ناهوری، سیاسی و غیره‌نگر... گزوملای گوردستان

دایره‌ی، نهک به پی ی قازانجه‌گانی هیزه‌گانی دهره و مصلاتی و زلوانه‌گانی بهمنی نهوان.

نوی ترهان - همول ئندا جیگه بز جولانده‌ی کورد بدقوتشه له ناو چوارچه‌یو ستراتیجی زلفه‌زده‌گان و له ناو کون و کلمه‌ی ناگزیه‌گانی بهمنی دهره‌گانی ناوچه‌گدا، همر له همر ئه‌و پشت به دهره نه‌ستی و همول ئندا به هیزی دهره‌کی و ناگزیه‌گانی ئه‌وانده به‌ستنه‌شه، وه به گهری هملکوتنی هملوهرجی چاک و خرابی «دولی» مصله‌ی کورد به‌زویی و به‌ی، وه به‌خاتره مه‌دانی وازی ناو دهره‌تانه‌و.

هولان بز به‌ستنه‌ی مصله‌ی کورد به ناگزیه‌گانی هیزه‌گانی دهره‌و چاریک له گۆشی راست و چاریکی که له گۆشی چه‌یوه، وه خه‌بات کردن بز ری برین لم پیلانه، خزی له خزی دا زلوانه‌گانی سیاسه، ناودانه‌ی مصلاتی ی چه‌یانه‌ی چین و تو‌وه گۆسه‌لایته‌ی جبارانه‌گانی ناو گۆسه‌ل، هه‌یه‌که‌پان له روانگی قازانجی چه‌یانه‌ی خزیوه، به‌لام به گهری گۆزانی هملوهرجی خا‌یوه‌وه و توندوتی‌بونی ناگزیه‌گان، نه‌میش نه‌گۆزی: چه‌ک دانه‌ی پا چه‌ک هه‌له‌گۆی.

سر بونی هه‌نی هیز له وهرزی ساره‌ بونی مه‌ناخی ناگزیه‌گانی بهمنی عه‌راق و نه‌ران دا، پاشان زنده‌و بو‌وه و سه‌رده‌مه‌تانه‌یه‌ان سه‌رله‌نوی له وهرزی گه‌رمه‌رانه‌ی مه‌ناخی ناگزیه‌گان دا وینه‌گی ده‌یوی به‌زچونی دوه‌مه، له کاتیک دا که مصله‌ی کورد له حاله‌ی ریکی و ناریکی، ناشتی و شه‌ر، گۆکی و ناگۆکی دهره‌تانی نه‌ران و عه‌راق دا، وه‌کو مه‌سه‌له‌ی‌کی به‌یته‌ی مه‌زوک‌ره همر هه‌مه‌و.

هه‌لگه‌یسه‌رانی جه‌نگی عه‌راق - نه‌ران هملوهرجی‌کی نوی ی له سه‌رانه‌ی ناوچه‌گدا خولقاند، له لایه‌که‌وه - هملی بز هیزه‌ شو‌وشگه‌یه‌گان هه‌فت که سه‌د له شه‌ری تم دو دهره‌ته داگیره‌وه وهرگین، بز زیادکردنی راده‌ی چالاک‌ی و جه‌زیه‌ی به‌شه‌رگی و به ده‌یه‌تانی سه‌رکوتنی گه‌وه و کاریگه‌ر له چوارچه‌یو ستراتیجه‌گانی خزان دا. به‌لام له لایه‌کی ته‌شه‌وه، هملی بز هیزه‌گانی ته‌ش ومه‌ساند که سه‌رله‌نوی به‌نه‌و مه‌دان بز به‌ستنه‌ی مصله‌ی کورد به ناگزیه‌گانی ئه‌و دو دهره‌تانه‌و.

به‌ر پی به، له سه‌ر ته‌ری کورده‌ستان ریزه‌ی‌کی نوی ی جه‌زب و هیزه‌ سیاسه‌گان هاتنه‌و گۆزی. لایه‌که‌پان نه‌یه‌ست و هملی ئندا سه‌مه‌نیه‌ی ریه‌ازی شو‌وشگه‌یه‌انه‌ی به‌زوتنه‌ی رزگاری نه‌شه‌تانی گه‌لی کورده‌ستان، له گه‌مه و په‌لانی دهره‌گانی عه‌راق و نه‌ران به‌اریزی و له هه‌مان کات دا کهلک له هه‌لگه‌یسه‌رانی جه‌نگ وهرگی، بز زیادکردنی ههرجی زۆرتی چالاک‌ی شو‌وشگه‌یه‌انه‌ی سه‌اسی و چه‌کدار و راپه‌رانه‌ی گۆسه‌لانی خه‌لک. لایه‌کی ته‌ش نه‌یه‌ست و هملی ئندا که خه‌باتی ره‌وی گه‌لی کورد له عه‌راق دا به‌کات به به‌شیک له نه‌یه‌ده‌گانی جه‌نگی دهره‌تانی نه‌ران ده‌ی دهره‌تانی عه‌راق و، له چوارچه‌یو ئه‌و نه‌شه‌یه‌دا ته‌زه‌وت، که به‌شیک له‌و گه‌له‌ گۆسه‌کی چه‌کداره‌ سیاسه 4 قه‌زله‌دا خزی نه‌واند، که له چهند مانگی راپه‌رده‌دا ده‌ی به‌شه‌رگه‌گانی ی ن ک کرا.

گه‌له‌گۆسه‌کی گه‌ی ته‌سه‌جاره، نه‌گه‌ی له‌و ده‌و سه‌وره‌وه، به‌ توانا‌یه‌کی زۆره‌وه نه‌شه‌ی بز گه‌شه‌را بو، وه‌کو هه‌مه‌و جاره‌گانی ته‌شه‌ش له به‌رامه‌به‌ر به‌وه‌ری به‌شو و خۆزاکه‌ی ده‌یه‌رانی به‌شه‌رگه‌گانی ی ن ک دا شه‌کا و سه‌ری نه‌گه‌رت. به‌لام همر وه‌کو

هیرشه‌کشی تعمیرگاه، له همنو نعوانی پېشو، پهلواتر و توندتر و رېځخواتر يو، هيرودها شکاندنه‌کشي په هسان نندازه گوره يو، پگړه له لواړدي هيرشه‌کشي زلتر يو، چونکه سولرضي چنډ راسته‌کي په زمني ساخ کردهوه، لوانه:

- دمرکوت که پیشمرگه‌گانی ی ن ک له ماوهی چمن سالی راهبرده‌دا، له سفت‌ترین هلو سهرجی خهبات دا، چمن هرگه‌ی ههرش و په‌لاماری دونه‌مانی هیزی داگیرگری رژی فاشستی عبرایان گرتو و، چونکه له ناو باومشی کومه‌لانی خه‌لک و له گه‌ل‌نیش و نازاره‌گانی توان دا ژباون، له گه‌شه‌گه‌نیک‌ی چونا‌به‌تی و چمن‌به‌تی شینیی و به‌روام دا بون، له بزوی خهباتی شور‌گیرانی خونای و سمخت و دژواردا قاتال و په‌روم‌ده بون، بویه به هیچ هیزکی خوزالی و خوزولایش له شکاندن و به‌زاندن نایم و به‌ناسانی له سیدان دونه‌کارین، بگره هروکو چمن به در‌ژایی سالی پشور، هیزی سهرگی و کار‌گیری به‌روم‌گانی ی رژیم بون له کوردستان دا، ههر به‌و جزوه به‌ار‌یزگاری هسان ناستی بلند و شوینی به‌وز و سهر‌یزانی خزان گره چ له به‌واسهر هیره‌گانی رژیم دا و، چ له به‌واسهر په‌لاماری ناروایی هیزی چه‌کداری هیزه‌گانی تروا.

- درگرمی هر شو سیه سینه سینه گویم و له وودانی خنک دا جیگر نیت و سرنج و پروای خنک به دس نمیشی، که له سر پناهی راستی و رودای نیت نراه، نه که نموی له سر پناهی پهلای گهران و پروای گندهی ناراست و ژاومزای دیوستکار و هاش و هرشی دیو و هلیگرانموی رودا و کان و چواشه کردنی گمل و تغردانی خنک و نیل و تله کمازی.

توانمی پشایان برده پسر شهری پروپاگاندی درو، زلوری نمخایاند، دروگانیان ناشکرا
پرو، برخشانه کانپان دمرگوت، دسته گمان گمونه رو.. خزانیه پی سرگ و رسواتر پون.

- دبرکوت کی له خزمېنې پلاټه‌ګانې داګیرګراني ګوردستان ډابه و په ګردموه، په نهېنې و په تاشګرا، نغشه‌ګانې نوان جېبې ته‌ګات، له پغني نودا و په بهرماوې نوان نژې و په پي ي قازانچ و دسکوت‌ګانې نوان تجرولیتوه و، په فرماني نوان پېشروي و پاشه‌کښه ته‌ګا، سر دوترهني و سر ته‌اتوه ګون. ته‌ګينا نوي پېوي شري ژومي عېراق پکات، ته‌ګر له پاتو نې، مېلانيکي برين و فراواني نه‌مروي چه‌ګدار و چالاکي سياسي له پوردم ډابه، سدان سروزګمي ګروه و پچوک و رېبې هېزي داګیرګري دژمني له بهر چار و لولې تفنگ ډابه و ريګي لېداني هېزه‌ګانې دژمېش بهر په سر سترګي پېشورګه‌ګانې ي ن ک دا تي ناهېري.

- در کجوت کی له همو لایک زياتر په تنگ پمجهپښتني فرماني نښتماني و لېهرسپنډوي مېلوي و جبهېي گردني خواست و داواگاني چماورمروپه و سوره له سر شکاندنې پيلاتي «گرداندني شعر» و تعيشتني شعري ناوځ و، ترځان گردني همو وږه و تواناکان يې شعري وړسي حيراق، روداو، کان نښپاتيان کرد، که لم روانگهپوه ي ن ک هم وړکو سر يې «ژلوي چهک» و گوشار و گنله کومدکي دانانوي، پلام نهگر نازادي و مېلزاردنې شهري لاپلا گردني گېروگرغه کان په رنگي سياسي يا چهکنار، بند يې په دښتلات و ناروژي په کيښي نښتمانبېوه، نو ي ن ک مډگر هېچ رنگه پکي تړي غزپاراستني له پردم دا نښمني، چکه له په کار هېناني چهک، نهگينا هميشه رنگي گڼوگړي هېمن و دښوگراڼه نهگري و، رنگي سياسي چارمگر گردني گېروگرغه کان

دوداره‌کان کږن زېږون و له بېر نه‌چرته‌نوه، هزکانی تعلیم‌نوی ومزه‌که هر مارون، گېروگرفته‌کان به چاره نه‌کړای هملشپیردان، گمونه سترسی هملگیرسانوی شمېری ناوځر هېشتا له گزړی په، پلام هېشتا هملی په لادا خستنی هېستانه و سیاسي گېروگرفته‌کان، له هملی لاهلا کړونی چه‌کدارانه‌بان. زوړتړه.

هېشتا له قوڼی ی ن ک وړه دهرگای چارسرگردنی سیاسي مسئله‌کان به کړاوهی، له سر گازی پشته. (کږمطه، کاتونی دوهمی ۱۹۸۲)

وتاری دوهم:

شمېری ناوځر یا شمېری وزگاری نېشتان!

گمته‌کړونی بډون‌نوی وزگاری نېشتانی گملی کړود له کوردستانی عراق دا دواېدوای شوروای ۱۶ ی تموزی ۱۹۵۸، پاشان دمسېکړونی خېماتی چه‌کدار و هملگیرسانی شوروای نېلول و وراگرتی چمن سالی، کارکی وهای کړد که کوردستانی عراق بېسته مېلمندېکی گرنکی بډون‌نوی وزگاری نېشتانی گملی کړود له سرانسمی کوردستان دا. بگره بېسته ناوځرېکی نووژ که تیکرای تیکوشرانی کړود له پارچه جېا جېاکانی کوردستان دا چاوی هیوای تی بېرن و پشتی پی بېستق و پشپوای لی بېکن، خېماتی خزان و تیکوشرانی حزب و ریکخراوه‌کاتی خېماتی پیوه گری بدن، بملکو بېخنه ژیر چترې راهیسی سیاسي و ناپدېولوچی و ریکخراوه‌ی... سرگرداپه‌تیه‌کېموه.

پاززانی که سرگرداپه‌تی شوروای و پارتی له ژیر دس دا بو، هروروا جولان‌نوی کوردپش له سرانسمی کوردستان دا کموت بو ژیر نفوز و دمسلائی نوموه نه‌ستوانی دوری سملی یا نیجاسی وازی بکا هم له جولان‌نوی کړود لوو پارچاندا و هم له ناو حزب و ریکخراوه‌کانبان دا. په تایه‌تی لوو قوتاغدا، که سرورای پورسندن و بهیز بونی شوروکه خزی، له ناو روښن‌نیران و تیکوشرانی کوردپش دا نوو پاوره زال بو: نه‌گمر له پارچه‌کی کوردستان دا شورو هملگیرسا تا په تلخام نه‌گات، نېی همسر پارچه‌کاتی تر له خزمه‌تی نوو شوروادا بن و له سنوری دسکورت و قازالمجه‌کاتی نوو د بچولینوه.

نم پاوره نه‌گمر له چوارچېوای ستراتیجیکي گشتی دا داپړېدايه و په‌پروای بکرايه و کساری پی بکرايه، لوانه بو تلخاسی کارېکمر و گسوروی همرايه، پلام په شپوه‌کی خراب له لاپن سرگرداپه‌تی شوروای نېلولنوه، په تایه‌تی له لاپن پاززانوه، په کار هېنرا، هم بز کړه‌خایه‌کی ناراستی پارچه‌کاتی تری کوردستان له روی ست کړونی جولانوه‌کانبان و خز هملقوتانن له کارویاری ناوکی حزب و سرگرداپه‌تیه‌کانبان و تعرضان کړه‌نیان بز خزمه‌تی جولان‌نوی کوردستانی عراق... ده هم بز پاساودانی دمسکلاوکړن له گمل دولته داگېرکړه‌کاتی کوردستان. نومش له رملتاری هرود پاله‌کمی پ د ک دا دهرکوت و په کړدوه سلا.

هرس هینانی گتوپر و خېرای شوروای نېلول له کوردستانی عراق دا له تلخاسی ریککوتنی شا - صددام سالی ۱۹۷۵ له جېزائیر دؤخیکي نوی ی له ناوچه‌کدا

خوارقاند. نو ناومندی له گوردستاني عسراق دا پز جراتویدی کورد له سراناسری کوردستان دا دروست پوو همرسی هینا. همره کور گلی کوردی عسراق کموته گپژاوی معینته کی نغواپهتی دژاوره، همره ها عسور نغور کوردیش. له نطیعامی نومودا، رله پز و دردنگ و پدین بو له هر ناومندی تر له پزوتویدی کوردا.

هرچند خاموشیه کی ترساک، له دواي ناشه تال، بالي به سر کورده ستان دا
کيشا پر بهلام زوري نڅاپاند، چرله و يزوتن گوتومه سرانسري نيشانه گمان.

- له کوردستانی عراق، واتە له کەلایە ناڤه‌تال دا، خه‌باتی ژیرزمینی دستی
 یی کردوه و هه‌ر زله‌ زو چوه‌وه‌ لێناغی خه‌باتی سه‌اسی - چه‌نگار.

- له کوردستانی تورکها بزوتنوهه کی سهاسی - جیماویری پهری سهند.

- له كوردهستاني نيرانيش جيموچولي ريكنخواو سيري عملداپوه و له گيل روځاني شا پوه بزو تنو پدهكي سياسي - جيمادسي فراوان و قول و، زلزي پي نمچر پوه جولا تنو پدهكي سياسي - چه كيلر.

نه‌گهر پېشتړ گوردستاني عبراق پوهه ناوړندی پزوتنودې کورود و پېشې زلږی
حېزب و رېکخواړه‌گانی سمراندسری گوردستان خزان پېوه نه‌میت با لې ی زړېک
نه‌گورتنود و پمپورې ناسوژگاری و رنۍ‌نېسه‌گانېان نه‌کرد، له گڼل تېکچونې شونډې
گوردستاني عبراق دا تېتر نه‌گ هر نو ناوړنده تېکچو بو، پلکو نو نمپورې‌پېش له پېر
چاوی زوړې حېزب و رېکخواړه‌گانی گوردستان دا شکا بو، تېتر له پزوتنودې زړگاری
نېشتمانې گڼلې کوردا ناوړندېک نما بو له روی توانای سیاسي - تمورې پان له روی
توانای چەگدار - ماده‌پېوه نو هیز و نفوز و دسه‌لاتې هېې، حېزب و رېکخواړ و
تېکچوړنې گوردستان پورې لې پدن و لې ی کڅ پېنود. نه‌گهر پېشتړ گوردستاني
عبراق پوهه نمونه‌کې دپاری کڅ‌کردنودې چمادوړې خلک له تاقه حېزبېک دا و
سېستمي تاقه پارنې په سر خلکې دا سېا بو، نم نمپورې‌پېش له گڼل ناشېتالې
سرگرداپېنې و داوړدیزگانې پ د ک و تېکچونې شونډه چەگداره‌گمې گوردستاني
مېراق، شکا و پاری نما.

همچیزه له هەر پارچهیهکی کوردستان دا چمن حیزب و ریکخراوه منبجان کرد به کارکردن و له سهرانسهری کوردستان دا چمندهن حیزب پهنا یون. هی نوی هاتنه مهبلانوه و کزنه گانش به غو کورتنوه.

درگوتنی چندین حزب و ریکخواری جزواوجزودا، له لایه کوه نعلماسی ناسایی گزودان و گشته کردنی کوملاپاتی، ناپوری، سیاسی.. کومسلی فره چینی گوردستان و نیشانی درگوتنی ستوری چنایاتی بو له بهینی چین و تیروزه کومسلاپتسبه گان و تواننده بیان له ریکخواری سیاسی جزواوجزودا، له لایه کی ترره درگوتنی تم همسره حزب و ریکخواری و دسته و تاقسانه.. که هندیکی شونی چنایاتی خوی پی ندازدا بوموه، یا له ام و تمو لاره قویان پی دا نکر، نیشانی نالوژی و پراگندیی سیاسی و پورت بون و به فیلو چونی وزه و هیزی کومسلاتی خلک بو، بگره سره نای سره هلدانی تشکر جملسمبه کی قول و نالوژ بو له بزوتنوی رزگاری نیشانیسی گلی کردوا، به تابیمتی چرنکه هندیکیان بوموه خن چدکدارگردنکی لاسایی کمرانموی پی بمرنامه تمچون.

لغو نمودی که هیچ کام لغو دولعت و ولایتی کرده و گوردستانیان به سرودا پیش
 گروه ماوهی ژمانی دیموکراتی و خیماتی سیاسی هیمانه نموده، لوهتمی بزوتنوهی رزگاری
 نیشتمانی گملی کرده، به پی ی تیکیشتمی نوی، پیمدا بوه، همیشه شیره پیک
 سره کی خیماتی چ بز مان و خورپاراستنی وه چ بر دهرینی بهرودا و داواگردن و سغدن
 مافه گانی، به ناچار ی ریگی خیماتی چه کدار و، هملپی خز چه کدار گردن و به کار هیمانی
 چه کدار بوه، هر بزه زوریمی حزب و ریکخراوه کانی گوردستان هملی پیکهیمانی هیزی
 چه کداریان داوه، چا له هر نموی نمانش له پهریمی کردنی رهوشینی پیکهیمانی
 دیموکراتیانه و له نهرینی پیکهوه هملکردنی سیاسی دا کم تجربه بون و، همیشه
 داگیرگران و نیمه رالیمیش لوتیان ژندوئه مسملی گوردوره، بزه زورچار ناتیمایی و
 ناریکهیمانی بهینی نو هیز و ناقصانه، له گامیک دا که نمی به ریگی سیاسی لاهلا
 بکین، نمته اجتمه و نه گاته پلمی پیکادانی چه کدار و شری خیماری، به جزیری نموتز
 که له همدی قزناغ و له همدی گات و شین دا بزوتنوهی کردنی توشی مدهرسیمه کی زل
 نهکا، چونکه خیماتی هیزه کورد به کانی له شاری ی تاسایی خیزی، واته له خیمات دژی
 داگیرگران و نیمه رالیم و نوکوره کانیان، لا تعدا و ناگزکی نیوان. هیزه کورد به کانیان
 نمتمیمه و نمونده توند نمیی به جزیری که له پاتی نموی شمیری قورس و خیماری
 پیکهیمه مبدانی هیزه کانی کرده و داگیرگرانم، گموتزه ناو ریزه کانی کرده خیمه،
 له به سر کردنموی شریتی روده کانی ماوهی چوار - پنج سالی رابردوی
 نیشتمانه کمان دا نمین:

- له گوردستانی تورکیا نه گمرچی شورشی چه کدار و لشکری چه کداری تبا نموه
 و حزب و ریکخراوه کانی نموی له خیماتی نیمه زمینیی دا بون، کمچی له گمل نموش دا
 ناگزکی نایدپولوی و سیاسی له بهینی همدی حزب و ریکخراوی نموی دا تمقیمه و
 گموتنه کوشتن و تزلزله کادر و نندام و دوستی به کشری، تا کورده تای سپایی و
 سپاندنی حرکتی عورلی جیگی به همزمان لبز گرد و جموجول و چالاکیی کم کردنموه
 و سرکرده و کادر و نندام و لایمگره کانی گرتن و راوان و دهمدمه کردن.

- له گوردستانی نهران دا نه گمرچی له پاش روخانی شا جموجولیکی نازاد و
 دیموکراتی کم ویش خیماتی سیاسی و مملاتی ی نایدپولوی خولقا بو، به لام له گمل
 نموتنمونه بونی باسکی چه کداری ریکخراوی نموی و له گمل قول بز نموی ناگوکیمه کانی
 بهنیمان، لومیش همدی له گمروگرفته کانیان، که نه کرا به ریگی سیاسی چارمسر بکین،
 جاورپار نه تمقیمه و نه گمیشتمه پلمی پیکا هملژانی چه کدار و خیماری.

هیشتا نم گمروگرفته خیماتی ناو خیزان به لاهک دا نه گموت بو، همسر هیزه کانی
 شورش کردستانی نهران گموتنه بهر پلاماری چه کداری هیزی تر که گواه به پیکه که
 هیزه کانی گوردستانی هیراق.

- له گوردستانی سرباش مملاتی ی ریکخراوهیی و سیاسی له بهینی حیزه کانی
 دا، همدی جبار نموتنه قونقوتیش و قول نمیی تا رادی له بهک دایران و به گمرو به کسا
 چونیکی ومها که نه گمر لومیش خیماتی چه کدار له گموری برابه لوانه بو نمیش بگاته
 رادی شمیری خیماری و چه کدار له بهنیمان دا.

- له كوردستاني عيرالېش نوره چنډ ساله شمري ناوځز بڼته په كېښك له گهږه ترين كونسپه كاشي رېگي پز پېشموه چوني جولانوه كه. لېكدانوه به كي باهه تېي روه تي روداوېگان و نژونكي گشت لاهني ديري تخمين شمري ناوځزي بهيني هېزه كورده به گان و خمرېك پونېان په پدكتريموه له سيرانسري كوردستان دا دهارده به كي گشتيه، نه گورچي له كوردستاني عيراق و له كوردستاني نيران دا له چاو پارچه كاني تردا گورمتر و خويانوتړه. له راستي دا تڼونعوي هژ راستمېنه كاني شمري ناوځز ديري نغما كه چېگه له گڼم تمجسرومي نيم حسېزېپ و رېگخسراوانه له مسيداني پېگوره ژباني دېسركرا تېپانه و. چېگه له تاودانعوې مفلاتي ي پېروراي جېواوز و اوازنج و دسكوتي چېناپه تي جزواوچوړ. قولكړه نعوې نيم دهارده به و نانعوې شمري ناوځز په هېچ جزو دود نه له فېتي داگركراني نېشتمانه كسان و نېسپرياليزمي جېهانبي و نژكوره گانيان. وه له نمخه و پېلايه كاني نومان پز لاداني بڼونعوي رزگاري نېشتمانبي گلي كوردستان له شا ري ي ميژوي خزي واته: شمري داگركوران و نېسپرياليزم و نژكوره گانيان. پېرو شمري ناوځزي هېزه كورده به گان له گڼل پدكتري واته «كورده اندني شمره كه» له كاتېك دا كه هېشتا گلي كورد له قوناعي شمري رزگاري نېشتمان داپه نهك له قوناعي شمري ناوځزي چېنه جېواوزه كاني.

له قوناعي نېشتاي خېاتي رزگان خوازاني گله كسان دا. شمري ناوځز. له دوي كوردستان دا. له ديري عيراق و له ديري نيران. ختمريكي گهږوي دروست كړوده پز سر بڼونعوي رزگاري نېشتمانبي گلي كورد. بشيكي گهږوي رنج و فېداكاري هېزه كورده به گان له شمري پدكتري دا په فېر نچي. هېزه كورده به گان په شمري سياسي و چه كدار و نېصلاي پدكتريموه خمرېك نهكا و ناتوانن په چاكي خمرېكي دوژمنه كاني گله كسان پڼ و گوريزي كوشندي تي پسرپڼ، كوسپ و ته گهږي زل له پېرومي روه تي بڼونعوي رزگان خوازاني كوردا دروست نعي و ناتواني ته كاني په تين و په گورد پېرو به پېه تاني تاماچېه كاني پدا. دلي كوزملاي خلك له تيكوشان سارد نېهتوه..

بڼه نعي له روانگېه كي زانستېموه. سيري هېلومرچي نوي ي كوردستان پكېن. تاكزكېه كاني نيم قوناخه هېلېسنگېنېن. سروشته گانيان. رېگي چارمېر كوردن و شېوي لاهلا كوردنيان دپاري پكېن. فرسانه كاني خوزان. لم قوناخه گرنكي خېاتي گله كسان دا دپاري پكېن.

نعي نلډ په ودياي و نيري، نلډ په هرشپاري و پېروشموه. په دلسوزي و تين و تاري شورگېرانه، په له خوزرانيكي تروار و همت كورديكي قولوه په لېسرنعوې ميژوي. له پلي نېستادا هول پدېن:

له لاهه كوره - له روي سياسي، تادېرلوجي، پېشمرگمي.. وه خوزان نهيار و ناصاده پكېن پز پدخستني هر پېلايكي دوژمنانه و پز پورنگاري هر روداوېكي نالهار و نوسروار و پز پېرپچانعوې هر پېلامار و هېرشكي ته كړېته سرامان. وه له لاهه كي ترېشوه - پېرپري تواناوه هول پدېن كه چاره به كي سياسي پو شمري ناوځز له كوردستان دا بدلونوشوه كه بڼونعوي رزگاري نېشتمانبي گلي كورد له پېلاي شمري لوده كي لا پدا و نېهلي له شا ري ي ميژوي خزي، شا ري ي خېهات و شم كوردن دژي داگركوران و نېسپرياليزم و نژكوره گانيان لا پدا و پخړته سړ لاري ي شمري

وتاری سپیم:

(مساومه) له گڼل داگیرگران پا له گڼل هیزه ناکوک و چهاره زه کانی کوردستان! هیراق و نیران وهکو دو دولت که هر په کیکیان پارچمه کی کوردستانی داگیر کرده و پشکی نتموی کورد نهموسینتوره، لوهتی دامغزاوین، سمرهای نو ناتهای و نارکیستی په دیوایی میو له سر سنور و حیزب و رهگز و، له سر کارواری سیاسی و نابوری... هپان بوه، همیش له کانی مه ترسی دا دوی بزوتنوی بزگاری نیشتمانی گلی کوردستان یک کوتون، پیکوه نغشه و پیلانی کوژاندنوهان داناره و نغله لایان په ک خستوره. نه گهر هندیک جارش، په کیک لم دو دولت مه پارسه تی جولانوه په کی کوردپان له شرنیک دا داپت، له چوارچیری وازی تاکتیکی دمرنچوه یز په کار هپانی مسلطی رهای کورد و خبات و خیز پخشکردنی، وهکو هیزی زلر یز برن و گوشار و ناژاوه نانوه، یز په دمهپانی مهپشکی سیاسی، پا سپایی، نابوری... دوی دولت هکمی تر.

پنجا سالی راپورده چندین لمونی هاوکاری تم دو دولت می تیا نمبیری دوی گلی کورد، که دواپه کهپان ریکوتنه کمی شا - صدهام یو له جیزاتیر.

روخانی رژیم شا له نیران، زلر مسلطی له ناوچه کدا گوری، په کیک لهوانه تکچرنموی په پرمندی هاوکاری و تمایی هیراق - نیران یو، که به شری پروپاگانده و دسوردهانه کارواری ناوختی په کتری دست یی کورد، تا گهپته روده شری سر سنور و له دواپی دا هلگیرسانی جنگ له بهپیان دا.

هلگیرسانی جنگ له بهپی تم دو دولت تدا، که به هزی زیاد پونی دمرامه تی نمونه له حلقگان دا، ماگینه کی سپایی و پولیسی گهوه و خورتیان دروست کورد یو یز دامرکاندنوه و داپلوسنی گله گانی خزان و بزوتنوه شورشگیریه گانیان، هلپکی لهباری رمساند یز گلاتی نو دو دولت مه به گشتی، یز نموی له پاتی نموی له شری دو دولت می چوسینتوردا، په کتری شوق و پتق بکمن، همل بدن یز روخاندنی دسهلانی زلرده ارانی چنه حوکمرانده گان و روخاندنی پنچینه گانی «نستهبادی شری» که به ناشیرین شیری لم سالاتی دواپی دا هم له حوکمی صدهام و حیزه فاشیسته کمی دا و هم له حوکمی خرمینی و دسهلانی ناخونده کانی نیران دا، په دی نه کری.

هلگیرسانی جنگ نه گهر یز گلاتی همدو دولت هلپکی له بار بوسی بهیژننوه، یز چاکتر کامل کردنی هلمو مری دوی شورشگیرانه و گزینی بنه رته پی خرمینی دسهلانی سیاسی چنه کانی همدو کزمل، نوا یز گلی کورد هلپکی میو یی نورتز یو که له میو یی نو ی دا یز په کسین جار پر شتی رای لی هلپکمی، که له ناو همدو دولت دا دو بزوتنوی توپن سیرنی خورت و دسوکرات و پشکرتخراز، وه له ناو همدو پشه کمی کوردستان دا دو جولانوه سیاسی - چه کداری فراوانی خاړی پنکی جساموری تدا یی، که هر په کهپان خاوضی برنامه و سرکرده پتی و ریکفرای سیاسی

به چریبه له کوردستان دا هیزه‌گانیان دایش و جیگیر بکمن و به گرویدی توندبونی شعر و پیکادان نیموايه تېتر هندی له هیزه داگیرکمره‌گانی کوردستان پکېشنوره و بېسمن بږ مېدانې جنگ له گډل نېران و له هندی شوی تېش دا هیزه‌گانیان تنگ بکمن.

خرمیک بونی هیزه‌گانی دوژمن به شعری سپاه‌کې نیزامی هاوتای خزیمه له جمبه‌بکې تروه. دسملاتی له کوردستان دا لاواز نه‌کرد و توانای شمرکردنی کم نه‌کردوه و نورقمی زمبېنی له ناوچه‌گان و باژیر و توره‌وگانان دا تمدا به دستوره... نمانش هموی زمبېنی لپاری به‌زگردنموی راهی چالاکي و وشاندنی دستي کارگريان له دوژمن خزش نه‌کرد. بهلام له همان گات دا خرمیک بونی هیزی پېشمهرگش به شعری ناوخو و ناکزکي دروست‌کړای لاره‌کېسوه، پدکي هیزه‌گانی پېشمهرگي نخت بږ لښستنه‌وی ثم هله و به گمر خستنی همسر یزه و توانای دږی رېښم و هیزه داگیرکمره‌گانی له کوردستان دا.

تورخان‌کردنی همو تمقلا و توانای هیزی پېشمهرگه و رېک‌خواره‌گانی پدکېتېی نېشعانی له مېدانی چه‌گدار، سیاسي، تبعلا... دا بږ تلجاسدانی فرمانی سره‌کي له به‌گواچونی رېښم دا، له هلمو‌مورجی نوسای کوردستان دا که هزگانی شعری لاهلا و تمقېنموی ناکزکي لاره‌کي له گایمدا بر، پېوسنی به چارچه‌بهره‌کي گشتی جولان و بزوتن بر له سر تاستی کوردستان، عېراق و، ناوچه‌که، بږ گزگردنموی همسر هیز و تواناکان دږی رېښم، یا هیچ نمی خاوردنموی گزږی نیوانیان، بږ نموی له باتی نموی به پدکېنموی خرمیک بږ هر پدکېمان له قولی خزیمه به دوژمنوره خرمیک بی.

■

هملگېرسانی جنگي عېراق - نېران دوخېکي وهای دروست کرد که ددولته‌گانی عېراق و نېران، وه هیزه‌گانی دږی عېراق و هیزه‌گانی دږی نېران، هیز و ددولته‌تانی ناوچه‌که تېکرا کپوته جولان و وەرگرتنی هلموست و، ناچاری کردن رېښوبکي نوی هملېږن له دوستانه‌تی، دوژماپتی، هاوکاری، تزکمرایتی، بېلابېلی...

له لایه‌کېوه - ددولتی عېراق و دولتی نېران هر پدکېمان هملی تمدا بږ نموی سره له خېاتی کورد وەرگړي له مملاتی سپاه‌کې دا وه‌کو پشېک لمو جنگمې دږی نموی تر نېکړد، وه هر پدکېمان به پی ی تیگېشتن و بزچونی خزی، هملی تمدا دوس پخاته ناو هیزه سیاسي و لغانت هیزه عشاېری و دېنه‌گانی کورده‌شوه، وه له روی سپایی و سیاسېوه گډلک له جولانموی کورد وەرگړي بږ قورسکردنی تاي ترازوی هیزه‌گانی خزی له شعردا.

له لایه‌کي ترشوه - حېزب و هیزه‌گانی کوردستان، نوانیش هر پدکېمان به پی ی بزچون و تیگېشتنی خزی، هر پدکه له لای خزیمه کپوته وەرگرتنی هلموست و هولمان بږ وەرگرتنی گډلک له تمقېنموی ناکزکېه‌گانی بېنی عېراق و نېران و گېشتنی به‌په‌ری توندوتیژی واته پدې جنگ، چ به دروستکردن یا به‌بیزکردنی په‌په‌ندی له گډل نېران و چ به دروستکردنی (مخبر) له گډل هیزه‌گانی تردا دږی رېښی عېراق.

بېگوسان جموجول و هولمانی هیچ کام لمو لاښانش، به کاریکي سهر و نااسایی دانازی، پلکو له هلمو‌مورجکي وهادا شتکي تاسایه و چاوروانکراوه.

حش و حسک و لم که له هیزه‌گانی کوردستان عېراقن و رېکي مملاتی ی

چه کداریان گسترده دژی ریویعی عسراق.. هر په کسبان په جزویک و په شپږه پک
 هلویستی خزی دپاری کرد له جنگی عسراق - نیران. وه هر په کسبان په جزویک
 هلویستی کسب خزی هم په دلوود دزگا رسمیه کانی نیران راگه باند واپه دزگا کانی
 راگه باندنی نیرانی (رادیو، تله فون، رلژنامه)، وه هم له پهان و پلاوگراوه کانی خزان
 دا چمتو دپاره بان کردوه. نه گهری نمانه په جیسا هلویستی خزان دپیری یو، پلام
 ناوړوکی هلویستی هر ۴ لاکه بان چن حوکمیکي له په کچوی تیا نموننراپوه که
 بریخی یون له:

- ا. دپیری نازمای توندوتیو له هلگیراندنی شعر.
- ب. توندگردنی مسئولیتی هلگیراندنی شمره که له ملی عسراق.
- ج. پشتیوانی کردنی نواو له حکومتی نیران دژی حکومتی عسراق.

هیزه کانی نیمه پدکیک یو لرو هیزانمی نپویه له همو لاپدک زیاتر سره له
 ناکوکی نیران - عسراق و جنگه کسب پهنیان وپگیری. په تابهستی چونکه له چار
 هیزه کانی تر دا، نم گوردین هیزی شعرگر یو دژی عسراق له سر نوری گوردستان.
 جگه لمعش هیز و ریکخواوه کانی نیمه و جساموری خدک.. له مادی چن سال شعری
 ناهاصبر و خضاتی سخت و دژواردا تازاریکی زوریان له دس حکومتی عسراق و دزگا
 دامرکینمویه کانی و هیزه داگیرکوه کانی چشت یو، که له هی توانیتر زووتر یو، نمعش
 همو جزوه مولفان و هارکاره کی حلال نه کرد دژی ریویعی عسراق بز «هق» لی کردنوه
 و «هق» لی سندنلی. له ماتش هموی گرنکتر: نو کاته چنن پرمووندنی و قازانجی
 گرنک و کاسیری له ناو نیران و له هر دسه لاتی نیرانیه گان دا یو. په تابهستی
 و جبهه پدکی گوردی پدک، که له ولایتی دوستوه. پدک له سر پهان و پلینی
 نیرانیه گان، گواستپرموه ناو نیران بز نموی لویوه بیگه پهنیه گوردستانی عسراق.. له
 گل نمانش دا همو، نیمه ناماده نمیرن لرو هلمو مرجه دا په پیچوانمی هلکنگاندن و
 بزچونه کانی خزمانوه هلپمرستانه پچولینموه، یان هیچ مرجه کی نیرانیه گان قبول
 پکین که له گل سره تاکانی خزمان یا قازانچ و دسکوتو پنچنیه کانی نه نموی کوودا
 نه گونجی.

هر لم روانگه پوره هم (عرض) ی نیرانی و مرجه کانی نرالمان داپوه دواوه و
 پشتیوانیمان له حکومتی نیران نه کرد. یو جزوی توان نمانیست، لرو شعر دا دژی
 عسراق. هم (عرض) هیرالی و مرجه کانی نیرانیشمان رت کردوه و پشتیوانیمان له
 حکومتی عسراق نه کرد. یو جزوی توان نمانیست لرو شعر دا دژی نیران. پدکو لامان
 واپو که نمی نو هله میوویه بقوینموه و شر توند پکری، مدک له گوازی (مسامه)
 ی سوک و پروچ و کانی دا له گل دولتی نیران یان له گل دولتی عسراق دا بز
 پکری و له دس پیری و، گلی کوود بهادینته دای فروغلی تاکتیکي په کیکیانوه و
 له نلهم دا بهیته لوریه پدکی سربوادی ریکگوتنموی نیران. وه نه گمر (مسامه) اش
 هر پیوست یی، نوا نمی له گل هیزه ناکوک و جپاوزه کانی کوودا پکری نه که له گل
 داگیرکردنی گوردستان. (کومله، شپاتی ۱۹۸۲)

ثمنور حسن و قازان

نعمت‌الله حسن گنجی یکی از کفوهای کمرکوک بود. که برای تأسیسات کسری
خودندکاری کلیه هندسه بود به بغداد. توش و دو کارهای گانه حکم در و له زنانه
شهر غریب را مایه تا له عطی ۷۸ دا بود بود. هر نو گانه هانه ریزی پیش‌شهر گره.
له گله ۹ گادی تر نهره‌ران بز لوان بز مشتی چشکی دوی گوانه‌وی کرا به
فرماندهی هری ۲ ی کمرکوک.

له ښځې ۵ ی ساتري ۸۲ ما هينکې ټيکنالوۍ جديش و جاش به پشپتوانۍ
هالېکټر له گولډي لارزان هيلي گوتابه سر ټنوم و هاورنگاني که به هوسمان ۲۲
کس بوډ. لم شيره ناپراسيږه ۱۱ کس کوڅو؛ ټنوم حسن. روزگار جمال (هېمن)
ماموستا عبدالخالق صالح (تاسي). ماموستا عبدالل صالح (چېا). سواره شيخ صديق.
کامران مام هوسر. کورم چيچيصالی (گوران). نوهان همدی. حمده شوگر بلوگيني.
نجمدين فاتح (شيران). موهطق تعلی.

نقدی نم پیشمرگانه کمرگوکی یون. راستبه کدی نمده زمره کی گموره یو.
چونکه پاشمره کی پاش له نغور و هندی له گادوره کانی تر نه کرا.

به کتبی نوسرانی کوردستان

حکومتی حمله باقی له زندان بهر وړو. پلام نهمووست خوی پشاني کس پدات. حمله پش گرتی له چند گزویکی تدعی دا شمسری خړند پوره پدکچکان به تاونیشانی «دروخی پدنگی» شهورکاتی رعزی پون، پلام دوی زولونیدی بهص. پدکی لوو برادرانتي. له راگماننن پدکشی کاری تکرور، له گدل هندی له تدیدکاتی سلیمانی نمرانی خزش پر. هات پز لام پاسی حمله و هلوستی نازاپانوی سیاسی پز کردم، داوای لی کردم نامیدکی پز پترسم. تپه پشتر ناسیایمان نهمو. نامیدکم پز نوی. برادرهکه پزی ناره و دواپتر خوی به نهیچی چوره پز سلیمانی. چند نامیدکم پی دا ناره پز چند کسپکی ترش. حمله براری دایر پتته شاخ و پی به پیشمرگه. له شورشې تپلول دا ماوه پدک لپرسرای ناوچه پر له هزی رزگاری.

جمعه هاتمه دهموه قسه و پاسی سیاسی و ئیدیی زورمان کرد. به لایهه چاک پر
له گیل ئیدییه کانی کوو له نار شاره کان دا پهروهندی دوستانه دهیزرتین. له سهر داواوی
ئشو، ماسجیدال و من، پششین نامسان نوسی بۆ زوری ئیدییه کووده کان له سلیمانی،
هیولیر، پهلاد.. خزی نامهکانی بۆ بردن. ئهه کارکی باشی تی کردن. که هاتهوه بهیری
دامزوانتی یهگشی نوسترانی له لا گلاله بهرو به تاییهتی بعض برهاری هلوشاندنوی
یهگشی نوسترانی کوودی داپو.

تالسی نمدب و نوسر و بهان گرد پوه شاخ، بهلام به سمر حسن به گان دا داهش
به یون، له مانش همدکیان خویان خویان به نمدب و نوسر نوزانی، نه گنا به پوانی
نمدب به کز لکه نمدب به پا به کز لکه نوسر به پش دانمشران.

هملی هستی پدگیتی له پدگیتی لوسران په مجوزه یو: پدگیتیه کیمیا دود یی له دستپور دانی حیزه گان و، «نان و نازادی» و پیوسته گانی چاپ و بلاکړد نورو پرهغه گانیاں یز دا بین پکړی.

هندی له نوسره‌گان چنده کزونه‌په‌کیان کرد و، په هارودنگی له گڼل ژماره‌په‌کی زور له نوسره‌انی شار، «په‌کیتی نوسره‌انی کوره‌ستان» یان پیک هینا و، گزله‌اری «نوسره‌ی کوره‌ستان» یان پلاو کړوده لم گزله‌اردا پهره‌می نده‌یی نوسره‌انی شاخ و چندين کس له نوسره‌انی ناسره‌ای شار، وډگر: شهرگر پیکس، حسین عارف، مستفای صالح کریم، رفوف پیکره، دلشاد معیونی، تایر صالح سعید... له ژیر ناری نه‌نی دا، پلاو کړاپوه. هیروها چندين کورمه‌لی شهر، لواته: کورمه‌لی شهر، حصی حصی پالی، شهرگر پیکس، حسین معولود، جمیل رهنمیر و، کورمه‌لی چپروک و پاهتی تر له کیتی سره‌خزدا پلاو کړاپوه.

هولیکي سرونه‌کوتو له گڼل حبک

حصی حصی پالی که هات پره شاخ، هولی تدا په هارواری له گڼل نوسره‌انی که دایش پوین په سر لایه‌نگانی جودا، په‌کیتی نوسره‌انی کوره‌ستان گشه پی پدا، له همان کات دا لو ریگاپوه زمینی جزی له ناشتونه‌وه خوش پکا، حصی و زور کس ترش زور جار پالی هولی ناشتونه‌وه‌ان له گڼل نه‌کردین و، ناماده‌یی خزان دونه‌ری پز ناولی و هینان و برنی نامه و پتام. حصی له گڼل حاجی حاجی پرایم دوسه‌په‌تی گزنیان هیر، په هولی نور دانه‌تیکي له شتی رگ خست له په‌کیتی عومری حاجی عبدالولا و من و، له حبک تایری علی والی و حاجی بشدار پون.

پالی هندی لسه و پاس هاتنه سر پاه‌کان. حاجی له میانه‌ی قسدا وتی: دامجه‌لال پرا گوروی نیمشه... من زو قسه‌کم پی بری، وتم: «کاک حاجی یا واز لم جزوه مرجامه‌لته بهین. نه تیره دامجه‌لال په براگوروی خزان نزان و، نه نموش خزی په براگوروی تیره نزاتی. تیره چنده ساله تیره لسی پی تلپن. چاکتر وایه په راشکاری پاسی هزی ناکزکبه‌کان پکمن.»

هیرو لمان نارزیه‌کی لولمان پز ناشتونه‌وه و تاساپکړدنوه‌ی پمونه‌په‌کافان دهری. له بهر نوی له دس پی گردنوه‌ی شوره‌کیدا له گڼل نمان پیکوه پوین و، سالاتیکمان له ناو په‌کشی دا پیکوه په سر برد پو، له ناو ریکخواوه‌کانی تره نمانان له همپان په نزیکتر داتفا له خومان، نیمه پاری سرلی خومان پز روڼ کړدنه‌وه. زور له سږ پر نیمه لمان واپر هزگانی هلیگرسانی شری نولان ریکخواوه کوره‌په‌کان: فره - لشکری و، حوکسانی و، پاره‌یه... پشپنارسان پز گردن: هیر ریکخواوه له کارواری تایدپولوجی، سیاسی، ریکخواوه‌ی دا سره‌خز پی، پلام داوه‌هزگانی جولانه‌وه، په تابه‌تی پشپنمرگه و راگهانن و دسکوتی دارایی، وډگر لونه‌پک پز دسه‌لانی پاشه‌لوی کوره، په‌ک پخمن.

لو کاتدا توانای په‌کیتی زور زیاتر پر له هی نولان. ژماره‌ی پشپنمرگی زورتر و، سرچاوه‌ی دسکوتی دارایی سراوتسر و، دزگای راگه‌پاندنی: راه‌پر و چاپخانه، گوروتر پو، له حصی نور شتانه‌دا تیره‌ی په هاولیش. نولان وډگر حبزب قازالمه‌یکی زورتران نه‌کړد. پز نوی دلنایان پکمن که تیره پز هلولوشنی نولان نه، پشپنارسان

کره فرماندهی گشتی پیشمرگه و زودی فرماندهی هر سه گان لران بی. کسبکی و کر
کاک تایر دابین. چ روشوییکی ترش به (خسان) تزان بی دلبایی توان نیسه
نامادین بیکین.

نیشره گانی حسک پسره گمان لا پستد بر. داواپان لی گسردین پسروراکانی
خزسانیان بی بکین به پرژه یکی نوسراو بی لیکولینوی له مه کتبی سیاسی حزب دا
بیان بیدین.

•

نیمش له وللی ۹ ی ماری ۱۹۸۲ دا پیشیاره گانی خزسان لم پرژه بیدا بی
ناردن:

•

په کتبی نیشمانی کوردستان دوی هلسنگاندنی باری سیاسی و هلمو صرحی
کوردستان و هیراق و به رهپاو کردنی دسکوتیه گانی بنهرتی خلعکی کوردستان و هیراق
و دلی شورش هیراقیه دیورگراتیه گمان به چاکی زانی بم پادداشته همل و تمقلای
باشکوردنوی پیرمندییه گانی همدولامان و پیکه گانی هاوخیاتیه کی چسپار له نیروافان
دا بهیسته قزناغی پیوست. قزناغی دارشتنی پسرندی و هاوخیاتیه گمان له سر چمند
سرمه یکی چسپار که تفرانی تا سر بیت و به راستی و به جیدی برابیتی و
هاوخیاتی نیروافان پیک بیت و بهیست.

بزه به پیوستمان زانی پیشیاره گافان بی دو قزناغ که پیکوه بهستراوه بخمینه
به چاوتان، به هسرای نوری لیسره بی چاوی پزوش و گسیانی هست گسردن به
به پسرپاری نیشمانیه هملان بستنگان و له رشی و پیشیاره گانی خزتان به نویسن
ناگادارمان بکنوه تا له گزینوی داهاوی نیشرانی دسلاناری همدولا گفتورگزان له
سر بکرت.

قزناغی دهکم:

پنگ و حکک هملن نعدن به په کتری که:

۱. هیچ کامیان له گلد حزب و لاپنکی دهکدا هاوکاری سیاسی و نیملای و
سربازی نهکات دژی نوری دهکمان بیت.

۲. هیچ کامیان له سر حسابی نوری دهکمان، پان بی دژاپتی سیاسی و
سربازی و نیملای نوری دهکمان داخلی هیچ جسمه پان لیزنی تنسیت با
ریککوتنکی دوقولی نین له گلد هیچ حزب و لاپنکی دهکه.

۳. همدولا نازادی گاری سیاسی و نیملای و سربازی دژی رژیم و
داوردزگانی و، نازادی گمشه کردنی تنزیی و پیشمرگه، به سر صرحی بی زمره دان
نوی لوی دهکه، له همر شینه گانی کوردستان بی په کتری بملان.

۴. همدولا نابی پنا پرنه به ریگی هیرشی چهکار یا هیرشی نیملای دژی
نوری دهکمان بی چارصر کردنی ناگزکی و گبروگرته گانی بهی همدولا.

۵. همدولا پسروری ریگی سیاسی و گشتورگزی دیورگراتی دهکمن بی
چارصر کردنی گبروگرت و ناگزکیه گانی بهی همدولان.

۶. همدولا حوصتی بهرواوه و ریکخسنتی ریزای په کتری بگرن و، نغلام و

پشمهرگه و دوسته‌گانی خزیان به گهانی دوستایه‌تی و هاوکاری و پیوستی به دمنگوهری پدگری نامزگاری بکن.

۷. هرودلا هیزه‌گانی پشمهرگه و ریکخراوه‌گانی خزیان هان نمدن بز تمرکیز کردنه سر ریم و داووده‌زگاسانی و بز گاری هاویش و بز دانانی نمخشه و پلانی هاویش.

۸. هرودلا هرول نمدن هطرسنه گشته‌گانیان له روده‌اره گزنگه‌گانی دینه پشوره به ریگی گفتوگوز به‌ک بخمن، له کانی پلاماروانی لایه‌کیان دا له لایه‌ن لایه‌کی دیکوره به ناروا، لایه‌کی دیکه هاگوزکی لی نه‌کات.

۹. همسر نو برار و نامزگاری‌مانی پیچوانی نیم ریککوتنن و پیشتیر له سرکرده‌ایتی و دزگاسانی هر گسام لیم دولا‌پنشه به نه‌پنی یا به ناشکرا دهرچه، هطروس‌پشوره تیر کاروان پی ناگیت.

فژناهی دوم:

۱. ینک و حسکح بملین نمدن که نازادی ژانی حسین‌ایتی بز خزیان و همسر حیزب و ریکخراوه سیاسی و دیوکرانه‌گانی کوردستان نهمیلان و، له سنوری دهملائی خزیان دا نهمارین.

۲. ینک و حسکح بملین نمدن که هرولی خزیان به‌ک بخمن بز ناماده‌کردنی هطروس‌رجی به‌کخستنی همسر داووده‌زگا گزنگه‌گانی شورش له روی سرکرده‌ایتی و برنامه‌ی گشتی و هیزه چه‌کداره‌گانی و شهری کارکردنی و پیروهری ناوچه‌کانه‌ره به

به‌کیم: به‌کخستنی هیزی پشمهرگه له روی سرکرده‌ایتی و شهری ریکخستن و شهری شهرگردنشه، به جویک بهینه سربای به‌کگرتی همسر گلی کرد له کوردستانی هیراق دا که همسر حیزب و ریکخراوه‌گان به جیوازی پیروایمان پشاری تی دا بکن.

دوم: پیکه‌پانی پیروهرایتی به‌کگرتو له ناوچه‌گان دا که نونیوی دهملائی کزهملائی خلک و شورش پی له ناوچه‌گان دا بز ریکخستنی پیرونده‌گانی نهمان دانتشان.

سپیم: به‌کخستنی دیرامتی مالی، چ نهم له ناووه دس نه‌کوی و چ نهمی به پارمندی له دوسته‌گانی دهرچه و مرته‌گیری، بز سرف کرده‌نهمی به سر داووده‌زگاسانی شورش دا.

چولم: به‌کخستنی سیاستی نهملائی شورش و توانای لایه‌نه پشماره‌گانی له داووده‌زگای نهملائی به‌کگرتو له ناووه و دهرچه.

میلانی نازاد

له کاتیک دا خش له ژور سایه‌ی به‌س دا سرکرده‌ایتی حیزی به‌س له ژانی سیاسی هیراق دا له حوکرانی و له جهمیدا سملاند بر، ریکخراوه دیوکرانه‌گانی خزی هطروس‌پشاند بوه، هیچ جزوه چالاکی له نار هیزه چه‌کداره‌گانی هیراق دا نهماراند، له کوردستان به پیچوانی نهمولا‌په، ناماده نهم دس له پیچوکتین دسکوتی حیزی خزی هطلیگری، نهم‌ست نهمی له لای به‌س دژراند پی لره مایه‌کی دهر به‌پنشه، له پرامهر نیم به‌ری نیمدا: به‌ری به‌کخستنی داووده‌زگاسانی شورش، به‌کخستنی پشمهرگه

و دارایی و راگمیانند. حشع لهرودی گویزایهوه بز شاخ بریکی پیچمانی مینا بو، کایه: کوردستان مبدائیکی نازاد بی بز چالاکسی سیاسی و پیشمرگیمی همو حزبیدکان به بی جیوازی برهردا ریان. حزبیدکانی ترش نم بالزیههیان دویاره نهکردوه.

مبدستیان له مبدانه نازادهکه. ناوچهکانی چالاکسی بدگیتی بو، نهگینا هیچ لایهکیان پاسی پادپنایان نهکرد که پارتی پوانی کرد بو به تنیا بز خزی.

مبدستیشیان له چالاکسی سیاسی و پیشمرگیمی، حوگسراتی ناوچهکان و، کزکردنوهی گورگر و پاچ و سترانه و، گرتن و پردانی خفلیک بو، نهک شمر کردن له گدل هیزه چهکدارهکانی بعضی. له ناو شو هیزاندا زلدر کس هیزن، دهیان سال چهکیان به شاتوره بو، بلام تنیا بک چار توشی شمر نمیبون له گدل هیزهکانی حکومت.

خیزرستی له ناو سترانی ریکفراره کوردیههکان دا زلدر قول بو، زلدریان نهویدان بی گهورهتر و خیزشتر بو، که سرکردی حسینیکی ۱۰ کسسی بی، نهک نندامی سرکردایدتی بهکگرتی جولانوهیکی ۱۰ هزار کسسی. بز پاساودانی شمش زلدرچار و تئنگرچهلمسی پاوره پان نهکده به بیسانی بک نهگرتن و، بک تئمشستی داوودهزنگاکانی جولانوهکه. تئنگرچهلمسی بی پاورهیان نهونده قول کردبو، هر لایهک همو قسه و پرژه و کرداری لاکسی تری، نهکمر به نیازی پایش بویه، به جوییکی تر لیک نهادهوه. لای واپر تو مسسه بی مر نهه و، له بن شو شته باشدا پیلایک یا نیازیکی خراب و دوزمانه حشار دراره.

هر بز شو بی پاورهیه دوستکاره، لهردا دو نمونه تئمنهوه:

- ملازم محمد شوقی، بکی له سترانی پاسزک، له هاونیکانی بز بو. سترانی پاسزک گومانایان له بدگیتی بو له پئواره له ناویان بره بی. چندی پاکانسان بز نهکردن تئمانشوست پاوره بکمن. تا خزان روداوکهکیان بز رهن بومه. له کانی گورانوهی دا له نازهی سلحانی، به ناو نیران دا تی پیری بو. لو کاتدا شمر له کوردستانی نیران گرم بو. شو ناوچهیی توی لی تی پیری بو، کعوت بو، هر هیرشی هالیکزیشیری نیرانی و، لوی کوژا بو.

- علی هزار و کوردو گلالی، دو کادری سرکردایدتی حسک، له ناو شار بی سر و شین بز بون. لهرسراوهکانی حسک ماوهی چند سال بدگیتیان تاوانیار نهکرد به فراندنایان. چندی پاکانسان بز نهکردن تئمانشوست پاوره بکمن تا خزان دوی راهبرن له ناو فایلهکانی «تئمن» ی هورلردا، چارنوسی هاونیکانان بز رهن بومه.

سترانی حسک نم پرژههیان وکو پیشهینسان کرد بو وا لیک دایهوه که نهوه بز هفلوشینی توان و، تیکانی رزهکاتی جوده. له چند دانتشیک دا له گدل سترانی پاسزک، پیشناییکی لو باهتسان بو توانیش کرد، توانیش قولیان نهو. به دوی توانیش دا شیخ کادری سزکه «لشکری نیسانی کوره» و سامی سنجاری «پارتی دیموکراتی گلی کوردستان» و شیخ محمد خالیدی پارزانی «حزبولا» پان دامزواند.

کوردگانی سوکیان قسبهکیان ههیه تملی: «شند له منده کمتر نیما» نم حیزب و ریکفراوانه هچیان خزی لوی تر به پچوگر تئمنانی. همو نمانه سو بون له سر نهوی، هیزی چهکناری تاییدی خزان، دزگای راگمیانندی خزان، پهرندی تاییدی خزان له گدل دولهتان، دزگای تاییدی پاره کزکردنوه و پارسندنی خزان، دادگا و

زندانی تابعتی خزان همی.. توانیمان به نشانی سرمختی حیزب و، گموری سر کرده و سر کرده گانیان نژانی.

سالی ۱۹۸۲ سرورای هیزه گانی به کیتی، نو همو لشکره بی دهمپهانی: پدک، حشع، حسک، لاک، گط، حیزبوللا.. له گوردستان دا تیرانیان نه کرد. به نازوی خزان پاریمان له خلک نمننو راووتیان نه کرد. بیگاریان به لانی نه کرد، خلکیان نغرانند و نه کورشت، لیسان نهر به جاشی حکومت و نغانتیو نهرنو، به پشمیرگه، دالهی گومانلیکراو و نوزگانی به صیان نهدا. حشع چونکه خزی حیزبکی پچورک بو، به خوشیو سهری پارچه پارچه بونی جولانوی گوردی نه کرد و، حیزی نه کرد سدان روده حیزب و ریکخراو له سر نوزی گوردستان دا دوست بی، بشکر نو خزی بی به گوردتیمان.

■ خزیپشانندی شاره گان

سالی ۷۴ ژماره یکی زوی ماموستا و خریندکاره گانی زانکزی سلیمانی چونه ریزی شوزر شوه. سر کرده ایتمی شوزر بیرای دا زانکزی سلیمانی له قملادزی دایمیز نیتوه. ماموستا و خریندکاره گانی لوی کز کردهوه. حیزی تاسمانی عراق له زوی ۲۴ ی نیسانی ۷۴ دا شاری قملادزی بوردومان کرد. نه کبی ۲۰۰ کس کوژان. هندیکیان خریندکار بو. له ناو خریندکاره گان دا ۳ نمناسی کزمله کوژان. له هر نومی تا نو گاته به کزمله له پدک روژا نمنند نه کورژا بو. سر کرده ایتمی شوزر بیرای دا تم روژا بکا به «روزی شعبه».

بز زیندوگرتنوی تم پاده دانتشوانی قملادزه به هاندانی ریکخراوه گانی به کیتی له بهاری ۸۲ دا کورته خوزازان. زوی ۲۴ ی نیسان ژماره یکی زور له دانتشوانی قملادزه له سر قهرمان کوژنوه و، چند لایتمه کیان بهز کردهوه و کورته رهپوان بهرو ناوشار. خزیپشانده که گموره بو. هیزه گانی بهص تملیمان لی کردن دو تافرت کوژا: ستمیر مصود، ماموستای سهرانی. نامنه سور، کیمیاو. ۷۴ کور و ۱۱ کج گیران. دانتشوانی شار دوکان و بازاریان داخست و دایره گان مانیان گرت. پشوی و ناتارامی تا ۳ ی نیسانی خاپاند.

راده برکسی به کیتی رهپورتاجیکی دنگلری له سر تم رودهوه بهلا کردهوه. هاورپانی ریکخشق رودهوه کیان به ریکزور تزار کرد بو، ونی زوریشان لی گرت بو. راده برکمان کورته هاندانی خلک بز خزیپشانان دزی بهص. دوا له همو ریکخراوه نهپیه گانی به کیتی پش کرا خزان ساز بدن بز خیات و کاری جساموری. کورژانی نو دو تافسره ناوی به ناگردا نه کرد، پلکر زیاتر خلکی روژاند. هلمو سرجی ناو شاری قملادزه نالوژا بو. له چلی نو دو شعبه دای خزیپشانانیکمی گوردر ساز کرا. تم جاروش هیزه گانی بهص لیسان دا بهلام پیمان سرکوت نه کرا و، ناتارامی دروی کیش و نهپیهوه.

بز هاودنگی له گط خزیپشانانراستی قملادزی نوردوگانان راهپین، جاده گانیان به تاپی سوناو داتخمت و، کزیننوی فراوان نه کرا. هراتامیان به زانی پشمیرگه و روخانی بهص نه کیشا. روژانه رهپورتاجی دنگلار و تزارکراوی تم رودهوانه نه کمشته

دمزگای راگمیانند و، رادیوگمیش بز هاندانی زبانی خلیک به لیدوانموه بلای نه کردموه. له زلر جیگا رادیوگمی په گمیشیان تمخته سر میگزولونی مزگوتدگان. ریکخراوه گانی سلیمانی کسروکاری شهیدانان له گزستانی شهیدان سازد و، په رهپویان له کرده گمیه بهرو تاوشار به ری گموتن. خزیپشانده که گموره یو. هیزه گانی بهصی تعقیبان لی کردن و چند کسپکیان کوشت. نار گزانه گانی سلیمانی بهرو په جیگمی گزپونموه خزیپشاندهانی بهردوام. به دص پیشگمی ریکخراوه گانی هملیر، خزیپدگاران زانگزی سلاحدین خزیپشاندهانی گموره بان ریکخت. لغوش چند کسپ گهران و چند کسپی کوژدان. بز پشتیبوانی له خزیپشاندهانی شار و نوردوگانان، جگه لغوش په رادیو نه کرا، پیشمرگمش رادیو چالاکیه گانی له دزی هیزه گانی بهصی زلر زیاد کرد و، چندین چار چوله نار سلیمانی و هملیرموه.

ناآرامی سرانسری نارچه گانی سزانی گرت بهرو. بهردوام له شار و نوردوگانان دا خزیپشاندهان و گزپونموه بز دمیونی نارزایی له رژیم هیر. بهلام تمه له ناوچه پدکی دپارمکروا لغتس ما یو:

- نیمه نصاحتوانی پادینان بهرلینن. پارتی و حشع یش کارمکیان نه کرد بز جولا ندنی. لو گاتندا سرکردایمی پارتی له راژان یون له تزیک روسی ناگاپان لم زوداوانه نهر، مگور له ریگای رادیو لایندگانی تروه.

- له بهمداد خزیپدگاران کوره له چند زانستگاه پک کموته مانگرتن و خزیپشاندهان، بهلام خزیپدگارانی عرمب په دهنگانموه نهعتن.

کارمدهستانی بهصی له زلر جیگا له دوسته گانی خزیان و له پساوماقولای نارچه گمان نهیمی ثناتنه چیمان نوی؟

هر له سرده تاوه بز لغوش پاری نم کاره شورشگیرانیمه له توانای خزی زبانی لوس نه کمین و، په تدویج له گیل گموره یون و تنهنوی راهمین دا دروشه گانی پگزوی، نمان هشت دواکاری زل و کبه پکن به دروشی خزیپشاندهکان. داواکاریه کان برتی یون له:

- بهردانی گراوه سپاسپهکان.

- گهرانموه چوتاره کان بز دیهانه گانی خزیان.

- نمانی تیرور ترکاندن له شاره کان دا.

لایندگانی جو، به نایمی حشع، له رادیوگمیان دا داوایان له خلیک نه کرد، تا روخاننی رژیم بهردوام بن. بهلام خلیک پایتلیکیان به لیدگانی توان نشند.

لو گاتندا پارووخی سیراق له سیدانی جنگ دا پاش نهر. ترازوی شعر به سازایی نهران داشکا یو. سیراق بز دامرکاننموه نم نارمزاپه هندی لو داوایانمی جبهی کرد:

- زلوی گراوه گانی بهردا.

- چاوپوشی له داتیشوانی هندی نارچه کرد پگرمونموه سر گونده گانی خزیان.

- زهرورنگ له ناو شاره کان دا له چاران کعشر بهرو و، هندی له جملاده گانی

له پایمی مولزم موحنه گمی سلیمانان گویا یوه.

نهر تمش هم نامزگاری ریکخراوه نهینه گمانان کرد به شنبی کزانی یی

همین و، له رادیوگمیشان دا زمانی هاندلمان گډی.
 کاکمین قاهر، که په‌کې پر له هاندیره چالاکه‌کاني خږپشانده‌کاني قهلاذه، هر
 شو کاته و تاريکې دوی له سر خږپشانده‌کاني قهلاذه به نای «زمرها» وه بز گزله‌ری
 گزمله نوی.

*
 په‌کمین چار پر کرده‌ستان هو جزوه پشلمی: د‌زگا سرگوتکوره‌کاني روم زند
 به توندی گسوته داسرگاندنوی. د. قاسمیل په‌پاک نوسا په‌روجه‌ری «نعم» پر
 راپزرتیکی دوی له سر روه‌لو‌کان بز سده‌ام نوسوه. سده‌امیش به خمتی خزی
 هندی په‌روزی لی نوسوه. به پی ی شو راپزرتی ژساره کزروار و گسراوه‌کاني
 خږپشانده‌کان په‌مژوه به:

سپهانی ۱۱ کوژوار ۲۳ پرتدار ۱۳۱ گبرلو
 کورگرک ۶ کوژوار ۹۵ پرتدار ۲۱۰ گبرلو
 هویله ۷ کوژوار ۲۰ پرتدار ۴۱۰ گبرلو
 د‌زگ خږپشانده‌کاني تی دا نه‌یو، له هر نوه قوریه‌انیهان نه‌یو.

*
 قاسم و نایزی
 له بهاری ۸۲ دا لو کورنه‌اندا که د. قاسم له گیل سرکرده‌یستی په‌کیتی
 ت‌کرده، چند جاری پسی گفت‌وگزی له گیل به‌ی نعمت‌په پیشوه. همان پسی له گیل
 سرانی حش کرد هو.
 نیمه له ناوخزمان دا لم باس‌مان کریمه. مامج‌لال هیچ پاورکی به به‌ی و به
 گفت‌وگزی نه‌یو له گیلی. پلام نیمه هم‌س‌مان ل‌مان واپر: ت‌گ‌یو به‌ی ل‌پنی کسی
 مافه‌کاني کوره پشلمی، بزچی له گیلی یک نه‌ک‌یو، به تایستی لو هلو‌مرجه
 نالزده‌ا که نوسا جومات‌ی کوردی تی کورت هو؟
 شو کاته هلو‌مرجی سیاسی روزه‌لانی ناو‌راست گزرتیکی قری به سرده‌ا هات
 هو:

په‌کیتی و، ریک‌خراوه کورده‌یه‌کاني تر له هراق له شورش دا یو.
 ح‌کا و، ریک‌خراوه کورده‌یه‌کاني تر له تهران له شورش دا یو.
 هم‌ر حزب و ریک‌خراوه کورده‌یه‌کان له تورکیا د‌ی خوتنا و کوده‌ت‌ک‌ی راوستا
 یو و، پی کا کا خریکی خ‌ ناماده کردن هو بز کاری چه‌کنار.
 هراق له جنگ دا هو د‌ی تهران، نشانی به لاد‌گرتنی به شر یا به ریگی
 سیاسی له ناسزده‌ا د‌ار نه‌یو. پ‌ل‌کو تهران هیزه‌کاني خزی یک خست یوه، له چند
 شوین چیشی هراقی شکاند هو.
 سو‌یا لول‌ی نوتی هراقی راگرت هو، له هویلیکی جیدی دا هو بز روخاندنی
 هراق و، هراق سو‌یای به هاو‌کاری تهران و به خاتنی ن‌ت‌وی عرب دان‌ا.
 حوکمی عسکری خوتنا له تورکیا، تهران و سو‌یای به دست‌یروان له کاروباری
 ناوخزی تاوان‌ار نه‌کرد.
 هلو‌مرجی کوردی و ناو‌چی نالز و ت‌یک‌ل و پ‌یک‌ل خول‌ا هو. روده‌ا‌کاني

تهران و جنگی عراق - تهران هزی سوره کی تم نالزانه بو. حکومتی عراق، نگر
 بیستابه نمیتوانی لیکی گموره له ناو جولانوی نتموویی گوردا به گازالهی خزی
 بگیری و، همسر جولانوی نتموویی گورد، له سراتسوری روزه لاتی ناو مر است دا، پکاته
 پشیمانی خزی. عراق نمیتوانی پارستی شورشی گورده گانی تهران بنا و، پارستی
 رنگراره گورده پیه گانی سودا و، پارستی گورده گانی تورگپاش بنا. جولانوی گورد لم
 پارچاندا جولانوی رصمن بون، حسینی سیاسی و داووده زگاسی تا نمنافزه یک
 پیشگوتیان هیر. تم هیزه گورده پیه نمیتوانی له ناگوکی عربی - تهرانی و، له
 ناگوکی عربی - تورکی دا، قولایه کی ستراتیجی بز عراق و عرب دویست بکن.
 نمیش تنها پوره نکره که مالی نتموویی گورد له عراق دا پملینی و، گورد له دزگای
 برهارداتی سیاسی عراق دا پکا به هاومش. لعمه نگر هیچی دس نگرمتابه گوردی
 عراقی نکرده به پشتیبان و پارستیدگی بهمیز له مملاتی ی خزی و تهران دا.

گفتوگو، بطور پرمندی روت، له نیوان پدگیتی و بعضی دا، له سر پدگیتی زور
 نگرمت:

- همو هیزه گورده پیه گانی نهار و ناحزی پدگیتی، نمیتانکرده به گورمتابه کی به
 پزی شری پروپاگانده بز شکانندی پدگیتی.
 - همو هیزه عراقییه گانی مو عارضتی عراقی، نمیتانکرده به بهمانی پدلا ماروانی
 پدگیتی.

- تهران نمیتکرده به بیانو بز زیاتر دوژمتابه تی گردنی پدگیتی و، سودا و لیبیا
 نمیتانکرده به بیانو بز تنگ هلچننی زورتر به پدگیتی و، برنی شو پارمتابه کمشی
 نهان دایه.

له پرامهر تم همو زیانه سیاسی و معنوی پدگیتی دا بعضی چی بز نکرده
 و، چن زمره گانی بز نکرده؟
 رنگه پدگی لهو لایمانی بعضی و، وکو بیروا و و حزب و وکو سرکرده و
 زلام، له همو لایمن و کسبکی تر پاشتر پناسی پدگیتی و سرکرده گانی بی. ناشنایی له
 گله بیروا و بعضی و، ناسیادی له گله هندی له سرکرده گانی نگراره پز ماوه پدگی
 دوی پیش نوی حوکی عراق بگره دس.

خواستگانی پدگیتی
 هر له سوره قای دس بگره نوی شورشوه حکومت هر چن پدگیتی نماند بز
 گفتوگو، نهرسی: چنان نوی؟

هلبه کار بدستانی حکومتی عراق و حزبی بعضی نمایانانی که سرکردایه تی
 پدگیتی هیچ داواکاریه کی هشره تی، پا شخصی، پا تنانت حزبی پدگیتی نه و،
 نمایانی که داوا گانی، برته له داوا گانی گله کمان و ماله نتموایدی و دیوگراتیه گانی.
 تم چاره بان که حکومت له رنگی د. فاسلوه له نیوی پرسی: چنان نوی؟ داوا گانی
 خومان بز چار سرگردنی (همیشی، قزناخی، جزئی) کبشی نتموایدی گلی گورد
 له عراق دا له ۳ چار پیردها دارش:

هه‌کێکیان - هه‌کێکوتنێکی گشتی و ریشه‌یی یز نه‌ستا و پاشه‌روژ له چوارچه‌یری هه‌رهمانه‌یه‌کی سترانه‌جی دا که خۆی نه‌وێنی له هه‌کێکان و هه‌کێوتنی نه‌وێنی کورد و نه‌وێنی عه‌رب له رۆژه‌لاتی ناوه‌ڕاست دا له سه‌ر بنچه‌نی دانان به مافی هه‌کێشی دا له نازادی به‌ڕه‌ڕانی چاره‌ڕوسی خۆی دا، کورد وه‌کو نه‌وێنه‌یه‌کی دابه‌شکراو و چه‌وساره له رۆژه‌لاتی ناوه‌ڕاست دا و، عه‌مه‌یش وه‌کو نه‌وێنه‌یه‌کی دابه‌شکراو و چه‌وساره له رۆژه‌لاتی ناوه‌ڕاست دا، هه‌ر هه‌کێهان ئاسانه‌جی خۆی هه‌یه له هه‌کێگرتنه‌وه و رزگاری دا وه له هه‌شکوتنی گۆمه‌له‌یه‌تی دا، که نه‌توان هه‌کێهه پهمانی هاوکاری سترانه‌جی به‌سه‌ن یز دانانی ره‌وشه‌نی ناوه‌که و جوێی هه‌کێهه ژانیه‌ن.

بهم یی به به‌سی ئه‌بی له مه‌هانی سه‌له‌تانی مافی نه‌وێنه‌یی گه‌لی کوردا، نه‌ک هه‌ر مافی ئۆتۆنۆمی به‌سه‌لنی، به‌لکه‌ ئه‌بی دان به مافی نازادی به‌ڕه‌ڕانی چاره‌ڕوسی دا به‌ی.

هه‌سه‌بان - هه‌کێکوتنێکی فۆناغی شه‌ڕدار، له چوارچه‌یری ده‌وله‌تی عه‌راق دا له سه‌ر بنچه‌نی سه‌له‌تانی ئۆتۆنۆمی راسته‌مه‌نه، به چه‌شه‌یک که ته‌مبا کاروباری: «ده‌پناغ و ماله و خاڕجه» له «سه‌له‌تی هه‌کۆمه‌تی مه‌رکزی یی و کاروباره‌کانی تر له «سه‌له‌تی هه‌کۆکی ئۆتۆنۆمی یی» له گه‌ل نه‌وێش دا:

- ناوه‌ راگه‌یه‌ژواوه‌کانی سه‌نۆ به گه‌وره‌ی په‌له‌کی گه‌شت لایه‌نه (شامه‌ل) به‌گه‌رنه‌وه شه‌وه‌کانی خه‌یان.

- ته‌و شه‌ار و ناوچه‌انی کورده‌ستان که له سه‌نۆی هه‌کۆمه‌ زاته‌ه‌که‌ی نه‌ستا ده‌مه‌نراوه‌ن، به‌رنه‌وه سه‌ر کورده‌ستان.

- ته‌قانه‌ن و «سه‌له‌تی ده‌زگا دامه‌رکینه‌وه‌کانی له کورده‌ستان دا نه‌مه‌نی و نازادی ده‌مه‌رکاتی به‌ری به هه‌ر لایه‌نه جیاوازه‌کان.

سه‌نه‌مه‌بان - هه‌کێکوتنێکی جوێنی و ده‌له‌تی یز راوه‌ستانانی ته‌مه له به‌ینی هه‌یه چه‌که‌داره‌کانی هه‌کێتی و هه‌یه چه‌که‌داره‌کانی هه‌کۆمه‌ت دا یز ماوه‌یه‌کی ده‌په‌رکراو، تا سه‌ترسی جهمه‌ره‌یه‌تی نه‌سه‌له‌تی نه‌ران هه‌م له سه‌ر عه‌راق و هه‌م له سه‌ر هه‌رو ده‌وی کورده‌ستان ده‌و نه‌نه‌وه و له‌و ماوه‌یه‌ش دا هه‌لی گه‌توگۆ له سه‌ر چاره‌سه‌رکردنی مه‌سه‌له‌ی کورد نه‌هه‌سی.

•

شه‌وێشی یی موسیقا

روژێکیان خه‌ریکی شتی له‌سه‌له‌که‌م به‌وم. ته‌شه‌کی گه‌وره‌م دانا به‌ر له‌سه‌له‌که‌م ئی خه‌ت به‌ر، خه‌ریک شه‌وێنی به‌وم. جهمی جهمه‌ پالی به‌ هه‌له داوان هات کوردی به‌ هه‌را، وتی: «ته‌وه‌ ریزی هه‌نومه‌ند ناگه‌ن! ته‌وه‌ ریزی نوسه‌ر ناگه‌ن! ته‌وه‌ هه‌ر چه‌ک و چه‌که‌رانه‌ن به‌ لاوه‌ گرنگه‌...»

وتی: «کاکه‌ جهمه‌ هه‌راش! چه‌ه!»

وتی: «ده‌به‌هان ئاوه‌ جهمی به‌که‌ن!»

وتی: «ده‌به‌ر کی به‌ه!»

وتی: «ده‌به‌ر موسیقاکی گه‌وره‌ی کورده‌ه!»

وتم: «کی ناردویتی حمیسی بکا؟»

وتی: «نعرسلان»

وتم: «دانشه تیسستا نغیرم به دویا بهیمان بز نیره، ولی نمدیمنره و له گمل

نعرسلان ناشتجان ندهمنوره»

نعرسلان کاروباری راگمیانندی به کستی نه کرد. ناردم به دویا دلیر دا هات. چیروکه گم لی پرسی وتی: «من تازه هاتوسته دمروه. له شار له ریکستان دا بوم. نعرسلان ناردسی بز فلان پیش له راگمیانندن له پیر نموی له گمل زوولی من نمدیگولها وتم ناچم. وتی نمیی هرچی. وتم ناچم. وتی نهگمر نمچی نه تنیرم بز زیندان. وتم هر ناچم. له سر نموه ناردمی حمیسم بکن»

دهار بو دلیر چارموانی پیشوازی گمرم و نازکیشانی زوری کرد بو. تم رفتاری نعرسلان پیچموانی چارموانیه کانی نمو بو، زور دلگیر بیو. من دلم دایموه و. ویستم تورمه ندهگسی خساو بکسموه و تی ی بگیمم که به کی دپته دمروه نمیی به گسوری پیوستیه کانی جولانده که لیره یا لوی دابتری، نهک به نازمزی خوی، نهگنا کاره کان نازون و. تز پیاویکی تیکزشر و هنرمنندی، نمو شتانه له خلکی تر باشتر نغانی، نعرسلانیش پیاویکی تیکزشره و. تازه له زیندان هاتوته دموی و. شارمزی کاروباری راگمیاننده و. بز قازاچی راگمیانندن نمو دایموه لی کرده، نمراهه قبولت بکراپه بان به خزشی و بی توره بون ردت بکراپه نموه. هرچی له گمل وت ولی بهیمنوه جبگای خزی کملکی نمیر. ویستم له گمل نعرسلان دایان بنیم و له بهک نهگه پشته که بان چاره بکم دیمان کملکی نمیر، بهیننازه لاسار بو. سوو بو له سر نموی تیر به لای موسیقا دا ناچی و. پیشمرگایانی ناگا، منیش گهشته نیم، وتم: «کاک دلیر عاجز منه، خزش به بی موسیقایش نهگری»

دلیر تم قسمی منی له دل گرت بو. هرگز له بیری نشچمروه، لای چندین روشنیر و موسیقار به گلیموه پاسی کرد بو.

دلیر له گمل نعرسلان ناشت بومه. تیهیکی موسیقای دامزواند. تیهیکی ناو تا بو: «تیهی موسیقای شهید کارزان». لام وایه وشی شهید: که نیشانی مردنکی پیروزه و له کوردمواری دا شهون به دویا خزی دا نمینی، له گمل تیهی موسیقا: که خزشی نمدا به ژان و له کوردمواری دا شای به دویا خزی دا نمینی، دو شتی نهگولهار بن. هر له پیر نموی له سرتاوه پم جزره تیکمبشته تیهیکمیان دامزواند و پیروه بو، نهگرمی همو پیوستیه کانی کاری دایمنرانیمان بز دایمن کرا بو، له ماره ی ۸ سال دا نمانتوانی لنیا بهک سوره بان بهک گورانی دایمیان بکمرته سر زمانی خلک و. له موسیقای کوردی دا، له پال سوره کانی، نمی رهلب، گرمی توشی رهلمووی و، دمی راهینه و، نغوز.. دا بهینتهوه.

■ ریککوتنی پنگ - پدک

هر له مانگه کانی مارت و لیسان دا حمیسی حمه پالی به هزی حشموره دو جار چر بز سردانی پارتی له لیسان بز نموی پهایم و نامی بهکیتیبان پی بگیمنی سهارت به نازمزی ناشتچمروه.

مسعودی ندی پر، له راژان فطه کدینی دی پر، راسپاره کانی پی گمباند پر. ولامیکی دیارکروان ندایووه، پشان وت پر ولامی ناسکه په هزی حشوه نغیرنوه. له مانگی تهمزدا له پاره گای حش له پشاشان نوینرانی پدکیتی و پارتی گزینوه.

نوینرانی پدکیتی: لغره یون عبدالقادر و د. خدر معصوم و. نوینرانی پارتی: محمدی ملا قادر، معتمد محمد، روژی ۲۸ ی تهمزی ۱۹۸۲ له پاره گای حش له پشت ناشان دانیشن. لم دانیشنندا ریککوتنکیان همزا کرد، نرفته گرنگه کانی نوبه: - گبروگرفت و ناکوکی نیوان هیزه سیاسه کان په گفتوگری سیاسی، پی نوهی پضا پرنه پر چهک، چارسر پکری.

- کوردستان له خانمیتنوه تا زاخر میدانکی نازاد پی بز چالاکسی سیاسی و پیشورگی همو لایندکان.

- هیزه کانی پارتی و پدکیتی په ناگاداری و هارواهنگی پدکیتی نچنه ناوچه کانی ژیر دسلاتی پدکیتی و، تا شیوه پکی تر نغوزیتنوه جاری حوکرانی ناوچه کان وهکو خزی تمینتونه.

توخی هیچ مسئله پکی سیاسی نه کووت پرن. لسمه پش پارتی نیازی گبرانوهی هندی له هیزه کانی همو بز کوردستان. گوشاری تیرانیان له سر پر کاری چه کدار پکن له ناو کوردستانی عسراق دا، په پی رزاسندی پدکیتی پش نمایانته توانی هیزه کانیان بنیرنوه بز کوردستان.

پارتی هیزه کانی ناروده بز همو ناوچه کانی ژیر دسلاتی پدکیتی. ملا محمد پاره گای له ورتی داتا و، نادر هوراسی، قادر قادر هیزه کانیان هیناوه ناوچه کانی سلیمان.

روژی ۲۱ ی تشرینی دومی ۸۲ دسمته پکی نوینرانی پدکیتی که پیک هات پر له: د. کمال خزنشوا، د. خدر معصوم، نازاد هوراسی له پاره گای حش له پشاشان له گل نوینرانی حش: عومری علی شیخ، ملا محمدی پانخیلاسی، فاتح رسول بز باسی کیشه کانی هرهولا دانیشن لو کزیرنوهندا، حش ناگاداری پدکیتیان کرد که پارتی لمرول ناکا پدکیتی همز پنیری بز پادینان چونکه (اتفاق) دکی پشاشان (اتفاقیکی محله) پادینان ناگرتنوه و، له پادینان له نیوان پدکیتی و پارتی دا (اتفاق) نه.

پشینان وتوانه: «پشی خزم بز خزم، نوهی توش نمخزم» پارتی وهای نه کرد، نسمه پشبان بز نچوه سر، چونکه کس به دنگ نغنهات. لو ریککوتنندا حش ناوینکمر و شایعت پرن، له پاره گایکسی نوانش دا نیسز کرا پر. له سر شم پیماناشکینجی پارتی هیچ ناوړه پیکان دیرنری. پلکو په «روحی ریاضی» وری گرت و دواي له پدکیتی نه کرد له سر شم ورده شاته گبروگرفت دوست نکا.

لاک هیچ کام لو پلیناندی په پدکیتی دهر په جی نمینا. سوره تا که هشتا لاواز و جیگی خزی نه گرت پر، په نرعی نمجولاتنوه، که په همز پرن و، زهادیان کرد نهر گویان نغندابه پدکیتی و، پخرو نوه نچون خویان حوکرانی ناوچه کان پکن. چنند جاری نسمهان له گل کرا کطکی نهر. پشت نغسود پرن په تیران و، تیران هانی

نمدان لاملی بکن. تگدر لغو زاتر چاروشسپان لی بکرایه نمین به هیزکی نوتو چاره‌گردنیان دوار نمور. بریارمان دا تا مترسپه‌کمان زلتر نمور چاره‌بان بکنین. پلانی چه‌کگردنیان داترا. بز جیمه‌بی گردنی ملازم هوسر چو بز بوری سمرگه و. هیزه‌کمانی کزیه، کزسرت، گنرمیان، قهرداخ و ناوچه‌کمان له سر کز کرایه‌و.

له ۳ جیگا باره‌گاپان دانا بو. هیزان لی کز کرد بروه: بوری سمرگه، سمرگملری دولی جالندی، حاجی مامندی شاریار.

له تهمزی ۸۲ دا له ماوه‌یکی کووت دا هوسر چدک کران. بزرگ‌یه‌کی کهمبان کرد. له بزرگملر کوو و براراکانی حاجی شیخ قادر هندی بزرگ‌یه‌بان کرد. چمند کسی لعوان کوزرا و. له به‌کشی پش سلاخی حاجی رطیق، لمرمانندی تپیی ۴۷ ی پورسه‌گردن کوژرا. سلاح موعه‌ده‌یی و هاوری ی کزمله و. له بنمالیه‌کی دولمن بو. پسایکی تازا و چاوندوس و. سمرگردانی ده‌بان شور و بزسی کرد بو. به‌کی بو له باشترین لمرماندگانی پشمرگه.

لاک هلموشا و تیر غزی بز ریگ نمزایه‌و.

دوهمین کزفره‌نسی کزمله

له مانگی نای ۸۲ دا دوهمین کزفره‌نسی کزمله به ناماده‌یونی ۲۲۲ نوینر له هزلی شمعد شهاب له ناوژنگ بستر. بشاری تیخترانی ریکخراوه نهینه‌کمانی شاره‌کان لم: کزفره‌نسیا زلتر بو له چار کزفره‌نسی به‌کم دا.

بشپکی کاتی کزفره‌نسی ترخان کرا بز باسی ریکخستنه‌وی کاره‌یاری ریکخراوه‌یی و پشمرگه‌یی به‌کشی و. بشپکی ترخی ترخان کرا بز دانانی برنامی کزمله: بز پشکوتنی کزمله‌یانی و. چارسردونی کشی نعتوانی کوود.

کزفره‌نسی به هلموشاوه‌ی سمرگردانی نوی ی کزمله کزانی هات. ماموستا جیال تایر نه‌کچی له ناو شار بو نموش هلموشاوه‌ی به نعتانی سمرگردانی.

په‌کهمانی به‌کشی شورشگیران

له ۱۵ ی نای ۱۹۸۳ گادره پشکوتنه‌کمانی ریکخستنه‌کمانی خفی گشتی و بزوتنه له توژله کزوتنه و بریارمان دا: هردولا له ریکخراوه‌کی تازه‌دا به‌ک بگن و. هوسر ریکخستنه‌کمانان تیکه‌لای به‌کتری بکن. پروگرامه‌کی به‌کشی نه‌شمانی بکن به پروگرامی خزان. سمرگردانه‌کی تیکه‌لایان هلموشاوه و. مامجلا‌لیان کرد به سکرتری ریکخراوه‌کمان.

نجه له کزمله‌دا تم به‌کترنمان یی هنگاو‌یکی باش و به کملک بو. به‌لام بونی مامجلا‌ل به سکرتری تم ریکخراوه، که نمور هاوانی کزمله یی له ناو به‌کشی دا و. له همنان کانا مونا‌لیسی یی. له گیل نه‌و‌دا نفعه‌گره‌یا که مامجلا‌ل سکرتری گشتی به‌کشی پش یی. مامجلا‌ل بز راگرتنی هاوسنگی نهران کزمله و شورشگیران، وازی له سکرترانی شورشگیران هینا.

هیزی پشتیوان

د. قاسلو داوای کویونووه کی به پهلوی کرد پر له گدل مامجملال و عزیز محمد. رژی ۱۵ ی تلخولی ۱۹۸۲ له پاره گای هاونتی مامجملال له سرچاوی توژله کویونووه کرا. منیش پشکاری کویونووه که بوم. له کویونووه کدا د. قاسلو دوستی کرد به لسه کردن، وتی: «نیره هورودولانان دوستی حیزی دیسوکراتن، نسرود من هاتوم دوسته گانی دیسوکرات تاقی نده کسوره. پیوستیمان به پارمستی همه هاتوم داوای پارمستیان لی یکما»

لیمان پرسی: «پیوستیان به چ جوړه پارمستیهک همه؟»
وتی: «سپای پاسداران هیرشیک زور گسوره یان دس پی گسوده بز سر پاره گاکانان. هیزه گانی دیسوکرات به تنها ناتوانن پری نم هیرشه بگرن. هیزه گاکانان زور مانعون و زوروی زودیان لی گوتوه. نده گری یاسان نده گون دفتیری سیاسی و بشکه گانی ترمان له مدترسی گرتن دابه و، نمی رویکینه قملادزه. پیوستیمان به پیشمرگه گانی کوردستانی عراق همه»

راسته کیشی هیرشیک گسوره یان له سر بو، هیزه گانی نهران له عمر لایه کوره له پشوری دا بون و، هیزه گانی دیسوکراتیان نمشکاند و، شونه گانان لی نده گرتن. پشوکان به د، قاسلووه دیار بو.

عزیز محمد وتی: «نیمه نمی نم داوا به دراسه یکمین، تینجا نتوانم جوابت بدیموه»

د. قاسلو وتی: «کاک عزیز من خرم له ولاتانی سورسالیستی تاوم، شارمزی شیزی کار کرده نیان بوم، که وتیان (دراسه نده گین) بهمنی نو داوا به جیبجی ناگن. من نیستا پیوستیم به پیشمرگه کی حیزه ده کی نوره همه، تا کومیتی ناومندی حش کز نمبتهوه و پریارک تدا، شونه گانی نیمه نده گرتن»

کاک عزیز نچره ژور پاری هیچ جوړه بلنیکه پارمستیدانوه. د. قاسلو له حش ناترمید پر روی کرده مامجملال وتی: «نیره نکلین چی؟»

مامجملال وتی: «نیمه له سر پریاری پشوری خزمان ماوین، نموی له توانای نهدا یی بز پارمستان ناماده بن، تمنانت نده گری لو پناوردا شورشی کوردستانی عراق شعیدهش بی»

له ماوه ۳ سالی راپورودا چند جاری هرمان دا بو ده مان بگا به نیام خرمینی و سکالای خزمانی له لا یکمین. کارمستانی نیرانی ریکمان لی نده گرتن. لو کاتدا نیمه هیچ په یونووه کسان له گدل نهران نصابر. هیچ هیرابه کیشمان به پارمستی و پشتیوانی نهران بز په کشتی یان بز مورخارمنی عراقی نهر. بلیکو گیمشت بوینه نو باوروی نهران له پارمستیدانی مورخارمندا بز روخاندنی ریژی بعضی نده که هر جیدی نیمه و پس، بلیکو تمیری عراق په دار و پرد و، شیمه و سونه و، کوره و عیرب و، مورخارمنه و ریسموه... ورد و خاش، یا هیچ نمی لاواز و زلیل بکا.

۱. هیچ جیددینیک له کارمستانی نهران دا نخبه پرا بز پارمستی مورخارمنی هیراقی، تمنانت بز ته ریکشراوانش که دینی بون و سر به نهران بون. بز نووی

ناگزیده گاتپان له ناودا لولتر بکا، په چپا رملتاری له گڼل نه کړدن و، له چواړچسوی ستراتیجی خزی دا هالی نسوراتدن.

۲. همر نو حزب و لشکرانوی له کړهستانی عراق دا تراتپنپان نه کړه له ژیر سایه نیران دا داسمزرا بون، یا په پارمستی نو برژاپرنهوه. په چدک و پاروی نوان نغان. په کړهوه جولانوی کړودی لغت و پت کړد یو.

۳. وهجهپهکی کړهوه چدک و نظامی جنگ بڼ په کیتی هات یو، که زیاتر له ۵ هزار کلاشیکوف و ۱ هزار تانکجی و سدان هاوین و ساروخی تی دا یو. کارهستانی نیران پلنپان داپر ریگه بدن په په کیتی تم چه گانه په ناو نیران دا بگی نهوه بلام که گمشته ناو نیران دهستان په سرا گرت و، بردهان بڼ خزان.

لور گاته! هلموهری جنگی هیراق باش نهر، جولانوی کړه تپتوانی هم چه گانه تا رادهپهکی باش نوازوی جنگی له کړهستان دا په قازالجی خزی بگزوی. بلام تم ری لی گرته زیرویکی کړودی له په کیتی دا.

■

د. قاسملر داوای هیزکی پچوکی کړد ماسجهلال پلنپان داپه همر نو روژه مشوری ناردنپان بغوات. هیزکی پشدر له وی بون، توانمی له گڼل حملی پچکول نارد.

د. قاسملر پشپناری کړد که ملازم هرهر، یو تپتپهاری عمسکریه، سردانپکی مپدانه گاتی شمربکا ولسرمانده گاتپان پپنی بڼ نموی بزانی کمرکوریه گاتپان چه، روژی داوای هرهرش چو بڼ سیری مپدانه گاتی شم و هیزه گاتپان. زوری هیزه گاتی دموکرات هلموشا بون و، زوری شمیران تمپار، تنانمت له هندی شرین بشی شارنزامی و چاوساگی هیزه گاتی په کیتی پشان نصا یو. ناچار داوای هیزی مپلپنده گاتپان کړد. ماسجهلال بڼ نموی کړو و تپن پخانه هر هیزه گاتی په کیتی خوی چو ساوین پاره گای دانا و، راستمنو سرکړدایتی هیزه گاتی په کیتی نه کړد، که ژماردیان له ۲ هزار تی پری یو.

حدکا ناویان له هیزه گاتی په کیتی ناوې: «هیزی پشپوران». هیزی پشپوران له چند جیگا توشی شم یو و، هرشه گاتپان دوا خست. چه گنده گاتی پارتی شان په شانی هیزه گاتی نیران پشداری شم بون و، چند کمسپکان لی په دپل گهرا. رادیوی حدکا په ستایش و شانازپوه هوالی شروه گاتپانی پلاو نه کړدوه.

د. قاسملر نومبلی پوه نصایر که ناوچی نازادکراو پپارین، هرله کی بڼ نموه یو په شپنمی کلپهلی دلمتری سیاسی و، پاره گاتی تریان و. دزگای رادیو و، دیله گان، په سلامتی بگی نهوه یو ناوچی پتروش له سر سنور. له مادی چند حفتهپهک دا تم کارهپان نطهام دا.

■

پارتی په تاشکرا شمی دوی حدکا راگمپاند یو، له لشکرکپشه گاتی نیران دا پشدار نمون. لاپنه گاتی ناو چوه، توانمی که خویان په دوست و هارپهسانی حدکا نوانی وه کړ: حشع، حسک، پاسوک، بڼ نموی دلی نیرانپان لی نهرهپی، ناساده نمون هیچ پارهپه کی بدن. پلکر هرشکی کړودی پروپاگاندهپان له دوی هاویشی په کیتی دس

پی کرد. به بیانی نویی به کیتی میانی راستیانی خبانی چول و. بز رازی گردنی
دلی کار به دستانی بهیسی تم کاری کرده. دزگای پروپاگاندی حشع، لم میانددا، له
همسریان چالاکتر و دم هراشتر بو. له ناو به کیتی پش دا ناراضیه گان، به تایهتی
نوعانی دواپتر «ناش» یان پیک هینا، بز دروست گردنی گمران له سرگردانی به کیتی
و، سارده گردنوعی بهیسمرگه به توندی گوتنه پروپاگانده.

کار به دستانی نیران، تم هاوکاری بهیسی به کیتیپان له گیل حدکا، به «کاریکی له
بهخشین نهاتره» «اتنا، چونکه لایان واپر نه گمر تم پشیمانیه تمویه نتوان دتوانان
نه کردن و، نمان کردن به دیوی هراق دا.

ریزبستیکی تازه دوست بوو له لایهک نیران و پارتی و لایهنگانی جبره، له
لاکمی تر حدکا و به کیتی. پارتی، له ژور گوشاری نیران دا، شعری راگهاندنیان دمس پی
کردهوه، له رادپرکینامره به ناشکرا گوتنوه هیرش بز سر به کیتی. بز وه لاماننوعی تم
هیرشانه زنجیره بهک و تارمان بز رادپری به کیتی ناماده کرد له ژور ناوی: «مسطعی کورد
بهک مسئله، یا چمند مسئله بهک؟»

سرپاسه گانی تمسانه بو: شرک و فرماتی نیشتمانی و سیاست و هلوستی
شورشگیرانه. چمند تبیینیه کی میژوی دهراری مسئلهی کورد. کین دۆسته گانی کورد
و گامانن دۆمنه گانی؟ تالزاندنی پهیردندی بهیسی لایهنگه چندهاره گانی کوردستانی هراق
به قازانچی کی به؟ پهیردندی ناروغزی جولانوعی وزگاری نیشتمانی و پهیردندی له گیل
خبانی شورشگیرانهی گیلانی ناوچه که. پروپاگاندی درو دژی پنک خزمندی داگیرکردنی
کوردستان نهکا. دیساتره مسئلهی دوست و دۆمن و سؤشپال دهرسوکرا نهکان. تاکرومی
نتواندانی و سمن بهخیزی یا رعدوگوتن. له ناو بردنی جولانوعی کورد له بهشکی تری
کوردستان دا له قازانچی کی و له زهرمی کی به؟

له گیل لهره بون پیکوه پیسه گانی وتاره کالمان گیلاله کرد و، هندیکی نو و
هندیکی من نوسم. سهررای نوعی به رادپو پلاو کرایهوه، کرایه نامیلکینه کی تایهتی و
چاپ کرا.

تا نو کاته هندی له لق و ناوچه گانی پارتی له کوردستانی هراق له ناوچه گانی
ژور دمسلائی به کیتی دا ماپون، توانیش گوتنه گچیل به هیزه گانی به کیتی. روداره گان
واپان نه گمیانند که دیسان شعری پارتی - به کیتی هفتیه گهرسپتوه، پارتی بز بیانویهک
نه گمرا.

■ هلویت و درنه گرن، بهلام هلویت دهرناپرا

له هصر نو کینونوانده که له نیران حشع و به کیتی دا به دو قولی یان به
بهشاری لایهنگانی تریش نه کرا، به کی له پاسه سره کیه گانی. پاسی دهرسوردهانی پارتی
بو له کاروباری کوردستانی نیران دا، یان وردتر پاسی هاوکاری چندهاره گانی پارتی بو له
گیل هیزه چندهاره گانی نیران دژی کورده گانی نیران، به تایهتی حدکا. له هصر
کینونمو بهک دا حشع ناروغزی خزی دهرنهری دژی تم هلوستی بهک. له به کی له
کینونمو گان دا بهلپان دهر که نه گمر بهک جاری کی تر نو رفتاربهان دیواره کردهوه،
هاوکاری نیرانیان کرد دژی حدکا نتوان به ناشکرا هلویت و درنه گرن له دژی بهک.

پدک چمند چار یکی ترش، بلکه به قورسایه کی زوژتر، له شمره کان دا بهشدار
 بر. مامجمل له گزونهوه پدکا به گبری هتا یون، که پژی هطریستی خزان به ناشکرا
 لهو روداوانه له ناو دزگاگانی راگهانندی خزان دا پاس ناکن. مالا نمجهدی پانخه پانی
 وت یو؛ «نسه وترسانه هطریست ورته گین، نمانوتره هطریست دمرتین»
 پدک له دوی نیران پلاماری حدکای تدا حشع هرگیز رخنه ده کی به ناشکرای
 لی نهگرت، کهچی که پدکشی چو یز پارسه تیدانی حدکا هغو توانای پروپاگانده کی خوی
 له دژی پدکشی خسته کار.

■

نم براری پدکشی، که منیش تیا بهشدار بوم، زوژتر شعیکی «عاطیلی» بر تا
 لیکداننوی سیاسی و هلسنگاندنی روداره کان. هیزه گانی حدکا تیک شکا یون، هر
 ناوچه پدکیان لی تگهرا به پدکجاری چولیان نهگرت. پشمهرگه یان تی دا نمشیشتهوه یز
 دویژدان به شری پارتیزانی. پدکشی هم گاره نه پوانی حدکا هلسنیشتهوه، پلام نیرانی
 له خوی وروژاند و، نمو «ناشعیه لرزوک» دی له نیران پارتی و پدکشی دا بو سر له
 تری تیک چرووه. پدکشی گهوته ناو مفرسده کی گهوه ترووه لهو مفرسده همرشی له
 حدکا نهگرت. مفرسی شمر له ۳ مهندانی جیوازه؛ عیراق که شری له گیل رانه گبرا بو،
 نیران که له هر خااری حدکا شری له گیل دس پی کرا بو، چوه به سرکرده پدی پارتی
 که له ژیر گرشاری نیران دا خمریکی خز سازدان بو یز پلاماردانی پدکشی.

پیکه پانی مملینه کان

دهان هزار لاو له سمریازی هلات یون و، له گسرنده گان دا داتیش یون،
 هندیکیان نه یون به پشمهرگه. هر سه کان زوژ لقه یون، هندیکیان یون به ۵۰ تا
 ۵۰۰ پشمهرگه. سرکرده پدی هیزکی را گهوه له توانای زوژ له فرماتده هر سه کان
 دا نهیر. فرماتده هریم و فرماتده و کادره گانی تر دستیان نمشعه ناو کارواری
 خلکوه. گلمی زورسان پی تگه پشمهرگه له سر رطاری هندی له کار به دسته گانی
 پشمهرگه. نمنا ده گانی سرکرده پدی له ناوژنگ کوه یونوه، هندیکیان کار یکی
 دیار کراویان نهیر.

ریکختنی هریم نیر له چاو پشکوتن و فرماتده جولا نهوه پدکا نه نه گولها.
 نهیر شهروه کی تر بر ریکختنی پشمهرگه و کارواری خلک بدوژنهوه. ماهه پک بو
 له ناو خزان دا نم پاسمان نهگرت. هندیکیان دژی همو جزوه تالوگزی یون له
 ریکختنوه هر سه کان دا، هندیکیان وا تی گماند بو که نسه یز لیسانی نیران و،
 کمر دندوی دسلاتی نیرانه. راسته کی یز چاکتر ریکختنوه کارواری ناوچه کان و
 پشمهرگه بو، نهک یز لیسانی گس.

کارواری جولانهوه که هر شمر نهیر له گیل هیزه گانی بهمن، بلکه یو به
 جویک له حوکمرانی، دسلاتی حکومت له زوژ ناوچه دا نسا بو، یا کز یو، خلک یز
 پلا داختنی کپشه گانیهان رویان له داوودزگاگانی شورش نهگرت. برارسان دا که
 هر سه کان هلموشینهوه و، تپهان لی دروست بکمن و، هر چمند تپه پک برمو روی
 دزگا پدی بالاتر پکریشهوه، که تپه لاو پی له چمند لپهر سروایک و، هر سه گمان کاری
 دیار کراو و ده لانی دیار کراوی همی به ناوی مملینهوه.

مطیند پیک تمعات له:

۱. لېسرارای پدکم، که سرپرستی همو کاروباره‌ګانی مطینده‌ګی نه‌کړد.
۲. لېسرارای کاروباری پیشمرګه، سرگرداېتی تپه‌ګانی نه‌کړد.
۳. لېسرارای کاروباری کزسه‌لاېتی، سرپرستی معلوم‌منی ناواپه‌ګان، نورتابخانه، نمخوشخانه، دادګا و زندان.. ی نه‌کړد و، کپشه‌ګانی ناو خلګی چارمسر نه‌کړد.
۴. لېسرارای کاروباری سیاسي، سرپرستی راهبره سیاسیه‌ګانی نه‌کړد.
۵. لېسرارای کاروباری دارایی، سرپرستی دمرامت و خورجی مطینده‌ګی نه‌کړد و، موچنی پیشمرګه و، مصرطی بارګا و شعوه‌ګانی ریک نمخت.
۶. لېسرارای راګمپانندن، هوالی پیشمرګه و چالاکیه‌ګانی و، ددنگوباسی ناوچه‌ګی تمناړه یز دوزګای راګمپانندن، په تایبتي یز رادېو.
- ناوچه‌ګانی ژیر دمسلاسی پدکیتی، پاش لیکولیندوسی لاېتی جوړګرامی، تپداری، کوسه‌لاېتی.. داپش کرا په سمر ۴ ناوچه‌دا و، ۴ مطیند یز سرپرستی کړود و بربورده‌نیان پیک هیترا.

مطیندی پدک

- باره‌ګای مطیند له حاجی ماسمند دانرا دواپتر په هزی شعری تهران - عراقوه
برایه پله‌کچار له ناوچنی لمروداخ.
تپه‌ګانی: ۱۵ ی هورمان، ۱۱ ی شارمزور، ۳۱ ی بوزجه، ۳۳ ی سلیمانی،
۳۷ ی شاه‌زیر، بستران په مطیندی پدکوه.

مطیندی دو

- باره‌ګای مطیند له سرګلمر دانرا.
تپه‌ګانی: ۲۱ ی کمرکوک، ۲۲ ی سورداش، ۴۷ ی پیرمه‌ګرون، ۵۷ ی
سه‌ګرمه، ۵۱ ی ګرمیمان، ۴۳ ی تاسوزس، ۶۸ ی ماسمند، ۴۴ ی چدکوچ، ۶۱ ی
چوتباران، بستران په مطیندی دوهوه.

مطیندی سی

- باره‌ګای مطیند له ورتی دانرا.
تپه‌ګانی: ۱۲ ی سوزان، ۱۴ ی تاکز، ۷۴ ی پالک، ۷۷ ی کزودز، ۷۸ ی
کادوخ، تپه‌ی کزودش، بستران په مطیندی سی وه.

مطیندی چوار

- باره‌ګای مطیند له پالیمان دانرا.
تپه‌ګانی: ۸۶ ی دشتی هولیر، ۸۳ ی هوری، ۹۱ ی سفین، ۹۳ ی
کوسرت، ۹۹ ی بهتون، بستران په مطیندی چواروه

■

له پشکياتی ملهبندهگان دا هاوسنگی کوسله و بالهگانی تری پهگیتی لیک
دراپوره.

هر ملهبنده نهغوشخانهپهکی همر پزیشک سرپرستی نهکړه و. دادهگاپهکی همر
چند کسبکی قانونی کاریان یی دا نهکړه. دزگای بهتلی همر یز پپورندی له گلم م
من.

ملهبنده له راستی دا حکومتیکی پچکولاته یو. له سارهپهکی کورت دا چېگیر
بون و. یون په چېگای باور و ریزی دانتشوانی ناوچهگان.
ریکفراوهگانی کوسلهپش سرپرستو کاریان نهکړه. راستموزر بستره یون په دزگای
ناومندی ریکختنی کوسلهوه.
په گوری پپورستی ناوگور له نغدامانی ملهبنده و. سرتهپهگان دا نهکړا.

* پهگیتی و حکومت

د. قاسلو پشپنارهگانی نیمه گنپاند په کارمدهستانی عراق. تا چند مانگی
هیچ هوالیکی نهو. شهرهگانی کوردستانی نیرانی په سردا هات. د. قاسلو لو ماوهپدا
پهزان تکریتی و صددام حسینی بهی یو. وهلامی پشپنارهگانی نیمهپان داپوره:

پشپناری پهکسم - خرا پره لاره په پپانوی نوری هیشتا هلو سرچی
ریککوتنکی ستراتیجی لو پابهته. له نیوان همرپ و کوردا. نهگپشته.
پشپناری دوم - که بهتی یو له نوزنوزمی. موافق یون یز نوری بکری به
بنچینی دمپکردنی گفتوگو.

پشپناری سپهم - که بهتی یو له راگرتی شهر. ناماده یون یز جیهیجی کردنی
دمپچی.

کارمدهستانی عراق ریزیکی زلویان له د. قاسلو و پپورواگانی نهگرت. لو
کاتدا له نیوان پهگیتی و حکومت دا نو دوری «وسیط» ی نیمهپن. کارمدهستانی
عراق داواپان لی کرد یو که کزپورنوهپک ریک پخا یز نوری نینرانی پهگیتی روهرو
پپان و. وهلامهگانی بهص یز پشپنارهگانی پهگیتی په دمی خزیان تشکید پکنهوه.

*

ژوئی ۱۳ ی تشرینی پهکمی ۸۷ د. قاسلو له گزوه شهر کزپورنوهپدی
ریکخت یز پهکتر پپن. له پاتی پهگیتی: ساجهلال و من و. له پاتی حکومتی
عراق: نهو نهحمده. نهو عودی. نهو سحهحمده. ناماده یون. د. قاسلوپش وهکو
«وسیط» و میواندار پشدار یو.

*

نهو نهحمده (عقید روکن خلیل محمده شاکیر). نغسیریکی موسلاوی یو.
پارمدهوری سرزکی «جیهازی موخاپرات» و. نهو عودی (عقید نجسان) لپهرسرای
ناوچی سروری موخاپرات له گمرکوک و. نهو محمده لپهرسرای موخاپراتی هولویر
یو.

«جیهازی موخاپرات» پهکی لو دزگاپانه یو. بهصی دوی نوری هاته سر کار
دای مفراند. حیزی بهصی پیر لودی بپته سر کار ریکفراوکی پچوکی یز کزکردنوری

د مڼگېاس و کوشنې ناحیه‌ګانې. په ناوې زیځ‌خواری «حنین» دروست کړه یو، صدامد خزی سمرپرشتی نه‌کړه. که هاته سر کار ګوره‌تری کړه و، بډه‌چېه‌کی زلی یز ترخان کړه، ماوېه‌ک سمدین شاګېر و، دواي نو تا ۱۹۸۴ پمزان تګرې سمرګی یو. نم دزګاپه په ناو یز کاروباری دمره داسمزپرا یو، بلام دستي وېر ته‌دایه ناو همسو ګاروبایکی ناوخزی عیرالوه و، له ګل دزګاګانې، نم و، تېست‌خېارات، لم پارېمړه یزیدونی نه‌کړه، تمېش، وګر دزګاګانې که، راستموز به دپړانی سمرګاپې واته به صدامداسره پسترا یو، له ناو هر ۳ دزګا تېست‌په‌ګان دا، نم و، تېست‌خېارات، مروخېارات دا، پشکیان یز مسئلې ګوره ترخان کړه یو. له هر سیکیان دا ناوې: «شوعې ۳» یو.

•

نېو محمد له لسه‌ګانې دا وتی: «تېسه له لاین سمرګوه نېرداوین، سمرګ سلاوتان لی نه‌کا، تېسه دمسلائی گشتوګزسان نېه، نمرکی تېسه نموبه پسروراکانې سمرګدایې یز نېره بهین و، پسروراکانې تېوهان یز پېنوه، سمرګدایې ناماده‌به: یز چارمردنی کیشی ګوره له سر پنچینې بهانی ۱۱ ی نازار به رېګی گشتوګی هېمانه و رېګکوون له ګل پدکېتی، هرېها یز دانانی روشونی وستاندنې شعر له بهنی پدکېتی و حکومت دا، نېره عیراتین، چاکتر وایه مامجلال و نېنترانی پدکېتی یو یز پغداد یز نوي سمرګ پېان و گشتوګی راستموز دس پی پکا.»

مامجلال په ګرمی به خېرهاتنی کردن، سوپاسی د، قاسلوی کړه یز هول و تله‌لکانې، ناماده‌به پدکېتی دپری یز چارمردنی کیشه‌ګان به رېګای سیاسي، به دری بای سیاسي چوکی پمسی ګر پرامېر ګلی عیراق به گشتی و، ګلی ګوره به تاپېدنې، نړهالی همسو روداوه‌ګانې عیرانی خسته تسموی پمسی، خواسته‌ګانې یزوتنوي ګورې یو روځ ګړه‌نوه و، داوای لی ګردن که نه‌ګر به تمای گشتوګزپه‌کی راستمقېنه و سمرګوتو یو پېسته همسو لاینه‌ګان پشدار یو، مامجلال له قسه‌ګانې دا ګوندوتې یو.

نېو محمدیش نړهالی همسو روداوه‌ګانې خسته سر ګوره، وتی نه‌ګر نمانوي ګشتوګز سمرګوتو یی سمرګ نلی: «نېی چارې پنه‌وتی همسو ګېروګرفته‌ګان پکری و، رېګکوونېکی ستراتیجی یی نه‌ک تاکتیک، یا مامجلال زیاد ته‌که‌که نه‌کا»

«ته‌که‌که»: وشي به عمری ګراوی «تاکتیک»، د، مېستی له ته‌که‌که لرو لیل یو، لای صدام و سوانی پمسی وا پار یو: مامجلال، ستراتیج نه‌کا به قوربانی تاکتیک و، زورتر تاکتیک‌ګانه وګ لوي شاورزای ګاری ستراتیجی یی، مامجلال لم قسه‌به توندتر یو، وتی: «تېسی فطیر لم شاخ و داخه چزانین ته‌که‌که چه؟ صدامد حسین خزی خرای ته‌که‌که‌پا»

•

له وېلې حکومت پسر: که تاخز حکومت نېوي چارمېری ګېروګرفتی ګوره پکا، پاخود نېوي پدکېتی پکا به ګو لاینه‌ګانې ترا؟ علیه‌ته ولسدکه وېهان که حکومت نېوي ګېروګرفتی ګوره به جزېکی پنه‌وتی چارمېر پکا و، نېوي شعر له ګورستان دا نمینې، له هر نموه تېسېش داوامان لی ګردن که هول پمېن پېره‌ندی له

گدل حشع و پارتی پش پکن بز همان مہست و عول بدن کورانی ہرزانی رازی پکن.
 له ولام دا وتیان: «له گدل پارتی گفتوگومان ہمہ» بلام بز حشع وتیان: «نہ
 حشع له چوانچوری؟ ولاتوی گوردا ناپہن، عول تدہین له شونی ترموہ قسہان له
 گدل پکی».

له نار قسہگان دا منیش ہندی «مرداخلہ» م کرد. بلام گفتوگوری سہرکی له
 نیوان نمبر نصد و مامجہلال دا ہو.

مامجہلال گفتوگوزگانی ناو گزینوہ کی بہ نامہ بز عزیز محمد نوسی، داوی
 لی کرد سہرانی پارتی پش ناگادار بکا، بز نموی هیچ لاپدک توشی کاری پدگلانہ نمی
 و، علقہستکی پدگرتیان عی، یا هیچ نمی خواستہگانان له پدک پی.
 عزیز محمد لور کاندہ بہ ناو شیران دا بہ ریگاہر پر بز سوریہ، بہن بز نیموہ
 سہرانی پارتی کرد پر له راژان. له پاش ماوہدک ولامی مامجہلالی داپوہ، له نامہ کی
 دا سہاسی کرد پر کہ ناگاداری کردوہ و، نموی ناگاداری پارتی کرد ہو، پشیناری بز
 کرد ہو له سری ہوا و، نگہر شکی تازہ ہاتہ پشوہ ناگاداری بکا.

وہدی ہیرانی له دانہشتہ کہ تاسودہ و خوشحال نمہن، چاوروانی شوکرانہ
 بزارہ نیکی زدر بز صدام و خراستی گستر و قسہی نعرتر، بہن. واپان نغزانی تم
 «عمرش» متہیکی گوری صدامہ بہ سر پدگتیرہ، ظہن کارپاہکی له خنہایی و
 لوتہیز ہبہو، ہرکسی، له کاتی چاکوچزی دا بز پشانانی تراخو، پی ی وت بی:
 «ناھا موخلہسم» لورام دا وتہتی: «واجبی خوتہ» صدام، له ہاہتی تم کارپاہ
 ہو، لای واپر ہر کسی دلہیزی بی، یا خزمتی بکا، واجبی خزی بہ جی نمہنی،
 نامی چاوروانی سہاس و پاداش و دانہوی چاکہ بی، چونکہ «رسالہ خالند» ی دامہ
 عریہ واحدہ بہ مرزاقاہتی واتہ گہینی. داوی تم دانہشتہ هیچ جزوہ پدیوہدک له
 نیوان پدکتی و ہمص دا تما.

سوشال دہمکرات

پدکی له ہولہ کانی ہمور لاپنہ کانی جرد بز زواندن ناوہانگی پدکتی، ہشکاری
 نورہانی پدکتی ہو له گزنگری جزی سوشالیستی فرہشی و، «دوچونی ہراریک ہو
 بہ لازاہی گورد. لاپنہ کانی جرد، بہ تایہتی حشع، نمہیان بہ پیلانی نمہر، الہزم دائما
 دژی جولانہوی گورد. پدکتی سولیت ہشتا ہرہمی نمہیا ہو، شعری سارد ہشتا
 گزتابی نہات ہو، زور له لاپنہ کانی جولانہوی گورد نہایتزانی سوشال دہمکرات چہ
 و، ہندیکیان ہر نیوان بہست ہو.

جرد تم مسئلہی له دزگاکانی راگہیاتدن خزی دا، له وتارہ کانی رادہو و، له
 بلاکرادہگانان دا، نموندہ گورہ کرد ہو له نار خزشمان دا خریک ہو بہ خراب دہنگی
 تداپوہ. ہندی له نشارزاکانی ناو گزصلہ بہست ہویان لہنہن، له سہرہمی خزی دا،
 دژی سوشال دہمکرات راوستاوہ، له ہر نعرہ نوانیش نمہیان بہ کاریکی خراب نغزانی.

فهردهون که وقارده کانی بز وادیر ناماده نه کرد زاتی نه کرد لم مصلطیه بدی. نه وکو له ناو توندرومده کانی کوملدا به سوشیال دیموکرات تاوانیار بکی. ناچار بوم خرم نم نمرکم گرتنه نستر. له ریزی نو زهمیره وقارده که له زیر ناوی: «ناها مصلطی کردد بک مصلطیه یا چند مصلطیه که؟» وقارکم بز نم پسه ترخان کرد که لیردها دوباره کتومت نهمنوسوه:

دپسانوه مصلطی دؤست و دوژمن و سوشیال دیموکراتهکان

چند جاریکه لیر و لوی، به دزی و به ناشکرا، به نوسین و نهنگه هندلی لایمن بز مصلطیکی دپارکولو پاسی نهشتیراکیهتی دولی یاخورد سوشیال دیموکراتهکان و مصلطی کردد دپنه ناوانوه که گراپه پیلانکی نیسپریالستی له کاپدایه بز تیکهلاوکردنی مصلطی کردد به نمشه کانی نیسپریالیزم به خزی سوشیال دیموکراتهکاتوره، وه هصر چارهکانیش به چمنشکی راستوخو یا ناراستوخو پهلوی تاوانیار کردن بز نیمه دیز نهگری که گراپه نیمه نوره جیبهی نهکین..

جا یا بزاین سوشیال - دیموکراتهکان کین و راسته پیلانی را له کاپدایه و نهمنیش بون به جیبهیکری؟ یاخورد نم بوختانه له گپوه هاتوه؟

سوشیال - دیموکراتهکان چند حینیکی سیاسی گپوهی نوروپای غمیین که له چوارچیرهی نهشتیراکیهتی دولی دا پموندیدیان له گیل بک همه، نمانه له دمووریری جمنگی جیهانیی بکیم دا له گیل لینن و کزمنز نهسته کانی نو سردمه تیکسوزن له سر مصلطی شورشی چکدار و دیکتاتوریمتی پرولیتاریا و چند مصلطیهکی پنچینیی و گرنگی مارکسیزم - لینینیزم.

بېگومان له ماوه ۶۰ - ۷۰ سالی راپوردها دنیا توشی گزوانی زلد گپوه و لول بوه، نه حینهیکه لینن وهکو سالی ۱۹۱۸ ماوه و، نه سوشیال - دیموکراتهکانیش حینهیکانی سالی ۱۹۱۸ ن، نیمه نیستا له کوتایی ۱۹۸۲ داین، که نمخشی دنیا و زلد له بزچون و تیکمیشته کانی نو زمانه گورنیاڼ به سردا هاتوه.

نیستا له نوروپای غمری دا چینیکی گریکاری بهیز و پشکورت، گشه کرده له روی جزنایندی و چندایهتپوه همه که کورسایهکی گپوهی همه له ژبانی سیاسی و تابوری و کزمله پاتی نوی دا. چینی گریکاری نوروپای غمری هم له روی گلاله بونی هستی چنایندی و هم له روی مینیی له قالی ریکخاوهیی دا چندین هنگاوی ناوه بز پشپوه.. زلد لو گپوگرثانیی که بهر له سد سال یا له پهلای سالا همی بوه، نیستا نوی ساوه و هندهک لو صافاتیی بدی هیاوه که ناسردهیی و خوشگوزمرانی تا نخلزدهیکه زلد تشمین گپوه.

له کوردهستان دا گشه کردنی تابوری، کوملا پاتی، سیاسی، فیرهنگی له چار نوروپادا زلد به هیراشی بز پشپوه چوه، له کاتیکا لوی زلد به خبرایی ریشتره، له گیل نموش دا هر کسی را بزانی وزعی نیستای کوردهستان و چینه کزمله پاتیه کانی و هیزه سیاسیه کانی وهکو پهلای سال لسمویر وایه، بېگومان به هملدا نهیی و به کاپرایهکی بی خمبر له دنیا له تعلیم نمدی، هلمسته نوی لای وایی وزعی نوروپای نیستاش و چینه کزمله پاتیه کانی و هیزه سیاسیه کانی وهکو پهلای سال لسمویر، بېگومان کاپرایهکی له دنیا بی خمبره.

سوسپال - دیموکراته‌ګانې نوروپا نیستا پشیکې ګوروې چینی کرېکار و نلقابه‌ګانېان له ژر دس دایه. له سراسری نوروپای شمیری دا: له لمرنسا، نیسپانیا، نلقانیا، نمسه، سوید، نروېج، هراوند، پرمیتانیا، نیتالیا.. نمانت لښ ولانندا حوکمیان ګرژته دست عظیمه نه‌ک په رنگی نیتیلایی عسکری یا په زهری لولی قلمنگ، بلنکو په رنگی هلوآودنی نازاد و نور ولقوامانې له پرمناکه‌ګانېان دا هیه.

سوسپال - دیموکراته‌ګان نیستا له لمرنسا و سرید و نمسا حوکمیان په دستوره په تا چنده حلقه لښمر حوکمی نلقانای لښرالشیان په دستوره پر.

سوسپال - دیموکراته‌ګان نیستا له پمورندیه‌ګانې تاو دولتان دا قورساییه‌ګی نورزیان هیه نه په‌ګیتی سؤلیت و نه چین و نه دولتانې سوسپالیتی تر. و نه نسمی‌ګا و نه ولاتانی دنیای سیمم ناتوران پشت ګرمیان پخند. بزه هر هینکی ګوروستانې بیسری مسملی ګورو، یا هر مسملیه‌ګی تر په بیروای ګشتی نوروپا بناسپنی و هلول پدا پشپورانی ګملائی نوروپې په دس بهینی، ناتوانی سوسپال - دیموکراته‌ګان پشت ګوی پخا که جګه لږې چندن حینې ګورو و لراوانن، ملبرندا کرېکار و سدان نلقای کرېکاریان له ګله، سدها رلژنامه و ګرژار و نیستکی رادپر و تللفزین و سینما و نوسر و لفلسوف و هنرمندان هیه.

حینې سوسپالیتی لمرنسه که نیستا حوکمرانه چنده نلقامیکې حینې شومې وزمین له وزاره‌ګه‌ګان دا و نورنری چن حینې شومې له کونگره‌ګانېان دا پشدار پر.

په‌ګیک له داتره‌ګانې پلاګی ریکفرای وزګاری فلسطین ناو حینه سوسپال - دیموکراته‌ګانه و هرکات په میرانی پانګ کرا بن بز کونگره یا کزپرتوبه‌ګان په خزشپوره چرن و له ګانې نالوقدانی فلسطینییه‌ګان دا له بیرونی شمیری، هلوپتی حینې سوسپالیتی لمرنسی و حینه سوسپال - دیموکراته‌ګانې تری نوروپا معلوم پر که چه و له چاو هلوپتی هندې دولتی شمیری دا چونه پراسپر په مسملی فلسطین.

چا یا لیردا پهرسپن: نلګر پشدار پونی نورنرانی حینې شومې له کونگرې سوسپال - دیموکراته‌ګان دا بز حینې شومې حلال بی و، پشدار پونی وزیری شومې له وزارنې سوسپال - دیموکراته‌ګان دا بز حینې شومې حلال بی و، پمورندی و دایستاپنی له بهینی ریکفرای وزګاری فلسطین و سوسپال - دیموکراته‌ګان دا بز فلسطینییه‌ګان حلال بی، نیی بزې بز نیسې ګورد دایشکراو و زلولیکراو، که دوزمه‌ګانې دستپان ناوده پنی پشخیکان، پمورندی ګردن له ګله سوسپال - دیموکراته‌ګان و پشپورانی ګردنی توان له مسملی رورای ګله‌ګسان نیی بزې تاوان و پیلانګیران بی!

پاخړه پشینان ګورنن: پانیکه و دو هورا!

سوسپال - دیموکراته‌ګان، که هندی لاین بز مېستیکې تایپتی خزان و په درو کردویانه په خوینی سپاوش و، په درو ای دمرنمن که نوره پیلانیکې زله له مسملی ګورد، له راستی په‌ګیکن لو لپاناندی که جولامودی شودشګیرانی ګورد نیی هلول پدا که پشپورانی و لاینگریان په دس بهینی و هلولی نوره پدا له مسملی رورای

کورد یکن و دوستایهتی یکن. بی نعوی جولانوی کورد و هیزه شورشگیره گانی سرهخیزی سیاسی و تایدیلوچی خزان له دس بدن.

نعوی چیکتی سرسوزمانه نموده: هر نو لایهتی - صیبت پارتی پر - که نیستا تارانی دوستایهتی سوسپال - دیموکرات نهمه پال نیمه، خزان له سالانی ۷۶ و ۷۵ و ۷۶ تا سالانی ۷۹ به نیسزای سرورگه گمان چمنین هرزوحالی پیشکش به نیشتیراکیهتی دولی و سرورگه گمانی نوسایان پشترمان کرده بز قولکره تیان به نهمان له نیشتیراکیهتی دولی دا.

نیمه هرگیز نهمان نهمان به نیشتیراکیهتی دولی که به کیتی به نهمان و نیگیری.

نعوی سالانی ۷۶ و طدیکی رسمی نهمان دارایدکی رسمی پیشکش پشترمانی سرورگی نیشتیراکیهتی دولی کرد. نهم نیمه نهمین و حیزیکی تر پر. نعوی که چمنین واری به کوردی و به هریمی بز ماستا و کردن له گزلباری نهمین حیزه گمان دا له سر نیشتیراکیهتی دولی نوی نیمه نهمین، بلگر حیزیکی تر پر.

نعوی داوای نهمانستی کرد و قولکره نهمان و رت کرایه و نیمه نهمین و حیزیکی تر پر. هر کسبیکش نهمین به چاری خزی نو پلگانه نیستی. نهمانی له تارشیلی مرکزین نیشتیراکیهتی دولی نهمان پکا. نهمانی دیواری ماله گمان شوشنهمان با هرده له خلکی تر نهمین چونکه خزان زهر نهمان.

حیکایهتی نو در زلفی هندی لو نهمان به سر لی شواندن و ساختمانی نهمان به پلگه له سر پلگه گمانی سوسپال - دیموکراته گمان دوی جولانوی کورد و پشدار بونی نهمان لو پلگه نهمان:

نهمان حیزین سوسپالستی نهمانی کزنگری ناسایی خزی پست. به میوانی کزنگره، دهان حیزین شهرین و سوسپالستی و دیموکراتی پانگ کرد پر، به کیک لو ریکه خزان به کیتی نهمانی کوردستان پر، که هلالان هرمر شهلموس و نهمان باهرین له نار و طدیکی کوردی نهمانی پارچه گمانی نهمان و تورگه و سوره پشدار کزنگره که بون، چکه له نهمانی به کیتی نهمان، نهمانی چند حیزیکی کوردستانی و نهمانی ریکه خزان ریکاری نهمان و دهان حیزین و ریکه خزان و جولانوی ریکه خزان، پشدار بون.

له نهمانی نهمانی و طدیکی کوردستان له کزنگره کدا، کزنگره بریاریکی دهمان پشترانی کورد له خیمانی نهمانی نهمان و نهمانی و پزلیسار و کوردستان له پناوی نهمانی مالی چارنوس دا له ولانگانی خزان دا. نهمانی نهمان چار نهمانی پیکره له پزلی پیکره بریاره پاس گراوه.

پیکره نهمانی نهمانی نهمانی به سرکوتن دانا بز خزی که گموره ترین حیزین نهمانی نهمانی پیکره بریاره پاس گراوه.

نهمانی نهمانی نهمانی و پزلیسار و نهمانی نهمانی به سرکوتن دانا بز خزان که گموره ترین حیزین نهمانی مالی چارنوس پیکره بریاره پاس گراوه.

کچی هندی کوردی داخ له دل بڼه مېستېکي دپارېکړاو کړوتنه هات و هاور و هېرش کړونه سر نو برهه و سر نو وطني پندلاري کونگره که بڼه و، سر په کچېسي نېشتماني کړدستان که نو وطني ناروده و، هندی کوردی تمزان پياوړتې نو برهه پان به گرتني هندی عالي لغړتسي داپه و دلبرويان پې تغلېشانن.

نېسه له مسطلي ناستني دولت و دولن دا پرخاوسان رونه، نه لېسلي دسکوتي حېزه پاتې و حېشېرتې و، نه تاريخي تعمېسي کورانه و، نه په هڅي خږ هڅواستوه پم لا يا تولا دا پمې چاوي ليکبانوصان ناگېري. پلگر وگر رېکخراوېکي سرپخږ، پدېکار په تېروي زانستې که رېياز و سياسي گشتي و وطني سته گاني له دولت و دولن له نعلماسي شېکړه نوي والېمي پاتې دا په سنگ و ترازوي زانستې دپاري نه گات.

نېسه ناستني مسطلي کورد و پلاوگره نوي هوال و دنگېسه گاني و سلطاندي عدالت و روباېي ناسانه گاني بزوتنوي رڼگان پخو زاندي گلي کورد له سر ناستي جېهان، په گلاتي دنيا و حېز و رېکخراوه سياسي و نعلماسي و نېسانېسه گاني و، په دزگانې نېحلام و بېروزي گشتي، له ناو تواتدا په سوسېال - دېموکراته گان په پدېکې له نمرکه گاني هڅا پاتې دمرعوي ولاقان تمزاتين، که خوشه پخانه تا نېستا نعلماسي پاش و سرکوتني پاشان تي دا په دس هېتاوه. ۱۹۸۲/۱۱/۲

تړې پېړوندي بېتل

پدېکېسي له روي پېړونديسوه زړه دواگړولو پر. پېړوندي نېوان دزگا سرکره بېه گاني و هېز و رېکخراوه گاني په نامه و تشر پر. له هندی شون هرکي توکي په کار نېهېرا، پلام پمه نشتراترا همو ناوچه گان په پدېکوه بېستې. هندی جار کلک له رادېر ورته گېرا.

پخېناري پرام چند جاري پېناري بڼه کړدم. هولي داسمزاندني تړي پېړوندي بېدين و، ناساده پي خږي دپيري بڼه نعلماسدي. من نېم زړه پي پاش و پېوست پر، پلام پم وانېو تکرې.

هاوېي ۸۱ هولي داسمزاندني تړيکي ۴ لايي دا. په دزگاي بېتلي دېي نار سي، ناوژنگ و سرکه و ورتي پېکوه بېستران. پلام نېسه له زستان دا دروي پي نشتر او چونکه نېر بېتله که له پېزيي شاخه گان دپتري، له کزايي ۸۱ دا داوا له همو هېزه گان کرا هرچي بېتل و شتيک پېړوندي په بېتلهوه هېي بېنر بڼه سرکره دپتري. له هندی شردا بېتله گېرا بون. پخېنار کړوته پېچسوي. هرچي همېر نارودان. هندی پېکان گوللمېان پر کړوت پر. په هموي دواني لي چاک گراپوه. پدېکېکان له سرکره دپتري داترا و پدېکېکان نېردراپه ورتي. دواي نوه تېتر تېه گان هندی شريان نه کړد په تايستې بڼه گرتني دزگاي بېتله. چند دانېه ک گېرا و، خوشان په هڅي رېکخراوېکي نېرانېسوه ۴ دانه بېتلي «کنده» مان له نوروپا کړي. له پايي ۸۲ دا تړيکي پېړوندي پاشان داسمزاند. هر چوار مطبفنده که و زلدي تېه گاني په پدېکوه بېست پر. پلام بېتله گان هر پدېکېکان مارکېدکي جهاوز پر: پيل، راکال، ترمين، کنده. نم تړه کلکي زلدي همو. هوال و دنگېسه گان په تازېي نه گېشتن. ناگامان له همو

هیزه‌کان نیمه. زلزلچار که نمائندگه‌توانی کوپینه‌وه به بیتل لسمان له گیل پدکتری نه‌کرد و، به‌رومان نه‌گزی‌وه

له سهر هسان مسله گهرم نهمسه و تارکی دوی به عهرمی له گزله‌اری و^۱اللقانه الجیده» دا نوی.

دانانی سزسیال ده‌وگرات به دۆمینی کورد و، پشتیوانیهان له کیشی کورد به پهلای نهمسه‌البزم و، هاوکاری له گیلپان به تاوان و خبیانت، به‌گرومان نه‌شانی به‌چاوه‌نگی حش و، نزمی ناستی لیکه‌شتی سرکرده‌ایتی حیزه کورده‌یه‌گان بو.

تفسیری قورتان

من که ستل بوم، بز توهی به‌وطلا نهم، باوگم له پشوی هاویندا تهمیردم بز حهره، به زلز قورتانی پی تهمیندم، پی توهی تی ی بگم. دواپی خزم له به‌فدا که بوم به قوتایی زانستی سیاسی و، هندی له باه‌ده‌گانی خوینده‌گمان پهرندی به نهمسه، ههر وه‌گه: به‌رگرده‌توهی سیاسی عهرمی - نهمسای، میژوی سیاسی نهمسای و، قانونه گشیه‌گانی ناوده‌وله‌تان، ناچار بوم به دواپی هندی گشیه تفسیر و فقهی نهمسای دا بگهرم. به کوردی هیچ سرچاوه‌یه‌کم به‌ر دس نه‌گه‌وت، به‌لام به عهرمی نه‌وه‌نه زلز بو له ژماردن نه‌مه‌ات. له ناو تفسیره‌گان دا دوانم هه‌له‌واره بز خه‌پندنه‌وه و به‌پداچونه‌وه، به‌کیکی گزن: «تفسیری جلاله‌ین» و، به‌کیکی نوی: «فی ضلال القرآن» له نویسی سه‌د قوطب.

کورد به‌کیکه لهو میله‌لتانی زلز له زه‌وهه سورسلان بوه و، له پتای نهمسای دا شعی زلزی کورده و، زانای گهری له براری نویسی: فقه، تفسیر، کلام، زمان... تی دا هه‌لکه‌وتوه و، کم دی هه‌یه مزگوتی تی دا نه‌ی، که‌چی مه‌لاگانی کورد به زمانی کوردی، جگه له چهند «هه‌سپه‌دناسه» به‌کی گه‌وت و چهند «هه‌لو‌دناسه» به‌کی، شه‌وانکی نه‌وتنه‌ان به جی نه‌ه‌شته‌وه. تفسیری قورتان و لیکه‌نانه‌هی حه‌ده‌یه‌گانی پهمه‌ه‌هر و، دانانی گشیه له سهر فقهی نهمسای، به کوردی نه‌ه‌ساره، نه‌مانت دوه‌یه‌که‌ان به کوردی نه‌ه‌زیه‌توه. له کانه‌ک دا له نهمسای دا شته‌ک نه‌ه ره‌گی له‌هه گهری.

قورتان، به فارسی زلز زو و، به تورکی له سهره‌می ده‌مه‌لاتی هه‌سه‌انی دا تفسیر و تهرجهه کراوه. به کوردی توهی من به‌ه‌توهه و، ده‌وهه نه‌یا ۳ تفسیره: تفسیری مه‌لا مه‌ه‌ه‌دی جملی زاده که له هه‌له‌گان دا نویسه‌یتی، تفسیری نامی و، تفسیری خال، که ههره‌وکیان له هه‌فتاکان دا نویسه‌یه‌ته.

هاوینکاتی شارم، هه‌مو نو کتیه‌نه‌ان بز نه‌ناردم که له به‌فدا به کوردی و عهرمی ده‌وتنه‌چن، هه‌ره‌ها هه‌فتانه‌می «هاوکاری» و مانگانه‌می «هه‌چان» و ده‌زانامی «روشه‌یری نوی». هندی له نه‌ه‌ه‌ه‌ه‌گان خه‌هان گشیه‌گانه‌ان به «پاری بز نه‌ناردم. ره‌لێک له گیل به‌ندی شاردا، جزمی ده‌می «تفسیری خال» و «چاپی ده‌می «هندی په‌شپان» م به‌گه‌ه‌شت. مامزستا شیخ مه‌ه‌ه‌دی خال به خه‌فی خزی ههره‌وکیاتی په‌شک‌ش کوه بوم.

شه‌نی خال و من، له دو ته‌مینی جه‌اواز و، له دو شه‌ینی سیاسی جه‌اواز و، له سهر دو به‌ره‌ه‌ه‌ری جه‌اواز به‌ین.. له ژانم دا زلز جار ده‌اری جه‌زوه‌ه‌ه‌م له بزنی جه‌ا

جها دا بز هات يو. پلام هيچيان نغوته دي تم ديار به خزشحالي نكردم.
 له گل شخې خال هروگيز روغرو دانغنيشت بوم. پلام دو ناساوي قولم له گلي
 هيو: پدكسيان، وټاره گاني له گزلفاره گاني: گلاويژ و روژي نوي و، كتيبه گاني:
 لغرهنگي خال و، ژنتامه گاني: مولا عبداللوي بيترشي، سولتي زهاري، شيخ مارلي
 نودي، موله نامهي نوغنه، لغسيري جزمي هجا.. دوهميان، لغشوري كچي و
 خسروي پرازي.. كه له گل هرو پدكسيان له گزناغيكي خويشن دا و، له گزويكي
 خباني سياسي دا ناشاو ناساو پين. هرو به هزي د. خسروي شيخ مستطاي پرازي و
 زاوايو، لغو هطره حجه سخت و ناچاردا مني خويشد بوه و كتيبه گاني بز ناره بوم.
 تم پياوه گوره به چندين پرهمني به نرخ و گونگي پشكشي گله گدي كرده،
 له ناو پرهمني گاني دا دوانان چيگاي تايهسيان هيه: لغرهنگي زماني كودي و،
 لغسيري كورنان.

نامهيكي كودي پزانينم بز نوسي، سپاسم كرد بز ديار به به نرخه گاني، له خواي
 گوره لغشماخي و لغشني دروم بز به ثاوات خواست... من زور جبار له ناو جاف دا
 «دس مزچينم» كرده يو و، دسني زور ژني له خزم گوره و پچوگشتم ماچ كرده يو،
 پلام له هسو زانم دا نموه پدكسيان جاب يو بز كسي بنوسم: «دسته پيرلزه گانت ماچ
 نه كم».

له ناو تيمدا حسين كوسياني له همومان زيار سوزاخي كتيبي كودي نكرد،
 هسو نو كتيبه اندي بزم لغات، به وانغشوه كه نوسره گاني بزبان لغاردم، تم دا يو له
 كتيبه خانه گدي دا هليان بگري، پدكي لغو كتيبه له تم لغسيره يو.

ماوه پدكسيان لغسيريست شارزايي پيدا پكم له سر جزوي پير كرده نوي ديني و
 سياسي و كوسلاهي.. هغدي له نوسره گوره گاني كوره لغوانه: مولا نهيديگري
 موصنف. زوري كتيبه گاني تم پير كروه گوره به له كتيبه خانه گدي خال دا هيو. چاريك
 به هزي د. خسرويو، هوالي هنديكيانم پري و، داوام لي كرده يو نه گسر ريگه پدا
 لغزوكزي هنديكيانم بز پيري. ماسزستا خال تم هوالي نغوته پي خوش يو،
 دسغني كتيبه گدي بز ناردم. كتيبه كه به فارسي و به ختيكي رواني جوان نوسرا بوه.
 ويستم سر لغوي پينوسمه. ماوه پدكسيانم بوم، پلام كه له شوره گاني جوده گلام
 ماوه نو جزو كارانم لغا و، ترسام خزم شكيك لي بي و كتيبه كه پلوتي، له پير نموه
 وازم له پيرلزه كم هينا و، به سپاسه بزم ناروده.

جها دا بز هات پر، پلام هچیان نومندی تم دیار په خوشحالی ندره. له گل شلخی - ال هرگز روږ وانهشت پوم. پلام دو ناساوی قولم له گنلی هېو: په کمهسیان، وټاره کانی له گزله کانی: گهلاو و روږی نوی و، کتیه کانی: لهرهنگی خال و، ژنتامه کانی: مالا عبداللای پتروشی، موفتی زهاری، شیخ مارلی نودی، مولود ناصی نورمنور، تفسیری جزمی عه... دومهسیان، شمخیری کچی و خسروری پرازی... که له گل هر په کمان له گزنا لیکي خرنیدن دا و، له گزلیکی خباتی سیاسی دا ناشتاو ناساو پرم. هر په هزی د... خسروری شیخ مستطای پرازی و زلواپوه، لمر علومرجه سخت و نالهارد دا منی خرنید پوه و کتیه کانی بز نارد پوم. تم پیاره گوره په چندین پهره می په ترخ و گرنگی پیشکشی گله کدی کرده، له ناو پهره کانی دا دوانیان جیگای تایه تپیان همه: لهرهنگی زمانی کوردی و، تفسیری نورثان.

نامیه کی کورتی پزانیم بز نوی، سیاس کرد بز دیار په ترخه کانی، له خوی گوره لمرساخی و تصنی دروم بز په تاوات خراست... من زلر جبار له ناو جبار دا ودمس منچیم» کرد پر و، دمستی زلر ژنی له خوم گوره و پچوگشتم ماچ کرد پر، پلام له همر ژانم دا نموه په کمین جبار پر بز کسی بنوسم: «دصقه پهلزه کانت ماچ نه کم».

له ناو تمدا حصن کوستانی له همومان زیار سوزاخی کتیی کوردی ندره. همو نو کتیه کانی بز نمات، په وانه شوه که نوسره کانی بز مان نمارد. تم دا پو له کتیه خانه کدی دا هلمان بگری، په کی لمر کتیه خانه تم تفسیره پر.

ساو په ک تصویست شاره زایی پیدا پکم له سر جزوی پیر کرده نوی دینی و سیاسی و کومسلاهی... هندی له نوسره گوره کانی کورد لهوانه: مالا نهی پگری مورصنن. زلری کتیه کانی تم پیر کرده گوره په له کتیه خانه کدی خال دا هېو. جابک په هزی د... خسروره هوالی هندیکیاتم پرسی و، داوام لی کرد پر ته گسر ریگه پدا لوزن کزی هندیکیاتم بز پتیری. ساموستا خال تم هوالی نومنده پی خوش پر، دصفتی کتیه کدی بز نارد. کتیه که په فارسی و په ختیکي روانی جوان نوسرا پوده. ویستم سر لغوی پینوسمه. ساو په ک ختیکي پوم. پلام که له شوره کانی جوده و گلام ساو نو جزو کاراتم نما و، ترسام خوم شتیکم لی بی و کتیه که پلغوتی، له پر نموه وازم له پهلزه کم هیا و، په سپاسه بز ناردوه.

سالی ۱۹۸۳

ریکگوتنی ۱۹ قزلی

سربا و لیبیا دولتی زلفان دا بژ گزکردنوی موهارحنی عیراقی. جنگی عیراق - تهران هیوای لای هموان دیوست کرد بر که تم شمره سمری صمدام بخوات. زلف گزسپ له ریگای پیکهستانی پرهدهکی فراوان دا بو. پدگیکیان ناگزکی نیوان پارنی و پدگیتی بو. چنند مانگی بر تپه پیرامان دایر توپیری نمری پترین و. هموان دایر له گیل پارنی گزتابی به ناگزکیسه کالان بهین. د. فرناد مضموم به نوینرایتی پدگیتی و. نیدوس بارزانی به نوینرایتی پارنی له پهرندی و گزپرنوه گسان دا. له شام و طرابلس بهندار نهرن.

روژی ۶ ی شویانی ۸۳ له طرابلس لیبیا ۱۹ ریکفرای عیراقی لهوانه پدگیتی. پارنی، حش، ریکگوتنیکی گورت و پوختیان تپسزا کرد. بنده سردهگانی بریتی بو له:

۱. پیکهستانی پرهدهکی فراوانی کراوه بژ همو لایهنگان.
۲. پرنامی سیاسی پره:
- أ. روخاندنی ریوی عیراق.
- ب. دامفراندنی ریویکی دیمرکراتی.
- ج. جزوی هلیولردنی رژیم تدویعه دس گلی عیراق.
- د. سلاندنی توتوتومی کوردستانی عیراق و داینگردنی مالی تورگومان.
- ه. ریکفستنی گزپرنوهدهک له ۲۵ ی شویات دا بژ دانانی پرنامه و پهروی ناوخزی پره.

۳. له مادی مانگیک دا پره پیک بهینری.

۴. لمروده نیی:

۱. دسپهی شعری راگهانندن رابگیری.
 - ب. ناگزکی چهکناری ناوخز رابگیری.
- پیرار درا بر گزپرنوهی داهانو له شام پکری و. لو گزپرنوهدها جولد و جرد پدک پهرین. بلام پیش گزپرنوهده حش له ریکگوتنهکی ترابلس پشیمان پروه و. گزپرنوهدهکی شامی تپک دا.

■

هاوزسان له گیل تم گزپرنوهانه گزپرنوهی دولتی پدگیتی و حش له رژانی ۵ - ۶ ی شویانی ۸۳ له ناوژنگ کرا. ندهگرچی لم گزپرنوهاندها ریکگوتنیکی سیاسی بژ گزتابی هینان به ناگزکیسه گانی ناوخز و پیکهستانی پرهی فراوان و. هاوکاری دولتی تپسزا کرا. بلام چرنکه هلموگرچی کوردستان ناوژاو و. له چنند جیگا پدک وده. شر له نیوان پیشتره گانی پدگیتی و. لایهنگانی جردا قوسا بر. زلف به راشکاری به دستهی

نورینرایستی شح: کهرم محمد، عهدلرلر زاق صافی، محمد پاتپخیلانی، و ترا: که
 نه کفر جود له ناوچه کانی خوار وده شمر به هیزه کانی پدکیتی پفروشن، ناپلین توان له
 سرگردایستی به ناسوده بی دانهشن فرمانی شمر دهریکن.

■

لور رلواندا که نم هیولانه له شام، طهرایلوس، ناورنگ.. بز پدکشتنی تعللی
 سیاسی نهاده کانی پدعس و، کاری هارمیش، نهدرا، چنند رودای نالهار که له گیل نم
 هیولانه نهضازان رویان نهدا؛

۱. هیزه کانی پارتی له شویانی ۸۴ دا به سرگردایستی حسو مهرخان ژاژوکی و،
 به پارمیشی نیران هاتنه نیک پلوه گاسانی سرگردایستی پدکشتی له ناورنگ و،
 بهزایه کانی بهرامسیران گرت و، همرشی هاگیرگردنی ناوچه کانی نه گره، محمدی
 وطن، لمرسانندی تهپی ۶۱ ی گزوش، نامسی دوشستانی بز حسیز نویسی و، به
 نورینرایستی پدکیتی محمدی وطن و عیلى وهیس، له گیل دو کسی شح رللی ۱۲ ی
 شویات چون بز بهینی، بز خاور ودهی گزی له ناوچه کانی، هیولکه سیری نه گرت، وه کو
 دوی له نامه گیراوه کانی ناو ده گیه کی حسیز دا دهرکوت مسعود نارازی بیور له بهینی
 نورینری پدکیتی و، فرمانی پی گرد بو جاسوسان و ناوچه که پهر نهدا.
 مسعود بهمجزوه ولامی حسیز دلوه توره:

برای عزیز حسیز مهرخان ژاژوکی

پاشی سلمان

کاغذ زه گت گه پشت و هرچه کی نویسی پوت زانیم. به هیچ شیره پدک حق نهیر
 نهیره له گیل توان دانهشن. لعمدی نهیر بز نهیر شوان و مسعود، پلام نهی تر -
 مهستی نورینرایستی پدکیتی: محمدی وطنه - نیمه رازی نهیرین و پروکیشمان بز
 کردی که نایی له گیل توان دانهشن. تاها تم دانهشته چن گراوه!

من چاوروانی کاک نهیرس نه کم، نه گیتا من خرم نهعاتم بز نه ناوچه به و، نه
 هیزی له گیل خرم هیناوه هسوم نهعنا، نه سال هسو هیزه کانی خزمان نهعینه ناوچه
 دلادزی و رانیه. نهستا گرتگ توبه به حراستکی پاشتان همی له شونه حساسه کان و،
 بز عملیات و پشروی من خرم دیم نهشاللا.

گرتنی نورقندی سیری جاسوسان پشی دوزمنی شکاند - مهستی پدکیتیه - و
 من سراسی هسو نهوانه نه کم ز بهعنهان کیشاوه، نهشاللا مشایخ سرته بهان بهرز
 نهکا.

هیره کو وتم پاشترین هیزی خزمان نهعینه نه ناوچه بهره له بهر توره پیوست
 ناکات زیاتر بهچه ناو نهطیلا توره.

دوعای خوششان له خرا نهفرانم براتان مسعود بارزانی ۸۴/۲/۷۸

۲. شح علفی پاتوی داتاشی و، پاش چنند رللی له ریککوتنه ۱۹ لزلیه کی
 طهرایلوس پشیمان بهره. له ناو سرگردایستی نه بهره بهدا هسو لاینه کان وه کو پدک
 پدک دنگهان بهیر. شح له پیش دا نهعی قبول کرد بو، پلام لی ی پشیمان بهره به

پسانو نوي همدی لور لایمناهی ریککوتنه گه پان نهمزا کرده هیزی پچورکن و، نایی هیزه گهوره گان و هیزه پچورکه گان و دکر پدک بن.

۳. له رلوانی ۱۱ - ۱۲ ی شریاتی ۸۲ دا له دهمستی هویلیر و دهمستی کزیه هیزه گانی جود به کومل له گیل هیزه گانی پدکیتی دا به گز پدکا چرن و، جود نهمی کرد به پسانو، له ۱۶ ی شریات دا به نای لیژنی هویلیر یانوره پمانیکی توندوتیژی پر له هیرشی دژی پدکیتی دمرکرد و، رادپوی پارتی چمند رلوی له سیر پدک خوینده پوره. لسه کمری پدکیتی پش رلوی ۲۰ ی شریات و هلامی داپوره. رلوی ۲۴ ی شریات سکر تار پتی جود پمانیکی توندوتیژی دژی پدکیتی دمرکرد و، حش پش پادداشتیکی توندی دا به پدکیتی.

به کرده ناوروکی ریککوتنه گهی طوبایلوس پرکاپوره. هطومرچی کوره ستان گمشت پره نهمیری نالوژی. پشمیرگه گانی پدکیتی و لایمناهی جود له پدکیتی نهمین نهمین. و دکر نهمان هیستوه سراتی جود، پاسی «آدیب» و «لوت شکاندن» ی پدکیتی پان نه کرد.

پلگه گپراوه گان دهر پان خست: سر کرد پتی جود، له ناو خویان دا پیک هات پرن گله کز مه کنه کی چوار قوای سیاسی - پدکار یکن پز گرتی پاره گای مملیندی ۱ له حاجی مامند و گرتی پاره گای مملیندی ۴ له پالسان، تینجا گرتی جادهی کزمتان - خانقا و، له دوا قوناهی لشکر کیشیه کدا پاره گانی سر کرد پتی له ناو زنگ. دپاره له هلمستگانندی هیزه گانی خویان دا توشی ژور - هلمستگاندن و له هی هیزه گانی پدکیتی دا توشی ژور - هلمستگاندن پرون.

نمناهی گانی لش و شکان

مسموره له نامه گهی دا پاسی «پشت شکاندن» و سراتی تری جود پش له همر جیگایه کی پاسی «لوت شکاندن» پان نه کردین. من خزم دو جار لوم شکا بو جار یکان به منالی و جار یکشپان به گهوری. جار یکش قاجم شکا بو. نهم ماوه پش پیری پشتم توشی دپسک پیر، نهمی چوریکه له پشت شکان. نهمزانی نازاری پشت و لوت و قاج شکان چه؟

شکان و شکاندن، به روتی چمند سمعناپان هیه و دکر: ورد کرده شتی روق. داپزینی نرخی پاره و کطریله. رسوا پرن. پلام له گیل نمناهی گانی لش دا ریزی و دگلی نری ی لی نه کویتوه هم «معنای حقیقی» ان هیه و هم «معنای مجازی» و دکر:

سیر شکان: تیشکان، و دکر تلپن: «پلا ساری دا پلام به سیری شکا و جلی درواوړه گوراپوره»

زمان شکان: له لسه کویتنی کانی سیر سرگ. پان و دکر دوعای شمر: «زمانت بشکی»

دس شکان: دسمخرو کرده. پان و دکر تلپن: «دستی شکاوم» پز سردنی

کمیکی خورشید است یا له دمس دمرچونی هملیکی به ترخ.
 نهژن شکان: نمو پیری ووه پوردان و داروخانی دمرچونی.
 رو شکاندن: تفریق گردنوه.
 لوٹ شکاندن: قسمی کردن. شکاندن غرور و بایی بودن.
 چاو شکاندن: توقاادن و ترساندن.
 دم شکاندن: ولامدانوی قسمهک به قسمهکی رقتور. پان وکبر دوعای شعر:
 «دمت بشکینا»
 مل شکاندن: هملتان به لیل پز گلاتنن. پان وکبر دمرکردن به سوکاپننوه:
 «ملت بشکیندا»
 پشت شکاندن: تی سرداننن چنوبههکی گوشنده.
 دل شکاندن: رولماندن.
 قاچ شکاندن: همرمشیه، وکبر تلپن: «بیت پم تاودا قاچت نمشکینم»
 نمور به خزمان بکمرن پز نموی نوشی نم همر شکانه نمپان
 *

سید صادق و بالاترین

مانگی شریاتی ۸۳ چاریکی که بعضی به هزی حدکاره جواپیان پز ناردین که
 هسان ولسی حکومت نماتوی له گیل ماسجدهلال و نوینرانی بهکیتی دابنشن. دلوی
 لی کردن که نهگور نماتوی بهسپان با خزمان بین پز ناوژمنگ. خزمان نهگور له
 جیگاهیکی نزدیک قلادزه بی. پلام نیمه پیمان داگرت که پینه ناوژمنگ. ولسی میرانی
 به توتومبیل هتا نزدیک سونی هانن. نیمیش دستیهک پیشمرگهسان نارد پیشوازیان
 بکا و بیانیمین پز ناوژمنگ. له نزدیک پارهگاکسی من له زینوی سور جیگا و ریگاسان پز
 تاملده کردن.

روزی ۱۳ ی شریاتی ۸۳ نوینرگانی حکومت چاریکی تر هاننوه. ولسی
 حکومت، هسان ولسی پیشو: نمور محمد، نمور عودی، نمور محمد بر. ریگای
 سونی - ناوژمنگ پلور گورت بری، پلورکیش پست بری، ولاخ نمیشفرانی هاتوچی به
 سورا پکا. پز پکی تشاریزای روشتنی سر پلور پراپه زور ناخوشی بو. به پی هات برن
 تا گیشان زور ساند برن. پرموپریان چوین و زور به گمری پیشوازیان کردن و،
 بردهان پز نمور شریاتی پزخان کرا بو تا بحسینره. نمور محمد، دیار بر شهکت
 برور. به گلیمپوه به منی وت: «کاکه تملانوی تشکلهسان بدن را نیمهتان هینا پز
 نوره ۲» وتم: «نمور محمد! نیمه لیره نلین و هیچ به تشکلهپیشی نازاتین، نر
 عسکریت حق نیمه پاسی مالدوین بکمی. خزمان کرد جیگاور ریگاسان بهپان و نیمه
 پناسا»

راستهکسی نماتویست نمو لسانی صددام له سر دواکوتیری و بی تاگایی نیمه
 کرد بری به درو پخمننوه. جگه لموی مسوانداری پاش و، چنبدین جزر خواردن و
 خواردنوسان پز داتان، چنبدین گولار و روژنامی نری و کتیمی تازه چاپکراوسان به
 زمانی چاپهای عربی، فارسی، تیلگیزی، تملانی.. پشان دان.

بهراره گهی معشوقان پیشکش کردن نمایان خواردهوه. له بهر مانند بون زور کم نایبان بز خورا. دلایان کرد شو دایمیشین بز ثنوی روزی داهاتر بگنهنوه. بز قهلاوزه. لسه گهی جاری پیشریان وتوه. که ثنوان تمنا لسه لعیان و لسه نمین. دسهلانی گلفورگز و بریاره اتیان نیه. باسه گانی جاری پیشر دوباره بزونه. نویتره گانی حکومیت پیشان له سر نوه داتنگرت که ماسجدهال سهرانی پغداده بکات و. نمایانوت: بهک دایمیشنی ماسجدهال له گمل سوزک همسر گیشه گان چارستر نهکا. باسی نوه پیشان کرد که پسرودپیان له گمل پارتی پش کرده و. له گملیان دایمیشین و له گلفورگزکدا چونته پیشوه. بلام نمایانوت باسی چیمان له گمل کردن و به چی گمیشون. ماسجدهال هوایی نم گزیرنوه پیشی به نامیدهکی تایمیتی بز گهرم نمصد نویس.

*

شارمزور له زلدر گزونه مسلطندی مغلایا بوه. همسر سال زلدر گیس به لوز و تا سردون. جاریک گایراپهکی شارمزوری گیره گهی لوز و تا نه گری. زلدر نمزش نشی. بارگی گوره گهی زلدر غزش ثنوی نفرسی بری. بریار نندا خبر بز گوره گهی بکا بلمگر لو نمزشبه مسلطتوه. سید صادق و بالاتنران دو شاخن پراسمیر به بهک، به سر لوتکی همز پدکیاننوه سزازی پیارچاکیکی لی به. گایرا گیسکیک نهکا به خبری سید صادق و نمچته پراسمیری، ثنلی: «به گیسکی چاکی نه گمیتوه باشه، نایکی بالاتنران به گلمشیری کره نهکا»

نیمه نمسانترانی نم دایمیشته به نهینی بگرین. نمیلین گیس پی بزانی. بلام خزمان به تمقلست به ناشکرا به جزویک ریکمان خست، که همسر لایهک: لایمیکانی جود. حکومته گانی نیران، سوریا و لیبیا پی بزاتن. نوه پیش مسمستان نوبور، وهکو چیرزکی گیسک و گلمشیره گهی گایرا شارمزوری تی یان بگمینن، که نهگر نیران و جود ناساده نین شمرمان له گمل واپگرن. نوا بهمن مسمنونه شمرمان له گمل رابگری. نوسا هیزی سهرکی له سر نمزی کوردهستان که تنگی به عیراق هملچنی بو، هیزه گانی پدکیتی بو، نهک هیزه گانی جود. به راگرتنی شیری پدکیتی - بهمن پدکردوه شر نشما، نوسا دهمتی پدکیتی بقال نوبو بز توان.

■

گمینهکی گوز

چونی هیزه گانی پدکیتی بز پارمیتی دانی حدکا و. هاویشی هیزه گانی پارتی له هیرشه گانی نیران دا بز سر پنگه گانی حدکا و هیزی پشچیران، گوزی خست بوهوه پسرودپه گانی پدکیتی - پارتی و، چاوهرانی نوه نهکرا نوا ناگهری پی ریکموتنی سیاسی له نیران هرهو حزب دا نیمزا کرا بو، نیشتر بر نهکات. له پر له شارپایز رودای لئوما، به پدکجاری ناگزی شیری سوانسیری هملگرسانوه.

جغزای عطی کاتب مارههک بو هات بوه شاخ. بوبو به لهرسرای ناوچی سلیمانی پارتی. جغزا هوایی بز من و هوسیری حاجی هملوللا نارد که: «هاویری به حبس پایمی نسلوه، بویه هافزه دهرمه له سلیمانی ترساره پدکیتی له پخواه بیکوژی، گانی خزی به هری سیه نوه دوزمنایمی له نیران نوا و گزگزیه گان دا دروست بوه، نهگر نیمه له گمل مسمودی حاجی لمرج که نوکاته سرتیپی هوراسان بو، ریکی پخه نوه، باری

دارایی باشد. واز له ناوچه و پاروی تمعنی. به په کجاری سفیری نوروپا ندکا. ۵
 جزا له کاتی شمېر ناوڅزی جملای - مهلای دا. له کوتای شسته کبان دا له
 سر دلوای عهدولرمه اب تفروشی گوره فرماتندی پاروی له ناوچې هلمچه، خالیدی
 حاجی لمرېجی کزکزی کوشت. خالید گلمېکی روشنېر و به نرخ و. لېسراروی ناوچې
 هلمچې پالی جملای یو. له تولی تمدا کزکزیه کبان له سلیمانی پراپه کی جزایان
 گوشته. گوشتنی خالید. له سر شتی تابمندی و ناگزی شمنی نمېر. پلکو هزی
 سیاسی یو. خالید هاوریه کی نژکی من یو. ناردم به دوی محسودی حاجی لمرېج دا.
 قسم له گمل کرد و راسپارده گمی جزام بز پاس کرد. محسود جراسپارته هاته پشموره
 په کسر وتی: «نیمه له گمل توانه ناگزی خپله کی و تابمندی مان نمېر، ناگزی سیاسی
 مان له سر حېزتابمندی نمېر، نیمه چی به چاک نژان من پی ی رازیم». داوا مان لی
 کرد له گملی دابنشی و ثلث پشموره. رازی یو. محسود مان ریگه دا پگمیتوه هورمان
 تا له گمل جزایش لسه ندکمن و. کات و شونی به په ک گماتندی محسود و جزا
 دابنېن.

نیمه لم کمن و پمندا یوین به پستل هورمان بز هات رلوی ۱ ی نېسان
 پشمورگی په گیتی جزایان گوشته. به راستی هورمان زورمان پی ناخوش یو. لامان
 واپر نیمه تارونیکه نای بی سزادان تی پمېر. به رادیر روتگردنمېه کبان پلاو کردوه. به
 داخوه روداده کمان پاس کرد و. سرمخزشان له کسرکار و هاوریکانی کرد. پلنېان دا
 که لېکولنه له گمل پکړوگان پکمن و. سزای تارونیکه کبان بدین. پاروی چرنکه له بهان
 یوین و به خبرای دسپهان کردوه و کسوته گوشتن. هلمچه گمی خنېان له نېهای
 زنجیریه ک تاران دا فورتان.

داره گمی حسک

حسک له شاریایر و شارزور ناویانگیان باش نمېر. به ناروا نازاری خلکبان ندا
 و پارمان تمسند و خلکبان ندگرت. له سر ریگای سلیمانی - چوارتا له نیوان رلېدیر
 و دوکانیان دا داریکی لی یو. پشمورگه کانی حسک زور رلوی له بن نو داردا راتوبستان
 و. هر توتومزېلېک ثلعات و تروشت رایان ندگرت پارمان له رېواره کبان و پخزېنېان
 له شوفېره که ورنه گرت. یو هزیوه تم داره ناو ترا یو داره گمی حسک و. له سوراسری
 ناوچه کدا ناوی دورکرد یو. لېسراروگانی حسک هاتی پشمورگه کانی په گیتیبان ندا
 چدک پسران و پچنه ناو توانوه. هندی جار پارمان له کسورکاری پشمورگه کانی
 په گیتی تمسند و. هندی جار گادر و پشمورگی په گیتیبان ندگرت ندگرم سوری خنېان
 نعلبلاتپه پریان نندادان.

نیوانی سلیمندی ۱ و هریمه کانی حسک ناخوش یو. حسک له شارزور چند
 گادر و پشمورگی په گیتیبان گرت یو. چندی به خزشی هولی پردانېان درا گملکی
 نمېر، نېمانیست به پاره و چدک پسانتسروشنوه. هاوریمان له گمل تمدا چند
 پشمورگه کی هریمی ۳۷ ی شاریایریش چند پارچیه ک چدکبان لراند یو، چیرینه
 لای عوسانی قاله منورور. عوسان فرماتندی هریمی شاریایر حسک یو.
 کمره کانی تپې ۳۷ کسوت پونه تعلیمی عوسان بز نوحی پگن. عوسان

کابرایه کی رویا بر زلف زو بژنی معترسی نه کرد. تیر له هاتوچ کورت بو. نو روژه چند پیشمرگه یکی په کیچی لو تارودا نهن. په کیکیان تلفنگیکي له دس دهرنچی چند کسی له خزیان بر بندر نه کا. جزا و بست بری پساو تپیان له گیل پکا بیانگه پنبه نهغزوخانه له چنگیان. هوسان نوروس پله کی خزی تدا په جزا. جزا بر بندرگان و په کلو پیشمرگي خزی سرار نه کا و، نه کورته رگا. کمیندگی تپی ۳۷ که له دوروه نوروس پله کی هوسان تپیان و، تپیان چند په کفارکی تی دایه، بی چاوری کردن دایان گرت برنوه. هر لوی دا جزا و دو کسی له پیشمرگه بر بندرگان و ساخه گان کوژان. که نه پنه سریان تپیا نوزان چ کفتیکان کرده.

تاوات تپیرت، دمن مولا مطقیار داوای لی کردم هوسان یگرم بز توی له گیل گبراهه کانی هورامان بیانگوزیوه. پیشمرگه گان له پاتی توی یگرم به نیازی کوشتی تپیان له نوروس پله کی کرده دایان زانیره هوسانی تی دایه. په هله جزا بر کورته، دو پیشمرگي خزیشانی له گیل کوژاوه. پیشمرگه گان هسان قسیان دپاره نه کرده.

مولا مطقیار تپنکاری نه کرد که داوای گرتی هوسانی له تاوات کرد بی. هندی کسی که روداوه کیان به جوړی کی تر نه گبراهه. چند پیشمرگه یک چند پارچه په کیکی تپی ۳۷ تپیان و راته گن بز لای هوسان. تاوات ناسه یک بز هوسان معترسی داوای لی نه کا دسچی په کیکی بز برنوه. هوسان به شوه یکی ناشیرین ولامی تدا توه. له سر توه تاوات کمیتی بز هوسان داتاه و، بز پده پستی جزای تی کورته.

روداوه که هر چونی بی، بیانوی دا په جود و، له ناو جودا په پارتی، شری سرانروی دس بی پکاتوه.

له پرمندی دا برین له گیل مطینه بز گرتن و لیکرلنوهی پکوژه گان، پارتی چرنکه له بیانو نه گرا، بی چاوری گردنی تپجراتانی په کیچی دو کاری تولمسپنانهان کرد:

- روژیک داوای روداوه کی جزا، ۷ ی نیسان، له گوردهم برسه کیان ناپوه له نار نوروس پلک دا ۸ کادر و پیشمرگي په کیکیان کورت. نم پیشمرگانه لو روداوه پشدار نهن و، تپیان بست بر شتی وها قوراه.

- له کاتی شارونوهی نورس جزا و هاوریکانی دا، هلالی محمد بهگ، که خرمی جزا بلام پیشمرگي په کیچی بو، بی په چر بر پشداري مراسمی ناشتی پکا، هر لوی دا گرت بریان کورت بریان.

تیر هلمروچی مطینه که وا تیکچو. هیزه کانی همدولا کزیرنوه و سنگریان له په گسرت. هر لایهک هولی تدا لایه کی تر په شکاوی له نارچه که دهریکا. ژماره یکی زود له پیامبول و رش سپی و مولا کورته خز بز ناروی مطینه یی ۱ و لقی سلحانی پارتی و، خلورکونوهی گزی و، گبرانوهی ناشتی، لپهر سراره کانی پارتی به لاساری و کلفله دپوره نارویه کیان رمت کرده.

لور کاتدا نیمه تابلوقه درا بون له هیچ لایه کتوره رنگای هاتو چومان نمبو بز دروهی کوردستان. نمانشتراتی نامه و پلاوگراوه کانی په کیتی به ریکوچی بگینین به هیلال دکانی دروهومان. چارویار په یاسه کالان به کزه و به رادیر نمیننوه، له شام درهان نه گرت. هطوسرجی کوردستان به تلووی شسوا بو. شیری ناوخر خنریک بو هطوس ناوچه گان و هطو لایه کتانی نه گرتوه.

من به تصای سردانی ناوچه کانی سلیمانی و، کزبونوه له گیل، سلیمانده گان، سورتپه گان، ریکخرووه گان، کورتدکانی ریکخستان.. بوم. له گیل نازاد هورامی، قادری حاجی عطی به گ، رحمان سهند، سلیمی حمده ناغا، محمود (که به ملازم محمود ناسرا بو)، پخشسپاری بوم... له ناوژنگوره به ری کسوتین. پطر ناوچه کانی سنور و شاخه کانی گرت بو. له شاخی سخت و پطرای هومل مان دا و چوپنه پشوش. لم ناوچه دایا به ماسی گوره نطین: «هزمل».

دفتیری سیاسی حدکا پاره گانگیان له پشوش بو. ثوان تملطونی سه تله پتبان هپو. رنگیان دام به تملطونه گیبان قسه له گیل، هطالانی ثورویا بکم. نسیست سرحلبیان رابکشم بز ناوژناتی هطوسرجی کوردستان و، هندی راسپاره دی م س هپو پیمان بلم، به تاییتی داوایان لی بکم دوا له سوریا و لیبیا و فطلمستینه گان بکن، که تفتسیران له سر جود هپو، هومل پدن رنگی تفتنوهی ناگری شیری ناوخر بگرن. هومر شپخوس پهریسی کاروباری دروه نو کاته له لمدن تولا. ژماره کفی ثومان لی دا کس هلی نه گرت. تملطونم بز مالی شهرام لمصد کرد. هطو هلیگرت. وتم: «من للام قلم و کاشغزی بهینه هندی شت پی تلم بهنوسه و بهده کاک هزمر، چونکه کاک هزمر دم نه گوتوه» «پکسر ولی: «مبارک پی تزهش گیشته نهی؟» جره، به تاییتی حش، ثورنده به درو پاسی پرمندی نهینی و ژیربزی په کتیبان کرد بو، تم جزوه کسانه پاورمان کرد بو. واپتزان له هطقدوه قسسی له گیل نه کم. چی له گیلی خنریک بوم تی ی بگینم له جیگاهکی نمینوه له کوردستانوه قسه نه کم و، کاره کم زور پله و پوسته، نو هر له سر نو قسه هطقی مملطانی روشت. ناتومید بوم چنوبکم پی داو تملطونه کم داخستوه.

لویره چینهوه دپوی کوردستانی عسراق سردانی گلاوه کانی باوژی، رازان، تشکنتسان کرد، که تازه پیشمرگه هندیگانی تاوا کرد پوره و پاره گانان لی دانا بو. جمال حدکم، ناهم عومر، نرسلان پایز، یوسف زوزانی، نعمدی دادی.. لوی بون. دوزگی راگینانن گراستپه یانوه لوی، رادپوکیشبان لوی خست پوره کار. به تصای بون لوی پاره گانانی سرگردانی بهینه نو ناوچه.

به گورس له ناوی زنی پشینوه پری ناسوس. لاسان دایه گلاوه کانی سرتنگ. ناوچه که ناتمین بو. مفرزه بکی حسک له مفرگه پیشمرگه بکی په کتیبان کورت بو. هینکی په کیتی هات بو بز راوژناتی مفرزه کفی حسک. روژی ۱۰ ی نسان شهرنک له پینی مفرزه کفی حسک و هیزه کانی په کیتی دا له ناسوس لوما بو. مفرزه کفی حسک دهستان وشاند بو پیشمرگه بکی په کتیبان کورت بو، ناوی سهد برام و، فرماندهی کورت بو له بهی ۲۱ ی کورکوک. ثوان شامزای ناوچه که بون خزان حشار دایو. روژی

دوای چینه ناوې. عبدالرحیم عبداللہ فرماندهی ټپې ٤٢ ی ناسزې پر. ماله کې لوی پر. روستم و هندي له پشمیرګه کانی ټپې ٢١ ی کمرګرګش لو ناوہ پون.

شمال و باداوان

شور له ناوې مایندو. پهای ١٦ ی نسان له ماله کې عبدالرحیم نوست پرم، شمېلی هلیان ساتند. عبدالرحیم ناسه کې پشان دام له ریکفراده کانی ناوشاوره پزبان هات پر. له نامه کېدا توبرا پر که دوی ١٥ ی نسان هیزکی ټیکه لای حشک و حشع له باداوان پزسپه گیان ناوېندو. پشمیرګش په کېستی تی دا کوژاوه، لوانه: شمال فرماندهی ټپې کزسرت و، سراز نمعد جیګری فرماندهی ټپه کې. هردو گیان پشمیرګش مطرزه سرتاپه کان و دو پشمیرګش هلیکوټو پون. ترمز مطرزه کې حشک که له ناسزې کشا پونډو، چوپونه کزسرت، له باداوان له گیلې مطرزه په کې حشع په گیان گرت پرونه. شمال نازانی نوان له باداوان، له گیل سراز و شورش حاجی و چنډ کسی له پشمیرګه کانی ټپه کې په سواری ترمز پیل ټپې پز باداوان. هر که دا تمیزن په کسر دایان نه گرتنوه، هر لوی دا پنجسپان لی کوشت پون و، کسوت پونه راوانانی نوانی تر.

هرام پز ټپې کزسرت نارد پینه لای ټپه له مرګه و هاتن.

شور له شارباغیر

سرګردا پنی جود فرمانی دایو په هیزه کانی همسو لایند کانی جود پیکوړه پلاماری ټنکه کانی په کېستی پدن. بهادین لوری، لیسر سزوی قاطعی سلیمانی و کمرګرګ، تم فرمانی جیمې نه کړه. تفانت مدکتی سیاسی حشع پش داواپان لی کړه داوکاری هیزه کانی جود پکا دوی په کېستی، په کسی توانیش نه کړه. بهادین له کزنوه له گیل سزانی حیزه کې له سر کزملی مسئلی گرنګ ناگزک پر. پراسپر ناگزکی نوان حیزه کورده پکان رش واپو، نوه ناگزکبه له ناو پاسکه جیوازده کانی بزوتنوی نغرمی کوردا، لیس حشع لو ناگزکبه پیلاین بی و، خزی لو شرمه نه گلنې. چکه لمیش، بهادین تمیزانی ترازو پز به قازانی په کېستی، لو ناوچمیدا هر خزی له نوان په کېستی و لایند کانی جودا پز، به قازانی په کېستی پلادا نه کوی، لیسر بوی خزی. ټیکه لای شرمی دواو پکا: هلیسته کې بهادین هیزه کې حشی لو ناوچمیدا له زیرو و زبان پاراست.

دوی ١٩ ی نسان شور له شارباغیر هلیګرسا، دوی ٧ ی نسانی ٨٣ کزانی هات، هیزه کانی پاری و حشک له سوکسو ناوا پون و به شکای کشانوه پز نوان و، هیزه کې حشع، په سلاصتی، کشاپوره پز پری قرداخ. لو کاتدا من له پری مرګه پرم.

هواله کانی له ملبندی ٤ و ټپه کانی و ریکفراده کانی ناوچمیده نعان و، نامه کانی له دوسته کالانوه پشان نه گمشان، هسبان واپان نه گماند، هیزه کانی لایند کانی

جود: پارسی، حشک، حشع، پاسزک، له دوروری بالهسان، که پاره‌گای مطیعندی ۴ ی لی بر، کز برنغوره و نیازی پلاماردانان همدیه.

به یستعل قسم له گئل صاحب‌لال و مدکتیمی سیاسی کرده، نواتیش همدان ناگاداریان همدیه. وا ریک کورتین:

۱. همدیه هیزه‌گانی پدکتی ساز بدین بز پرمهرچدانمودی همدیه دستدری‌یه‌کی بکریته سمران.

۲. نازاد همدیاسی پیی بر سازدانی پاشاوری هیزه‌گانی مطیعندی ۳.

۳. منیش پشی له هیزه‌گانی مطیعندی ۱ و ۲ له گئل خرم بهم بز ناوزنگ.

۴. نه‌گسر لایه‌گانی جود پلاماری مطیعندی ۴ یان دا نیسشی پلاماری سرگرداپتیان بدین له قرناقو - پشاشان.

نازاد همدیاسی گدوتی ری پرمهر بختوبین و لویوه بز ورتی. رحمان سمدیش له گئل گماریه. رحمان حمزی نه‌گدر ناوچه‌گانی سلطانی پیتی. همدیه پرمه نازه له گئل من هات بر، نازمزه‌گئی نه‌هاله دی. منیش وستم له دشتی قهلازوه به کورتترین ریگاده بگمریموه ناوزنگ. پلام همدیاسی بز هینان جاش سر تاوی زی یان لی گرت بون. جاشه‌گان همدیپکیان سر به لایه‌گانی جود بون. لیمه توه چومه شارستین و لویوه بز سرگلو. هیزکی چند سمد قسم کز کرده و له گئل خرم بدم بز چرخاخ و مالومه به دولی سفر و زمون دا چینه همرزه پرمه ناوزنگ.

به ریگاده بون پرمه ناوزنگ بهیستان هیزه‌گانی جود پلاماری بالهسانان داره دولی بالهسان، دولی مصله‌گان و، دول ناگوبان گرتوه و خرمکی گرتی دولی خانقا و دولی شمدیان بز لوی ناوزنگ به توارتی له ناوچه‌گانی همدیه دایرن و، هیزه‌گانی پدکتی که له دهره شیره - سرچاوی مصله‌گان گمارو درا بون بگرن.

لیم شراندا ۷ پشمرگانی مصله‌گانی ۴ کوروان، لوانه: نامیق محمد محمد شمر (پشمره)، محمد قلمبری و، چند کسی بریندار بون، لوانه: علی نهی، شاخوان، دلاز حویزی.

پشمره گادورکی مصله‌گانی و روشنبیری کز مصله، خطکی کمرک و دهرچی (اقتصاد) بر، مایه‌ک پرمهرچی دهرچی پگمانندی گادر بر. خزی دهرسی تاهوری سیاسی نوتوره. کجیجکی گموره‌پشی به کردی له سر تاهوری سیاسی نویس بر. فربا نه‌گوت چاپی بکا.

محمد قلمبری پدکی له پشمرگانی مصله‌گانی مصله‌گانی دشتی همدیه و، هادری ی کز مصله بر. له پرم نازیلی و زیره‌کی بر بر به فیرمانندی کورت.

دلاز کوری پدکرناهای حویزی بر. پدکرناهای پدکی بر لئو نطسره شورشگیرانی کرده که له جهوریتی معاهد و له شوشی نیلول دا پشدار بر. دلاز لایوکی پفرخ و لیگیشتر، دهرچی (کلیه اداره) بر. گورلمه‌ک له مبه‌لاکی سری دایر، همدیه چاری کور کرده و، چاوه‌گانی همدیه روزناکیان تی نه‌هاتوه.

کملرعلی مطیعند و مالی نمنامه‌گانی تالان کرا. شومده‌کی سمد کرم گمرا بر

پاسپورته‌ده‌گهی که سوری بر، له گیل نامده‌گهی که من بزم نویسی بو، له ناو شته‌گانی دا، گهرا بون. دزگاگانی راگه‌یادنی لایه‌ده‌گانی جود چند جاری تم نامده‌یمان پلاو کرده‌توره. له پشیکی نامده‌گدا بز سید گهریم نویسی بو:

«به هزی سوریا و له‌سپاره زلفشیکی زفوسان بز ق م و تهران برده بز شعوی شهرمان پی نفروشن و پهلایاری مقلعه‌گانی تیره تمدن، دواگوتی هیرشه‌گیمان به رضی من ده‌گهریموره به زوری بز نو زلفشه، چرتکه همرشعی نورسان لی کردن که ده‌گهر وازمان لی نعیان نورا مجبورین شعوی تملا راه‌گیرن و خزمان بز توان ترخان بکیم و نوبالی نو مسئله‌یاش ده‌گهریمه تستوی توان. نیستا برادران لغوی خرمکن که زلف له تهران بکیم هملو‌یستی خزی بگژی، همرچنده پروا ناکیم به اید سیدک هملو‌یست بگژی»

پشتر چند جاری له کزبونووی دوقرلی دا له گیل شح پیمان وت بون که ده‌گهر شعر له خزاری هملیگهرسان، لپیان تاگهرین توانیش به ناسوده‌یی له پشاشان دابنیش. شعر نمخینه ناو سرکرده‌یته‌توره.

ببگومان منیش ده‌گو همر کرده‌یکی تر له ناخی دلوه تم شعرم پی ناخوش بو. رنگه بز من، که له پله‌یکی بهزتری له‌سرسراوتی دا بوم و. همر زبانی خنوم بز مسئله‌ی گله‌گم ترخان کرد بو، ناخوشتر بوی.

شح و پارلی و، لایه‌ده‌گانی تری جود له هیرشه‌گانیان دا بز سر پدکیتی، پنهان نبرده همر موها‌تروانی زور تزم. همر پشمرگه قاره‌مانانی، که رژی پمسیان هینا بوه لغزه و، همر پیاده نازا‌پانی جملاده‌گانی موسل و تهر غریبان سرسام کرد بو، نوت: جاشه‌گانی شستوشش و جاشه‌گانی پمسی. تم جوده پروا‌گانه ناراسته له باتی نوهی به قازانچ بگهریموره بز جود، له ناو پشمرگه و جساویری پدکیتی دا، بو بو به هزی خولکاننی داخیکی قول و رفیکی تستور له جود.

- سرکرده‌یستی شح و گادره‌گانی، ژماره‌یکی گمسیان نیی که له کورده‌ستان بون، توانی تهران له سوریا و نوروپا نشته‌یی بون.

- سرکرده‌یستی پارلی و گادر و پشمرگه‌گانی، ژماره‌یکی گمسیان نیی که له کورده‌ستان بون، توانی گیمان همر له تهران دانیش بون.

- سرکرده‌یستی و گادر و پشمرگه‌گانی پدکیتی، چند گمسیکی گمی سرکرده‌یستی نیی که له سوریا و نوروپا بون، توانی گیمان هسویان به خاوخیزانوه له کورده‌ستان بون.

لوو گاتوه که پدکیتی چو بو بز یارمه‌تیدانی حدکا، تهران شعری له پدکیتی گرت بو، نه‌یشت جود له گیل پدکیتی ناشی بکا. درگای هملو‌اردنی سیاسی، بز ریککوتن له گیل پدکیتی، له زیر گوشاری تهرانی دا، له لایین جوده‌یوه داخرا بو، نیسه تضیا دو هملو‌اردنی سخنان له بهرم دا بو، هملو‌اردنی سیه‌مان نهر:

هملو‌اردنی پدکم، سیدان چرل بکیم بز جود، یان ده‌گو همدی له لایه‌ده‌گانی جود نه‌انوت، به‌چنده بز توو‌ده‌گانی به‌کره‌جز.

هملو‌اردنی دوم، له مبدان دا به‌چمین و، نیسه توان دمی‌کیم.

چهره تیرانیان همبر دالعیان پدا، نو کاته نیمه نه له نعر و نه له ناسان
چپکیده کسان نمبر، وی تی پکین، نو ناوچه چپوکه نمبی که پاره گایانی خومان و
معلی نندگان و مال و غیراته کالمانی لی بو، نویش کتوت پوه پهر مفرسی هیرشی جود،
هیزه گانی پارتی په سرگردایهتی حمسز میرخان ژاژکی و، په پارمندی تیران چوپونه سر
چسای جاسوسان، پراسسپر په ناوزنگ، چاروبار هاوینی په پاره گا و ساله گانوه ثنا.
ناوزنگ کتوت پوه مفرسی گیرانوه، نمبر چزلی پکین.
ناچار برین شعر له سر مانی خومان پکین.

همبر گلفی له سره قای ژبانی دا که پسر له پاشمروزی نکهاتوه هیرای زلد و
تاواتی جزاوجیز و نازیزی سوز و مزوی له لا دروست نمبی.
منیش دها بوم، پلام همبر جاری ژبان پو تا قاردا ناروا که په تمای بوی. تاوات
و نازیز و هیواگان له گیل روداره گانی رلژگارا نمن په دالعی رابرو و، خیالی له
جبهی کردن نهاتو و، خونی په دی نهاتو...

که خوندنی سانوم دواو کرد، زمانی همبولکیرم قاسم بو. لو سرده صدا
کوره په ناسانی نمرانی پچسته کلیسی عسکری. نگر پوستانه گوانه پو نو زمانه
منیش له کلیسی عسکری ورمگیرامایه. پلام خوم هیچ نازیزه کم نمبر بوم په تفسر و
حزم له ژبانی عسکری نه کرد، نگرچی نو زمانه تفسر پایمیدکی تاییدیان همبر
له نار کزمل دا، تمنانت په زمانی کچانی خوازی پشی گراوی پغدوه تمناوت: «لو ملارم
لو ملارم». من حزم له ژبانیکی تر نگر که هین و ناسره بی.

که بوم په پشمیرگه، له همبر ژبانم دا چکه له چند حلقه یک مشقی و کتاب
الشباب، هیچ دومیدکی تدویری عسکرم ندی بو، نویش له پرتووی دواي جنگی
شش رژی عرب - تیراتیل، هرکسی لوانی خوندنی جامعیهان دواو نگر، نم
مشقی نکرده په شهادیهان نشندایه. نگرنا پز تمش نشنچرم.

له ندمی کونی عربی و فارسی دا له ستایشی هننی له گاریدسته کان دا
نوسپویه: «صاحب السیف والقلم». من گاتسم پم ستایشه نهات. له ژبانی
پشمیرگایتم دا هرگز خوم په «تعلى تفنگ» داتناوه و. حزم نکرده له رزی
«تعلى قلم» دا حسام پکین. که نو شرانه بو. چند ناسمه کم له لیسر سراه گانی
ریکفراده نهینه کان و، هننی له روشنپره گانی شاروه پز هات، نازای بون لوی من
سرگردایهتی هیچ شریک پکم. هننپکیان نترسان من له شریک دا پکودیم و،
کزملیش توش سرگردانی بی. لو کاتدا سوز زلد قال بو، نمشپروا په نامی درو
ودامیان پدموده. له ولامی پکیکان دا نوسم:

«هاری پزار دکت له جیگای خنپایدی، پلام پرسپاره په نارینه گدی شکسپر:
«همی یا نمبی! نوه مسله کچه!» چارنوسی پکیشی و کزمله وکرو ریکفرلو و
چارنوسی خومان وکرو لیکزشر، له مفرسی دایه»

که په لاساری پالسانیان دا و گرتیان، تسمیش بره رمان دا پلاماری
سرگردایهتیان پدین له لندیل. نثر چوم پز سرگردایهتی شردکان.

شعری پدگمسی جود

تازاد همدای کاره‌گی خزی به باشی تفهام دا بر. هیزه‌گانی دهرنی، دوله رقه، دولی خانقلای ساز دا بر، ناساده کرد بون بز خریک کردنی لای چیمی میبدانی شمرکه و، چامروانی نکرده به رادپر ناگادار بکری دس پی بکن.

نیمیش هیزه‌گالان له زلی کز کرده. ماسجلال هات بز خراخاقیزی و، وئاریکی به سوزنی بز دان و، دلوی لی کردن نکره‌گمان به چاکی به جی بهیمان و، به پله به ری بکون بز وزگارکردنی هاوریکاتیان له مطنینی ۴ له گساری جود.

رهمسزی دس پی گسردنی پلاساردان بانگوازی بر، که نهر له رادپر وه پلار بکریتموه، پندیکی کونی گوردی بر: «توله به سیره، نهجا به زهره» رادپر دهستی کرد به خرنندنوی بانگوازه‌که.

ناوی خرامان لی هینا گولینه ری. بز نهریو گه‌بشتینه بستی. داوام لی کردن بز حسانوه له بن داره‌گانی چمه‌کدا لا بدن و نانی نهریو بخزن. من مسطرزه‌په‌کی تپکه‌لوم له پیشمرگه‌گانی پاره‌گاکسی خزم و هندی پیشمرگکی گرمیان پیک هینا بر، شاهر لهرماندنیا بر. شاهر پقتانیه‌کی له بن داریک دا بز من داخت له سری دابنیشم. خوارده‌کسمان سطرپی بر: نان، هیلکی کرلاو، تساله، خیار و تسوزه بر. له سر دسریک دام نا بر. لو کاتدا فعلی حسمن پیدا بر. فعلی حسمن پاره‌گاکسی لو ناوه بر، خروشی خیلکی ناوچه‌که بر. من به داوام دا نارد بر بز نهریو دنگی‌بانی ناوچه‌که و شونی سفتگر و قاپکاریه‌گانی جودی لی به‌رسم. چمتد کسی له گدل من له سر پقتانیه‌که دابنیش بون. من هسنام به‌رو لای فعلی حسمن چوم و بانگم کرد بز بن داریکی تر بز نهریو گرمیان له لسه‌گالان نهی. که من رویشتم نهرانی ترش چونکه خوارده‌کسمان به دل نهر له سر پقتانیه‌که هسنا بون و روشت بون. سام سالخی گورنصپ گری ی له دنگی هندی عارضی دور بوو، هاورای لی کرد بون: «پیشمرگه پلاوی لی بکن روجه هات» کسی گری ی ندا بوو.

روحه!

گورنصپ گورنیکه له گرمیان. سام سالخ لهرماندن کورت و، به دهستی خزی بهاریکی تازا و، هتا پلی ی لسه خزش و جواسهر و دلپاک بر. هسو چار نهرت: «ماسججلایش به پیشمرگه پلی: برا تپهل مین، پلاوی لی بکن، پیشمرگه دامیزین» به لسی ناگن. پلام که لری کزپتر و هاشمی تزپ هات، نهر هسو پلاوی لی نکرین و له شونی قایم دا «دامیزین» ماسججلایش لو مرکزیه‌تی نه که روحه هه‌می. مرکزیه‌ت ها «ولای روحه» مبهستی له «روحه» لری هالکزپتر و هاشمی تزپ بر. لهر نهره دام سالخان ناو ناهر: «روحه».

له پر گرله توپکی گوره هاشمی کرد و له ناوی داین بهر پقتانیه‌گنی من کورت، هبر لری دا ۴ له پیشمرگه‌گانی مسطرزه‌گنی منی کورت: کامیل دستا محمد خیلکی کره‌چنه، یاسین عه‌بولکریم خیلکی کفری، نهرام محمد خیلکی عزیز قادر، نصین لفتاح خیلکی جاسریز. هه‌روها بیستون جیگری لهرمانندی تپهی ۲۱ ی کمرکوک و،

بەدرخان مابەر پەشمەرگە هەمان تەپ و، لەشکری چارەنوونی پەشمەرگە تەپیی ٩٩ ی کۆسرت، کۆژان. دەرگای پەتەلەگەمان پارچە پارچە بو. من بە رەگبوت بەر نەگوتم. هەموومان هەستان و بە راگەردن رومان کردە بن شاخ و قوڵایی دۆلەگە تا گەشتینە نەدی بە هەلاک چەین. تەیاران بەردەوام بو. دەرەوانەگە لە بەرزاییەکی بەرامبەر بە تەپە چاوی لەمان بو چاوەڕێی نەکردین. تا ئێوارەیکی درەنگ نەتوانی سەر دەر بەینین.

✱

بەستون (حەسەد محەمەد) پەشمەرگە سەفەرە سەرەتاییەکان بو. هاورایی کۆنی کۆمەڵە و، گادریکی گریکاری روشنبەر و پەشمەرگەیکی ئازا و دەسز بو. سەر ئۆمەر بلۆکی پەشتەر کۆیونوی بە پەشمەرگەکانی تەپەکیان کرد بو. بەکی لە پەشمەرگە تۆنەرەکانی سەحسە کرد بو. تەپش بە ئاروا تانی لی «ایو، وت بوی؛ دێو هەر سەلە تۆ پەشمەرگەیت، نەگەر پەشمەرگەیکی باش بو تەپە نەگۆزای یا پەشتەر ئێوی»

✱

٧ کۆژوو و ٢٢ پەندارسان هەر. لاشیی کۆژوو و پەندارەکان کۆ کراتەر. بەدرخان چەند پارچەیکی کەسی لەشی مابەر. هەموومان روانیی ناوژنگ کردەر و نامەبەگم پۆ نوسین روداوەگم پۆ پاس کردن و، داوای دەرگایەکی پەتەم لی کردن. ئێوارەیکی درەنگ بە تارەکی بە ری کەوتین بەردە قەلاتوکان. پەشتەر ئاگاداری هەزیکە تیکلاری تەپەکانی ئاسۆس و مامەندەم کرد بو لە مەرگەر بە دەشتی قەلادەدا بچن پۆ قەلاتوکان و پەتە سەری مۆلی گەرە لە زەنجیری چای قەندیل. سەری مۆل کۆت بوە نیوان قەلاتوکان و قەرتاقاو. بە سەر هەر سەنگەرەکانی جودا زال بو. من بە ئەسا بوم خۆم سەر بکۆم پۆ سەری مۆل و شاخو شاخ هەزیک بنێم رەگەکانی قەندیل لە کەشانیوی هەزەکانی جودا بەردە ئێران بکۆم و، لەوێرە گە هەر ناوچەگە بە چاکی تەپیری شەرەگە بەردە بێم. بەلام تەیاران داوی خستین و نەخشەکی تیکانین.

پارەگایەکی شەخ لە سەر رەگەسان بو. پەشمەرگەکانم ئاگادار کرد بو خۆیان تی نەگەینین. نەگەر رەگەشیان پێ گرتن خۆیان پەسە خەریک نەکەن. بایی تەپەڕین تەپەرەکیان لە گەڵ بکەن. زووی پەشمەرگەکان شو لە سەر رەگەگە ئاگرەیان کردەر و خۆیان دا بە ئەزەدا پۆ نوسن. هەزەکانی جودا کە لە بەرزاییەکان پۆن مەشخەلاتی ئاگرەکانیان نەدی. خۆم چۆمە قەلاتوکان و لەرمەندەکانم پانگ کرد. سەر لە نوێ هەزەگەکان رەگ خستەر و ئەرک و لەرمەت بە سەردا داوەش کردن. هەزەکان ئارە پۆ بەهێزکردنی « بۆی سول، پۆ ئێوی هەشەکیان لەوێرە شو بەردە پۆ سەر سەنگەرەکانی جودا. « هەزێ تەپش ئاسادە کرد پۆ سەر « چەگا لە کانی گاتران، گەری گازی، سەری سۆین.. هەر قۆلەکان هۆکی تۆ؟» ئان پێ بو.

✱

پەش ئێوی لە ناوژنگ بە ری بکۆمێن ئارەم چەند تەپەک خاسی سەپیان گری و، دام بە تاقەکی مەحە رەشە هەلی بکۆم. شوانی وەول ئێوی جەگەری رەشە بو، کۆریکی قەخز بو، رۆی تی گەردم وتی؛ «پارە تەپەت داواوە پۆ مەردن، وا کەن تەپەسێ تەپە نەگەیی؟» من لە سەری نە روشتەم. جەلەریکی پەشمەرگەکانی جودا و بەکەشی، زمان و سەروەسەپیان و چەگەکانیان لە پەگ نەچو، پۆ ئێوی لە کانی تیکلار پۆن دا لە بەکەشی

جبا بکریمنده. پیش دس پی گردنی هیرشده که. خامه گمان له شیوی شرت دا بری و. هر پیشمرگه یکی یه کیتی پارچینه گمان دایه بییستی به بازوی چپمنده.

تا نهمرو له خزاناده گردن بوینده. غریب سمید به سواری گریزی یک پهدا بر. سمرگه یی لای خسیانوی بر. هندی ورده پارچنی نارنگو سکی بر گوت بر. گارگی به دستوره بر. له پردوسی دا درزی کرد بر. شعر له گاتی تپه برن دا نمان دوا برن قاقی گاروانه دیوه گمان برن. گوت برنه بر شالوی له ناگاری پاره گکی حشع له رزگه. وریای سام قادر کوژوا بر. نصیب بریندار بر. یکی له پیشمرگه گان که سیری دیمنی غریبی کرد به سر گریگوره. وتی: «سیرا له ملا نمره دین ناچی»

هر تاقسه نمره گاتی خریمان به وردی بز روڼ کرد بروه. له سمعات ۱۳ دا هر ۴ هیزه که به نار لبرواره گدا بروه شینی دپارگراو چرلان. منیش. له گیل گریخا علی له لاری. به شینیی دوا برن گوت و. پردوام به هزگی تزگی قسم له گیل غمرمانندی لوله گان نه کرد. دهروری سمعات ۱۶ همرنو شینانی دپاریمان کرد بر گیران. هیزه گانی چرد هندیگان کوژوان و هندیگان هملان. همر شینه پره گانپان له دس دا و خیموت و گله پل و خوراکیان به جی هیشت. علی سام رسیل. لهرسرای زیندانه کچی حک بر. ناگاداری کردین که تاماده به: همر گیراوه گان له گیل خزی بهینی و. بیته ریزی به کپته. همرلان بز نارد بیت. یکی له گیراوه گان سمید برام بر. سمید برام غمرمانندی گوت بر له تپه ۲۱ کمرکوک. له تفرقه گکی تاسوس دا گیرا بر. گماند بهانه نوری.

نازاد همرامی پش هیزه گانی صله بندی سی ساز دا بر له قزلی کزمتانوه هیری بز کرد برن. هندی پیشروی کرد بر.

لوانگی یه کچی گاره گمان نهاره توارو بر. شعره گمان دانا بز حسانوه. همر سارد بر. نیمه بز حسانوه چینه ناو خپورتیکی نوانوه. یه کیک رادپوی حشی کرد بروه. ژنیک به دنگیکی تاساز چنهوری پی تداین و. همرشینی لی نه کردین. پیشمرگه کیش له دایزینی سیری مول دا بریندار بر. گرله پیک له سیتی دایو. دپار بر نازاری زوری همر. زوری هاوار نه کرد. دو سی کسپش لور لاوره گالتهمان له گیل نه کرد. نماتوت. دهلوار سه که تر له راکردن دا گوللت بر کورتوه. یزه له دواوی دای»

بیانی روڼی داهاتو. ویکوتی ۲ ی سایی ۸۳ هیزه گمان دستنی کرده به هیری. هندی کزته رهیی جیش به پره زایه کوه بر پرامبر قرناوار و پشاشان. له گیل هندی له غمرماندگان من چومه ناو رهیه کوه. حشع به حاونی. ۱۲. ملهم دایان کرتینوه و. به دوشکا دور به دور لطفان لی نه کردین. هیزه گانی نیمه رزانه ناو قرناوار و دستان به سر پاره گاتی حشک و پاسوک دا گرت. پیشمرگه یکی پالاک: همر علی دهریندی کوژوا. له گرتنی حانونه کچی حشک دا چند ساره به یکی ناوگرتی له دوی یه ک خوارد بروه. له گاتی خواردنوی کوکایه کی لوتردا گرله پیک له سیری دایو. لور کاتدا تارک پارانی دنگ گهره به خسوم دستنی کرد به بارین. سمرانی حشک و پیشمرگه گانپان به قندیل دا هملگران. هیزه گانان هندیگان کورتوه راوانانی نوان و

همنديکيان هملانکرتابه سمر باره گاکاني حش له پششاشان. منيش نيتير دابنم بز دوله که.

•

پی کا کا له قنديل

له پردوی پششاشان دا راوستا بوم نطقه گرم بز چنده کميکيان هينا بز لام. باتگم کردن قسيان له گل بکم، به کرمانی تدوان، لیم پرسین: «تیره چين؟»

وتیان: «نيمه پی کا کا ين؟»

وتم: «پی کا کا پی تدا لیره؟»

وتی: «هات بون بز ناوی تیره و جودا»

وتم: «گاکي برا قسيدي پششيان ملی، تداگر کمپل حکیم براهه تدای سري خوی تداگر! تودهش له گل همسر گروپ و حین دکانی کوردستانی تروکیا له شردان بزچی ناچن له گل تدوان یک پکون له پاتی خریکی ناوی نیمه ين؟»

پدکيگان زود به داخ بو، به چمیزک له سري خوی تدا، هاوریدگی کورمیدی ناوهدیمان کوزا بو، له لایان زود بهرېز و خوشبوست بو، نیتیر: «تیره هملالیکي نیمستان گوشو، تروکیا و تمسریکا و همسر نیمسریالیزی جیهانی به دوايمو، بون، نیماترانی هچی لی پکمن، کچی تیره لیره کورستان»

داخی خنوم دسری سهارت به کوزانی هاوریدگیان، وتم: «توه له تلمیاسی هملی خوتان دا بوه که هاتونقه ناو تم شرمود. تیششاپ بچن چه که گانتان و سگر نوره و. بز کورتان توی به ریتان بکم؟»

نمات مفرزیدک بون له گل حش له تزیک کورستان بون، که شر داسزواه به شپوعیسان زانی بون. دوايان لی کرد بون تسلیم ين. پدکيگان جنیری دابو وت بوی: «تیره چين تلمستان ين؟» گوللیدگیان له سنگی همزوی داود دابو خریک بو بوی. نیتیر نوانیش پلاماریان دابون، کورکيان لی کوزا بو به ناوی خالید و، نوانی تریان کیرا بون. که زانی بویان پیشمرگي پی کا کان نارد بویان بز لای من. منیش ناردمن بز لای نازاد هورامی چه که گاکيان بز و سگر نوره و و دکر خزیان نیماتیرست به ریان بکا بز روشی.

•

همسری هسان روژ شر به قازاقی پدکیتی به لادا کورت. له گل نازاد هورامی و هیزدگانی مطبخی سی پدکيان گرتوه. پنکه و باره گاکانی حش گبران. بز تروی ششکان به سافی تداکوت دس پدکیتی، خزیان زود شتی نمخوشخانه، چاپخانه، رادبرکيان، هاون و دوشکاکيان خراپ کرد بو. همنديکيان به قنديل دا هملگران پرمو تیران، بطر قنديلی پتر ندا بو. لیم شردا دو پیشمرگي پدکیتی کوزان: هوسسان کاژادی و، غطیر پششاشانی. ناگاداری هیزدگانی خوامن کرد که نیتیر دویان تداکون و وازیان لی بهیان.

•

هیزدگانی پدکیتی له جود به داخ بون، پلام تپی کوزسرت لغوان زیاتر، چونکه همسری چنده روژی بو لغرماتدی تپه که میان و جیگره کمی و ۴ پیشمرگيان کوزا بو.

دوای به لاداکوتنی شهر که له کاتیک دا خمریکی گزگردنوعی بملگه گان بون، شزوش حاجی که نوسا راهبری سیاسی تپهی کوسریت و، به ریکوت له یزسه گسی پادوان دا نه کسژدا بو، کسوت پره تمساقا کسوتنی بملگه گان. به تورجوتیکی زلرود هندی لور بملگانی یز من هینا سمیران بکم. من لور کاتیدا نمشپهژا به سر نوعی سمیری شه و پره بکم، نمسوت همری زوه بگمته لای هیزه گسارژدراوه گسی مملکتندی چوار، بلام شزوش پی ی داگرت که همر نمیی سمیران بکم و سرفهی یز دوانیان راگشان،

به کسبکیان، راپژوتیک پره دهراری روداوه گسی پادوان یز عزیز مسعود و هکتنیی سیاسی حیزه گمان نوسی بو. لم راپژوتندا نوسی پیران تاقی چه گداری جدالی له گوندی پادوان کسبکیان یز هارویانی نوان و هتالاتی حیزی هارویان، حسک دانا بو. بلام هارویانی نمان لیسان هاتنه دست و کسبکیان شگاند و، پنجیان له جدالیه گان گشت. نمنش به نوانی پیچواننی راستیی روداوه گره بو.

دورسیان، دهمشویکی گسره بو به لادواری (نهی چوار) ترخان گرا بو یز لیکولنوه و هکتننگاندنی سرگردانی و فرمانده و هیزه گانی به گیتی له سر شیوهی نو راپژوتانی دزگانی نمن و نسیختیارات دهراری حیزه گانی موحاربه ناماده بان نه کرد. زلر به دریژی ژماری پیشمرگه و نای فرمانده و نمنامانی سرگردانی و گادره پیشمرگه گانی و، رادهی دلسوزی و نازایه پیمان، نمنانت نموندنی بزمان گز گراپوده، زانباریان له سر پلوی غونجواوی و پشه و، نای ژن و مندل و غروشک و برا و کس و کارهشان نوسی بو.

سیر نوره بو، شتیکی له بامنی نمنان دهراری حیزی بمص و جمعی عیراق و دزگا سرکوتکوه گانی و، هیچ حیزیکی تر نه کرد بو.

■

هسو خلگی کوردستان به پزاروه گوی قولانی هوالی تم شمرانه بون. به هادوده پره له گمل به گیتی. که له لایه کوه عیراق و، له لایه کوه نیران و، لم لایه شوه هیزه گانی جودی تی وروکا بو. دوستانی به گیتی، نمنانت خلگی بیلاهن، خمسی چارنوسی به گیتی بون. نمرسان بلمونی. لیواری هسان روژ به بهتل قسم له گمل رادپر کرد و، هوالی سرکوتنی به گیتی و شکانی هیزه گانی چوار براگی جودم راگپاند.

مهمستی سره کیم لور لسانه روخاندنی روهی هیزه گانی جود و بهزگردنوعی روهی هیزه گانی به گیتی بو، که لور کاتیدا له دهرشیر و سرچاوی مملکان گسارژدرا بون.

■

له بنکه گسی حسک دا چه کیکی دژی لروکه گپرا بو، بلام هندی پارچیان لی دهرهنا بو. به پیشمرگه گاتم وت: «بهو شوندا برون که نوانی پی دا روشتون بملکو بیاندوزنوه» پاش نمختی هاتنوه پاچ و خاکساز بیهن وتیان چالیکسان دوزنوه توه تازه هملکنراوه رشکه له وی دا شارد به پستانوه، چون چاله که همل بدمنوه. برام رهبن، کانی خزی پیشمرگی به گیتی بو، له لرنالار دانغیشت چاوی لی بو، وتی: «بزیی نر چاله هملندمنوه» وتیان: «به دوای پارچی دیمشیروله کسدا نه گسره بن» برام وتی: «نوه پارچی دیمشیرولی تی دا نه، بملکو لاشی خولی حمه تانی تی دایه»

منیش معلوم دایه وتم: «خوله له سیده»
وتی: «په‌ری گم‌شته‌وه و، دوتی کوژدا»

■

روژی راه‌برو هندی له سرکرده و کادو-کائی حشع روشت بین. هندیکیان دویاز نه‌یون، لوانه: گرم نه‌سه، ملا نه‌سه‌ی پانیخلائی، قادر رشید ناسک... من له دولی خانقا بوم که نه‌ستیان هینا. هندی لسم له گیل کردن و مطرزه‌ی کم جیا کرده، بهیم کردن پز نازوژگ، به مطرزه‌ی کم وت پر که به ریزو ره‌ی رطایان له گیل پکن و، به سلاستی پسانگیمنه لای سامجلا. گیلو-کائی تر نیردان پز ورتی. حشع سرفا همر گیلو-کانیان به کوژلو دانا. له دنیا دا وایان پلاو کرده.

■

تیر تیر خومان ناماده پکین پز شکاندنی گساروی مطه‌ندی ۴. پلاو پرنوی هوالی گیلانی سرکرده‌ی حشک و حشع، روی هیزه‌کائی جردی له دولی پالیسان ناوچه‌کائی تر دا دایزاند. چینه ورتی هیزه‌کافان کرده دویش:

- پشکیان له ورتیره به ساوسره‌ک دا پر سرچاووی مطه‌کان.

- پشکیان له دهرگلهوه پر سران و گیلوان.

لیر له پاتی خامی سپی، پیروکی زردمان کرده بازوی راست.

هیزه‌کان بی پیرگی گم‌شته شینه‌کائی خومان. له گیل کمال خوشناو و هیزه‌کی مطه‌ندی ۴ له سرچاووی مطه‌کان په‌کان گرتوه. دولی مطه‌کان و پشی خشی و پشی شیخ رصان که شمردانی به سر مطه‌کان دا، به دس هیزه‌کائی جوده‌وه پر، به تله نه‌مانشیت به ناسودمی تاو له کاتیه که پهیان پز خوارنده.

تور روژه لیری سانه‌وه پز پشودان. به تمنا بین روژی دایمی له پره پیمان دا پلاهاریان پمین. تیران له تیراوه دستان کرد به کشانوه. ناوچه‌کیمان به تواری چول کرد. روژی دوم که چینه پالیسان به هزاران کس و به سدان توتومویل له هولیر و شینه‌کائی ترو هات بین به پیرمانوه. تا تور کاته نه‌ستزانی حشع وا چارطوس و پیزوان له تاو خلک دا، زورایمی خلک ره‌یان لیسان پر به «سایه لیخته» و «خی ناژوه» یان نزانین.

■

تفسیری جود پز روداو-کان

دوی تروی سوانی جود و هیزه‌کانیان کشانوه پز تیران، سرکرده‌ی جود پیکوه پمانیکیان له سر روداو-کان دهرکرد و، هیرلایش به جیا پمانی خزی دهرکرد. جود له پمانه‌کی دا نویی بی:

«وکانت ذروة هذه الاعمال الاجراسية، الهجوم الفادر المفاجئ الذي شنته قيادة (اولک) علی منطقة پشت آشان لتصلية عدد من مقرات الحزب الشيوعي العراقي والحزب الاشتراكي الكردستاني و الحزب الاشتراكي الكردي (پاسول)، هذا الهجوم الذي يمر عبر مرحلة جديدة من الاحتطاط والتدبير، وارتكاب ابلشع المجازر الدموية بدعم مفضوح من النظام الدكتاتوري الدموي...»

شع له بهمانه‌کشی دا نویسی بوی:

«... وهل ممکن لای مستعجب للاحداث ان لایرط بین سلوک قادة الاتحاد الوطنی الكردستانی هلا و الفیاضات التي قهری بینهم و بین السلطة الدكتاتورية وصفقة المساومة والافاق مع صدام. ان کل دیمافریقیه قادة الاتحاد الوطنی و براعتهم البهلوانیه فی الدعاية لایمکن ان تغطي تراطمهم للفتصر مع طفسة صدام حسین... هلا التواطؤ الذي ظهر فی محضرم لهذه الحرب بالعانین مع أجهزة السلطة ومخابراتها و مرتزقتها...»

هک له بهمانه‌کشی دا نویسی بوی:

«ان الطیفة التي ینفلحها (اولک) ساحت فی الاعداد لها دوائر الامبریالیة العالمیه بزحامة الامبریالیة الامریکیة والقطب الاشتراکیة الدولیة (سوشال دیمکرات)، وکافة الانظمة والقوى الرجعیة السرداء... من احدا... الشعب العراقي والشعب الكردي...»

هک له بهمانه‌کشی دا نویسی بوی:

«له رۆژی ۱ - ۳ ئابری ۱۹۸۳ دا تاقی سەرداگاری به ناو (به‌کشی نیشتمانی کوردستان)، به گۆهری نەخشەبەکی گەلاری ئاوانکارانە، که ساوبەیکی زۆر نیشی بز دەگەن... به هاوکاری رۆسی فاشی بەفەدا و تاغساکانیان له نیشەسەرەلەزم و هەندی سەرگەردا بهی سەرشەال دیموکراتەکانی رۆژئاوا، وەک تەلقەبەک له زەلمەری نەخشە و پەلەتەکانی نیشەسەرەلەزم و زاپۆنەزم و هیزی گۆنەپەست بز ئاو تەگەردن و گەمارۆدانی بزۆنەوی رۆگاری خۆزایی له ئاوجەگەدا، هەرشەیکی کۆتەپەری ناسەردانەیان کردە سەر بارەگاسانی سەرگەردا بهی حیزبەیان... و لایەنەکانی تری جۆرە بە کەملەک وەرگرتن له گۆرەنەوی چەگەدارەکانیان به ئاگاداری و له هەرچاری رۆسی فاشی بەفەدا و به پشتیوانی هەندی لایەنی هاو بهمانیان و به هاوکاری و هاو هەنگاوی راستەوخۆی هیزە چەگەدار و جاشە خۆزۆشەکانی رۆم، به نیازی قەلاچۆر کردن و له ئاوەردنی تەواوی سەرگەردا بهی حیزبەیان و حیزبی شیوعی عێراقی و پاسۆک وە به مەبەستی تەلقامەدانی ئێرکی پی سەهرۆیان و جی به جی کردنی مەرجەکی تر له مەرجەکانی دەست تەگەلاو کردنە پەلەتەگیری بەگەمان له گەل رۆم...»

پاسۆک له بهمانه‌کشی دا نویسی بوی:

«هەردەبەک له دواوەردەکانی ئەم شانۆ گەلەجەریە جاش مەردەپەستی جەلالی ئەر هەمو کارسات و مەبەستی و خەیانەت و خۆزۆشی و کۆرەکوژی و رۆژتەگەری و گەڕەلاوژی و ئالوژی و ئاپاکی ئەر ئەم چەند سالی دواپی جەلەبەستی پی ئاوەرد، که له ژور لایەستە و مانیشتی دەرچامەسای (به‌کشی نیشتمانی کوردستان)...»

پیش شەری بەگەسی گەنەبەلش جۆرە و لایەنەکانی له شەری پەرپاگانەدا دژی بەگەستی زۆریان ئەم گەسانە کردە بو... ئەمە، بەکی بو لەر هۆ بنەردەتەسەنی، زەسەنی پەلاماردانی سەرگەردا بهی جۆری ساز کرد...

تەضانی امی، پان قەردی قازا

شع له سەرانسەری دنیادا هەرشەیکی پەرپاگانەیان دەس پی کرد. شتی وایان له گەل حیزبی بەمەشیش نەکرد بو... ئەمە به هزی دەرپاوسانەرە له دنیا زۆر ئاگاداری ئەم بەزمە نەهین و گۆسمان نەداپە. بەلام زۆری ناسە و بروسەگەکانیان ئەنارد بز بارەگاسی شام و،

رادیوی پارسی هندیکیانی پلاو نکردهوه. نوهه پدکم چار بر ناوی هندی لئو ریکخرانه بیستین. قاز به پزل نگرین. هورچین پدکیکیان پسرینی. بی نوهی نوانی تر بزبان چی کوماره، همریان به پدک دنگ نطسین. پزله قازدگانی نم لا و نولاش که گونبان لی ی بز بزبان نسیستوه. نهمچارهیان (تضامن) ه (ایمی) پدکسی حیزبه شپوهیدگان له گول حش دژی پدکیتی دهریان بری. له لهری قازدگان نهم. چرنک بی نوهی راستی روداوکان بزبان پز پشتریانی له حش کورته ناردنی بروسکی ناردنی پز پدکیتی و. پلاماروانی. پدکیتی هیزکی بی پشتریان و بی کس یو، نه پهرندی بازدگانی له گول نول و لاتنه همر رایگری، نه نولیشی همر تا لیان بیری. دوژنامهی پدکیتی. پز نهران، هچی کی نهمچر.

مدهکشی سیاسی پدکیتی پلداشتیکی دهریاری دوتی روداوکان ناماده کرد و. ناردی پز حیزبه شپوهیدگان، نامادهی خزی دهری پز فیرلکردنی لیژنهکی پلامن لئو حیزانه که له روداوکان پکولیتوه پز نوهی لایخی پهرسپار دیاری بکری.

■ نیتیهامه‌گانی حش

حش، شمری پشاشانی کرد بو به کورستی پروپاگانده دژی پدکیتی. راسته‌کی زوری نول لسانی نهمان کرد دژی دروستگراو بون:

- نهمانوت: «نم هیرشی پدکیتی له سر داوای حکومتی بمس و. به پارمندی نوان و. پز رازی کردنی نوان بو. ده‌کو بهشی له نرخی ریککورتی له گول پدکیتی»
لئو گاتندا هیزی سوره‌کی له مهادنی خبات دا دژی وژی بمس، هیزدگانی پدکیتی بو، هیزدگانی جره کورسایه‌کی سیاسی - چدکلری نوتزبان نهم. چالاکي گورهمان خیریک کردنی هیزدگانی پدکیتی بو. به عملاتی دسللات و شمری لاهلاره. له کانی شمره‌گانی فندیل دا، هیزدگانی پدکیتی پهر هیرشی بمس کورت، نک هیزدگانی نوان. گورهمان چدکی دستي پشمره‌گکان: تارچی و بیکیسی بو.
- نهمانوت: «همو دیله‌گاتیان کورشتین»

لئو شمره‌ا زوریان گشانهوه پز نهران، زیاتر له . ۵ کسپان گهرا. له ناو گهراوه‌کان دا: گهرم نهممه، نهمانی م س. مفا نهممه‌ی پانیهیلاتی، نهمانی ک ن و مدهکشی نیلپسی کوردستان. قادری رشید ناسک، نهمانی مدهکشی نیلپم. نهمانه ۴ کس بون له سراتی حش، دهمچی به ریزوه به ری گران پز ناوزنگ. گهراوه‌گانی تریش نهره‌انه ورتی. ریگیان درا بو به ناوزوی خسیان کس‌پونوهی سیاسی بکمن، نهمانوت کورپونیه‌کیان پز پللی کورلوه‌گاتیان کرد. کس ریگی لی نگرین. پاش ساره‌پدک همریان پهر دران.

- نهمانوت: «ژنه‌گاتیان کورشته و، دسلطریان کردوته سر خیزانه‌گان»
دوای گشانهوی سراتی حشک و حش و چدکاره‌گاتیان، همو خیزانه‌گاتیان له ناوچه‌کدا به جی ماوین. له ناو نهمانوت خیزاتی فاتح رسول و لرهشی خوشکی دلازار.. به ریزیکی زوروه رفقایان له گول گرا. همر کس وستی ناوچه‌که به جی بهیلی ولاخی پز داهین گرا و. نوهی پیوستی به پاره بر پارمندی درا و، نوهی ماپوه کس زوری لی نه‌کرد بوا. نهمانی ۱ نالرفتی شوهری کوژدا بو، نهمش ده‌کو دواپی خیزان له نهمانه‌کی

دا نویسی بویان، تا دوا فېشهک نازایانه شعری کړه پر.

- نښتوت، دپاره‌گا و ماله‌ګانېان تالان کړودین»

جېګمې دالعه، تان وروږدوت پېشېکه له نرېنې ګزنی شعرونه کړودواری. دواي کسانوهمېان همسر ګلمېطلي پاره‌ګاګانېان؛ پهلکه و ګتېپ، چېدې نورس، پغلتي و خېرېت، نازوله، دهرمان.. ګوتو دص هېزه‌ګانې پدېکتې. حشع زوړې پاره‌ګاګانې ګزنی تېک داپر، رادېپر، ګلمېطلي نمغوشخانه‌ګانېان خراب کړه پر، پارچې ګرنگې هاوون و دوشکاګانېان دمرهېنا پر پز نويې پدېکتې ګلکېان لي ودرنه‌ګرې.

■

زورې پهلکه‌ګانې حشک، پاسزک، حشع ګوتو دص و دصېمې نېروران پر ناوزنگ. له سر تم شعره ناصېلکېدېکې تاپېدې پشتمنستور په پهلکه ګېراره‌ګان پلار ګرېپره. پهلکه‌ګان له ناروېشه‌ګې مامېلال دا ګلمېګران.

خوښناوې

خوښناوې پر ناوچېه تلېن که شوېنې ژبانې عېشېره‌نې خوښناو. خوښناو پېک هاتره له تېره‌ګانې: سېر مېمېطلي، سېر رسوې، پشتمن ګمې (پشتمن ګملي) و، نمرانېش نېن په چنډ پرمېاپره. له لاي سېروپوه له ګل عېشېره‌ګانې همروې و سړې و، له لاي خوارپوه له ګل پېران (پېلاس)، له لاي روروه‌پوه له ګل ناکز و، له لاي رورواپوه له ګل ګمردې و هرکې هاوستوره. له روي پرمېره‌پېستوه داپش پر په سېر ناصېه‌ګانې مېرګزې شغلاره، ګزېه، هېران، له پارېزګاي همورې و، ناصېې پېتواته له پارېزګاي سېسنانې.

عېشېره‌نې خوښناو سېر ګاېمېدېکې پدېګرېتېان نېره. رېچ، له ګمشته‌ګې دا پر کورده‌ستان سالي ۱۹۲۰، له دانېشتنېک دا له ګل پېاروماقوله‌ګانې پاپان له سېسنانې، که پاسې پدېکتې لېندراي ولايه پدېګرېتوه‌ګانې نمرېکاي پر کړودن، پدېکېکېان وتوېدې جنوري پرمېره‌پېستېه‌ګانې له هې خوښناو نېچې، مېمېستې نوه پر که سېر ګاېمېدېکې پدېګرېتېان نېره کېشه‌ګان په لادا پخا، پلکېر چنډ ګمې له سېر ګه‌ګانې تېره‌ګانېان نېلمېرمېان ګرېره پر پاس و پېاردانې.

سېر ګه‌ګانې خوښناو نازناوي پدېګان هېه، پلام عېشېره‌ته‌ګېان پېپان تلېن؛ سېر و سېران. سېره‌ګانې خوښناو رېتارېان له ګل جوتېاره‌ګان زور خراب پوه و، سزاي نورېپان داين، وډکو دهاووم له‌ګېرنوه پر چاوترساندن و پر سزادان، نصاصې ګوزېان له سېر سېرې زلامې زېشو نلکېتوه و، په پز ي پتې په سېر سېسېرې (درکه زې) دا ګېرېپان پې کړودن.

صديق پدې، پدې له سېر ګه دسېرېشېتوه‌ګانې عېشېره‌نې خوښناو، پا وډکو خزان پېپان نوت صديق مېران، له ګل مېلا مستېا ناکزک پر. قالې له ګاوانېه‌ګانې، که خوښناو و نغنامې پارېي پون، واسپاره پزسېه‌ګان پر دانا ګوشتيان. حکومتې قام له سېر نوه لمرمانې ګرتې نېپراهم نحصد، که نوسا سېرکېرې پارېي پر، دېرکړد. دواي تم روداره تم نغنامېه نېر په لاي حکومت دا ګوت و، پر په پدې له چېدېلمېر ګه دلسزده‌ګانې حکومت و، پشمار پر له دوستکړنې نورسان صلاحدين، سېرمزه خاصه،

لعوی خفیف...

نغور پدگ، پدکیکی که له سروکدهگانی خزشاو، له سروه‌های دس پی گردنی شوری نیلول دا پشناری کرد و، پدکی له تنکه سروه‌کبه‌گانی له پتواته دانرا. سروه‌لجام له گیل کاره‌دسته‌گانی بارزانی به تاپه‌تی علی شمعیان، که پتواتی کرد بر به باره‌گای خوی، تیکس، نغور پدگ چره پال حکومعت و، بر به پدکی له چه‌کبه‌لگره دلسزده‌گانی حکومعت و، پشنار بر له دوست‌کردنی لوسان صلاح‌دین، صفرزده خاصه، لعوی خفیف...

چیا لسان هزاران کس له روشنیر و جوتیارانی خزشاوه‌تی له شوری نیلول و، له شوری حوزهران دا پشنار یون. خزشاوه‌تی به گشتی شاخویه. گونده‌گانیان کوروتنه پناری شاخه‌گانی ماکزک، شیشار، هوری، سغین، پیرام، پنهایی، تاروه‌های خزش و گانی و ناری سازگار و دهنه‌گانی جوان و دلگیر، نازطلاری و، کشتورگال: رمز و پاخ، دانویه، توتن و سوزده نکهان و، دوشاری تری ی خزشاوه‌تی به نایانگه. یزی معریز رانه‌گرن و، پتواته جزای هورموند و زانای لی بر، «گر» ی تنفک و نایابیان دوست نه‌کرد.

پندپک له خزشاوه‌تی

تافره‌تیکس بیوتن دو هیزه دوشار، هیزه‌پک دوشاری رش و هیزه‌پک دوشاری سپی، نندا به کرلی دا پیا پز لروخت. له ریگایه‌کی چزل توشی کاراپه‌ک نیی. کارا لی ی نه‌پرسی: «ژنده‌ک کزله‌کعت چه‌ا؟»
ژنده‌ک تلی: «دوشاو».

کارا نه‌پرسی: «ته‌پلروشی؟»

ژنده‌ک تلی: «پلی». ژنده‌ک له دلی خزی دا تلی ته‌گسر لیم نه‌پوی ریگایه کرپاریم لی پندا پی لیم پگری باشتر نه‌ لعوی شو ریگا دوه‌ به‌پوم؟
کارا نه‌پرسی: «تعتوتم تامی بکم؟»

ژنده‌ک تلی: «پلی». کوله‌کی داته‌گری. دسی هیزه‌په‌کیان نه‌کاتوه.

کارا پنه‌په‌کی لی نندا و تامی نه‌کا. نینجا تلی: «حمز نه‌کم توی تیش نام

بکم»

ژنده‌ک ملی هیزه کراوه‌کی به دستوره نیی، دسی هیزه‌کی تیش نه‌کاتوه به دسته‌کی تری نه‌پگری. کاراپه دسی نه‌کا به پاری کردن له گیل ژنده‌ک و دسی نه‌ا پز ران و ناوگیلی. ژنده‌ک نینجا لی نه‌کا مسمستی کارا چی بوه، بلام کعوت بوه هطروستیکی دوزابوه؛ دسی له هیزه‌گان پز پندا، پز توی خزی له کارا پیا‌زی، دوشاوه‌کی نه‌ری، دسی له هیزه‌گان پز نندا کارا سواری نیی. ژنه له دامادی دا نازانی کامیان هطبوی، تلی: «وای له قوتی! وای له دوشاوی؟»

نصه لوتنی «تیه‌تاز» و «حیز لرستی» ه له زمانی کوردی دا.

چونه بالهسان. دلی بالهسان به ناری گرتدی بالهسانوه نار نه‌را. کعوت بوه نیوان زلمیره‌په‌ک چه‌اره؛ ماکزک - دهره شهر - پاری خمتی. زلمیره‌ی هوری - کلاواکام

- پنی همر. چای شیار. رللهاتی سر به سلیمان و. رللهاتی سر به هملیر بو. دولیکی ناودان و. له ناوایی بو. گوندگانی، شیره، دماش، میرگسمر، ختی، تونی، زنی، چیره، وری، سلوک، میراوه، گانی پوره، نمدهک، نمگیز، نواوه، دواوه، زیره، همرط، همرک، سیره.. له پناری نم شاخاتدا بون. پاره‌گای سلیمندی چواری په‌کیتی له بالیشان و، پاره‌گای لایمده‌گانی چره؛ پارتی له بالوکارا و، حشع له شیخ وسان و، حسک له. جاده‌په‌کی قیری گرتنگ به ناوبراستی دله‌کدها گراپوره رانیسی نمست به خلیفان، واته به جادهی هملیر - حاجی همرانوه.

چهند رللی له بالیشان مایه‌وه، خلیکی زور له هملیر و سلیمانوه هاتن بز لامان. سلیمند چیره چیکای خزی. سولمنی تپه‌گانی؛ سلیم، همری، گزسرت، دهشتی هملیرمان ریکستوه و، همدی تالوگوزمان له سرتپه‌کان دا کرد. همدی له هیزه‌گانی حسک گشا بونه‌وه ناوچه‌گانی نازنین، ساقولپه‌کان، دهشتی هملیر..

بهره سلیم

دای چهند رللی له گیل تپه‌گانی سلیم، گزسرت، دهشتی هملیر، کبرک، گرمسان، سه‌گرمه.. به شاخی همری دا چوین بز نازنین. نازنین له پناری سلیم دایه. گوزنه‌نمشت هیران که تاوندی بهره‌بره‌پاتی ناحیهی خوشا و. گوندیکی ناودان و خوش و گانی زللی تی دا بهره‌ریز و پاشی خوشیان همر. پاشه‌گانیان زللی همار بو. همار نازنین به ناوانگه. قرش و شیرین و میخوشیان همر. سرگی نا‌پایان لی دروست نه‌کهره. په‌کیتی له ناو خلیکی نازنین دا نندام و لایه‌گری زللی همر. کوسملش ریکستنکی پاتی همر.

ملائی مانشخور

پش چهند رللی له پیکادانیک دا، له نیوان مفرزه‌په‌کی په‌کیتی و مفرزه‌په‌کی چودا، پشمرگه‌په‌کی په‌کیتی کوژا بو. ترمه‌که‌پان یوه بوه نازنین به‌نین. ملائی مزگوتده‌که سر به بعض بو، نه‌به‌شت بو ترمی پشمرگه‌که به‌نه مزگوتده‌کی و، له گوزستانی ناوایی دا وه‌گرموسولان کفن و دفنی پکن. وت بوی: «نماته کاشرن» پشمرگه‌که خلیکی نر ناوچه‌په‌نور، ملاکیش نه‌پانی بو، تمبا نموندهی زانی بو که پشمرگی په‌کیتی بوه و، په‌کیتی پش لور گاتدا شکا بو.

ملاکیم پانگ کرد، همدی سمرزشتم کرد، وتم: «تو نوژ به پاره نه‌کی، همر نوژی به پناری نه‌کیت، نه‌گرم معاشه‌کیت به‌ن، تیر ملاپاتی نا‌کیت و، رمنگه واز له نوژ‌گردنیش به‌نی، کچی حلت به خرت دواوه بی نوردی نیمه پانی به کارمان نانی ی و، نه‌پلی له گوزستانی لسلام دا پانین، نمی لیره بوی» گابرا له گانی خزی نترسا و، پشمانی له سه‌گانی درنبری، پلام پاینم به سه‌گانی نندا داوام لی کرد ناوچه‌که به جی به‌پلی.

دای چهند رللی به سلیم دا چوینه دلی ساقولی. خزم له ساقولی سروجاره و، هیزه‌گانی ترش له قلاسیج، زبارت، سوسی، گرتکه.. پلاو بونه‌وه و، پاره‌گایان داتا.

سفره‌زدگانی حسینک زیارت له ۲۰ توتومسیلیان له دوی خزیان په شارده‌راوایی په جی هیشت پر. توتومسیله‌کان نموی هی خلطک بو دامانوه په خاونه‌گانی و. نموی هی حکومت پر داپش گران په سر تپه‌گان دا. لم میراثیه منیش پیکایی دجل کابینم پی برا. تپه‌گانی همیری، سطین، دشتی هویلیر، کوسرت.. مان ناردوه شینه‌گانی خزیان.

ساقولیدکان

ساقولوی چوار گورندن له ریزی پدگ: سروچاوه، گورتک، سېنان، گسلی. هروچاریان کورت پونه پتاری سطین پرامیر شاخی بنجیوی.

«ساقولوی» رنگه کورتکراوی نیساحیل قولی بی. قولی په تورکی نازیری واته: پهنده، کزیله. هتا نیستایش له تیران دا عیقلی قولی، حسین قولی، رزا قولی زوره که له جیگای عبدالعلی، عبدالحسین، عبدالرضای عربی په کاری تمعین و، له گوردی دا نمیی په پهنده عیقلی، پندی حسین و پهنده رزا. ساقولوی واته پهنده سایل. وگورتک: وکو لیره ناوی گورنده له پشدر و باله‌کایتی پش هسان ناو هیده. گورتک: گردک، گردلکه. گردی پچوک.

سروچاوه، سروچاوه‌کی گوردی ناو و چنده کاتیدکی لی پر. رز و باخی خوش و سپنداری راست و بالا پریان هیر. کوپخا عزیز و کوپخا عهیده همدوکیان له سروچاوه داتنیشتن دو پساوی گوردی پرمو و پریزی ناوچه‌که یون. هروچنده خرمی پدکتیری یون، پلام له گل پدک ناگوزک یون. کوپخا عهیده په مثالی له کوپه خوند یوی. خرنه‌وار و تیکه‌شتر یو.

دولی ساقولوی پستراوه په دولیکی ترمه پی ی تلین دولی تمسحان له سر ناوی میزوپ تروا نمیی. په درلایی دوله‌که هزاران گوردی لی په. وکو داتنیشترانی ناوچه‌که تگسیرنوه لم دوله‌دا شریکی قورس له تیران تمسحابه و کالره‌کان دا یوه. ژماره‌کی زور تمسحابه کوژاون و، لوو شیتاندا نیژاون. پلام هیچ پلکه‌به‌کی میژوی پشویانی لم قساته ناکا. رنگه تلسانه بی.

له ناوی رویاری میزوپ دا له ناستی جلی کاتیدک همنه‌قولی گورلوه. ناوه‌کی گورمه زورچار پشمرکه په زستان خزیان لی نشت.

شیرنهرای هندی قولله و قلا له ناوه‌گرد سابر. ناوه‌گرد پشیکه له زلمیهری سطین خلطک نیانوت هی سردمی مهر محدیدی میری سوزانه. نمیی پیش نویش ناوه‌گرد قلا لی یوی، چونکه پدکی له لشکر کیشیدگانی والی پلهاد بز سر میره‌گانی باپان لم دوله‌دا په گرتی ناوه‌گرد نولو یوه.

چند وشه‌مک لوو ناوه بیست وایزاتم وشعی تاییدتی خوشاوه‌تی یی، چرنکه له شزی تر پاو نموین، لوانه:

توک: ناو قورگ، گورو.

خزی: تراسی ناو گورو. وکو: خزی له توکدا هیشک یوه.

کپیک: تپله سری شاخ. وکو کپیک خاتزاد و کپیک شیلانه له سطین و کپیک حصداغا له پنی همیر. رنگه تمیش له کپیر، وکو لوتکه له لوتوه داتاشرا

گلف: هروشه.

شیلو: لیل بوی ناو.

زیندی: نسی.

فشه

که گه‌بشینه خۇشناوه‌تی، به گاتنوه به هفتدی له لمرمانده‌کانی هیزه‌گم وت: «لیم نارچمیدا سجد گاکه فشی کردوه به بار. نوحی فشی زل و دروی گوره بکا دهراری نازایه‌تی خزی به پیاریکی ره‌شید ناو دهره‌کا. نیروش تا لیم نارچمیدا این به نارمزی خزان فشه بکین!»

له گردن‌پکی خۇشناوه‌تی دو کویخا خزمی نزکی به‌کتری، به‌لام له گیل پدی ناکورک بون. هردولا پان کورده‌روور و دۆستی پیشمرگه بون. نسیست ناشتیهان بکسوره. گردنه‌کمان دوزمانه‌تی تی دا نئمنا و. نئمیش له به‌گرتنوه‌تی نوان قازالمجان نه‌کرد. سامان و روستعم راسپارد پر بکوتنه به‌نیا‌نوه و. خرمیکی ره‌خستنه‌پان بون و نیش دوا قسبی تی دا بکم. هردولا ره‌پیشان نغواند و ملیان نئمندا و. سرجه‌کانی به‌کتریان قهرل نئمده‌کرد.

پدی له نارین‌یکوره‌کان سهر نه‌کا به قسبی خوش و نامزگاری کسبان نایه‌ته سهر ریگای ناشتیه‌نوه و ره‌یکوتن. له مزگوتنه‌کدا که نوان و. زوی پیشمرگه و لمرمانده‌کانه‌تی لی نعی. نعی: «نغانن له دی پدی گرمیان له گیل دو کس زور خرمیک بون ریگان به‌نینه‌وه. کملکی نه‌گرت بز نوحی نازاوه‌که بکوتن‌نوه هردوکیانم گرت. نوتم پی دا گردن و. هردوکیانم سرتان. نیر ناوایه‌که یزگاری پر له دستیان...»

پدی له برادره‌گاک هاتوره به پیکنینه‌وه وتی: «تو به نسیست وت فشه بکین! مهبست نوه، پر: فشه بز خزمان بکین یا بز خملک؟ وتم: «بز خملک» وتی: «فلان فشه بز خزمان نه‌کا!» چیره‌گکی بز گرامنوه کردمان به پیکنن.

گرد‌سور و حصامزک

لیم مارمیدا دو پالاک پیشمرگمی گوره پر. له سراتسری کورده‌ستان دا دنگیان دایه‌وه. به‌کیکیان بۆسه‌پک پر ته‌پی ۲۱ ی گورگ له حصامزکی نزیک کزیمه بز هیزکی هارمشی دزگا سهرکوتکوره‌کانی نایه‌وه. ۱۸ کسی تی دا کوزا. زلفیان لکوتی بون. نوحی لریان، خرمیک بز له گرده‌سور ته‌پی ۸۶ ی دشتی هولیر کرده‌پان. هیزکی گوروی جهیش به پشتیرانی کزیمه‌چر پوه سریان. هیزه‌کسی حکومته‌پان شکاند و کوشکاری زلفیان لی گردن و لاشی کوزاوه‌کان له شره‌کدا به جی مان.

شعابه‌چمپل

له سهرچاره، له ژورده‌کسی بهرام‌پیرمان تاقی له پیشمرگه‌کان بز پارزگاری نسه نغوسان، روزیکیان پدی له پیشمرگه‌کان هات وتی: «هسومان توشی گری بون»

درگ و ملی پشان دام گرشیکی زودی گرد بو نمیشزانی له چیموره توش بو. زیاتر له ۲۰ پیشمرگه نمخزشی پشیمان گرت بو. لهوانه بر یگانه نیمش. پزیشک هات سیری گردن. چارشی نمخزشیهدکی دوزیموره. نهر همو روژی به ناری شلمین خزان بشون و. جوری دمرسانی بز نوسین. خنیزانی پی بهخون. فسانله و کراسی تازه له بر یکمن. نوبهگانشان بگوزن یا همسو روژی له بر خسزد عقلی بهخن.. تا چاک نیمهوه. لور هلموسرجدا کاریکی گران و. مسرخیکی زود بو. عموالان ناره بز ریکخلوی هملیر دمران و جلوهگ بهن.

ویستم خزی پلاو پرنوهی پلوزموره. دوی توژنموره دمرگوت کوریکان له گفله له میزه نم نمخزشیهدی گزوه و لی ی کژن کرده لسی نه کرده. به نمفقت همو روژی جلوهگی پیشمرگهگانی تری له بهر کرده و. به نوبهگانی توان نوستوه. بهم شهویه همویان گرتیانه. نمسه چنانه (موظف صحی) هیزهگیمانه و. ناری شمهابه و. خلگی خاتملینه.

دوشتی نم گایرام به لاره سیر بو. پیشمرگه نخبی خزی له سیر هاوویکی به کوفت پدا. کچی نم نمخزشی تی دا پلاو کرد پرنوه. له کاتیک دا خزی له براری نمدروستی دا کاری نه کرد. بیرام دا له پیشمرگایندی دمری یکم. پلام پیش نوه نیوه گانی یکم بز نوهی جاریکی تر تاوانی وا دیاره نهکاتوه. بانگم کره زورم لومه کرد و. وتم: «له بهر نوهی تر نم تاوانت کرده. لهوانه به خلگی تریش توش یکمت. بیرامان داوه بتسوتین» به تورهیموره به پیشمرگهگاتم وت: «بیمین بیسوتیان» کایرا تا ماسوهیک وایشزانی به راستی نیمسوتیان. شمهابه له پیشمرگایندی دمرکا. پلام مانگی زبازی پی چو تا پیشمرگه نمخزشهکان چاک پرنوه.

مغرمزهگانی جوده. به تاییدی هی حسیک. گوتته هلموسین: هندیکیان هاتنه ناو یهکیتموره. هندیکیان چونه پال رژیم و بون به جاش و. هندیکیان له بهرانهیموره چون بز برادوست و بارزان. چهکداری جوده له ناوچهکدا نمسا. دوی چمند حلقهیک منیش نهر نیمش له ساقولیهکان تروار بو. گرامموره دولی پالسان.

معلای خفتی

ماوهیک له لوقاخانهکی گوندی «خفتی» دایزم. خلگی خفتی و. دانشترانی ناوچهکه به گشتی له گفله نیمه دوست و هاوکار بون. معلای خفتی خلگی نم گونده بوه. له ناو میژوی کوردا تاوانی خیانتهی گهوه له نهوه و نیشتمان نهدرته پال دو معلای: نهریسی بتلیسی و معلای خفتی.

دوی شوری چالديران. بشی زودی سغزمینی کوردستان و. میرایهتیهکانی کورده گوتته ژیر دوستی عوسانیهوه. هفتی کس تاوانی نمسه نهفته ملی معلای نهریسی. به پی ی لیکولینوهکاتی من؛ معلای نهریسی میژونوسیکی گهوه و ناگادار و. دیپلزماتیکی زانا و زیردک و. کوردیکی دلسوز بوه. نوانی نم تاوانی به پال نودن هیچ بهلگهیک میژویان به دستوه نه. نوری نویالی داگیرکردنی کوردستانی له مل دایه دیرهکی نار میرهگانی کورده بوه. نهک نهریسی بتلیسی.

به گویری پندو پادی ناو خلطک و، گپرانمودی هندی له سپړونوسه گانی کورده .
 واکو: حوزنی موکراتی له «میرانی سوزان» و هلاکین سجادې له «شورشه گانی کورده»
 ۱. ملا محمد مهدی خلی، پدې له ملا گنوده گانی سرده می خزی و، موختی مېرپاتی
 سوزان پوه، که لشکری تورک هېرشې هېناو ته سر میر محمد مهدی میری سوزان، ملا
 محمد لغزای داوډ: «په رنگارنگی لشکری خلیفې تسلام چاتیز نه و، هرکسی شمېری
 له گڼل پکا تلای ته کمری»، له تلپاسی نم لغزایدا لشکره گانی میری سوزان پلا پان
 لی کورده، میری سوزان خزی داوډ په دست لشکری تورک کورده. په گپراوی روانی
 نمتسولیان کړه و، هرگیز نه گپراوه و، هوالی نېو. میرپاتی سوزان کوتای هات.

مطیخا

حوزنی له کتبه گانی دا: «میرانی سوزان» پاسی کتبیگ نکا، واکو سرچاوی
 سرفه گانی بز گپرانمودی روداره گانی سرده می میر محمد په ناوی «مطیخا»، که میرزا
 محمد مهدی ولایت نیکار په شعر علی بستوه. چلیلی چلیلیش له پدې کتبه گانی
 دا دمرپاسی «میرپاتیبه کورده گانی ناو تمپراتوری عوسانی» پاسی دستوبکی نم
 کتبه نکا، که لشکری روسپای قیسری له شوره گانی په کسمین چنگی جېپانی دا له
 داگیرکردنی رواندزا دستی کورته و. له پدې له کتبه خانه گانی په کتبی سلفیتی چاران
 دا پوه، په زور ملا و خوندواری ناوچه کم پرسی و، چندی سوزاخم کړه، نه له لای
 کس هېو و، نه هېچان لی نژانی.

حوزنی وا پاس نکا میری سوزان کانی تاسنی له روستی ولایو توده، تاسنی لوی
 دمره ناوډ یز دارشتی چه که گانی. رنگه نمه وایی. پلام دانتشتوانی ناوچه که، واکو له
 زمانې پادوپا پیرانیانوډه نمایانگپراوه: هرچی پارچه تاسنی شکاو و نال و، حوزوش له
 ناوچه کدا هېره کزبان کردو توده، لولای تزه کانیان لوه دوست کورده نک له کانه تاسنی
 روستی.

حسن مارگر

پدې لمر پشمیرگانی شاهز علی یزاد پون، له دسته گانی من بی، کوریکې
 گرمپانی ویا پوه، ناوی حسن پوه. پشمیرگکان ناویان ناپو: حسن مارگر، چونکه مار
 و دوشکی نه گرت و، ترسی پشمیرگ کانیسی له گرتیان نمشکاند. حسن شاره زاپه کي
 زندی پیدا کړه پوه له مار و دوشک و جزوه کانیان دا.

نومندی من گرام له سیرانسری کورستان دا مار و دوشک هېه. ماره کان،
 هندپیکان زهراوین و هندپیکان زهراوی نین، په گشتی گوره نین، په ده گمن هېه له
 سه تریک دیزتر بی. هیزه پها، که له هندی شون پری ی تلپن حزیا پا شامار، له
 فزولکفوزدا پاسی نه کړی، ده پادېکی نطسانه پها، په راستی نېوه، پا نواوه.

لمر همر سالاتدا، نومندی من پیستومه، تنیا دو چار ریکوتی کورده مار په
 پشمیرگپوه داوه. نموش له تاریکایی شوه د تپان دی پوه پینان بی دا ناپو.
 مار، چند جزوی هېه، واکو: تهر مار، رشمار، زمره مار، سجه مار، سرفه

مار، سپسه مار، شله مار، گویره مار، کوله و میاب، کوله گویره.. هندی له مانه له هندی شوین هن و ل. هندی شوینی تر نین.

ترله مار، پچکی مار.

مار له زستان دا سر نیی، له بهاردا گاژ فیری ئه دا، نهگزی پا سپه ئه دا، که مائو پا فیری نیی تلپشکینی، بز و لاشن نهگزی و، بز پشتوان پچکه نهخوا، نهگزی ناوای نهدی به زوی بی وزمن نیی.

دویشکی چهند جوری گموره و ناوایی و پچوک و، زرد و وش و کالی هیه، جوره کانی و ناوه کانی به گویری ناوچهکان نهگزی: چه بهاله، گلاشوم، سزلسوله، چه رواحه، دهاره کۆل، دویشکه وشه. هی هندی ناوچه گوشتن، به هر کسبکوره بدن به دهگمن له مردن دهه باز نیی.

حسین زور و زو ماوهیکی باش خفی و نه کرد، به دای مار و دویشک دا ناو کلهکی بورد و چم و پوین و کۆ و کلهمر نهگرا.

که ماری نهوژیهوه بزگتی ملی نهگرت و، پشیک پا گزوهیهکی پنی له دانی گیر نه کرد. دانی هه نهگشا نهو سا یاری پی نه کرد. زور جار بیری ئه دان.

که دویشکی نهوژیهوه چلهکبهکی نهخته سر پشی. دویشکه که کلکی کلاه نه کرد به چلهکبهکه به دا، گری ی پیش چهوهکی نهگرت و، به ششیکی رفق نوکی چهوهکی، که زور گورت و له مو پا بکتره، نهگاند، نهو سا نی خسته سر دستی یاری پی نه کرد.

تا چینه بیری مرگه حسین له گلمان بو، نیش پهرستان پی ی نسا، رگم دا بگرهوه ناوچهکی خزان، له چالاکیهکی پشمرگدا کۆزا.

*

چهند کسی له کاهه کانی ناوچهی ههلهیر له ناو خزان دا گوتیه نه قسه و قسولک که گوا یا من سلیمانچیته نه کم، ههچی خلکی سلیمانی نیی رگای نادم کاری پدینی و باوری پی تا کم.

روژیک له بالهسان گویونهوه کم پی کردن بز نهوی نم گسهبان له گیل پاس بکم، به ژماره نهنامانی م س، ک س، مستولی ملبهندهکان، نهنامانی ملبهندهکان، لهرسرای ریکهراوه کانی کومله، سرتهبه کانی پشمرگم.. بز پاس کردن و بهک به بهک شوینی له دایک بون و گهوههونهانم بز رو کرد نهوه. دهرکوت نم گسبه ههچ پناهیهکی نهو. نهجا پم و ن: و تم بهرگه نهوهی نهوه سهره. نهوه خزان به نهتر ناسرناهبست دانهن. ههدهیکان خوی به گزمزیست نهزانی. نهو به لاکانهوه گرنگ نیی مستول خلکی گوی به؟ بهلکو چهند خزمی شورش و کومله و بهکیته نهکا و زوچار سروا چنده نهدهای گهوه پی، بهلام نهو هه له کونی قازانه کانی خویه نههینی.

■

پاره گاهی من که له قوتابخانهکی خفی دا بو زو قهرمان بو. چنگی عراق - نهران له ناوچهی حاجی توهران زو گهرم بو. ههسو روژی چهند جاری پوله لهرکه و هالهکی پهری عراق به سر خۆشاههکی دا نهچن بز مهبانی شه. ترسام روژیک نهش

بروردن ومان بکن، گویزما توره سر «کاتی ببرد». شونته کئی قام و، بو خنهاراستن بچ و پنا و، تاشمیری زوری لی بو.

رقی نافریت

خوئی یه کسمی شمیری جسد توراو بو. تورا کاته من تاوم کسوت بیه ناوان. دوسته کانی جود به خراب و، دوسته کانی به کیتی به چاک تیان توراوم.

روژکیان پوله فروکئی صیراق وگر شاره زمره دوالی وروژاو نظرین بمر و ناوچی حاجی نورمان. نیمه له «کاتی ببرد» دانیشته بون، وگر روژه کانی تر خنکی گاری روژانسی پیشمرگه بوم. حلی چکزل له خنکی بو، ناسمه کئی بز ناردم نویسی بی؛ دو کچی ناسپارم له سلیمانیه و هاتون تیانوی بین بز سدرانت، له گسر ساوت هیمی بیانیسی. زردم پی خوشی بو. حیزم ندره نمخی کشتی گزوی دانیشته کاتم، که به زوری له گدل پیشمرگه و لایبی بو، بگورم، ولام دایره بیان نیوی.

کچه گان گیشان به گسری پیشوازم کردن و به خیر هاتم کردن. پیکره دانیششین. پیشمرگه گان تاو و چایان بز هینان. پرسپارم لی کردن: تاوان چه و، خنکی کورن و، تیشان چه؟ هر دو گیان لمراتیم بون. به گکیان خنکی لای کورک و، نوی تران خنکی لای سلیمانی بو. گورکبه کیمان چلوهرگی ناسایی له بمر و، شوی کرد بو پلام له سر جیاوازی بمر و بوی سیاسی له گدل میرده کئی ناگورک بو، نم سر به جولا توبی کورد و میرده کئی سر به حکومت بو. سلیمانیه کیمان نالمره تکی بالابرز و چلیکی کوردی وازاوی خنکی له بمر کرد بو. هیشتا شوی ندره بو. به دم و دواتان دا وریا و زهره و تیکشتو بون..

وتم: «هیچ کاریکی تاییدتیا هیمه به من بکری یزتان بکم؟»

ولیان: «هیچ کاریکمان نیه. هاتون له تریکره تمعاروف و ندره کات هیمی هندی مرناقشت له گدل بکمین؟»

وتم: «فروما به تارمزی خزان مرناقشه بکن»

سلیمانیه کیمان پرس: «پاورت به خوا هیمه؟»

به لامره سیر بو مرناقشه کانی بمر پرسپاره دس پی کرد، پلام تیکشتم خزی به چنپیکی نازاد بفرواز و سمره ست و گراوه نغزانی. وتم: «نوره شتیکی تاییدتیه، پموشی به وروژانی مرف خیره، هیمه»

وتم: «نه! تو سکرتهری ویکفراویکی مارکست نیی رشی ناشکرات هیمی؟»

وتم: «نوره شتیکی تاییدتیه، کار له پاورتی سیاسی ناگا، له نار تیسدا زور کس هین پاورتی قولیان به خوا هیمه و، له هسان کات دا خوششان به مارکسی نغزانی»

وتم: «نوره به پیکره ناگولم، یه کی که مارکسی بی نیی مادی بی...» له سر نیمه روشت و، بملکه و بیانی مارکسیه کلاسیکه که توندموه کانی دوباره ندره دود، زوری له گدل خنریک بوم تا پسه کم پی گوری.

هاته سر کیشی زن، پرس: «روشت پرامیر به زن چه؟»

کردم به گاتنه له گلی، وتم: «زن نیوی کومطه و دایکی نیوه کئی ترشه»

وتم: «مهمتم نوبه: روشت پرامیر به کسالی زن و پیاو چه؟»

وتم: «له گزقاری کورمه‌لدا و تار یکی دریز له سر کیشی تافرت پلاو کراوه‌نمه من نوسبرمه، لموی دا پاسی پدگسانی ژن و پیانم کردوه.»
 وتی: «تمی بز رگمتان نعداوه به ژن، و دگر پیان، له سر شه‌کدا به‌شدار بن. توانمیش که هاتین له پیر نموی ریگی کارگردنیا نعداوتی وازیان هیناوه؟»
 وتم: «تمه به هزی چمنگی پارتیزانیمه خزانتمه ناچه شاخویه سفته‌کانمه، نو ناوچانمیش به هزی دایرانیمه له پیشکورتی شار و شارستانی له ریزی ناچه هیره دو اکوتو کاتی دنیادان، ناتوانین به پله و به زود به‌روچین و تارمزه‌کاتی خومان به‌یمه چیمگی قاتونه‌کاتی توان.. ناچارین ریزی نمرته پاوه‌کانیان بگرین، نه‌گینا داتیمین و درمان نه‌گین.»

زود به‌یمتی جیرواچوری فلسفی، کورمه‌لایمی، سیاسی، لمره‌منگی.. پاس کران، پاسه‌کان سهره‌تایان همر گزقاریان نمو. له زودی دا به‌روسان جیپاواز بو.. به‌لام بز همره‌وگسان خوش بوین: بز من چونکه ماویه‌ک بو مانه‌ی شورشور یکی به‌یوره بوم و، زود له مسیژ بو گسوم لمر جیوره پاسانه نموی. بز نمو، چونکه نه‌پسوانی به نازادی به‌روا کاتی خزی بز یگی دهریری که به جیدی گری ی لی نه‌گری و، موناقتشی له گدل نه‌کا.

زیک همسر کورتوبونمه. گشتوگزانان نمونده‌یان لق و پوپ لی به‌یوره، ناسپاویدگی شو تمنا چنند سمعتمانی وها قول کرد بو. نتوت زور له میزه پدکتری نمناسین، بیه وها به راشکاری نعداوین. وستم به توتومیل روانه‌مان به‌کم بز ختی بز لای منطی پا بز شو شیمی خویان تمناوی. تاروم به شوین شولسیره‌کدا و، وتم: «تمناوی بز کیری بوین؟»

له تار چنند تاشه پهره‌یکی قوچ دا له سر لبادیک داتیش بوین، پشتمان دا بو به ریزه چپای دمه شمر - پاری ختی و، دلی پالسان و ریزه چپای همری - کلاو قاسم - زینتیر به‌راسهرمان بو. شونیک هتا پلی خوش بز سمرانی خعلکی شار و، رومانسی بز دلنار و دگراز و، لایم بز پیشمرگه..

کچی تایین پر به دل حنزی نه‌کرد به‌یمتیه دویزه به پاسه‌کاتی بنا، منیش پر به دل، حنزم نه‌کرد دلی راهگرم، به‌لام نهمتمانی چونکه له گسو پاسی ناو پیشمرگه نه‌راسام، نو گسه و پاساندی شو نرخی فلسیکی بز دانشمان و، لای واپر نهی لی ی باخی بوین.

پیشمرگه‌که توتومیله‌کی هینا. داوام لی کردن سوار بن له گلی، کچه به روگژی و به دلشکاری هستا روشت. ترمز له دلی خوی دا قینیکی قولی لی هملگرت بوم، نمونده دلگران بو بو: له پلینه‌کی پیشمان بومه که داوی له نمزشخانن ناومندی کار بکا. له ریکشانی وازی هینا و، له هر جیهیکی بنی بکراهه حنی تاوتنار نه‌کرد به دوژمانیتی ژن و، تمیوت: «پاوی به پدگسانی ژن و پیان نه و، رقی له ژن»

له کاتی راگرتی شری به‌ص - پدکیتی دا سالی ۸۴ هاوسره‌کم له نمزشخانه بز هسلباتی له دایکوتی لما کتوت بو. تم خاله له نمزشخانه چو بو بز لای، لی ی پرسى بو: «نژ ژنی فلانی؟» وت بوی: «پلی» لی ی پرسى بو: «چون نتوانی له گلی همل بکمی؟» وت بوی: «بزی؟» وت بوی: «رقی له ژن» تم به‌یمتیه تا چنند سال به

دواسعه پر، گمبشت پرموه دم چمند تافره تکی ناسپارم. چارکیان له میانې لاسدا
 په کیکیان لی ی پرسیم: «پچی رقت له ژندا»
 وتم: «پدکی لور شتانی له ژبان دا حزم لی پتی ژندا کی تصبی پی وتی؟»
 وتی: «وام بهتو»

سرلرنی چپورکه کسم هاتوه پسر. پگوسان من نم نغانی نغاسه کسې وهما
 تشکیتوه و ثور جوړه په ری کرده په «تیهاته» داتنی، نهگنا په جوړیکی وهما رملعارم
 له گڼل نکرده په دلی خزش و خهایی ناسودره پگمیتوه.

✱ ناژاودی ناو ندهپان

سالی ۱۹۶۹ په پریانکی م ق ث ریگی دامیزاندنی په گیتی نوسرانی کوره
 درا. کاکه مسم بزتانی و ناقسی له نوسرانی کوره داوای نیجازهپان کړه و، نیجازهپان پی
 دان. زوری نغایاند بهانی نازار خوشنرایوه، نغوش خرابه ناو دسکوتو کانی نازاروه.
 تم په گیتیسه، نکرچی له چار تصنی دا پهرمی ندهپی زوری له دوی خزی په چی
 نغیشتوه، پلام له روی سپاسهوه دوی ناشیتهالیخ خوی نددواند و، نهچره ژیر پاری
 زور و گرشاری بهتوه.

بمسم کوری زانباری کوره که چاران دزگاپه کی سره مخز پر، بهانی نازولیش
 سلانده پری، کړه پر په پشی له «المجم العلی المراقی» په ناوی «الهسته الکرویه» وه.
 نهبریت «په گیتی نوسرانی کوره» پش هلمبرمشیتوه و بیکا په پشی له «اتحاد الادباء
 والکتاب». نوسرانی کوره له ناو خزیان دا ناکوژک پون له سر نغوی بچنه ناو په گیتیسه
 هیراقبه کوره یا موقاطمعی پکن. (عبدالامیر محله) چمند کوزونه پدکی له گڼل کړد
 پون. عبدالولسمیر نوسرا راویزکاری روژناموای صددام و نوسری چپورکی «الاهام
 الطوبه» پر. هندی له نوسرانی پمیرنیدار رمی نیمیان پری. نیمش بزمان نویسن
 چن نوسرانی گڼل کسمان له مبدانی پیشمرگمی و سیاسی دا پاورمان په نیمه همه،
 ناوها نیمش له مبدانی نویسن و ندهپی دا پاورمان په نوسرانی گڼل کسمان همه،
 پیراردان لور پاره پوه بز خزیان په چی نغیلین و. هر پریاری پدن، نیمسه رزی
 پیراره کیان نکرین و، په هی خزمانی نغانن.

نسمان موقاطمسمان پکرده په، یا پشدار پرتابه، بمسم ریگسراوه کسې هر
 هلمبرمشاندوه. بز نغوی هندی دسکوتی قانونی په دس بهیان کورته گتوژک له گڼل
 (عبدالامیر محله) و زوری نیملام (شقیق الکمالی). شقیق کمالی پلینی هندی
 دسکوتی تایم پی داپن. له سر نغوه زوری نوسران رمان وا پر پشداری ریگسراوه
 هیراقبه که بن.

ناکوژی دوردوژنی ناو جولانوی کوره و. ناکوکی شخصی، له ناو نوسرانیش
 دا رنگی داپوره، نوسران له ناو خزیان دا ناکوژک پون، نمانت تاوانی نارومان ندهپه
 پال په کتری. کارپه کی کزونه شوپی په ناوی حصه سمعد حسن، که خزی په چپوکی
 ترننرو و، په نوسر و شاهر و مخندگر داتنا، نامیلکمی نوی پو داپوی په دزگی
 راگماندن پی گیتی بزی چاپ پکن. له نامیلکمی دا په زمانی سرسری سرچاده درا
 پر، چپوری پیسی په نوسر و ندهپه کانی کوره داپو، نیمتهپاسی کړد پون په ترسوکی،

جاسوسی، جاسایه‌ی بی‌عس... ناسلک‌که‌که پلاو پرووه، پلام دهنگی تارن‌زایی له همر نوو‌یه‌کانوه پمز پرووه. چن‌دین تو‌ن‌ن‌ر و نام‌هان نارد و. نو‌ی نو‌انی زور نارم‌عت کرد بو، نو‌ه بو: ناسلک‌که‌که، دزگای راگ‌ه‌اندنی پ‌ک‌تی چاپ و پلاوی کرد پرووه.

له س‌دا ه‌لم‌ه‌کی منی تی د‌بو. له گ‌تی چاپ کردنی دا نو‌سلان په پ‌ست‌له له منی پ‌سی ح‌مه س‌ع‌د ناسلک‌ه‌کی ه‌ناوه ب‌ی چاپ ب‌ک‌ن. ب‌ک‌ن یا نه؟ من‌ش بی نو‌ی ب‌ز‌ام یا پ‌س‌م ناو‌رو‌گ‌ه‌کی چی تی د‌به، یا نو‌سلان ب‌م پاس ب‌کا، په گ‌رو‌ی د‌ه‌ش‌کردنی س‌ره‌ای «نان و نازادی» ب‌ز نو‌س‌ر‌انی گ‌رود و‌م پلاوی ب‌گ‌ن‌وه تو‌س‌ز نو‌سلان خ‌ز‌شی نو‌ جو‌زه نو‌س‌ت‌انی پی خ‌ز‌ش بو. له س‌ره‌اوه نه‌گ‌ر نو‌سلان تم ه‌لم‌ه‌ی به من نه‌گ‌ر‌ده، تم پ‌ز‌مش دو‌ست نه‌شو.

من گ‌وت پ‌وه ه‌لم‌ه‌س‌ت‌کی د‌ژ‌ار‌وه: له ل‌ه‌ک ه‌مر نو‌س‌ره‌کان له من ز‌ر بو‌ن و گ‌لم‌هان لی نه‌گ‌رم، چ‌ون‌که په ناگ‌ه‌اری من پلاو گ‌را پرووه. له ل‌ه‌کی ت‌ره جن‌و و ن‌ت‌ه‌ه‌ه‌گ‌انی ح‌مه‌س‌ع‌د راست نه‌بو، و. نه‌گ‌ر له دزگای راگ‌ه‌اندنی پ‌ک‌ت‌ه‌وه پلاوی نه‌گ‌ر‌ده‌ت‌وه ه‌چ ترخ‌ش‌کی نه‌شو. لم پ‌ده‌ته نو‌س‌ر‌انه ه‌بو، که پ‌ص پ‌ان ح‌ش‌ع را‌هان ن‌س‌پ‌ار‌ن ب‌ز پ‌لام‌ارد‌انی نو‌س‌ر‌انی تر، پ‌لام گ‌س پ‌ای‌می په نو‌س‌ته‌گ‌انی نو‌ان نه‌دا، هی تم چ‌ون‌که له دزگ‌ه‌کی شو‌ش‌وه د‌ر‌ه‌ر بو، ح‌ه‌ه‌کی ت‌ری ب‌ز نه‌گ‌را.

نو‌س‌ره‌کان خ‌ز‌ان ناسلک‌ه‌کیان له وه‌لامی ناسلک‌ه‌کی ح‌مه س‌ع‌د‌ا نو‌سی و، دار‌هان له من کرد: هم پ‌ش‌و‌کی ب‌ز ب‌ن‌وس‌م، هم له دزگای راگ‌ه‌اندنی پ‌ک‌تی ب‌ز‌ان چاپ ب‌ک‌ن. دار‌ه‌ک‌ه‌ام چ‌ه‌ه‌ی کرد. ح‌مه س‌ع‌د ز‌ه‌ر خ‌زی قرش‌کی کرد و. ن‌ه‌ب‌ست خ‌زی به «قرش‌ه‌ی نازادی پ‌ره» پ‌شان پ‌دا. په در‌ وه خ‌زی له ه‌مو‌ان گ‌ور‌گ کرد و ک‌وته جن‌ود‌انی «م‌قی و مو‌ز» بهم ک‌س‌ه‌ه ن‌زه له ر‌گ‌ای ح‌ش‌وه‌وه خ‌ری گ‌ه‌ان‌ده سو‌د.

✱

ش‌ر‌کر ب‌ک‌س

د‌ای نا‌ش‌ه‌ت‌ال ش‌ر‌کر ب‌ک‌س دو‌ر خ‌را پرووه ب‌ز خ‌و‌اری ه‌راق، له ناو‌ای‌ه‌کی د‌راک‌وت‌ری گ‌رم له س‌ر رو‌باری ل‌ود‌ات د‌هان نا‌ر. تم دو‌ر‌خ‌ست‌ن‌وه‌ه ش‌ر‌کر‌ی له ش‌هر نه‌خت بو. لمو ماو‌ه‌دا چ‌ند ش‌ه‌س‌کی س‌ه‌اسی دو‌ی‌ی د‌انا بو. ل‌وان‌ی گ‌ه‌شت ب‌ونه ن‌ه‌سه: «ک‌زج» و «پ‌ای‌س‌وک». له ناو‌ه‌نگ به ر‌ک‌و‌پ‌کی گ‌ول‌ار و ز‌و‌ز‌ام‌ه ک‌ور‌ی و ه‌ر‌ه‌ه‌کان و. ه‌مر ک‌ت‌ه‌گ‌انی «د‌ر‌ن‌ه‌و‌ن پ‌هان نه‌گ‌شت.

«ک‌زج» ش‌ه‌ر‌کی س‌ه‌اسی بو، به ز‌مان‌کی ن‌د‌می چ‌رو‌کی نا‌ش‌ه‌ت‌ال و چ‌ونی به ک‌ز‌م‌لی ب‌ز ن‌هان نه‌گ‌ر‌ای‌وه. پ‌اش ماو‌ه‌د‌ک «من‌وس» د‌است‌انی ه‌لو سو‌ره‌گ‌انی ل‌ند‌یل» سان پی گ‌ه‌شت. ن‌ه‌ه ش‌ه‌س‌کی س‌ه‌اسی بو چ‌رو‌کی د‌س پی ک‌رد‌نو‌ی شو‌ش‌ی نه‌گ‌ر‌ای‌وه. ش‌ه‌ره‌گ‌انی به ل‌ای من‌وه ز‌ور پ‌مز و کار‌ی‌گ‌ر و. هر پ‌ر له د‌ه‌می جوان و، ناو‌ازی خ‌وش. چ‌ا نا‌ز‌ام ه‌زی ن‌ه‌ه نه‌گ‌ر‌ای‌وه ب‌ز نو‌ی که پاسی ق‌ز‌نا‌ه‌کی خ‌ه‌اتی ک‌ور‌ی نه‌گ‌ر خ‌و‌می تی دا پ‌ش‌دل ب‌وم. پ‌ان هر به راست‌ی ش‌ه‌ره‌کان به ل‌ای ر‌خ‌ن‌وان‌ی‌کی پ‌ل‌ای‌ن‌ش‌وه و‌ها بو. له س‌ر تم ش‌هره پ‌ار‌نی پ‌ر‌اری ک‌وش‌نی ش‌ر‌کر‌هان دا.

له س‌ر به له گ‌ل ش‌ر‌کر‌و دو‌ر‌ه‌وو ن‌اس‌پ‌ار‌مان ه‌بو، نه‌گ‌ر‌چی له پ‌رو‌ه‌وه‌ی س‌ه‌اسی دا ج‌ه‌ا‌وز بو، پ‌لام من ه‌م‌شه به ر‌ز‌ی‌کی ز‌وره‌وه له ش‌ه‌ره‌گ‌انی ش‌ر‌کر‌وم

نعمانی، نور کاظمی له «روانگه» دا بانگي نوی کړونکېي تمځې کورډېسيان دا، رڼي له لای من زیاتر پېدا کړه. تمځاره تېتر له خلونستی سیاسي دا له پدکسري نژیک کورڼیښته، ناصیهکم پز ناره و، نورش ولامی داسوه. تېتر نالوگزیو ناصیهان یی پسانوه پردوام پر. سپرم کړه شیرکز په تمیا شاهر نیه، پلکو روشنپیکي کورڼی کورډه. خاوضی بېروای سیاسي پیکېشتر و کامله. نورځدی تر له لای من خوشیوست پر. زه زو شیري تمځاره له تېستگه پلاو تکرابهوه. شیریهکاني له ناوړوک و شیرودا تازه بون و، پامتیکي نوی و داهترار پر له شیري سیاسي کورډی دا. پز پېشمرگه و بزوانځي گیاني شیرشگرانهش له عناوی مرؤلی کورډا کاریکي یی وینه پر.

تا له ناوزنگ بوم نعمتوانی روښور بېستم. که چومه دولی بالیهان چمند جاری له گڼل روف پېگوره، مستحقا صالح کفریم، تاپور صالح سمعید په نېښی هاتن و، پیکوره داتمنښتن. قسه و پاسی جرواچوری سیاسي و تمځېسيان تکره.

✱

حمض له جاسوسان

له دروځي شیریهکاني حدکا - نهران دا هیزیکي پارتی له ټپلی زیستان دا به سرکردهپتی حمض صبرخان ژلژلکی و، به پارمندی نهران له نالوډانوه هملکشا بون پز چیاکاني پشني دوله تر نژیک لوتکي جاسوسان، برامیر ناوزنگ. پلویکي تمستور سرتاپای شاخهکي لوس کړه پر. نهران پز نوری سرماپان نښی پادهرکاتیان له پلر گرت پر. پز نوری ون نښن له ریگاهکي بناری شاخهکوه تا پادهرکاتیان پشيان راپل کړه پر. به پدنگه ریگاهکېان ناوزږمه و، به کزل خوردمښتی، سرتېمښتی، تمستېمښتی و کلرپلی تریان سرتېمښت. جاورپار خانوډکاني ناوزنگيان نغده به هر هاون. ناوزنگ تېتر له صترسی کورن دا پر. نهر مشورې چیاگاهکي تر پخزين پز بارهکاي دوزگا سرکردهپهکان، بېرمان له ناوچې پاڼی کړه بېره.

پش راگوزان ناوچهکه چندین گرتی وکړ: پاڼی، سرشېر، رازان، تمکښنه، قندول، چهکوان، دوزان، پیرکېشان، بالیلان، گناوی تی دا پر. شونیکي شاخوی خوش، پر دارو دومن و، کاتي و تاو، پشني دابو به چپای چاواناسکوه، که پشني پر له زلمېږي چپای هزل، زورده، بولفت... تېپي چوتیاران سر لغوی ناوچهکېان ناودان کړهوه. لمرمانځي تېپي چوتیاران: صحفه رازاني و، لمرمانځي کورډکاني له کورستانهکاني بلړی، پېوهکه، قزوهان، سیرگان، ساتیه.. بارهکايان دانا پر، خاتېږهپان لی دروست کړه بېره.

بېرمان دا هندی له دوزگان پشېږته نوری. پشکي هیزیکان ناره هندی چیاکاي نهمین پز دوزگاي راگېهاندن دپاری پکښ. دوزگاي رادپریان گرواستېوه و، نښتاکيان له شونیک داملواند له پشني تمکښنه ناوی قزلهکي پر.

له دووږي نوزږمه دستپان کړه به گوزانوه. هندی له لنداماني مځکتي سیاسي و دوزگاي راگېهاندن.. چونه نوری و، چند چیاگاهکيان ناودان کړهوه. پشني له کلرپلی بارهکاياني ناوزنگ گوزابهوه پز نوری.

✱

هاتنی مامجلاال پز خوشاوهتی

دوای نموی شمی لسمندیل په لادا کیموت. هیزه کانی جود دموکران پز نیران. باره گکان له نار زینگ کم پوونوه و. زوی نندامانی سرگرداپتی په ناوچه گان دا پلاو پوونوه نیرت کاتی نوره هات پر. هیزه کانی ناوژنگ تنگ بکری و نینجا چول بکری. ملازم عومر و هیژکی کم مانوره. مامجلاال پرمو خوشاوهتی هات. له نریک گوندی بالهسان پارگی خست و. کمپیان دروست کرد و خپوه تیان هغلا. نوره جاری پدکم پر مامجلاال له شاره گان نریک پیستوه. په هزاران کس له تریوی جوداوجوی خطکی گوند و شاره گانی کوردستان نمان پز سردانی.

جسمال تاپر: مردنیکي ناوخت

جسمال تاپر له سلیمانی له دایک پوه. خوندنی سره تایی و ناوچی له سلیمانی و. خانمی ماموستاپانی تروار گرد. پر به ماموستا. هیشا هیزه کار بو تیکلای ژانی سیاسی پر. ننداسی پدکیتی لوتاپانی کوردستان و پاروی بو. ننداسی شانه سره تاییه کانی کزمله پو.

دو چار گپرا و. هر دو چار دوی تشکله دانی زود له دمنه ی سلیمانی په ریکوت پیش تروار پونی لیکزینوه و دوانی په داگا. پر لپورنی گشتی کوت و پر پو. له کانی گرتنی دا تازاپدیکه کی بی ونی تواند پو. سالانی ۱۹۸۰ - ۱۹۸۳ لپورسرای ریکستنه نهینه کانی ناوشاری کزمله و. لپورسرای مغرزه کانی ناو شار پو. که هاتپه شاخ پز په پرمی دموکراسی ناووندی ریکفستان. پدکی پو له سرکرده هملکوتوه کانی کوره.

زوی ۱۷ ی تموزی ۸۳ تمپوی پروا پز گران. جهماری حاجی عوسمان بانگ ندکا په توتومیله کس من پپات پز گران. چهار لیخوینه کس پاش نپو. چند جاری پیم وټ پر توتومیل لی نمخوری. ماموستا جسمال زوی لی کرد پو له گلی پروا. توتومیله که پیکاپیکي دهل گاپه پو. خزی له پیشوه سوار نمی و. چهار لی ی نمخوری و. خانمی ناوبراست و پشی ژماره پدکی زوتر له باری خزی پیشمرگه سواری نمی. له کانی روشتن دا پیشه کس سوک و پشته کس زور قورس نمی. له سر جادهی بالهسان. که جاده پدکی تخت و خزی پو. له تاسه پدک دا هملکوتاپوره و. دستبجی ماموستا جسمال مرد پو. چند پیشمرگه کیش برننار پو پو.

که هواله کپیان دا په من پدکسر چرم پز بالهسان ترمه کپیان بره پو پز مزگوته کس نمی. پاش شقن په خاکان سپارد و له سر گزده کس عضنی لسمان کرد. له سرده می خوندنی ناوچپوه. په خزی کاری سیاسپوه. هاری ی پدکتری پوین. له دامیزوانندی کزمله دا له گروپه کس نیمه پو. مردنی ماموستا جسمال زانیکی گوره پو له کزمله و پدکیتی و پز شاپه کی گوری دروست کرد. له کاروباری ریکفراوی دا پدکچار شارمزا و. له پیر و لیکنانوی سیاسی دا زیره ک و ورد و. له رویروپونوی کپشه و گپروگرت دا تازا و چاونقرس پو. دوی دمنه گری و چپاپه تی تونور پو. نم سرده ناومنه پز من کزستیکی راسته پنه پو. هاریه کی دلسوز و پشتیانیکي پتوم له دس چو. چهار هپچی لی نمان پو. پلام له ترسی من خزی شاره پوره و. تا ماونه کی دوی

هون. له پټاري کاروخوړه دلمېزني حالېکېنېختر و شعره ترې هيزه کاني تيران و هيراق له «گرده مغدیل» به چاکی تيريزان. هيراق گرده مغدیلی ناو نابو: «گرده مغد» و تيرانش ناوې نا پو: «دېمې شعیب صغره». هيرده کي جرد هاوزمان پر له گڼل هيرشي تيران بز سر ناروچي حاجي هزمران و. به ناگاداري و بز هاوکاري توان بو. پشميرگه کاني پارتي له گرتني حاجي هزمران دا، شان په شاني هيزه کاني تيران، پشدار پوړو، صدادام تولي نم پشدار پوړي له بارزاتېدکاني نوروکاي قزقهغه و پسرکه کرده.

هنکې فېرمانندېم له زاوگلي دانا. زاوگلي گوندېکي راگي زړو پر ناوداني تي دا نهېر. له سر جزگاکه له نړېک جاده که و له ناو گڼلېد کدا چېگسان چاک کرد. نو زمانه من لشم سالخ و تن دېوت بو. له جزگاکي پرده مان دا گزېکي پچرم دېوت کرد پر هسو شعري پر لوي بز نوسان رايکشم، خزم له ناره سارده کي هلته گېشا. جگه له پخشياري پران که کاروباري پيړندي پېشل و پړوسکي راټيهراند. هېدولرېحم عبداللا، شورش حاجېم. له گڼل هون. هاوزمې له گڼل هېدولرېحم دا زلډ خزش بو. پياوړي نازا و مېزات و قسه خزش و ويا بو. له شوني خزي دا «تمعليق» ي خوشي ئېدا. لم سلفردا له گڼل حاجي خدر ناهاي ټپي ناشناېتم پېدا کرد. هسو رلوي له پمانيو، تا تيراره له لامان نهېر. حاجي ناها پياوړي به سالوړي پريز و قسه خزش و به زات بو. گورده کاني پشميرگه بو. کسانيان لم شراندا راني شکا و. ماوېدکي دېز له چېگادا کورت.

فېرماندي قوله کاتم پتي و. هېلوسمري ناوچه که و هېدولام هېلستنگاند. کورتېنه خزانامده کردن بز دهراندي هيزه کاني جرد.

هنگواني

له لاي سروماتود تشکوتېکي گوردي دم کراوي لي بو. هنگېک هيلامي له لېشي بنسېچدکي دا کرد بو. دېار پر هنگېکي فېرمالغ و کژ بو. هنگوني زلوي تي داپو. هرکس نعمات بز لامان و نميېني تصاعي تي ندره. پلام شويندکي وا هېلکوت پر هزجي فېليکيان له گڼل په کار نعمنا نېانتتمواني پيگني و پيړن. هنگ، بز چېاگرده نوي له مېشه ريش له هندي شوين پي ي تلپن: «مېش هنگون».

هنگ «نير» و «مي» و «شا» ي هېه.

نېري هنگ له مي گېوره تېره. رنکي پزوه، هنگون ناگسا. «چزو» ي نېه و ناواني پوره پدا.

مي له نير پچوکره. پارېکڼېه رنگي تېکه لاره له زوره و ريش. هنگون نډکا. چزوي هېه، پوره ئېدا له گڼل پوره مان دا چزوه کي دودي و نمرې.

هنگ له پهاران دا پوره (ششمه) ئېدا. «پوره مان» نوميده شاپه که له پوره نسلېه که چېا نېستوه، نظري بز دوهو هنگه کاني شوني نډکون. شا له سر لي درخت، پا گي سوانه پا هر شونېکي تر نشېستهوه، هنگه کاني تر هسوان لي ي نوروکېن و له شوي هېشودا لي ي کز نهېوه.

بز گرتنوي نېي «خعليق» (پلوه، شمه، کمنو) پدکي نازه پېمان ناوه کي

هنگرين يا هر هسره يديکي ټري تي هڅلنسون و، له ټور پورې هڅنگه کېدا داتنري. په گوړي هسره نکه يان په کوچک هڅنگه کاتي تي ټنگن. يا ټپه ټپه ټپه نار پوره کېده. که شاهکياتي تي چر ټورانيش ديسان لي ي کورنېنډه و تي ي ټورويکي. پستي خطنډه ټنگيږي. ټنډا کوني پوره سي ټمپلېنډه پز هاتړېز. تا ټوراي له هسان شون دا داتنري، که تاريخي کړه ټنگويږي ټنډه پز «هنگلان». هنگلان شونېکي ټاپيښه ټورخان گراړه پز داتاني خطلي هنگهگان له عاوين دا له عدوا ټمپاري و له زسان دا له پټور پارلن.

هنگهگان خطيان نار خطله کېدان په «پورميڼ» کونې ټنگن. پوره سي، ماده يکي شيني رطه. زسانيش دسي دمرگانېان په هسان ماده داتنن.

هنگ له نار خطله کېدا له «ميڼ» و«شان» هڅلنسي. شاهگان ټنگر له باري دروي هڅلنسي پښ ي ټنډن، «ټپره شان» و ټنگر له باري پاتي هڅلنسي پښ «پهنگه شان». شاهگان پر ټنگن له هنگرين. هڅني چار ټپا ټنگن هسره شاهگان پر بکڼ. ټوري په بزي سايښه پي ي ټنډن، «کپره شان». ټنگر پوره يک چالاک و ټورخالځ پي. «دوره» ي زده له پشي پوره کي ټپه ست. دوره له ټور وکړ گونج. يا له ټنډه وکړ کطلي هڅلک دروست ټنگري و، دوي پر گردلي لي ي ټنگر پوره.

هنگ په دروازي پمار و عاوين خسرکي دروست کړي هنگريان. له پازدا ټپرن. وانه زلدي شاهکاتي لي دمرميان و کسيکي پز خواروي زسانتي هنگه که په جي ټمپلن. له کاتي پښ دا په دوکلي ټپاله «ټانگ» ي ټنډن. دوکله که له نار پوره کي دا کړ ټپه دوره زلدي هنگهگان پوره که په جي ټمپلن ټورا په پټل شاهگان له دروازي پوره که ټنگنډه. پيني ټپه شان ټسانتره له پيني ټپه شان، پورکه ټپه شان په ټنډت پکوره هڅلنسي ټورايديکي زلدي ټوري پز ټوري له کاتي پيني پکيکيان دا ټوراني تر خراب نين.

داتنسراني نارچه شاهان پوره کان له پماردا هنگهگانيان ټنگريږي پز مېرگداني کسيستان تا پاز ټوري دايان ټنډن. له پازدا ټمپلنډه پز هنگهگاني زسانته له نار ناراي دا. سيري هنگريکي ټم شونانه سبي و هنگريکي ټمپلن زروي کاله. سرحاوي مېرکه گولي گولي گټېره و سرحاوي هنگريکي ټمپلن هڅلکي گوله پونډه کاتي کيستان کېده.

هنگ چنډ دواړنکي هڅه: زمره واله، شمرگړه و سارمېلکه، هنگهښوره و کټنښه... ټپلن.

مړه، که جزره پټلېده، ټپه نار پوره کېده له نار شاهکاتي دا گرا داتني.

شاهگان ويران ټپن و هنگه که ټوري.

ټپچ که په شونېکيان ټپر پر ټويش پوره که ټنډکي و هنگريکي ټمپلن و، هنگهگان سرگردان ټپن.

هڅني چار زروي ټنگري پز چاکړه ټوري په دوکلي ټپه ساسي ټانگي ټنډن. هڅو ټويش روي ټپي. هڅني چاروش له برسان دا پلاسي پوري پکښي ټنډن و، په هزاران داته له پز دمرگاي پورهگانيان دا له پکښي ټنگون. پز ټوري ټم شره پکښي ټنډه ټپي هنگرين يا شريهان پز داتني.

جزیره هنگیک کی کجوری همه ورده تره له هنگی ناسایی له ناو کونه بمرده هیلاته
 نکا، له هندی شیرین پی ی تلپن: «شمه تلپنکه» و له هندی شونی تر: «شمه توره».
 تمیش شان هلمهستی و هنگی پی تی نکا. تامی هنگی ندهکی خوشتره، له هنگی پی
 ناسایی، بلام کسه، هر پشی پاریه که. پیم وانیه له سر شمه تلپنکی کوردستان هیچ
 لیکولینه پیه کی زانستی کرا پی.

دوای راگی زاتی ده پاتی سنور ژماره پیه کی زور هنگ بمرلا بویون، له کلزی دار
 و کونی بمره و تشکوت دا جیگس بویون. هنگلوز نیان دوزنوه، له سر گاتی
 چاودیری هنگه گیان نه که که نهعات بز تاو خواردنوه و، دوای هستانی بز نرین چاودیری
 هنگه گیان نه که که چند بوز نه پسته و، بمره کوی نروا، بمردها شرنه گیان دپاری
 نه که و نهچون بز دوزنوه و گرتنوه و برنی.

پیشمرگه گاتی دولی پالمیان و هندی له خلکی ناوچه که هندی هنگیان گرت
 بمره و، گرده پشته شمه و، له هنگلانی پچوک و نه پیراودا داپان نابر. لمشکه که
 پارتی که هات بون، دوای نموی زلدیان پی بو شمه گانی شیان له ناو هنگکشا بو، بز
 نموی هنگه گان بون.

■ کاروباری لوجستیکی

له تقمصنی و خواردنهی و پختل دا ناتواو بون. شورش حاجیم کرد به
 لهربرای کاروباری لوجستیکی گرتی تازوله، تقمصنی... تقمصنی مان له قاچاچی به
 نرخیکی گران نه که پی. چمره پیه کی باش لمشه کی کلاسیکوف، پی کی سی، گوللی
 تاریمی، نارنجزکسان... کوی، تازوله پش به زوری تان و هندی خوارونی کویو بر.
 پیشمرگه گان همو روژی راه پیری پارکیان نه که دوه. جیوی زور تاشیرنیان به پدکیتی
 تدا و، پاسی لیشوی خواردنهی، تقمصنی، کلپلی نه که که هیراق به لزی له دولی
 خانقاوه بز پدکیتی نه پیری. نم پروا گانده درونی که همو روژی راه پزگیان دیواری
 نه که دوه، له دو لاره بز توان به زهره بو:

- وری هیزه گاتی خزیانی نروخانده، که ژانیان له پیرزایه گانی قندیل دا به
 هزی سرما و برسی و دوریان له کسوکار و چزیلی ناوچه که زور ناخوش بو.
 - لینی پیشمرگه گاتی پدکیتی هلمهستان و، رقبانی له جره نمونده نمستور
 نه که که به هیچ جوری دهستان لی نه پوزن و، وکو خاتنی درون و، پدکیری لاری
 بیگانه رطایران له گیل بکن. پیشمرگه گان دانه جیره بان بو لیان.

■ شینک له زهیری بیه به ناری برمیاندنوه به دس چه کداره گانی پارتیه بو،
 نه پوزانی به سر جاده کدا و، به سر پشیکی هیزه گانی نهدا، زورچار لویه تعقیبان
 نه که و، خلکیان برنذار نه که. حصن کویستانی و علی نیی به تعبا بون پلاماری
 بدن نور شرنیان لی پسان. شو بو به تقمصنی گرم و، گوللی تاریمی له تاریکی
 شوه کدا وکو پشکزی ناگر نهعات و شمر. من له زارگطیه چاودیری شهردم نه که.
 وامزانی هیزه که نیمه پلامار نهدن، کچی هیزه گاتی پاری هسان شو پلاماریان داپو
 شونه کی نیمه بگرن. لم شهردا پراپه کی تری حصن و پیشمرگه کی تر کوزان، بلام

حسن شریه‌گهی پنددا و دانمیزی تا هیرشه‌گهی پارتی تیک شکینرا.

✱

کز پرنوده‌کم له گئل فرماتده‌گانی پیشمرگه کرد که چی بکین؟ دو رضی جیاداز
بون؛ همدیگیان ثباتوت لم شاخه سارده بکشیمنوره چهاگانی خواری جاده؛ دپه بی و
توره و، لوی داپه‌زیمین. همدیکی که ثباتوت نمی پلا ساریان بدین و، بیانکیمنوره به
دپری نیران دا، ناظم. که پدگی له فرماتدهی پقالیرنه نازا و هملکوتوره‌گانی شورشی
نیلول بر، لم رشیده! بو، وتی: «لوانی نملین لم شاخانه بکشیمنوره بز شاخه‌گانی
نویمر، لویرش که هاتنه سرمان نملین با پیچینه کاروخ و بیرمکه دیفاع بکین. لویش
که هاتنه سرمان نملین با پیچینه هوری.. ناخپسیده‌گهی وای لی دی نمی له دهشتی
کمرکوک شیران له گئل بکین.. چاکتر وایه شره‌که لیره بکین و لیره بیانشکین!»

✱

خز ناساده گردغان توارو کرد. له گئل پیشمرگه‌گانی گردمیان دا به کملدگی
بالمیان دا سرگرموت بز نزدیک سفنگری پیشمرگه‌گان. چند کسیکی شارمزم هملوآره
چن بز لیرینی شریه‌گانی جود. هاتنوه ناگاداری رودیان له سر شریه‌گانان و قواری
هیزه‌گانان کز کرد برون.

همدی سرجاروسان همدا کرد بو دهنگریسه‌گانی توانیان بز نملاردین. ثباتوتش
زانباری باش و به کملگیان دس نکهوت. هواله‌گانی بزمان نعت وایان نکهیاند نیرس
له دپه‌گی نزدیک توارن بو له دپری نیران ناگاداری کرد بون که دیت بز سردانان. من بم
هواله زور خزشحال بوم. چند سال بو پتماللی پارزانی له واشیتون و کروج دانیش بون
و، خملگیان بز شعری نیمه نغاره. وا تپستا خزی دیت بز سیدانی شعر. ساره‌پک
هیرشه‌کم راگزت به هیرای گنیشنی نیرس. هر دو نکهوت. ژانیشمان به شاخه‌گوه
زور ناخوش بر، نای گانه‌گانی نمرنده سارده بو به زحمست دس و دمسوچای پی
نمشورا. همومان پشتی دست و رومقان قلبا بو، روخارمان تاریک هملگرا بر. شو
زور سارده و خواردان زور خراپ بو. هیله‌گانی روپرو بونوسان له پدکتری نزدیک بو، له
نملی پرامه‌روا ۲۰ کس زبات بریندار برون. بلام هیچ کسی له پیشمرگه‌گان خوی
نمشوزیموره.

✱

شره جنبو به هوکی لژکی

روژکیان هرکی توکده‌کم کرد برون له گئل عطی چکزل لسم نکرده. کابراه‌ک
هاته سر خفت. کسه‌گانی پی بوم. پرس: «تزل لانی؟»

وتم: «بلی!»

جنوبیکی به داپکم دا وتم: «دایکم نعاوه!»

جنوبیکی به ژنکم دا وتم: «ژنم نیا!»

جنوبیکی به خوشکم دا وتم: «همریان شیران کردوه میردیان همدا!»

وتم: «بزچی له مسسوله‌گانشان ناپرسن له پاتی نلوی همسر سالیک چاریک
بتانیهان بز سر پدکیتی و همدیگنان به گوشت بدن و به شکای پتانگیرنوه بز نیران،
بزچی له گئل پدکیتی ریک ناگون به خوشی و به بی شعر بینوره بز کوردستان؟»

وتی: «نیمه عینک له چاوه‌گانی پشت‌اشان نین - مېستی شوېه‌گان هر که له شعری ناباردا تېشکا یون - نیمه سپر و پلنگه‌گانی پادېنانین.. نیمه هاتړین دایکت....»

کوره‌که په کورمالی تدوا، لام سپر پر پادېنای که په نودې و مضریت ناسراون، جنورلوشی وهاییان لی دا یی. سپریم گرد قه‌گاتم کاری لی ناگا، وتم: «سپر و پلنگی پادېنان گوی بگړه هولویری قسبه‌گیان همه تلین: میدان مشکان نیاختراوده! له میدان‌کده! په‌گتری نیمین»

په مصر حزکی تزکیه‌گاتم واگماید: تیر دایمین و چارکی تر قسبی پی ناکم تا خرم به نامه ناگاه‌ایان نه‌کسموه.

میدانی شعره‌کم گرد یو په ۳ شعره‌که:

شعره‌گی سوره‌کی زلمیره چپای بیهه پر که هیزه‌گانی پارتی و پارزانه‌گانی لی داسفزا پر.

شعره‌گی خوریک گردن، تمیش دو قول یو:

قولی یه‌کم، له سر چپای بیهه، تزیک پنکه‌کسی من که تمبو صلی نمی پلاماریان پنا و، همیان لایان واپو تمه هیرشی سوره‌کی لی نه‌کری.

قولی دوم، زلمیره گره‌یکی تیوان جاده‌ی خانقا و گوندگانی نینزی، لیرزی، سلز و بزی.. که هیزه‌گانی حسک و حشی لی داسفزا یون، تمبو هیزه‌کسی صلی پچکول پلاماری پنا.

له شعری مانگی مایس دا، حش و حسک چمزهمیان پی گمشت یو، نمانوست نمجاریان چمزوه له پارتی بسره‌یتن و، خرویان بشکینن. له هر نوره تورکیزمان کرده سر نموان.

چارکی تر تالسیک پشم‌مرگی تیکلاو له شارزا و نشارزام ناره بچن یو سیری شون‌گانیان و، ریگانی پلامارده‌ایان. خرم ناوچه‌که شارزا یوم. جاری یه‌کم سالی ۱۹۷۱ و جاری دوم له کانی کارساتی هکاری دا سالی ۱۹۷۸ دی یوم و، نو چند رویش که په شاخه‌کوه یوم، پردوام سپریم نه‌کرد و له شارزاکاتم نه‌رسی و، بیرم لی نه‌کرده: رومرو پلاماریان پدین، پان له لاره؟

رومرو توشی زانی گپانی زود نمیرن و، توانیش واپان چاوری نه‌کرد لمیره پلامار پدین، پلام به دروایی دولی خیللاپ بزاشایی یو، توان پریان نه‌کرد بروه و هیزیان لی دانفا یو. نمانوستانی لمیره به نهی لیمان بسوزنن. دوله‌که دیو یو توان به دروایی پرمیدان - کونه‌گوتر - بیهه داسفزا یون و، یه‌کی له پنکه‌گانی لمیرماندیمیان له سر گاتی کونه‌گوتر دانا یو. له پاتی نموی به ریچکه و له یه‌ک ریزدا پلاماری یه‌ک شون پدین، من وهام دانا که به پانایی شاخه‌که له شیری «گلپه دروه» دا له ۸ جه‌گاره پلاماریان پدین.

هیزه‌گاتم گولیزر کرد، چالاک و نفروست و په زانده‌گاتم چپا کرده، شارزا و نشارزا و، پشم‌مرگی ناوچه‌که و پشم‌مرگی دروه‌ی ناوچه‌کم تیکلاو کرد و، ۸ تالسی ریکوپکم لی پیک هینان.

هر تاقی فرماندهی به کم و دوم و سیم و، شوی هیرشه گمان و نامیده گمان به داری، کردن و، دواوم لی کردن سماعت ۹ ی شو خویان و پیشمرگه گان بین بز دواوم گزیننوی پیش هیرشه که.

له گانی دواوم کردا ناساده بون. همسوان ۲۳ گسی بون. بلام هلیواردهی هیزه گسی به کی و، له پاره هره نازا و دلسزه گانی کورد بون. له گمانه دا گرنکی سیاسی هیرشه که و، شکاننی جودم بز ریز کردنه و ناگادارم کردن که:

- نایی له گانی رویشان دا گسه و، دنگه دنگ پکن و به کتری پانگ پکن.

- نایی لایستی دس به کار بهیان، پلده گانی هلیگیرنوه، نایی جگره پکشن.

- نایی هوکی توکی به کار بهیان تا تله دس پی نکا.

- همس گسی نایی پیشمرگه گسی بوردس و، نوهی دواوم خوی پناسی و، نایی

نوریزه له هیچ حالتیک دا، جگه له کورژان و بریندار بون، تیک بنا.

- هر گسی کورژا له شوی گسی خزی به جی ی تمیلان تا شر به لادا نکسی و، هرکس بریندار بر بهک گسی له گنی نه گسینه.

- نه گس فرماندهی به کم کورژا، هی دوهیم جیگی نه گسینه و، هی دوهیم

کورژا، هی سیم جیگی نه گسینه له تلمامانی نر کاردا که پیلان سپرداوه.

سماعت ۱۰ ی شو خوامانیم له تاقی به کم، که رگاکسی له همسوان دورتر بو، نینجا تاقی دوم و سیم تا هشتهم کرد و، به ری گوتن.

■

علی نایی خوی ناگاداری جولانی هیزه که و، نه رگه گانی خزی بو، به ناهمش ناگاداری لولی علی به کورلم کرد؛ که گریان له تلهی شر بو، له بهزاییه گانی بهیه، نرانیش هیرشه گمان دس پی پکن و، هوکی توکیه گانان پکننوه.

سماعت ۴،۲ دقیقه پمانی رللی ۱ ی تملر، هیشتا تاریک و ریز بو

تله داسنزا و، له همس شوی گمان و گور داسان ناپو شر دسستی پی کرد. دواوم ۱۵

دقیقه هوکی توکیه گانی؛ سید کرم، رحسان سیده، هیزوی داوه، پراسی حاجی

گریضا، قادر خیمات.. سودهان دا که نرکی خزیان به جی هینا و، هیزه گانی پارتی

دستپان کرد به هلاکن، علی نایی پش سرکورت، من و حسان گریستانی و

عبدالرحیمیش به دواوم دا.

■

به کی لود پستانانی هر گسیز له بسم ناچیشته له گانی سرکورتن دا

پیشمرگه گانی تهی سلین ناوی قاروق بو به سختی بریندار بوو، له بن بوردیک دا

دانیشت بو خویان له برینه گسی شگی نه جزا، دواوم مردنی که گریسانی گرا بون ۲۵.

فلس له گریسانی دا بو، که سرکورت بز شرکه و لاشی کورژاویکی پارتیهان پشان دم

۲۰۰ قن له گریسانی دا بو، له دلی خرم دا به زمیم به خرم و به گیانازه گانی گله کم دا

هانوه، لیم شاخه بهزه له سرچی شر نه گن؟

شری سرده کی نواو بو، دنبا روناک بووه. هین پکیان له لوتکی بولی دانا بو

کشانوه گمان بهاریزی، چاومان لی بو به کورم، به قندیل دا به ری گوتن بوردی تهران.

لیم سطردها به زوی عبدالرحیم به هرکی توکیه گسی من گسی نه کرد. وتم؛ دیزانه شر

و پلنگه‌گانی پادشاهان نادون‌نوعه هندی قسبان له گدل بکما» عبدالرحیم چندی هاواری کرد قسبان ولامی ندهاوه. نازاتم خرمکی راگردن بر. یا کوژا بر.

* حسنز له گونه‌کوژا

پارتي، به نایبتي پارزانیسه‌گان، زمره‌یکی زوهران لی گهوت. دو له فرمانده ناسراوه‌گانیان: حسنز میرخان ژاژوکی و عبدالرحیم جهمیم کوژوان. همدوگیان لهوانه یون له گدل مالا مستعلا چو یون یز معهاباد و، دواپستر یز یه‌گیتی سزلیت. له شورشی نعلول دا حسنز فرماندهی هیزی گاره بر له قهلاذره و، عبدالرحیم فرماندهی هیزی حمسین بر له پادشاهان. حسنز میرخان دولسمری به سمختی برشدار بو پلام دویاز بر. حسنز ژاژوکی سالیک بر به دواستاره بو له کوژوان نهمیره. به زستان چاسرسانی لی گرتین و هیزی شیرانی هینابه سرمان و، به هاوین قهندیلی لی گرت یوین. له سفر گانه‌کی گونه‌کوژا کوژا بر، هه‌گیمه‌کی لی به جی ماو، پاداشته‌گانی خوی و هندی نامی نهریس و مسعود و، گسانی تری تی دا بر. چند پاسلاریکی شیرانشی له گدل کوژا بر.

له یه‌گیتی یش دو له فرمانده نازاگانی کوژوان: محمد مولود. فرماندهی تهیی کاروخ، بهیاتی زو له پلاماردانی بهسه‌دا. ناظمی حمصی سلیمان، فرماندهی تهیی خاخالان، له دوی نهمیره له راوانتی شکستی هیزه‌که‌دا له نریک پولی. به دویایی زو هالیگه‌نهری صهرالی چاره‌بری سهیلانی شهروگانی نه‌کرد و، جاوربار ریزیکی گورانی به سرده نهمه‌لاندین.

■

من هیشتا له بیبه بوم محمودی حمصه بوو گمشته سر شاخ. محمود زو زو نعات یز لام و نامی نم و نهری یز تهینام، پلام نهماره پیم سیر بر لم کاتدا هات بر. دهمو نهماره همر شت تروا بو دایه‌ن‌نوعه یز پنکه‌کی زارگلی. محمود کوژی له سلیمان‌نوعه له گدل خوی هینا بو دلاوی پارهیان لی کرد بر، نه‌یست بهیشتن. من کورله ناماده کردنی چند وتاری بو رادیو، گاهریکی راگماندنن مطه‌ندیشم له لا بر، پادشاهی حمصی تاپ کرد و، ناهلیکه‌کی دوی لی دویو چاپ و پلاو کراپوه. رهموناجیکی دوی له سیر شهروگان و، پاداشته‌گانی حسنز و، نامه‌گانی نهریس و مسعود و، ناوی کوژاوه‌گان تی دایه.

*

عروب و نهمراپل چند جاری تعرضی کوژاوه‌گانیان نه‌گزینوه و، چند جاری کوژاوی نهمراپلی که نه‌گه‌تو له لای عروب له گدل گسراوی زینوی عروب دا نه‌انگزن‌نوعه. منیش وستم چاو لهوان بکم. له گدل پیشمرگه‌گان قسم کرد، وتم: چند چار لهوان له همداران و له هه‌کاری پیشمرگی نهمراپل کوشته و، نه‌انهمشته گسراکیان تعرضه‌گانیان ویرگزنوه. نهرش لاشه‌گانی نهمراپل بشارنوه پلگر و جهنازه برامهر به جهنازه و پیمان بگزن‌نوعه. قه‌ندیل پناو پهمیری زوره. پیشمرگه‌گان نه‌ونده رقیان له حسنز و قائمه‌کی بر، زور زو تعرضه‌گانیان له کون و پناو پهمیری شاخه‌که دا شاردوه. حسنز نور زهانی که فرماندهی هیزی گاره بر له پشدر ژنیکی له خفگی نور

ناوچه هینا بر. خمزوره گئی و هندی له کسروکاران هات برن ترمه گئی یهمنوه. منیش
پسم ورن: «خیزانه گانی، عیلى همسکری و خالید سمعید و شیخ حسین چند ساله به
تاوانمون شومنی گزوه گانیان برانن. گئی شومنی گزوه گانی توانان برن دوزنوه نیمش
شومنی ترمه گانتان پشان نهدین»

■ عیلى پچکزل و چا

خواردهان خراب بو، پارسان کم بو، به گدوروژ بو چامان لی برا بو. عیلى پچکزل
چند جاری دلوی کرد: هیزه گان تیزن بدین، من جاری مانوه یاتم به پیرست نغانی تا
دلنیا نهم له گشانوهی به گجاری هیزه گانی جود. عیلى روژیک نامه گئی بز نوسی بوم،
ئعلی پیشمرگه گان ۳ روژه چایان نغزاردونه، سریان ژان نهکا ناتوانن نمره گانیان به
جی بهین، نه گمر چامان بز نغیری، پلاوه لی نه گمین. منیش بزم نوسی: من مسئولی
همسکری جمعه کم نهک مسئولی چا. نای پیشمرگه گان، له بهر نهمونی چایی، تیزن
بنا. له سر نعه توره بیو، خری و مغزوه گئی لیان دا بر گرابونه بز ناوچهی چمی
ریزان.

■
مه گمیی سیاسی به بژنی نم شعوره بهمانیکی در کرد. له بهمانه گدا لایمه گانی
جودی بانگ کرد بر بز چارصهرگردنی سیاسی کیشه گان و بز ناشتیرنوه. ناگاداری
نوسره گانی رادیرمان کرد بر زلمیره بهک و قار بهم معنایه بنوسن. رادیری پارتی به جنبر
ودلای نهاده ر. هردهشی نه کرد. منیش به بهتعل قسم له گدا به گیکیان کرد و داوام
لی کرد تمعلیقیکیان له سر بنوسی به ناویشانی: «وینگو تهاوم ناگا» نم هبنونه له
همو وتاره گانی که زیار روژاتنلی بز جنبدان.

■
هیزه گانی جود ئارا برن بز تیران و، تا چند سالی تیر وازیان له گرانوهی به
کزیمل و لشکرکشی هینا.

■
که هیزه گانی جود له کوردستانی هیراق درگران، دانیشتیرانی دهبات له به کیتی
زاتریان پی خوش بو، نهک له بهر ئوهی به کیتیان له هسریان خوشتر نوسیت، بهلگر
له بهر ئوهی ئوکی ۴ حیزیان له کزل بومه، تنبا هی به کیتیانی له سر مابو.

■ گبرانی بارزانه گان

ئو گاتی ناروچی حاجی هزمران بر بر به سیدانی گمری جنگی هیراق -
نیران. بهنصالی بارزانی و سمرانی پدک به ناشکرا هاوکاریمان له گدا هیزه گانی نیران
نه کرد دژی جمعی هیراقی. کز کرده ئوهی دنگی یاسی هیراق و هیزه گانی و، چاوسافی و
ریسری هیزه گانی نیران و، هینان و برنی دهمرانی تزیخانی نیرانی نعه بهشیکی
گمی ئو هاوکاریه ناشکرا به بو. له هیرشه کاتیش دا نیران وکو هیزی یارمه تیدر و
خبریککر و لیدانی پشعوه بهشار نهمون.

بهر له هیرشه گانی نیران بز حاجی هزمران، بهعس وکر له گدا به کیتی دستی

به پیروندی و نالوگری برودا کرد بو. له گیل بنمالي پازانی پش دا هسان کاری دس پی کرد بو. له هر نوعی توان له نالو تهران دا دانشت بون و. ناشکرا گردنی پیروندی له گیل هسراق، شهر به عزی هسزعی تهران، تصحان شارد برود. لور گزینوده‌ها که له نازنگ له تهران نویشتی به‌کیتی و نویشتی حکومت دا کرا، شهر تصحان (عقید رکن خلیل محمد شاکر) جهگی سرزگی توسای دزگی سرخاهرات پازان نگریتی، به راشکاری دانی برودا نا که له گیل بنمالي پازانی هسان پیروندی و نالوگری بروداپان کرده.

بمشار بونی بنمالي پازانی و هیزه‌کانبان له هیرشه‌کانبی نازجی حاجی هزمران دا، له لای سددام جهگ لوری به خیانتی بنمالي داتغرا، بز غزیشی به خیانت و دسبرین و لیل لی کردن نلمارد. پازانی‌ها له هسراق مایرنوه له نوردوگی به‌حرکه و لورشمه‌ها کز کرا برنوه. زللی پیاده‌کانبان بو بون به چه‌که‌لگری «جیشی شمعی» و به دلسزنی نگره‌کانبی خزان به جی شمعی.

شیخ عوسانی گوری شیخ محمد و هسان و ندهمی گوری برون به به‌می. هسان سکرتری مجلسی تشریحی بو. عوبد و لورقان و سایر له پهلدا دانشت بون. عوبد بز شکافتنی پارکی مایه‌که له وزارتتی به‌می‌کان دا بو به وزیری دولت. دارودزگانبی به‌می له راهپورت و توسینه‌کانبان دا به بنمالي پازانیان ثوت، «سللی الحیانه».

سددام بز نوعی زله له بنمالي پازانی بکاتوه، هیزگی عروسی جمهوری له به‌فلور نارد دعوی نوردوگانبی گوشتمه و به‌حرکه‌بان گرت. هر پیایگی پازانیان به‌دسی گوت له گنج و پیر هسزبان گرتن. شیخ عوسان و کوره‌کانبی و، کوره‌کانبی ملا مستفا، عوبد و لورقان و سایرین چته‌وه. سر و سزراخان نعا. دوی گرتیان به مایه‌یکی کسرت سددام له پکی له نگره‌کانبی دا له تله‌لن‌بون دا وتی: توانه خیانتیان کرده له هر نوه: «ارسلانم الی‌الحیم». وا پو به که مسعود و نهدس، هاوزسان له گیل هیرشه‌کانبی تهران دا بز حاجی هزمران، هورالبان بز پازانیه‌کان ناردوه خزان ناماده بکن بز چه‌که حیلگرتن و گزانه‌وه بز ناهه‌کانبی سزور.

لور کاتبا که به‌می تم تاوانه گوزبه‌می به‌رامیر به پازانیه‌کان کرد من له خفتی بوم. زلفیکان کوریکی پازانیان هینا بز لام نای عه‌دولایی بو. پاسی کارساته‌کبی بز گیراموه. له به‌کیتی دلنیا شهر، چونکه تازه شه‌کانبی لغتیل برون دای نوزانی نیمه ولسان له هسر پازانیه‌که. دوی نوعی له گیل مامجلال قسم کرد عه‌دولاییم بینوه و له زماتی سرگرده‌ایمی به‌کیموه پیم راکیاند: «ندگفر نه‌ایمی برون بز تهران نیمه هسر کارناسانه‌کبان بز نه‌کیم بز روانه کردنه‌ان. ندگفر له کوردستان و له شه‌کانبی خزان نیمه‌نوه هر پارمیه‌کبان له نیمه بونی به پی ی توانا پیشکشیان نه‌کیم. هر کسبکشیان نه‌می له گیل به‌کیتی بی به پیشمرگه به‌فرهاتی نه‌کیم». عه‌دولایی گزایوه هولیر و له گیل هندی لورانی مایرن قسمی کرد، دیسان هاتوه لمان و براری دایر بی به پیشمرگه. ناردم بز لای مامجلال. مامجلال دلنرای زللی کرد بو. عه‌دولایی بو به پیشمرگه و کرا به فرماتندی گوت. گوریکی دلسز و رویا بو.

جاریکبان به‌کی له پازانیه‌کان وتی گوشتنی توانه به تایمی شیخ عوسان و

کورده‌گانی مەلا مستەفا وەکو پەشاقە واپەر بۆ مەسعود دەوێتی. بەعسبەکان پەم کارە سەرۆکایەتی عەشرەتی بارزانان بە تەنیا بۆ مەسعود هەشتەو بە تاپەتی کە نەدرەس مرد. لە ناو کورده‌گانی مەلا مستەفادا کەس نەما بوو مەوافەتی پکا و، وەکو عەشرەتەکانی تر نەمانیش پارچە پارچە پەن و، هەر کۆڕێک چەند تەرە و تاپەتەیک بە لای خۆی دا رابەیکشی. ئەوانی ماوەن عەمەیان لە داکی خۆی و، لە خۆی مەتەر پەن.

■

پەرەو ئاسۆس

هەلەمەرجی کوردهستان زۆر ئالزۆا بو. نەمانەتوانی عەمە نەمانانی سەرگەراپەتی، پاخووە مەکەیی سیاسی پەیکەرە لە پەک شەین گۆز پەیتەو، نەپەر داپەش پەن. لە لایەنگووە بۆ سەلامەتی خۆیان واپاش بو، لە لایەکی ترەو بۆ تەرەبی لە تەزیکووە خۆمان سەرپەرەشی کارەکان پەیکەن. مەن لە مێژ بوو پەرەم داوەر پەم بۆ پەری مەرگە. کە ناوێزەنگیان بە پەکجاری چۆل کرد، سەلۆم عەمەر چو بۆ بۆ گانی کەنێز لە پەشی گانی تر لە پەری مەرگە. ماوەیک پە هات پەرە دولی پالەسان، پەرەمان دا پەیکەرە پەگەرەیتەو. ئەوات قارەمانی پەش پانگ کرا بوو بۆ لەپەرەیتەو و رەگای دەرەو پەگەرەیتەو شارەلەر، ئەویش تەیکەلای کاروانەکی نەپە بو.

هیزەگەمان بە ئوتومبیل پەرەو پەری هەوێ بە رێ خەست. چوینە سەگەستان. دی پەکی گەسەو پەرە پەلام بە هۆی دۆژمانەتی ناوخنەنەو گۆرندەگەمان وێران پەبوو. چەند کەسەیکەیان لە پەگەتری کۆشت بو، لە رەقی پەگەتری هەر لایەگەیان چو بۆ لە لای پەکیکی دەسلەتار پەبو بە جاش.

شەر بە لای مەسکەری هیزۆپ دا رەت نەپەن ئوتومبیلیک لە سەر جەادەگە لایەگەکانی لە نەپەتی ئەدا رەپەگەگەمان لەر شەو تارەگەدا پەرەو نەگەوت. هەمەو خۆمان دا بە ئەزەدا بۆ ئەوێ نەپەرنەپەن. لە گەرازی شەلەمەرمان خەوێ لایەگەکی پەگۆنەیتەو. شەلەمەرگە پەشۆکا پە نەپەزانی چی پکا. شەیکێ پەوێ نەگراو پەرە لەر شەو ئەدا توشی پەشەرگە پەبو. هەرچەزێ پەرە ئوتومبیلەگە رۆشت. نەپە هەشتا خۆمان دا پەرە ئەزەدا لە ناو نەپەو پەسەپەکی گەووە پەرە پەرە و گەمەپەکی گەووە هات. لە ریزەگەدا هەمەر لە پەش مەنەو پەرە. بە دەم رەگاوە لەسەمان تەکرد. ماوەیک پەرە ئەزەدا بو. زۆر ئەترەم شەیکێ لەر هات پەرە. لە ناو هەمەیان دا خەسی ئەدوم پەرە پەگەرە و تەم: «کاک هەمەر سەلامەتی؟» و تە: «سەلامەتیا» تەگەر شەیکێ بە سەر پەتاپە ناخەز و دۆژمەن ئەپانوت: پەلانی خۆیان پەرە. سەرەتا وامەزانی هەوێ مەسکەرەگەپە. کەرەتەو رێ چوینە داری لەسەمەران. تا ئەوێ کەس خۆی نەگەرە پەرە خەوێ. دەرگەوت پەشەرگەپەکی دەستەگە تارەات تارەپەسەگەکی لە سەر پەرە، لە شەلەزای دا لە دەستی دەرچەو. گەللە سەری پەشەرگەپەکی پەرەنار کرد پەرە.

ناوچەگە بە رەپە و مەسکەر ئەنرا پەرە نەمانەتوانی پەیتەو. شەر چوینە گۆرندە سەرۆکە لە پەری کۆسەرەت و، رۆژەگەپەشی هەر لەرە ماپەو، بۆ عەسەرەکی چوینە ئالپە. پەشەرە چەند پەلەمەیکەیان بۆ ئاسادە کرد پەرە. لە تارەکیی شەو بە پەلام لە ناوی نەستەلی دەرگە پەرەنەو بۆ پەری مەرگە. لە گەناری ناوچەگە و لە گەلەکی مەرگە پەشەرگە

چاودرهمان نه‌کردین. هر نو شعوه چونه ناوژی. جمیش به پهرینوعی نیسی زانی بو،
روژی دوايي هاله‌کونه. پلاماماری بلمی ماسیگره‌گانی دا زوری سوانده.

چهای ناسوس لومرگاه‌یکی دوله‌منده بز به خوسکره‌نی نازل و. گیا و پوسی
زوری همیه، پلام ناوی گنده، چینی پوره‌گانی نیستونه. له پوزاییه‌گانی دا تمضا
چالیمیری لی به، هاونان دیری تعیان و نیستی‌ننوه. هندی چیگا «مالقز» لی به. له
لومرچ به مالقز نطین «همرکوه». مالقز نو ناویه که له چالایی سر پورا نیستی‌نوه.
کو و کیری له هاون دا لی ی نیستی‌نوه. «گادمر» و «کوپس» له لورکه پوزی‌گانیستی.
به معری گوی شیز نطین: «کوپس»، پلام ناوی «گادمر» له چند چیگای ترش همیه:
ناوه بز شاخ و. ناوه بز نو رویاری که له سر سنوری عراق - ایران هلمطولی و پرمو
شیز نه‌کشی. تاک و تورا بزله کیری لی ما بو. ده‌کر نیانوت سرودمی زو پلنگی لی
پنراوه.

بهری مرگه

پنگره. ناوندی ناوچه‌که بو. پنکمی ناحیه لی بو. نوردوگاه‌یکی گوموشی لی کرا
پوره نزیکی ۴ هزار مالی تی دا بو.
ناحیه پنگره پیک هات بو:

گونده‌گانی بناری ناسوس: ویسی، بهیری، بهترخی، بیانه، دوله گزم، سرفنگ،
نیزکی، خاتلی، گانی هلمپیر، سرچیا.. راگیزدا بون و. گرمگان، ناوشت، کله‌گان،
بناولی تاودان بون.

گونده‌گانی بهری مرگه: گانی نو، چناری، ناوژی، هوارمیزه، خورخوره،
باخیان، گزمیل راگیزدا بون. لوتور، هلزونه، نزلچکه، سزلیان، مرگه، پاشکیش، مدلا
سفی، بیوه‌که، پیگی، شارستین، دوله بی، سیدر تاودان بون.

هردو بهری ناسوس گونده تاودان و راگیزداوه‌گانی له لیر دستی پشمرگه دا
بو. پلام گونده‌گانی: کیره‌گانی، هلمپیره، پنگره، خزشاو، بیسوشه، پوره‌شان، سیرکان،
سیناچان، لومرتهپه، دیپزه، مهنفارا، پوره‌گوز، سوسیان که هندیکان له سر جاده
و. هندیکان له لیراری نیستله‌کی دوکان دا بون. له لیر دسلاتی پمیس دا بون.

هندی له خملکی شینه راگیزداوه‌گان له ناوچه‌که دورخا‌یرنوه بز نوردوگای
تکی له سر ریگای چمنچمال.

له روی پیکه‌گانی خیله‌کی‌سوره ناوچه‌که تیکه‌لاو بو له: شیلانه، جاف و ترکه
رشته.

ترکه رشته تیره‌یکی پچوک بون له سوسیان و پوره‌گوز دانیشیق.

شیلانه، ۳ تیره بون:

پیره، که له گونده‌گانی بیسوشه و هلزونه و. هندیکیشیان دواي لیرناوکورتی
گونده‌گانیان چیرنه چوارقودنه، ژارواه، رانه، نیکی کله‌ک.

شرانه، له گونده‌گانی پنگره، سزلیان، سرچیا، هندیکیشیان دواي لیرناوکورتی
گونده‌گانیان له سولتان‌دوی و ژارواه دانیشیق.

رجسپ، یا ثالی (ثالی کسری رجسپ بوه)، نعمانیش له پەردەشان و،
 هندیکیان دوی ژورتوکیوتی گوندهکاتیان له پازیان دانیشنه.
 گوندهکاتی: خوږه، پاڅیان، گوزمزل، دولعی، شارسین، سیدو، کیره کانی
 و هلمپه پشی بون له ناوچمی جافمتی.

■
 ناوچه که چند گوندیکی تی دابه یعنی له ناستی دا راپوستی، لوانه: مرگه،
 پەردەشان، کانی تو.

- مرگه، کانی و ناوی زور و، نەزی فراوانی چاندنی دانمزله و، پاڅی هلمپه
 هیه. چوار مژگونی تی دابه؛ مژگونی کانی چاوان، کانی سەردەشت، گەرمک و جافان.
 مژگوندگان به ناوی کانه‌گانه‌ه ناو نرا بون. چند گوندانیکی نزیکه. هندیکیان گومرین
 و، گیلی گونده‌گانیان به‌ز و ئستور و، هندیکیان نیگاری ششیر و خلمپه و ملبان له
 سەر پر. گیل گونده‌گانی هیچ نوسینکیان له سەر نه. پی نچی مرگه له گونده‌گانه‌ه
 بوی. نم گونده‌گانه‌ه یعنی لیکولینوسی میوویان له سەر پکری. دانیشترانی ناوچه‌که
 هندی روه‌ای دماردم تەگه‌رتوه که له سەردەمی هاتنی لشکری ئیسلام دا مرگه
 پاتمختی لفرالیکی گموره بوه و، دوی شەری قورس و خوتای نینجا ناوچه‌که گیراره و،
 به شمشیر ئیسلامیان کردون. پشەرپه‌گان به مرگه‌په‌گان نلین؛ «مرگه‌می
 نسا‌په‌کوژا». مزاری «په‌رله سوری مرگه‌می» که له ناوچه‌که‌دا به شەنکی په‌رله
 داتنری گوت بوه داسینی گموره قه‌لا و پشی مرگه‌م. نوسا «مرگه» به‌کی گموره
 جەمش لی پر. گواه په‌رله سور له گیل هاتنی ئیسلام دا موسولمان بوه و، له شەریکی
 دینی دا کوژاره و لوی ناستویه‌ته. گه‌رانوه‌گان نلستانن، پشت ئستور لپ به هیچ
 پەلگه‌یکی میووی.

نوسا ناومندی قەزاقەیان گولستۆتوه یز قەلازه. مرگه سەردەمەیک پنگی
 نساوتی بابان بوه. به پی ی «پیتی کاکه شیخ و کاکه سەر». هندی له میره‌گانی بابان
 لوانه نم دو میری پیتەکیان به سەردا هلمدراوه، له تەلماسی زورەاری و پەردەشتی دا،
 به دەستی مرگه‌پیان به کۆمەل کوژاون. تا سالی ۱۸۹۳ مرگه ناومندی قەزای پشەر
 بوه.

وه‌کر ئه‌بانوت؛ مرگه و لۆتەر و هندی گوندی تری ناوچه‌که دپشکی کوشنده‌پان
 هیه. تا من لوی بوم چند جاری دپشک به پشەرگه و خلکی کوهی دا، به‌لام کسی
 نه‌گشت.
 کانی خزی مرگه ناومندی پەروهرایەتی ناوچه‌که بوه. هر یزه به همر ناوچه‌که
 نوتی: «پری مرگه».

■
 - پەردەشان گوندیکه کاتی خزی سەر به مرگه و دواپسەر سەر به پنگر بوه.
 پکی له به نارەتگترین پەتەپەتەکانی کوره: عەلی پەردەشانی، لیم دی پەدا له دایک بوه.
 حاجی قادری گزنی له پاسی شاه‌په‌رەکانی کوردستان دا پەمجۆره ستایشی کردوه:
 دو عەلین وه‌کو حسەان
 حەری و پەردەشاته مەسکەنەان

له دو عیلى، مېهستى: عیلى حوری و عیلى پردشتانی و، له حسان مېهستى: حسان کوری ناهه. حسان شاعریکی حوری گوری سردهی جاهیلی بډه، دوی نسلام په ستایشی پخه عمر نوری دهرگړدوه.

ژساره پدېکی زور بهیت، چیرلک، گزوانی، لسی ناستیق... په سمر زمانی خطکوره، ندرینه پالی، که عصری نیشانی پلیستی ثرون. کمپی سمرگروشتی لانی خوی روڼ نه و، پامه گاتی کسپکی نیی، که لم سالانی دوی دا تومار گراون، نوی تری نمرسراودتوره، پلام پوردا که پدېکی له پخته گاتی بز نورحسان پاشای پاهان وتوه، دیاره هارچهرخی لمر بډه.

پرده شان مړگزی عشرهتی شیلانه بو.

رسول مامند له پرده شان له دایک بډه، که من له تاروی نیشته پی بوم، کویخا پسرلانی برای رسول، پدېکی ناره لاسان بز پخهرینان. پسران نیمی له پسرلانی خوی بو، چونکه هیچ نیشکی په نیمه نمر، چکه لومش نیمه لمر کانه له گیل حک ناکزک بډین.

•

- گاتی تر کورنوه پتاری شاخوره له گزانی دولیک دایه لایکی ناسزس و، لایکی شای پل بزمه. هوای خوش و دیمستی جوان و. چمند گاتیه کی ساره و سازگاری تی دایه، دوانیان له پوزایی هغهقلوب و نمرینه قزایی دولکوه. زستان پلریکی زودی لی نیاری.

زبورلوری گشتوگال و دانو پلیمان گمه، نرزه گاتیان په دس پردیور و چاک کراوه. رمزی تری و پلخی میره و ترشیان زوره. پیار نهمی پشاورهتی خطکی نم دی په چمند دلمه پان له گیل پاخه گاتیان داوه. میره پدېکی لی بو، وگور هغوره رشه پلام پچوکر و تامیشی خوشتر، پیمان ثوت: «سپکوره».

ناویداری ندمن. هوای ناوچه که بز پرموره گردنی ناوطل. په تایستی بز راگرتی بزمه موز، له پاره.

دانیشترانی ناوچه که له کزنوه شاربزایه کی زوربان همه له تونگمری دا، نافرمت له تمشی رستان و پرمه پنهانی دوی پلریک دا و، پیار له چینی بزو دا، شالی گاتی تر و پتارنی بز تنکی و سلقی و جوانی په ناویانکه.

گاتی تر و گاتی کورکور تمشی پکین په شونجکی نورمشی خوش. په هاین بز سیران و به زستان بز پاری سمرطر.

■

نم ناوچه پش وگور خوشاوهتی و، زور ناوچه تری کورده شان بز راتگرن. بز له سمر هوزاتوره، په خپورگردنی ناستوره، زورتر پورگی نمخوشی و سمخه پنهانی سروشت ندری.

له کورده شان ۳ جز بز همه: بزنی رش، بزنی موز، بزنی کوری. پچکی بزنی: کار یا کارلوه (له بونوه تا تصنی نیی په ۳ سانگ)، گپک (له ۳ مانگیه تا نیی په ۱ سال)، چهر (له ۱ سالیه تا نیی په ۲ سال)، نینجا په نوره گاتی نوتری: نیی، سابرین، تده و په می پدگانی: بزنی.

کار تا له ختم نغوهځي له «کوز» دا پغوروده نډکړی. کوز به «همسان» چار
 ددوی نډگړی، بز له زستان دا نډکته «پشیر» یا «هزل» وه.
 نو سالی بز نغزی، شیری نای، بزنی یی شهر یی تلین: «لیر».
 بزنی وش و بزنی معوز له گل لیری په کتری جوت نډگړن، په کده کپان «دوره»
 یا «دوره گ» دیرته چی.

سوی بزنی وش، زهر و رقه بز دوست کړننې چلوهرگ به کطک ناپت، پلام
 گورس، رمشال، رشکه، چوال، تپ، خمرار... یی، لی دوست نډکړی.
 سوی بزنی معوز، رشکی جزواو جزوی جواتی وش، سپی، خورسای، شپکی..
 همپه و، نمر و، خاوه، یوزو (کر، شال)، پرمال، پزیمشین، جاجم، گزوهی، پزموانه،
 دسکیش، بلز و، له هندی شین پتانی... لی دوست نډکړی.
 بزنی وش پهرگی سغتی سروشت نډکړی و، له شاخووانی دا وریا و سرکلمپه،
 پلام زهری گوره له چنگل و پاخ ندها، چونکه چرلی تازه پیگمیشوری درخت نمخوا
 و، تپکلی لمده کوی نډکته نشوده، داره که وشک نمی. له پز نوه یی ی تلین: «کوللی
 وش».

پندی زلو له سر بز همپه، وهکو: «بز بز شوی چی ی خوش ندها»، هروها:
 «بز نمسل یی نانی شوان نمخوا»، هروها: «خوا هملی بزنی کول به سر بزنی
 شاخاروه ناهلی»، هروها: «گیا تویه به دمی بز خوش یی»، هروها: «نمخوادم
 و نډگرم، گیسکی چرنگانم».

بز پدگی که زو بز یو کس به خوشهوه تلین: «وهکو بزنی دلیزه سالی دو بهار
 نمخوا». بز پدگی پلپنه کانی به چی تعیتی تلین: «وهکو بز وایه دستپو هملناکړی».
 بز پدگی همسو چاری له دوی خوشهوهک تاخوشهوهکی به سر یی، تلین: «وهکو
 گیسکه کوی هملی خاسی لی هاتوا»

■

پاره گای تهپی ناسزس له ناوژی و کمره کانی به دریایی پناری ناسزس پلاو
 پورنوه.

پاره گای تهپی ۶۸ ی صامنده له لوتر و، کمره کانی له پناری ناسزس به دوی
 پشمره دایش پوون.

پاره گای تهپی ۴۴ ی په کوچ له گمرکان و، پاره گای تهپی ۴۱ ی کووه کاژاو له
 کله کان پو. نم دو تپه له چاو نوانی کدا به ژماره کمتر پوون.

هندی له کمره کانی تهپی ۶۱ ی جوتیارانش، به هزی شوره کانی عسراق -
 نیرانوه، پری پزنوه پری ناسزس هندی کپان له کانی تر پاره گایان دانا پو. نم هیزانه
 همویان سر به مپنندی دو پو که پاره گاکوی له سرکطو پو.

کاکمین قادر پهریسی کمری ریکشتنی لداژه له چارنی پو.

که گمپشینه ناوچه که، تازه خویکی ناواکردهوهی گرنده ویرانکراوه کانی پو، له
 پز نوه شونیکې نونوی ناصدهی لی نهر پیکمین به پاره گا، نهر خزمان خانو دوست
 پکمین. پشمهرگان له ناوژی و ممرکه جیگی کانیان پیدا کرد و، منیش چند روژی
 له مالی عهدولرمهم پوم له ناوژی.

ناوژی گوندیکی پچورک بو. پشتی دایر به ناسزسوه روی له قهرسرد بو. چهند کانی و کارنیکان هیر. بلام زموونواری گشتوگالیان کم و لږ و. پهلوی بو. نژدگی ۲. سالیکیان له تدکسوه هات پرتوه پتیمان دانا بو. رمزی قری و ترش و باخه گاتیمان وشک هیر. تازه خمریکی لږاندنویس بو. ژماره یکی کم بژنی سوز و بژنی رمش و گاوگوزدلیان پیدیا کره بو. دانیشتوانی ناوژی کم دواست و. لږانیکی هژار پتیمان هیر. بلام تصحیح پتیمان دولسمند و نطسپان پوز و. له میرانداری دا دل و دموون فرادان بو. هر له ناوژی مالی گاسوانی به چندی عیونی. زوی عیدوللا روی. تحصیدی حاجی محمد عیدی لهرتپه. حمصی حسینی. لی بو.

خملکی ناوچه که به گشتی پیمان خزش بو. نیمه لوی چگیر مین. لایان وایر تیر هیزه کانی چیش ناتوانی به ناسانی بعه سریان و. چارگی تر رایان بگوزی. مام محمد

مام محمد له سرفای دس پی کردنوهی شوشوه پوی به پیشمرگه. زلرجار که له قسه کردن دا ناوی به کیکی له پیر پسرپایه «وانیک» ی به کار تمهنا به پاسر سرفایان توت؛ وانیک سرفایان و. به قاسلوی توت؛ وانیکلو. له پرتوه ناویان تا بر مام محمد وانیک، نگهچی له پنمهاله کی ناسراوی خملکی ناوچه که بو. بلام پیشمرگه و خملک هر پم ناوچه تهمتاسی.

دوای تروی ریگی مرگه - هرگلو گرایوه تراکتور و توتوسیل هانچزی پی دا بکن. رلویکیان دلیر به توتوسیل هات بو بز ناوژی. مام محمد تهریست بری بز هرگلو. به دلیری وت بو؛ «که روشتی منیش له گیل خوت بیه» دلیر وت بوی؛ «باشه. بلام من زو زو شتم له پیر تمچی بز تروی له پیر تمچی له سمعات نومونده له سر ریگا که چاویری بکه که هاتم سوارت لکم» مام محمد وای زانی بو ناپوی سواری بکا. وت بوی؛ «نگه نومونده زو زو شتم له پیر تمچی توه بزچی رلوی له پیرت ناچی له پاتی هرگلو بچی بز پنگرد؟» پنگرد تروسا هیزه کانی حکومتی لی بو.

خاله مین

خالصین، پکی له پیاوه ریش سپیه کانی ناوژی. ژودگی له دو ژوده کی مالی خزیان بز من ترخان کرد. به دویایی ۶ ساتگی راپرزو. به هزی گهران و سوزان و شروشوروه. له هاوسره کم دایر اوم. ناروم به دوی دا تروی هات لوی نیشتمچی بوین. تا خانوه کی خزم تعواو بو. چهند حطس به ک مسرانی ترو بوین. ترو ساویه تبهکلایمان زودتر و دواست پیمان به هیزتر بو. خالصین خزی ترونی پیاری جواهر و. هاوسره کی ترونی خالی خاندان و. مثاله کانی ترونی مردلی پوز بوین.

مام باهر

مام باهر، پکی که له پیاوه ریش سپیه کانی ناوژی. کانیبه ک و پارچه پکی ترونی داسی مال و پاره گای له سر دوست بکنم. شویته که ناوی «کسروان» بو نژدگی ناوژی بو. مام باهر پیادی ژیر و پوز، شارمزی کاروباری عشتایر و قسه خزش بو. حمصی کوروشی به دلسوزده کی بی شغلازوه کاروباری هینان و پردنی پوز و پوسپیه کانی تری تعلیم نهوا.

خاله مین و مام باهر خال و خوارزا بو و. هر دوکیان پاوکیان له شوشی شیخ

محمودا له سوره‌های سپیده‌گان دا کوروا بو. خورشیدبان له شورش نپلرل دا پیشمرگه‌تپیان کرده بو. بلام دانایان به ده‌گوه نغده‌کولا.

*

خانر دروست کردن لبره کاریکی زحمیت نمبو. جاده‌ی لبر بز ناوچه‌گه راکیشرا بو. نماتقوانی کورستقی خانر دروست‌کردن؛ بلزک، چیمتقر، گنج، دمرگا و پلمبره... له شار یکن. دسان گوتیندوه خانر دروست کردن. بنافه‌گمیان دانا. خانه‌ی‌کی ده زوری بز پیشمرگه‌گان و، چند خانه‌ی‌کی دو زوری بز خزم و ساله‌گانی تر. له همسان دا تعالیت، حمام، چیشقلاتی تایمقی مان دروست کرده. گنورکی‌شان بز ناوچه و نیتر دروست‌کره و، له ده‌وریشی خانره‌گان چندین چالان بز خنپاراسان له هیرقی ناسانی و تظهاران هملکند. وسعا و گریکاری همبو خانره‌گان پیشمرگه‌گان خزان بون.

خانره‌گان تعوا بون. گسانی خزی کطریلی پاره‌گاو ساله‌گمیان له ناوچه‌نگوه گویا‌بوسره همزنه و، دوی تعویض هیناپانه ناوچه‌ی. پیشمرگه پاره‌گامیان گرسرگ کرده بو. تعوی به کطکیان حات بو بره بریان، تنیا ششی نمیان بره بو گتسبه‌گاتم بو، ده‌گور خزی مایو. سرملتمی مشوری کطریلی پاره‌گا و مالان خواره.

*

بغرو

هفتی شومینی بتاری ناسوس دارستان بو. داری بغرو، قیزون، گنیز، بملارک... ی لی بو. پشتی چنارنی له همسوی چرتو بو. پاش داناتی بنکه‌گانی پیشمرگه، کورتنه دارمین؛ بز سوتاندن و بز دارمرای خانو. چند کسبکی خسلکی چنارنی حاتن بز دمرینی پواره و نارمازی. سارمراکاتیان نمیاتوت؛ لبرسواره‌کسی پشتی چنارنی دانتشقرانی نارچه‌گکی چند جاری له قاتورقی و برستی و، ناوچه‌گاتانی له مردن، رزگار کرده؛ خسلک بغری دارمیریان خواره‌ده و، ناوچه‌گمیش گملاکی. له پوارنی نمودا بون نم سامانه به نرخه له تاو بچی.

دارستان پیشمکه له سامانی نمتموبی. له زور جیگا داپش کساره و، همب جوتیاریک «دندله» ی خزی همیه، کسی که بزی نه بهیری، گملاکی نه‌گمن به «گله» بز نالیکی زمستانی بز و، لق و پزیه‌گکی بز سوتاندنی خزان به کار نمیان، نم جوره برینه کاری تی ناگا. بلام برینی بی پلان و خلطوز کردن، پیشمکی زوری لمواتاندوه و، لواتاندوبی سر له نوی ی کاریکی ده‌گجار دژواره.

داری بغرو، چند جوره و، چند بغری جیوازی همیه؛

۱. بغرو، دانی بغرو دیو‌کوله و رنگی قاروبی تیره. همدیگمان گمورن پی ی نطن؛ «ونلر». گلایکی پراویری سره‌گکی له سوره‌ای پی ی نطن؛ «جوت». پیشبان وتیانه؛ «خوا گلای پی بغرو کرده». جوت بز خوشکردنی کونده، صفتکه، همزه... به کبار نطنیری و، بغروش به زمستان له ناوچه‌سزدا برزاندوبانه، یا پیشاندوبانه و خواره‌یانه. له قاتورقی دا هاریانه و بز خواردن «خپله» یان لی دروست کرده. به زوری تامه‌گکی تفت و قاله. به زحمیت، به بی تاو، قوت نموی.

ده‌گور دمرینی بهزازی له دوباره برنوبی خواردنیکی ناخوش نطن؛ «بغرو به کالی. بغرو به گولادی. بغرو به برزازی...» و، یکن که به پله و بی پسانوه کسه بگا

پی ی ثعلبی: «ثعلبی ی بروی له دم دا تفهیره» و. وکسر نیشانی پدک گوتون و نمزشی گران، ثعلبی: «پله پی» و. پروان نمزدا.

۲. سازو، بریکی خر و سخته. له پایزا نمچن و له بازاردا به کیشانه نمپوشن. بز دجای پیسته به کار نمپوشی. پیشیان وتوانه: «به زلر بیسی بز مازوچین به داروکی دا ناروانی».

کاروانچی و توانی زلر به ریگادا تروتن، که پیمان «تلفی» نکات و، پیستی نیوان پهلپهگانیان مسرتیوه، مازو تھارن و له گمل خنه دا نمپگرنوه، له پیمانی نمدن، پیستی پیمان «پنگر» نکاتوه.

۳. گزگل.

۴. سیچکه، له هندی ناوچه پی ی ثعلبی: «گلوان»، بریکی تری بروی خره له شیری هلوژه رشدها. تپکلهکی وق و قابی تیره، ناروکی جزوی له ناردی زمری تی دایه، ترخیکی بازگانی ثوونی نهد. پیشیان وتوانه: «به سازوان تی شکاره، نمپری به سیچکان هلسیوه».

هندی سال گمز له سر گلای دارمرو نیاری، گملاکی گز نکمنوه و نمپوتن له بازاردا به کیشانه نمپوشن، پاش کولاتنی «شوکده» و «گمز» ی لی دمر نمپوشی. لیکولینمرو زانستی دمری خستوه گمز ناپاری، پلگر جاتومرکی پچرکه به چار ناپیری له سر گلای داری برو زیاد نکا و، له تلماسی هندی «تفاعیل» ی کیمایی دا دروست نمی.

داری برو سمخت و قورسه، به گملکی دارمروی خاتر نایمت پوتکله نمونده قورسه دیوار برگی ناگری، به زلفی بز سوتاندن به کاری نمپوشن. پلام له نمپوپا دیکزی قلمشکی لی دروست نکتن، نمزشی چوان له قودی داروکیدایه.

✱

مطبعندی پدک له ناو شمیری عراق - نیران دا

هیزهگانی نیران تا نکات له کوردستانی هیراق نزیک تهرتوه. زمانعی شهر گمشت بوه ناوچه سنوپیگانی حاجی نزمیران، قلادزی، پنجوبن، هیراق و نیران، هیچ لاپهکان دستپان له نیمه نشماراست. هندی چار «رصد» گانی نیران که به چاوسایی پشمیرگدانی پارتی و حک نکاتنه پشمیره، شوندهگانی نیمپان بز نکردن به نیشانه، شهری حاجی نزمیران کاری له مطبعندی سی و، شهری قلادزه کاری له بارهگاکانی سرگرداپتی کرد بر. ناوچی ناوژنگ - شینی مان چول کرد بر، ناوچی باوژی پشان پی چول کرد بوین، دلوهزگانی راگمپاندن و رادبر گراستپاتنوه دولی چالغی.

شهر به گرمی گوته ناوچی پنجوبن، مطبعندی پدک کویت بوه مسرتسپیهوه، هسو زلفی بوردومان نکرا. نوسا پدگری حاجی سطر، له چیکلی مولا پختیار، گرا بر به لپهرسرای مطبعندی پدک. نیمه ناگاداری پدگری حاجی سطرمان کرد، لمرمان به هیزهگانی پدکشی بدا پلاماری چیشی هیراق نمدن، بز نموی پترانی هیرشهگانی نیران راپگری، چونکه هاتی نیران بز ناوچهکه نمو به هزی چولگردنی ناوچهکه و ویرانیری و، له تلماسی نمپیش دا نمو بارهگاکانی مطبعندی پدک و تپهگانی شاپایر چول پکن. ماهیر هیلولر شهید نکرتی لاتیدی لمپلمی پدک بر. ماهیر بمسپهکی

ره گزینهرست بر، له پیمانده کانی دا جنوری په «لورسی مسجوس» و «نوره کانی دارا و روسعم» نندا هند، پشمهرگه و. هندی له داتپشترانی ناوچه که، گویان نه داپره لمرماتی ملبند، یز دهره قوی چکه و تعلیمتی په دزی ملبندوه، هندی یزسیان یز هیزه کانی جمش ناپرمور نازاریان دا یون. نریش چند پیمانگی پر همرغه و جنوری په سر ناسانی شاپازره په لروکه پلاو کرده. چکه لمیش «عصم» یکی په بروسکه په سر گورته کانی ملبندوه کی دا پلاو کرده پرموه له پدکیکیان دا نوی یوی: «تقدرا ایاحه عرض و مال المخرین و قیوم».

ملبندی پدک نریش گپروگرشتکی گپره یویر. ناوچه کیمان پخرووام له ژیر تزیاران و پورومانی هیزه کانی میران دا بر. ناچار یون بیر له گراستنوه پکن. لمر کاتدا پهادین لمر ناره بر. که تم پشپرواته نمینی. له سر ناوازی پدکی له سروده کان تم بالزومهی ریک خست یو،

نهی هاوریمان! من رملهرم

من ۴۰۰۰

قوی دنیا په سر سرم

چاش و همکتر هاتنه سرم

ملبندی پدک یز کوی پرم؟

*

شعر له ۳ مبدان دا

نیمه له ۴ لاره له شعروه گلا یوین: شعر له گل حیران، شعر له گل تهران، شعر له گل جرد. زور کسی په شپیان نراتین و، ناسوزگاریان نکره یز ماوه پکیش یی. شعر له پدکی لم مبداناتدا ساره پکمنهوه.

هوله کانی خزمان له گل جرد پری نگرته.

همسر نو وارانمی له رادیر په نیازی پانگکردنی لاپنده کانی جرد یز ناشتی، پری توندی و، په جنوری ناخبرین، له رادیوی پارتیوه ولامیان نده پنهوه.

همسر توانمی ناسادیمیان پیشان دا بر یز ناووی له نیوان پدکیتی و جرد، نیمه لمرمان کرد یو، له ناو نرانددا ملا، ریش سپی، سرزکی مشهورت، نده پ، مامزستی زانستگایان تی دا یو. نه پارتی و نه حشع گویان نشده په لسمی هچ کامیکیان. پمورهندی له گل سراتی جرد یز کسان کی له سلیمانی و پفدا نژدان کاریکی دژوار یو، چونکه نیوان له نیوان یون و، کس په ناسانی دسقی نیوان نده گشتی.

ماسجدل ناسی یز کاریدوستانی سوری و. یز خالید پدگدش سکرتری جنوی شهرمی سوری و، یز نایف حواله سکرتری جنمهی دپوکرانی فطلمستین نوی یو، داوای لی کرد یون له نیوان پدکیتی و حشع دا ناووی پکن. حشع گویان ندهانی و، ناسادی ناشتونه نهم.

نژمیدیکمان نصابر پو نژیکانه له گل جرد ناشت پپنهوه، په تاییشی سمرانی جرد لمر کاتدا زیاتر گویونه ژیر «نیمتیزاز» ی نیراتپوه، تهران خزی ناساده نهر له گل پدکیتی پیک یی، له پرنهوه ریکمیشی په جرد نشده له گل پدکیتی ناشت پپنهوه.

نیمه له گل دپروه پپرنه پیمان زور کز یو. زلوجار په رادیر پپامی کورمان یز

تغاردن. له پهمه‌کان دا توری نه‌یې نیمه په کوردی: «ناسوده» و په عرمی: «صایر» و. هې هلالاتی دمروه که له شام وروان نه‌گرت په کوردی: «ناواره» و په عرمی: «صامد» و. پهمه‌کمی خزان په راپورگی په‌کستی دا تغارد و. پهمه‌کمی توانان له راپوری «صوت العراق» ورنه‌گرت که پهمه‌کمی هیراپه‌کانی سر په سوری سهره‌شعیان نه‌کره. پهمه‌کمان ناره یز هلالاتی دمروه. کورنیه‌کمی نیمه یو:

نیمه له ۳ لاره له شمروه گلاوین. هویلی زورسان داره له گل جود پیک بیېن. سوری نه‌گرت. له گل سوری و لیبیا و قطعتینیه‌کان هویل پدین شعری نیمه و جود راپگن و. نیران تینان یز نیمه، نه‌گنا ناچارین خزان هویل پدین شعر له گل هیراق راپگن.

لور کاتدا د. فوئاد معصوم، همدولر ذاق لمیلی، دارلی شیخ نوری، سره‌ست پامرزی، حسین سنجاری... له شام یون.

نازاد‌کردنی بیت‌واره

بیت‌واره گوندیکه کورتزه پتاری چېای ساگزک و چېای شیشار په سوری دا نمرانی. جیگاه‌کمی خزش و تاوره‌وای سازگاره. پی تمپی له زلور کزنوره تاویدان پری. همدی شرنواری دیرنمی تی دا دوزراوتموه. خلگی بیت‌واره له پخو‌کردنی پزی مرمز و. دروست‌کردنی گردا شازوپه‌کمی زلویان هیر. زلور مال ده‌زگی تمونگرمی تی دا یو.

له سوره‌ای شوزی تمبول دا عومر مستطاً پنکمی پشم‌رگی تی دا دانا و. یو په پنکمی هیزی کاره. پاشان ملا مستطاً علی شمعان بارزانی لی دانا، که پدی له هوس‌لوه‌کانی سوزیت و پاوره‌پکراوی نریکی یو. علی شمعان کاپراه‌کمی زلوردار یو. ریزی دانش‌ترانی ناوچه‌کمی نه‌گرت. بیگاری پی نه‌کردن و. خورگی خذ دولسمن گردن یو. په زلور کچی پدی له پتماله ناسرلوه‌کانی ناوچه‌کمی هتا.

نفرور پدگ، که له پتماللی میرانی خزشناو و. ژنهرای عمیاسی ماممد ناغا یو. له پلمه‌کان دا کس‌یکاری داتیرری شایات و. له سوره‌ای شوزی تمبول دا پشداری خن‌پش‌انانی چه‌کداری عشتایر یو. هاته ریزی شوزه‌کموه. له بیت‌واره داتنیش، په بیانیی کهچلی علی شمعانموره هلات و. پتای یز حکومت بره. هیزیکی جاشی له ناوچه‌کدا پیکموه نا. تم هیزه تا بیانیی نازاری ۷۰ ماهوره. دوی ثوره چو یز پش‌فاد لوری داتنیش. یز داپنکرده‌نی گوزمرانی خزانه‌کمی چاخانمده‌کی دانا یو.

که پهمی کورتوه جاش گرځن. نفرور پدگ سرلنری چه‌کی یز حکومت هلمگرت دزی شوره‌که. دوی تاشمتال گمراه‌پوه بیت‌واره و. یو یو په دسلان‌لارترین کسی ناوچی خزشناوینی. له دوی دسی پیکردنوی خیمای چه‌کدار نفرور پدگ سالی ۱۹۷۷ دسان مفرزه‌پدی جاشی دروست کرده. له لشکر‌کشیده‌کانی حکومت دا پشداري نه‌کره و. همدی جار هیزه‌کمی تغارده راوی پشم‌رکه. نه‌گور جاران پهمانی ثوره یو له دوی بارزانی یو په جاش نسجارجان هیچ بیانی‌پدی لو پاهمدی نپوه. چرنکه تم پشم‌رگانه بارزانی نپون. پلگر پشم‌رگی په‌کیمی نیشتمانی و. همدیکیشان خزشناو یون. نفرور پدگ په هزی تم دسلان‌پوه ترس و لرزنگی زلری خست یوه ناو دلی دانش‌ترانی ناوچه‌کموه.

هرکس گویا پلی نگر دایه و، دلسوزی نمواندایه، نازاری ندها.

مینک له ژ. نژونیزه پلک دا تظلمهوه. پدکي له کورده گاني نغور پدگ له ناو نژونیزه پلکدا کوژا. له سر تمه ناردی کویخا رسولی پتروانه بگر. کویخا رسول له راتنه دانېشت پر. هارولتیهکی ناسایی پر، تمبیا تاوانی نغور پدکي ریشز پر که پیشمرگهی پدکیتی پر. کویخا رسول په معی زاتی له دستیان هملات و پخای پر باره گای حیزی بمص پر له راتنه. نغور پدگ ناره په ناو باره گای بمص کویخا رسولیان دهرهنا. باره گای بمص کویخا رسولیان نهپارست. هر لوی دا کوشتیان و، لاشه گمان په دوی نژونیزه پلک دا تا پتروانه راکېشا و، لوی په پر چاری خملکوره لاشه گمی سواتند. نم تاوانه یی سزا تی پری.

نور گاني هیزه گاني تمه هاتنه خوری پر دولی باليسان، سوری دصلائی نغور پدگ له پتروانه و روزهلائی دا پر. بلام که باره گای ماسجملال گریزیهوه پر دولی باليسان و دواتر پر بزی له دوله رغه. نغور پدگ وستی دصی په سر ناوچه کدا بگری، رگای راتنه پر خملیشان پر هیزه گاني حکومت بکاوهوه و، باره گای و هیزه گاني مله بندی چواری پدکیتی له دولی باليسان دهرکا. کرده په سر همور گزنده گاني ناوچه که که نمی پدکي جاشایه تی پر حکومت هلیگر. دانېشتوانی ناوچه که کورده پمور پر نمان نوست پین په جاش کتو کف و هرته لیان.

نغور پدگ په تیریک دو نېشانی نشکاند. سرکوتیکي جنگی په سر پدکیتی دا پر حکومت په دصی تمبیا و، جاده پدکي ستراتیجی پر هاتوچوی هیزه پدکداره گاني خیراق نگردهوه. له همان گات دا نمکرد په منتهکی گموره په سر جودا، پدکیتی جودی له خوشاوتی دوگرده پر، نغوش پدکیتی دهر نکا. بشی له پدکداره گاني جود که تسلیم پرېزوه لای نغور پدگ پرېون په جاش و، چندین جاش - پیشمرگهی پارتی لای نغور پدگ نامیر مفرزه پون.

د. کمال خوشنوار، لېسر سړای مله بندی چوار، نغوش پدگ زاده خوشنواره. په زمانی شهرین هوایی پر نارد که زور له دانېشتوانی ناوچه که نکا و، واز لو پلانه بهینی. نغور پدگ ولامی داپوره که نو گموره ناوچه که په و، ناوچه که هی خویستی، نمی ماسجملال و مله بند ناوچه که په جی بهین. له همان گات دا کرده په سر سرگوره و ریش سپیده گاني ناوچه که، مصوری گل داپوره و، په زور گزنده گاني زیوه، هورتل، وری، نیره، سرودل، سیرگستر، چیره... ی پدکدار کرد و، په شوق و بلندوزر سنگگر و رهیی پی دوست کردن. کار وا پرېشته به همور ناوچه که نگرته.

له ناو پتروانه کزمله ریکختنی پاش و بهینی هیر. ناگاداری رودیان له سر هیز و شینه گاني پدکداره گاني نغور پدگ و حکومت همور. ماسجملال خوی له بزی پر، که نریک پر له ناوچه کهوه. له سر پنچینی ناگادار پدکاني شانده گاني کزمله و، په پرس و راویزې توان، نمیشه پدکي دانا پر گزنده گاني نغور گزنده گاني گسرا پون و، پر دهرگرده نغور پدگ له پتروانه. ماسجملال هیزه گاني مله بندی ۳ و چواری ساز دا و، له مله بندی گاني ۱ و ۲ هندی هیزی تری دارا کرد.

•

نمخشهی سرگود

مامجدلال نمخشه‌گهی به ناوی حیزبی ماموستا جمعال تاهیر «سرگود» وه ناو
نا بر، که تازه به عزری و مرگوانی نوتومی‌یلوه له دولی پالیسان گرجی دواپی کرده بر.
هیزه‌گانی کرده بر به ۴ پشی بز نموه له ۲ قزله، پلامار بدن؛
قزلی بدکم، هیزه‌گانی مصلیندی چوار به سرپرشتی شوکتی حاجی موشیر بز
شاخی هوری و گرتنوی چیره و سرودل و میره سر.
قزلی دوم، هیزه‌گانی مصلیندی سی به سرپرشتی حصن کویستانی بز شاخی
شیر و گرتنوی دیره زیره.

قزلی سیم، هیزه‌گانی مصلیندی بدک و دو به سرپرشتی مامجدلال خزی، له
دولی شاوره بر سر شاخی ماگزک و نینجا دایزین بز ناو بیتواوه.
زللی ۲۰ ی تشرینی بدکم قزله‌گهی مصلیندی چوار هیرشه‌گهی دس پی کرده.
گوندی نینویان گرت و شکانی جاشه‌گان دسپی پی کرده و، له هسور قزله‌گانوه پلامار
دران. بر زللی دواپی هسور دولی پالیسان و بیتواوش گمونه دس پیشمرگهی بدکیتی
و، هسور هیزه‌گان له بیتواوه بدکیان گرتوه.

نمسه شیریکی گموره بر، هیزیکی گموره پیلداری تی دا کرده و، له ناوچه‌یکی
شاخاری فراوان دا بو. توانای بدکیتی بز شیری گموره درخت. سرگودتیکی گموره بر
بز پیشمرگه و بز دانشتوانی ناوچه‌گه، ووهی خعلکی زله یه‌رز کرده‌وه. پلام تالان و
راوت، به تاپیتی له بیتواوه، رومنیکی تم سرگودتیکی کم کرده‌وه. مالی هاوریکانی
کوزمیلش له بیتواوه که دوریکی کارگه‌یان هور لور سرگودتیا همر تالان و سرتان
کوت. مامجدلال لم تالاته زله ناراحت بر. لمراندوگانی کز کرده و سرزمنشتی کردن
و، له‌ونیمیکی لیکولینوی دانا بز و مرگرتنوی کفریالی تالای. راسته‌گهی قزلیکی تم
کاره له پشی بدکم دا نکسوره سوره‌زگای راگه‌یان، به تاپیتی رادیر، نه‌ک
پیشمرگه‌گان. چونکه دزگای رادیر، وه‌کو پشی له راگه‌یان شمر بز یه‌رز کرده‌وه ووه
و، تالوادی مصلی شورشگه‌رانی پیشمرگه‌گان، هانی دایزین، دسپیان لی نهارین و،
مالیان تالان بکین و، خانی‌هریان ناگر تی یه‌ر بدن.

■

مفاوضه له گیل پمسی

لور چنده ساتگدا کۆنفرنسی نارچه‌یی کۆتەگانی ریکخسیتی کۆمپله تیارو بر.
نازاد هورادی، ریکوتی هوسسان به‌گ، لادری حاجی عسلی به‌گ، که سرپرشتی
کۆنفرنسه‌کابیان کرده بر، هاتنه ناوژی بز نموهی تمهاسی کاره‌کیان بز من پاس بکین.
ئۆرکه‌گانی کۆنفرنسی چنده شتی بو؛

۱. هسلنگاندنی هلموهری ریکخراوی، پیشمرگهی، دارایی، کۆرکه‌که و،
هلموهری سیاسی کوردستان و هیراق.

۲. هلموهری نهمانی کۆت.

۳. هلموهری نوینوانی کۆت بز کۆنفرنسی سیم.

۴. و مرگرتی به‌روای نهمانان له سر گرتگرت له گیل پمسی، ناخو زلواپتی له

چنگ له مان، د. سميع عزيز شمعزني و صلاحه ديني موهندي و چنگد
کسيکي تر پردوام ناميهان له گل ماشه لال نالوگر نه کړد.

✱

کومله له نيران له نار خويان دا برياړيان دابر خاندي موهيني که پدکي له
کادره کاني سرگروايتيسيان پر، تازه له زلفان په سهريزي دوجو پر، بنسرن پر
کوردهستاني عيراق پر لاي نيمه. محمدي مولا علي هينا پوي پر ناوچي نالان پرمو
روي نيمه لاملولا، چيکري لوماندې هريسي ۲ ي، کړد پرمو پيگه پيخته لاي نيمه.
لور کاندې شوني نيمه ناديار پر.

چنگد روځي خانه له گل نيمه پر، چينش له ۲۱ ي حوزه يراني ۷۸ دا هيرشي
پر کړدن پر سر «کاني پيشو» له نزيک گړندي «دري» له ناوچي دماوت. لم هيرشدا
۶ کس کوږان، پدکيکيان نيمه و لوي تريان خانه پر.

خانه، وگور هاورکاني نيماتوت گنجيکي روشنير و تپگه پيشو و تازا پر. براي
شميدان: سوليمان و عبدالولا و، کوري محمدي نيمه موهيني پر.

دواي کوږاني خانه دو کسي تر له هاورکاني برياړ تمدن بين پر کوردهستاني
عيراق، نودم نيمه له دواړي گورگان بين له گنديل، هردوکيان گهشت: د.
چمغري شلمې خلکي برکان و، ساعدي وطن دوست (کاک براي) خلکي سته
بون. ساعيد له گل خوي پمرو پدک پارسي پر هينا بين پاشه کوتي کړد پر. د.
چمغريش لور کاندې پر نيمه زور په سوره پر چونکه پز شکمان نيمو. نيمها پدک
پرينچيمان هير، تويش هر نيراني پر، نندامي «سازماتي نيتيلاي» پر.

دو پياوي روشنير و تپگه پيشو و په زات و زده پمرو بين. حفيان نه کړد کسي
بزاني که نيرانين و ناويان چه

✱

روځيکيان له پرمومي چادره کي خرمان دا دانشت برون، حيمه سعي له دوروه
دو کسي په دي کړد، پدکيکيان چلي کوردي و، لوي تريان پانتولکي جسيتر و
کراسيکي زمردی له پمرو دا پر، پرچي پمرو دا پرمو، وني: «وايزانم روځانمونه».

که نزيک کوږتوره پانتول له پيگه عومري حاجي عبدالولا پر. زودم پي خوش
پر تويش په سلامتي گه پيشو لاسان. کاک عومري له گل کاروانه کدا روشت پر
پچي پر سوي و، لويوه په پدکجاري پمرو پر تويو پيا. قم ناسيه کيان پي دا نارد پر پر
سرگروايتي کومله. په نار نيران دا له معاهادوه په نيمه له گل پدکيکي شارزادا

گهرا پرموده. کردم به گائنه له گملی. وتم: «سفیری دمرودت کرد. دو ولاتی بیگانگت به بی پاسپورت و لیزا بهی - معصتم تورکیا و تهران بو - تهر هقلی گلمیت نماوده» کاک هومر لای نیمه گهر نهر تیزنی خراست بو سردانی کسوکاری بگمیتوده نزدیک سلیمانی.

سهرانی قم، ساسی سنجاری و هاوریکاتی، چند جاری له گمل نازاد هورامی و هومر دانیشت بون. بهو نیمهجهاری هردو ریکخراو: «قم» و «گومله» مارکسین، باسی ریککوتتی دولولی و هاوگاریسان له گمل کرد بون. بو دویرینی نیازی باشی خویان نیم نامهمیان نوی بو، داپریان به هومر بهیینی و، دویر قسه کانیشتان بو بگمیتوده.

قم تاکتیکیکی زیردکانی هفلوارد بو: نیمهست یه کیتی له ناویوه هفل پرمیشنی. پرمیشی له گمل کومله و بزوتنوده. به جیا له یه کیتی یان رودر به جیا له مامجملال، دروست بکا. لموی، له گمل نازاد و هومر له سرکردهایمی کومله دانیشت بون و، نیم نامهمیان بو کومله نوی بو، هر بهو جرره له گمل کاک تایر و سمید کاکشی له سرکردهایمی بزوتنوده دانیشت بون و، پرمیشدیان له گمل رسول ماممند کرد بو.

تاکتیکه کفی ساسی به سر نیمدا له کومله تی نهیری، نیمه سور بون له سر نموی که نه گهر بیانوی ریک بکمون نمی له گمل یه کیتی نیشتمانی ریک بکمون، نهک له گمل باله کانی و، داواسان لی کردن چارنوسی هفلاله بزده کالان ناشکرا بکن و، له گمل نموان گفتوگری ریککوتن دایمزین.

به رازی له گمل مامجملال و د. محمود وهلامی نامه کسان بو نویسنده. هر نو کاته نسلی نامه کفی قم و ونی وهلامه کفی خوصاتم بو ناگاداری و هفلگرتن ناره بو هفلالاتی دمروده. نمی له لایان مایی.

بلام تاکتیکه کفی ساسی کاری له بزوتنوده کرد و، پشپویه کی زوری خسته ریزه گسانانوه. رسول و هندی له هاوریکاتی شاری که ساوده بک بو نازاری بون له یه کیتی، نو کارساتی به سر یه کیتی هات بو داتفا به بلمگی راستمی بوچونه کانی خویان. به تنها کوتنه پرمیشی و گورینوی نامه. نیمش پیچوانی نو ریککوتنانه بو که له ناو خوصان دا له سری پیک هات بون. پرمیشی له نهران هر ۴ باله که دا: کومله، بزوتنوده، ختی گشتی، له سر پنجینی جوی له فیدرالیزم ریک خرا بو. له ناو یه کیتی دا هر باله سرکردهایمی ناپیشی و، سریمشوی ناپیلوچی و، ریکخراوی خوی همر. بلام له کاروباری پیشمرگمی و، دارایی و، پرمیشی سیاسی

هملگه

۱. وټارېکي گزقاري «وړناهي»، شام، ژماره ۱۷، سالي ۱۰۲، ي ۱۹۴۳
۲. شمېرې پښتانه پازاني. دواي ناصېتال داتېرې «نمڼ» نامادې کرده.
۳. لېدونې «پرافقا» له سر شمېرې کړودستان. وړانامې «الاخبار» پېرودنې، وړي ۶۳/۷/۱۴
۴. لېدونې وړانامې «الجمهوريه» ي پښتادې، وړي ۶۵/۳/۱۴
۵. گفترگزيدي وړاناموې شيخ محمد. وړانامې «الهدى»، وړي ۱۹۶۵/۲/۲۴
۶. نامې حبيب محمد کريم پز نسر.
۷. نورې موټرانې سالي ۶۶ له «خبات» ي مېلې و چلالي دا.
۸. سرژمېرې چار سالي شمېرې پدکتي - پمېس. «الشراره» ي مېسې ۱۹۸.
۹. تقريې «نمڼي عام» پز صدام حسين له سر خپشاندي شاره کان.
۱۰. پرنامې کزوسطه پز! پشکوټي کزوسطه پتي و. چارصفر کړوني کپشې ندمو پتي.
۱۱. لمرنېک له پلاوگراوه ناوځپيدگاني کزوسطه: «ژباني ريکخراوې».
۱۲. پمېاني پدکتي و پلگه دهرارې شمېرې پدکمي جود.
۱۳. پمېاني پدکتي و پلگه دهرارې شمېرې دوسي جود.
۱۴. واپزديکي نېستېخپاراتي همکمرې پاسي دورې خزان نډکا له خوشکړوني ناگري شمېرې ناوځزي کوردا.

SAL 2
HEJMAR 17
—
YEKSEM
1 TIRAX 1943

RONAHÎ

ANNÉE 2
NUMÉRO 17
—
DIMANCHE
1 AOÛT 1943

SUPPLÉMENT ILLUSTRÉ DE LA REVUE KURDE HAWAR

PALEVYA INJH ISTANE

Di vi gurê xwînawer de îngilîsan ne bi tawî di qadê
xwî de, bi di her warî de zehakeke ewê xubiye, gûn daye
cokkariyê ji Rojava jêrta qadê îngilîsan gûn dide yê bo
dîgî kêça ewê piya ewê dîgîna. Lê wêî dîgîye bo îngilî
piya ewê bo li ewê bo dîgîna bi li ewê ewê dîgîna

ÇAPXANA TEREQÎYÊ
ŞAM — 1943

SÈXE BARZAN

Iro ti nar kurdên nîro gava qasê Herzan tîn gela, gax Ehmedê ke bi Xudane Narmîna hatîye nasale to bîra mirov. Ev jêstê bo hatîye şerandî ne Xudane Herzan gax Ehmedî; hawê wî gax Mihemedê. Der heqê Xudane û Herzan da Ji, di hejmare pê wê da, xat zanîna xwe hînîtin.

Ev çirka ka diwanawên bejîm, ne tiştekî mayî ji ya; lê tiştekî qewimî e real e. Bêrê, mîna ev çirka ji darê şêrê tiarîl gûz Eyvîrahman bîhîl. Pêşî min dor e di rêjî piştî, dawîya ku mîna xwe gihandê, gûnê şêrê Gariî e rohanetî bi temmî nêst bi darê.

Şêx Mihemedê Darsan yek ji şêxên herîqê
bû. Ji wan şêxan ko nîzannin şexîkê û mîrîdîrî
ci ra; bi serê li seran; mîlet destkêştî dîtin.

a sve di hie nove għalliyé da li oer aere hie
 dan ruhm dliin maale a rija debarhe għanne
 ji xve ra, rija me-laahiyé tihé ho té da ji
 kurea xve re pih dliin. Ló bi xve vé yáhe han
 da: għa Mīhammed na mīrwehā bōrwehā bi.
 Toqes ji għek għam qoneir a qahir bi. Qo na
 wah għam mayl di rija bōmūriya Xweda da
 pih da na dīq. Mehe gūnehā tī bāh, hē hē
 qewetke mawwā li cam behe. xve xwēd
 mawwiyet da hē gūne a di qūm Zāher da
 gūlek mīrōr bi mīrdi li sere xve cīvandī hōn.
 Ji xve ev gūnehā han bi ho bi hē sēbeha
 firāndine wī.

Do cert habilitata blizna de²H qaza Zherd
qaz Mhammeda Baran di nav qezira Misir,
Xerwan a Herqiyas de naveti hag bari bo.
Kale vi, erqand ja bo dahirin bo di riza
qaz de dji bo darwaza a1 mirin, hantya-
riyete mezin dimela. Ji dilpaziyas naha a1
nava, dilcaki a rihawerina xez ji av hekistin

DENDRA TUNISE.

Page 100 of 100

hoo vej bi vej oho
dihira. Iiv vej pipi
mooje oore, ga giv-
im diid i meriden aro
dihira o dijastya roje
piadavie o ajie daja-
he i duexi hira. nan.

28. rajekt je rajekt
di nava ran vreten da,
qela rabuna ceneb
biñdli dize it va nava
da, je mirdeli nava yak
pirna nav o racheñ
Sietli o tavi do-ne ra-
buna vi ji qen dize. Van
beriva mirdet nava, lo-
le dize

— Ikahdi, pipi pa-
sambur pevayt Kwadi
d qandic e. Nava w
Mihomed, mullen w
hi ham banna dorejil
t binnarukon roys w
ha gar w mabiro tilling
rubans w, waburung
e lo kas be dina d
ro ferman hie dinstu.

Things yet to be decided rather are how to
distribute

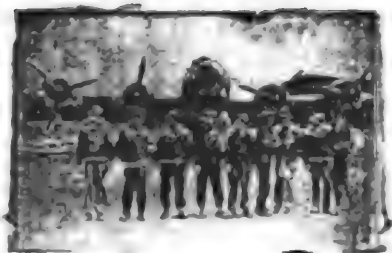
— Qarantini hi awaysa ku mo ji qis kishat.
Dural ji taw kishat radiba a taw vi qishat
I baw ya; raje raje masha dikare baw. In ga-
le, cawba kishat qis a taw vi kishat baw
kashat dikare.

De diti, danna gaa ji miriŋŋa xaa ra gaa
Dendi a baŋa wɛ a baŋa kɛ ba. awoye i
piya wɛ xaaŋa baŋa Mɛŋŋi na baŋi ba dɛra. La
nina miriŋŋa wɛ yaka baŋa baŋa dɛŋŋa a ji wɛ
paaŋa ra ji baŋaŋa dɛŋŋa ba. Mɛŋŋa na ji
roŋŋa paaŋa a. Gaa gaa diti, gaaŋa baŋa
paaŋaŋa gaaŋa wɛ a baŋaŋa ji baŋi diti;
a baŋaŋa diti;

— Differ., differ. hour, min differ.,

Di tu bābāwa da qāla firma Maḥmūd tūn;
 1) In ku qāa xw' amma revv naka baḥḥ gūn
 a' murḥān jī bawar hīr bi. La nūmā. Kwādā
 a' daruwa inn jī qāa qabūl dīlār a'a'u. Vā
 -ḥa amā dī daugya qāa da bābāwa. Pīpī ba
 n' girāḥa xw' dīka, li māgūḥā bi dardīhwa
 dūa dīwānā.

En la mala pira Suran dñina dñando ho
o dñan pira çipa i bilad e. Tayê bil
tufi o yê dudayan naneq (tahiye) o yê
van dñan e.

NORMANVILLE • BYLAPTON & SONS MALAPPROPRIATELY RELAYED IMMEDIATE NEWS TO THE

Čerpa gas je oblagodolno določeno, zaradi česar smo do li naših plačil plačevali (režimski) dajatev) dajatev. Mnenja imamo, da so razloži tako bi bi določeno. Ji smo na razloži plačevali, hodi bi plačevali, hodi bi obdržali dajatev bi bi: hodi, hodi gas do hodi bi bi gasu. Ji hodi: hodi bi bi dajatev: na hodi gas razloži Ji smo vopisali bi bi Ji razloži: hodi bi bi hodi hodi bi Ji smo bi hodi. Li smo bi gasu bi bi hodi hodi.

— Ma naye bira wa ku gita giti: o dawa ru-
kuna yi gataki alifi o. Naye ka wa bati ba
dina o rya roja ka Kwato ja ra furama bariye
dipa o. Eri gita. Nihali bi aye ya: is rya la-
mana Kwato dina.

Hine dadiyay dila bi gudan xan digiro ko
 qas na maddi ya. Li mar va dikanin gurayn
 bar. Ji bar da nartayn yab aihare a dila hinc
 mar gudan xan. Hinge yakf otupl ji maddan
 radiba a dilato bar da hinc:

— Ma tih he e gi hebe, hawaye ke han
hele rihhe hev dāghin. Ma naye lūn we hā
qā qā: ūfing bi Māhād de wā. Wān amā
harin dīwān d Bostak ūfag berdān qā, kōn
Māhād hā berh d nān.

Ve e-çinnamê Bercan wêlêre bo hêkê şên bo Madoş, bo de hîmro. Ev yekê han mayê hîmro şîrêşê han de hîmro J. Gollan bawtaye li ser ew berêvê dîka yek a şep şîrêşê wê rûnêşê a dîka dîvîmê. Di nîşê ve dîvê her şep şîrêşê dîka şîrêşê şên a şîrêşê ew dîvêşê hîmro şîrêşê.

Bi dengên tîngan ê rabûna da ya. gûn dîsane ku evane bi bêhetil wî dikujin. Ev jî dide xwe û dirove. Merid wî di destê dertê da digirin ku hemî berê li cîsan ketine û bi cîsî ne ketine. Li ser vî tevîrê han edî gîra xwe namîne ku sêr Mehdî ye.

Lê hinekên mirîdan dîsa naxawin bi vî yekê bawer bibin. Li ser vî, di navbera van û ên mayî (anê gîranîya ku li Mehdîya sêr bawer bûne) da gîrên dîke. Hingê ev eqîmende Le rîya tîng - berdane xêr bi ber

mirîdan sfel bû, dîkarê navbera wan ê dibêje:

— Ma ev gotîna we bawerî qîrind ne? Ma nayê bîra we ku gûn got Mehdî dîkare biêrê? Werin emê hasin bicaribînin.

Ev gotîna han bi avê homiyên dîkare û tev tarîx nîk xêr û darwaza xwe heilê jê re dibêjin:

— Qurbani gîranîya me bawerîa ku xêr Mehdî ye. Lê hinekên belaman di me da hema ku bi vî yekê bawer nabîne. Me divê xêr vî gîra han di dîla wan da bi derxînin.

— Ma ev çawan dîkare vî gîrê di dîla wan da bi derxînin û bê jî we re gotîya ku xêr Mehdî ne?

— Qurbani, dîla me homiyên dibêje ku Mehdî ye. Ma xêr ne gûn ye ku dîla çet mistîmanî li ser xî tipilî bîra yek, ew tipî rast e û nabe derew. Herçî xêr di dîla hin mirîdan da heye (wî jî Brîmî ye bîdard).

— Kura me hûn emeqîn, xêr çawan dîkare bi Brîmî?

Hingê eqîmende Bîrîsî, ew mirîdê ku berê rîya tevîrê tîngan xwî hevalên xwe daye dibêje.

— Gellî mirîdan! Ji ber ku deme rabûna Mehdî hîs me hatîye, xêr xwe xêrê nahiye. Lê em dîkare bicaribînin. Werin emê destê tîngan xêr bigirin û li ser xanoqê hevalên jêr. Hingê wê bi koteklî bîrê.

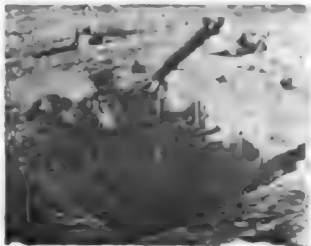
Hin gotîna eqîmende Bîrîsî ne qediye ku mirîdê bi destê tîngan xêr digirin û bê ku gûn bîra xîr û xerîyên wî reberê, li ser xanoqê destêjin.

Xêr Mîhemmedê ku cîndê wî li sazim bû, bi cîsî meilî nagotê bawer. Her da destê tîngan, cîsî û piştî bi qay cîsîna dîkare û xêr bi rastî dîke Mehdî. Pîgû ku me got, piştî û xanoqê xêr jî gîranî bûn, edî ne hewce ye ku em bîjin rûja destê emê xwe xêrê ruhîstîna û cîndê xêr jî xêrê gortê. Hingê ev xêr Xîmed, û ku bi xêrî Xîmed Bîrîsî hatîye xêrî li jêr xêr bû.

OSMAN SEHÎ

TANGÊN URÎANÎ DI ENIYA BÎRMANYAYÊ DE

TOPEXÊ INGILIZÎ YA QUTÎ DI SARGÊHÊ DE

جريدة الجمهورية - بغداد ٢

١٩٦٥/٢/١٠

لقد التفت بالكثير من زعماء الاكراد المخلصين والتفت بالآلاف اكثر من مرة واني اذ
اسجل هذه الوثائق فرائدي الامانة والاخلاص وتعبيد جزء منهم من ترويج العراق ولدا
ساكون دقيقا وامينا في ما اتكل واسرد ١١٠٠٠

لقد التفت بالآلاف واظهر من ملاح وجهه انه في العهد السادس من عمره . يسلمو
عصبي المزاج ضرودا حائرا وقد دلت جميع حركاته وتصرفاته انه كمن وقع في مشكلة
وشعر بخطرته ويريد لها حلا ولكنه من الناحية الاخرى لا يعترف بهذا الخطا ووالله
الذي اربك المشكلة وازدادها تعقيدا ..

لقد آثر في المرة الاولى الصمت وترك الكلام لغيره وكل ما افاده سمعه . فسمنا من
الحكومة ١١٠٠٠ . فالقومية الكردية مضمونة ، وحرياتهم مضمونة وحقوقهم كلها القانون
والحكومة لاتفرق بين مبعذاته . بين احمه وبين احمه ... الخ ماذا لا يريد . فسمنا
لنفسه ..

وهنا يصار المرء في نفس ذلك .. فالألا معطى بثلة مدججة بالسلاح تحصى حركات
كل قادم فهو بهذا مضمون ايضا .. الخ الى عثمان يريد ؟

من المتعجب للاحداث والفكرين عند الملا ومن الاكراد بالذات اكادوا ان القمآن الذي
يشبه هو . الألباء . على زعامته وسيطرته وتولوه في المنطقة حتى ولو كانت على حساب
الاكراد بالذات وعلى حساب مصلحة الشعب وكيانه . ولم يتمالك نفسه في آخر هذه
التي ان يندد ويستعزأ بمن يطالب بالحكم الذاتي بأسلوب تهكمي كلاما وحركة .

وفي المرة الثانية كان يلف في بعض القضايا بجانب الحكومة وقد امر مرة على ان
تكون الدراسة باللفة الكردية لحد الصنف السادس بينما عارضه اليافون .. وكان
بجديته يؤكد انه لا يضرر سوا للبلد وانه لا يوسن بالانفصال والحكم الذاتي وبما
مدافعا عن نفسه سواه من جهة خصومه ام بموقفه تجاه الحكومة وقد ابد بما لا يقبل
الجدل والشك ما قاله .. وما يريد . فسمنا من الحكم القائم .. وثمان فقط ١١

المشكلة الكردية ليست فسمنا يريد الملا او غير الملا انها لهم الشعب العسراي
كمجموع واخواننا الاكراد بالذات ، وقد استكروا بشدة مواقف المتدين واعتبروا
امثالهم وتصرفاتهم وما يقومون به خروجا على القانون وازدانة الشعب .. وليس المهم
هذا ايضا .. والمهم طبعا بما قسم من الاكراد يتوالدون الى بغداد ايضا واكدوا ان الملا
لا يوسن ولا يفر ما جده في المذكرة والذين تولدوا احيد يزودون منهم عبيد صديق
وشوكت عفراني .. حيث قالوا بالعرف الواحد ..

« ان الملا مصطفى قدم المذكرة وهو لا يومن بما جاء فيها
ولم تكن الا لكي لا يقال انه فرط في حقوق الاكراد »

من هذا يظهر ان تقديمها كان للاستهلال المحل ، وان القضايا المصرية المهمة
لاحل بهذا الأسلوب .

وامامي مشروع لحل المشكلة وافق عليه الملا ووقعه وايدته
متصرف لواء السليمانية السابق السيد الحاج محمود
ووقعه ايضا

وما انني افرغه على الرأي العام وباتت تعرف ليري ما يريد الملا في هذا التضرع وما يريد
في المذكرة التي فسمنا والتي شترتها سابقا .. وليكن .. وليحكم .. وليفسر ما يريد متعجبا لحمل
المشكلة ..

انه للآلاف ولزعماء .. وجيرة .. وشيوخ بالآلاف ١٠٠٠ انه متعزأ بالبلد . والاصول والقيم ١٠٠٠ انه
متعزأ بالشعب ومما فيه وماه ١١٠٠٠
انه لا . بلعه او يوسن . بالاستعمار ويستعزأ به . انه ليرث بطون الاكراد ان كانت لهم حقوق
مضمونة .. وحقوق الشعب العراقي كمجموع ١١٠٠
انه ليرث بمصالح الشعب .. بوجهه القومية بماه .. وهذا ما لا يريد مصطفى ليور وما ليراه
الحكومة والتي بنت على سياستها في حل المشكلة خلا سلبيا يتسبب سلامة الوطن ويجب اعادة البناء .
وفي حلقة اخرى ستكون على موعد مع خطوات عملية اخرى خلاها الحكم الوطني ١١٠٠

كونفرانس يشنم جهود الرئيس عارف

لائحة حرب قسدة الامم، رقة للاف لاجبة ازار، جهر ط

كونفرانس حزينا الدجور احيى

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

الفرانتا الوطنية

سيرة جاد حيد

نجمه قسدة

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

الوحدة الوطنية

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

كونفرانس حزينا الدجور احيى

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

الفرانتا الوطنية

سيرة جاد حيد

نجمه قسدة

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

الوحدة الوطنية

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

جبهة الاتحاد الوطني ضرورة تاريخية ونهج العمل لتحقيق الوحدة الوطنية

الجزيرة الكويتية ٢٢ حزيران ١٩٦٢

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

الفرانتا الوطنية

سيرة جاد حيد

نجمه قسدة

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

قرمان ملائي

الفرانتا الوطنية

سيرة جاد حيد

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

الفرانتا الوطنية

سيرة جاد حيد

نجمه قسدة

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

الفرانتا الوطنية

سيرة جاد حيد

نجمه قسدة

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

بجهد وشارع رقتية، لاجبة واهكر روم بر قسدة نظير، لاجم لاجم ازار

الفتنة **أخوة وطنيت تطلب علاجاً سياسياً**

الفتنة
 أخطر ما يواجهه الوطن العربي في هذه المرحلة من تاريخه، هو الفتنة التي تسببها الخلافات السياسية بين القوى الوطنية المختلفة.

الفتنة
 جريدة وطنية عربية

عدد ١٠٠٠ - سنة ١٩٣٥
 طبع في القاهرة

الفتنة في مصر

الفتنة في مصر هي ظاهرة جديدة في تاريخها، وهي نتيجة لتطور الحركة الوطنية المصرية. في السابق، كانت الحركة الوطنية موحدة، ولكن الآن، أصبحت هناك تيارات مختلفة، كل واحد يدعي أنه يمثل الشعب المصري. هذا يؤدي إلى خلافات سياسية، والتي هي في الأساس خلافات على السلطة.

الحركة الوطنية

الحركة الوطنية في مصر هي حركة تهدف إلى تحقيق الاستقلال السياسي والاقتصادي للبلاد. وهي تتكون من قوى مختلفة، بعضها يميل إلى الديمقراطية، والبعض الآخر يميل إلى الشمولية.

من أجل تجنب الفتنة، يجب أن تكون هناك وحدة وطنية. هذا يعني أن القوى الوطنية المختلفة يجب أن تتعاون، بدلاً من التنافس. يجب أن تكون هناك حكومة وطنية واحدة، تمثل جميع المصريين.

في النهاية، الفتنة هي خطر كبير على مصر. إذا لم يتم تجنبها، فقد تؤدي إلى انهيار الدولة. لذلك، يجب على جميع المصريين أن يعملوا معاً، من أجل مستقبل بلادهم.

الفتنة في مصر
 الفتنة في مصر هي ظاهرة جديدة في تاريخها، وهي نتيجة لتطور الحركة الوطنية المصرية. في السابق، كانت الحركة الوطنية موحدة، ولكن الآن، أصبحت هناك تيارات مختلفة، كل واحد يدعي أنه يمثل الشعب المصري. هذا يؤدي إلى خلافات سياسية، والتي هي في الأساس خلافات على السلطة.

الحركة الوطنية
 الحركة الوطنية في مصر هي حركة تهدف إلى تحقيق الاستقلال السياسي والاقتصادي للبلاد. وهي تتكون من قوى مختلفة، بعضها يميل إلى الديمقراطية، والبعض الآخر يميل إلى الشمولية.

الفتنة في مصر
 الفتنة في مصر هي ظاهرة جديدة في تاريخها، وهي نتيجة لتطور الحركة الوطنية المصرية. في السابق، كانت الحركة الوطنية موحدة، ولكن الآن، أصبحت هناك تيارات مختلفة، كل واحد يدعي أنه يمثل الشعب المصري. هذا يؤدي إلى خلافات سياسية، والتي هي في الأساس خلافات على السلطة.

احصاء موجز للفعاليات التي قامت بها فصائل الانصار الوطنية التابعة للاتحاد الوطني الكردستاني منذ تموز ١٩٧٦ الى نهاية ١٩٧٩ ضد قوات السلطة الفاشية

— سنة ١٩٧٦ ولقت — ٤٢ — عملية كلفت خسائر العدو فيها ١٦ قتيلًا و ٢٢٤ جريحًا و ٢١ أسيرًا وخسائر المادية لتدمير ٥ ألوية، وكلفت فتلهم قواها ١٥٩ كلاًتيكوف ، ٦ رشاشة ، ٧ جهاز لاسلكي ، ٤ بندقية ، اذمنع هارون اما خسائر انصارنا فكانت ٥ شهيدا و ٢ جريحا و ٩ اسرى .

— سنة ١٩٧٧ ولقت — ١٩١ — عملية كلفت خسائر العدو ١٦٨ قتيلًا و ٦٨٢ جريحًا و ٢٨ أسيرًا وخسائر المادية لتدمير ١٢ سيارة عسكرية ، اسلحة ، طائرات ميودية ، حقل ١١ ملكة ، لتدمير ٢ ناقلة جنود وتدمير دبابة ، ولتم انصارنا ٢١٦ كلاًتيكوف ، ٤ رشاشة ، ١٢ مدفع ، ٤ جهاز لاسلكي، دافع هارون ٨٢ ملم ، ١ قناصة ، ٢ صندوق عناد ، ١١٢ ملون كلاًتيكوف ، كاشنة الفلم وخسائر قواها كلفت ١٢٤ شهيدا و ١٠ جريحا و ٨ نصيرا وقعوا في الاسر .

— سنة ١٩٧٨ ولقت ٢٩٤ عملية وكلفت خسائر العدو ١٦٢ قتيلًا و ٧٦٤ جريحًا و ٤٢ أسيرًا وخسائر المادية اسلحة ، طائرات ميودية ، تدمير ٧٦ سيارة عسكرية ، تدمير وحقل ٢٨ ملكة ، تدمير ناقلة جنود كلفت فتلهم قوات انصارنا ٢٢ كلاًتيكوف ، ١ رشاشة ، ١٠ مدفع ، ٤ جهاز لاسلكي ، ٢٢ بندقية برنو ، ٥ صاعق لخيرة ، ١ ناظور ٢ بندقية سيبينوف ، ١ خبيرة . وخسائرنا ٩٦ شهيدا و ٢٥ جريح و ١٦ نصيرا وقعوا في الاسر .

— سنة ١٩٧٩ ولقت ٤٠١ عملية ، خسائر العدو فيها كلفت ١٢٨ قتيلًا و ٣٩٢ جريحًا و ٢٩ أسيرًا وخسائر المادية لتدمير ١ مصنع ، اسلحة ، ٢ طائرة ميودية ، تدمير ١٦ سيارة عسكرية ، تدمير دافع هارون ، حقل ، خيلاند تير ٢ مكان ولغيت قواها ٦٤ كلاًتيكوف ، ١ رشاشة ، ٢ مدفع ، ٥ بندقية برنو ، ٢ دافع هارون ، ١١ صندوق لخيرة ، ١ قناصة ، ١٤ قنبلة . اما خسائر قواها فكانت ٤٦ شهيدا و ٢٢ جريحا و دافع ٧ نصيرا في الاسر .

السيد الرئيس الكريم

三

24

تقدم في كل سنة لدراسة الحقوق، ولكن أقل من نصفها يستكمل
دراسة ٥ سنوات، لا يتخرج أكثر من ٢٠ في المئة المتخصصين، ولا يزالون
الذين بدأوا بتأهيل المبرمجين، هناك نقص في المبرمجين، وهناك نقص في
مجال التعليم، مع ذلك التعليم لا يزال في حالة جيدة.

وَلَمْ يَرْزُقْهُ مِنْهُمَا شَيْئًا

4:3
x
y
z

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

١٢٠

دعوت به اسلام

~~9/1/13~~

11

Page 2 of 2

1947 / 1948
 1949 / 1950
 1951 / 1952
 1953 / 1954
 1955 / 1956
 1957 / 1958
 1959 / 1960
 1961 / 1962
 1963 / 1964
 1965 / 1966
 1967 / 1968
 1969 / 1970
 1971 / 1972
 1973 / 1974
 1975 / 1976
 1977 / 1978
 1979 / 1980
 1981 / 1982
 1983 / 1984
 1985 / 1986
 1987 / 1988
 1989 / 1990
 1991 / 1992
 1993 / 1994
 1995 / 1996
 1997 / 1998
 1999 / 2000
 2001 / 2002
 2003 / 2004
 2005 / 2006
 2007 / 2008
 2009 / 2010
 2011 / 2012
 2013 / 2014
 2015 / 2016
 2017 / 2018
 2019 / 2020
 2021 / 2022
 2023 / 2024
 2025 / 2026
 2027 / 2028
 2029 / 2030
 2031 / 2032
 2033 / 2034
 2035 / 2036
 2037 / 2038
 2039 / 2040
 2041 / 2042
 2043 / 2044
 2045 / 2046
 2047 / 2048
 2049 / 2050
 2051 / 2052
 2053 / 2054
 2055 / 2056
 2057 / 2058
 2059 / 2060
 2061 / 2062
 2063 / 2064
 2065 / 2066
 2067 / 2068
 2069 / 2070
 2071 / 2072
 2073 / 2074
 2075 / 2076
 2077 / 2078
 2079 / 2080
 2081 / 2082
 2083 / 2084
 2085 / 2086
 2087 / 2088
 2089 / 2090
 2091 / 2092
 2093 / 2094
 2095 / 2096
 2097 / 2098
 2099 / 2100
 2101 / 2102
 2103 / 2104
 2105 / 2106
 2107 / 2108
 2109 / 2110
 2111 / 2112
 2113 / 2114
 2115 / 2116
 2117 / 2118
 2119 / 2120
 2121 / 2122
 2123 / 2124
 2125 / 2126
 2127 / 2128
 2129 / 2130
 2131 / 2132
 2133 / 2134
 2135 / 2136
 2137 / 2138
 2139 / 2140
 2141 / 2142
 2143 / 2144
 2145 / 2146
 2147 / 2148
 2149 / 2150
 2151 / 2152
 2153 / 2154
 2155 / 2156
 2157 / 2158
 2159 / 2160
 2161 / 2162
 2163 / 2164
 2165 / 2166
 2167 / 2168
 2169 / 2170
 2171 / 2172
 2173 / 2174
 2175 / 2176
 2177 / 2178
 2179 / 2180
 2181 / 2182
 2183 / 2184
 2185 / 2186
 2187 / 2188
 2189 / 2190
 2191 / 2192
 2193 / 2194
 2195 / 2196
 2197 / 2198
 2199 / 2200
 2201 / 2202
 2203 / 2204
 2205 / 2206
 2207 / 2208
 2209 / 2210
 2211 / 2212
 2213 / 2214
 2215 / 2216
 2217 / 2218
 2219 / 2220
 2221 / 2222
 2223 / 2224
 2225 / 2226
 2227 / 2228
 2229 / 2230
 2231 / 2232
 2233 / 2234
 2235 / 2236
 2237 / 2238
 2239 / 2240
 2241 / 2242
 2243 / 2244
 2245 / 2246
 2247 / 2248
 2249 / 2250
 2251 / 2252
 2253 / 2254
 2255 / 2256
 2257 / 2258
 2259 / 2260
 2261 / 2262
 2263 / 2264
 2265 / 2266
 2267 / 2268
 2269 / 2270
 2271 / 2272
 2273 / 2274
 2275 / 2276
 2277 / 2278
 2279 / 2280
 2281 / 2282
 2283 / 2284
 2285 / 2286
 2287 / 2288
 2289 / 2290
 2291 / 2292
 2293 / 2294
 2295 / 2296
 2297 / 2298
 2299 / 2300
 2301 / 2302
 2303 / 2304
 2305 / 2306
 2307 / 2308
 2309 / 2310
 2311 / 2312
 2313 / 2314
 2315 / 2316
 2317 / 2318
 2319 / 2320
 2321 / 2322
 2323 / 2324
 2325 / 2326
 2327 / 2328
 2329 / 2330
 2331 / 2332
 2333 / 2334
 2335 / 2336
 2337 / 2338
 2339 / 2340
 2341 / 2342
 2343 / 2344
 2345 / 2346
 2347 / 2348
 2349 / 2350
 2351 / 2352
 2353 / 2354
 2355 / 2356
 2357 / 2358
 2359 / 2360
 2361 / 2362
 2363 / 2364
 2365 / 2366
 2367 / 2368
 2369 / 2370
 2371 / 2372
 2373 / 2374
 2375 / 2376
 2377 / 2378
 2379 / 2380
 2381 / 2382
 2383 / 2384
 2385 / 2386
 2387 / 2388
 2389 / 2390
 2391 / 2392
 2393 / 2394
 2395 / 2396
 2397 / 2398
 2399 / 2400
 2401 / 2402
 2403 / 2404
 2405 / 2406
 2407 / 2408
 2409 / 2410
 2411 / 2412
 2413 / 2414
 2415 / 2416
 2417 / 2418
 2419 / 2420
 2421 / 2422
 2423 / 2424
 2425 / 2426
 2427 / 2428
 2429 / 2430
 2431 / 2432
 2433 / 2434
 2435 / 2436
 2437 / 2438
 2439 / 2440
 2441 / 2442
 2443 / 2444
 2445 / 2446
 2447 / 2448
 2449 / 2450
 2451 / 2452
 2453 / 2454
 2455 / 2456
 2457 / 2458
 2459 / 2460
 2461 / 2462
 2463 / 2464
 2465 / 2466
 2467 / 2468
 2469 / 2470
 2471 / 2472
 2473 / 2474
 2475 / 2476
 2477 / 2478
 2479 / 2480
 2481 / 2482
 2483 / 2484
 2485 / 2486
 2487 / 2488
 2489 / 2490
 2491 / 2492

[illegible]

اسماء بنت عبدالمطلب

一

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

• **Small Business**

... פער און אונזער געזעלשאפט

Page 1.

سید محمد علی

11

卷之四

جسٹس ایچ بی اے

1. *Chlorophyll a* (Chl a)
 2. *Chlorophyll b* (Chl b)
 3. *Chlorophyll c* (Chl c)
 4. *Chlorophyll d* (Chl d)

مره درس درس

الجامعة العراقية
كلية التربية
مدرسة الآداب

مره درس درس

الجامعة العراقية
كلية التربية
مدرسة الآداب

١١) شرح فاجع للصفحة ٢٠ طرة ١٤

بعد طالب وقال الدين الذي قدومنا الى احيائهم بالمد
لابد انهم الموصوفه او بالمولودين في ساطع: السيلانية

ج: اساطير:

الاساطير:

١- افادة الساجد الى ساطع السيلانية ٢- افادة اهل السيلانية

التيه الى قوام السيل ٢- جعل الدين: باللف القوي

في الميراثين الامانة والموثقة ٢- افادة الازداد السبي

ساطع الايام وقلي: جلق وسجاد: دم: في: السبي

ساطع السيل (الذي) ٥- افادة السيلانية ٦- في سلساب

الاصوات مع السبي ٧- اصدار: هو: في: السبي

التيهين والسيلان في القدي: السبي: ويترك: افاد: سدر:

سدر: في ساطع السيل ٨- افادة: ساطع السيل: الاساس

المدية السيلانية ٩- افادة: السيلانية: في ساطع السيل: الاساس

١٠- ساطع السيل: دامل: السيل: ساطع: في: السيل: السيل:

اسم: السيل: في السيل:

١- ساطع السيل: في: السيل: ساطع السيل: السيل:

ساطع السيل: في: السيل: ساطع السيل: السيل:

٢- ساطع السيل: في: السيل: ساطع السيل: السيل:

٣- ساطع السيل: في: السيل: ساطع السيل: السيل:

الاساطير:

الاساطير:

1998
 1999
 2000

1946/47 33/40/1846

وقد خرج النصارى وبنوا يوحنا بن عبد الله من بلادهم وكثروا حتى
 واجدوا القليل في غلبت قسوة من رافق الدين وكثفت والديني
 لأنه بعد ذلك وقت قسوة أمة إلى حد ما وصدده من الخلق
 وبما أقام حتى من قسوة واجدة القسوة قسوة في القسوة .

فتمت حالات الخسائر التي عانت في اقتصادات هذه البلدان، وكان من نتائج ذلك، ارتفاع البطالة، وانخفاض دخل المواطن والمزارع، وازدياد الفقر والحرمان في مختلف الدول وسبباته المتزايد، وهو أحد الجوانب الهامة في التنمية، والذي يؤثر في العلاقات المتبادلة، والتي كانت مدخل إلى حالات انهيار وسوء معاش.

والخلاصة ان الله في هذا الصنيع اعطى النفس الاقوى من التي
المخلقة بها جوارح النفس وكان السجود يعني الخضوع
في حقارة النفوس الخدانة في محبة النفس . وهذا لا يوافي
في حقيقة الحال المأزولة والامر القسري في المراتب
التي هي عامة . هي التي شهدت في حالات النفس والاشلان
فمن ثم لا يوفق وجه الشكك في هذا القول القوي . ويسعد
الروح المتوقفة في دعائه سامع هذه النية الاجابة بالنية

4000 4000
 4000 4000
 4000 4000

أما الله في العالمين

بازدید مکه المحمديه في اطباق اعداد حقائق الهاميه والاعمال

فالمصنف الجليل من الناحية الأدبية والفنية والعلمية فهو
 من الطغاة العربية وحيداً وفق مايجزى وأبحاثه عظيمة وذات
 أهمية أدبية فاق في القيمة الفكرية بالتحليل المنطقي -
 ثوبه جلتا مساهمته في السبع الميقات في كتابه "موسيقى"
 بعد دراسة جيل الأعلام والمفكرين التي وصلت إليها من مساهمة
 هبات اشفاق وديرة في الخدمة العامة وخدمة المواطن القادرين
 خدمت لخدمة أجيالنا قضي في الخدمة جزا فضائل "أحزاب
 العربية المتعددة والعربية" المسبوبة من خلال لائحة الامارات
 استحضاراً لجيل الأعلامي وثقت لسموه. الميراثي وآخيه للتاريخية،
 بالاعتماد على الأدبيات العربية، سيما بعد أن قام المكلف من فصل
 قصة الهدف المتعددة بأذنين من جدول حالة من العولمة والاسهام
 وبأبحاثه ضالتي من فن التفسير، الله ، بالآخر لعودة أمة العرب
 في العهد القديم وأن اعطيت أبحاثاً عربية وجذباتاً في هذا المجال
 وبشأنه جزا لخدمته لخدمة أمة بول في مركز الأناضول من هذه دية
 ومن خلال تاريخه سادت خلف الفقه التي اعطيت المسبوبة

م - م - م - م - م

الجمهورية العربية السورية
وزارة التعليم والبحث العلمي
م - م - م - م - م

م - م - م - م - م

الجمهورية العربية السورية
وزارة التعليم والبحث العلمي
م - م - م - م - م

ويمنح التلاميذ المتفهمين التي تتوافق معهم لاداء او تنفيذها بعدا
كثيرة الجيدة ، ولتلك المتفهمين الذين .

١ - اذادوا جرة الى جراف المتفهمين جرداد فيها المتفهمين وكسرت

فيما كانت جرفته في حوضه وسكنه ، في حوضه الجوف وكسرت

من قبل سائر الناس بانهام دام لمثل كل المزارع وقال جهمه

وسكنه من قبل المتفهمين ، وكنت في المتفهمين ستم ان يملك

باسي بالرد الملائم في الملائمات والملائمات ، لمثل سائر

مطرق من الناس الذين في حلقها الملائم المتفهمين

وليس جهمه ، قد سلكوا امتلاكهم وهم سمرهنا .

وهو لمعهمنا جوف المتفهم التي يملك بها الجوف لمثلهم

للمتفهمين اميانات التي الامسا نه رسته سدر القارة ، ومثلهمنا

ازاد اميانه فمينا القروي ١ كان المتفهمين من ربهنا المتفهمين

مستحق هم فتح كثار بالري - بالري من كثر - بالري ان دوراه

المتفهمين جوفهم سائرهم ثورا يملك الامال فمينا فمينا

المتفهمين وهم فاسي المتفهمين سائرهم فاسي فاسي فاسي

١ - جات هذه الامارات جرافه جيفات المدور الارضي فاسي

المتفهمين فاسي

في حوضه ، وكذا لمثلهم سائرهم سائرهم سائرهم سائرهم سائرهم

جائت فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا

لمثلهم سائرهم سائرهم سائرهم سائرهم سائرهم سائرهم سائرهم

والمتفهمين ان جوف القوي سكون فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا

وان سائرهم المتفهمين هذه كانت متفهمين بالاسي جهمه

فمينا فمينا في المتفهمين جها فاسي :-

١ - من بين المتفهمين ومثلهمنا اذادوا سائرهم المتفهمين

جائت في المتفهمين .

٢ - سلك موز المتفهمين المتفهمين في الامارات فاسي فاسي فاسي

اللاقي سدر هذا جهمه لمثلهم المتفهمين والمتفهمين ، ومثلهمنا

الجوف المتفهمين دو بالري يملكه جهمه بالري المتفهمين

المتفهمين المتفهمين فاسي المتفهمين المتفهمين .

٣ - ربهنا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا

في المتفهمين في الامارات المتفهمين في المتفهمين

٤ - المتفهمين فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا فمينا

سمه لرسه فرجه

انحصار فرجه
دره صغرى
سياه لرسه فرجه

سمه لرسه فرجه

انحصار فرجه
دره صغرى
سياه لرسه فرجه

الوجوهات السمانه بهذا القدر

١٠. لهذا الوجوهات السمانه بالاحمال بنا لسا لعلل الوجوهه

في حاله شرب الورد في حوت ليله طاف حده .

١١. الربا كذا سكر السمانه ينجى سكرهم ومما في الفلج

ومك حده لا يخالط سكرهم ، انما لا اى حدها كذا

الوجوهات السمانه من اسكرهم به في دره صغرى

السكر في سكرهم جمع السمانه السمانه ، ولما سكرهم

السكر في سكرهم بان الوجوه في اعداد ، وبهذه الوجوهه نفس

السمان السمانه .

١١١. هذا نفس السمانه ينجى من سكرهم جوارها من سكرهم من

السمان السمانه والسمان ، ينجى سكرهم من السكر .

١١٢. من الوجوهه ينجى في حاله السمانه السمانه السمانه وهو السمانه

ببني ابداع به في السكرهم ينجى سكرهم ، ولما سكرهم

سكرهم لانه دره سكرهم السمانه السمانه ، ولما سكرهم

السمان السمانه . وكذا سكرهم من سكرهم السمانه السمانه

سكرهم سكرهم سكرهم السمانه السمانه ، ولما سكرهم

سكرهم السمانه السمانه . وكذا سكرهم السمانه السمانه

من سكرهم السمانه في السكرهم السمانه السمانه .

(انحصار فرجه)

لا يخالط السمانه سكرهم السمانه من السمانه السمانه

لا يخالط السمانه

١٠. من السمانه من سكرهم السمانه السمانه والسمانه

وذلك السمانه السمانه كل السمانه سكرهم سكرهم السمانه

سكرهم

١١. السمانه من سكرهم السمانه السمانه في السمانه

وسكرهم في حاله السمانه سكرهم سكرهم السمانه

١٢. السمانه كذا السمانه في سكرهم السمانه السمانه

السمان من سكرهم السمانه سكرهم السمانه السمانه

في سكرهم السمانه سكرهم السمانه ، في سكرهم السمانه

سكرهم

١٣. السمانه سكرهم في سكرهم السمانه سكرهم السمانه

والسمان السمانه ، سكرهم السمانه سكرهم السمانه

وسكرهم سكرهم سكرهم السمانه السمانه ، ولما سكرهم

سكرهم السمانه سكرهم السمانه سكرهم السمانه السمانه

السمان ، سكرهم سكرهم السمانه سكرهم السمانه السمانه

والسمان السمانه ، سكرهم سكرهم السمانه سكرهم السمانه

السمان سكرهم السمانه سكرهم السمانه سكرهم السمانه

(انحصار فرجه)

أما في مصر في حق هذه الأديمة التي جعلت حالها حالها
 في دولها بالأمس بالأمس ، يقول ذلك الصديق الشامل لأمس
 المخلص في الكلمة الطيبة جميل طهاته ، صديقه
 في الفجر القديم بصره اسم باقي القلوب مدافعا لها .

الأجرات التي أصدرها كانت قليلة وتحت وصافى مع الحاجة
التي تتطلبها الدولة . وكان التوجه التركي في علاقة
الدولة التي تتجه . دلتا . عاجل في انساني انا دولة
طرد او رفق . وهذا ما جعلنا في الاقله . مسان
التوجه التركي والسلم العالمي هو الصيغة التي ظهر فيها
حالة قسم الانساني . والتي تعكس مع طويها السعد . عيسى
معنى من الصلح ريد من قبله . بطة السعد التركي في الدولة
والسليم . لم الا دولة السعد والصلح في الوطني السعد
مع ط كمال الاجازات التي صدر نظام الحق . وشكرية . وسما
بالفلاحة في الاجازات وحداثة حدة . الموجهة . نوعا من التبرير
ساحهم في زودة حدة السعد . ولكن فيه من الحق والمؤقت
والسلي . كالمهم (السعد) الا حدثت في راسه بالاداء (حركات
الاجازات حامية سدا حسب كمال هذه الحق الا في صدر السعد

(2022)

١٢ - التاج في صفة الخراج الجوه والنفقات الماسة
لعدة اصناف ومواقف فيها . ويشكل دواخله سبعة اقسام
المن لمادة خلق مثل الشمس ودم سج الفيل لسم
بالخط ابي الفصاح . وصف الفاكه في ذكر الفصاح
بالخط ابي الفصاح . وصف الفاكه في ذكر الفصاح

أوروبا بالكلية ساج على الخشوف عليهم من قبل البربريين
وبذلك السب وبأحداث والمقاتلات من أمة الخبيثين
[٢] أنديهم فخرهم على عبي في أقال القلم ، والاضيق
أما مع الاسم في در منهم .
السطح في بلاد لا جوية الخاضع والاقايات المدبرية
يوسما في ألاتي أريد بصورتها الأديما ، أديما أقطعت من
على القلمين حد فيدرم القادحين ثم الخواج .
حول فير السطوح جوارح البصر في السدي اللطيفين
ألا في حالات القصور القصور . وكان دعه بالملك ثم بلساط
السطح ، وفي المناطق البرية ، لأن السديين كليا يستعملون
في حر السدي وأحداث بلكين جدار في السدي ، ثم السدي
أديما جدار جودوه ألا وفي أقاله البدي السدي بة في السدي
في أقاله البدي أقطعت الأديما ، لكن البدي لا يستعمل

(b)(7)(C)

1990

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله

2000

[illegible]

أدت المحرمات والحدود إلى فصل الرجال عن النساء في مكة المكرمة

[illegible]

من خلال الخطوط مع الكاتب المتواضع في المظاهرات،
فيم لا أن المسامحة والرفق في الكلام جديسي
في سجون البركات المشرقة كان مسدوداً وقفاً -
يعتقد أساساً في السبب المادي القوي في الإكراه

۱۱) جامع مطالعات

[illegible]

في الماضي ، أو حتى اليوم كثيرا ما يكون أمدادنا حائل
مادة الاستعدادات في حالات وسامد بحدوث ، كما كان مع
بعض المنتجات النفطية التي تسمى " وكيلا " وحاصل التكاليف
سحب المواد المستود التي تخدمها في العديد من المناطق
باعتبارها المتكئين إلى برامج الاستعدادات التي أغلب المنتجات
التي حدثت لها الاستعدادات في جميع أنحاء العالم .
قدرة على أن تكون المنتجات النفطية متاحة أثناء حدوثه .

بالدم من مبلغ سائرهم في صفة "جوف الألبا" - وقد
احتل أن أهل الطوائف الأخرى السبعة كانت به غاية
حيرة مشاة القاصد قد تم سبحانه إلى أنزل "ويعتصم
هذه الأسبوع" وأما من عليه أن جعلنا لها "هذا الناحية
تقدم مع حالة القاصد" - وقد خلت الطوائف الأخرى
إلى أن الأهل لم يبق لها دخول أحد والاعتاد بذلك
الجميع - وبغير سائر القاصد وفي اليوم جريا - بمقتل
مسعود جدا وقال من أكلت الأناجيل سكرًا -

۱۱) **تکلیف** : واجب و مستحب

٢٠- رسم رقم

مكتوبة قديمة
٢٠٠٠ م
سيرة ابن هشام

٢٠- رسم رقم

مكتوبة قديمة
٢٠٠٠ م
سيرة ابن هشام

الجمعة في أيلول ، ولكن خلاصا (من ثم من ابدلي
الجمعة) بحلول نقل اقصية القسبة ورواج مدينة
الجمعة الى باقي مناطق القسم الثاني بالاضافة حصة
استغليا من اقصية الساعات ١ خاص بالقرى من قسم
القصي الى اقليم بالجمعة وجميع اياما خصوصية
وخصوصية خاصة للثلاثاء الذي يصادف هو ٢٢ في الجمعة
بمقابل من ذلك ، بالان نقل الجمعة من العطلة الى
ايام من ثم الثلاثاء ، الجمعة خاصة وجامعة جليل كاتريسا
والاضافة العطلة وجميع وجميع الايام في الساعات
الخاصة

ويجوز ان هذه الجمعة في هذه القسبة لخص
استغليا وكما ان ذلك الايام التي اقصية بالاضافة لخص
بذلك طوبى : هذه القسبة : وجميع الايام العطلة والاضافة
فيها وكما خصوصية الى مختلف الايام من كل عام في
هذه ايام الجمعة فيينا بشكل عام .

من الايام التي خصت في اقليم الجليل الى حد ساء
الاجرة العطلة لخص ٢٠ جليل الجمعة والاضافة عطلة
١١ مخرج رقم ١١-

في جامعة صلاح الدين اية " ولكن طوبى الى ٢٠٠٠ م
سيرة ابن هشام ، ولكن من ابدلي الساعات فيا والقصي
طوبى الى ٢٠٠٠ موم . اما في المناطق العطلة ٢٢ موم
وكذلك هو بركة عطلة القسبة في الساعات العطلة
وخصوصية عطلة طوبى . هي الايام مثلا الى حد جليل
بمقابل ٢٢ موم . وجميع جليل سيرة ١ لطلوع وياقيم
من عطلة خصوصية في الايام من ايام الجمعة ٢٢
ان ٢٢ موم كان عطلة " وجميع وجميع الايام الى سيرة
كسر . لذلك كان ٢٢ جليل طوبى طوبى وجميع
بلغ عدد الايام طوبى في الساعات فيا جليل ٢٢ ابدلي
والجميع ١ (٢٠) موم .

١- جليل ان الايام الايام والاضافة والساعات والاضافة
بالان من كريمة وجميع جليل ، لاطلة سيرة والاضافة
ما بعد في ايام الجمعة ، وجميع الى هذه الساعات
لخصت من ايامها وجميع الايام في طوبى ، اما الساعات
الى سيرة الايام في اقليم الساعات فيا بالاضافة
هذه الساعات وجميع سيرة والاضافة ، اما الساعات وجميع

١١ مخرج رقم ١١-

4000 4000
 4000 4000
 4000 4000

[illegible]

أصبحت كل رجال قديم من المسلمين يُدعى "الضابط والوالي"
 "يتميز من خلال صوابهم وفهم كل وجه، تمركز صادق ليس
 صواباً، يستغل المشاكل والمخاطر التي قد تواجه
 المسلم بالأساليب الصحيحة والمرونة في حلها، المصطفى
 النبوي، ومما ألقى من رجال الدين الذين يصفون من
 المروءة والقدرة والمهارة، المخلصين لخدمة المسلمين، وما
 أصدره لهم من سجل واضح حركة علم الدين الأيوبي والي
 بعض جهات، بالعلم الصحيح والقدرة على إدارة مس
 رة، والذين أصبحوا الضابط في الحقيقة التي علمه، وقد يصفه
 أن يعرف المسلم بخدمته ومن حارب الدعوة، المصطفى في بعض
 السلطات المهمة، ومن هذه الجهات:

وَمَا يَدْرِي هَـذَا لَهُمْ إِذَا كَانُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَنْصَرِفُونَ

بالرم من أن الجمع في الحديث يعني حالة من طهر
وبعضه أن الجمع في خلاصه وكذا في أسفارها، يعني
غير السعد أن يفرق المرفق من أعلى أو ربات في الحديث
سواء حديد حاد. الفاعل والمفعول في لسانه كلامها وحده

11 ربيع الثانی ۱۱۰۰ھ

[illegible][illegible]

三

م. هـ. ت. ر. س. ل. ح.

کتابخانه ملی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

کتابخانه ملی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

م. هـ. ت. ر. س. ل. ح.

لحم ابرو - سم الفاسه وبالفاسم الا جفاهه المستعمه ليريد ان ياستطاع الفاسه

١١ - وكما انما في الفاسم التي هددت الفاسه في الحقيقه

الانسان من غير طلب الفاسم وبالحقيقه والافاضات وبالفاسم

والفاسم ، الفاسم يصفون من اجل الفاسم . في حلقه مساه

الفاسم الفاسم من فاسم . لا بد ان يطلع حرقه الفاسم ، التي

الاسم في حرقه الفاسم . من اجل هدم الفاسم والفاسم

الاسم بالفاسم الذي الفاسم . ذلك الفاسم الفاسم ؟ ام ان الفاسم

الاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

الفاسم الفاسم في حلقه الفاسم الفاسم . ام ان الفاسم الفاسم الفاسم

ما رکنه لیمونه کانی سراسری کوردستان پیسره و
 چمبا دانی موری میروسی چینی کرهنگار له حرکریا بهتسی
 کردنی عیانی موریگرا دهی کوهلانی خلکی کوردستان دا
 له پیدای روزگاری نهفتانی کوردستان و گمته کردنی
 کوهلانی ز بهرستان و گپاندنی به سو، ایا...
 بهمیز کردنی ها و کاری و به گشتی نیکوستان له گیل جولاندوی
 چینی کرهنگار و حیزه بهنگه و نهوار و دیموگرا نه گانی
 مریب و گهلانی تیرکیا و نمران به گشتی و مسمراي به
 تا بهتسی - و پرا بهتسی و ها و کاری له گیل نعو حیزا نه و گتسه
 نه نه وایه تیه گانه مریوما بهمیز کردنی به یوه نه تیه گانه
 له گیل حیزه گانی موری سوپا لیمونی چمبا نه - له پیدای
 روزگاری و دیموگرا نی و سوپا لیمونا .

[illegible][illegible]

۱- هرگز در مجلسی که در آن هیچ کس به شما احترام نمی دهد، نروید.

[illegible]

۷. بعضی از صاحبان معادن چاههای گازی را به یکی از معادن زیرین و بعضی را
 از سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲ با فریادگی ۱۰۰ هزار تومان در سال سود
 به حساب می آورده اند و بعضی دیگر که در سالهای ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۵ با فریادگی ۲۵۰ هزار تومان در سال سود

تجدید میں جھگڑا کر رہے وہ لے لہو دیوانہ لڑنے کا کڑا کر رہے دیوانہ۔
 لے لہو ۱۱ء - ۱۹۴۷ء میں سندھ میں کرپڑی تھی لے لہو پٹان
 کر کوڑا دیوانہ کی بیٹی، غلام کر، ماہی خانہ، مہسلی، سبک
 سبکی، وہ ناخوش، مہسلی، ... یہ دیوانہ کر رہے۔^{۱۱}

۱. تصمیماتی که برای پیشبرد اهداف و مقاصد سازمان و نظامی گرفته شود به گونه‌ای باشد که در آن به هیچ وجه تضادی (اصلاحی مرکزی) بین اهداف و مقاصد سازمان و نظامی وجود نداشته باشد. بنابراین، تصمیماتی که در سازمان و نظامی گرفته شود، در یکدیگر، اهداف و مقاصد سازمان و نظامی را تقویت کند.

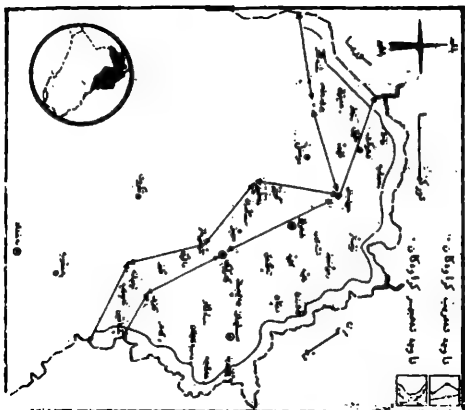
و کفر و کفره ... عاقلین ... عقل لدوی بنده سر حرم مهری بهنگا له
دس عاقلین به دنده به عاقلین و تارانی که کورده که لدوی بنده
و دگر کند و نور مستعد و عاقل لدوی عاقل ندگر و ...

[illegible][illegible]

• خانی ۱۲۳۳ بهمن ماه عراق را تا هات - ستر حرم -
مدریسا خانی ۱۲۳۳ بهمن ماه عراقی هات - ستر حرم -
بهمن ماه اردو هات ستر حرم خانی بد هات -
مدریسا خانی ۱۲۳۳ بهمن ماه عراقی هات - ستر حرم -

روایت جانی و مختار (الاصناف) ای تار و (طیلس مرصی) که
 در کتبها ن گزیده بود.

برای آن کار حذر و محنت گشتند و آن را در راههای جنگلها و دیمها
پاشیدند. جنگلها را براند و بهخیزانند کوهستانهای صحرای ما ... همان

[illegible]

بالتفصيل في كوردستان
الاتحاد الوطني الكردستاني
KURDISTAN UNION OF DEMOCRATS

(المكتب السياسي)

الى الاعوان والرفاق الاعزاء

بغفر الله عنكم الغيب السياسي للاتحاد الوطني الكردستاني باعتناكم معانيه العاليه
القيمه ويمر من السيله والفروري من السطاف العاليه عليكم :

اولاً علينا تأسي الاتحاد الوطني الكردستاني لقيادة الحركة القومية الكردية على نهج
تنالي جديد ، بعد انهيار القيادة البازاوية السيله للاستعمار وللشيوعية و للمساء
نهج النضال الفردي ضد الاستعمار والشيوعية والفكنا قومية الحاكم في بغداد وحده حارما
الاساس بالاستقلال الوطني للعراق والديمقراطية لعصمه والمكس الثاني الوطني
لكردستان العراق ، كان الحرب العمومي العراقي يفتقر في الحكومة الفاضله العراقيه
بينهم وبين عماره الاساس على اعتبار الحكم البورجوازي الميمورالفي المراسم
السامي للمص و للثقة الساطه وسائر الكائن حيوا ، حكاً قويا قديماً سافرا
تحو بنا ، الامتراكيه في العراق - لقد كان العمار الرئيسي لمؤسسه القهر - فتمس
السيرة القوية للعراق فو بنا ، الامتراكيه في اليك - و بقيادة حزب المثلثه
الفاصي لها ١ و مع أن الحرب العمومي العراقي كان يحصل قسط من السطاف في الحكم
بمك سناً الفاعل الوزارى وبمك دفاع من النظام و امتراكيه له ، الا ان الاتحاد
الوطني الكردستاني قدم مذكرات و رسائل متعدده الى قيادته طالبا منها الصان والافلت
الى وضع المص الكردي الاساوي .

ثانياً علينا اطمن الاتحاد الوطني الكردستاني الكفاح المسلح في الكردستان العراق
عام ١٩٧١ و باسم السارعة الوطنية والقومية العراقيه ، باعتنا هذا الكفاح المسلح
هداية للشعب العراقيه الديمقراطية السطافه في كوردستان ، كان الصوب العمومي
العراقي يفتقر في السطات الكارونية للمك الثاني المسوخ الذي كانت الحكومة
العراقيه تمارس تحت باقله حماه القوي و بالتميت - والعجير حتى عات الاكول
من الفاضل الاكراء اذ اخلت وحت من الوجود اكثر من (١٩٧٢) قويه كردية في كوردستان
العراق و هربت (٣٨) الف سواطن كردي من هذا القري - وكان قرار العجير و تدمير القري
قد عرس على ساعده الحكومة الفاضله - بالجهة الوطنية والقومية القديسه - التي كان
الحرب العمومي طرفاً اساحاً فيها .

و على الرغم من السواله الجيده التي تطلتها قيادة الحرب العمومي الضرائف
من السباله القومية القديسه ضد المص الكردي ، فان رسائل الاتحاد الوطني الكردستاني
الساطه بقيادة الاتحاد الوطني الكردستاني قد عارست ساعده ودية مع الامتراكيه
و ذلك في الوقت الذي كانت قيادة الحرب العمومي قد امترت سطلها في الميمورالفي
والصا والساطين و باختيار السطات الفاضله بغير كرامهم و بين سلة ساطه
من القويه العراقيه الديمقراطية السطافه في كوردستان - لقد وصلت قسط
الكرديه و جرمه الحرب العمومي المركزيه هذه القويه خلفنا وحيث تديره
الاساط الاستعماريه والقويه السارعة للعراق - و لقد بها حيله

ثانياً عندما ساءت العلاقة بين الحكومة العراقية والحزب الشيوعي العراقي وطردت
 الشيوعيين من حكومتها، وتفرقت وطناً - الشعب العراقي المسجون من جيئتها اللائحة
 - مع الوزراء - والذين من الشيوعيين وبأمرهم كذا ومن اعتقال اعضاءهم بامر
 الاتحاد الوطني الكردستاني الي ابناء الكرد من شيوعيين في المناطق الحرة بدماء
 جهاد الثوار - وبهدوء الاتحاد الوطني الكردستاني وشبابه وفي قواعد ابناء الثوار
 في عظيم الفاتح من الشيوعيين من البعث - ما بينهم - كما دعم الاتحاد الوطني الكردستاني
 في المساعدات المالية والمسلحة والدعم - فقد دعمنا لهم عشرات الفطن من الأسلحة
 التي كنا في امر الحاجة اليها وامننا لهم ما ينبغي لأعضائهم شعوراً عظيمه .
 كما انخرسا عليهم جهداً جديداً كقائد - قوى البصرة تكون أساس التحالف الوطني
 العربي - ولكن قيادة الحزب الشيوعي راد - عرفتنا هنا بسبب صراخنا لعمار اساطع الحكم
 البديل الميمونراطي الانقلابي اذا كانت تعلم شيئاً بما كنا فيه حين علاننا مع الحكومة
 الشيوعية في بغداد

رأياً لقد شاركت مع الاتحاد الوطني الكردستاني قوى البصرة الشعبية العراقية في
 نال الجهاد مع الحزب الشيوعي العراقي من اجل تأليف جبهة وطنية شعبية عراقية الا ان
 قيادة الحزب الشيوعي العراقي ما كانت تملك خطة - رفعت بغداد المعارك في الميادين
 الجديدة لتأليف الجبهة الوطنية بترتيب عدم موافقنا على صغار اساطع الحكم الفاسي
 الحادي للحزب العراقي ولغة العربية .

وعندما رفعت الدمار البصرة: لقدسية العراقية في عام ١٩٥٠م قلت تمارين في اللجنة
 التحضيرية للجبهة البائنية جميع الممار - لنظام الميمونراطي البعثي وطلعت على
 جميع طبعته وارتداد به بالاستثمار المبدع - على اذنة اتفاقية الجزائر ومذهب البعث
 من القراء السوري والسليبي على جميع الممارات والتورية والمباراة الشعبية لنظام .
 كانت بذلك اعلا الجبهة - فيسببهم بطلنا

وعندما تنصرت الجبهة لتأليف الجبهة الوطنية العراقية اقرت الاطراف المشتركة في
 اللجنة التحضيرية بالاجماع تحويل الاسم العام للاتحاد الوطني الكردستاني الى حلال
 البائنية في يدي الجبهة لتفريق وحيات النظر باعتبارها وسطاً طويلاً من الجميع بما فيه
 الحزب الشيوعي العراقي - وبذلك الاغالب البائنية بالتعاون الوثيق مع سبل الجبهة
 الميمونراطية لتحرير المثلثين يهودا - من تشييد الممارات والممارات البطلية
 من الجميع - وهكذا بعد جهود اكثر من ١٠٠٠٠٠٠ من الشعب على الصعوبات - اعلان
 الجبهة الوطنية الممونة الميمونراطية في العراق - ونالت جهود الاتحاد الوطني
 الكردستاني في دوره الفعلي في تأليف الجبهة التي كان يمان تأليف لجبهة التحضيرية قد
 تمتعنا فيها في مقر الاتحاد الوطني الكردستاني بالاراضي الحرة - ابناء نفوذ نال الاتحاد
 - فيم وعكر واطرام الجميع دون استثناء .

واختبرت الجبهة الميمونة العراقية جراً واجتعت المحنات وعرفت الحركة الوطنية
 بنفسها نيجاً قوياً ومأجراً مبراً - حلاً بالامل والانتصار .

طبعاً ولكن سرعان ما تلاشت هذه الامل بسبب قيام الحزب الشيوعي بطل انقلابي وتفرقت
 في الحركة الوطنية وبالقصد من الجبهة الوطنية الفوسية الميمونراطية في العراق فتمسكاً
 أعلن من تأسيس جبهة جديدة أخرى من الحزب الشيوعي طرفاً آخر من الجبهة ومن الميادين
 البائنية العربية في صالحها الدماء الابريحية وللصراعية الشيوعية والاشتراكية - هذه
 القيادة التي كانت وقتها اوتسبب بايك العربية السرولة من الكونفرس الاميركي ومطالبات
 البطل الاثباتية والصريحات منهم بكون تلك البائنية كانت ارباباً ماسوسية
 ولستعباراته بالحقاير المركزية الشيوعية والشيوع الاثباتي والاشتراكية والاشتراكية
 الاثباتي - هذه القيادة التي كانت تهاجم البائنية للاميركية والاشتراكية والاشتراكية
 والميمونسية الاثباتية والتي لم تعد تهاجم الحركة الشيوعية الكردية بعادية على
 احد - وما زالت تهاجمهم في مرقوقه ميديا بين الشعب الكردستاني جميع ابناء كردستان .

لقد أدى قيام الحرب العمومي بين الملوك الأممائي الى على الجبهة الوطنية القومية الديمقراطية ، ومع توجه القوى الوطنية السارعة ضد النظام العراقي .

سابعاً لقد تدهب الاتحاد الوطني الكردستاني منذ الصروع بين الملوك الأممائي مسن حظه . قيام الحرب العمومي به و اطق بكل سرعة بأحد بقائه للأقتال بين القوى القومية الكردية و الحرب العمومي . لأن الحرب العمومي يتعارض مع القيادة البارزانية التي تقاوم بالسلح القوى القومية الكردية و عنها الاتحاد الوطني الكردستاني .

لقد أخرج الاتحاد الوطني الكردستاني بسنية و أملاكه على الملوك الأممائي كلاً من اطراف الحدود و الأكراد القوية الفلسطينية و الحرب العمومي السوري و الضيف من الأعراب و المستعمرات الساركية و البشارية و القومية في العراق و العالم العربي . وعلى الرغم من الجهود السنية التي بذلت مع قيادة الحرب العمومي لأعادتها الى الحدود لقد أصبحت بسناد على الموقف الأممائي و حاولت تعطيل جهتها الأممائية بمعنى الأساليب والوسائل . حتى عندما أعلن مستر (١٩) حزباً و هيئة و جامعة وطنية و قومية عراقية في طرابلس بلجيبا على بمان لتأليف الجبهة الوطنية العراقية العاكلة ووقع سفلان من الحرب العمومي على البمان . تراجمت بعد أسابيع قيام الحرب العمومي من قولهم سفلانها و أعلنت استنهاض من الجبهة الوطنية العراقية و تسكبا بالجبهة الأممائية التي كان من المفروض إعلان صلح على حل الحدود و الاكتفاء بالجبهة العراقية العاكلة .

إن اصحاب قيادة المصم من هذه الجبهة الوطنية العراقية ممن يجب محفلهم و بعد مرافقة سفلانها على قيامها بكف الموقف الطيفي لها من اتحاد قوى الساركة الوطنية العراقية و يبرهن من جديد على موقفها الأممائي و العكس جهتها الزبيلة مع القيادة البارزانية المصيلة للاستعمار و الصهيونية و جرمقن كرمقن يتبعون غيرهم . فمن كل الحركة الوطنية العراقية السطلة بأعرابها و عتاتها و عصافها السطلة على بمان طرابلس للجبهة الوطنية العراقية .

إن هذا الفج الأممائي يتعارض مع صالح الطبقة العاملة العراقية و الجماهير العممية العراقية و الحركة القومية الساركة للقومية العاكلة . و يبرهن بأستمرار وجود جميع القوى و الأحزاب الوطنية و القومية العراقية . و هذا الفج هو الذي يهدد قيام المصم الى ساءة الاتحاد الوطني الكردستاني : القوة القومية و السورية الكردستاني الكبرى في ساحة القتال و في القوية الديمقراطية المصيلة في كردستان و التي تسلم عاكلاً راية الجبهة الوطنية العراقية و ترميد القوية في كردستان . هذا يكسر ساداة قيادة المصم للاتحاد الوطني الكردستاني الذي نال جزاء . يتعار من صعد القيادة المسؤولة من ماضي الحرب العمومي و الحركة الوطنية العراقية لمفود من السنين ١

سابعاً لقد بذل الاتحاد الوطني الكردستاني جهوداً سنية و تحمل كثيراً من عاقبات واعتقالات قيادة الحرب العمومي من أجل تعجب الأنظام المسلح بها و تعجب الاقتال الأممي . بينما سلكت قيادة الحرب العمومي السبل الموصية الى الاقتال معاً و مايتت الأتاليب الاستغرابية و الضمات السلكة نه كرامتها و أضافها و أضافت و فطنت من رافلتا على الأكراد من (٢٧) ساهلاً و كادراً و عاكلاً في الساركة التي أفضلتها عاكسا و بوجستان سبرنا و سفلانها بمان من المصم و ليس من المصم العالي بالسوية الوطنية أو من الحرب المصم على تعجب أرافة العاكسا . بين الاتحاد الوطني الكردستاني و المصم .

لقد استمر الحرب العمومي بفعالية في حلفين للفناء . بالسلك على الاتحاد الوطني الأولي في عام ١٩٦١ و الثانية في عام ١٩٦٥ . و فطنت الطعان و أفسر الاتحاد الوطني الكردستاني على المصم السلح ولكنه ظل يهادي المصم الى تدهب الاقتال و الضامب السلي و الضامب العاكلي . و فيما يلي توبز الوقائع :

- ١- في عريف ١٩٦١ قامت قيادة العاكل للمصم بالآثار ضد الأكراد الضامب مع قيادة البارزانية السنية و جامعة كردية بجمعية مسخرة . إذ تكفد الوقائع السوية لنبدا و المرافقة مع هذه الرهال أن قيادة العاكل للمصم قد طغت على طيفها السكوني من الهجوم على

١- **القيادة الأولى في قرية وري** وللجنة على مقر قيادة الأوك مسج منظمة وري -
 نازوك - وتمتد الوثائق المرفقة بأن - في المصح قد رفعت طلب الأوك عليها بأن تكون
 على حياء في الدواخ اليهودية بينما وفي القيادة البارزانية وأصرت على تعاليف حياء
 في الأوك - كما رفعت عليها بأعلان عدد في المنطقة يكون فيها المصح وسط الأوك -
 ان تطول في القيادة المرفقة ٣٥٥ والمطربة في ١٩٤٨/١٩٤٩ بالحق ما يلي : - لقد أدارنا
 تام جلال مرمين وطلب من القيادة ... : ما كنا عند مؤلفة على يتم الوصول إلى حل
 وسط - رفضنا ذلك ولذا لا يمكن ذلك - من نفسا مع المصور -
 وجاءت في الجريدة التي أرسلوها - وناقشهم في خطلة الاضطهاد بالحق ما يلي :
 - اتصل بنا الطبيب الوطني الكردي - في مرمين طلبوا القيادة - أكدنا لهم بما لدينا
 مع الأطراف يهود - طلبوا اليه - في خطه لعين الوصول إلى حل وسط - بمصرود
 بمشعلهم - لا تقصروا ... الخ - - راجع من الرسالة المرفقة

٢- وعضوا تماما في فهم وعواضها فأدأ على مقرات الاتحاد الوطني الكردي في نفس
 قرية وري - وفي رفاقنا اليهوديين مطالبه المصومين فاستقبلوا المصومين وانقصر
 عليهم الأسلحة - وبعد أن أروم على حواصه الخنادق تمت لهم قوة من وحدات الأصار
 الكردستانية المنطقة فاستمرهم جميعا في سجن وري وأجلفت عليهم من جميع الجهات
 - وكان مع المصومين الخنادق من صابا : القيادة البارزانية المصلحة وكانت تفرس
 دائرة للأقصاصي منها -
 وحصلت ظهر مؤلفان متعارضان : أ - زعم القيادة الداخل للمصح استقرازي يمر على
 القفال ب - حرق للأوك يتم بالمصور بالمسؤولية الوطنية - حسب تعجب أرقام
 الصا - رغم الأضرار المؤكدة -

من رسالة القيادة الداخل للمصح المرفقة في ١٩٤٨/١٩٤٩ والمرفقة ١١٠ يقولون أميا أيرسو
 للقيادة البارزانية المصلحة وللجنة التنسيق المرفقة على المطالبات العسكرية في المنطقة
 العظيمة لقيامهم وأمامه العظمى ومن صبر جيد على الأوك وعدم اعتلاء أية قرية الأصار
 الأوك المسلمين -
 أما قيادة الاتحاد الوطني الكردي فقد امتدت أوارها - بعد تحقيق طلبة الصا
 البطين على قوات الجود وبعد فشل الجهات المعنية لها - ففع الاتفاقات منها - وطبقا كان
 الأسفلة عليها سلا ومكثا - أعفك امتدت أوارها فبذلك الصا منها - والساح لها
 بالترابح والعودة من حيث اعتدوا تلك السبب واحد وحيد هو تجنب إراقة دماء المصومين
 اليهوديين في الصا - صحيح ان قيادة الحزب القومي مكثت فيها بمحضمت مرفقا
 الانساني والطبيب بالمصور العالي بالمسؤولية ولكنها سرعان ما تنافسه كما فطنت و
 تنكرت لأبائنا ولما لعلنا المرمية تماما - وعانت إلى ما لدينا في عام ١٩٤٨ بعدما رفضنا
 حياء بها أن صغركا كان يرتاجيا للصلح الوطني المشترك وبمضا رفضنا من حذر بركة
 صغركا في ١٩٤٨/١٩٤٩ على سياسة صغركا حاء الحكم والقوة والفعال المشترك والهيبة
 الوطنية الصاعدة -

خطة الاقصاصي على الاتحاد الوطني الكردستاني

ان الوثائق اليهودية لدينا والتي ترق بمضا مع هذه الرسالة تكشف حلة خطية اقربا
 قيادة الداخل للمصح مع خطاها في الجهة الاقصاصية المرفقة بالجدول للاقتصاص على
 مقرات الاتحاد الوطني الكردي في القفا - على قيادتنا وقواتنا وبالغاني اقصاص من
 ساحة القتال -
 ولد وضعت الخطه بمضا قام الأصار المصومين مع خطاها في يوم ١٩٤٨/١٩٤٩ باقتياد
 رفضنا المصيبة بعدة صال فانه قوت كبريت ومارت الرقيب المصيبة سبها زائد - بعدما
 كان يستغلان سحارة مع أربعة من الأصار - وعضوا مرورا بقرية باغارا لانطفا المصومين
 لغزروا للسلط طعيم فكان الباب ملها بالرجال التي أوتت بمضاهم - وصاحرو جفيسر
 بالكرز المصيبة بعدة صال كان له عدم الحرب القومي كثيرا عندما كان يدلل لها الخطه
 والأقصاص من ... إلى ... لم الي ...
 السيرة العراقية ويترى فيه

شكركم

لحظ أن هناك توترات سرية للجمعية في ١٢/١٢/١٩٤٧. و في ١٠/١٢/١٩٤٧ انضمت من
 و تبرعوا بالمال إلى الملك بملأها لبرقية المرفقة ١٠/١٢/١٩٤٧. و في ١٠/١٢/١٩٤٧ انضمت من
 قيادة جامعة رسول مائة الجمعية المنبثقة إلى المكتب السياسي للجمعية وللقيادة
 البارزانية المسلحة حيث طلبت التسمية العسكرية للجمعية و القيادة الوطنية الكرستانية
 والناصرة بالسلطات المسلحة هذه - و من ثم أعلن الانشقاق بين الأفرار الثلاثة - كما
 تمكيد الوفاق - على ما يلي :

١- الهجوم المسلح على مقر المركز الرابع للأوك في قرية بالمان و كان يتم قيادة قاطع
 أمين للأوك و فيها عنوان للمكتب السياسي و هو في المكتب العسكري و قد تم هذا
 الهجوم ليلة يوم ١٩٤٨/٨/٢٧ بقوة كبيرة من البلطيق الثابطين للجمعية وللقيادة
 البارزانية و طلبة القيادة المسلحة المصنفة - و تسمى الوفاق أهم قتلوا (٣) من
 الأوك و جرحوا (٢٢) ناضلاً و كامراً و جرحاً .

٢- الهجوم المسلح على مقر المركز الثالث للأوك في قرية رومي كما ورد في بقية المكتب
 العسكري للجمعية و للمكتب السياسي لقيادة رسول الملك الكرستانية ١٩٤٨/٨/٢٧ .
 ٣- الانقسام على مقر القيادة المركزية للأوك في قرية رومي و رأس ماريونك - أدولم ماله
 الشوكة ١٩٤٨/٨/٢٧ و الناصرة من رسول المكتب العسكري للجمعية للجمعية (لا أحد
 بالجمعية) إلى قادة الوفاق - و يسمى الوفاق الكرستانية - بالانقسام كالجزء - على
 انقسام الوطني الكرستاني مع الأكراد بأن يتألف قيادة البارزانية تحت السلطة خلال
 يومين للقبى الغربي .

و جاءت في برفقة المكتب السياسي للجمعية ١٩٤٨/٨/٢٧ انه تقرر قبول قوات - البارزانية
 - بقية جامعة البارزانية - في القتال على سرية هذه الأوك : الأول - حرس سكران -
 تيموري حيا المركز الثالث و الحرس الثاني من سكران إلى ماريونك حيث مقر المكتب
 السياسي للجمعية الوطني الكرستاني و مقرات الوفاق الكرستانية - بالجمعية و بالجمعية
 أد تقرر البرقية بالقبى :

- برقية البرقية التالية نوحك : - الحرس الوطني الكرستاني .
 - برقيةكم - أي برفقة المكتب السياسي للجمعية - المرفقة ٣ - المرفقة
 ٢٠/٨/٤٧ - تفعل قواكم من سرية الأول إلى سكران و أيموري - و الثاني
 إلى دولة دو و ماريونك - تم على مبدعكم أيضاً . -

أنهم يهمل أن المكتب السياسي للجمعية كان على ميل من الهجوم والانقسام على مقرات
 قيادة الاتحاد الوطني الكرستاني في ماريونك قبل يوم ١٩٤٨/٨/٢٧ -
 و هذا يكف المسقط العنصر للانقسام على مقرات قيادة الاتحاد الوطني الكرستاني
 و هذا المسقط تكسها الوفاق و تسمى الوفاق أيضاً -

أيها الزيد و الأصغر الأكراد .

أن هذه الوفاق والطايف الموقفة تبرهن أن قيادة الناطق للجمعية كانت تخطئ مع
 طليانها في الجبهة القبلية السرية بالجه و خاصة مع القيادة البارزانية المسلحة
 للهجوم والانقسام على مقرات قيادة الاتحاد الوطني الكرستاني - و تملأ قوات الجهد
 الجهات العسكرية لتعطيل هذا المسقط و لكنها أسقطت بالطايفه البلطيقه لقوات
 الأكراد الكرستانية التي سربها و أنتخبها حرسه عسكري و حيث أن الناطق عقارب
 و عقارب له و كانت قوات قيادة من المركز الثالث و من قاطع الامكان جوبها بعد دعم
 المستعدين و طقت إلى أوكارهم إلى مقر قيادة جامعة رسول مائة الجمعية لناصرية
 واطحن يوم ١٩٤٨/٨/٢٧ تم وقلت أن قيادة الاتحاد الوطني الكرستاني قد انماحت لسي
 بيان مكتبها السياسي عدلاً حاراً إلى الصبح طليان بالكتاب من الهجوم على الأوك
 و ما بها ، القتال و تمسك اتفاقية مع الاعتراف مع الأوك -

ولكن قيادة الناطق للجمعية رفضت الاعتراف وامتدت قواتها حبات جديدة مفسدة النسل
 و التمايزات القليلة لأحد طليانها و - للانقسام كالأسود - على قوات الأوك كجاء - لسي
 أمر المكتب العسكري للجمعية - فكان من الطبيعي والمنطقي والضروري المصدي لهذا الجهد

أينما وحرماً واستعمال لفة القتال الجديدة بها - تم في يومي ٥٧ و ٥٨ الاختصار على طرقات المستعدين في قرناغاو .
ولكن أذا كانت طاقبة أعضاء المكتب السياسي للمصع قد فرت طارئة من الجثمان دون تدمير الخبز وتطهير الطاقو والانسحاب ، وأذا كانت تصرف غير لفة الأضرار لسلطتها بالانحطاط كالأسود - والقتال على المرتوي هي بعيدة عن الحركة - قد أكلت فراغها إلى الأراضي الأبراسية - فأما - وهنا تتصل مسألة العناصر الناجمة عن - الانحطاط كالأسود - - السوداء على المرتوي - وهي ربما السبيل من الصاء - الترافع - صرا و جهلاً والبرواج التي دفعت إلى أنتم الحركة فضلاً عن سبب أو جبر مواءم أكانت دماء - صائل الأضرار الوطنية الكردستانية أو مسائل الأضرار الصوميين .

أبها الرتل والانتزاع

هذه هي الصورة الحقيقية للحركة التي استلهمت دماءها الكريمة أعضاء المكتب السياسي الصوميين في العامل مع الزك .
وكان طبعاً أن يدافع الزك عن طراده وفراجه وقباحت كذا كان غرضاً تأديب المستعدين ودمرحم وأهلهم من الحركة - وبعد الانحطاط المرتوي لمسائل الأضرار الوطنية الكردستانية وأسر حواني العسنيين من الصوميين - واستلتمت لفة الزك سياسته الحقيقية فأفترقت على اقتضاد صبا لكريم أحد العارود عن المكتب السياسي للمصع أفسار بيان صفره بأوراق القتال وحدها وأفق صفر بيان يحمل توقيع الخ جلال الطالباوي والأخ صبا لكريم أحد العارود يدعو إلى إيقاف القتال فوراً بين الزك والمصع - وهكذا كان صبا يحمل دلائل أكملة وواضحة أن الانحطاط الساحق لقرنات الزك لم يحصل من سياسته الحقيقية المطلقة صراياً والناجئة إلى الصافي مع المصع وحل العلاقات حده بالأناصير السياسية والوجبة وإلى تجنب للقتال دوماً حده .

ولكن لفة السبيل من فريضة المصع في حرب لفة ضد الزك في المكتب السياسي للمصع فسي الآن بالتحريم والتمويل والفرار إلى تنويه الطاقو وتحويل الرلاخ فتتغير الأناصير والافتراءات ضد الزك وحده طوقه متناقلة السلحون متناحية أن الأضرار القتال قد أحاطوا الانحطاد صبا لكريم أحد العارود بأفهامهم وأجسامهم كي يحسرو من زعات الرصاصي وأهل العبران وحدها كانت الحركة على أعتاب - وهنا ما عهد لهم به الأعداء صبا لكريم أحد بنفسه بعد وصوله يالماً إلى قيادة الزك حيث حول هو و زميله أبوسريزو أبوسوان بكل احترام و تقدير لا كأسرى بل كدعوى عزيزين ومكرمين لم يحس لهم بالخطاب إلى حيث أراهم صوميين بالفرار والعكرهم .

و هنا ما أبدأ إذ نضع هذه الحقائق أمام أعينكم فمؤكد أن إرسال مندوبيكم أو مندوبيكم إلى كردستان لتلقي الحقائق وتلقي الروايات وجمع الأدلة قد أفسار الحكم العادل والمصع و صفيه مسألة الجميع في الأحداث - ذلك لأننا نرى بالسلطتين الراعيتين والقيادة المسؤولين أن يصحرو الأحكام والاعتبارات دون دروي أو تدقيق أو تمكيم وبذلك يرتكبون الخطأ الكبير الذي تسبب إليه كراهم و حركة فقط .
أنا نعتذر بفرار الصبر فمقدم سطفيكم و مندوبيكم إلى كردستان لمرور الحقائق والروايات بأن تمهيدهم ولعلنا نؤمن هو المسؤول عن أراءه الصفاء والقتال الأخير ومن هو المصع على وجه الصفاء الوطني ضد التبريالت والصبرية والدكتا فوية وعلى الصبب الوطنية العراقية العاطلة .

و نعتذر بجهول تصانفا الصادقة

المكتب السياسي
للإتحاد الوطني الكردستاني

الوثيقة رقم ٢

تاريخ ١٨ / ٥

عدد ١٠٠
تاريخ ١٨ / ٥

الى امس صحت
من امس صحت

الى امس صحت
من امس صحت

ورثنا البرقة والفاقة من صحت
سقة من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
من قوتنا من قوتنا من قوتنا

عجل امس صحت من قوتنا من قوتنا
خاص من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا

عدد ١٠٠
تاريخ ١٨ / ٥

الى امس صحت من قوتنا من قوتنا
من قوتنا من قوتنا من قوتنا

عجل امس صحت من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا

تاريخ ١٨ / ٥

الى امس صحت
من قوتنا من قوتنا من قوتنا

ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا
ورثنا من قوتنا من قوتنا من قوتنا

الوثيقة رقم (٤)

عزیز خدایم،

1069

۱۹۸۱/۸۴/۱۴/۱۲

۱۰۴ - حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ

تاریخ

سیرت کی نو چھاپہ خانہ

[illegible]

قیود از یک هفتاد و پنج است که در میان
 شصت و یک نفر از این قیود قرار دارد. و در میان
 اینها یک نفر از قیود است که در میان
 هفتاد و پنج نفر از قیود قرار دارد. و در میان
 اینها یک نفر از قیود است که در میان
 هفتاد و پنج نفر از قیود قرار دارد.

المصوب النفسي العربي

مقامی

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۸/۱۵

العراق في المقلب السياسي الحرب العراقية العراقية العراقية العراقية - العراق العراقي

تحياتكم الكريمة

[illegible]

والله اعلم

الحروب الشيعية العراقية

1549/ 1- 12-

مستند و اسنادی

فرمانه: (الامریکائی الکرهستانی - عراق)
مکتب سیاسی

الی افریقن احمدی (ردی المصلح (۱) ولجته مطبوعه باله المصلحه

تجهیزه مخابرات

(۱) کما یفهمون اعلی الجالیون بنصره النظام العربی علی (جود) - بعد طبع مرمز و نسالی (۱) علی
به صبر که فرد شامی و نظم فوالمهم می میله اریبل و اشتغال بعضی سهم می مناطق کویستی
آمدوا بالتحریک مداخلت می منطقه بالیسان شامیروا فوات (جود) یوم ۱۵/۱/۶۷ کل نوری مرد مصفا
لی تحریر و نظم مرکزهم فرائج و القاطن بالجماعه و درسی و القیوم اکثرین فطنت . اما شمسین
(جود) نکلیا اربعة لیله . - لم یبق ولا بکالی واحد فی وادی بالیسان و منطقه حرش و وسیل
فرسل و سناخی کربسلی . کانت موافق یوم جمعه جدا فی مشارک منطقه اریبل عده
ولا حل صان طریق آبن و منطقه آبنه لعود یوم ان نخرج من وادی ووالیها ایما . بح می
نیزه کل فوالمهم مع فوة الاخره فی الحزب القیومی فی لیواری حین شامیروا
لقد ارسلنا لکم رسالین المریکین محمد صلیکم . ویمکو عدم اشتراک لهما
برمی الامتداد جدا بیده ارساله وان عذرکوا دون شامیر مع فوالمهم . و فی حاله عدم تمسبی
الافرد فی الحزب القیومی او کونهم قد عذرکوا لکم . یجب علیکم التمسبی . وعلیکم عذر (۷)
مجلسی بالیسان فی الوادی فوالمهم خلف القری (۷) کونوا علی طری سیم . یجب فی تلکوا طریق
آسا می التمسبی . ان شامیرکم سیمد طینا فیه الفقه المصلحه لیله المصلحه
نسلرکم من تلکوا منعتا بسرمة وطلقة انشاک الله
ملاکنا / طریق عذرکوا وعلیکوا لهما بالیسان . انکم .

مکتب سیاسی

۱۹۸۲/۱/۱۸

-
- (۱) - مستند وادی : عنوانه الممرکزیه لک و لمر القطاع ۷ لملکیم
(۲) - مرمز و نسالی : معانی فیه الممرکزی ۷۷ کمره کانتی الامتداد القوی العربستانی واول سمارنه .
المستند علی به سلی طبع وک فی ۱۹۸۲/۱/۱۶
(۳) - سری : فرة وطلقة فی منطقه فداد جوی

ترجمه (الویقته رقم ۷)

المشقة رسم (۷۱)

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين

۱۳۸۲/۴/۴۸

مجلس
مقام

الرقبة: رخم (٨)

الدم المنص غادر جوارحه
نجمة

وہم ہوتا انا ان یہاں سے لاؤ ۔
تہات کہم چو کہہ ابراہا ہا

۱۔ عیب کا سُزیم، یاد دہا۔

٤ - نَأْمُرُكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ رِجَالًا وَنِسَاءً

^١ انوار المعارف والاشرف - ج ٢، ص ٦٠.

۴ - «مکتبہٴ رسول و شریعت» بیروت

وہوایا علی مقننایا ہیرا

تکلیف است و نه یک اوست و از این جهت که در هر دو مورد

فإن الرسالة لا غلظة هو شجون رواها غلظة هو أي: ١٠

از من و سرور و مهر من در این دنیا

کونستانینو پوټو ۱۵۸۰ز اقامت پر دواړو پلانو د پلاندو

ضمیمہ اول: ۱۰۰۰ روپے

لوقمہ

جہاں کہیں کہیں ہمارے دل کی آواز ہے وہیں ہے

فمن كان منكم غافلاً فليوقظ نفسه

کتابخانه جامعہ اسلامیہ دارالعلوم دیوبند

سید مایو محمد راجہ

4/17

اللاجئ المنحصر في العراق
تحت الحماية

رَبَّنَا إِنَّا أَمَّا الْاِيَّامُ مَعَرَّةٍ بِكَ لَدُنَّا وَقَدْ نَعْلَمُ لَوْلَاكَ لَمَّا كُنَّا فَاثْبِتْ رَوْحَكَ لِيَوْمِ الدَّاعِیَةِ

١- يجب كسائهم والقوياء بنا على طيب

٢٢. نأکیدم بهمنعبدالانصاریا المحظوظة بین "الأفراسیقلاتة" نحن والناس وهم

٢٠٠٠

١- وعرضا على سرفيتنا فقد ياتهم سيديون اليهود* لعدم شكرهم عند هذه المواقف وانه ليس في

بسم الله الرحمن الرحيم

لذلك ارجو منكم انكم من الكمال وانتم من الطيبين لعلنا في قلوبكم امانا

بلاغاً استيعابية إحدى الإيمان على التبرع ، ولقدما على المصالحا در شيطا جوقهم ، وارى على

فروغی عدم فساد لایم محمد بطرفان ارمیه لایمیدی دایمیا .

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

دعوتی لڑائیوں اور قتل عام : ۱

مع فائق استزاده

11/11 ترجمه الویفه، قسم ۹)

404

في المكتبة الوطنية العراقية

تحت إشراف وزارة الثقافة

سجلان عسكريين مؤرخين في القتال، أثناء صعدنا نحو جبهة في الداخل للقيام بعملية، وفي الوقت نفسه الذي تلقينا فيه رسائلهم، وعلمنا كيفية استبعاد كاذب شيركر، سامرنا من جانيها في ملاحقتنا للجلايين بشدة، وبدأنا من وادي هورلي وسليمان بملاحقتهم ونزع السلاح منهم، وبعد ذلك نزلنا (١٠) من الجلايين كان أحدهم قد علم قاطعة أريسي، في منطقة الحزب الشيوعي ومن ثم القسطنطينية والجلايين وهو الآن نشطاً ضمن الأمتثال، وآخر في مسلح، بوقفنا بنا واحد آخر مع سلاحه بوقد الحظنا سراحهم بكفاءة، الذي كان منهم أريسي، في القاطعة الحزب الشيوعي، ويتم ذلك بالتحصان بين قطاع ١٢ وقطاع ١٢ وأصل حين علمنا، يوم الآن معنا في سافولي كركه ...

وكذلك في منطقة قطاع ١٠ وقطاع ١٠، مؤرخان نحل اليوم، يومه كنا قد انقلنا القاطنين سابقا طام رماطنا في نازدين و وادي سافولي بغرب الجلايين بشكل بخولي وفعل منهم سافول (٤٠) قسما و اكنى نزع سلاح (١٢) قسما آخر منهم وملاحقة الآخرين، ونطق سراج الخبي نزع سلاحهم بكفاءة ... وألآن قمينا كذا : قطاع (١٢) و (١٧) و (١٠) و (١١) ونحن بعد ملاحقتهم وقد وصل قمينا سربا أيضا .. ومعدنيات السيفه ركة صلبة جدا وسافولون جميعا بالهجوم على سربنا بدمهم و (١٠) منهم من هناك أيضا، ولنا أي نفي كركي .

أما بعد إخراج سربا سربا فقد أصرت القسطنطينية لقطاع (٤) بغرب وملاحقة الجلايين لسورمين صاك . ونحن بحوزتنا قد قمنا الطريق سليم . طريق وادي سافولي وألآن وديره غير وادي بلكه سوف أبعده سربا في جبهة كورسود ليقطع الطريق عليهم من هناك . وقد أربنا قطاع (١٧) أيضا على منطقة سربا وديره كركه لسرب الجلايين .

ننظر إزمرهم . إذا ان عبد الله يور ويرهان صعدوا طريقا يحفظوا سامنه (١) بأربع ساعات .. أما من جانبهم فأنفقوا فصل الحسوس بأن يلقوا عليهم جانب البحر (٢) ونشعر حوزة ماموسا جدي في ملكان عبد عبد سرب الحزب الشيوعي ليسر اتصال الجبهة وان يمشان على قسطنطينية في ملاحقتنا أيضا في ملكان وحده هي . جبه . سافولهم فقد أصابها الإبراك وسفكس على أنفسهم . حيث أن في هذه الأيام حرك شعار بين آزاد خوسا وماموسا إبراهيم إذ أن آزاد أجمع مع الجلايين وقسماء سربون في الجلايين (٧) باستطاف . وقبيلهم كما جئنا بان الانقسام لعماد القسطنطينية سربا ورفاهه يتم بالشفاء على الجلايين .

ولن أسكن مؤسكل سربا، شبهة مؤقتة و (٥٧) لهم في الجانب الآخر (الحزب الشيوعي الجلايين) . أن كان ذلك يحل مشاكلهم ..

وأيضا نحل كورسود كركه وأبعده في منطقة سركه لو أنتما بخرفان المنطقة، وإن يلقب أصعب لهم راي أيضا في منطقة سركه لو فيكون ذلك جدا جدا

والى الآمام

سيفكنا

(١) سامنه - أعلى القاطعة على سرب القاطعة الاتحاد الوطني الكردستاني .

(٢) البحر - بالمقصدية بخيرامركان .

(٣) الجلايين - انصار الاتحاد الوطني الكردستاني .

(٤) الجانب الآخر - بقصد الجانب الآخر من الحدود أي إيران

به باطنامه‌ی هفتده‌ی سیاسی به کتبی پیشنهادی گورخستان

بیمبرگی سرگرمی شتری پیشمرگه کرد ستانده بصر پلا باپی جا شکانی چوپان با داریان دنگو کمری

لغت‌نامه

ماورای نایاب غنچه‌ی ... - پیشمرگه فارمانگان

لنگه‌ها از دی سرگرمی شتری پیشمرگه کرد ستان بصر چنگ ارگانی شترانی چو خاها پسند
 آید و صحرای حنیف و پاکیزه و لا بهند و زشتگانی جوی نوری شترانگانی گلستان را ننگین . سره می
 پاکیزه نوری دلی بالمریان و دلی شصده ان و ناردعت و زنجیرهای نند بل لور گرگانه و گسترده
 شترانگانی ننگین که بین به پیشمرگی دنگو کمری لیزان له پلا با داریان کرد ستانده ۱ به داغ چزاره‌ی
 زلیخه‌ی حوالی شصده بوی و در نمانده می جنگل‌های عری پیشمرگه کرد ستان . عطری نند پلا
 سحرز که نند مزلو نمانده می تبس ۲۸ ی گایخ و تابازی گرمان گاه نادم جسمی سلیمان
 نمانده می تبس ۱۲ ی سوره‌ای ده و ستره پیشمرگه فارمانگان به پانگین . که له با ستره
 کرد ستان و پاکیزه نوری ناچه نازاد گراوگانی شترانی لور شترانده . بدستی چنگ ارگانی جوب لند و
 شری داستان لاندده شصده گران .

ماورای نایاب بهتر

هتده شمر لیزان و گراوگانی شترانی چو خاها بصر ازی که نوری شکستگانی مانگی باوری ۱۹۸۲ چان
 له ی ن که و پیشمرگه فارمانگان کرد ستان بکنده . سره شترانده نیازی د شتران که بری به له لند
 به ستره ی (ا ن له) و (د پ له) ی شترانی گلستان . د عطری لورمان لیزانده که ی ن که به ستری
 گمر پری جنگلی شتران و لیزان انگلستان ده ۱ سرگرد ایلی و بارگانی له نوری شترانی ستره
 گریزانه بزرگای کرد ستانی لیزان . با بارگ و هیزگانی لم ناچه‌ی ننگین بهر عورت و پلا با داریان
 بوردی چان کرد ی حید و دنگو کمری کرد ستان . هتده شترانی شترانی چو خاها که د ستره بصر شتران بزرگای
 کرد له ستری ن که سار دنگو لور حیدای عری لیزان بهتری و بادی و به شترانی لیزان لیزان و
 و به داری کرد ی د چان با داریان به صحر چنگ ارگانی ناچه‌ی با داریانده چان کرد . زبانه
 چای نند بل و ناچه‌ی دلی بالمریان و دلی شصده ان و ناردعت بزرگای کرد ی ن که د زبانه
 با شان پلا با داریان و دنگو کمری ننگین ی د و لیزان سرگرد ایلی ی ن که . پلام هر زو هسست
 جوامی پیشمرگه شترانگانی کرد ستان لور خمال خانانی له شترانی پلا با داریان بزرگای . بزرگای
 پیشمرگه د لیزانگانی بارگ کرد ستان له ۱۲ لمر ۱۶ مانگی ده ۸ هتده بزرگای . سر کلا نند
 جنگل‌هایان . و طبعی ننگین نورد نوری شترانگانی لیزان گریزانه . و بهتری زلی شترانگانی ی ن چان
 کرد و د لیزانگانی دوسین شمرده ۱ پلا ۱۶ / ۸۲ / ۱ باکی کزان و شترانگانی ی ن چان کرد و بصر
 باورنی لافگانیان له لیزان حلیان بهین و تا لند بوسه پلانده باین .

فرد و لیزانده . جوامی و لور د ستره پیشمرگه فارمانده لور شمر و گریزانه شصده . بین که هتده
 شترانی چو خاها به نیتی دنگو کمری کرد ستان ده به گریزانی شترانی لیزان لیزان و لند
 شترانی نوری گلستان . سمانه بان بصری ن که ده .

لور فارمانده لیزان لور حیدای کم شمرده شصده . بین که پلا د لیزانگانی شتری پیشمرگه کرد ستان
 بزرگای ستری کرد ستان و شترانی دلی چنگ ارگانی دنگو کمری لیزان و صحر هتده و نیازی چوب . سرگرد
 د لیزان ۱ . لور حیدای خانانی رانده که به عطری گریزانی نند و بیلانی چوبی پری گریزانی
 لیزان و بارگانی ننگ شکانده . ده چای سرگرمی نند بلان له تل و دال گریزانی پاکیزه و صحر
 نحرانده بین ۱

۱ - شصده لند مزلو نمانده می تبس ۲۸ ی گایخ و عطری نند بل . که لنگی (سرگان)
 ی دلی بالمریان له سالی ۱۹۸۲ له شترانگی کرد بصر لندده بورد . شتران بصرین نالی بورد که له
 شترانی لندده . هات پری پیشمرگه بصری ده . به داری چنده بین نوردی فارمانده نیازی کرد . و گوی
 شترانی ناچه‌ی با لیزان و شمری گریزانی و له شترانی نوری گلستانده . صحر لندده
 د لیزان ی ی ن که ده هات پریزانی لندده سالی ۱۹۸۶ ده بورد به پیشمرگه و به داری بان سرگرد ایلی
 د چان نوردی گریزانی کرد بورد . لندده شترانی و لیزان و دایان و گریزانی بالمریان و گراوگانی
 سالی ۱۹۷۸ ی شترانی شترانی د بوی کرد ستانی لیزان و شترانی نرینان و به شترانده لندده شترانی

شعبه ۴ - دو کبر و دو کوچ و سرور و کیمکی گوری لپاش پچمن دوه *

۲ - شعبه تاخم حمی سگهان - معیاند تی نیس ۱۲ ی سوره ای ، شاپاری شون و هنج برهیس
یوره کونه (حمزه) لداپاک یوره له سالی ۱۹۶۲ ده بژته پشمرگه لپمر فاژاچی و لپ جانیس عمر
نور کرا پسرمل و پاشا سربل و لسانی ۱۹۶۹ دا یو پشیمان تی پشمرگه ۵ ی هژدی پوگا دی ، ده
له ده مان لپمر ی گوری شوش لپمل و شوشی نوکله گلفکانه ا پنداری بان سرگرد پچی کپه یوه -
شعبه ۵ - نمر سرور ی لپمر که لپراپه بیگی هکلمنور یو ، پانچیک خاوس حلیشش گلفکشی یو ،
لپ یو لکتریرمه شومکی ناشانی ۲۵ ی پشمالی بارانی دا له پشچین له پچی لداپاک شکی ککسی -
سایه پاند اوش دفته حصو لپراپه تی هکلمن لکتر پوگاکی وکر تر ساسی بره سحر پشیمان بکسی
لپرا چک لپراپه ناد من و د پوگا به شوش لداپاک ، شعبه ۵ ی نمر یو لکتریرمه یوه ، تر پوگاکی لداپاک
لپمر ی لپمر که لپراپه نکانی لپراپه دا پری لپمر یو لپراپه پاند و لکله پان و پوگا له لپمر یو لپراپه
لپمر که لپراپه له خاوس و پوگاکی دا شعبه ۵ ی کچی سرگرد پچی بارانی لپمر فاژاچی و هکلمن
پسرور ، شعبه ۵ ی نیس شوشی و شوشی لپراپه و پوگاکی دا شعبه ۵ ی

۳ - شعبه لپراپه حمی لپراپه ، ناسراو به (پراسی سکی) ، پشمرگه کچی ۱ ی نیس
۷۵ ی کارخ ، پراپه نکانی فاژا و د لپراپه له چنده پشمرگه یو لپراپه نیشتانید ا پنداری کپه یو ،
۴ - شعبه عبد الرحمن حد لپراپه ۱۹۵۵ له کونه ی (شومرمل) ای لای حاجی شومرمل
لداپاک ، یو ، بند لپراپه : پچمن دوه *

۵ - شعبه حمی سالی ، خلیک لپمر یو سوران و پشمرگه کچی د لپراپه و چار یوره یو لپراپه کچی (۲) ی
نیس ۵۱ ی کچی پان *

۶ - ناپول حد لپراپه ۱۹۵۵ له (پوگاکی) ی کپه لداپاک یو ، پوگاکی لپراپه تی کچی

۱. تی نیس ۱۱ ی شومرمل ، پشمرگه کچی پراپه یو ، لسانی ۱۹۶۸ ده پشمرگه یو ،

۷ - حاجی مستفا ، خلیک کونه ی (پشمان) ، خزی شعبه و سان بیگی نمره ، لپمر کاکسی
پوگا بکسی ، کانی خزی به یو و کورستان پشمرگه یو له کچی ۱ ی نیس ۱۲ ی شوان *

۸ - حاجی کچی لپراپه ، خلیک کونه ی (پشمان) ، خزی شعبه و سان بیگی نمره ، لپمر کاکسی
پوگا بکسی ، کانی خزی به یو و کورستان پشمرگه یو له کچی ۱ ی نیس ۱۲ ی شوان *

۹ - شعبه میله لپراپه ، خزی ، خلیک کونه ی (پشمان) ، خزی شعبه و سان بیگی نمره ، لپمر کاکسی
پوگا بکسی ، کانی خزی به یو و کورستان پشمرگه یو له کچی ۱ ی نیس ۱۲ ی شوان *

۱۰ - شعبه عصام لپراپه ، خزی ، خلیک کونه ی (پشمان) ، خزی شعبه و سان بیگی نمره ، لپمر کاکسی
پوگا بکسی ، کانی خزی به یو و کورستان پشمرگه یو له کچی ۱ ی نیس ۱۲ ی شوان *

۱۱ - شعبه شوان حد لپراپه ، خزی ، خلیک کونه ی (پشمان) ، خزی شعبه و سان بیگی نمره ، لپمر کاکسی
پوگا بکسی ، کانی خزی به یو و کورستان پشمرگه یو له کچی ۱ ی نیس ۱۲ ی شوان *

۱۲ - شعبه علی مستفا ، پشمرگه کچی جواچی کچی ۵ ی نیس ۱۲ ی کپه و خلیک شاری شلیانی

۱۳ - شعبه عزیز لپراپه حد ، خلیک کونه ، (پراپه) ی د شوش کپه به و پشمرگه کچی پشمرگه

۱۴ - شعبه لپراپه حد ، خلیک کونه ، (پراپه) ی د شوش کپه به و پشمرگه کچی پشمرگه

۱۵ - شعبه لپراپه حد ، خلیک کونه ، (پراپه) ی د شوش کپه به و پشمرگه کچی پشمرگه

۱۶ - شعبه لپراپه حد ، خلیک کونه ، (پراپه) ی د شوش کپه به و پشمرگه کچی پشمرگه

۱۷ - شعبه لپراپه حد ، خلیک کونه ، (پراپه) ی د شوش کپه به و پشمرگه کچی پشمرگه

۱۸ - شعبه لپراپه حد ، خلیک کونه ، (پراپه) ی د شوش کپه به و پشمرگه کچی پشمرگه

۱۹ - شعبه لپراپه حد ، خلیک کونه ، (پراپه) ی د شوش کپه به و پشمرگه کچی پشمرگه

۲۰ - شعبه لپراپه حد ، خلیک کونه ، (پراپه) ی د شوش کپه به و پشمرگه کچی پشمرگه

کوتہ و لاہور
لیڈو اتھن شہر، ناظم

گريکي گوردستان بونک هر گريکيکي فرهيښي دم د ناپه ، يک مائه لجمند چين و تپوري گريکي پلما جبارا زک د ميسکبان بهري غيښي جبارا زک غړي له سستسي برصمعي گريکي پلما د ۱۰ خارشي تا قاناور د سکوت ، بير وچون ، بلگر جبارا پلما تا پلخي غريښي و لمر دانگي چين پلما تا پلخي غريښي سستسي رود دانگي گريکي لکا و ليکي ده انکور و ريگ و پلخي جبارا سکر گريږي به قانانجي غړي دا نيت .

[illegible]

مصلحتی بینجینی له شویده. ده هم له یوړتی کړه ساند. «پنځو له هم شویځه لاسه سرانمری دیاده. مصلحتی بد منجانن دی مصلحتی سیاسی. مصلحتی شمیریه که کی سرگردا پدیس حلال نه لکرت ده مته سترانچ و تاکیځه گانې، بزنا مکنه و دسه و د ژوندگانی، نه باز مکنه، نویسی کار کړی و شمیر، جزا وچر گانې د پاری لکات»

همه اینها را میگوید. «ما باید از توانایی استناد به یک جرایم حقوقی در تعویض و مهربانی با اعضای گروهی که داد، خبری را بخاطر خود میگوید که به توانایی جرایم حقوقی یعنی چنین گروهی که جرایم حقوقی را از کانی نادر حقوقی با اعضای خود میبینانند و صلاهی سیاسی و یا نه را تا یکی روز به اعضای گروهی که میبینانند و میگویند این جرایم حقوقی را»

تود تهرانی با نغمه و خاور و ترکستان و تشنه و آسرویان دیار، یکی با چشمه لعلی و سبزه و دانه‌های گمشده و جوار و حبوبات کمرها را نهمه، بلکه باده به نمازی میزی چیده تنوع و لذایذ را پوری، سیاسی، گیتا، چشمه، حصارهای بی‌کفن،

د مریگاڅي و سرگرداڅي غمگن پڅارونږي حيران لمانځنږي ستوري کړود . دا ناڅښت يو چيني پورجوازي
و همدا به لاسانږي کور و تخلص سرگرداڅي ولا نومي کړود لنگل چيني پورجوازي . دا ناگڼه .

[illegible][illegible][illegible]

همه و لذایعی تری می داشت :
 بد می آید ، شش و پا و خود
 هم تو نیستی قوی غایتی نه ، کردار تری بدانی بد هم گمراهانند و شهر

بہو کیا کر پڑی — شہری نامہ خود

سرمرای قهر عمر تانوسی و م عمر له ۱۹۷۵ هجری ۱۹۸۱ هجری پری د نه کرد بوی لکل لغورد له کاندکله له باړی ۱۹۸۱ د الکلیکیکی ساسی - چک اری چواروکی شاکستانی جودی نیلشکانه، شری لکل وستاند و نامادی خری نیان د - پر یوکیوانی میخانه لکل و م لگورد سانی عیوادا - هر جودی یوکیوانی کیرد سانی عیواد و دی له شری شری کیرد سانی جیگری (تیمبر و وسمار نیووی خری نارد، و راوان ا باوری م سرکرداچی بازانی ا بوری کات وختی چاکوکیکی نییواسی همدیلا لیسر م شاکتیکی لغوان له یادی و لیسر شینکی لغوان لغوانی د باړی پکن، کچی همدی و چارک نییوکیان د مستی پخال گراپود، د له پر وستان په کنگلی له م شاوریز و شاپاپه، خیابا بکتیر په کیرد سانی عیواد د - لکل لغورد، د م لیسریکی سانی د وسم لیسریکی همدیاد - د ر یوکیوانی کیرد سانی لکل لغورد لغوا گراپود، یه عمر یی تکوره هیزگانی خیابا له یو کیوانی - بهیلنود و پراو کیرد سانی عیواد - بهلام لغوان لکل م هر هیزی واکشیانی خیابا و سرکرد و پورسواوگانی خیابا نییواسی کیرد سانی عیواد و له شری پری د م شریکیکی عسکریکی لیسر عیواد د بوست تکسود و نیان تکیرد - دودنه م د وستان له همدی پری د م شریکیکی کیرد سانی عیواد هیل بکتیر، لکسکو وستان له یوکیوانی هر کچهر و کچهر مود له نارد یی نیو د شاپاپه و شاکستانی م سرمرای نارد کرد م مشری بهیاد پکن بو نارد نیان پر شاکتیکی بود بوی لغوان بود هم په شریکیکی زور نامود اند کرتنه شری ووشتن په هیزگانی یوکیوانی وختی کرد نیان په سرکردی بود یو د لا با بود - لغورد مری پکچر جویکی بهیاد کرتنه د م شریکیکی لکل لغورد نییاسادار و بهیکی د باړی کیرد لغورد مری سحرری خانه - د مودنه پلا مودانی یوکیوانی شیری و پراوگانی کیرد سانی لغوان و کندی شریکی گیری و شاکستانی کیرد سانی لغوان - م شاکتیکی لیسریکی هیزگانی خیابا له تالوگان و دیاس تر لیه کرتنه کله نیکه بارگانی سرکرداچی د م لکل د - په نیای پلا مودانی ناچینگانی نازینگه، ریش، شینکله مایو ۵ مایوگ کرنگانی سرکرداچی د م لکی یی جیگر بود بود و بود یوکیوانی مری

[illegible][illegible]

برای پوزیشن کالکشن در میان
مقاله محمد ناصحی و حسن نوری
گروه شان یان نمان
برای پوزیشن کالکشن در میان

میباشد. در هر یک از این بخش‌ها، به شرح زیر توضیح داده می‌شود:

برای خریدن خدمت کاران مسو برضاه

پاشی در سرالسا بو هتکو ده بو هتکو برلست بشهر
لر کو تا هتکو به عالم هتیا من شده لردوری کو
هتکو هتیا بیا برلست لردور برالسا ده ردوایا ده
منبرست

نوکه لردو بی لردو شینانی نشور نشور هتیا ده دل
لی بو بیته تکی هتکو پاشی لردو لالی کو نشور
لر نه نشور بی کبریه طرب لمن کر تکل ل هتکو
ده سکر ده هممه هند لک نشور بی کبرین
تیجا بو هندی ناگوشتر نشور ناخو کبرین
ده لردور حکمر بی اجازی ده هممه لردور
مرسلرست خوه تا خور سرور کی بینیه لو
شینانی راگو نشور ناخو کبرین به نشور لردو
مرسلرست دی محافظا اجا عربی کبرین ده
صردر سیاه صردر بیکریک کبرین پاشی لردور
هتکو به پاشی ناخو حکمه هر تجینه ناخو

اجا عربی پاشی لردو لردو کی بین

ر بجا لردور سرالسا لردور برالسا کبر دوی
لنک هتکو ده اجازی لردو ده لردو
لردو شیر ده ده کار بی چه کبرین

چو ککو لردور به حسابا نشور لالی بیت
لر نه لردو نشور دودوست به نشور لالی
کبریه لردو هتا لردو هممه شکر
بکرینه شینانی باطلسیه لردو چه
پاشا بده م هتیا من شده لردو نشور لردو
صردری به لردو هار وکا بست

بیه هتکو
لردو پاشی
۱۹۸۱/۱۱/۱۱

۱- نامه ادعیه و سرالسا

زېږېدلىږم ځان د جېوېر خان

پاښتې نور سر لاس

له جېوېر څنگه ورسېم د هېڅې د کړم له جېوېر څخه د باجوېر موږ غېږ

له هېر نه دېښتې باجوېر سر له دېښتې

ځان د زه څنگه د بار څراغ ۱۳۸۴/۱۱/۱۹ د شپې د رښتې مه د شپې جواب دې

۱. مسلوليت د ولسانه د جېوېر څخه دېښتې دېښتې نوکه دېښتې سر څخه دېښتې

د علم بن د عالي حادر د څرخ باجوېر دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

۲. دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې دېښتې

سلاح همه بگرفت و فریاد مرانی گلاخان معجز گردید
 برای پیرز وگر زانویانه نبود نیازی گمراختن همه بر گرد ستانی داکیرگرا پاس بلام دینی عند پله
 طمعی در روز دوز بر روی داور له نیوان هیزگانان - با برانگیا ننگر نبود نیازی گمراختن همه بخواروی
 و نهادنری پهنه بصدر وکلا مان بصیری دویسی داکیرگرا پوستین و منوشت نغانی باورن چند ساله لیه
 دوی شری گرد بگردد بگوشند انین - و نهستانی صیصه تا با دین بر هاوگاری پورایسی لمرای گرداید
 د - جا روزیان بی حوشه ننگر مجال همایه نینگی لیه زینینگی نیر - چا ویا بیهک کوری وگتوگله
 گیل بکتری بکی روز روز گرد حوسه زبانی و زنی حوسه بر لایان - خوششان لغزانی که نیستان هیزگانی لیه
 و نوره له حوسه شینگانی گرد ستان بیکوره هاوگاری بکتر لکمی لیمک سگمردا - تحسنگن دوی دویسی
 داکیرگر حیواد این لغزانی حوسه هم بک شومیه بیت و جگه چماور چارویانی برایسی دگات نورهک شیری
 گورده به گورده به گورده دایان وه به نوسراو حوسه لغزانی بلام ننگر بیت و حوسه دایان بکتر بیسن
 بکتر لیمجاسی زان روزین پهنه پیا شتر بیت *
 شمیری ناوخیان لیمیزمندی داکیرگراسی گورده ستانه نورهک لیمیزمندی گطلمکا *

هم سرگوتین

دلسوزان محمد رحمان
 ۱۹۸۲/۱/۱۰

تی بی نی

- (۱) لیه روزیان بی حوشه لیم روزاندا که بجاواری لیمسنگرگانی
 گورده ستان دایان بین و دایان دویسی
- (۲) نگاهه حویان بر روپاته بکنده به زوشی گات *

حصولی ولامی نایمکی به هنگری نایمدا - ایروره و سوانطی گرد بر لیمرد دینی چهرنگی بکشی
 سرگردایسی بکشی برنایسی وای بچاک زانی لیمیری شتعیان لنگل بی - بیهه هخال محمد لیه
 نایمدا - رمد - بر حوسه نوسره که نایمدا دینگی

گورده ستان یا نمان

برای پیرز کاک حوسه میران

ملانگی خوشگرا نه - - - حیواد این سرگوتین

برای پیرز نوسراوت گنبد دایانری چا ویکوتنگه لاکا دای سرگرداییم گرد لغزانی روزیان بیگاری
 باش ویرا نایم بلام ننگر بیتان باش بی لغزای برادر بیکی حویسی لنگل حویان لیمین برنوسری
 حوسه دایان بیکوره داینین و لیه بکشی چا ننگر بیتان باش نیه نوسراو لنگل بین لاکا دایان بکنده
 حوسه حویان لنگل لیمردا - گر لیموره *

وه شینگ دایانری لنگلین بر داینیننگه که بر حوسه دایان نایمک بیت * حیواد این نایمک بیت
 هاوگاری ویرایسی نایمک بکنده - حویان دیرنیموره لغزانی لایلا لیمیزمندی چماور دوی شیری ناوخیه
 و بی حوشه نیه حویان بیکوره دوی دویسی داکیرگر لیمک سگمردا این
 نگاهه بجهه لاکا دایان بکنده بکتر بچانی چا ویا بیهک بکوری ننگر هات و بکد روزنصر پیرز لیمه
 هان نگاهه بیگایان بیت به دین

هم سرگوتین

دلسوزان محمد رحمان
 ۱۹۸۲/۲/۱۱

حوسه سوانطی لیمرد دینی لیمیزمندی و شتعی گرد * هخالان محمد رحمان ولامی ولامی پس
 لیمیزمندی وایویشون (کاکه و رشه نایمک) و حوسه حاجی حوسه دایانری شتعی چونه
 دینشی و زنی حوسه سوانطی و لاکا - و حوسه نگاهه نایمک بیت *

لیمیزمندی بکشی لیمیزمندی به شایه دینی لیمیزمندی حوسه بان لاکا نایمک لیمیزمندی
 هاتنصر همه بر ناوخیه پیرز باخورد بر حوسه حویسی گورده ستانی میران - لغزای بیوست به شام گورن و
 لیمیزمندی لاکا چونکه هیزگانی بکشی له هیچ گریهک بکشی بی تاگین دینایسی لغزانی له سلایسی و
 حوسه دایانری همه انیان لنگل لیمیزمندی لیمیزمندی دایانری به ناوخیه دایانری هاتنصران لیمیزمندی *

[illegible][illegible]

حسرو ولای د اېښودنه له ۱۳۵۵ دای سرگرداچنی حوی نکات وېشتر د پای نور کړیو پرمه لمانځو پوهنګی
 حوی له بشتر وسعیلی پنداسی (سړی گړدی پېزان) . ولای خوی مات کړد تا ټوکاسی کله کړنېشکوه
 پرمو کړنکېتر پرمی کړد تر لوی سړی خوی دانان . چوکته شمرکړ لېستا له یاد د استګانی حسودا . د
 لیکموی لمانځکې چاوی شېشیا نظری د مسعود پر حسرو داغ پرخوه . لم له لیک پوهکړه زیان . پلکس
 دپوهنېشون چوکېشوی وگړیو پوهنی . پستان دانه .

حسرو را زوکی دای، عرو، لنگودی، تولی (لنایکزان) سروانی، سروی کرد و و گزوا و سرو
 نه خند و ولعی گزوا چند گسکند نمی کرد. / لهاد، دای ۱۹۸۲ / ۴ / ۱
 در یک روز به کسی کرد که او را زبانه کشید و دای به او کلاه گزوا را نشان داد و گفت که
 چونکه کلاه را نذر بهی لکاز دای کاف، سرو و د. س. چارت به جلمشی جلال گزوا؟ نهی جواب
 دای و هم دای، نالی با یزان حقیرا، لمر دین، عیبه حسیان بکن، د. مران بکن، دایان دای و
 دایان عاجز بکن، دای بام و نهی لمانه می نهی. ۰۰۰۰۰

[illegible]

هر لحظه و همیشه که عمر تو بهمان می‌گذشت، دیر، محمود نامی یکی به تو می‌نوشت که گویا گیت پست
لحنه شده!

برای عزیز حسو سرخان زاروکی

پاشی ملا مان .
 گفتار نه گشته من . و هر چه نه نفس من زانی . بهر چه شوهری حق نمرنگ دگل لسان
 دایشن نمده ی نمر او توان و حرمه لسا نمده دی نم درازن نمین . و نه یوسگی کر و کو تابی
 دگل بان دایشن . لایا چها لک دایشن بهه .

[illegible]

انشاء الله منابع دی مرتبہ کا معین و مددگار
 ہر کسی کو خوشی و کامیابی سے ہمراہ رہے
 ہمہ نال تحفیات

برای منگو
سمود باورانی
۸۲/۹/۲۸

برای عزیز صومیرضان آرامش و دلجوئی

پاشی سے لے کر

کائنات کہ گہنہ سے وہر چہ نہ نفس
من زان بہ ہج شود کہ حق نہ تر حق
دگہ نہ وان رانستن قہر نہ بر ابو سواہ نوگد
نہ صا نہوت دو تہم وارز نہ برہم ہم بروکشی
کھرب کہ نابی دگہ وان رانستن لایا چہ وا نہ فی
رانستہ برہم

نه زيار چاهه دري کار اوريس دکوم سوغه خور
 به خدا ديا هم بدوي مطلق و نه دوزخه تا به
 خدا خدایا هم بدوي تنم رفته به هر
 قوت تا خود را بخشنه مطلقا قوت دوزخ و راي و نه
 هم که هر چه به کار باشي هست لغوه جنت است
 و بد عبادتا عقيبت تهنيت نه بخور دوزخ هم آن عالم
 گرتا نه دوزخ است چسبده است دوزخ
 شما و نه سويي هم به دکوم است نه هم
 کياي و آن عالم شايخ دوزخ مرده که در دوزخ
 هر دو که به گوشت با شويه خود است نه هم
 دوزخ بخشنه دوزخ مطلق به هر چه به سويي که
 نه زيار چاهه دوزخ مطلق است
 دوزخ به خود شايخ هم دوزخ دوزخ

۵۔ نامی مسعود پر حسد ڈالوگی

AP/CICA

جائے پڑ جو :
چون زد کتبہ هنرمندان ایران،
بر آید که در کتابخانه ایران به سیرانی جیب ۹

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

مهد ملی من لعمریه د ملیتی ایران ، د بالکشی وسه تکان وناوړېدی پدې مری باک په پکشمه ده
نور مالاندی له ایران (غده وزیر) بگویند: پوره پر نور ناوړه نهی لازاد گران نرجا مسکن

نبد پس و مسعود له هنگی ساریش لای خانه بروه له پاداشی روزانی خوری دا گلیک و اشق نوسیده :
کمره هفتد بکس تان و کور خوری بر لعل مسعود *

پنج شنبه ۱۲ آذر بهرانبر ۱۸ ی شمسر

[illegible]

جمعه ۱۱ آبان
پیرانیه ۱۵ شهریور

نفسر جهانی چهره بر نه خند می * بر لب و سر مهر لعلی بوی * و پاشی نغمه به آفتابستانی نام و سر
له نه خند می گرا پند بر طریقه له سبزی *

حکومتی لیوان ضرر پہنچے، تو اسے لے کر گشتان پر ناچنے لگی۔

شماره ۱۵ ی تیر بهرانیر ۱۶ تیر

امروزه خمری بسیاری می بینیم که پس از ازانی بدوای امام فضایی دعا دارد که به جهت لای له کربسه
لا جان و که یا علی نوحه امام فضایی لنگل حسن نصیحت جویده گفته لا جان و یا علی نوحه پس از ازانی و

۱۶ شهریور
۱۷ شهریور

نمود له خبری میوه - نمودی رنگی رفته له خبری میوانی چونکه زبانی به می می هانته سر حرکتی •
پروخی میوان با بگر هات به آیره ده خبری بو مشکان له پاشان دهجهت بو میوان بو نایمی چوسان ده
بالکاتی بر له این حکایتی میوانی •

۱۸ تصویر

نصرو لمتی له سپی یو : " دام غزالی بهانی لکل حسین لسمند لکولنا چا ن هاتمه یو نصری له سپی . نهان گوتیان که اده یی بازانی لکل چهلخی غری له کولنا چا ن بهی گوتن وه چورمه یو دوی عراق له اندیل دا چین که پشمه گهکی یو چره نلای له کولنه ده یان چهلسمت یوه یلا ی عراق .

۹۔ و مستنوی سرخان حاجی سرخان

یادداشت‌های ۱۳۶۲ خورشیدی

روز	تاریخ	روز	تاریخ
شنبه	۱۰	شنبه	۱۰
یکشنبه	۱۱	یکشنبه	۱۱
دوشنبه	۱۲	دوشنبه	۱۲
سه شنبه	۱۳	سه شنبه	۱۳
چهارشنبه	۱۴	چهارشنبه	۱۴
پنجشنبه	۱۵	پنجشنبه	۱۵
شنبه	۱۶	شنبه	۱۶
یکشنبه	۱۷	یکشنبه	۱۷
دوشنبه	۱۸	دوشنبه	۱۸
سه شنبه	۱۹	سه شنبه	۱۹
چهارشنبه	۲۰	چهارشنبه	۲۰
پنجشنبه	۲۱	پنجشنبه	۲۱
شنبه	۲۲	شنبه	۲۲
یکشنبه	۲۳	یکشنبه	۲۳
دوشنبه	۲۴	دوشنبه	۲۴
سه شنبه	۲۵	سه شنبه	۲۵
چهارشنبه	۲۶	چهارشنبه	۲۶
پنجشنبه	۲۷	پنجشنبه	۲۷
شنبه	۲۸	شنبه	۲۸
یکشنبه	۲۹	یکشنبه	۲۹
دوشنبه	۳۰	دوشنبه	۳۰
سه شنبه	۳۱	سه شنبه	۳۱

سی ششمه ۲۸ ی تبر بهرانهر ۱۹ تصویر
 تصویر بهشتی حکومت شاری خانه چهل کوا که زمینهای نیری مالکان له خانی با بیان کرد و به چهره
 بر د مروجی خانی - قوتیگی نیری ایران د بدن و ده چیده خانه که خوی آباد د کات له حاجسی
 لوبانویه هیرش پیاکه سر میرای *

چهار ششمه ۲۹ ی تبر بهرانهر ۱۰ تصویر
 د نیری شهری له سه مات - هر یک پنجاه د شیده ایران شندی د سنی پی کرد و به سر حاجسی
 لوبان - رابات - نازادی و ده د سینه ده پیشمرگانان له همد پای جاد که لنگل عسکری جاداری
 ایران چوپنه بر سر جاد و چیده و بهمان له عسکری ایران ستاند و ده تصویرش هر شهر بهر مراه
 نرنگی میرای نازیدی خانیان پویه باران د کرد *

پنج ششمه ۳۰ ی تبر بهرانهر ۱۱ تصویر
 تصویر له شهری له سیاری پویه - شهری لوبان و میرای لهری حاجسی لوبان که له شهری پچی کسر
 د سنی پی کرد و به سر جاد و نیری هیه - نرنگی عسکری میرای اینله کردی پیرگانان و نه کوه گوندی
 خالده ایران پویه باران کرد که له خالدار د و کسی ایرانی پینه ار پویه *

چشمه ۳۱ ی تبر بهرانهر ۱۱ تصویر
 تصویر له شهری له سیاری پویه - شهری میرای و ایران هر د نیری هیه لهری حاجسی لوبان که
 حاجسی لوبان له نالوشه ۱۰ په - نیرای هیرشیان برده سر عسکری میرای که له نعلیاد حاجسی
 لوبان و نازادی و رایت و بهرگاری کوه دست عسکری ایران و پیشمرگانان لیه که سر کترنگی
 زور گوریه *

ششمه ۱ ی مرداد بهرانهر ۲۲ تصویر
 تصویر له شهری له سیاری پویه - پای نیروی لنگل صالح عاری به نیتسی دام و سر چیده نشاری
 ۷ ی محمود بارانی و له پاشان گراینده بر شهری ایران سر کترنگانی به خورشید له زاد بر پستلار
 د کرد و به محمود بارانی د نیری له شیده هایت حاجسی - ۱۰ د دستلوسی میران حاجسی میران
 یاد د اشکالی ۱۳۱ غریبه ی

شهری له سیاری پویه - پای نیروی لنگل صالح عاری به نیتسی دام و سر چیده نشاری
 ۷ ی محمود بارانی و له پاشان گراینده بر شهری ایران سر کترنگانی به خورشید له زاد بر پستلار
 د کرد و به محمود بارانی د نیری له شیده هایت حاجسی - ۱۰ د دستلوسی میران حاجسی میران
 یاد د اشکالی ۱۳۱ غریبه ی

پشتنه ۲ ی مرداد بهرانهر ۲۱ تصویر
 تصویر بهمانی زود سه مات هر ۶ ی بهر لوبانی محمود بارانی له شتاری هایت لای لیه شهر کسان
 و به نیروی له سیاری پویه - نیرای پیر نازا له سیاری پیر پاشان گراینده بر شهری - شهری ایران و
 میرای لوبان چیده د سینه و نازادی و نازیدی شهر که لهری هر بهر مراه *

دوشنبه ۲۲ دی ماه

پروانچر ۲۵ تصویر

تصویری که شخصی به نام سید نورنگانی میخواند و میخواند سی روز که به نام ناویدی خوانده و ناویدی
پروانچر نام که استانی که چند بار که در میخواند میخواند ناویدی خوانده ناویدی خواند ناویدی
تصویر دوشنبه ۲۲ دی ماه

سی شصت و نهم دی ماه

پروانچر ۲۶ تصویر

تصویری که شخصی به نام سید نورنگانی میخواند و میخواند سی روز که به نام ناویدی خوانده و ناویدی
پروانچر نام که استانی که چند بار که در میخواند میخواند ناویدی خوانده ناویدی خواند ناویدی
تصویر دوشنبه ۲۲ دی ماه

چهارم ۲۷ دی ماه

پروانچر ۲۹ تصویر

تصویری که شخصی به نام سید نورنگانی میخواند و میخواند سی روز که به نام ناویدی خوانده و ناویدی
پروانچر نام که استانی که چند بار که در میخواند میخواند ناویدی خوانده ناویدی خواند ناویدی
تصویر دوشنبه ۲۲ دی ماه

پنجمه ۲۸ دی ماه

پروانچر ۳۱ تصویر

تصویری که شخصی به نام سید نورنگانی میخواند و میخواند سی روز که به نام ناویدی خوانده و ناویدی
پروانچر نام که استانی که چند بار که در میخواند میخواند ناویدی خوانده ناویدی خواند ناویدی
تصویر دوشنبه ۲۲ دی ماه

دوشنبه ۳۰ دی ماه

پروانچر ۱ تاب

تصویری که شخصی به نام سید نورنگانی میخواند و میخواند سی روز که به نام ناویدی خوانده و ناویدی
پروانچر نام که استانی که چند بار که در میخواند میخواند ناویدی خوانده ناویدی خواند ناویدی
تصویر دوشنبه ۲۲ دی ماه

۱۱ - دستوری پروانچر حاجی پروانچر
پروانچر ۱۳۶۱ خورشیدی

تصویری که شخصی به نام سید نورنگانی میخواند و میخواند سی روز که به نام ناویدی خوانده و ناویدی
پروانچر نام که استانی که چند بار که در میخواند میخواند ناویدی خوانده ناویدی خواند ناویدی
تصویر دوشنبه ۲۲ دی ماه

پروانچر ۱۳۶۱ خورشیدی
پروانچر ۱۳۶۱ خورشیدی

۱) چنین شیوهی میراث و چنین حوصالیستی مورد ستان میراث به جرد آگاهی جانان لیسر تانسی
جلال (پیشانی نشانی) ۱۰۰ کرد به حیانت و جانشینان به بالدا (له اداسی پارسی
خوبند راجد)

۵) چنینی نیز کمی ۱۵ کیلومتر داخل حاکمی میراثی بود که کرد ستان میراثی بود سرگرد کرد تانسی
بزرگوار کرد له میراثی لیسر ویرانندی دلیلی میراثی
۶) در بیشتره لیسری من حیثانهای کرد و التانهای به دوزن کرد
۷) گمشده لای تانسی تا سوری دایره بود خوشی نه له تانسی ۷ شعبه ۸ به پنداران دان
۸) دلیلی تیران به ریگی سرود منت و غلام دمی حرکتی کرد گفته سوری میراثی و تانسی تا سوری
شکانه

شام با کرم برادر و هم نشانه خوار برادر زون :-
① قریه نه د. صر زون آفرین را در کمر - باره خرد کرد
لیر راهی خراف و له باره قریه در لیر له اوسر

② هیچ کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کودک که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد

③ حسبت در قریه دلیلی که در منطقه طبعی دارد
عوضه که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
تس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
تس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد

④ کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد

کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
کس که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد

بهرین نه دلیلی و مسعود که بومنه فرماده و سرگردانی جانشینان خود و جانشینان خود پنی هادی
لعل میراثی تیران ۱۰۰ حاکمی لیسری که در منطقه طبعی دارد یک کس که در منطقه طبعی دارد
با داور و لیسری و سرگردانی جانشینان خود تانسی ۱۰۰ کرد کرد ستانی میراثی و

۱۵ - دلیلی جرد آگاهی
پنداران تانسی ۱۳۶۱ خورشیدی

بنام و بر کثرتی بختی و با چنگ

[illegible]

روسیوں

لے جا رہا ہے

• لاکہ راستہ ہائیں پتلا ہو چمند روپاک رصد ی طویں • ہونا گاداری •

سوال سفند

4/2/21

فاما انما هي قوتك في بلادهم هو عينك وروحك من يدى طهره - وكونك انما

میر لم مارمیرہ ایوب سعید لہ ۱۲/۸/۶۹ دا نامہ کی پر حسنہ دہلہ میری نویسیہ گنیا دہلہ کی نویسیہ ۱

پرو مقالہ حمزہ میر خان

سلاویکی خورشیدگوانه

د اړه له حوادې څخه د مځنۍ د هره سرگړو څو ډېر لږ د ولس د عوامي حزب ښوې پرېکړې نېټه
د مرام سره سمون لري لږې کړنې د اړه له حزب پورې د پروګرام کړنې د پلان په له مخکې و
نږدې د پلان نه کړه په ټاټورې سره د دې پلان نه ولام په ټاټورې سره د ولس د عوامي حزب
نښه ولام ولام

همان ایوب حمید: نام یکی بر حصو نویسد در بار من نمیشنی همو باید ارکان بر لای لور که لسه
د. ط. ناجمکش. ۱

رای پهریز عس و مرخان

پلاٹیکو، نورث گیوانہ

[illegible]

المطعم بطريقا كان مضمونا

برائان / اویب سعید ۸/۴۱

[illegible]

16 ریلے

۱۰۰۰ روپے پر پورے ملے گی، حرم خود

سلام زور زور، غلط سناؤ، جنگ جہد، جھمکنیاں، نہ حالانہ، نہ جام، نہ غلط نہ حالانہ، جھم

五、

سید ایک بنو، نس کرانہ

دایا به خضر ایب که ره نه کین هه سه که توخ به، نه نه

در جہتی و مد ناردتان بولمان صحیحان لیسہ سن

بہارِ نبیہ لہ درمیانہ سلسلہ - جہانگیر چستیانہ

جہد وہی خیران لہر سیستہ ، ندرہ نالی خطاطہ میا، وفتیر:

وَنَانِ سَاعَةً بَارَكْ رَدِيْفِي دَرِ سَمَاءِ مَا نَعْلَمُكَ صَلَاتِي

ہستم کویت آمد و سیر کے براہ پاسدگان صحیفان

بہاؤتہ جو لایا گیا ہے، اسے اگر کاتبِ ملامت کو پیش کرنا؛

مولانا محمد رفیع موریات گوردوارہ، لاہور، پاکستان

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

1
2
3
4
5

برھنات مسوختا:

مردہ کی نہ سی بیماری

دانا لعل داني گدو نه کنی که ده سکه توبه

لەبەر ئەوەی

بہاؤدین مہربان سید علی ہرقلیان دہلی

[illegible]

دارا له هه باریکی و بهیروا کردستان و پانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بہ بیان مرثوہ لاغی ارستارہ بنی ناک

مجلس راجع
شماره پنجم
مجلس شورای ملی

1945

[illegible]

0 اشتراکات مانده از سی برهنه که بیست و هشت

[illegible]

برای تعیین نمودن هر یک از اینها، اگر تا ۶۰ پیوستگی داشته باشد و اگر تا ۶۰ پیوستگی نداشته باشد.

لماودی چمند شو بیوی زاپرد ودا. جاشکانی جود تخلا یکی زقیان د اوه بز گرتوری شر شتانی
ده د سبان جوه و بز د مرکون هیزکانی بگنیان پانماواری عتقی و بلا مارکانه اده بمرشتری وکاری
گرابانوه

جانشانی خود لم جمله لمار چو پاد آه عصر عترو ترانی سیاسی و جنگی پیاده ی و پهنسریان
ایلمانی عتبان به پهنسریان نتران و جانشانی تاوچک له نتران بز نجران کرد به پهنسریان سرگرمیان
به دست نجران و گیتیگی نجران داده و به میان جانی و نجران لیت کوزاره که له پنا تاوچکانی
فصل بل دا گزگران

له چنگه ارگاسي خنډه بيان چنگه اور ولختير سر اوي همکري و سا سحران گولداره *

له چنگه ارمگانی و نیم دهان چنگه اړو لیسو سرایان کڅلاره *

له چنگد ارگانی حاکم می چندین چنگار و نیروسرایان گزراوه ده لاشه زینجهان لعمده انسی
شعرا بهی ماین و یارچی گسان کویتوره ده سد غفان *

بمسجدها، حلقه‌های جود توشی شگفتی‌ناپذیر بود و در زمینی گیاهی و به‌عربی و ساسی زای لسه
 غزبان و جاسکایی جود تکمیل‌یافته به‌پشتانی تشار و جاسکایی پشدر غزو و سنگم پشی افغانان
 به‌جبهه‌ی همدو سرنگانی فعدله لک ۳۶ - ۲۸ و دایره بکنده، دایره به‌صفتله، چون چرنکه
 فعدله پشی به‌بیز هرگز جانی و نعل و داله کفرخیز نازانی هیلانی نهد! داستان *

الدخول - خروج -

أرجو لكم دوام الصحة والخير
محبة طيبة

حسب آخر - مورد نظم الخ. الذي سماه كريد
وحتى بعد كونه كوتر ردا الى السيد هاشم نوري
والى بعده وحتى الفراق الام (حبيب)

لقد علموا انهم كانوا في ارضهم اذ لم يكونوا في ارضهم
فربما يكونون في ارضهم اذ لم يكونوا في ارضهم
فربما يكونون في ارضهم اذ لم يكونوا في ارضهم

در سرحد افغانستان و هند افراسیاب
در حد و در جنوب دور - نقشه کشا کرده ... عمارت مسجد
برج بلند و سفید قمره و انوار و ستون رفته از دیوار

[illegible]

و غلبه حیدر علی خان بر اعدای خود و فتح و تصرف
در تمام بلاد و فتح و تصرف در تمام بلاد

توجه: این سند به استحضار می‌رساند که در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۵، در جلسه هیأت مدیره، موضوع فوق‌الذکر مورد بحث و تصویب قرار گرفت. این سند به استحضار می‌رساند که در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۵، در جلسه هیأت مدیره، موضوع فوق‌الذکر مورد بحث و تصویب قرار گرفت.

بزرگوار به ر. لک حسد دژ ربه مارا مصلحتا و لک
 حیدر علی و حیدر علی و لک عالی و حیدر علی
 ... و حیدر علی و حیدر علی

۵ - ... و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی

۶ - و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی

۷ - و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی

۸ - و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی

۱۲۴ (۱۲۵) و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی
 و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی و حیدر علی

تخلیفات

مبلغ

خزانه

مبلغ
نقد
کتابخانه

کتابخانه

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

تخلیفات

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

مبلغ

۱۵۰	زردیو	۱۵۰	موسولت	۱۵۰	فرمانده سابقه
۱۵۱	حیدر خان	۱۵۱	آرام مقدانی	۱۵۱	م. ب. / شورش
۱۵۲	رایان	۱۵۲	م. ب. / هیوا	۱۵۲	م. ب. / هیوا
۱۵۳	کودو	۱۵۳	اسماعیل	۱۵۳	م. ب. / زنگار
۱۵۴	محمد مندل	۱۵۴	م. ب. / جمال	۱۵۴	م. ب. / جمال
۱۵۵	گروه بول	۱۵۵	م. ب. / چوهر	۱۵۵	م. ب. / چوهر
۱۵۶	چنگورد	۱۵۶	م. ب. / حارثی	۱۵۶	م. ب. / حارثی
۱۵۷	ده رید	۱۵۷	م. ب. / حسین	۱۵۷	م. ب. / حسین
۱۵۸	پیمان	۱۵۸	م. ب. / رشید	۱۵۸	م. ب. / رشید
۱۵۹	ناو بردان	۱۵۹	م. ب. / قاسم	۱۵۹	م. ب. / قاسم
۱۶۰	م. ب. / گلانه	۱۶۰	م. ب. / ازان	۱۶۰	م. ب. / ازان
۱۶۱	م. ب. / گلانه	۱۶۱	م. ب. / جاده	۱۶۱	م. ب. / جاده
۱۶۲	م. ب. / گلانه	۱۶۲	م. ب. / یوه	۱۶۲	م. ب. / یوه
۱۶۳	م. ب. / گلانه	۱۶۳	م. ب. / یوه	۱۶۳	م. ب. / یوه
۱۶۴	م. ب. / گلانه	۱۶۴	م. ب. / یوه	۱۶۴	م. ب. / یوه
۱۶۵	م. ب. / گلانه	۱۶۵	م. ب. / یوه	۱۶۵	م. ب. / یوه
۱۶۶	م. ب. / گلانه	۱۶۶	م. ب. / یوه	۱۶۶	م. ب. / یوه
۱۶۷	م. ب. / گلانه	۱۶۷	م. ب. / یوه	۱۶۷	م. ب. / یوه
۱۶۸	م. ب. / گلانه	۱۶۸	م. ب. / یوه	۱۶۸	م. ب. / یوه
۱۶۹	م. ب. / گلانه	۱۶۹	م. ب. / یوه	۱۶۹	م. ب. / یوه
۱۷۰	م. ب. / گلانه	۱۷۰	م. ب. / یوه	۱۷۰	م. ب. / یوه
۱۷۱	م. ب. / گلانه	۱۷۱	م. ب. / یوه	۱۷۱	م. ب. / یوه
۱۷۲	م. ب. / گلانه	۱۷۲	م. ب. / یوه	۱۷۲	م. ب. / یوه
۱۷۳	م. ب. / گلانه	۱۷۳	م. ب. / یوه	۱۷۳	م. ب. / یوه
۱۷۴	م. ب. / گلانه	۱۷۴	م. ب. / یوه	۱۷۴	م. ب. / یوه
۱۷۵	م. ب. / گلانه	۱۷۵	م. ب. / یوه	۱۷۵	م. ب. / یوه
۱۷۶	م. ب. / گلانه	۱۷۶	م. ب. / یوه	۱۷۶	م. ب. / یوه
۱۷۷	م. ب. / گلانه	۱۷۷	م. ب. / یوه	۱۷۷	م. ب. / یوه
۱۷۸	م. ب. / گلانه	۱۷۸	م. ب. / یوه	۱۷۸	م. ب. / یوه
۱۷۹	م. ب. / گلانه	۱۷۹	م. ب. / یوه	۱۷۹	م. ب. / یوه
۱۸۰	م. ب. / گلانه	۱۸۰	م. ب. / یوه	۱۸۰	م. ب. / یوه

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

—

۱۰. گنیز حارریم پر دوا فرست پر راجہ ریان بیدہ سن
روہن حارریم پر دوا فرست پر راجہ ریان بیدہ سن
نہایت پر راجہ ریان بیدہ سن

دہشتِ جبروتِ لہوئیہ نامہ کرم چونکہ وہ فرقت
نامہ لہوئیہ نامہ و ہر

وہ ایک ایسا نام ہے جو ہر شخص کو پکارا جاتا ہے۔
وہ ایک ایسا نام ہے جو ہر شخص کو پکارا جاتا ہے۔

ہر جہرہ دیونا رہے
وہ دور بارہ سے دہریے ہوتاں نقایہ دوری سے لاکڑا فرم یکہ دور
چونکہ جسے مادہ ہے تفسیر نور لاکڑا رہے وہ علم کیونہ
وہ دور بارہ سے عیاش لاکڑے ناوہی کہ ماتھ کہ حویلیان روریشون
ہو رہے حاجر اکتوبران

کتبہ دایکیم زور: ہوا تار تم پر سب وہ سرخشاں لعل کلمات

فوتستان نامو مانده

نہایت

آگو عباس رضا

(۳۹) نامی لاکڑی جاتی ہو جو صوبہ

پرواز عصر / ۰۹ پ پرواز آداری

١٠٠

تکایه به نام نظامی به حضور جیپازگانی ۷۷ توانگانی غوثان بد من تکایه به زور حصار بن - لعلعلی نظامی
نیش کردن به ناری چنار ۷۵/۵۰ - ۱ - حنین ۴۸/۵۰ - ۲ - حیرانی ۴۷/۶۵
- حیرا ۵۰/۱۰ - ۵ - خابور ۴۷/۵۰ - سپندار ۴۰/۴۵ - لعلعلی ۸

سارک تنگی تر هتیر پشیدمگر دنگی تر جاشی خروشی چاشی !

۱۱) باقی نوری جا شنگای خروشی چواشه بمرکرد ایچی لوزمی بالا ی جود له یی فترامره . به به
یا ویتی و پشیدانی دوشی ایزان کورته خروشا زان و خروشا د مگردن . یومی له میستش جا شنگای
لیاده هیزگانی لئی ۱ و لئی ۲ و لایمگانی هتیری سرگرد اپندان کوارده .
ده جا شنگای سرگرد اپندیه انتهایمکی جزئی شیخی شمشه ایزنگانی ده هیزگه و نمدی و عویق و ان
گتیرگرد یوم .

و عمویمها حسیک عمویمه شعل و شنگای خروشان خورکرد مره سرولندی عقیان لمارگرد بهیچی سوک و
لوزس بزگوری لنگل هتیره پشیدمکی فتراند . بز سر سرورگانی ایزان . عقیان له کورد ستاره بهیسه
تا پیتی لمارچی حاجی . نوسرانچی . عقیانی هیزگانی عقیان پشیرمه ناوچگانی بالنگانی . لاکتی .
حنکرا ایچی و به مر و له یوم پلا ماری طحیده گانی یکتی به من .

۱۲) به یی نوری له میستش لوزمی بالا ی جا شنگای جود . اپان ناپور دهمیر خروشا باقی لایمگوره
هتیری بهیسته سر طحیدی ۲ و داکوری بگا اینجا هتیری بیاته سر طحیده یی داکوری بگا دایلا یکی
نورمه هتیری بهیسه سرم - ۱ .

۱۳) جا شنگای جود . ملازح علی و ملازح بابکر و نجسده یی گورینی سامندی یی عیو احمه کشفه
لهر جا شانی لنگلی بین نوزخان گزاین بز جارسانی و بارشی ده نوری پشیدانی هتیری پلا ماردانی
هیزگانی خروشا ی همزه بز داکورده حاجی نوسران و لازادی و زیادات . . .

۱۴) نوزخان لنگل هیزگانی فتراند . جا شنگای جود یی بهیچی هتیری و استخونی لایمگی و
منمود کورته ناره نوری هیزگانی عقیان بز ناوچگانی خورکرد م - ۲ کورته چن بهیچی کورد لایمگی
پیلانگانی بز داکورده حاجی ناوچک و له راستنده . بکک و مرگرتن له چرایی ناوچگانی لایمگی نوزخان
هند پک پشیری بکمن بز دایم بالهیرمان و ناردشت و دایم شعیده ان و گماریزه بز کلا لگایمگی
له پشت لاشان و نوزانه و ناخروکله . عمویمها بز کورد مانی گاسان و لگند زک و لگند و لگند لمار و ملت و
بز کورد مانی خروشه و لگله و سرخشان و لگله . ده دایم بالهیرمان .

۱۵) له یوزانی ۱۸ - ۲/۲۱ ده لوزمی عسکری جا شنگای خروشی چواشه که بکله جانور لایمگی
۷۲ یی جود . بهیچی هتیری جانی ایشان نوزی لایمگی بهیچی لایمگی له تعدیل کورنمه به لایمگی
۱ - نوزخانی لایمگی : - عمویمها عمویمه آندنی . ملازحده کورته . عمویمها عمویمه .

ب - نوزخانی هیزگانی لوزمی سرگردی شعل ملازح خور . ملازح احمد . جوی . ملازح احسان .
گانی .

ج - نوزی حسیک حاجی برایی خروشه .
لهر کورنمه عمویمها لایمگی بهیچی هتیری خروشی بکلی بهیچی گشتی و جوی و داکورده لایمگی هیزگانی
و لماراند مانیان و یوزی داکورده لایمگی هیزگانی دایم کورده .

لما له پشیدانی له یوزی ۸/۸ ده لایمگی بکلی پیلانگانی . بهیچی بکلی و هتیری که پشیدانی
چای له تعدیل یوم . سر جاده یی گشتی حانیز - سنگسره دایم پشیدانی و هتیری پشیدانی . بهیچی
گشتی شاخگانی شیکه و دایم و گاد مر که لمارانی بمرگشتی بدران و زارگی و ورنه ده
پولا یکی تر بزگرتی عمویمها لایمگی جاده یی گشتی حانیز - سنگسره .

۱۶) له هیزگانی جگه له جا شنگای جود چندین باسدار و سرخازی لایمگی لنگل عقیان هتیری
عمویمها عمویمها جاداری و هتیری هیزگانی دایم لنگل جا شنگای خروشی له پشید مر و لاکتی و پشیدانی
و بهیچی دایم شنگای حسیک نوزخان و سرخان حاجی نوزخان و بهیچی دایم ایوب سعید بارگ بکلی
تا پشیدانی بز باسدار و شمسری لایمگی دایم و لنگل عقیان بدران و بهیچی هتیری شمسری
گشتی بهیچی ناوچک .

راونز و ترمز و باریش و پشویان نیزان دیاخوږ هاوارای واریش جا شکانی میزای بان هاتسې
 پادار و لیسری نیزانی دای جا شه غوړیو شکانی جوږ بد ا بچوکه پشای ساسی چوږ و خانیانو
 گرتیښم و ین پشون له پشویان و باریش واریش کونکې خلک کور ستان له همد و ډیر .
 ۱۹ - چېکې د اینه لکانکه ا که لمر کور ستان نیزان بینه لیا یی شواتی چې شلری کور ستان
 میزای ه همر له سر تاق و د سگورده نوری شلری خوریانو له ۱۹۷۶ ږکه پکې شلری چوما ه وسم
 لیسری می ساواک و شای کورکې دا وسم لیسری می ساواکو خوکې لاخوند کا دا ږته پکې لیسری
 لیسری و د شلری غوړوگرده و د شلری پشویان شلری چوما ه و پلانکون بزر سر شلری کور ستان
 میزای بینه دا دا له حیزب و پکې واریش کور ستان نیزان و نیزان و همدو دا دا لیسری واریش
 لکانکې لکانکې لمر نیزان که چېرې پکې لکانکې لمران بینه وړکې کورکې جا شکانی شلری
 چوما ه و شلری شلری و پلانکون بزر سر شلری کور ستان میزای .
 ۱۰ - ږته لکانکې ا کورکې شلری دم سرکونه لمری شلری پشویان کورکې جا شکانی جوږ دا
 به چوما ه لکانکې و ږته و پکې و د وړکې برونه وړکې وړکې لکانکې و لکانکې .
 همدان کا دا لیسری می شلری خلک کور ستان و همدو شلری ناوچکې ا . لمران سر خوان چوما
 باره لکانکې بزر کورکې د نیزان پور شلری که جا شکانی جوږ به شلری پشویان و پکې لکانکې لمری
 پور چوما ه .
 ۱ - شلریان جوږ سیمې شلری ساسی شلری و پشویان و پشویان .
 ۲ - وړکې له شلری پشویان به شلری کور ستان له همد و ډیری شلری و لکانکې .
 ۳ - لمری شلری شلری شلری لکانکې چوما ه و پکې لکانکې .
 ۴ - وړکې و کورکې ساسی و خری له شلری کور ستان بزر همدو لکانکې لمری .

شمېره دانی پشویان

۱ - لمری می ۸۲/۸/۱۲ کا شلری پکې له ۲ ټوکو کورکې ږته بزر کورکې وړکې لمری
 چېرې چوما ه پکې شلریان : ۱ - لمری سیمه لمری دا .

نویس پکې

حاجی سید

خلک کورکې له لکانکې .

پشویان بزر له کورکې ۱ - لمری ۱۲ و شلری

له پشویان شلری و پشویان

له شلری ۸۲/۸/۱۲ له کورکې ساسی پورکې کورکې شلری

نویس دوم

چوما ه

له کورکې ۱۹۵۵ لمری (سولان) لمری پور .

له ۲۶/۸/۸ ږته پشویان

لمری واریش و پشویان له چوما ه شلری پورکې پورکې له کورکې ای لمری

۲۸ ی باله

له ۸۲/۸/۱۲ له شلری واریش شلری

کورکې لمری به چوما ه و پشویان (پکې)

شلری واریش واریش کورکې شلری شلری شلری شلری شلری

نویس سیمه

۱ - لمری سیمه

له کورکې ۱۹۶۱ له شلری (کورکې) له دایه پور

لمری واریش و پشویان له چوما ه شلری پورکې پورکې له کورکې ای شلری

شلری لمری ۱۲ ی کورکې

لمری لمری شلری شلری شلری شلری شلری شلری

لمری می ۸۲/۸/۱۲ له شلری واریش شلری شلری شلری شلری

۲ - ملیر نمرغان

له كرنه ی (نیاوگ) ی دمنش كڼه لدايك يوه
پشميرگه پر لكرنې ۴ ی شمعه سهاره تپي ۱۲ ی كڼه
لمبرمېاني ۸۲/۸/۱۲ دا له خاشي پاوځان له نړان لخوا - پښتگان شمعه پر

۳ - ملې ستغا

له ملېاني لدايك يوه

له سحره ي ۱۹۸۲ دا پر به پشميرگه له كرنې هي تپي ۱۲ ی كڼه
لمبرمېاني ۸۲/۸/۱۲ دا له خاشي پاوځان له نړان لخوا - پښتگان شمعه پر

۴ - صام اند بن صيد - ملا سوو به شوق

له كرنه ی (ناله) ی لا ی خاشي له لدايك يوه

پشميرگه پر لكرنې ۱ ی تپي ۱۲ ی كڼه

لمبرمېاني ۸۲/۸/۱۲ دا له خاشي پاوځان له نړان لخوا - پښتگان شمعه پر

ب - له خاوي لمر چند پوځو دا كه مېشتا چاڅكاني چيد له هندو ی خاشي چاي ي به واده دند ماښ
چند بن مېشېر نا لېسه انجان كې يو مېگندې لمر پاوځي مېگندې پشميرگه لمر چمېگندې
نېان دا ي كوا چي د پوځو لمر مېرغان چاڅكاني چيد لمرمېاني ۸۲/۸/۱۲ كې ياد كېدو
نېوځي تېره و كلكه د مېرغان و سگاني د له دوي ككادي مېرغان چاڅكاني پوځي لكرنې

پاځان و بدو پوځي مېرغان ككادي د و شمعه ی دا

۱ - حاجي كړي كادي احمد ی صوبا

له ناري (گلاډ) لدايك يوه

۱۹۷۶ پوځ پشميرگه

لمبر نازېني و پند اړين و سرگرد ايښ ديان تپي دېمېرې ناريانا له پر به نېان له كرنې

گلاډ له مېشې ۷ پاځان پر به نېان له كرنې ۱۱ ی سگوان

برای شمعه سه دوه ككه ككادي ككېښې چاڅكاني چاڅكاني چيد له پاځي ۱۹۸۱ دا

له پاځي چاي كك شمعه پر دوي مېشېر حسن كړتاني به

له پاځي ۸۲/۸/۱۲ له پاځي له ككادي مېشېر چاڅكاني چيد شمعه پر

۲ - ابراهيم احمد و سول

له كرنه ی لكرنې ۱ له دېني بالسيان لدايك يوه

له ۱۹۷۸ دا پوځ پشميرگه

لمبر نازېني د هند استي لېسه بن لمبر و نمرغان پر به پوځي لدايك له كرنې اي شمېس

۷۴ ی بالځ

۸۲/۸/۱۲ له پاځي له ككادي مېشېر چاڅكاني چيد شمعه پر

م - له دوا نواځي پاځي نوري زېمېرې چاي ي به و ناري دند و مېرغان له چاڅكاني چيد پاځي

له پاځي ۱۱ ی تپي د مېرغان پوځي شمعه اند دا

نېي پشمير

۱ - احمد سولې حد

لسالي ۱۹۵۲ له كرنه ی سركان له دېني بالسيان لدايك يوه

ممر پوځي له نېي لدايك پر به پشميرگه له بالځكاني چيد سالځه لمر د پوځي پوځي

د هند اړي چند بن شمېرې لمر پوځي پوځي پوځي د هند له شمېرگان پاځي كې و

لكرنې د سېنگه نوري شوق حوزېان دا پوځي به پشميرگه و كړا به نېان له مېرغان د شمېر

نازېني د لېسې پر به نېان له كرنې پاځي له مېشې ۲ و پاځي له مېشې ۱۵ پوځي

پند اړي ديان شمېرې د شمېرې و ناري ككالي بالسيان د شمېرگان ۷۸ ی شوق

شمېرگان غوښتاني د هند نازېني كړه د سرگرد ايښ چند بن شمېرې شمېرگان شمېرگان

كړه و د مېرغان پند اړي شمېرگان كړه ستا نړان يوه

لمبر نازېني و ناري و ناري پر به نېان له كرنې ۷۸ ی كڼه

له ۸۲/۸/۱۲ دا له كرنې پند اړي پوځي چند د ناري ككالي سياره

د كړه و د كړه له پاځي پند اړي

۲- ایراصم احمد ابراهیم - ناساز به (برای سالی)
 له سالی ۱۶۶۶ له کوندي (لشکاري) ی دژانی بالهسان له دایه یوه
 پشمیرکه یو لنگرني ۱۰ نيسي ۷۸ ی کاغچ
 لهچند بن شم ونمردا پنداري کړه ده
 لمبرمېاني ۸۲/۱ د له کونديکتر شميد يو
 ۳ کوزو ۱ کپي لپاښ پچي ماین
 ۴- عبدالرحمن حمد امين

لسالي ۱۶۵۵ لنگرني (شمريشي) ی لای ساجي لمران لدا يک يوه
 له سالي ۱۶۵۲ پټه پشمیرکه پنداري چند بن شم ونمردی کړه ده
 پشمیرکه یو لنگرني ۱۰ ی نيسي ۷۸ ی کاغچ
 لمبرمېاني ۸۲/۱ د له کونديکتر شميد يو .
 ۱- کړي لپاښ پچي ماره
 ۴- احمد جورو صالح

له سالي ۱۶۵۶ لمبري سوان لدا يک يوه
 له ۱۶۵۲ پټه پشمیرکه لنگرني ۲ ی نيسي ۵۱ ی گرميان
 له لمبرمېاني ۸۲/۱ د لنگونديکتر شميد يو

۵- تاجي حمد
 لسالي ۱۶۵۵ له (د کله) ی لای کټه له دایه یوه
 له ۱۶۷۸ پټه پشمیرکه و پنداري چند بن شم ونمردی کړه ده ولمرنا وايي و لن ونداويي پر
 به چيکړي لمبراندی کړني ۲ ی نيسي ۹۱ ی شمين
 له لمبرمېاني ۸۲/۱ د له کلهک دمری پندار پراخي چند س عاتیکه گاني سپاره

تړلي دوم

۱- ناهم حمد سليمان
 لمارواشي سرکا ندا له کوندي همزاري تاجي شوان لدا يک يوه
 له سالي ۱۶۶۲ له شقشي لمارلدا پر پشمیرکه و پشمیرکه له سمي لمرو پر پسرلي و لمبرجا
 لمبراندی پتالين
 پتالينکي شميد ناهم پکله يو له پتالين کپوه و عمره چالاکگاني شقشي لمارل پتالينکي
 له تپه کړکړک
 پنداري د ميان لمبردي کپوه و سرکړد ايښ د ميان شمري گوري سرکړنواښي کړه ده پچي کله
 که ريزيکي تاجي همرو لمارو همرو پشمیرکگاني شوري لمارلدا
 ده لگاني کپورنومي لمرساره عسکريکاس شوري کړکړک و سليمان له پتالين له پتالين
 لاسچال دا . پتالين سرکړنواښي تپري همرو تا عتاپه له چيکي کلهکيدا پتالين تپره باس
 لکري

له د سیکرد نموي شقشي حوزمرا نمره مارگاري پکتي و شقشي ککړه و چند بن کسره غنډو و
 د شنگاني غزي مان دا بړ چري پشمیرکا پخي
 پتل چال (لتر) که لاغزي يو له شمري نام رمي دا شميد پر
 له ۱۶۸۲ د سرلنوي هاتمه پزي پشمیرکا پخي و له نيسي ۶۱ ی کړکړه پر به لمبراندی کپوه و
 لمبر تاجي و لن ونداويي يو پچيکړي لمبراندی نيسي ۶۱ ی کړکړه و پشاد تپره باس
 نيسي ۱۲ ی حوزدلي

همروکړ لمرنوي لمارلدا پنداري با سرکړد ايښ د ميان شمري سرکړنواښي کړه ده . له شقشي
 حوزمرا لمراندی پنداري چند بن لمبرد و پشمیر سرکړنواښي و سرکړد ايښ چند بن شمري کړه ده
 پنداري شمريکاني کړه ستاني لمران پر
 له باس نومي ۸۲/۱ د لمارکړد نموي لمرنويگان و پتل دا شميد پر
 ۱۲ مندالي لپاښ پچي ماین

ہے کہ یہ کافی پیشہ ور

- ۱- چنگی قورس پناوئوچ
۱- درگای ۱۶۲ قورس
۲- کالیمور ۵۰
۳- ماروس ۸۱ طم
۴- ماروس ۶۸
۵- تپس ۵۲
۶- ماروس ۷

۲۰۰۰ لکھ ۵۰ یارچہ کلکٹنگ، پیسہ ۹۰ - ۲

۴-۲-۱: مغزای پستی بی لاری ۲۲ لنگل و همان پانی

د د مېرمن پلگ وياړ او استوگنه

۴- تازیکه و کتب خطی تبر

نرماء کانی دوشمن

- [illegible]

ایک راز نکات در سرگردانی پر کشتی خستہ نانی کہ در دستاورد

[illegible]

هم بهر نیمه، د اوا له هسور کور لا خانه لکین که پلخانې پکې ۶/ ۸۲۶ یان نیزه کرده د مېړس
نېکبېلانی بهرې پکېږي. زخمت له پاړي د پېرگانی کور د سانی مړي پکې که لښتیزام پکې به پلخانې
خوږه، د دواي لږ پکې که ناوړې پلخانې چې پکې پکې د هسور د اوا لکین لکلی یې مړیوال
نیزه نښتیا نېکې پکې لکلی کور و، خوږه د پلخانې کور د سانی مړي پکې که لښتیزام پکې به پلخانې
چ لا پکې مړل د اوا خړي ناوړه د سانی لکړه شته، هکېږي شته.
هکېږي پکې بهرې هسور نه د عور و، یا یا پکې پلخانې را ستن کور کس و، لښتیزام پکې بهرې
هکېږي شته.

سرکرد ایمنی و بهداشتی - تهران
۱۳۸۲/۴/۱۰

تعمیم

قسم با انگماره له نیاری ۱۰ / ۲ / ۱۹۸۳ و له د ننگر خوږنۍ عېزات مړه غوښتایده.

الذين هم في الغارات النكروية

أساب الحسابات

- ٢٠ في الحساب الوطني المذكور سابقاً في آذار الماضي جعلنا قاض
التيانية خلفاً لهم وأيضاً بناطاً طليوحيه من مفرسي
الأطراف الأخرى الأصحاب معه .
- ٢١ بتاريخ ١ نيسان ٨٢ أضافنا جميع المصروف جزائري كالأقسام
مقابل لحقة عليه التيانية مع مجموعة من مفرسيه السور
فيما جفكنا في قاض جورتنا أطلق عليهم مفرزاً لريبي ٢٠
من قبل كمين دسبه مفرزاً الاتحاد الوطني المابن اعلا و
باصم من مفرسي المصرب الاشتراكي لفضل العوا اليه مع (١٠)
مفرز وطني اشبه لامت مجموعة من مفرسي (أسرة البزاس)
بأمره جلال طي وكه يقصب كمين لمفرسي الاتحاد الوطني
وخلصوا (١١) مصروب خيم .
- جـ- قبل تسج مخطط من قبل دسبهنا والمفرز هاد فيك الخصاله
من الأطراف المتنازعه وظهر ساد ناديا قد طقت معه ١
مفرز استخباريه خلصه من قبل دسبهنا وقد حلت المقاتل
الوجود خيم .
- د- دسبهنا في الجبل يتنازه
- ٢٢ لان دسبهنا دسبهنا في آثاره واستخبار الجبل فاصم من الأطراف

سرى للذئاب

- ب - يوم ١٦٦٩ : إرثية وقويته من ديريت - يا فلذ احد صادرنا
 نسخة من المرفق - عمان كان - ان - الكوار المصاب -
 للاتحاد الوطني الكردستاني في طاع جم -
 وقد رجحا انشاء بان مفرها الحزب الاشتراكي من
 الذين فلذوا ذلك .
- ج - في بداية نيسان ٨٢ ورجينا احد صادرنا المرممة
 (من قاديبي زمرة الطلياني في طاع السليطانية)
 للتجسس على مفرى زمرة الهلواني في طاعه باى مفره
 ثم العمل على زيادة قوة الصادرات .
- د - فلذت حظوها الفعليه صلبة خاصة ضد طر المغرب حاجي
 حاجي ابراهيم صفو (م - ص) الحزب الاشتراكي في قبة
 قوصه - طاع كوستنق وذلك بالساعة ٢١٠٠ يوم ١٦ نيسان ٨٢
 ادت الى جرح المغرب الذكور (٤) آخرين - وتم التفرج
 في حينه بان العطيه يدبره من قبل مفرى المركز الرابع للاتحاد
 الوطني الكردستاني فتجدد العداء بين الطرفين .
- هـ - روجا احد المصارعين برمانين يدبرين وكلفاه مغرب مجوسه
 من المفرين الميوسمين في قبة عمان - طاع غليقان بنحيم
 آخر الفوج هم الذين عامو - - يوم ٢١ نيسان ٨٢ كان الضامن
 في القبه بانتظار القريه في الوقت الذي كانت فيه مجوسه من
 الميوسمين يتأمل فيجب كمن لمفرى الاتحاد الوطني الكردستاني .
 فلذ ان الحزب - - - عليه فذل لجهه حبيم
 ومفرى - - - - -
 الوطني وفدت - - - - -

أومرنا لصادقها المواجهين في صفوف الحركات الثورية
(بمناصب أمري عيات أو كرات) بهذا كل الأمر سرود
للحلوله دين عواف هذه المصادقات وقد رجا بتلقيهم
فيسا وبغدينام بالمعاد صيا " لهذا الغرض " .
يوم ٢ أيار ٨٢ اصحت مجموعة خاصة تربط بدينها
الدار في عدد من مغربي للثوب الاغراقي في اطراف ناحية
حير وتم نقل احدثهم ولا سفل في سلاحه وجرع فاكسة
اخرين وقد سلحت جثة الفهل للى بلدية حير ووجنا اناسه
لوضع مسؤولية ذلك على مغربي الاتحاد الوطني .

سري للغاية

٢٠٠ بعد جافرة العدو الايراني بنا حتى بمطبات التراب في
كردستان ايران اصهارا " من ١ اذار الوطني وتقام من مغربي
زيرة الباراني بمطارة طر الاتحاد الوطني في ناورستان
لمصب معظم مغربي الاتحاد الوطني الكردستاني اثن داخل
الايراني الحرافه وطيرا مغربي (ح ٥٠ د ٥٠) الحرافسي
من دخول فطاح هو جاهر في الملبطيه وقد تحسب
مغربي الطرقي في هذه الملبطه الحدوديه .
في هذا الملبطه ٢٢ ومضت منه اناج عتيد بن مغربي
الاغراق الوطني الحرافسي في جهه بين اطراف جهه
(جهه الحرافسي الحرافسي) الحرافسي الحرافسي
الحرافسي الحرافسي الحرافسي الحرافسي الحرافسي
الحرافسي الحرافسي الحرافسي الحرافسي الحرافسي

الحرافسي الحرافسي

في اثر الحوادث اخله وصل الى قلع حيدرآباد:

٨٦ بحدود (٤٠٠) مغرب من زمره المازاني وجرس - جنبي
لحمير موافق في الاطلس.

بطريق ١١٩ ، ٢٠ و ٢١ يصل ٨٢ لامت زمره الاتحاد
الوطني الكردستاني بنح مجهول عكف في قرات زمرة
المازاني وشكوا عن السيطرة في قراتهم في قسري
(ماخذاه ، جتاره ، درجانه وباداه) وفي اثر ذلك
انحسب مغربا (ح . د . د) العراقي باتجاه الاراضي
الارابه بعد استلامهم لا اامر من النظام الايراني غولنا
من قيام مغربي الاتحاد الوطني بمطاردتهم .

غسلر للمفحين في الحوادث اخله (٢١) قتل ، (١١)
جرح والقتل على (٨) المرمى .

يوم ١٧ يصل ٨٢ حدثت صدامه بين مغربي الاتحاد الوطني
من جهة واطرافهم (جود) من جهة ثانية في قرية
سلان - لاطح واوديز وقد تكن مغربو الاتحاد الوطني
من القتل على (١٢) مغرب من (ح . د . د) العراقي
والحرب الاشعاري الكردستاني .

بطريق ١١٩ يصل صدامه بين الاتحاد الوطني من جهة
وجبه (جود) من جهة ثانية في قرية صوره - واسكان
وسيلان (٢) من الاتحاد الوطني و (١٢) من
الاشعاري الكردستاني .

يوم ١٨ يصل ٨٢ حدثت صدامه بين مغربي الاتحاد الوطني
من جهة واطرافهم (جود) من جهة ثانية في قرية
سلان - لاطح واوديز وقد تكن مغربو الاتحاد الوطني
من القتل على (١٢) مغرب من (ح . د . د) العراقي
والحرب الاشعاري الكردستاني .

يوم ٢ ايار حدثت مصادمه في قرية دبوله في تالش
بين مغربي الاتحاد الوطني من جهة والحزب الشيوعي
جهة ثانية . خسر الشيوعيين قتيلان وجرى اخراجه
احدهم الموصول السياسي لقاطع قسره دالغ ٠٠٠
الاتحاد الوطني جرح اثنان من مغربيه .
يوم ٢٠ نيسان وصل المغربيون مصطفى (سكرتير
الاتحاد الوطني الكرديستاني) وامره عدد كبير من
الجنود الى منطقة قهافر وشقه خان ومنهم عدد
سليحي (ح . د . ك) الايراني للهجوم على شبي
جبهة (جود) عنده وفي يوم ١ ايار ٨٢ سطر مغربي
الاتحاد الوطني فيها بعد مصادمات فيه واستلم
اسر (٢٠٠) مغربي من الحزب الشيوعي بينهم
انتهجه المكونه كيم احمد واحمد هاني خياشي و...
انفسا والمغربين العرب واسفلوا على ابخرة
دوشكا وجهاز لا ملكي كما ذكر الشيوعيين اذا
اسلمتهم قبل الاستطاب من قراهم .
في يوم ١ ايار وصل الى مقر الاتحاد الوطني في روه
اسير من مغربي الحزب الاشعاعي مع اسلمتهم بعد
في قاطع بالمان وشقه مغربي الاتحاد الوطني (٨) قتيل
واعا بعد المصادمه هرب الى قاطع قهافر وشقه .
(٢٠٠) مغربي . هو المكونه للاتحاد الوطني
بالقوة التي هرب من قاطع قهافر ٢١ وظهر غايبات
اسره ٢٤ لسانه من قاطع قهافر مصطفى .
وصل الى اية اية في قاطع قهافر هرب من امان يوم الاثنين
كثير من قاطع قهافر (٢٠٠) مغربي ونسي
من قاطع قهافر هرب من قاطع قهافر .

وم ١ أبار لدمعت كلمة المشرب نو مرار
 فيها سطره طهي الاتحاد الوطني طر حار
 الشوي وكثوب لا شعراكي في بقعه شار وار
 النكمن الساسي والمكثري مع مستوازا
 الشويسي ولا طحه الثقيله ولا صعد *

س* حاول بعض القادسي للاتحاد الوطني صعب الشأن صعد مع
 الشيوعيين في ططمي فوه داغ ونجهمين لداشتم ان يصد
 مع الشيوعيين ونجوم ملا يفتار مسؤول المركز القومي للشؤون
 قال (انني سأهبط امر القفاده بطرب الشيوعيين عديس
 مذهب وسأعنه كردستان بعد ذلك) *
 رد فيه يومبروان صطفي بشيرة ابادة الشيوعيين بمسا
 كلف الامم *

وجه كرم احمد معقول اللجنة المركزية للحزب الشيوعي (بمعد
 للقبض فيه) بداء بواسطة اذلة الاتحاد الواسي التسيي
 (ح . د . ك) العراقي والشيوعيين دعاهم به ان يرحلوا
 نيك الدم والتجزي إلى المظاهرات التي ابدى للاتحاد الوطني
 استعدادا للتحول فيها *

س* طارح يومبروان في كرم احمد فورة يوجد قوات الاتحاد الوطني
 والشيوعيين من لا حثالة بمعدالكل جهة فواض الاخير على
 لتهوي وكثوب لا شعراكي في بقعه شار وار
 النكمن الساسي والمكثري مع مستوازا
 الشويسي ولا طحه الثقيله ولا صعد *

س* حاول بعض القادسي للاتحاد الوطني صعب الشأن صعد مع
 الشيوعيين في ططمي فوه داغ ونجهمين لداشتم ان يصد
 مع الشيوعيين ونجوم ملا يفتار مسؤول المركز القومي للشؤون
 قال (انني سأهبط امر القفاده بطرب الشيوعيين عديس
 مذهب وسأعنه كردستان بعد ذلك) *

